MDK

Jakobey Károly

Demény Ferencné sz. Gerlóczy Ida, festm.

M. Biedermeir kiáll. Mücs. 1937. nov.

27 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Rakodczay Andorné képmása, of.

Imádkozó szent, of.

Árv. Közl. 1939. 4.rk.sz. szept. 91.sz.

22 l.

MDK

Jakobey Károly

Jakobey Sándorné , festm.

M. Biedermeier kiáll. Mücs. 1937. nov. 26 l.

MDK

Jakobey Károly

Alamizsnát osztógató nő, f festm.

M. Biedermeier kiáll. Műcs. 1937. nov.
26 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

A Thaigetos hegye, of.

Xaveri Szent Ferenc. "

Rebeka a kutnál, "

Árv. Közl 1935. 2.rk.sz. 74.sz. 25 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91.

Szent István felajánlja Máriának a magyar koronát. of.

Szent László, "

Árv. Közl 1935. 2.rk.sz. 74.sz. 25 l.

MDK

Jakobey Károly, 1826-91.

Zsigmondy Vilmosné képmása

Hunyadi János halála

Ernst Muz. 29. aukc. 1924. **22 l.**

MDK

Jakobey Károly

Tört. Képes. mitárgyainak lajstroma. Bp. 1907.
1o4, 194 l.

MOK

Jakobey Karl, (1825-91).

Mellker. 1859 Of.

(Bp. Történelmi Képcsarnok).

Kriehuber: Lithographie Nr. 186. által befestyésolva.

Dr. André Csatkai: Versuch einer Franz Lint Lithographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 57.

Gerhard Marcks (1889–1981)

Weltkugel, 1957

(Typ. Terrakotta-Skulpturen).

Mappe: Skulpturen Nr. 1961, Marcks Gerhard-Archiv

4116.

Fakolby Károly festő

Vasmegyében élnek egy evangélikus tiszteletnek.

1888.

MDK A1 – 1/2116.

Fakadey Károly festő

1887 ben 8 (élőképpapír alakok) kartont

rajzolt Schimanek János dekorateur számára.

Arcképfestések miatt a KT-t két dísztáblával.

MDK-A-t-1/2147

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Szent Jeromos, of.

" Ágoston, "

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

27 l.

MDK

Jakobey Károly, festöm.

Egy festmény n. Knauz Nándor c.püspök, pozsonyi prépost arcképe, Esztergomban Walter Gyula dr, kanonok birtokában van. 1876-ban készült
Sok képet másolt.

- 23c. Adatok művészetünk történetéhez.
Művészet. 1907. 419.l.

Jakobey Károly, festöm. MDK
1826-1891.

258. Vágtató csikós. Vászon.

259. Bocskay képmása. J.f.j.: J.K. "

Ernst Museum aukciói. XV. 1921. Kat.

Jakobey Károly, festöm. MDK
1825-1891.

Marastoni pesti rajziskolájában tanult. Majd Bécsbe került, azután Baján telepedett meg, majd Budapesten müködött. Föleg oltárképeket s arcképeket festett. A sátoraljaujhelyi nagy templom mennyezetfestményét 1878-ban készitette. Közepes tehetségü müvész, munkái az átlagos mértéket nem haladják tul.

Rótsaffy Dezsö: Magyar egyházi festészet a XIX. században
A Mügyüjtö 1930. 6-7. sz. 176.l.

Jakobey Károly.

Kisorsolják egy képét a festőiskolát gyámolitó egyesület tagjai között./1854-ben/

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat

Jakobey Károly.

A Müvészház 1910 márciusban rendezte hagyatéki kiállitását.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

Jakobey Károly festőművész

Lotz Károlyné

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

MDK

Jakobey Károly, festö
1825-1891

Madonna. Jel.: Jakobey,1867 Vászon.
I.Rákóczy György és felesége Lorántffy Zsuzsanna arcképei. Mindkettö jelezve: Jakobey Károly,1861. Vászon.
II. Rákóczi Ferenc és felesége arcképei. Mindkettö jelezve: Jakobey Károly, Pest.1861. Vászon.

Ernst Muzeum gyüjteményei. 43.sz. 1920.Bp. Kat. 21.o.

MDK

Jakobey Károly

Lotz Károlyné, repr.

Képzőművészet 1932. 52. sz. 154.l.

MDK

Jakobey Károly, festöm.

legszebb müveimközé tartozik:
Rakodczay Anderné arcképe.

Árverési Közlöny. 1939. 4.rk.sz. 8.l.

MDK

Jakobey Károly

Garibaldi képmása, of.

Szent László, of.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 45.l.

MDK

Jakobey Károly

A Thaigáthosz hegye, of.

Férfi képmás, repr.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 45.1.

MDK

Jakobey Károly

Xavéri Szent Ferenc, of.

Rebeka a kutnál, of.

Viktor Emanuel képmása, of.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 45.l.

MDK

Jakobey Károly

Széphalom. Kazinczy székhelye, repr.

Hankiss 11o.1.

MDK

Jakobey Károly

Szent István felajánlja Máriának a magyar koronát, of.

Mátyás király, of.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 45.l.

Jakobey Károly, festőm.

451.	Női képmás.	Olf. J.1.j.
452.	Zrinyi Ilona.	"
453.	Beregsényi képmása.	"
454.	Rákóczi képmása.	"
455.	Széchenyi István képmása	"
456.	Rákóczi Ferencné.	"

Arverési Közlöny. 1932. 1.rk.sz. 27.l.

MDK

Jakobey Károly

1927.13-tól 2o-ig rend.pécsi kiállitáson szerepelt művével.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll.Pécsett

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

MDK

Jakobey Károly

Rebeka a kutnál, of.

Mária és Erzsébet találkozása, of.

Árverési Csarnok aukcio kat. 1931. dec. 4.sz.

MDK

Jakobey Károly

Az állami árverési csarnok aukciói. 1921. febr.
79.l.

MDK

Jakobey Károly

Rakodczay Andorné képmása, repr.

Árverési Közlöny 1939. 3. rk. sz.

Jakobey Károly MDK

Vázlat, rajz
Imádkozó kezek, rajz
A gyermek Jézus imádása, olf.
Keresztelő Szt.János, olf.

Egyház és művészet
Nemzeti Szalon 1919.

Jakobey Károly

MDK

Szent Miklós, olf.

Egyház és művészet
Nemzeti Szalon 1919.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1825-1891

Szent István felajánlja Máriának a magyar koronát. Olf.
Szent Ágoston. "
Szent Jeromos. "

Árv. Csarn. 1937. okt. 83. sz./Árv. Közl. rk. sz./ 26. l.

Jakobey Károly MDK

Hit, remény és szeretet, olf.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

melk.

Jakobey Károly festő

Arckép, oltárkép festő. Akadémikus stílus.
Litográfiák műlap: A földművesfelé
foglalkozásai Bp. 1873. m. kir Államny. 83x61 cm.
Kétrészes kép: Szarvasmarha istállóban két
földműves segíl vet az állatoknak. Ökrös szekerekre
takarmányt raknak. Falusi házak.

Az 0.Sz.K. Grafikai Plakátjai Bp. 1961 86.l.

Jakobey Károly MDK

Megemlitve a XIX. sz. lelkes képirói és a nemzeti eszmék tántorithatatlan előharcosai közt.

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.

74.1.

Jakobey Károly, festöm.
1825-1891

Szent Ágoston. Olf.

Szent István felajánlja Máriának a magyar koronát. Olf.

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 26.old.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1825-1891

Szent László.	Olf.	-	
Frangepán Kristóf.	"	Jelz.	
Garibaldi.	"	"	
ViktorEEmánuèl.	"	/-	
Szent Ágoston.	"	-	40.1.

Árf. Közl. 1936.márc.76.sz.2.rk.sz. 39.1. és 40.1.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91

Rákóczi Ferenc képmása, of.

" " nejének " "

Árv. Közl. 1936. febr. 1.rk.sz. 19. 1.

MDK

Jakobey Károly

Teleki József gróf képmása, of.

Gr. Széchenyi István " "

I. Rákószi Ferenc " "

Ernst Muz. XX. aukc. 9. sz. 1920. jan.

4-5 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91

Vörösmarty Mihály, of.

Sebesült tiszt az 1848-49....,cer.

Szt.László vizet fakaszt a sziklából, cer.

Hunyady Lászlót a vérpadra viszik, tusf.

Ernst Múz. aukc. Árv.közl. 1.rk.sz. 1939. jan.

32 l.

MDK

Jakobey Károly

Szt.István felajánlja a koronát, of.

Ernst Muz. aukc. Árv.Közl. 1.rk.sz. 1939.jan.

32 l.

MDK

Jakobey Károly

Kossciuszkó képmása, of.

II.Rákóczi Ferenc képmása, of.

Mátyás király " "

Ernst Muz. XX. aukc. 9.sz. 1920. jan.

4-5 l.

M.N.G.K.

JAKOBEY Károly festő
(1820-1891)

Elsősorban egyházi festészet terén működött
Hollandiai mesterei a rendületlen
Festését, a későbbi Lotz Károlynét
ábrázoló arckép.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945.
p. 1958. 118, 140. l.

JAKOBEY KÁROLY

~~[illegible]~~
320. Alamizsnát osztogató nő.
335. Jakobey Sándorné sz.Traiber Etelka.

KmTárs.Biedermeier kiáll. 1937-38. 26.oldal

JAKOBEY KÁROLY

Lourdesi Mária. Olajf. 3ox52.

Szent György Céh XVII.aukc.kat. 1914. márc.
65.oldal

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1826-1891

Csák Máté. J.fönn jobbra:Jakobey K.Pest. 8?.
80 x 62 Vászon.

Rákóczi Ferenc hitvese. J.fönn jobbra:Jakobey K.Pest. 861.
79 x 63 Vászon.

Magy. Nemz. Reneszánsz Társ. I.aukciója. Bp.1921.
Kat. 16.1.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1826-1891

Rákóczi Ferenc arcképe. J.f önm jobbra:
Jakobey K.Pest 862.
79 x 63 Vászon.

Magy. Nemz. Reneszánsz Társ. I.aukciója. Bp.1921.
Kat. 16.1.

MDK

Jakobey Károly, 1826-91.

Maria Immaculata, cer.

Máriafej, "

Mózes és rézkigyó, "

Szent Nepomuk.

Ernst Muz. 22. aukc, 17 l.

MDK

Jakobey Károly, 19.sz.

II.Rákóczi Ferenc képmása

Ernst Muz. lo. aukc. 1920. ~~jan.~~ 14 l.

l.

MDK

Jakobey Károly, 1826-91.

Táj hiddal, fm.

Ernst Muz. 21. aukc. 19 1.

JAKOBEY Károly festő

1851

48. és 49. márc. 19. Az igazgató Jakobey Károly és Haan Antal festész uraknak bizonyítványokat ad, hogy a museumi képmásoló teremben hosszabb ideig festmények lemásolásával foglalkoztak.

Művtört Ért. 1990 1-2 130.

-

erkstoffkunde für den Maschinen-
VDI Verl.

találmányokról. Bp, 1958,

Bp, 1957, Közgazdasági és Jogi K.

sztatikája. Bp, 1903, MMÉE

ayv. A Sajtótörvény. Összeáll.:
1941, Grill

HDK

Jakobey Károly, festöm.
1825-1891.

45o.	Rebeka a kutnál.	Olf.	5ox4o		
451.	Nöi képmás.	"	23x19.	J.l.j.	27.l.
452.	Zrinyi Ilona.	"	6ox47.		"
453.	Bercsényi képmása.	"	56x46.		"
454.	Rákóczi képmása.	"	58x46.		"
455.	Széchenyi István képmása.	Olf.	58x46		"
456.	Rákóczi Ferencné.	"	58x46		"

Árv. Csam. 1932. 1.rk.4. 26.l. és 27.l.

61. k. május.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1825-1891

427.	Szent István felajánlja Máriának a magyar koronát.	Olf.	24x34	
428.	Rebaka a kutnál.	"	5ox4o	
429.	Szent László.	"	43x28	
43o.	Vértanu.	"	1o4x79	
431.	Viktor Emánuel képmása.		Olf.	36x29
432.	Garibaldi képmása.		"	36x29

Árv. Közl. 1933.dec.hó 4.rk.sz. 68.aukció. 24.l.

MDK

Jakobey Károly

Zenélő férfi, képmása, of.

Ernst Muz. XX2. aukc. 9. sz. 1920. jan.

4–5 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91

Tanulmány, cer.

Ernst Muz. 23. aukc. 1923. 23. 1.

Jakobey Károly (1826-1891)

Tanácsi tárgyalás a börtönben
Olajfestmény 24,5 x 30 cm /papír/
magántulajdon Nemzeti galéria

Kiss Sándor: Magyarország története képes könyve 1849-1945 (Bp. 1969)

14. old.

Jakobey Károly

Tájkép szerepel a bajai
Türr István Múzeum tárlatán

Csonáky Mária: Baja képzőművészete

Petőfi Népe 1970 VIII. 11

Jakobey Károly,festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tomán Kálmán nemzeti érdekü gyüjteményét.A 19.-20.sz. magyar képzőmüvészetének keresztmetszete.388 mü,180 müvész Jakobey hat müvel szerepel. 227.old

KOKVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve,1967.Pécs,1968

MDK

Jakobey Károly, 1825-91.

2 db. Freskóterv

Ernst Muz. 39. aukc. 2o. 1.

MDK

Jakobey Károly. 1826-91.

III.Napoleon képmása

Ernst Muz. 13114. aukc. 192c. 17. 1.

Jakobey Károly MDK

Szent Ágoston I-II.
Őrangyal

Mücsarnok 188o. máj.1.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1825 -1891.

285. Szent Jeromos. Olf.

286. Rakodczay Andor képmása. Olf. 85x68.

Festmények, rajzok, metszetek. - 97. aukció.
Árv. Közl. 1941. márc. 2. rk. sz. - Kat. 28.1.

MDK

Jakobey Károly, festö

Szent László vizet fakaszt.

A Vall. és Közokt. Min. vásárásai. 1938 jul.1.-aug.1.
Kat. 19.1.

de. D. V.

JAKOBEY Károly festő

gr. Gyulai szőlőlaki, belsőlaki boltozatokat allegorikus freskói (1877.)

Építész: Steindl Imre

(egykori víziváros kaucsó, lebontva 1985-ben.

Budapest müemlékei II. kötet. 1962. 589.l

MDK

Jakobey Károly, festö
1825 x 1893

Diszmagyaros ur arcképe. Jel.:Jakobey K.Pest.855
117 x 86 cm. Olf.
Vadásztársaság. Jel.:Jakobey Károly,Pesten,861.
145 x 175 cm. Olf.
Jakobey ? Gróf Batthyány Lajos arcképe./?/ Olf. Ova l.
47x39 cm.
Régebben Ernst Lajos gyüjteményében.

Almásy-Teleki. XI. 1943. Kat. 14.,15.l.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1826x1891

Táj két lóval. Jelz.l. középen. Vászon
32.5x44

Ernst Muz. aukc.XVI. 1921. Kat. 3o.l.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1826-1891

Vadásztársaság. Jelz.l.j.: Jakobey Károly
144x 172 Pesten 861.

Férfitanulmány. Vászon.
56x46

Ernst Muz. a uko.XVI. 1921. Kat. 30.l.

MDK

Jakobey Károly

Szentpétery Zsigmond szinmüvész.Olajf.

Höllr: A 100 éves Nemz.Szinh.eml.kiáll.

Leiró leajstr.1937.

L.Ö.K

JAKOBEY Károly festő

(1926 - 1891)

A „táblalíró borral" festője.

Művének nagy része egyházi megrendelés alapján készült.

Holland mintákon készült egyedülálló

Feleségének (későbbi Lotz Károlyné) arcképe

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962, 118, 138.

Jakobey Károly

1882-ben kezdette a Trencsén-baám plébánia templom emlékoszlopának képest 6000 frtra.

Vácz 1894
69. l.

talapzatra helyezett fejérdad medail-
al fürtjei vállaira omlanak s arcza s ba-
lántye felett az aranygyapju rendet és
iát látjuk a vállra vetett mentéjé prémes.
ru. Felirata a kép alatt kar sorban:

t. de Batthyan
Marty 1696. in Palatinum Electi
tale Regnum translati 26 Octobr. 1765.*
rennaturi Sincerissimi Filiális Amoris
issimi Offerunt
Maestissimi Haeredes.'
T. T. de Trattnern."

vélapnak 29.3 : 17.7.m.

l. 840.

68. ***Petőfi Sándor.*** († 1849.)

Mellen alul ábrázolt, balra forduló és szemközt néző alak, barna hajjal és bajusszal. Fekete atillát visel. Fehér ingének gallérja lehajló. Barna alap.

Olajfestmény. Vászon. M. 60—45 cm.
Jelzése lent a jobb sarokban: «Orlay./1848. Pest.» Ltsz. 139.

69. ***Ormay Auffenberg Norbert báró huszárezredes.*** († 1849.)

Derékon alul ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, ülő helyzetben, vörös bársonnyal párnázott széken. Haja, bajusza és szakálla fekete. Jobbjával a díszes faragású asztalra könyököl és fejét kezére hajtja. Melléhez emelt baljával kardját fogja. Barna háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 86—67 cm.
Jelzése az ábrázolt jobb könyöke mellett: «Barabás. 850. Dagerrotypról.» Ormay Auffenberg Norbertné letéte. Ltsz. 130.

70. ***Gr. Zichy Pál kamarás.*** († 1850.)

Térdig ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző alak, ülő helyzetben, zöld szövettel párnázott, alacsony támlájú karosszékben, medaillon-alakú keretben. Haja és álla alatt meghagyott szakálla barna, bajúsza szőke. Bal kezét ölében nyugvó jobbjára helyezi. Fekete kabátot, mellényt és nadrágot, fehér inget és fekete nyakkendőt visel. Balra zöld terítővel letakart asztal, rajta könyvek. Háttér a szoba szürke fala, balra zöld függönnyel.

Olajfestmény. Vászon. M. 44·5—35·3 cm.
Jelzése lent jobbra: «Jakobey K. 1868.» Ltsz. 933.

71. ***Deák Ferenc, 1848-ban igazságügyi minister.***

Derékon alul ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző alak, barna hajjal és bajusszal, vörös támlájú karosszékben. Bal könyökét a szék támláján nyugtatja. Zsinoros fekete kabátot, fehér mellényt, fekete nyakkendőt és szürke

nadrágot visel. Háttér zöld függöny. Balra vörös gránitoszlop.

Olajfestmény. Vászon. M. 72·5—57·5 cm. Ltsz. 176.

72. *Batthyányi Lajos gróf miniſterelnök.* († 1849.)

Derékon alul ábrázolt, félig balra forduló alak, ülő helyzetben, barna hajjal, bajusszal és szakállal, medaillon-alakú keretben. Fehér keztyűs balját kardja markolatán nyugtatja. Arany gombos és zsinoros fekete atillát, vállára vetett, barna prémgalléros vörös mentét és lehajló gallérú fehér inget visel. Barna háttér, baloldalt bibor függönnyel.

Olajfestmény. Vászon. M. 107·5—86·5 cm.
Jelzése lent a jobb sarokban: «R. Schreiber & Sohn.» Ltsz. 595.

73. *Táborozó huszárok.* (1848—49.)

Az előtérben a középen, jobbfelé haladó szürke lovon, *Bethlen József grófot* látjuk, világoskék atillában, vörös csákóval. Fejét balra fordítja és jobbját, melyben égő szivart tart, combjára támasztja. Mögötte balra, pej lovon egy szemközt ábrázolt és jobbfelé tekintő huszár látható. Előttük a földön, jobbfelé fordulva *báró Podmaniczky Frigyes* és *gróf Esterházy István* ülnek. Az előbbi, sötétkék atillában és fehér köpenyébe derékig beburkolva, jobbjára támaszkodik és balját, melyben égő szivart látunk, térdén nyugtatja. Az utóbbi (világoskék atillában és vállára vetett fehér köpenyben) mindkét kezével kardjára támaszkodik és fejét kissé balra fordítja. Jobbra a félig balra forduló *gróf Almásy Dénes* áll, sötétkék atillában és sapkában, jobbjával botjára támaszkodva és balját csípőjén nyugtatva. Előtte, háttal felénk, egy sebesült huszár ül a földre helyezett fehér köpenyén. Baljára támaszkodik és a jobbjában levő pálcával a bográcsalatt égő tüzet éleszti. A háttérben bal felől egy háttal ábrázolt huszár léptet, jobbjával vezeték-lovának kantárát tartva. A távolban egy őrszem áll. Jobbról tábo-

rozó huszárok, kiknek egyike a markotányos nővel enyeleg. Felhős ég.

Olajfestmény. Vászon. M. 105—167 cm.
Jelzése lent a jobb sarokban: «f. Lotz K./1857.» Ltsz. 414.

74. *Báró Jeszenák János, Nyitramegye főispánja.* († 1849.)

Térden felül ábrázolt, félig jobbra forduló és szemközt néző alak, őszülő barna hajjal és bajusszal. Jobbját övén nyugtatja és baljával kardja markolatát fogja. Fekete atillát, barna prémgalléros, nyitott újjú fekete mentét és fekete nyakkendőt visel. Jobbra faragványokkal díszített asztal, rajta az ábrázoltnak vörös tetejű és fekete tollbokrétás barna prémkalpagja. Háttér szürke fal, jobbra két magas talapzatú oszloppal és balra bibor függönnyel. Lent a kereten: «Báró Jeszenák János | sz. Pozsonyban 1800. Január 22-én | Szerette hazáját: szívvel, szóval, tettel, | Védte szabadságát híven, becsülettel, | Áldozott, szenvedett, jutalmát nem kérte; | S nem küzdhetve többé, vérpadon halt érte. | Pesten 1849. oct. 10-én.»

Olajfestmény. Vászon. M. 127—98 cm.
Jelzése lent a bal sarokban: «Barabás. 1876.» Ltsz. 131.

75. *Sándor Móric gróf* († 1878.), ***Prestel J. G. festőművésszel.***

jobbról balra kanyarodó lépcsőn négylovas fogat halad lefelé. A lovakat Sándor gróf hajtja, kinek balján Prestel festőművész ül. Mögöttük az inast látjuk. Két oldalt falak emelkednek. Köztük a háttérben a vár épületeire nyílik kilátás. Kék ég.

Olajfestmény. Vászon. M. 69·1—54·3 cm.
Festette *Prestel J. G.* Ltsz. 907.

76. *Eötvös József br., később közoktatási minister.* († 1871.)

Derékig ábrázolt, félig jobbra forduló és szemközt néző alak, barna hajjal, körszakállal és rövid bajusszal. Melléhez

emelt jobbjával kardja markolatát fogja. Prémgalléros, nyitott rövid újjú fekete mentét visel, mely alól kilátszik sötét ibolyaszínű atillájának újja. Barnászöld háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 82·5—67 cm. Ltsz. 460.

77. ***Bezerédy István képviselő és philantrop.*** († 1856.)

Derékon alul ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, kopasz homlokkal, őszülő barna hajjal, rövid oldalszakállal és bajusszal. Karjait mellén keresztbe fonja. Rövid zsinoros, magas gallérú fekete atillát visel. Oldalán kard. Az ábrázolt mögött kőpárkányt látunk, jobbra magas talapzaton álló oszloppal. Háttér erdős táj, felhős éggel.

Olajfestmény. Vászon. M. 101—80 cm.

Jelzése lent a jobb sarokban: «Györgyi Al: 1861.» Bezerédy István ajándéka. Ltsz. 406.

78. ***Toldi Ferenc pesti egyetemi tanár.*** († 1875.)

Vállon alul ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, barna hajjal, körszakállal és bajusszal. Fekete kabátot, ugyanolyan mellényt és kék nyakkendőt visel. Zöld háttér, barna árnyalattal.

Olajfestmény. Vászon. M. 50—40·5 cm.

Festette *Kovács Mihály*. Jelzése lent a jobb sarokban: «K. M. 1855.» Ltsz. 158 cm.

79. ***Károlyi Lajos gr., Abaujmegye főispánja.*** († 1863.)

Derékig ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, gyér ősz hajjal, oldalszakállal és bajusszal, medaillonalakú keretben. Arany gombos fekete atillát, barna prémgalléros, arany gombos és zsinoros fekete mentét és aranyrojtos fekete nyakkendőt visel. Sötétbarna háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 37·3—29·3 cm.

A keret hátán fent az ábrázolt neve (tintával) és lent: «Jakobey Károly f. pesten. 1864.» Ltsz. 908.

MDK

Jakobey

a magyar anyag retrospektiv részében szerepel

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet 1930.
31.sz. 145. l.

Jakobei Károly.

„A magyar katona a szabadságért"
c. képzőművészeti kiállításon „Tánc
csics a börtönben" és a „Sebesült tiszt"
c. művei szerepeltek. (olajkép és rajz.)
(említve.)

Kis Ujság, Budapest, 1951. Okt. 2.

DEÁK EBNER LAJOS (1850—1934):

41. Regeillusztrációk. — Vízf. (3 drb.)
42. Női arckép. — Olajf. v. méret 65x50 cm. Jelz. nélk.

DECKER GÁBOR (1821—1894):

43. Virágárusleány. — Olajf. v. méret 85x66 cm. Jelz b. »Decker.«

DOCTOR ALBERT (1813—1888):

44. Mandello Vilmos orvos arcképe. — Vizf., papir, méret 36x27 cm. Jelz. l. j. »Avec le sentiment du plus grand dehonement de notre ami in / Albert Doctor 18...«

DONÁT JÁNOS (1744—1830):

47. Nő lanttal. — Olajf. v. méret 38x28 cm. Jelz. nélk.

DUX ZSIGMOND (1826—?):

48. Férfi arckép. — Olajf. v. méret 104x79. cm. Jelz. l. középen »Dux 63.«

ENGERT TÓDOR (1840-es évek):

49. 48-as politikus. — Vizf. papir, méret 24x27.6 cm. Jelz. l. b. »Engert Tódor Süket Néma 848.«

FÁY ALBERT (1840-es évek):

50. Szigliget. — Olajf. v. méret 111x148 cm. Jelz. l. j. »Albert Fáy de Eadem pinx. 1873.«

FERENCZY ISTVÁN (1792—1856):

51. Gróf Gyürky Dénes. — Szobormű, márvány, nagasság 26 cm. Jelz. nélk.
52. Kölcsey Ferenc. — Szobormű, süttői márvány, méret 54 cm. Jelz. nélk.
53. Önarckép. — Vízf. papir, méret 13x10 cm. Jelz nélk.

GEIGER NEPOMUK JÁNOS (1805—1880):

54. Szent István megkereszteltetése. — Szépiarajz, papir, méret 22x29 cm. Jelz. nélk.

Nemzeti Szalon – 1939. jan.-febr.

GERHARDT ALAJOS (1837—1889):

55. Önarckép. — Olajf., fa, méret 12x12 cm. Jelz. lent a jobb sarokban: »G.A. 881.«

GOSTKOWSKY VILMOS (1850 körül, Pesten):

56. Férfi arckép. — Olajf. v. méret 78.5x64 cm. Jelz. hátul »Pinx. Gostkowsky 12-den August 1856.«

GRIMM REZSŐ (1832—1885):

57. Aeneas és Dido. — Olajf. v. méret 191x256 cm. Jelz. l. j. »Grim R / 1868.« Pfeifer Lenke férj. Dr. N. Á. úrnő ajándéka.

57/a. Öregasszony imakönyvvel. — Olajf. v. méret 54x43.5 cm. Jelz. j. »Grimm (elmosódott évszám).«

57/b. Alvó Bacchánsnő. — Olajf. v. méret 126x169 cm. Jelz. l. j. »G. R.«

GYÁRFÁS JENŐ (1857—1925):

58. Tetemrehivás. — Olajf. v. méret 68.5x161 cm. Jelz. l. j. »L. Gyárfás Jenő 1879. Sepsiszentgyörgy.«

GYÖRGYI (GIERGL) ALAJOS (1821—1863):

59. Deák Szidónia. — Olajf. v. méret 71x56 cm. Jelz. j. »Györgyi 861.«

GYURKOVICS KÁROLY (1810—1874):

60. Női képmás. — Olajf. v. méret 69.5x55.5 cm. Jelz. hátlapon lent: »Gyurkovics pinx. 1860.«

HAAN ANTAL (1827—1888):

61. Olasz nő. — Olajf., v. méret 55x47 cm. Jelz. nélk.

HEINRICH EDE (1819—1885):

62. Várépítés. — Olajf., v. méret 38.6x61.5 cm. Jelz. nélk.

JAKOBEY KÁROLY (1825—1891):

63. Önarckép. — Olajf., v. méret 20x16.4 cm. Jelz. nélk. özv. Jamniczky Istvánné úrnő ajándéka.

Jakobey Károly

Körmendy Kinga

ADAT A KÜLSŐVATI PLÉBÁNIATEMPLOM KÖZÉPKORI TÖRTÉNETÉHEZ

Külsővat község Veszprém megyében Pápától 22 km-re délnyugatra, Vas megye határán a Marcal folyó jobb partján fekszik. Neve a Vot személynévből ered.[1] A helységnévre utaló *Wot, Vod* névalakokkal Anjou-kori oklevelekben találkozunk.[2] A falu legkorábbi okleveles említése 1438-ból ismert.[3] Az eddig számontartott 1444-es oklevél nem a Veszprém megyei *Vat*ra, hanem a Vas megyei *Vát*ra vonatkozik.[4]

A plébánia legrégibb anyakönyvében (1743–1765) azt a hagyományt írták le, ami szerint a községben apátsági egyház (ecclesia abbatialis) állt. Alapítója II. Béla vagy II. Endre volt. Köveiből építették fel a jelenlegi templomot 1794-ben, amit 1796. július 13-án szenteltek fel Antiochiai Szent Margit tiszteletére.[5] Simonfi Szolán ferences plébániai adminisztrátor 1798-ban Pro memoria-ban foglalta össze a templom történetére vonatkozó ismereteit és feltevéseit. Bár a középkori titulust nem ismerte, mégis a jelenlegi titulusból következtetett arra, hogy az Antiochiai Szent Margit ereklyéit Magyarországra hozó II. Endre alapíthatta az apátsági templomot. Érveinek bizonyítékát Pázmány Péter apátság jegyzékében vélte megtalálni, a titulus és rendi megjelölés nélküli „Vhod viguit 1219" tételben.[6] Gondolatmenetének alaptalan voltát Pacher Donát bizonyította be 1912-ben.[7] A nagy rendtörténeti összefoglalások és forráskiadások is felhívták a figyelmet Pázmány jegyzékének erős kritikával történő felhasználására.[8]

Antiochiai Szent Margit emléknapját a középkori Magyarországon július 13-án tartották.[9] Ezt a hagyományt a mai napig megőrizte a magyar katolikus egyház.[10] A barokk korban továbbélő tiszteletét egy magyar nyelvű verses egyházi ének is bizonyítja, ami a Dunántúlon fennmaradt kántorkönyvből ismert.[11] A népi hitvilágban is találkozunk a tiszteletéhez kapcsolódó imádságokkal.[12] Az imaszövegek formálódásához bizonyosan hozzájárultak a középkori templomokban látható falképciklusok is.[13]

A török pusztítás számos tiszteletére épített templomot megsemmisített. Az újjáépített és nevét viselő templomok többsége azonban rendelkezett középkori előzményekkel.[14] Külsővat esetében is így volt. Ezt a Vatikáni Levéltár Supplicationes sorozatában található adat bizonyítja. A győri egyházmegyében lévő *Vot* Szent Margit egyházának rektora, Antonius Stephani cantor acolitus pappászentelésének engedélyezését kérte 1488-ban VIII. Ince pápától.[15] A supplicatio benyújtásának indoka az a középkori kánonjogi előírás lehetett, hogy az egyházi szolgálathoz kapcsolódó javadalmat csak akkor tarthatta meg a kérvényező, ha egy éven belül pappá szenteltette magát. Ha ez nem történt meg, elveszítette a javadalmat.[16] Egy falusi egyház esetében a 15. században ez a falu tizedének tizenhatod része volt.[17] A falu papjának a liturgikus cselekmények végzéséhez legalább két könyvre (missale, agenda vagy ordinarius) szüksége volt. Így Külsővaton is számolhatunk 1488-ban két kódexszel.[18]

A község a végvári vonal közelében feküdt. A Marcal folyó mocsaras területének

ellenére gyakran érték pusztítások. A templom és a katolikus vallásgyakorlat egyaránt megszenvedte ezt az időszakot.[19] A falu azonban nevében megőrizte templomának középkori örökségét. 1554-ben *Eg hazas Wat, aliter Alsowath*, 1670 körül *Külső* vagy *Egyházos Vath* néven említik a források.[20] 1777-ben a szombathelyi egyházmegye létesítésekor az addig a győri egyházmegyéhez tartozó Veszprém megyei falvakat Mária Terézia a veszprémi egyházmegyéhez csatolta.[21] Azóta oda tartozik Külsővat is.

Az Antiochiai Szent Margit tiszteletére épült külsővati templom középkori létezését a Vatikáni Levéltár adata kétséget kizáróan bizonyítja. Valóban a falu középkori Szent Margit egyházának alapjain épült fel a plébániatemplom 1794-ben. Koppány Tibor szerint tornya és hajója valószínűleg középkori eredetű.[22] Főoltára fölött Jakobey Károly 1870-ben festett, Szent Margitot a sárkánnyal ábrázoló képe függ.[23]

JEGYZETEK

1. KISS L.: Földrajzi nevek etimológiai szótára. Bp., 1980. 358.

2. Deseu filius Chaak de Wot. 1335. Ajka birtokosztásánál. Ld. Hazai okmánytár IV. Győr, 1867. 154. – Petrus filius Deseo de Vod homo regius. 1374. Ld. Fejér, Georgius: Codex diplomaticus IX/4. Buda, 1834. 593.

3. 1438. jan. 21. Wath (in fluvio Marchal) birtoklásában Johannes de Wath és Ladislaus de Wath fiai: Michael, Petrus, Emericus megegyeznek. Ld. SÖRÖS P.: A Pannonhalmán őrzött Gaury levéltár kiadatlan oklevelei. Történelmi Tár X(1909) N.XVI. 240–243. (A továbbiakban TT).

4. A Vas megyei Vát helyesírása az Anjou-kortól Walch, a 15. században mindig Walth. Ld. CSÁNKI D.: Magyarország történeti földrajza a Hunyadiak korában. Bp., 1891. II. 807. Így Sörös Pongrác forráskiadásában: A Pannonhalmán őrzött Gaury levéltár kiadatlan oklevelei TT(1909)N. XIX. 1444 possessio Eghazas Walth okleveles adata a Vas megyei Vátra és a Vas megyei Váton birtokos Rakus de Walth (Váti) családdal kapcsolatos. Vö. Magyarország régészeti topográfiája. A pápai és zirci járás. Szerk. Torma István. Bp., 1972. 135.

5. Külsővat, Róm. kat. plébánia. Anyakönyv I. 1743–1765. Előzéklapján: „Ecclesiae autem abbatiali sub Andrea II. vel Bela II. rege erectae et injuria temporum ac disturbio hostili nimis ruinatae successit ex fundamento nove cujus lapis fundamentalis depositus et anno 1793 die 24 Aprilis. Consummata autem aedificatio fuit anno 1794 die 29e Octobris ac demum neo erecta haec ecclesia in festo S. Margaritae V. et M. Anno 1796 die 13e Julii solemniter est benedicta per Reverendissimum Dominum V. A. Diaconum Samuelem Ladislaidem Parochum Devetseriensem."

6. „Ecclesia Matrix Külső-Vatiensis olim in cujus Sancti honorem fuerit fundata ignoratur... Regiam hanc quondam fuisse fundationem ipsi lapides ecclesiae muri quadrati innuere videntur. Insuper non est incredibile possessionem hanc Vhod quondam nuncupatam fuisse, et abbatialem hanc ecclesiam extitisse juxta testimonium Cardinalis Petri Pázmán, qui in Synodo Sua Tyrnaviensi folio 106. dicit: „Abbataiam Vhod Ao 1219 viguisse, et cujusnam ordinis fuerit, non liquet." Pro memoria. Külső-Vat 1ma Junii Ao1798. Külsővat, Róm. kat. plébánia. Régi iratok. I. Vö. Acta et decreta synodi dioecesanae Strigoniensis, authoritate Petri Pazmany archiepiscopi Strigoniensis celebratae Tyrnaviae. Posonii, 1629. RMNY II. 1448. f. 106. „Reperi insuper abbatias aliquot in veteribus privilegiis et scripturis, quae cujusnam ordinis fuerint, non liquet."

7. Simonfi Szolán elbeszélése a dömölki plébánia Decreta regia encyclica apiscopalia ab anno 1777. c. könyvének végén is olvasható volt. Ennek alapján cáfolta adatait Pacher Donát. A hívőkre való hivatkozáson túl „Még ezeknél is gyöngébb okokra támaszkodik, amikor azt hiszi, hogy itt Külső-Váton lehetett az uhodi kolostor, apátság, amelyről Pázmány beszél." Ld. PACHER D.: A dömölki apátság története. A Pannonhalmi Szt. Benedek rend története. 12/A. Bp., 1912. 82. 3. jegyzet.

8. Apátságról lévén szó, csak a bencések és a ciszterciek jöhetnek számításba. Egyiküknél sem található adat. Vö. SÖRÖS P.: Az elenyészett bencés apátságok. A Pannonhalmi Szt. Benedek rend története. 12/B. Bp., 1912. „Pázmány Péternek – rendi jellegre és földrajzi fekvésre sokszor téves – lajstroma volt az alapja s e mellett azon ... fölfogásból indult ki, hogy a királyi kegyuraság adományozása alá eső s az országos névtárba is fölvett apáti és préposti czimek csak valóban fönnállott monostorokra vonatkozhatnak." Uo. 8. Pázmány adatainak megbízhatatlanságáról ld. Hervay L. Ferenc: Repertorium historicum ordinis Cisterciensis in Hungaria. Bibliotheca Cisterciensis 7. Roma, 1984. 21.

9. BÁLINT S.: Ünnepi kalendárium. II. Bp., 1977. 36–45. – A Wolfenbüttelben őrzött 13. századi magyarországi vonatkozású Psalterium kalendáriumában július 13-hoz írt megjegyzés: „secundum Hungaros" azaz Margit július 13-i ünnepe a magyar szokás szerint. Ld. Csapodi Csaba: XIII. századi magyarországi Psalterium Wolfenbüttelben. Magyar Könyvszemle 91 (1975) 234. – Már a Pray-kódex (1192–1195) kalendáriumában is július 13-án van Margit emléknapja. Ld. Radó Polikárp: LIbri liturgici bibliothecarum Hungariae et limitropharum re-

gionum. Rev. et aucta et adlaboravit L. Mezey. Bp., 1973. 49.

10. A világegyház július 20-án ünnepli. Vö. Körmendy Kinga: Egy 1432-ből származó imádságoskönyv magyar vonatkozásai. In. Tanulmányok a középkori magyar könyvkultúráról. Bp., 1989. 264.

11. Régi magyar költők tára. XVII. század. 15/A–B. Katolikus egyházi énekek. Sajtó alá rend. Stoll Béla. Jegyz. Holl Béla. 478. szám.

12. ERDÉLYI Zs.: Hegyet hágék, lőtőt lépék. Archaikus népi imádságok. Bp. 1976. 162.

13. Holl Béla: Hozzászólás Dobozyné Erdélyi Zsuzsanna „Archaikus és középkori elemek népi szövegekben" c. előadásához. Ethnographia 82(1971)373–374.

14. Külsővat környékén: Noszlop (1332), Döbrönte (1388). Ld. Bálint Sándor i. m. 41–42. Somlóvásárhely (1511 előtt). Ld. Koppány Tibor: Középkori templomok és egyházas helyek Veszprém megyében. Veszprém megyei múzeumok közleményei 6(1967) 142. No 150.

15. Beke Antal: A VIII. Ince pápához intézett kérelmek fennmaradt 121 kötetének magyar vonatkozású részeiről. Róma, 1898–1899. MTAK Kézirattár Ms 4949/1. 17v. „Antonius Stephani acolith. rector paroch. ecclesiae S. Margarethae de Vot Jauriensis diocesis, supplicat pro promotione ad ordines sc." Az adat eredeti jelzete: Cod. Supplicat. No 1112. X.A. IV. Inno. VIII. p. 124.

16. Lukcsics Pál: XV: századi pápák oklevelei. I. V. Márton pápa (1417–1431). Olaszországi magyar oklevéltár. I. Bp., 1931. 20. – Mivel a kérvényről csak Beke Antal kivonata áll rendelkezésünkre további feltételezések feleslegesek. Sajnos a Vatikáni Levéltár szupplikációs köteteinek forráskiadói közül egyedül Lukcsics Pál közölte a pappászentelési kérelmeket. A kéziratban maradt gyűjtések közül pedig az idézett Beke Antal. Fraknói Vilmos gyűjtése annyit jegyez fel, hogy több megyére vonatkozó szentelési kérelem. Pl. MOL R szekció. 57. 2. cs. Tom. 1198/178–180. Ezzel pedig éppen a középkori falusi templomok és a lelkészek személye maradt ismeretlen.

17. KARÁCSONYI J.: Magyarország egyháztörténete főbb vonásaiban 970-től 1900-ig. Tudománytár. Bp. 1985. 86. – A falusi lelkész jövedelme nem volt jelentős, mert csak azoknak a plébániáknak a javadalmasait kötelezték az ún. annata megfizetésére, ahol a javadalom évi jövedelme meghaladta a 24 aranyforintot. Ld. Annatae e regno Hungariae provenientes in Archivio Secreto Vaticano 1421–1536. Ed. J. Körmendy. Ed. red. et indices comp. K. Körmendy et B. Holl. Bp. 1990. A Magyar Országos Levéltár kiadványai. II. Forráskiadványok 21. 26. – A vati egyház javadalmának értékéhez: 1507-ben a falu 16 forint tizedet fizetett a győri püspökség megbízottjának. Ld. Conscriptio urbarii domus episcopatus Jauriensis cum possessionibus et redditibus. Budapest, Egyetemi Könyvtár, Hevenesi gyűjtemény Tom. VII. 351.

18. A falusi egyházakban lévő kódexek számbeliségére való hivatkozásnak értékét a jelen esetben az növeli, ha figyelembe vesszük, hogy Veszprém megyében a középkorban 183 egyházas hely volt. Ez legalább 360 db falun használt liturgikus kódexet jelentett. Vö. Koppány Tibor i. m. 149. No. 183.

19. Pacher Donát i. m. 82.

20. Veszprém megye helytörténeti lexikona. Szerk. Ila Bálint, Kovacsics József. Bp. 1964. I. 236.

21. Hermann Egyed: A katolikus egyház története Magyarországon 1914-ig. Dissertationes Hungaricae ex historia Ecclesiae. I. München, 1973^2. 302.

22. Koppány Tibor i. m. 134. N. 87. Vö. 5. jegyzet.

23. A festmény jobb alsó sarkában „Jakobey 1870" aláírás. Műveinek időrendi jegyzékében 429. sorszámon: „Szt. Margit. 1868 körül. Lappang." megjegyzéssel szerepel. Ld. Nagyszandai Szekeres Margit: Jakobey Károly. 1826–1891. A budapesti Kir. M. Pázmány Péter Tudományegyetem Művészettörténeti és keresztényrégészeti Intézetének dolgozatai. 47. Bp., 1938. 101.

Kinga Körmendy: **Beitrag zur mittelalterlichen Geschichte der Pfarrkirche von Külsővat**

In der Studie wird geklärt, daß sich der Beleg aus dem Jahre 1444 nicht – wie bisher angenommen – auf Külsővat im Komitat Vesprim /ung. Veszprém/ (in der Nähe des Flusses Marcal, in der mittelalterlichen Diözese von Raab /ung. Győr/), sondern auf Vát im Komitat Vas bezieht. Der ältesten Matrikel der Pfarrei von Vat im Komitat Vesprim (1743–1765) zufolge wurde die gegenwärtige barocke Kirche, die im Jahre 1796 der hl.Margareta von Antiochien geweiht wurde, ab 1794 aus den Steinen der Kirche einer von Adalbert II. oder Andreas II. gestifteten Abtei gebaut. Die mittelalterliche Kirche dürfte während der türkischen Verheerungen vernichtet worden sein. Die Erinnerung an sie wurde wohl außer durch die Matrikel auch durch das gewiß mittelalterliche, für die Zeit von Andreas II. charakteristische Patrozinium überliefert. (Eine wichtige Reliquie der Heiligen wurde vom König auf seiner Pilgerfahrt in das Heilige Land erworben und nach Ungarn gebracht, danach blühte ihr Kult im Lande auf.)

Die Richtigkeit der Annahme beweist der Autor mit einem neuerdings im Vatikanischen Archiv gefundenen Beleg aus dem Jahre 1488 (Cod. Supplicat. No 1112, X, A, Inno. IV., VIII, p. 124). Das Dorf wird später unter den Namen Egyházas-, Alsó- bzw. Külsővat erwähnt.

Das Gemälde auf dem Hauptaltar, das hl. Margareta von Antiochien mit dem Drachen darstellt, trägt die Inschrift „Jakobey 1870" und ist mit dem Gemälde identisch, das in der Jakobey-Monographie unter der Nummer 429 aufgeführt und als verschollen bezeichnet wird.

1. Jakobey Károly: Antiochiai Szent Margit, 1870. Külsővat, Rk. plébániatemplom

Jarobey Károly

l.

Egyházm. Lap

I. 129. l.

231. l.

360. l.

Jacobei Károly

festő

Lásd

a Szőts Pongrác

A bakonybéli apátság
kört. II. A pannon-
halmi szent-Benedek
– Rend kört. IV.
Bpr. 1904. 324. l.

Sz. East Bergholtban 1776-
Londonban 1837 márczius

2502. John Constable:

Szeles reggel.

Kissé dombos, a hátté
~~felhőket a szél kavarja~~. Az elő
jorság épületei képeznek csoport
tölgő kéménynyel, mig jobbról a
tan néző álló birka köti le figy

Vászon, méretei 25.2: 38.
Vétetett az 1904: II. 29-i
IV. 7-iki 27840 (273-904) sz. l
történeti kiállitásán 2500 Kán.
moltatott 1904: V. 8-án (325-90
Az elszámolást elfogadta a
(552-904).

904: IV. 25
20630-904

Foglalkozott még a magyarbirák Jean de Bonneton ujsagiroi es irodalmi munkásságával. Franciaországból történő elszakadásának okaival és

több hónapon keresztül látogatta s különösen a felső osztályok óráin vett részt. Foglalkozott az egyetemi- és munkásifjúság szervezeteivel. Normadiában és Bretagneban tett tanulmányútja alkalmat adott a normann és breton folklore és a francia képzőművészet remekei megismerésére. A mai francia drámairodalmat és színművészetet főleg színházlátogatás útján igyekezett megismerni. Járt hangversenyekre is, hogy a külföldön kevésbbé ismert francia alkotásokat hallhassa. A francia kultúra mélyebb megismerése céljából saját költségén egy félévre meghosszabbította franciaországi tanulmányútját.

Weger Imre (1915, Nagyzsám, róm. kat.), német-francia-olasz szakos tanárjelölt, Budapestről (Eckhardt Sándor professzor). Főcélja a francia néprajzi kutatás tudományos módszereinek megismerése volt. A Musée des Arts et Traditions Populaires felvette munkatársai közé, G. H. Rivière professzor és A. Varagnac főtitkár vezetésével résztvett a múzeumnak folyamatban lévő munkálataiban. Feldolgozta a francia földmívelésügyi minisztériummal karöltve kiadott „Enquête sur l'ancien outillage rural français" című kérdőívek válaszanyagát, melyből az eszközök elterjedésének szemléltetésére 53 térképet készített. Kutatásai eredményét a Société du Folklore Français márciusi ülésén mutatta be; ezzel kapcsolatban a Társaság tagjává is választotta. Április hónapban a Musée National des Arts et Traditions Populaires által rendezett háromhetes kutatásra Sologneba utazott

Jakobey Karol

ród

Mysłkowo

74. l.

ILLUSZT

Jakobey Károly

erdő

i

Maszlagtérig kept

552. p.

Jakobey Zsófi

l.

Mihályfalvaegylet

45. l.

noli ruhában.

ra, állva. Tőbről elválasztott kajáť
kicsiny s szakála nincs. Fejé kezé a-
ámaszkodik, keztyűit látjuk s baljáť
ója felett szalagon az aranygyapjas rend
érdem keresze s a Mária Terézia, a Lipót,
end diszit. Kettős elején fehér kabátyáń
les paszomántl= a pantallo oldalán kettős
kás szolgálati jelvény szorítja.

nagysága 30.3 c/m.

elé három szinü szalag vonúb

47/93 N° 191 0.50

Jakobey Károly

Petőfi képe 1848-ból
fametszet
Repr.

Zaránd y A. Gáspár
Kuba vére Genf.
Bp. 1910. 52. tábla

DKE VII. 290

Jakobey Károly

l.

Mihályi falucsplom

37. l.

nézve. Prémkucsmáját toll díszíti, kaja rö-
általla kosszú. Prémes mentéjének kettő köző-
ele. Felirata a kép alatt:

thlen Gábor.

lak nagysága 15·3 cm.

g (ch.-n.).

9/98
103.

Jakobey Károly

l.

Schoen Hermina - Lap.

14. l.

Kropf Mátyás, Könyvtári

volga IX.68

Jakobey Karoly

l. Szabómagyarok.

157. l.

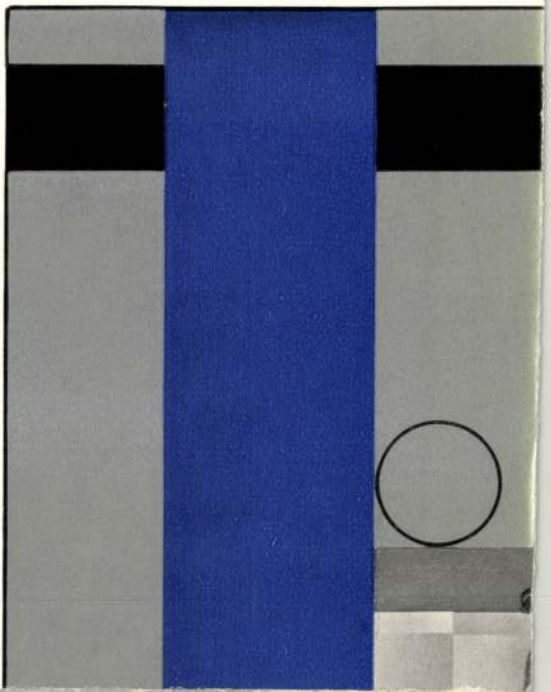

	Buchdruck	14—16	100
	Zieger, Papierkunde	17—19	400
Donnerstag	Handsatz	8—13	200
23. April	Buchdruck	8—13	100
	Linotypesatz	8—13	200
	Stereotypie, Galvanoplastik	8—13	412
	Zeichnerische Entwürfe	14—16	403
	Wirtschaftliche Vorträge	17—19	400
Freitag	Handsatz	8—13	200
24. April	Buchdruck	8—13	100
	Handsatz	14—16	200
	Buchdruck	14—16	100
	Informations-Unterricht, Akademie	14—17	
	Langer, Wissenschaftliche Grundlagen	17—19	400
Sonnabend	Handsatz	7—12	200
25. April	Buchdruck	7—12	100
	Monotypesatz, Buchgewerbehaus	10—14	

Jakobey Károly

vad
2

Koppenhágai festő.

2 5. l.

A szent család c.
képe 1869-ből
Magáné.

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

TSz.:

Jakobey Károly

festőbe az alábbi
templomtörténeti képét

írd
a Korodiczy István

A győrvárnyeri plébánia
rövid története
1788–1904.

Szentgyörgyvölgy 1904
13. l.

26. kép. Bethlehemi v
Péter, Szé

Jakobey Károly

a szinyérváraljai

rk. templom oltárké-

pét festi festette

Palmer Kálmán

Nagybánya és környéke

Nagybánya, 1894. 316. l.

8/om 19
11/2

Magyar királyi vallás- és köz

10.226 /1944. szám.
XV.Om.

Méltóságod által javasl
közül a honvédelmi miniszter meghagy
mozgósitási évre polgári foglalkozás
igazolványait megőrzés végett azzal
azokat a meghagyottak részére ~~xxxxx~~
később
ki.

~~Axxelutasitottxxxxxxbelyxxx~~
~~xxlaxxxxxelutasitxxxxxxxxxx~~

Felhivom Méltóságodat, h

Jakóbey Károly

6 írónő feltörölve

l.

Tml.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Jarobey Károly

l.

Csatkai Lajos

48. n.

KÖRMENDY ERVIN

61	Női képmás	olaj.	300.—
62	Fekvő nő	olaj.	300.—

† KÖRÖSFŐI KRIESCH ALADÁR

63	Kosztümös férfi, olaj.	Balló Ede tulajd.	
64	R. G.-né urnő arcképe	tempera	
65	Novemberi hangulat	tempera	
66	Önarckép	tempera	
67	Gyerekszobában	tempera	
68	Történelmi jelenet	vizf.	
69	Gyerekek	vizf.	
70	Őszi erdő	vizf.	
71	Kisfiu arcképe	tempera	
72	Kertben	vizf.	
75	Kézimunkázó	vizf.	
75a	Önarckép	tempera	

36	Tél és nyár	olajf.	800.—

HORVAI JÁNOS

37	Beethoven	márvány	Eladó
38	Siremlék	gipsz	Eladó
39	Pieta	márvány	Eladó
40	Calvin	márvány	Eladó
41	Luther	gipsz	Eladó

HORVÁTH GÉZA

42	Pásztorfiu	Bronz	300.—
43	Leány korsóval		300.—
44	Ifjuság	terakotta	200.—

HUBAY ANDOR

45	Szántóföld	olajf.	200.—
46	Borus táj	olajf.	300.—
47	Piéta	olajf.	Mgtul.

Jakobey Károly

l.

Mihályi Pannonh.

22. l. – 24. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Jakobey Károly

Thieme Becker

XVIII. 350 l.

C. Lyka

JAKOBEY KÁROLY / 1825 - 1891 / :

61. Léda hattyuval. - Olajf.,v.méret 106 x 134 cm. Jelz.l.k. "Jakobey".

62. Sebesült tiszt az 1848/49.szabadságharcból. - Cer.rajz,lem.p.méret 28.7 x 40 cm. Jelz.nélk.

Kopp 1939/40. szezon. I

Jakobey Károly

		Kikiáltási ár pengőben
81478.	VÁZA. Porcellán, festett és aranyozott díszszel. Cseh, 1850 körül	8.—
81479.	KORSÓ. Porcellán. Wedgewood	14.—
81480.	VÁZA. Réteges üveg. Gallé	4.—

MDK

Jakobey Károly

Táncsics a börtönben

M.festészet haladó hagyományai. Főv.Képtár,1951.

F. 19. 1.

Jakobey Károly

× 1825 - 1891 Pest - Buda.

1810 Kecskemét - Vácott.

Romantikus táj- és tájkép.

Tájképi romantika

Lobi Károlyné

Hunyadi László végnapjai című

Szini István - Tóth Imre - Tóth Imre.

Reprodukció: U. Emőke.

Anyakvi sz.:.....

év:.....

akcim:.....

aktárgyak:.....

folyam:..... Vallás;..... Szül. év: .....

aktárgyain kivül tud.....

.....

nitást vállal: helyben — vidéken.

apott-e már állást a Segitőtől és milyen esetekben: .....

egjegyzések: .....

Jakobey

Egy arcképpel vett részt a főváros művészeti szerzeményeinek kiáll.-án a Műcsarnokban.

M.932.VI.16.

Jakobey

JAKOBEY Jánosné

Waldmüller bécsi iskolájában tanult, ahol
Zichy M. ismerhette őt

Id. Gellér Katalin: Zichy M. Bp. 1990. 9. p

k, melyek nem másolk, mint jel-

odói jelvényéből a Szent Adományokat

lybe hullása ellen/ liturgikus

ısabb darabok középrészét evan-

kerubok diszitik. Az oltár közép-

ött - helyezkedik el a körmeneti

Jakobei Károly
portré festő MDK

Szerepelt a bajai III. Béla gimnázium 200 éves jubileumán rendezett képzőművészeti kiállitáson, mélyet az öregdiákok és művésztanárok műveiből rendeztek.

Kováts Andor: Országos hirü művészek kiállitása Baján.
Petőfi Népe, Kecskemét, 1957. jun 25

Jakobei Károly „Jeles" M. D. K.

Lendvay s. Tánczy Ilka mint Rómeo és Julia c. képét litogra-
fálta Rohn Alajos 1858

Gerevich A. magy. közöny. 1960 192

Jakobey K.

M.Tud.Akad. Széchenyi Muz. Kiáll. 19o2. máj.
19 1.

MDK

Jakobey & Lotz

mennyezetfestm. a Mücs.-ban

A Mücs. diszitése. B.H. 1882. II.22. 53.sz. 3.o.

MDK

Jakobey, festő

Mária mennybemenete pályázaton vett részt

Pesti Hirlap, 1882, ápr. 25. 3 l.

MDK

Jakobey, festő

Képzőművészeti Szemle, 1879. 12. sz. 150 l.

MDK

Jakobey festő

Képzőművészeti Szemle 1879. 1. sz. 15 l.

EA.....ltsz. Gyűjtés h

MDK

Jakobey festő

Képzőművészeti Szemle 1879. 2. sz. 31 l.

Magyar Néprajzi Múzeum — 6000 db — 64.85783 K

Jakobey

Ujházy Ferenc: Fővárosunk művészeti állapotai
a mult század közepén.

Nyugat, 1922.márc.16. 381.l.

MDK

Jakobey.

habár csupa ma élö müvész munkája szerepel a tárlaton, kényes amatör-igényeket kielégitö müvel találkozik a közönség.

Az u.n. uttörö idöböl származó patinás müve: egy kis kompozició ,felfogásban, elöadásban jellemzö darabkája korának.

A városi müvész- sorsjáték kiállitása.
Müvészet. 1915. 337,338.l.

JACOBEY ÉS TÁRSAINAK

az iparművészeti társulat által ajánlott vállalata elfogad megbizásokat **a vallásos festészet minden ágában**; készít fresko- és oltárképeket, decorativ festményeket; épit, aranyoz, fest és márványoz oltárokat, szószékeket, keresztelő-kutakat; készít szobrokat polychrom-festéssel, vagy anélkül.

Káposztás-Megyer, Ujpest mellett.

nagyobb művészet a motivumok, illetőleg az eszme megtestesítésére szolgáló eszközök megválasztása. Ebben

nélk
nyo
legu

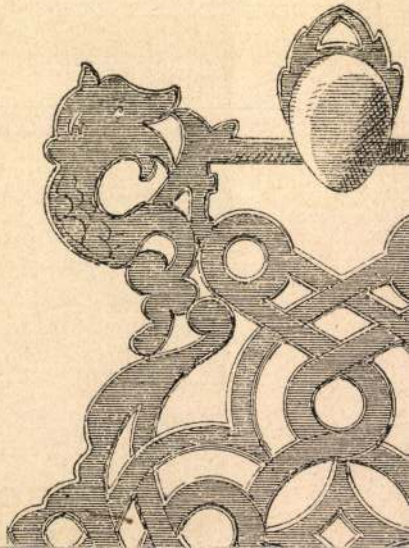

Jakobey Károly

a bajtai templom
számára készült jó-
zsefet ábrázoló ol-
tárképét festett.

Ujd. Magyar Sión
1875. VI. 318.

A m. postatakarékpénztártól

10136

MUEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Budapest
IX. Higyes Endre u. 10.

Hivatalból
díjtalanítva

Jakobey Károly festő M.D.K.

Gyékényes, r.k. templom szt.József-oltárkép

1866

Genth.Müeml.1959 I. 108

Jakobey Károly

Irod. czikkei lásd:

Taffner Béla:

Az esztházi festőnél.

Uj Magyar Sion

1880. 238-239. l.

MDK

Jakobey Károly, festö.
/1825-1891/.

Szt. József. Of.

Ernst Muzeum aukciói. 52.sz. II. rész.
1935 nov. -Képek. Kat.le.l.

Jakobey Károly

Budapest. Kiáll. 1937

IX. téren.

Gerlóczy Zsuzsánné
orvhége olajf.

Virág és gyümölcs-
csendélet, olajf

Gerlóczy Imre

X. téren.

Emarchéj. olajf.

XI. téren.

Alexander-szobor ortofotó-ról
olajf

Jakobey Sándorné mű-
Trauber Ethelka
Demény Ferencné mű
Gerlóczy Ida. 1860.

lenceegyüttes: 498 darab: arany, ezüst
elefántcsont, fa, festett csont, fajánsz, zo-
ánc, üveg, achát, papír stb. Díszítések
marell (M. Tüger műve), papagáj, pá-
ai mozaik stb. német és francia, XVII—
IX. század.

Marco

Serevics PA, 262 l.

JAKOBEY KÁROLY

SALKÓ JÁNOS: JAKOBEY KÁROLY

MAGYAR ÁLLAM 1883 V. 12

3. szám. old.

[VALLÁSOS ÉRTÉKEINEK KIEMELÉSE]

BONUS
NYELVISKOLA

ANGOL **NÉMET**
SPANYOL **OLASZ**

1000 Ft

A kupon felmutatásával 1000 Ft kedvezményt adunk bármely tanfolyam árából

DIÁKKEDVEZMÉNY

Délelőtti, délutáni és hétvégi oktatás

Sikertelen nyelvvizsga esetén ingyenes ismétlési lehetőség

Cégeknek kihelyezett tanfolyamok

Bp. V. ker. Károly körút 12., 1. emelet 1-2.
Astoriától a Deák tér felé a bal oldalon

Telefon: 266-36-18

Jakobey Károly

Művészet 1904. 116, 249
- 1907. 209, 418, 419
- 1909. 62, 406
- 1912. 245

Magyar Művészet
1925. 25, 572
1927. 166
1928. 57, 59
1930. 601.

Flandriai mester: Csendélet

(612), 3827 (523).

Jakobey

l.

Lykanemzromantika

10, 88, 169, 183,
201, 210.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

készen volt, mint önálló plébánia, azonban csak a prímási szék üresedésének idejében, 1800-ban létesül.[12]

A templom falai kivülről símák, csak egyszerű ablaknyílások tagolják. Homlokzata elé az ismeretlen tervező építőmester zömök tornyot állított, melynek a koronázó párkányig terjedő erősebben kiugró része tágas és massziv előcsarnokot alkot. A torony felső részét a sarkokon két-két lapos pilaszter tagolja, majd síma, igen hegyes toronysisakban végződik. A templom egyszerű belseje a két jármú hajóból és a valamivel keskenyebb, de mély és tágas szentélyből, mely a nyolcszög három oldalával zárul, áll. Az a benyomásunk, mintha a szentély elkészülte után, mely egy nagyobb templomhoz volt méretezve, Csáky prímás a terveket megváltoztatta és a hajót már kisebb méretűnek építtette volna. Ellentétben a templom egyenesvonalú, stílusnélküli szerkezetével, a bejárat fölött elhelyezett kórus, vidékies formákban ugyan, de mégis a barok mozgalmasságának a leghűebb kifejezője. Különböző magasságban elhelyezett négy pilléren nyugszik, profilja vizszintesen ötször, a magasságban pedig háromszor meghajlított és egymásbafonódó hullámvonalakban oldódik föl. Ez a templom legeredetibb és keletkezési idejének stílusát leghívebben visszatükröztető része.

A múlt század folyamán a templomot többször restaurálták, így 1836-ban, 1856-ban és végül 1881-ben, mikor is Simor prímás egészen új, a mostani toronysisakot csináltatta.[13] Régi főoltárát 1856-ban cserélték ki, a mellékoltárokat pedig 1841-ben. Szentélyének boltozatán ábrázolt Szentháromságot Jacobey Károly 1883-ban festette.[14]

A teljesen elmodernizált templomban a régi szentgyörgymezei prépostságnak csak a neve és emléke él, így a templom csak mint topográfiai emlék tarthat számot érdeklődésre.

---

20. — Draveczky alakittatta át a Battyányi primás által 1796-ban Tiszó András nemes embertől megvásárolt házat a mostani plébánia épületévé 1796—99 között, mintegy 3000-nyi költséggel.

[12] **Perger L.**: id. m. 8. l.

[13] **Perger L.**: id. m. 11—12. l. Tetőzetét 1926-ban kapta, 1935-ben pedig általános restaurálason esett át. (l. **Lepold—Homor:** Esztergomi kalauz. 90. l.).

[14] A sarokmedaillonokban lévő Evangélistákat Szirmai Antal akadémiai festő készitette. A hajójának a szentély felé eső első jármának boltozatán lévő Angyali-üdvözlet-ábrázolást 1935-ben Buchsbaum helybeli templomfestő csinálta.

társaskáptalan prépostjának és utódjainak, a püspöki jelvények viselését megengedi.[6]

Az építkezést azonban nem a prépostság régi helyén, az eredetileg Szent Györgyről nevezett hegyen, melyet később a bazilikaépítkezések megindulásakor lehordtak és a Várral összekapcsoltak,[7] hanem ettől jóval Észak-nyugatra, kezdi meg, az alapok lerakásán túl azonban nem jut. A költségeket egymaga nem igen fedezhette s korai halála (1735.) is megakadályozta tervének keresztülvitelében. A prépostságnak végrendeletileg ékszereket és liturgikus tárgyakat hagyományozott, amelyeknek árát azonban az értékesítés után, szintén a templom építésére használták fel, mivel a prépostság föléledésére semmi remény sem volt.[8]

Az építés ez után csak lassan halad. Csáky prímás idejében még csak a szentélyt fejezik be, a hajóhoz pedig a következő években készülnek hozzáfogni.[9] A templom 1756—57-ben teljesen felépül. A templom felszerelésében, kőpadlózatának elkészítésében és hasonló munkák költségeiben Richvaldszky György kanonok, szentgyörgymezei prépost[10] nagyobb összeggel vett részt. Az ő adományozásából állították fel a templom régi főoltárát is. Ugyanígy csak a templom berendezését gyarapította Draveczky Ferenc prépost is.[11] Bár a templom a XVIII. század utolsó negyedében már teljesen felszerelve

---

[6] »... Ecclesia S. Georgy Strigoniensis Civitatis ... diruta et aversa modo ejusdem Nicolai sumptibus a fundamentis costrui et ad primaevum statum restitui curatur ...« **Katona I.:** Analecta de Strigonio. p. 576.

[7] Körülbelül a mostani középső, kettős kanonoki ház helye. l. **Balogh A.:** Történelmi séta Esztergomban. 49. l.

[8] **Lepold A.:** Esztergomi kanonokok emléke a székesegyházban.

[9] »... Archi-Episcopi ... e Comitibus Csaki liberalitate solide costruitur amplumque ejus Sanctuarium jam pristinam formam recepit ... sed et in Dies praeparantur necessaria ut Munificentia altefatae suae Celsitudinis benignissimae navis quoque exurgere possit Anno subsequente. Nunc unum altare habet ...» Can. Vis. Ecclae Filialis Oppidi S. Georgy Anno 1755. Primási Lvtár. fasc. VIII. lib. 41. p. 61.

[10] **Kollányi F.:** id. m. 375. l. — **(Kemp. M.):** Memoria Basilicae Strigoniensis. p. 171.

[11] »... ex munificentia Rmi Dni Francisci Draveczky ...Anno 1785 ... Cathedra nova, duae Arae laterales, marmoreum stratum per totam Ecclesiam .... et ab intus et ab extra renovata est ...« Can. Vis. Filialis S. Georgy cum Ecclesia Anno 1788. Primási Lvtár. fasc. L. lib. 206/b. Suppelemntum ad Nr.

VII.

A SZENTTAMÁSI SZENT ISTVÁN-KÁPOLNA

Szenttamás 1895-ig, Esztergom szab. kir. várossal való egyesítéséig önálló község volt s nevét a Szent Tamás vértanúról címzett hegyfoki prépostságtól kapta. A hat tagból álló társaskáptalant és prépostságot Jób érsek a XII. század utolsó éveiben a vértanúságot szenvedett Becket Tamás canterbury-i érsek tiszteletére alapította. Temploma a mai Lépcső-utca legmagasabb pontján állott.[1]

A prépostság a török hódoltság alatt megszűnt és később sem alakult ujjá. A most fennálló, Szent István első magyar királynak szentelt kis kápolna, mely a vizivárosi plébániának filiálisa, azon a helyen épült, hol az Árpád-korban Ker. Szent János tiszteletére szentelt kápolna állott.[2] Építtetője Szenttamás birtokosa, az esztergomi káptalan és részben Galgóczy János kanonok voltak.[3] Építésének ideje közvetlenül az 1745. körüli évek. Építőmestere ismeretlen.

A kis kápolna külső megjelenési formájában klasszicizáló nyugodtság és egyszerűség tűnik elő. A homlokzat közepén elhelyezkedő kis porticus egyenesvonalú timpanonnal zárul, mely az oromfal tetején megismétlődik. Az oromzatot széles, nyugodt voluták kapcsolják a koronázó párkányhoz. Az épület sarkait, valamint az előcsarnok folytatásaként a párkányig felnyúló kis rizalitot három egymás fölé helyezett negyedpillér tagolja. Ugyancsak lesénák élénkítik az oldalfalakat is az ablakok két oldalán. Az oromzat mögött a tetőzet nyergére igénytelen kis fatornyot helyeztek, hagymaalakú bádogsisakkal. A szerény külsejű épületen egyedül az ablakkivágások — kettős ívben hajlított, felül körszelvénnyel, alul egyenesen zá-

[1] **Balogh A.**: Történelmi séta Esztergomban. 37. l. — Első névleg ismert prépostja Benedek 1208-ban (**Kollányi F.**: id. m. 4 l.).

[2] **Balogh A.**: Esztergom Árpád-kori helyrajzáról. 31 l.

[3] Galgóczy 1744-ben lesz az esztergomi káptalan tagja (l. (**Kemp. M.**) Memoria Basilicae Strigoniensis. p. 175 és **Kollányi F.**: id. m. 354 l.)

ródó, lefelé szélesedő lantformájú ablaknyílások — képviselik szembetűnően a kor stílusát.

Régi berendezésének egyedüli megmaradt darabja a főoltár. Az oltárképet keretező oszlopok merész ívben előrekanyarodó párkányt tartanak, mely középen megszakad és az oltárkép fölött lévő, felhőzettel és angyalfejekkel díszített felső résznek ad helyet. Jelenlegi oltárképe Szent Istvánt ábrázolja, amint Szent Imrének »Intelmeit« átadja. A kép bal alsó sarkán »*Készíttette Majer István Esztergomi Kanonok 1875.*«, a jobb alsó sarkán pedig: »*Festette Jacobey Károly Budapesten*« felírás látható. Bár Jacobey stílusa magában véve is eklektikus, nem lehetetlen azonban — első sorban is a kompozició erősen barokos megfogalmazása miatt, — hogy Jacobey a régi, ugyancsak Szent Istvánt Szent Imrével együtt ábrázoló és minden valószínűség szerint már igen rossz állapotban lévő oltárképet másolta le, vagy magát ahhoz szorosan tartotta.[4]

Régi oltárának töredéke a kóruson elhelyezett két faszobor is, melyek magyarországi Szent Erzsébetet és Boldog Margitot ábrázolják,[5] gazdag redőzetben leomló arany szerzetesi ruhában, szélesen lobogó, a nyaknál összekapcsolt, bezüstözött felső köpenyben. Ugyancsak ezüstfehér a ruhát összetartó cingulus is. Felsőtestük kissé hátrahajlik és a testsúly az egyik lábra helyeződik át. A fej szintén oldalt és felfelé tekint. A síma, nagyfelületekben kezelt, kifejezéstelen arc élénk ellentétben áll a köpeny ügyes és gazdag faragásával. Ez a két szobor jellemző kifejezője a főképp vidéki oltárszobrokban a XVIII. század végén is még gótikus hagyományokból táplálkozó, népies egyházi fafaragásnak.[6]

Az oltár magyar nemzeti szentjeinek megfelelően a szentély egyszerű süvegboltozatának freskója is a magyar ikonográfiából veszi tárgyát. Föléje boruló drapériák alatt bársony párnán nyugvó Szent Jobbot felhők között megjelenő angyalok tart-

---

[4] »Ara unica est in qua princips imago S. Stephani Regis Hungariae S. Emericum instituentis...« Can. Vis. Archi-Eppalis Cittis Strigoniensis. Filialis S. Thomae Anno 1824. Primási Lvtár fasc. LXI. lib. 362.

[5] »...duae in ea statuae majores, quippe S. Elisabethae viduae et Beatae Margarethae Belae 4ti Regis Hungariae filiae, totidem minores ligneae inauratae...« Can. Vis. ...Anno 1824. ibid.

[6] **Feulner A.**: Skulptur und Malerei des 18. Jahrhunderts in Deutschland. S. 5.

ják. Az ábrázolás egyszerű köralakú keretezésén kívül mustrákkal díszített mező következik, melynek négy sarkában kivágott színes papirfigurákhoz hasonlóan, göröngyökön és fűcsomókon térdelve és állva, rózsafűzért morzsolva, bénák, betegek, koldusok jelennek meg, hogy a Szent Jobbnál gyógyulást és segítséget találjanak. Az ismeretlen festő közvetlenül a magyar nép lelkének vallásos mélyére, a barok hitvilág erősen nemzeties szelleméhez folyamodott, midőn ábrázolásának tárgyát választotta.[7] A kivitelezésnek egyszerű, naiv megoldása, az alakok ruházatának részletező, mesélő előadása is, valamely vidéken élő, a néphez közelálló magyar festőre utal. Adatunk az ábrázolás keletkezésére nincs, mindössze annyit tudunk, hogy a szentélyt már 1788. előtt kifestették.[8]

A szenttamási Szent István-kápolna sem építészetileg, sem egyébként művészileg nem jelentős alkotás, mégis hű kifejezője és kedves, hangulatos emléke annak a művészetnek, mely a nagy mesterek vándorútjától távol, névtelen helyi mesterek működésében virágzott, telítve egyszerű, népies zamatú formákkal és érzésekkel.[9]

---

[7] Az ábrázolás ikonográfiai sajátosságára Balogh Albin ur hivta fel a figyelmemet, kinek ezért és számos más hasznos utbaigazitásáért e helyen mondok köszönetet.

[8] »Sanctuarium... fornitum et pictum est...« Can. Vis. ...A. 1788. Primási Lvtár. fasc. L. lib. 206/b. — A mult század hetvenes éveiben, midőn az oltárképet kicserélték, a freskókat is restaurálhatták, aminek a nyoma különösen a középső körben lévő ábrázoláson erősen látható.

[9] A templom két harangját, melyeket a világháboru alatt beolvasztottak az esztergomi Knobl János György öntötte volt 1747-ben Esztergomban.

VIII.

BELVÁROSI PLÉBÁNIA-TEMPLOM

Helyén a középkorban a Segítő Szűz Máriáról (Boldogasszonyról?) nevezett ferencrendi kolostor temploma állott.[1] A ferencesek esztergomi kolostor-templomában volt eltemetve IV. Béla király (†1270.), feleségével Laskaris Máriával (†1270.) és fiával, Béla herceggel (†1269.) együtt. A királyi család tagjainak földi maradványait 1738-ban találták meg, azóta nyomuk veszett.[2]

Esztergom szabad kir. város Szent Péter és Pálnak szentelt plébánia-templomát, melynek helyét közelebbről nem ismerjük, már 1294-ben említik.[3] A török hódoltság után a templom jó ideig nem épült fel, hanem a hívek gondozását a Vizivárosból látták el. Az első ideiglenes templom 1699-ben készült el boltozott szentéllyel és deszkamennyezettel fedett hajóval.[4] Főoltárán a templom védszentjei voltak ábrázolva.[5] Ezt az oltárt a város 1714-ben a Bottyán-örökösök elzálogosított birtokainak jövedelméből megújította.[6] 1726-ban a templomot építették át és szentélyét is ujra beboltozták. Oltárainak a száma ekkor már hat volt, tehát a hajót is megnagyobbították.[7] A templom tornyát 1743-ban építették és időközben a hajót is beboltozták, mert 1755-ben az egyházlátogatás sze-

[1] **Knauz N.**: Paulai Szent Vince leányai Esztergomban. 79. l.

[2] A királyi holttestek miatt az érsek és a város között keletkezett viszályra vonatkozólag l. **Osváth A.**: Esztergom. 52—53 .l. — A középkori ferences kolostor helyére vonatkozólag l. **Virágh R.**: Szent Ferenc fiai Esztergomban. 100. l.

[3] **Némethy L.**: Series Parochiarum... p. 255.

[4] Can. Vis. Ecclae Liberae Regiaeque Civitatis Strigoniensis Anno 1700. Esztergom, Káptalani Lvtár.

[5] Egy mellékoltárt Mária Magdolna tiszteletére Szilágyi Ferenc állíttatott, a Szent Kereszt-oltárt pedig Bottyán János alapította. Can. Vis. Anno 1700. ibid.

[6] Városi Lvtár. Protoc. Polith. A. 1714. pp. 2—6, 8, 14, 20—21.

[7] Visitatio Ecclae Liberae Regiaeque Cittis Strigoniensis Anno 1732. Primási Lvtár fasc. V. lib. 25/a. pp. 32.

Jakobey Károly

Lőtz Károly 1891. máj. 9-én nőül veszi fenti felesegét, Óvody Anna leányát.

1892-ben a Lőtz név átruházása mellett örökbe fogadja Jakobey Károly és Óvody Anna gyermekeit. 13755/1902. sz. igazságügyi miniszteri rendelet.

Jakobey Károlynak 3 gyermeke volt. J. Ilona (Sándor Aladárné) J. Viktor, nyug. alezredes és J. Kornélia (Magassy Dénesné). Viktornak két

fordító

fia van: Jakobey Lotz
András és Jakobey Lotz
Károly -

Adatok a családtól.

Jacobey Károly

A Művészház bibliai kiállítása és Jacobey Károly művészi hagyatékának katalógusa. (1910 márc.)

A 8. lapon J. életrajza. 57 műve volt kiállítva. E képek Jacobey Lotz Viktor hunyai nádor és Fenyvessy Károlyné tulajdonában, Kornfeld Bart ábrázoló arck. a pesti Lloyd társulat tulajd.

Jakobey Károly

Irod
2

Szana Tamás: Ma-
gyar művészek. II. k.
226. l.

Jakobey Károly

l.

Lázár Béla: Tücsök

Irodalom. 15. l.

Fülöpfüggő bronzból, római VI. vfh

Jakobey Károly

Szana Tamás: Szár
va a magyar festészet
történetében. 91. l.

változatosságot mutatnak.Rómában
ozatosabb.Az 1510 körüli időből
tyollal".Lágy lírai tónusok,kel-
sül az alakokban és a tájban egya-
árnyék problémáival,amivel lágy,
ntálisabbak lesznek a "Madonna
/ Ebben az időben nagyon sok mun-
szeti felügyelőjévé nevzte ki.Sok
t el;ezen a képen is dolgoztak ta-
foglalkozott.Dolgozott a San Piet-
Popolo és a Villa Pandolfini épi-
Giulio Romano kezére ismerhetünk.
nna del pesca" /Madrid,Prado,1513/
Nem kicsinyes,mindig monumentalis
t ad a "Madonna di Foligno"-ban.
hőkön lebeg.Mária feje mögött világ-
ussá teszi a Madonna felsőrészét,
ondolas.A felhőt lépcsőszerüen fo-
földön szentek állanak,s meghatot-
megjelenő viziót.-- A piacenzai
Madonna Sistinát /Dresda,1515-19.
került Dresdaba,addig Picenzaban
elképzelés.A Madonna festői,bő
s Jézussal a felhőkön lebeg.Tőle
is pápa,mig jobbra Szent Borbála
ngyalka könyököl.Mária és a kis
természetfölötti ihletettség van.
i megszokott közvetlenség.A szen-
s egyensulyba hozza a kompoziciót.
pozíciójával előre mutat a barokra.
langelonál,aki világnézetével még

Jakobey Károly

Írói
Z
Akadémiai Értesítő

VII. K. 220-21. l.

Karinthy Lakóhelyét és
utjait ábrázoló térképek.
Toldy Ferenc indítvá-
nyára 1000-ik magyar
levelét Bartfay László
akarnok Akadémiai tör-
ténetét

7. 2 drb. Sárgaréz templomi gyertyatartó

magas 43.

Jakobey Károly

szül.

Magyar Állam. 1883.

aug. 17. (Kettős ünnepély Szambékon.)

Spisich Janos alispan VI. 148.

Jakobey Károly

A Korosi templom boltozatainak körépét a nemt Ecset felmagasztaltatását ábrázoló festmény díszíti. Angyalok viszik a töviskoronával, kereszt, Veronika kendőjét, a szögeket, a lándzsát. Erre festmény Jakobey Károly festette, kinek nem kisebb művészi volt segítségével a tervezetben, mint Lotz Károly, kinek köpenyműködését a festmény feltünteti.

Forster Gyula báró: Korosz és a Berényiek. Budapest, 1927. 232. l. 189. l.

Jakobey

Lieb. HH

52,134

ześek.

pek.

Jakobey Károly. festő II. 210.

Múzeumi é. Kut. Ea

Jakobey Károly

Jakobey Károly

közel

1882-ben 6000 ft költséggel

festi enkaussztikus képekkel

díszítette a szentesi-belső

plébánia-templomot.

vö.d

=

Veliczs László: Az egyházi

művészetek támogatásáról

Pest 1894. 69. l.

1 között, bezárólag 16.-ig: 44-9 5

Elnökség.

Jakobey Károly

Mücsarnok +

1896. millenniumi kiáll.

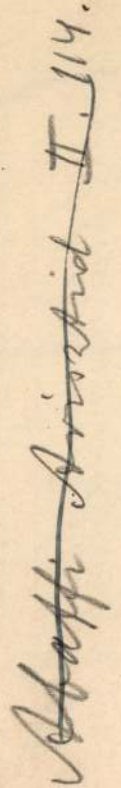

1903 XI. 11. Máramarossziget.

A magy. sugári
~~Az~~ ev. ref. Lyceum igazgató-tanácsa elnökségének.

Az államsegélyek felhasználása tárgyában történt megállapodások jóváhagyatván azok felhasználási tervezete beterjesztetni kéretik. (547/1903)

Jakobey Károlynak.

8 drb, részletek akvarell olajfestménye a bécsi Képzőművészeti Akadémiáról, 1890 évből. Restaurálta 1935 nov.

II. Lipót.

Mellig a kisse jobbra a
noki palmat tart. Elöre fe
vala. Mellén é a nyakán
czavara nyakrendöjé fere
töé balcsipöjé felé szala
sorban:

„LEOPOLDO
Principe Imperiale
di Ungheria e di
Granduca di
alóé balra:

„Vincenzo Gozzi
jobbra:

„Antonio Veri
s legalóé jobbra:

„Cellai impre

Punctirozva, me

Jacobey Károly Pesten

1852-ben Gyümölcs c. képét 40
frtért megvette a Műegylet
PMEvk 1853-ra 46 l.

Egy nagyszerű virágcsendélet munkája VII. 203

teljesítem. Lelkiismeretesen ügyelek a reám bizott tárgyak rendbentartására, megőrzésére, valamint ügyelek arra, hogy közülök semmi el ne idegenittessék; minden igyekezetemet az állásommal járó hivatali kötelmek javára fogom fordítani, a hivatalos titkokat megőrzöm, a netán fenyegető károk elhárítására pedig legjobb tehetségem szerint törekedni fogok.

Isten engem úgy segéljen!»

Az alkalmazottak fogadalmának szövege a következő:

«Én ..... a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségéhez a ..... (a népkönyvtári szakmegbizotti, gépirói, pénztárnoki stb.) teendők ellátására alkalmaztatván, becsületszavamra fogadom, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége I. Ferencz József urunk és királyunk személyéhez és uralkodó házához, úgyszintén Magyarország alkotmányához mindenkor hű leszek; a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsának elnöke, az orsz. főfelügyelő s az ő helyettese és a hivatali feljebbvalóim által adott utasításokat pontosan teljesítem. Lelkiismeretesen ügyelek a reám bizott tárgyak rendbentartására, megőrzésére,

Jarosey Károly

festette 1884-ben a Kelet-
i pályaudvar királyi vá-
rótermébe négy képet, melyek
a Tavaszt, Nyarat, Őszt és
Telet ábrázolják, valamint
a Király és Királyné Erzsé-
bet arcképét felett
két frízképet, melyek
egyike a Reggelt, másika
az Estet ábrázolja.

Restauráltam valamennyit
az államvasutak megbízá-
sából 1935 május
végén és június elején

RZSÉ

vészek

S KIÁLL

l április 3-

nincs

Jakobey Károly

hagyatéki kiállítása
a Műcsarnokban 1910-
ben.

Ropalotafa. 10. l.

Jacobey Károly

Jakobey Károly műbútor-
nagykereskedő a Művészet-
ház 1910 ben
kiállítást rendezett.
Budapesten
1910

Egyházi Művészet

1910. 40. l.

...agyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztar

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Jakobey K

önéletr

hátán a győr

jelentések

Ujhazy

megírta.

életrajzát

~~Bronzkarika töredék,~~ ~~őskori~~ VII. 104.

Jakobey Károly

Jegyzőkönyve 1882-
től. A család
birtokában.

Ügyleti könyve 1859-
től 1890-ig. Ez
utóbbiban az első és más-
dik üres lapon utólagos
bejegyzések az 1880-as
évek végéről. A család
tulajdonában.

Mindkettőt, amelyeket
Andta, kívülről lemásolta
Szekeresdarabit, aki Jako-
bey-nál dolgozott és ételeket
is. A másolatot a nekiadott adatokat nekem ígérte
1936. VI. 12.

TELEFON
58-8-35

FISCHER

ÖSSZECSUKHATÓ KÁRPI

BUDAPEST, XI., HORTHY M

Korszakalkotó

„FIDOR“

kis lakásokban r

SZABADALOM bej. F. 7299/a. sz. a.

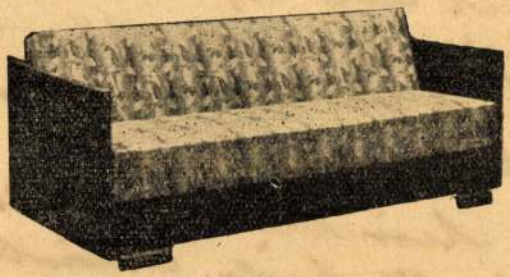

„Fidor" kanapé-ágy szellőző ágynemü-tartóval.

A támlája tetszés szerint fokonként szabályozható. A benne elhelyezett ágynemü állandóan szellőzik, mert a támlát tartó kereten

MDK

Jakobei Károly, 1825-91.

Léda a hattyuval, vászon

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. 17 l.

MDK

Jakobey Károly, festöm.

Rebeka a kutnál. Olf. 50x40

Árv. Közl. 1930. 4.rk.sz. 55.szám. Kat. 25.l.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1825-1891.

II.Rákóczi Ferenc és neje.
Két olajf. J.l.k.
Zrinyi Ilona. -

Mária és Erzsébet találkozása. Olf.

Árv.Közl.1931.5.k.sz. 57.l.

Jakobey Károly festő M.D.K.

Kazinczy Ferenc kuriája /festménye után készült [illegible] litográfiá/ arepr.

[illegible]erstury Dezső:A magyar irodalom képeskönyve Bp. 1956.
138.1.

MDK

Jakobey Károly, festöm.
1825-1891.

Szent Jeromos. Olf. -

Rakodczay Anicrné képmása. " Jelz.

Árv. Közl. 1940. 1.rk.sz. 26.1.

M.D.K.

Jakobey Károly /1825-é891/

346. A szent család. Olajf. 165x118 vászon.
347. Ecce homo. Olajf. 60.5 x 76 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. Iv. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 24. l.

MDK.

Jákobey Károly festő /1825-1891/

"Rebeka a kutnál" /olaj/
"Mária és Erzsébet találkozása" /Olaj/

Árverési Különy 1939. dec. 4.es.
37.1.

M.D.K.

Jakobey Károly.

Festőművész Kiss Miklósról festett portéja a kecskeméti városháza dísztermében van.

Városok Lapja 1934. XXIX.évf. 23.szám. Hírek 646.o

MDK

Jakobey Károly, festö
1825-1891

Szt.Ágoston.		Olf.
Garibaldi.	Jelzett.	"
Viktor Emánuel.	-	"

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt.4, rk.sz. 33.1.

.MDK

Jakobey Károly, festö
1825-1891.

Madonna. Jel. Jakobey,1867. 72x59 cm.

I.Rákóczi György és felesége Lorántffy Zsuzsánna arcképei. 35x47 cm
Jel. Jakobey Károly,1861. 2 db.
Vászon. Ovál.

Ernst Múzeum XLIII.aukciója . 1929. Kat. 21.1.

Jakobey Károly, festö
1825-1891.

MDK

II. Rákóczi Ferenc és fölesége arcképei.
Mindkettö jel.: Jakobey Károly, Pest.1861.
35x27 cm. 3 db. Vászon. Óvalis.

Ernst Muzeum XLIII.aukciója. 1929. Kat. 21.l.

Jakobey Károly (1826-1891)

6. Visegrád. 1875. O. v., 116 × 151 cm.
J. b. l.: Jakobey K. 1875. M. N. 6.
Ltsz.: 59.4 T. Reprodukálva

A Dunakanyar festői – 1964. Kat. bev.
Bodnár Éva.

13.

MDK

Jakobey Károly

elhunyt

Halálozások. Vasárnapi Ujság 1891. 494.l.

Jakobey Károly
festő

1826 - 1891

A magyarországi műv. tört. I. 371.
Corvina 1970.

Jakobey Károly
festő

~ról: Szekeres M / Bp. 1938/

A magyarországi műv. tört. I. 439.
Corvina 1970.

MDK

Jakobey Károly

Kuruc nemes, of. Kupeczky János után festette fenti

Mih. Rákóczi 219.1.

Jakobey Károly festő

Magyar Müvészet 1925. 25-32. o.
Elek Artur: A Szépmüvészeti Muzeum uj szerzeményei.

Festők XIX.sz.Jakobey Károly.

Magyar Művészet 1928.1-59.o.
Mihályi Ernő: Pannonhalma.

110

60.000,-

70. **JAKOBEY KÁROLY**
(Kula, 1825 – Budapest, 1891)
Gyümölcscsendélet
Olaj, vászon 47x61. Jelezve lent középen:
Jakobey K. Pesten 1851.

85. Művészi K[illegible]ukció. Bp., 1991. aug.
BÁV

Jakobey Károly / 1825 - 1891 /
"Kalló"

Rama de Hongrie

1910. III. anno V. T. 503-504 l.

Bibliai kapcsolat a Prüfungsbuchban.

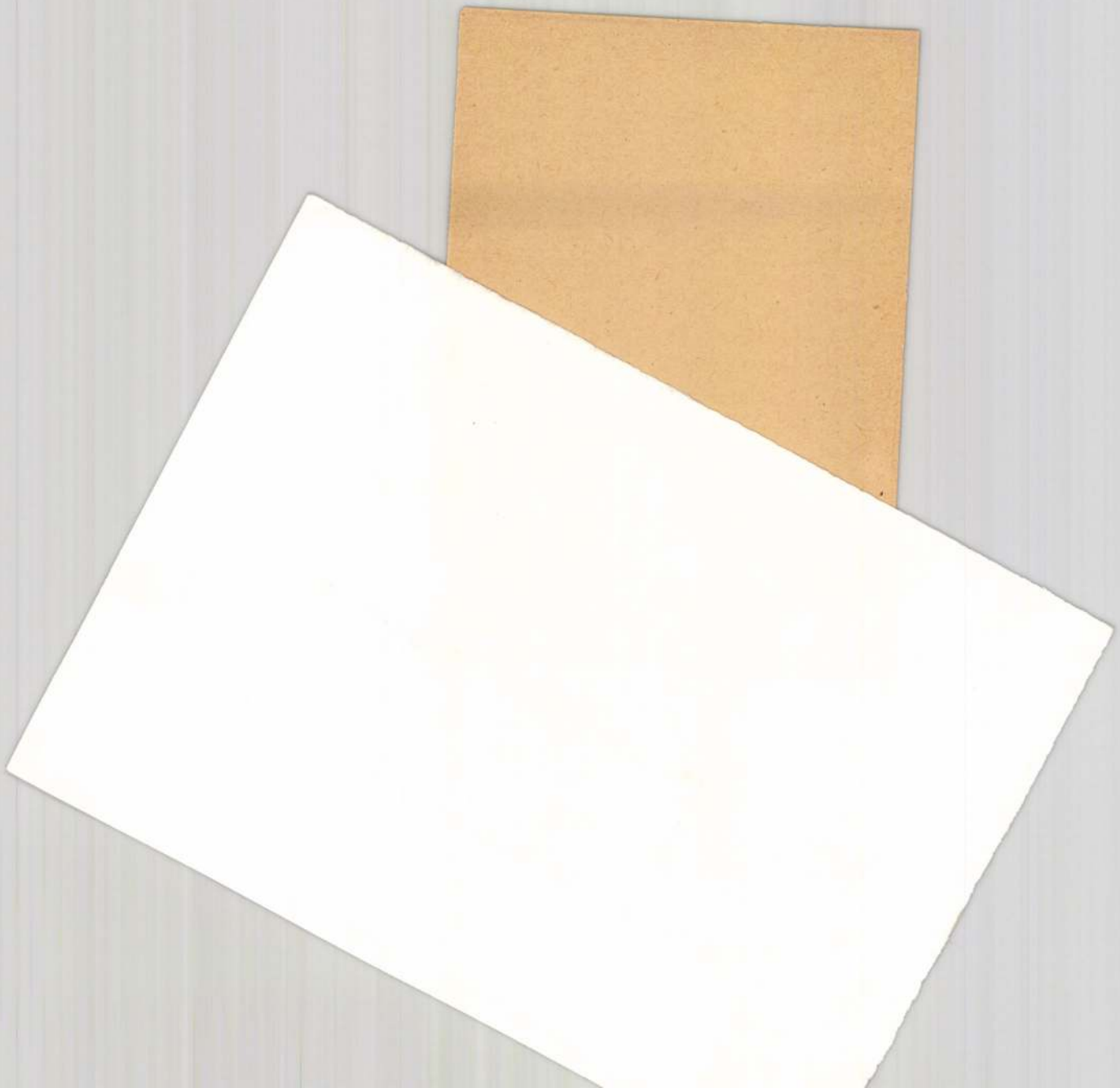

JAKOBEY Károly

KECSKEMÉTI
KÉPTÁR
H-6000 KECSKEMÉT, RÁKÓCZI U.1
☎: 76/21 778 ✉ Pf.: 165

TÁJÉKOZTATÓ

1991. SZEPTEMBER-OKTÓBER

KIÁLLÍTÁSOK

Szeptember 11-én 17 órakor nyitotta meg dr.Bárth János megyei múzeumigazgató a KECELI ÜZENET /Travnik Mariska fényképfelvételei 1914-1919 című kiállítást, amely október 27-ig látogatható.

"1912-ben a kalocsai érsekség Szabó Árpád lelkészt nevezte ki Kecelre plébános-helyettesnek. Szabó Árpád buzgó és szenvedélyes megszállottja volt a fényképezésnek. Minden állomáshelyén szorgalmasan fényképezett, és másokat is igyekezett megtanítani a fényképkészítés szépségeire, örömeire. Képeinek nagy része sajnos elkallódott. Szenvedélye és tudása azonban mégsem tűnt el nyomtalanul. Áttételesen bár, de tükrözik azt a keceli Travnik-képek, hiszen a fiatal Travnik Mariskát Szabó Árpád tanította a fényképkészítés fortélyaira. (...) Öreg Travnik János a fényképezőgép-piacon is járatos Szabó Árpád lelkész közvetítésével vett egy korábbi gyártmányú, de kiváló lencséjű fakeretes, hordozható fényképezőgépet nagyobbik lánya számára. Travnik Mariska 1914-ben, 15 éves korában elkezdte a keceliek fényképezését. Mivel ebben az időben Kecelen még nem működött iparengedélyes, hivatásos fényképész, a keceliek kapva kaptak az alkalmon, amikor híre járt, hogy a Travnik-ház portáján, vasárnap délutánonként "vetetkezni" lehet. Travnik Mariska legtöbbször egy udvari leander elé állította kuncsaftjait. A képek előhívását hétközben, de leginkább hétfőn, a ház kamrájában végezte. A fotópapírok megvilágításához szükséges fényt az ajtóba vágott nyíláson, egy piros üvegablakocska eltolásával engedte be. A képeket nagy fadézsában áztatta és napon szárította. Volt olyan vasárnap, amikor 100-150 üveglemezt exponált. Egy-egy felvételről

általában 6 db levelezőlap méretű képet készített. Travnik Mariska szorgalmas tanítvány lévén, a fényképezés minden fogását megtanulta . Tudott pl lemezt retusálni grafitceruzával. Ha kérte a megrendelő, festette is a képeket. A zöld, rózsaszín, ritkábban kék és fehér tubusos festéket ecsettel vitte föl a képre.

A fényképezőmunkához szükséges üveglemezeket, vegyszereket,fotópapirokat, kartonpapírokat, festékeket, ecseteket a Travnik család rendszeresen postán hozatta Budapestről.

Travnik Mariskát a húga, Franciska segítette a munkájában, így lassan ő is elsajátította a fényképezés mesterfogásait." - írja a kiállítás katalógusának előszavában Bárth János.

Új szerzemények

BRUNNER Erzsébet Indiában élő festőművésznő 11 képet ajándékozott Magyarországnak. Közülük kilencet olyan magyar közgyűjtemányeknek, melyek jelentős szerepet játszottak édesanyja, SASS BRUNNER Erzsébet (1889-1950) centenáriumi kiállításainak megszervezésében. Így a Kecskeméti Képtár -ahol 1989 ősszén volt látható "Tiszta élet öröm" címmel az 1929-től leányával együtt Indiában élő Sass Brunner Erzsébet kiállítása- két képet kapott: A "Fátyolos hölgy útban Puja felé" címűt, mely Brunner Erzsébet korai, 1932-ből való műve, illetve az 1974-ből származó "Kedvenc kígyóbűvölőm" címűt.

A képetket augusztus 13-án vette át a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Múzeumi Osztályán a Képtár nevében Simon Magdolna művészettörténész.

Köszönet érte.

KONOK Tamás festőművész, akinek kiállítása július 14-ig volt látható a Képtárban, nekünk ajándékozta Thira, 1981/195 című képét.

A Művelődési Minisztérium vásárolta meg a Képtár számára BARCSAY Jenő: Lejtős utca, 1940 k. és GÁLFFY Lola: Szentendrei kert című festményét.

Szeptember 1-ig tekinthette meg a közönség Földi Péter festőművész és Jószay Zsolt szobrászművész közös kiállítását. A bemutatott anyagból a Csigaszedők című festmény és az Afrikai című szobor minisztériumi vásárlás útján a Képtár tulajdonába került.

H o z z á s z ó l á s o k

S z ü n e t

KISS EVA /Iparművészeti Múzeum/: Kézimunka, házi-ipar, iparművészet

CSENKEY ÉVA /Iparművészeti Múzeum/: Művésznők a Zsolnay-családban

KELEMENNÉ MERK ZSUZSA /Türr István Múzeum,Baja/: A csipkeverő nő - Zittkovszky Mária hagyatéka

H o z z á s z ó l á s o k

A z ü l é s s z a k l e z á r á s a

Szeretettel várjuk rendezvényünkre az érdeklődő közönséget.

A HÓNAP MŰTÁRGYA

JAKOBEY Károly /1825-1891/: Gróf Széchenyi István portréja,1861

Széchenyi István születésének 200.évfordulója mellett még egy csendesebb okunk is van, hogy Jakobey Károly 1861-ben -a "legnagyobb magyar" tragikus halála utáni évben- készült képét kiemeljük az alig ismertség homályából: száz éve halt meg Jakobey Károly festőművész. Pesti majd bécsi tanulóévek után főként oltárképeket festett híres mesterek kompoziciói nyomán. Ismertek portréi feleségéről (a későbbi Lotz Károlynéről); Lendvay Mártonnéról és Liszt Ferencről.

Széchenyi félalakos képén a reneszánsz reprezentációs portré hagyományait követte. A kissé jobbra álló, feketébe öltözött alak mögött a szélen drapéria, balra nyitott ablak. Az ablakon át egyik legjelentősebb művére, a Pestet és Budát először összekötő Lánchídra látni. A híd mögött a budai vár magasodik. Az egész kép sötét tónusú, csak Széchenyi arca és a kezek fénnyel kiemeltek. A portré mintáját nem az 1830-as évek derekán készült -az energikus, hazája művelődéséért és felemelkedéséért áldozó magyar mágnás eszményét megfogalmazó képek (F.von Amerling és Schoefft Ágost) adták, hanem Franz Eybl 1842-es litográfiája. A sötét, dísztelen ruha, a félprofilból ábrázolt melankólikus

arc e grafikai laphoz hasonlítanak. A sziluettként, árnyként megjelenő Széchenyi jobbja egy asztalon pihen, baljában épület terve. A kép -melyet sokáig ismeretlen XIX. századi festő művének tartottak- alján pirossal a jelzés: Jakobey, Pest 1861.

G.Simon Magdolna

Sajtófigyelő

Észak-Magyarország, május 31.
A belső fény ragyogása /Földi Péter,Jószay Zsolt/

Miskolci Műsor, 1991. június
Földi Péter festőművész és Jószay Zsolt szobrászművész kiállítása

Petőfi Népe, június 12.
Tárlatnyitás Kecskeméten
Hegedűművésznek készült, világhírű festő lett /H.N./
Konok Tamás festőművészről

Kecskeméti Lapok, augusztus 2.
Gyermeki tisztasággal az időtlenségben - Földi Péter festőművész és Jószay Zsolt szobrászművész közös tárlatáról /Horváth Károly/

Petőfi Népe, augusztus 14.
Pótszék - Nyári színház Kecskeméten /kvj/
/A Művésznők I. kiállításról a Czóbel Minka darabról/

BESZÉLŐ, szeptember 7.
A szecesszió bűvöletében (sarkadi)
/A Művésznők I. kiállításról és a Pótszék Színpad előadásáról/

Kecskeméti Lapok, szeptember 20.
Jakobey Károly (1825-1891): Gróf Széchenyi István portréja,1861
(G.Simon Magdolna)

Szerkesztette: Lakatos István
F.k.:dr. Bárth János
Készült 500 példányban az EFMK nyomdájában

Jakobey Károly

másodrendü dologra kiterjed figyelme.A szöveg mellé igen fontos rézmetszetü táblákat mellékelt.WINCKELMANN az ókori müvészet mellett az ókeresztény müvészettel is foglalkozott.

Ezekben az egymásutánokban alakul ki az ókeresztény régészet,mely mint modern tudomány a XIX.század elején áll elő.Megalapitója és ekkori legkiválóbb képviselője Gambattista DE' ROSSI/1822-1894./ Minden eddiginél több részletre kiterjed figyelme.Asató,leltározó és feldolgozó egy személyben.Ideális megtestesitője a jó régész követelményeinek.Ásatásoknál első dolga volt a topográfiai felvételezés,ami mérnöki munka.Ebben testvére segédkezett neki. Minden apró leletet fontosnak tartott,mert a régészet a lappaliak tudománya.A régészetben a és amütörténeti kutatásban is,minden kis adatra ki kell terjeszi a figyelemnek,mert nem lehet tudni,hogy a tudós épitő munkában mikor lesz rá szükség.Pl. igen fontos adatokat tartalmaznak a katakombak falán található u.n."grafitti"bekarcolasok. Ezek nagy történeti fontosságára De Rossi jött ra és ebből tudományos módszert csinált.Paleografiai ábécéket állapitott meg,melyekből könnyen meghatározhatók az ujabb ásatásoknál előkerültek is.De Rossi, aki a mai keresztényrégészeti tudomány megalapitója,ROMA SOTTERRANEA cimen adta ki főmüvét,amely 1864-67 között jelent meg és leforditották franciára és németre is.Elsősorban a katakombákkal foglalkozik, s ha sokhelyütt a keresztény régészet ma is egyenlő a katakombákkal, az elsősorban az ő tulnyomó hatására vezetnető vissza.Az ő iskolájába gyültek össze,nemcsak az olasz,hanem az egész fiatal régésznemzedék.Olasz tanitványai között első helyen áll CARRUCCI,aki elsősorban ikonográfiával foglalkozik Storia dell,arte cristiana c.I-IV.müvében. 1873-80.Ő már a katakombákon kivül is kiterjeszti a kutatást,az első nagyobb összefoglalást adja,de alapjában véve megmaradt annál a régi módszernél,amely minden apró részletet figyelemre méltat.Ebben az irányban haladt ORAZIO MARUCCHI /1852-1932./,a római egyetem keresztény régészeti katedrájának tanára.Főmüve Manuale dell'archeologia cristiana olaszul és franciául jelent meg.Tulajdonképen kézikönyv,de a szó jó értelmében,mert tudományos szempontból is hitellel bir.Még De Rossi megindította a Bullettino di archeologia cristiana c.folyó-

Széphalom. Karinszky Ferenc néphalmi
laka. Termékeit utáni festette
Jacobei. Nyomtatta Haske és Iba
1860. Könyomat. Folio.

Lantos X. a. 524.

Jakobey Károly 1839-ben Szép-
halmon járt, s ott megfestette Karinszky
Ferenc sírját. Lyka Tbo. III. IV. 52.—

Tájképpel szerepel itt – ott Madách Pál, ...
Jakobey Károly ... ..." E gyenge festőkinek
azonban jobban sikerült mint Pesti Frigyes...
Lyka IV. 134–135.—

Magy. Műv. IV. 1928. 51. Oncsay

Jakobey Károly

festő * 1826 Kulán (Baksm). † 1891 Budapesten

Petőfi, hazai dicsőségek vége V. 287-289

Peterdi Marastoni

Pécsett 1845-től
több évig a Kajdacsmarad. tanítványa
azontúl állandó festő
mint egyházi festő.

kája 190....-ben.

ok száma:

Ingyenes nap	Fizetéses nap

könyvtárnál:

ált könyvet, hirlapot,

--- --- --- --- --- .....darabot

-- --- --- --- --- ..... «

Összesen--- --- .....darabot

könyv, hirlap, egyéb

--- --- --- --- --- .....darab

--- --- --- --- --- ..... «

Összesen--- --- .....darab

anyag összesen--- --- .....darab

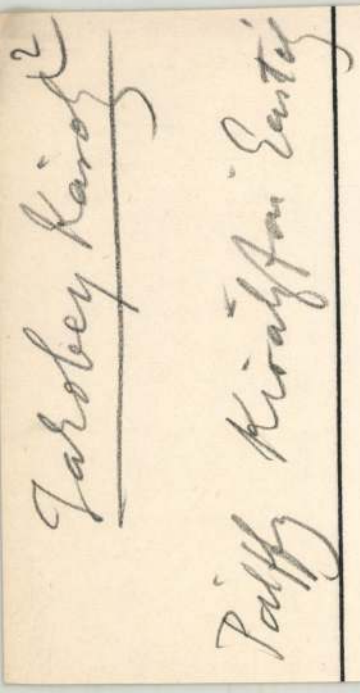

50. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Budapesten 1891. julius 14-én.

II. Rákóczi Ferencz.

Mellig, kissé jobbrafordult, szembenéz, tojásdad alakban. Középütt elválasztott hosszú haja vállaira omlik, szemöldöke és hegyesre pödrött bajusza sötétbarna, szeme kék. Öltözete: körülcsavart fehér nyakkendő, vért és e fölött balvállra vetett hermelinbélésű piros kabát.

Festmény, faragott aranykeretben, vászon, méretei 76·8 : 65·3 cm. — Száma a törzsleltárban B : 4–269. és a régiben pag. 124. Nº 222. — Jelzése 49. — Becsértéke 150 K.

51. Hyacinthe Rigaud.

Sz. Perpignanban 1659. julius 18-án. † Párisban 1743. deczember 29-én.

Don Giulio Visconti d'Arese.

Derékig, kissé jobbrafordult, szembenéz, tojásdad alakban. Vállaira omló göndör parókája rizsporos, szemöldöke szőke, szeme kék, bajusza és szakálla leberetvált. Az aranygyapjasrend jelvényét nyaklánczon viseli, míg a

Előkelő úr képe.

Térdig, kissé jobbrafordult, szembenéz. Jobb kezével piros bélésű brokátpalástját csipőjéhez szorítja, baljával pedig sárga szegekkel kivert szék támlájára nehezedik. Középütt elválasztott göndör parókája vállaira omlik, szemöldöke és szeme barna, bajusza és szakálla leberetvált. Öltözete: csipkegallérú ing, nyitott kabát ezüstgombokkal és sötét szinű nadrág. A háttérben, a korláton túl, talapzaton nyugvó oszlop és félrevont barna függöny lóg.

Festmény, aranyozott díszes keretben, vászon, méretei 139:107 cm. — Száma a törzsleltárban B: 4–266. és a régiben pag. 124. Nº 219. — Jelzése 46. — Becsértéke 12000 K.

48. Godofred Kneller.

Sz. Lübeckben 1646. augusztus 8-án. † Twickenhamban 1723. november 7-én.

General Michael and gen. John Richards.

Közülök az első térdig látható, kissé jobbrafordult és szembenéz. Jobb kezével, a melyben keztyüjének párját tartja, botjára nehezedik, balját pedig csipőjére támasztotta. Oldalán kard lóg, melynek kötője derekát [illegible]. Mögötte az ágyún túl, John Richards áll,

40. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Buda-Pesten 1891 julius 14-én.

Hesseni Amália herczegnő.

Derékig, szembenéz, tojásdad alakban. Fölfelé fésült göndör haját, melynek egy része vállaira omlik, kontybatűzötten hordja. Szemöldöke barna, szeme kék. Öltözete: kivágott ruha, elől fűzős derékkal és piros palást hermelinprémmel. Fejdísze fehér gyöngyfüzér ékköves csattal. Fülbevalója hosszúkás gyöngyszem. Jelzése balról félmagasságban: »*Richter után Jacobei K. 1865.*«.

Festmény, aranyozott ovális keretben, vászon, méretei 81·5 : 66·5 cm. — Száma a törzsleltárban B: 3–208. és a régiben pag. 116. Nº. 128. — Jelzése 40. — Becsértéke 150 K.

A pompéji terem előtti folyosón.

41. Német festő.

A XVIII. századból.

I. Ferencz császár.

Derékig, kissé jobbrafordult, szembenéz. Rizsporos parókája göndör, szemöldöke és szeme barna, [illegible]

Jakobey Károly
Ujvidéki születésű Pesthy Pál
Kinevezési okmánya
Kelt Pozsonyban 1809

vart fehér nyakkendő, magas kabát sürün felvarrt gom-
bokkal és mente prémgallérral meg ugyanilyen szegélylyel.
Felirata a hozzátartozó táblácskán: »*Sr Excellenz* HERR WOLFGANG *des heiligen Römischen Reichs* GRAF VON OETTINGEN *Kaiserl. Mayestät geheimbder Ratht.*«.

Festmény, aranyléczes ovális barna keretben, vászon, méretei 92·4 : 74·5 cm. — Száma a törzsleltárban B: 4–260. és a régiben pag. 123. Nº 213. — Jelzése 42. — Becsértéke 1200 K.

44. *Gróf Pálffy Eleonóra.*

Derékig, kissé balrafordult, szembenéz, tojásdad medaillonban. Rizsporos göndör haját kontybatüzötten viseli, szemöldöke barna, szeme kék. Öltözete: bő ujjú kivágott ruha csipkefodrokkal és vállravetett piros palást sárga béléssel.

Festmény, diszes aranykeretben, vászon, méretei 91·5 : 73·2 cm. — Száma a törzsleltárban B: 4–262. és a régiben pag. 123. Nº 215. — Jelzése 43. — Becsértéke 160 K.

45. *Pálffy-czimer.*

Az előtérben látjuk a kissé jobbradűlt és faragott
keretbe foglalt czimert, a mely balrafordultan ágaskodó

Jakobey Károly

4 db olaj.

Lorintffy Zsuzsanna

~~Vélemény:~~ Pest 1861

aigenval

I. Rákóczi Sándor

II Rákóczi Ferenc

II. Rákóczinné Hessen-
Amália arcképe

Mind a 4 db kép

Kesseru József

nyug. honvéd ezredes

239 Székesfehérvár

tulajdona.

Stephaneum

Epitáfium Rómából a vágbeszterczei templomban VI. 243

Jakobi Karl

Róma I. 199 - 200.

Jakobi Karl

Róma I 166. l

Kunstdruckpapier.Folio./P45.-/ "12.20

hre Geschichte von den Anfängen
t. 171 Abb.Quartf.L.1929 /P21.-/ " 7.60

I. Mit 165 Bildtafeln 4°
/P45.-/ "12.80

Jakobey Károly

l.

Va Hó Ernő gyűjt

VII/III. 17. VII/IV. 17.

1923.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyíltan szállítam sz
mely a mai veszedelmes külpolitikai
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a
pártjából.

Az ország sorsáért való mélysé
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a

Én tehát felveszem a harcot,
ki az országot a mai szörnyű helyzeté

kibontom a legitimi

„Istenért,

11568

Jakobey Károly.

Novotny Ludmilla.

Derékig látható, balrafordultan és csaknem teljes arczélben van ábrázolva. Simára lefésült haját kontybatüzötten viseli. Fülbevalót, nyakbavetett szalagon emléket és kivágott ruhát visel.

Vászon, méretei 12,7:11 cm.

Sz.n. 296-912
1018-912-12
Át. lelt. 8656.

Jakobey Károly

Kazinczy Ferencz. 10661.

Siremléke.

Az előtérben jobbra virágokkal ékesitett hantos sir van, mely mellett egyszerű emlék áll tetején urnával. Kissé hátrább de balra kettős fedelü földszintes ház és majorsági épület tünik szemünkbe. A háttér dombos vidék. Felirata:

KAZINCZY FERENCZ SIREMLÉKE SZÉPHALMON.

alól balra: Természet után festette Jacobei.
jobbra: Nyom. Haske és Társa Pest 1860.

Szines kny., mér. 31: 41.6 cm.

Sz.n. 153-901
222-901-2.

Jakobey 856

Kossuth Károly
vol Elnöke.

Egyenes rajzo
lat

Jakoby Károly

604
2

Ernst Múzeum
aukciói. 38-ik.
Árjegyzék, 1928.

~~Altenbuchner Henrik~~

~~Greiner Károly~~

tovább Jarobey Károly

Jarobey Károly Altenbuchnerrel és Greinerrel Jarobey és Taisai cimentemplompostó céget alapított. Vetük üzletét és restauralt egy sor templomot L. J.

lásd Szekáres Margit.

Jarobey Károly. 1826-1891. Bp. 1938. 10. 111. l.

3/1 T

őirt iratok felterjesztése bármilyen
órülményt az ok megjelölésével azonnal

hiteles másolati/ példányt az idézett
elhasználni, illetve megőrizni.

zgató /Vezető/ Urat, hogy a jövőben az
alapján birtokolt ingatlanvagyonban
azonnal jelentse.

ket mindenkor a vezetésem alatt lévő
lyának /Budapest, V., Hold-u.16./ kell

A miniszter rendeletéből:
Dr.Csikpka László s.k.
miniszteri tanácsos.

gos Bizottsága Vezetőjének,

Budapest.

49. ***Széchényi István gróf.*** († 1860.)

Derékig ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző alak őszülő barna hajjal, bajusszal és kőrszakállal. Fekete atillát és barna prémgalléros fekete mentét visel. Sötétbarna háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 79·2—63 cm.

Jelzése az ábrázolt bal válla mellett: «Jakobey K:/1860.» Ltsz. 898.

50. ***Gr. Lázár Józsefné Péchy Eszter és leánya Eszter*** (1832.)

Az ábrázolt szoba közepén ül, kissé jobbra fordulva és szemközt néz. Baljával magához öleli mellette álló leányát, kinek bal kezét jobbjában tartja. A grófné haja barna. Kivágott, puffadt újjú ibolyaszín ruhát visel. Fején csipke fejdísz, leomló fátyollal. Jobb karján zöld kendő van átvetve. Homlokán gyönggyel kirakot arany fej-ék, nyakában gyöngysorok. A gyermek, kinek kibontott hajfürtjei gesztenyeszínűek és mellére omlanak, sárga ruhát visel. Balra arany griftől tartott fehér márványasztal, virágváza, ékszerek és halványvörös kendő. Jobbra szék, melyen világoskék szalaggal díszített kerti kalapot és gitárt látunk.

Olajfestmény. Vászon. M. 39—29·5 cm.

Jelzése az asztal talapzatán: «1832./Er. Kaps. pinx: Wien im July.» Ltsz. 422.

51. ***Lázár Lajos gróf őrnagy.*** († 1846.)

Derékon alul ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, barna hajjal és rövid bajusszal. Zsinoros és sárga gombos sötétkék dolmányt, ugyanolyan színű nadrágot és vállára vetett mentét visel. Balra asztal, az ábrázoltnak fekete forgós sötétkék csákójával. Barnászöld sötét háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 39·8—34·6 cm. Ltsz. 421.

52. ***Horváth János székesfehérvári püspök.*** († 1835.)

Derékon alul ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, magas támlájú székben, borotvált arccal és

szürke hajjal. Fehér miseinget és ibolyaszínű gallért visel. Nyakában arany kereszt, szürke háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 34—27·5 cm.
Mérey Sándor hagyománya. Ltsz. 114.

53. *Báró Forrai András, Csanádmegye főispánja.* († 1830.)

Derékig ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző alak, őszülő fekete hajjal és rövid oldalszakállal. Sűrű arany zsinoros sötétkék dolmányt, bal vállára vetett ugyanolyan mentét és nyitott, felálló magas gallért visel. A háttérben balra kék hegyek. Az égen nehéz szürke felhők.

Olajfestmény. Vászon. M. 76—62 cm.
Gränzenstein Béla letéte. Ltsz. 834.

54. *Kopácsy József hercegprimás.* († 1847.)

Térdig ábrázolt, kissé jobbra forduló ülő alak, faragványokkal díszített karosszékben, borotvált arccal és ősz hajjal. Fejét kissé balra fordítja és szemközt néz. Jobb könyökét a szék támlájára helyezi és imakönyvét tartó balját térdén nyugtatja. Fehér miseinget, alul ibolyaszínű és felette hermelingallért visel. Fején caputium. Nyakában gyémánttal és gyöngyökkel kirakott arany kereszt és a Szt. István-rend keresztje. Mellén u. a. rend csillagja. Háttér: balra könyvesszekrény, jobbra a vörös márvány falu szoba oszloppal szegélyezett ablaka, zöld függönnyel és kilátással az esztergomi domra.

Olajfestmény. Vászon. M. 84—63·5 cm.
Jelzése jobbra az ablak alatt: «Festé Gál./1841.» Ltsz. 823.

55. *Nádasdy Ferenc gr. kalocsai érsek.* († 1851.)

Mellen alul ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző alak, borotvált arccal és szürke hajjal. Vörös reverendát és caputiumot visel. Nyakában arany kereszt. Szürkészöld háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 68—55 cm. Ltsz. 456.

931. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Budapesten 1891 július 14-én.

Liszt Ferencz.

Mellig és jobbrafordultan van ábrázolva. Hátrafésült hosszú haja és szemöldöke sötétbarna, szeme szürke, bajusza és szakálla leberetvált. Ingének lehajtott gallérja széles, mellénye kivágott, csokorra kötött nyakkendője és hajtókás kabátja fekete. Jelzése jobbról félmagasságban: »*Jakobey: 1859*«.

Vászon, méretei 56·3 : 47·8 cm. — Lelt. sz. 931. — Vétetett Färber Simontól 120 K-án (207–903). — Kifizettetett 1903 márczius 7-én. — Elszámoltatott 1903 április 7-én (270–903). — Az elszámolást jóváhagyta az 1903 július 4-iki 13903 (449–903) és az 1903 október 15-iki 18308 (710–903) szvsz. határozat.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : VI. 21. *Jakobey Károly:* Liszt Ferencz zeneköltő.

933. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Budapesten 1891 julius 14-én.

Zichy Pál gr.

Térdig, kissé balrafordultan, zöld áthuzatú támlásszékben ülve és tojásdad medaillonban van ábrázolva. Egymásra tett gyűrűs kezeit térdén nyugtatja. Haja, szemöldöke, bajusza és leberetvált álla körüli szakálla sötétszőke, szeme szürke. Csokorra kötött nyakkendője, kivágott mellénye, egyelejű kabátja és nadrágja fekete, órájának aranyláncza rövid. Balról asztal van könyvekkel, a mely mögött zöld függöny lóg. Jelzése alól jobbra: »*Jakobey K. 1868*«.

Vászon, méretei 44·5 : 35·3 cm. — Lelt. sz. 933. — Vétetett 1903 június 8-án Bamberger Bélától 12 K-án (365–903). — Kifizettetett 1903 június 30-án. — Elszámoltatott 1903 július 8-án (447–903). — Az elszámolást jóváhagyta az 1903 október 10-iki 19488 szvsz. leirat (693–903).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : VII. 70. *Jakobey K.* : Gr. Zichy Pál kamarás.

Jakobey Károly

atyjai jainak hivták,
akit 1787 febr. 7-ei nyil. Pí-
lisen. Anyjának leány-
neve Torontay Karolina.
Károly volt a harmadik gyer-
mek, kiknek 5 gyermeke
közül. Legidősebb testvére
Amália, a következő
Laura, Bátyját Sán-
dornak, öccsét Józsefnek
hivták.

Szekeres Margit

Közlése

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Jacobei Kairl

ilaid

=

E M iR

Tek.

Európa Lapterjesztő
és Könyvkiadó

Budapest.
V. Visegrádi utca

Jakobey Károly

l.

Evang. templ

329. 330.

Jakobey Károly 1826-1891

Ernst Múzeum aukción.

XIII–XIV. (1920) 178 n.

SALA 37. (Pitt. 1-22)

PITTURE.

Oppo Cipriano Efisio.

Nato a Roma il 2 Luglio 1891. Pittore, scenografo e scrittore d'arte. Espose a varie Biennali di Venezia e a tutte le maggiori Mostre italiane e straniere. È Consigliere Nazionale, Membro del Consiglio Superiore delle Belle Arti, Segretario Generale della Quadriennale romana, vice presidente per l'Esposizione Universale di Roma.

1 Ritratto di banchiere.
2 I saltimbanchi.
3 Massimo.
4 Lucianino.
5 Signora in rosso.
6 Isabella con la rosa.
7 Montepulciano.
8 Lalletta in poltrona.
9 La comunicanda.
10 Villa Borghese.
11 Il giardiniere.
12 Famiglia con il canarino.
13 Donna toscana.
14 La vetrina della Comunione.
15 Lalletta in nero.
(app. al Sig. Emilio Cecchi).
16 Ritratto della Signora Bottai.
(app. all' Eccellenza Bottai).
17 Signora con la veletta.
(app. al Cons. Naz. Carlo Delcroix).
18 I pesci rossi.
19 Luciano con la tank.
20 Piccola famiglia.
21 Il giovane saltimbanco.
22 Lalletta in verde.

23 Isabella.
24 Via dell'Orso.
(app. al Sen. M. Maraviglia).
25 Nudo.

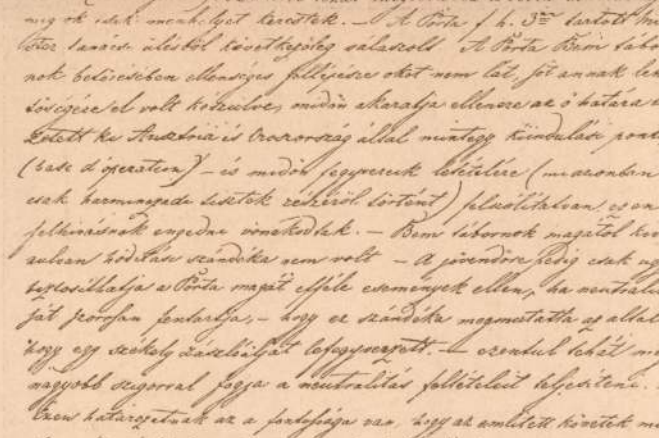

319. Gr. Andrássy Gyula levele gr. Batthyány Kázmérhoz (1849. aug. 6.)
A Magyar Nemzeti Múzeumból.

elé tartozik tán, mint Ön elé, de azzal az emberrel egyszer besz
hamisnak tapasztaljam azon hitemet, hogy a bakonyi kanászok a l
bizonysága szerint némelly emberek arra vannak kárhoztatva, h

g a Magyar
vai nyomában
ar irodalom is
Zalán futása»
arokról, óriási
a tanácskozás
lt latin helyett.
mar Széchenyi
os, (317. ábra)
társadalom és
kségét hirdeté.
7 elején mind
a jövő ország-
et szerkesztett.
at is, melyeket
iczista, Szalay
, hogy t. i. az
n s az ország

hiába is átcsa-
n: Magyaror-
mányrendszert,
lelkesedéssel,

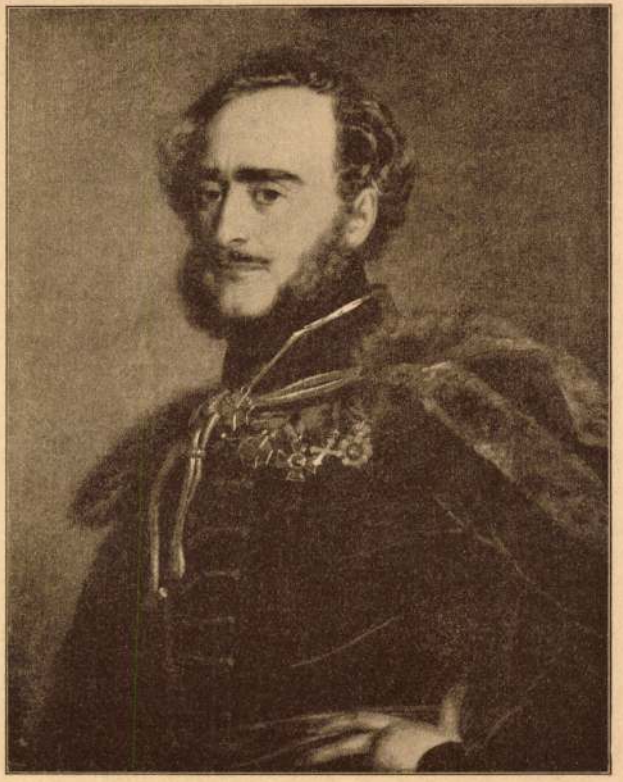

318. ábra. Gróf Széchenyi István.
Eredetije a m. történ. képcsarnokban.

pártoló egyesületek építették nagyszerű színházaikat. Alapformája patkóalakú s ezt több emeletnyi magasságban páholyok sorai futják körül. A lépcsők elhelyezése a XVIII. századig egyszerű volt, de attól kezdve több gondot fordítanak a lépcsőházakra s díszes előcsarnokba torkolnak bele két oldalt a lépcsősorok. A gazdag lépcsőházi megoldásnak legrégibb példái a párisi Théatre de l' Odéon és a londoni Covent Garden. A főlépcső gyakran a főtengely irányában fut s több ágra oszlik. Ilyen a bordeauxi színház, a párisi nagy opera, a bécsi és a budapesti operaház.

A másik tipus az amphitheatrális, amelynek alapja az antik színház. A páholyok nem játszanak vezető szerepet, legfeljebb egy emeleten futnak körbe s a többi hely fokozatosan emelkedő széksorokkal telik meg. A terem formája téglalap, vagy legyezőalakú. Ilyen tipusú színházat épített Bayreuthban Semper Gottfried (1803—1879). Wagner azt akarta, hogy semmi se vonja el a figyelmet a színpadi cselekménytől és zenétől, s ezért „süllyesztette" a zenekart, hogy az illúzió tökéletességét semmi se zavarja. Mielőtt még színházépitési terve konkrét alakot nyert volna, 1852. január

Jakobey Károly

l.

Tanulmányok Bp.
múltjából. VII. 30. l.
Képek a
Szentcsalád c. 1869-ben
festett képének repr.

Jakobey Károly

Lod
2
Domanovszky Sándor
Magyar művelődéstört.
V. k. Rp. é. n. 257-l.
(Képes) 670. l.

XII. század

~~Kard vasból~~ VIII. 158

Jakobey Károly

magyarországi kiállítása a Műcsarnokban
1892-ben

Művészi Ipar

1893. 54. l.

Temesvár.

E lapon középütt a vár t
császári csapatok elhelyezésé
nak megnevezésével. Az előtér
kardjával hitetlen ellenfelét,
szemlélhető, a hol nagy tüz p

TEMESWAR
Ist die Haubtstadtt
meswar, wurde von
Mayst Armee unter
Durchl. des Printze
den 1ten Sept. Ao
13 ocdober darauf
magyarázó szövegének kezdete:
I. die umbligende Morast
jelzése: bey Caspar Rad, neber
finden in Augspu

Szines rm., mér.

Szn. 94-9
251-901-4

Jakobey Károly

László

Szekeres Margit

Jakobey Károly
1826–1891.
Szp. 1938

Mon. Szt. amban

~~2171. Spányi Béla:~~

2171. Tájkép.

ábrázolt vidék ahol
A dombos tájék közepén ült =
~~=~~ és = egyik előtt szalmáv
tik le figyelmünket. Feléjök
út vezet. A derült égbolt fel

Fa, méretei 43.5: 54 cm.
Perlaky Kálmán hagyománya

Erdé

904:IV-30

Jakobey Károly

Jenő

1.

Lepold-Lippay Esztergom

79.1-

Jakobey Karol

l.

Ybl Lotr

55, 56, 77,

203 l.

Jakobey Károly

l.

Ernst Lajos: Petőfi arcképei. Ernst Múzeum III. Bp. 1922. 6. l.

Elfogadvány

egyzet	Kelet			Szám	Névérték	
	év	hó	nap		P	f

Elfogadvány

Rendelvényes	
neve	lakóhelye
Budai Kálmán	hb.
Budai Kálmán	hb.

Jakobey Károly

l.

Szent Imre Cél

XXX. aukció 223. t

szamvizsgalo

ni Társulat költségelőirányzata
vre.

:

--- --- --- --- ---	1885 K 22 f
--- --- --- --- ---	1170 « — «
--- --- --- --- ---	2200 « — «
--- --- --- --- ---	50 « — «
Összesen --- ---	5305 K 22 f

:

iadások :

--- --- --- --- ---	600 K — f
--- --- --- --- ---	400 « — «
--- --- --- --- ---	120 « — «
--- --- --- --- ---	140 « — «

tion und dem Porträt; Linie, Licht und Schatten sind hier die Au[illegible]. Alle seine Arbeiten eint innigste Wärme de[illegible] Gefühls, jedes einzelne Stück ist Zeugnis echten Erle[illegible] be[illegible], aber die Sensibilität und Einfühlungsgabe des Künst[illegible] le[illegible] kommt naturgemäß dem Porträt in besonderem Maße zu[illegible]te.

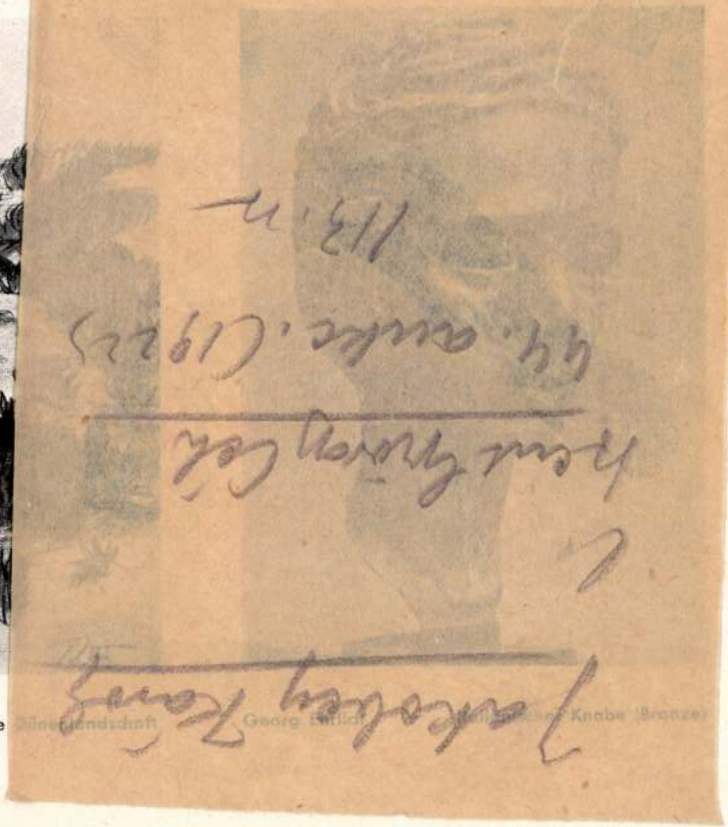

ndische [illegible]landschaft Georg [illegible] [illegible] Knabe (Bronze)

Für die Graphik der Japaner besteht, wie die Ausstellung beweist, in Wien schon seit längerer Zeit ein Verständnis: die Blätter stammen zum größten Teil aus dem Besitz der Albertina und einiger Wiener Sammler.

Die Ausstellung führt die chinesischen und japanischen Arbeiten getrennt vor. Naturgemäß liegt das künstlerische Schwergewicht auf der chinesischen Abteilung, die Lang- und Breitrollen, Albumblätter und Fächerbilder von der Sungzeit bis ins XIX. Jahrhundert enthält. Tuschmalerei herrscht vor, doch ist auch die Deckfarbenmalerei mit einigen Proben vertreten. Ein lückenloses Bild der Entwicklung der chinesischen Malerei konnte natürlich nicht geboten werden, aber vom Wesen dieser hohen geistigen Kunst erhält das staunende Wiener Publikum eine deutliche Vorstellung. Wie es ihrer Bedeutung innerhalb der chinesischen Malerei entspricht, ist die Landschaftsmalerei am stärksten vertreten. Neben reinen Landschaften, unter denen die herrliche dem großen Meister der Sungzeit Chao Ta-nien zugeschriebene den ersten Rang einnimmt, erscheinen Philosophenlandschaften und solche, in denen sich die uns allmählich verständlich werdende Symbolik noch in anderen Motiven kundgibt. Hier wären Bilder wie der Fang einer Schildkröte (die Erleuchtung deutlich gemacht an den beiden Schildkrötenfängern, die dumpfe Befangenheit an dem unbeteiligten dritten Mann), die beiden Büffel (zu deuten als Kampf mit den Leidenschaften) oder der Tiger (Sinnbild irdischer Kraft) zu nennen. Besonders erfreulich ist es, daß es gelungen ist, auch aus späteren Perioden Werke zu finden, die neben den frühen Blättern standhalten können. Dies wurde durch die starke Heranziehung der Sammlung Preetorius möglich, die von einem weniger nach

Jakobey Károly Imre

Született Kulán / Bács-
Bodrog vm. / 1826 aug
17-én. Keresztelkedett u.o.
aug. 18-án. Atyja, János
orvos volt Kulán.

Keresztlevele nincs

Jakobey Károly

Kulai születésű, egy idős
nőtlen volt és Baracs. Kis-
Bajára költözött, hol apja, or-
vosi praxisát folytatta. 1842/43-
ban Pesten tanult Marastoni-
nál, Fichy Mihállyal együtt, ki-
vel ő is egyetemista volt. 1844-ben
Bécsbe ment, ide is Fichyvel,
ki később Szentpétervárra hív-
ta. Waldmüller iskolájában
tanulmányait végzé. Vissza-
jövet Bécsből Kulán és Bajá-
ban dolgozott. 1861-ben Kulán
nőül vette Orody Anna Má-
riát, ki tanuja Kiss Bálint
főorvos volt. 2 házasságból 2
leány és 1 fiú származott.
Élete végén Kapoltásnapra-
ron építtetett magának nyá-
ri lakot is itt élt elvonultan.
Hosszu betegség után 1891 jul.
14-én halt meg.

Fekete Mária közlése

r o l y ,működő rézmetsző,kőrajzoló

Jakobey Károly (1825—1891).

265. KÁROLYI ISTVÁN GRÓF ARCKÉPE. Jelezve: J. K. Hátán: fest. Jakobey Károly. Pest, 1864. Vászon. 37×29 cm. 30.—

266. RAKOCZAY BÁRÓ ARCKÉPE. Jel.: Jakobey, Pest, 885. Vászon. 83×67 cm. 200.—

Almásy – Telleki II. 1939

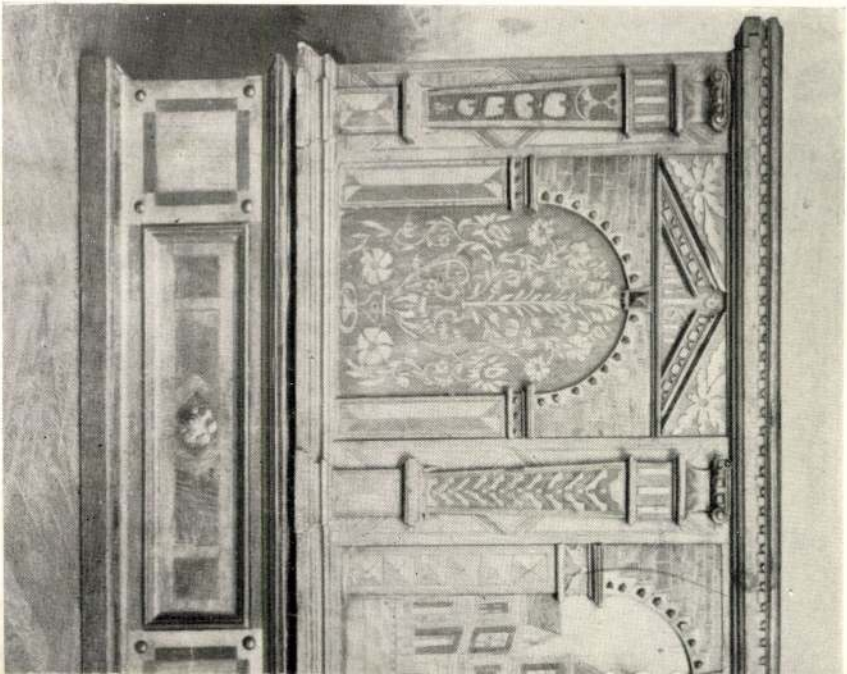

Jakobey Károly

aukció

Aivercsi Csaposkocsi

31. sz. 1926 febr.
32. sz. 1926. ápr.
34. sz. 1926. okt.
35 sz 1926 dec.
36. sz. 1927 febr.
39 sz. 1927. okt.

Kissebes h. n. VII. 290.

Jakobey Károly

269. JACOBEY KÁROLY: APOSTOLOK AZ ANGYALLAL.

Szent Ignácz Céh
VII. művészeti aukciója 1911. máj.

Jakobey Károly

a Gyulay-mauzoleum
falképei fent Tőle

Lásd
3
Schoen Arnold:

Pest-budai művészeti
almanach az 1919.
esztendőre. Bpp. 125. l.

L. dz. 1302

ZAKASZ.

JAKOBEY KÁROLY (1825—1891).

119. *Krisztus a kereszten.* — Szénrajz.

120. *Vázlat egy budai cukrászda cégtáblájához.* Jelezve: Jakobey K. — Szénrajz.

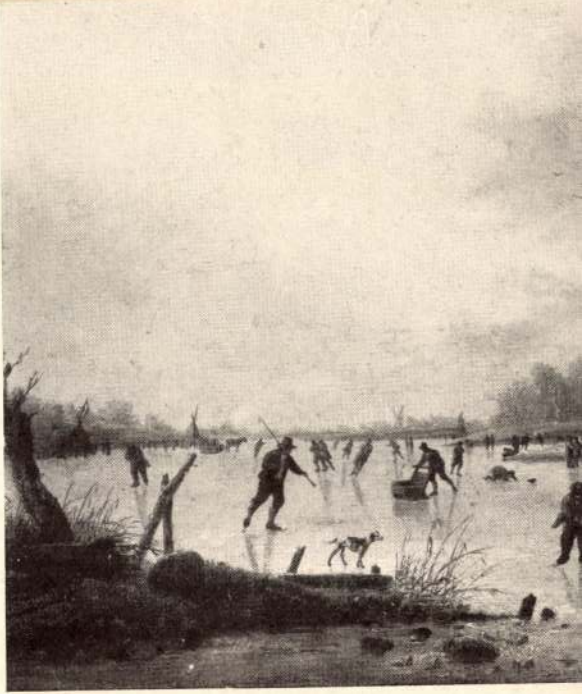

Szépm. Müz. grafik. o.
(1931) Nyáron.

51.

JAKOBEY KÁROLY (1825—1891).

116. *Hit, Remény és Szeretet.* — Biszter. — Bak Oszkár úr ajándéka.

Szépm. Múz. graf. o.

(1931) Ujj szerem.

283.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Jakobey Ranz

Arad

Ent.-Tör. 401.

.....*műhely.*

őnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu .....

.

i .....hó.....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Jarobey Karol

lánd
a

Kaldálm 8 l.

Jakobey Károly

Lotz Károlyné arcképe, olaj

Tm Bp 1932

re.

kezésére bocsájtom és megtisztelő

kül – bármikor készséggel bemutatom.

dasági viszonyokhoz alkalmazkodva,

zabva, azokban a szállitási és vám-

tési feltételeink is a legmesszebb-

ek.

ajánlva, vagyok mindenkor szolgála-

kitünő tisztelettel

Vargajanó

Jakobey
Jenő

Lőrd

Bi 210. l.

Bakrezi István: A Déli-
magyarországi Tört. és
Régészeti Múzeum
Temesvárott. Múzeu-
mi Könyvtár
Értesítő 1908. 210. l.

A szegedi m. kir. állami fő

Érte

.....

.....

.....

..... *tantárgyakbó*

Magaviselete .....

Szeged, 191..... *év* .....

Látta az atya vagy helyettese:

Propractor V. 262

Jakobey Károly

1834 – 1880.

Lendvay József arcképe
Ernst Lajos tulajd.

ch. Ernst Múzeum kiállításai
XIX. VII. Magyar remekművek.
I. csoport. Bpest, 1921.

11567

Jakobey Károly.

Novotny János gyermek-korában.

Mellig, jobbrafordultan és csaknem arczélben van ábrázolva. Oldalt elválasztott hosszú haja és szemöldöke szőke, szeme kék. Öltözete: ing lehajtott gallérral és egyelejű zsinóros kabát.

Vászon, méretei 12.5:10.4 cm.

Sz.n. 297-912.
1018-912-11.
Át.lelt.8655.

lehetett ezen kép festőjének az egyházi ikonografiáról?» Bizony mindjárt ott lehetett elhibázva a dolog, hogy az illető lelkész, ki valaha az oltárképet megrendelte, az egyházi festéshez nem értő kontárt bízott meg, s még ezen esetben sem érdeklődött a festmény tárgya iránt, hogy ha compositió és színezés tekintetében nem is adhatott tanácsot neki, megmenthette volna legalább ily szarvashibától.

A mi a fönebb említett peredi oltárképet illeti, igen helyesen jegyzi meg a ft. plebános úr azt, miszerint sokkal tisztességesebb és templomba illőbb lett volna, nyakától bokáig érő fehérköntösben festeni az Üdvözitőt, valamint ily felfogással festette *Ipolyi Arnold* püspök úr ő excellentiája is Beszterczebányán, a vártemplom sz. Borbála-kápolnájában, a keresztelő medencze fölé, középkori műstylben, *Stornó Ferencz* jeles művészünk által (v. ö. 271. lap).

Az egyházi ikonologia elemi szabályainak ismerethiánya még a gyakorlottabb ecsetű egyházi festőket is — mint például a peredi oltárkép mestere, Jakobey Károly — nem egyszer, sőt igen gyakran képtelenekké teszi valódi, a szó nemes értelmében fölfogott vallásos ihletű templomi kép alkotására. A legveszedelmesebb elvnek hódolnak ők: «a fáradságos előkészületet, a tanúlmányt kipótolja a művész merész röptű phantásiája.» E principium alapján születnek a korcs-képek, melyek mindenhova inkább, csak templomba, Isten szentélyébe nem valók.

Végül igen szívesen biztosítjuk a ft. plebános urat, hogy tervünk keretében foglaltatik az egyházi festészet fejlődéséről folyóiratunkban adni tájékoztató tanúlmányt, amint összehalmozódott teendőink engedik. Azonban — ez a dolog természetében fekszik — mindent egyszerre tennünk, terünk és erőnk nem engedi. A jelen füzettel befejezett első évfolyam — szerénytelenség nélkül vallom — ft. paptársaimra nézve az egyházi művészetek abc-jét magában foglalja. A folytatás — ha Isten erőt és egészséget ad hozzá — nem fog rajtunk múlni. Viszont — nincs okunk kétkedni felőle — a lelkészkedő papság érdeklődő lelkes tagjai sem vonják meg tőlünk eddigi támogatásukat, de sőt vállvetve iparkodnak terjeszteni Isten háza díszének és dicsőségének emelésére irányzó törekvéseinket, a reá hivatottak között.

A LELKÉSZKEDŐ PAPSÁG KÖRÉBŐL.

XXII. **Ft. Sebestén József** veszprém-egyházmegyei áldozár s tési plebános úr meleg hangon irt levélben tudósít bennünket, miszerint *ft. Pauer János* székesfehérvári püspök ő méltósága, mint kegyúr, a tési plebánia-templomnak, a többi között egy ezüst kupával ellátott kelyhet és hozzátartozó ezüst patenát ajándékozott. A kehely egyike

kihivólag mezítelen alakjai. Körülbelül azt, melynek ellenkezőjét érezzük ma, midőn a modern realisticus irányú mezitelen angyalok, szentek és egyéb alakok képei közé egy középkori műstylben alkotott mesterművet helyezünk! Az volt az egyházi művészetek *sülyedése*; a mostani a szó nemes értelmében fölfogott «*újjászületési*» időszaka. Akkor az érzékiségnek nyújtottak tápot a mesterek még a templom szentélyében is: ma iparkodunk a szellemet vonzani, égi eszmékre ösztönözni, a renaissance által megkövezett középkori sz. képek és szobrok visszahelyezése, utánzása által. Ime e pontra jutottunk, hogy kezdjük belátni a divatossá vált mezítelen egyházi képek illetlenségét, templomainkban, sőt lakszobáinkban is jogosulatlanságát. A vallásos ihletű idealismus harcza ez a naturalisticus, a realisticus áramlat ellenében. Nehéz tusa, mert mi magunk is már naturalisticus felfogású egyének közt nevelkedtünk: befolyásuk alatt fejlődött ízlésünk nehezen tudja lerázni a nyűgöző bilincseket, mert az ily alkotások érzékiségünknek hizelegnek. A romlatlan lelkű nép azonban — mint épen a ft. plebános úr is jelzi a peredi oltárképet illetőleg levelében — az ily meztelenségeken, kivált ha oltár- vagy más templomképen látja, megütközik. Még ha elnéző kritikával «*scandalum pusillorum*»-nak osztályozzuk is e megütközést, mely figyelmeztet bennünket az egyházakba nem illő felfogású képekre: épúgy követeli tőlünk a szoros felügyeletet, melylyel őrködni tartozunk — hisz mi volnánk még ma is az «*ecclesia docens*» tagjai! — a templomi szerelvények illendősége fölött.

A hagyományos kötelesség érzetének ébrentartására czéloz folyóiratunk minden sora, de egyuttal a szükséges ismeretek megszerzését, avagy az ebbeli hiányok pótlását is megkönnyíti. Mindenkor örömmel értesülünk ft. paptársainktól, hogy megindított egyházművészeti vállalatunk kitűzött czélját a körülményekhez képest megközelíti. Ezt látszanak bizonyítani a ft. plebános úr levelében a következő sorok is: «Hiányos ismereteimet, melyeket a világtörténelem tanúlása alkalmával szereztem e nemben, az «Egyházművészeti lap» olvasása gyarapítja. Ne vegye ezt hízelgésnek. Ezen lap olvasása óta jobban megnézem a templomi képeket. Van biz azokban elég oda nem illő. Azelőtt pedig föl sem tünt nekem. Több helyen láttam sz. Istvánt és pedig az érdemszerűleg megrótt zsinóros attilában, sárga csizmában, sarkantyúval! Hogyan tudott ezen pongyolaság a templom sz. falain belülre is betolakodni?» Egész közelből, saját plebániája egyházának oltárképét említi föl megütközve, hogy a templom védszentje, sz. Vendel «festve van püspöksüveggel, jobbkezében püspök-pálczával és *baljával* áldja meg az előtte legelésző kecskét és bárányt. Milyen fölfogása

RÖVID KÖZLEMÉNYEK.

XX. **Az oltárképekről.** *Ft. Bacskády Ágoston* felső-jattói plebános úr (az esztergomi főegyházmegyéből) a modern templomi oltárképekre reflectálva, több figyelmet érdemlő megjegyzést tartalmazó levelet küldött hozzánk be, melyre míg terünk és tárgybeosztásunk bővebben felelni engednek, e rovatban találjuk legczélszerübbnek röviden válaszolni. A ft. plebános úr soraiból, melyeket mint jelen volt, a peredi templom oltárképének fölszentelése alkalmából tett papirosra, kiemeljük a következőket: «Tekintve népünk fejletlen műízlését, csekély műveltségét, czélszerű-e, jó-e, hasznos-e a falusi templomokban az oltárképekre mezítelen alakokat festeni?» Ezen, minden tekintetben jogosult kérdést részünkről kibővítve, általánosítva, így szeretnők formulázni - «*Helyes-e templomainkban mezítelen alakokat akár festve, akár faragva alkalmazni?*» Feleletünk határozottan: *nem.* Minden bővebb indokolást ezúttal mellőzve, kizárólag az egyházi festmények és szobrok rendeltetésére, templomainkban való alkalmaztatásuk czéljára óhajtunk utalni. A Megváltó, a bold. Szűz, az apostolok, vértanúk, hitvallók és egyéb szentek képeit és szobrait nemcsak a templomok díszítése kedveért, de kivált és első sorban a hivők áhitatának emelésére és szent elmélkedésének anyagául alkalmazzuk. Ha ez áll, akkor kezünket szívünkre téve, lehetetlen be nem vallanunk, miszerint az egyházi képek és szobrok divatos mezítelenségei, czélunk elérésében csak gátolni s nem segíteni fognak. Emberi természetünk fogyatkozásaival jár, hogy imáink és sz. elmélkedéseink között akaratlanúl is szórakozunk. Mennyire nyer tápot e gyarlóságunk a mezítelen vagy félmezítelen képek és szobrok szemlélésében ott, hova nem műélvezet hajhászás,nem szórakozás, de imádság czéljából megyünk, fölösleges fejtegetnünk. A középkorban élt jeles művészek és egyházi kortársaik belátták, megfontolták s műveikben érvényesítették, vagy a megrendeléseknél számba vették e körülmény nagy horderejét. Meg is maradt az egyháziasabb irány, mely a mezítelenségeket nem türte a képeken és szobrokon, egész a XV. század elejéig, midőn az u. n. «*újjászületési korszak*» *(renaissance)* fölütötte fejét s az egyház szentélyébe is belopódzott pogány felfogású és kivitelű alkotásaival. A szemérmetesen, egész a lábújjak hegyéig felöltöztetett sz. alakok helyébe, az antik, pogány görög és római művek — a pogány kort és műtökéletességöket tekintve egészen megfelelő remek példányok — mezítelenséget utánzó alkotásai tolakodtak. Elképzelhetjük, minő disharmoniát idézhettek elő, egy XV. századbeli csúcsíves műstylű templomban a középkor hagyományos, túlvilági ihletű képei és szobrai között a renaissance művészet

casulákat — nem egy példa van reá — a csúcsív idomára körülnyirták, mint ez,az Albertus Magnus-féle casulák egyikével történt. Ezenújabb szabású miseruhák eltértek ugyan a harangidomtól, de az áldozár testét elég tisztességesen befödték, mígnem később, a renaissance hatása alatt a hegedűidomra kikanyarított, tetemesen megkurtitott casulák divatba jövén, a templom szentélyéből a vallási titkok fenségéhez annyira méltó szabású öltönyöket egészen kiszorították. Sokkal ismeretesebbek a modern divattal Isten sz. oltáráig észrevétlenül betolakodott ezen ruhák alakja, szabása, anyaga, minden hátrányaikkal, hogysem rólok bővebben kellene szólanunk. Az egyházi szerelvények ünnepi komolysága talán sehol sem lehet annyira veszélyeztetve, mint épen az öltönyök, már-már a nevetségesig való megnyirbálása által! A méltóságteljes, dús redőkben vállainkról leomló öltönyöket elvetettük magunktól, puszta kényelmi indokból. Valamint ma, úgy már évszázadokkal ezelőtt is fölemelte egy-két főpap szavát, hogy a divat bilincseibe szorult egyházi paramentumokat felszabadítsa. Így Milano biboros főpapjának, Borromei sz. Károlynak, az 1573-ki egybehivott tartományi zsinaton egyik főgondja volt az egyházi szerelvények alakja, anyaga, minősége stb. felől rendelkezni. A XVI. század vége felé már általánosan használt hegedűidomú casulák kiszorítására oly szabású öltönyöket irt elő, melyek közép helyet foglaltak el a régi harangidomú és a modern miseruhák között. Egy ily casulát, mely nevét e kiváló főpásztortól vette, 3. ábránk tüntet elénk. A Borromei-féle miseruha méretei: hossza legalább 1·320 méter, de egész a bokáig is terjedhet; szélessége szintén legalább 1·320 méter, hogy a vállakon kétfelől legalább 0·220 mtrnyire lecsüngjön. — Ennyit mondhatunk a casulák fejlődéséről. A modern, divatos enemű egyházi öltönyök fölött mily előnyökkel magaslanak ki, a régi kor tiszteletreméltó casulái: mindezek után fölösleges fejtegetnünk. Azok számára, kik Isten templomának díszét lelkükön viselik, már főnebb, (242—248. lap) kijelöltük a czélszerűeknek látszó vezérelveket.

3. ábra.

Egyházművészeti Lap 1880.

Jakobey károly

1825-ben született; ő festette ifj. Lendvay Sebestyént, "Fáncsy Sikót."

Magyar színész portrék 2. Cenner Mihály: Festmények, rajzok, dombormüvek a XIX. századból. Budapest, 1966. Katalógus, 10-11 l.

Jakobey Károly festö M.D.K.

Tanulótársa a Marastoni féle iskolában Pesten,
majd Waldmüllernél Bécsben Zichy Mihálynak

Berkovits Ilona: Zichy Mihály.. Bp. 1964. 15, 20. 1.

MDK

Jakobey Károly

Női arckép

M.festészet haladó hagyományai. Főv.Képtár,1951.

Jakobey Károly F.mg.XIX.2

Arcja: ovális (Gy. N. r. 81.)

1854-ben Nagy Ignác iró halálakor megfesttették az arcképét s a Nemz.Muz.nak ajándékozták.

1850 magyarhelyi Kurzelöry János arcképét, de az hamis volt, mert ordítva Pali 1850-ben a szabadság-harcban esett.

1866 Kazár Lajos (Gy. N. r. 169. o.)

1859 Hint Ferd. 1860 Haich J. gr. 1864 Kaposby J. gr. (Gy. Nr. 21)

Jakobey Károly

Vázlatai, a Szépmüv.Múz. uj grafikai szerzeményei
nek bemutatóján.

P.H/931.V.30.

Jakobey Károly

Vásárlási, a Szépmív.Műs. új Irattárai szerszámnyel
nak bemutatójára.

P.H/931.V.30.

Jakobey Károly

"Krisztusrajza", a Szépmüv.Múz. grafikai szerzeményeinek kiállitásán.

Ujság, 931.V.30.

Jakobey Károly

"Kristaszaság", a Szépmív.Műs. gratulál szer-
zeményének kiállításán.

Ujság, 921.V.30.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91.

Zrinyi a költő - Zrinyi Boldizsár, 2 db.

Almásy-Teleki 7. aukc. 1941. okt. 41 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91

Gr.Széchenyi István arcképe, of.

Nep.Szt.János, of.

M. Studio 2. aukc. 1921. 13-14 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91

Leányarckép, of.

Zrinyi Péter és Frangepán Kristóf a börtönben
of. /másolat/

13-14 l.

M. Studio 2. suec. 1921.

Jakobey Károly /1826-1891./

A sárospataki muzeum történeti arcképeinek festője.

38.o.

BALÁSSA IVÁN: Vezető a sárospataki várban. Sárospatak. 1960. /Nyomtatva: Miskolc/

Jakobey Károly MDK

Gerlóczy Imréné arckép

Virág- és gyümölcscsendélet

Gerlóczy Imre

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Jakobey Károly

Gerlóczy Imréné arckép

Vízrég- és éghajlatcsoportelet

Gerlóczy Imre

Jakobey Károly

MDK

Alamizsnát osztogató nő

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

M.D.K.

Jakobey [Károly] festő

fogja az esztergomi Bruna-kápolna freskóit ellenőrizni a Simor herceg. primás rendelkezésére végrehajtandó helyreállítási munkák során.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1878. VII.évf. 51. sz.
376. old

Jakobey Károly

MDK

Lotz Károly édesanyja

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Jakoby Károly

Lotz Károly édesanyja

Jakobey Károly MDK

Jakobey Sándorné sz. Traiber Etelka

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Jakobey Károly MDK

Demény Ferencné sz. Gerlóczy Ida

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiállitás

MDK

Jakobey Károly

Demény Veronka sz. Gerlóczy Ida

Miscarmok 1937 Magyar Biodermoler Kézlitése

MDK

Jakobey Károly, festö

sokoldalu és tevékeny festö, Simor János hercegprimás megbizásából a bukovinai csángó-magyaroknak egy "Szt.István király"-t ábrázoló nagy oltárképen dolgozik./1879/

Képzömüvészeti Szemle. Vegyes közlemények. 1879.1.sz. 13-16.l.

Hirek a müterembül

MDK

Jakobey Károly

Táncsics a börtönben, of.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept.

3 l.

M.D.K.

Jakobey Károly festő

1826 - 1891

bibliográfiája:

1.) Königsberg Károly – 856

Gerni, A magy. kőrajz. 1960 153

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Léda a hattyuval, festm.

Ernst Muz. 55. szám. 1937. ápr.

17 l.

Jakobei Károly.

„A magyar katona a szabadságért" c. kiállításon „Táncics a börtönben" c. képe szerepelt. (említve.)

Világosság, 1957. Okt. 3.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Károlyi István gr. arcképe

Rakoczay br. arcképe

Almásy-Tel. 2.auk. 1939. nov. 22 l.

MDK

Jakoby Károly festő
(Képcsarnokmester)

„Szent Lajos" oltárképére kap megbízást.
Felmegy (1886) egy emlékiratot magyar templom 3 oltárképére dolgozik.

MDK-A-1-1/1887.

MDK

Fakosbey Károly festő

1886. „Szent Lajos francia király" c oltárképe elkészült.

(Berceli plébánia számára)

MDK A 1-1/1610

MDK

Fahodey Kúsky, farár

Ó-Szivácson fest templomot 1886 nyarán

8 héten át.

MDK-A-I-1/1613.

MDK

Jakobey Károly

Lotz Károly édesanyja

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató
1937.nov. Mücs. 22 l.

MDK

Jakobey Károly

Várdai Béla: Szatmári képek. Budapesti Szemle 1936. okt. 107,112.l.

MDK

Jakobey Károly

Assunta, repr. /A sátoraljaujhelyi nagytemplom szentélyének mennyezetén/.

Művészet 1909. 60.l.

MDK

Jakobey Károly

Demény Ferencné sz. Gerlóczy Ida

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató
1937.nov. Mücs. 27 l.

MDK

Jakobey Károly

Gerlóczy Imréné arcképe

Virág- és gyümölcs-csendélet

M.Biedermeier kiáll.képes tárgymutató, 1937.nov.

Műcs. 2 1.

elye: .....

MDK

Jakobey Károly

Jakobey Sándorné sz. Traiber Etelka

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató

1937.nov. Mücs. 26 l.

6000 — 63,8632 Pátria ny.

MDK

Jakobey Károly

Alamizsnát osztogató nő

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató

1937.npv. Műcs. 26 l.

EA .....ltsz. Gyűjtés h

Jakobey Károly

MDK

Gerlóczy Imre

M.Biedermeier kiáll.képes tárgymutató, 1937.nov.

Műcs. 2[illegible]1.

elye: .....

Festészet.

„Hit, remény, szeretet"

c. kép.

(Jakobey - Lotz).

Fr. F. 371/1898.

1898. okt. 27.

Jaskolecy

Jerło

V. T. 371/1898.

1898. dyst. 2 f.

Jakobey Károly MDK

Lotz Károlyné arcképe

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiáll tás

MOK

Jakobey Károly festő, 1826-1891

Az Igazság szobja. Vászon.
A kép hátán: Nr. 8. Az igazság szobja másolat
Jacobi Károly által 846. Baján.

Ernst Museum aukciói, XXV - XXV. - 26. l.

Jakobey Károly festő

M.I.K.

Csorna, Nep. Id. János kápolna;
Nep. Id. János oltárkép 1887.

Genth. Művtl. 1959 I. 64

Jakobey Károly festő M.D.K.

négy képe: Etyek, r.k. templom

Genth.Müeml.1959 I. 93

Jakobey Károly festő M.D.K.

Füle, r.k. templom oltárkép, Krisztus keresztelése

Genth.Müeml.1959 I. 102

MDK

Jakobey Károly, 1825-91.

Hunyadi Lászlót a vérpadra viszik

M.grafika loo éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948.jan.

7 l.

MDK

Jakobey Károly festőm.

Adatok művészetünk történetéhez. Művészet, 1907. 209 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91

Rakodczay Andorné képmása, of.

Szt.Jeromos, of.

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 27. 1.

Jakobey Károly, festö.
1825-1891

Férfiarckép. Jelezve: J.K. 873 Vászon.

Gr. Almásy-Zolnai Ilka műv.int./v. Brust-Imo./
IX. Művészeti aukció. 1940. máj.10.-től Kiáll. 10.-én aukció

Kat. 16.1.

MDK

Jakobey Károly festő

Képzőművészeti Szemle 188o. 3. sz. 47 l.

lye :----------

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Révay István arcképe, of.

Bethlen Gábor " "

Árverési Kőzl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

27 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-91.

Báthory Gábor

Ernst Muz. auko. 45. 193o. ~~17 l.~~ 18. l.

MDK

Jakobey Károly, 1834-80.

Lendvay József arcképe, festm.

Magy. remekművek. Ernst Muz.47. kiáll. 1921. máj.
11 1.

MDK

Jakobey Károly

Táncsics a börtönben

Tamás E: Magy. katona a ... Kis Ujság, 1951. okt. 2. 4.l.

Jakobey Károly, 1825-1891

Szt.Jeromos, of.

Árverési közl. 1938. 3.sz.sz. 13 l.

KDK

Jakobey Károly /?/, festö

A pásztorok imádása. Vászon.

gr. Almásy-Teleki Pva müv.int./v. Ernst-Buz./
IX. Müvészeti aukció. 1942. máj. 10.-től kiáll. 18.-án aukció
Kat. 16.l.

M.D.K.

Jakobey Károly festő

A Nemzeti Muzeum képtári őri állására pályázaott

Kiss Bálint halála után

A Szépmüvészeti Muzeum 190 -1956. Bp. 1956. 13.1.

Jakobey Károly

" „Ifj. Lendvay Márton" olaj, 1860 körül
(Romeó szerepében) 56 x 36 cm. -

Magyar színészportrék 2. Csonka
Mihály: Festmények, szobrok, dombormüvek a XIX századból. Budapest, 1966.
Katalógus, 341.

Jakobey Károly

„Lendvayné Sivestal Anikó", olaj
50 x 37 cm.

Magyar festészportré 2. Cennet
Miklós: Festmények, szobrok, dombor-
művek a XIX. századból. Budapest, 1966. kata-
lógus, 34. l.

Jakobey károly

"Szentpétery Zsigmond," olaj,
82,5 x 69,3 cm.-

Magyar piniészportrék 2. Cenner
Mihály: Festménnyek, rajzok, dombormüvek a XIX. századból. Budapest, 1966.
Katalógus, 38 l.

Esztergom: Szent Károly érsekké
Jakoby Károly 1846.

Muzeum III. osk 1904 418. 419_l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891. /?/

Püspök képmása, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz,

22 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Szent Jeromos, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.
22 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Jacobey Karl

† 1891.

Brod

Kufst 1898

2211 2221

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191 ..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Jarobey Karel

Lázně

M Rakovník 219

- Jakobey /Károly?/. festöm.

a retrospektiv anyagból magas szinvonalu müvészi munkáival szerepelt e nemzetközi kiállitáson.

/gy./:A velencei nemzetközi kiállitás.
Képzömüvészet.1930.32.sz. 165.l.

MDK

Jakobey Károly, 1825–1891.

Romantikus tájkép aralókkal.
Szign.: Jakobey K. 1850.
Javaidejéből való, erősen sárgó K. Lakása.

Szerd. Nyáry Cék. XXIX. műv. gyűj. aukc. – 1919.
IX. 29. – X. 2. – A gyűjtő: † dr. Sz. N. – Kül. a. 92. l.

MDK

Jakobey Károly, fiuló.

Nemz. kat. II. oszt. 16. l.

JAKOBEY Károly fest.

Ozora Gagyby lejtmán (1878)

Pannonhalma 1996/3. 138:ll

JAKOBEY Károly festő

gr. Zichy Hyppolit, Vác alsóvárosi plébánosa pathója

Váci pantheon. Vác, 1992 43. p. ill

5. p.

JAKOBEY KÁROLY. Jakobey munkásságának ismertetéséhez Szuchy Emil úr közli velünk, hogy Jakobey Dezsőnek, a festő unokaöccsének információja szerint Jakobey Károly a 48 utáni időkben festett egy allegorikus képet, amely az elpusztult hazát ábrázolja. Ez a kép sokszorosításra is került. Az egyik budai temetőben a Gyulai-féle családi sírboltot freskóval díszítette.

Dessewffy Béla úrnak Jakobeyre való közlését a következőkben adjuk:

A „Művészet" 3. száma „Adatok művészetünk történetéhez" rovata 213. számú cikkében felhívás van, amelyben Jakobey Károly, a mult század közepén élő festőművész 172 darab megfestett oltárképeiről kívánnak adatokat.

Oltárképről nem írhatok; hanem van birtokomban 10 darab 30/45 cm. nagyságú arckép, amelyek közül három darabon ez a kézjegy „J. K. 1864", egyen pedig ki van egész neve Jakobey Károly 1864 írva. Belül a rámán tintával „Jakobey Károly Pesten 1864".

A képek ezek:

B. Károlyi László (ezen van kiírva a név egészben), I. Rákóczy Ferenc (név kezdőbetűi és évszám), gr. Károlyi Sándor generális (név kezdőbetűi és évszám), Gyarmathi Balassa Ferenc (név kezdőbetűi és évszám).

A következőkön nincsen jegy: gr. Batthyány Lajos, gr. Tököly Imre, Apafy Mihály, Földváry Mihály, gr. Keglevich Péter, Petrus Rajkovits.

1

Művészet 1907. 418.
Festői arcképfoglalatát
lásd a Komplett példány
ban a 419. lapon.

rózsás kosáron ül; az isteni gyermek nem szorongat nyilakat, hanem áldásra nyújtja kezét az imádkozó nép fölé, másik kezével pedig jövendő sebhelyeire mutat. Néhány kezdetleges verssor Istenhez való hűségre és könyörületességre buzdítja a népet. Alig emlékeztet már a tipusra Giannicola Manni fogadalmi zászlaja. A művész, aki Peruginónak volt tanítványa, a férfi Jézust állította képe közepébe s a Szűz, Szent János, meg más szentek alakját festette köréje. Ennek a képnek mindössze annyi a köze a gonfalonék hagyományos iconografiiájához, hogy Jézus itt is nyílköteget tart jobbjában. Niccolò da Folignónak is van egy gonfalonéja a kiállításon. Derutából való. Alkalmasint kései műve a festőnek s olyan időszakból származik, amikor a döghalál már nem pusztított. A gonfalonék divatja ugyanis tovább élt a pestis járványánál, amelynek keletkezését köszönhette. Közönséges áldozati tárgya lett a híveknek, amelyet engesztelő vagy hálaadó célzattal rendeltek meg életük egy-egy nevezetesebb eseményének alkalmából. Ehhez képest persze tárgyuk is lényegesen módosult s egészen eltávolodott a tipustól.

Gonfalonét körülbelül minden régi umbriai mester festett. De lelkét egyikük sem öntötte beléjük. Nem műalkotások a gonfalonék, inkább műveltségtörténeti érdekességek. Emlékei annak az óriási rémületnek, mely a középkor utolsó századaiban a sok csapástól megviselt népet elfogta. És emlékei ama korok —, sienai Szent-Bernardinus, az ifjú

204. **Erkel Ferenc** zeneszerző (1810—1893) arcképe. Olajfestmény Giergl Alajos, 1855 (130×100 cm). 1838-tól első karnagy a Nemzeti Színházban. Első művei: „Báthory Mária" 1840, „Hunyadi László" 1844; ez évben írta a pályanyertes zenét Kölcsey Himnuszához.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

TÁBLÓBAN, KÉZIRATOS ÉS NYOMTATOTT KÓTÁK, KÉZIRATOK, APRÓ NYOMTATVÁNYOK.

(205—221. sz.)

205. **Kölcsey Hymnuszra** 20 darab arannyal Koszorúzott és pályanyertes Nép Melódiának szerzője Erkel Ferenc. Pest, július 2-án, 1844. Eredeti kézirat. Hat oldal. Kóta.

Országos Széchenyi Könyvtár.

206. **Szózat.** Vörösmarty Mihálytól, zenéje Erkel Ferenctől. Pest, április 8-án, 1847. Eredeti kézirat. Két oldal. Kóta.

Országos Széchenyi Könyvtár.

207. **Szózat** (Zuruf). Költemény Vörösmartytól, übersetzt von G. F. Zerfti, in Musik gesetzt von Franz Erkel. Kóta, két oldal. Nyomtatta Walzel A., Pesten.

Hollós Oszkár.

208. **Erkel Ferenc szerződése** a Nemzeti Színházzal. Kétoldalas nyomtatvány Simontsits János igazgató sajátkezű írásával és aláírásával. Pest, 1850 január 30.

Országos Széchenyi Könyvtár.

209. **Szózat.** Költemény Vörösmartytól. Díjkoszorúzott zenéjét írta Egressy Béni. Rózsavölgyi és Társa tulajdona, Pesten. Kóta, öt oldal. Egressy 1843-ban nyerte el a Bartay Endre által kitűzött pályadíjat, de csak halála után talált elismerésre.

Hollós Oszkár.

195. **Kőszeghi Károly** baritonista (1820—1891) arcképe. Kőrajz. Barabás Miklós, 1857. 1843-ban lépett fel először a Nemzeti Színházban.

Nemzeti Színház Múzeuma.

196. **Egressy Gábor** (1808—1866) — mint „Dózsa György" Jókai e című szomorújátékában. Kőrajz 1858-ból.

Nemzeti Színház Múzeuma.

197. **Szentpétery Zsigmond** színművész (1798—1858). Olajfestmény Jakobey Károlytól (82×67 cm). 1837-ben szerződik a Nemzeti Színházhoz. Utoljára 1857-ben játszott. Színműveket is írt.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

198. **Füredi Mihály** (1816—1871) arcképe. Olajfestmény Szemlér Mihálytól, 1860 (80×64 cm). 1837-ben kardalos, utóbb magánénekes lett a Nemzeti Színháznál.

M. kir. Operaház emlékgyüjteménye.

199. **Álló íróasztal,** két lábon álló feketére festett puhafából, rajta porcellánbetétes, esztergályozott, feketére fényezett fatintatartó. Szigligeti Ede színműíróé volt.

Dr. Törs Tibor.

200. **Szigligeti Ede** „Liliomfi"-ának eredeti kézirata.

Országos Széchenyi Könyvtár.

201. **Tóth József** színművész (1823—1870). Olajfestmény Latkóczy Lajostól (50×40 cm). 1847-ben vendégszerepelt, 1851-ben szerződtették a Nemzeti Színházhoz.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

202. **Reményi Ede** hegedűművész (1829—1898) arcképe. Olajfestmény Munkácsy Mihálytól, 1865 (45×35 cm). 1860-ban a Nemzeti Színház színpadán lépett fel.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

203. **Egressy Benjamin** színművész, színműíró és zeneszerző (1813—1851) arcképe. Olajfestmény. Barabás Miklós, 1855 (97×79 cm). 1843-ban a Szózat zenéjét szerezte.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

Jakobey Károly

l.

Irodalmi levelei

V. 463. l.

Jarobey Karl

Lod

Fürsthanger

52. l

a

összeget a Müemlékek Országos

végett megtett tanulmányut

ötelezettsége mellett a mai na-

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
*Nagysá*gos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

..... délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Jakobey Károly

l.

Bent György Cék

XII. anke. 33,

34. 7.

Jakobey Károly

l. 1826–1891

Vayer Lechnyi

103. l – 105. l.

108. l 111. l.

2.

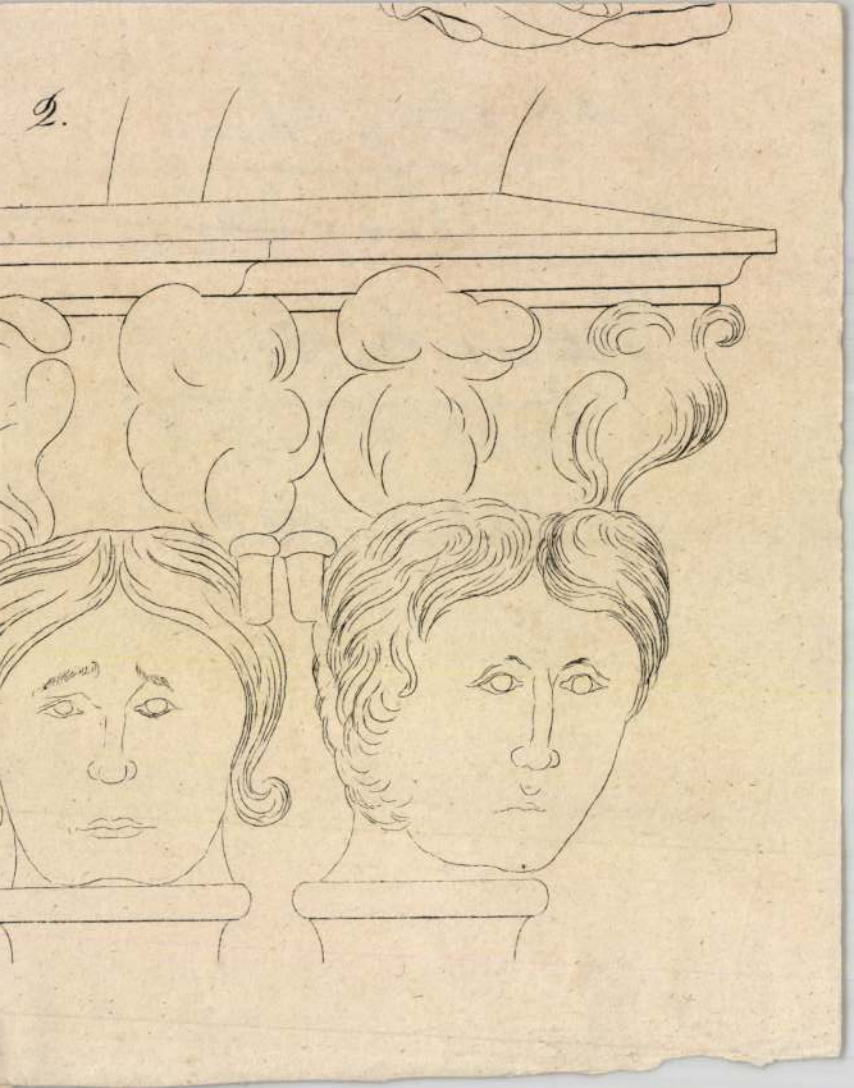

Jakobey Károly

l.

Rapaics Ligeti

19. l.

Jakobey Károly

Kruck I. 554. l

Jakobey, Karl, Maler, geb. 1825 in Kula, gest. 1891 in Budapest, war Portrait-, Kirchen- und Historienmaler.

◇ 511 ◇

A *magyar közoktatás jelene és az egységes középiskola* (Die Gegenwart des öffentl. Unterrichtes in Ungarn und die einheitliche Mittelschule, 1891), A *szőllő betegségei és ellenségei* (Die Krankheiten und die Feinde der Reben, 1895), A *répabogár és a védekezés ellene* (Der Rübenkäfer und die Abwehr gegen denselben, 1902), A *gyümölcsfák és a szőllő kártevő rovarai* (Die schädlichen Käfer der Obstbäume und der Weinreben, 1902/12), *Útmutatás a komlót pusztító állatok irtására* (Anleitung zur Vertilgung der den Hopfen schädigenden Tiere, 1905), A *cukorrépa állati ellenségei* (Die tierischen Schädlinge der Zuckerrübe, 1909, auch deutsch erschienen), A *gyümölcskert védelme* (Der Schutz des Obstgartens), A *mezei pockok ellen való védekezés* (Der Schutz gegen die Feldratten, 1913), A

wehr und es gelang ihm, mit Hilfe eines von ihm konstruierten Heuschreckenvertilgers die Landplage grösstenteils einzudämmen.

Jacobi, Viktor, Operettenkomponist, geb. 22. Okt. 1883 in Budapest, schrieb zu den Texten des Schriftstellers Franz Martos mehrere Operetten. Darunter sind bekannter: *A rátartós királykisasszony* (Die dünkelhafte Prinzessin, 1904), *A legvitézebb huszár* (Der tapferste Husar, 1906), *Tüskerózsa* (Dornröschen, 1907), *Van — de nincs* (Es war einmal, 1908), *Jánoska* (Hänschen, 1909), *Leányvásár* (Mädchenmarkt, 1901). Die letztere Operette wurde in Berlin, Wien, London und auch in New-York aufgeführt und hatte überall grossen Erfolg. Unter den Liedern derselben war: *On revient toujours* das populärste.

Jagustics, Paul, kroat. Chroniker Ende des XVI. und anfangs

ASSUNTA
JAKOBEY KÁROLY FESTMÉNYE
A SÁTORALJA-ÚJHELYI NAGYTEMPLOM SZENTÉLYÉNEK MENNYEZETÉN

JAKOBEY KÁROLY működéséhez Ambrózy Ágos dr. a következő adatot küldi nekünk: „Jakobey Károly egyik képe díszíti a sátoraja-újhelyi nag templom szentélyének mennyezetét (l. a reprodukciót amely, mint az aláírásból látható, 1878-ban készül E festménynek egy olaj-vázlata hat évvel ezelő kezembe került, akkor úgy kínálták nekem me vételre, mint Lotz Károly festményét. Maga Lo is megtekintette ezt a vázlatot s azt mondta, hog az „Jakobeynek egyik sikerült műve, de a terv tő (Lotztól) való", s hozzátette, hogy „több Jakobey-k az ő terve alapján készült". —276.

Jakobey Károly

Adatok művészetünk történetéhez

A csernekhegyi zárda igen régi s mint a „Vasárnapi Ujság“ 1863. évf. 41. számából tudjuk, a népmonda szerint azon a helyen van, ahol Álmos vezér legelőször megpihent, mikor a vereckei szoroson Magyarországba jött. Spalinszky itt hivatásszerűleg foglalkozott a festészettel, a monostor ebédlőjében van két festménye, mind a kettő Szent Jánost ábrázolja, az egyiket Dömöczki rendelte meg, a másikat Csendes. (Talán Jánosok voltak?)

Spalinszky negyven évet töltött a csernekhegyi monostorban, s igen valószínű, hogy ő festette a szent Vazul szerzet alapítójának, Koriatovics Tódor lithván fejedelemnek életnagyságú arcképét, valamint a szentegyház alapítójának, Rácz Demeternek arcképét is, aki lóháton ábrázoltatik; mi azért is valószínű, mert ezen templom kövének letétele 1766-ban történt, s ezen esztendő összecsik a festő csernekhegyi tartózkodásának idejével.

Spalinszkyt 1807-ben helyettes lelkésznek, a zemplénmegyei Zombor mezővárosba rendelték, ahol díjtalanul festette a templom részére az ikonosztáziont, azaz a szentek képcsarnokát.

Itt csak két évet töltött s 1809-ben hunyt el. Hogy azon hosszú idő alatt sok képet festhetett, könnyen elgondolhatjuk s lehetségesnek tartjuk, hogy azok közt magának a művésznek az arcképe is megvan. — 272.

CHAL szobrász a legnagyobb valószinűség szerint francia eredetű volt, akinek nevét se a Dorffinger-féle pesti lakásjegyzék, se az örkényi Ferenczy [illegible] munkája nem

Magistro artis musicae celebri VII. ad Martii an MDCCCXIX. decedenti.

I. K. Advocatvs Pio Animo Posvit.

Sokan nem tudják, hogy ki volt ez a derék zeneszerző. Kivánatos, hogy az utókor többet foglalkozzék az ő és Czollner Lajos emlékével.

A „Tud. Gyűjtemény“ 85. lapján egy kis jegyzet elárulja, hogy Fusz Jánosnak egy képe is volt viaszból a m. nemz. Múzeum gyűjteményében. Ki volt e kép alkotója; nem tudom; lehet, hogy a nagy zenész halotti maszkját kell érteni alatta.

— 274.

F. I.

SZENTPÉTERY ZSIGMOND. A varesebeli gróf, Tullio Dandolo (ki több egyházi szellemben írott históriai munkát adott ki és utazásairól naplót is írt), 1840-ben Budapesten is járt, amikor Széchenyi István gróf kalauzolta. Széchenyi gyalog járta be Dandolóval a város nevezetességeit. E látogatásáról Dandoló a „Reminiscence e fantasie“ c. naplójában (1840. szept. 11. datum alatt) többek közt ezeket írja: „. . . . . igénytelen bolt kapujához jöttünk, melyben egy Socrates képű vén embert (di viso simile a Socrate) vettem észre, aki rézlemezre hajolva dolgozott. Széchenyi előbb figyelmeztetett, hogy meg sem moccanjak s rá megfogta a kezét. A lemezre pillantottam s láttam csodálatos képet: az arbelai (battaglia di Arbelle) ütközet volt az, amelyet Lebrun festett. Egy magas trónon ül Dárius nézve saját embereinek a romlását, áldáz küzdelem körötte, amelyből a borzalom és a közeljáró megsemmisülés [illegible]ngulata áradt szét . . .“. Aztán csodálkozik Dan[illegible]lo a finom alkotás millió meg millió tűszúrásán. [illegible]nnyira csodálatraméltó — írja tovább az olasz [illegible]f — az a munka, hogy még Benvenuto Cellinit [illegible]csodálatra késztette volna. Száz és száz katonát [illegible] különböztethető arccal lehetett azon szemlélni. [illegible] a maga sajátos magatartásával, fegyverével [illegible]. És bámul Dandolo azon az aprólékos ügyes[illegible], mellyel a mester oly kis méretben véste [illegible] azt is, amit Lebrun a nagy festményen is [illegible] nehány vonással jelenített meg. „Ez a képé [illegible]pétery (Questo briccone di Szentpetery) nem [illegible]annyi időt sem vesztegetni, hogy valamelyik ba[illegible]

ZENT-GYÖRGY-CZÉH MAGYAR AMATŐRÖK ÉS GYÜJTŐK EGYESÜLETE. GUILDE-SAINT-GEORGES Société des Amateurs & Collectionneurs

XVII. MŰVÉSZETI AUKCIÓJÁNAK

KATALÓGUSA

CATALOGUE DE LA VENTE XVII.

MEGTEKINTÉS: 1914 MÁRCIUS 3., 4., 5., 6-ÁN
ÁRVERÉS: 1914 MÁRCIUS 7., 8. ÉS 9. NAPJÁN

A Gyüjtő 1914 —
1 — 2. 7.

AUKCIÓ-
SZABÁLYOK

A SZENT-GYÖRGY-CZÉH MAGYAR AMATŐRÖK ÉS GYÜJTŐK EGYESÜLETE XVII. MŰVÉSZETI AUKCIÓJÁNAK KATALÓGUSA

CATALOGUE DE LA VENTE XVII. DE LA GUILDE-SAINT-GEORGES SOCIÉTÉ DES AMATEURS ET COLLECTIONNEURS HONGROIS.

A kiállítás és árverés helye: Szent-György-Czéh egyesületi helyisége: VIII. kerület, Üllői-út 14. szám, első emelet.

Megtekintés: március 3.-án, 4.-én, 5.-én, 6.-án, d. e. 10-től este 7-ig és az árverési napokon az árverés megkezdéséig.

Árverés: március 7.-én d. u. 3-tól este 8-ig, 8.-án d. e. 10-től este 8-ig, 9.-én d. u. 3-tól este 8-ig, esetleg a következő napokon.

Belépőjegy a kiállítás és aukció egész tartamára 1 korona. Tagoknak a tagsági jegy felmutatása ellenében két személy részére a belépés díjtalan.

Katalógus ára 50 fillér. Nagy illusztrált kiadás (A Gyüjtő 1-2. száma) ára 2 korona. **A pénztár katalógust nem kölcsönöz.**

AZ AUKCIÓN VALÓ VÁSÁRLÁS FELTÉTELEI:

Tagsági díjak a Czéh pénzkezelőjénél, Hörnyéky János urnál (V., Nádor-utca 7, Jelzáloghitelbank. Telefon 73—31) fizetendők be, ő küldi szét a tagsági jegyeket is. De befizethetők a tagsági díjak a megtekintési napokon a Szent-György-Czéh irodájában (VIII., Üllői-ut 14. Telefon 152—32) is, valamint az aukciónapokon az aukciópénztárnál. A megtörtént befizetés után a belépés ugyancsak két személyre díjtalan.

Az aukciót megelőző kiállitás alkalmat nyujt a közönségnek, hogy a kiállított tárgyak minőségéről és állapotáról meggyőződjék, miért is az aukción történt megállapodás (leütés) után utólagos felszólalások figyelembe nem vétetnek, annál kevésbé, mert a Czéh a katalógus adatainak valódiságáért — az élő művészek szerzőségére vonatkozóknak kivételével — szavatosságot nem vállal. Katalógus nélkül az aukción résztvenni nem lehet.

A tárgyak elárverezésének sorrendjét a Czéh állapitja meg és fenntartja a jogot, hogy egyes tételeket szétválasszon, másokat egyesitsen. A rendszerint követett gyakorlat az, hogy a tárgyak a személyes **jelentkezés sorrendjében** árvereztetnek el. Igy elérhető az, hogy mindenki különös időveszteség nélkül hozzájut a kivánt tárgyhoz. Viszont az aukció vezetősége nem tartóztathatja fel senki kedvéért a mások által kivánt tárgyak árverését.

Aki tehát az árverésen személyesen nem vehet részt, vagy ideje korlátozva van, helyesen cselekszik, ha érdekeinek állandó képviseletét — akár az aukció előtt, akár annak tartama alatt — **megbizás utján** biztositja. Megbizásokat elfogad a Szent-György-Czéh igazgatósága. **Megbizási blanketták** a kiállitási termekben találhatók. A kitöltött blanketták beküldhetők postán, átadhatók a kiállitási teremben s a Czéh irodájában (VIII., Üllői-ut 14., I. em. Telefon 152—32). A tárgyak a legtöbbet igérőnek kikiáltási ár alatt is eladók. **A vevő az elért vételár után 10% árverési vételi jutalékot fizet; a Czéh tagjai e jutalék fizetésétől mentesek; hasonlóképen mentesek e jutalék fizetésétől mindazok, akik vételüknek jegyzőkönyvbefoglalása előtt a jegyzőkönyvvezetőnél Czéh-tagul irásban jelentkeznek; e célra szolgáló blanketta a helyszinen kapható.**

A megvett tárgy azonnal a vevő rendelkezésére áll, általa azonnal átveendő, kifizetendő, elszállitandó. Az átvétel és fizetés az aukció jegyzőkönyvvezetőjének és pénzkezelőjének közbejöttével akként történik, hogy **a leütés után a vevő azonnal jelentkezik,** nevét jegyzőkönyvbe mondja, a vételárt elismervény ellenében kifizeti s a tárgyat az emlitett funkcionáriusoktól átveszi. Két egyenlő ajánlat vagy a leütés pillanatában felmerült kétség esetében az illető tárgy tovább árvereztetik. A Czéh fenntartja magának a jogot, hogy amennyiben valakinek viselkedése által az aukció kulturális célját és sznivonalát veszélyeztetve látja, az illetőt megokolás nélkül az aukcióteremből kiutasithassa.

771—780. CSEH PORCELLÁN-SZOBROCSKÁK, vonatkozásban a XIX. század Török-háboruira. — Figurines en porcelaine rélatives aux guerres turcs du XIX. siècle. A Szent-György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyüjtők Egyesülete XVII. művészeti aukciójáról. — Vente XVII. de la Guilde-Saint-Georges Société des Amateurs et Collectionneurs Hongrois.

A SZENT-GYÖRGY-CZÉH MAGYAR AMATŐRÖK ÉS GYÜJTŐK EGYESÜLETE XVII. MŰVÉSZETI AUKCIÓJA.

CATALOGUE DE LA VENTE XVII. DE LA GUILDE-SAINT-GEORGES SOCIÉTÉ DES AMATEURS ET COLLECTIONNEURS HONGROIS.

Mondhatjuk, hogy Egyesületünk nem sok pihenőt enged tagjainak. Az elmult hetekben jóformán hétről-hétre rendeztük egyik művészeti látogatásunkat a másik után s megigérhetjük, hogy e sorozatnak még hosszu, jóformán vég nélküli való folytatása lesz. Most azonban meg kell állnunk egy pillanatra. Arra kérjük tagjainkat, hozzánk, Egyesületünkbe jöjjenek el művészeti sétára. Mert az az anyag, amelyet mint XVII. aukciónk anyagát bemutatunk, valóban megérdemli, hogy megkülönböztetett tisztelettel szóljunk róla.

Ha a nagyképü frázisok hivei volnánk, aukciónk élére joggal irhatnók a »magyar klasszikusok« nevet. Valósággal egy tervszerüen összeválogatott képtár benyomását fogja érezni a szemlélő. Munkácsy Mihálynak bemutatjuk egy olyan festményét, amelyet nekünk sikerült kihámoznunk az ismeretlenség burkából. Erről az 1866-ból való arcképről külön cikkben szólunk. Munkácsyt ezenkivül két javaidejéből való pompás alkotás képviseli. Mellettük függ a falon jóbarátjának, Paál Lászlónak egyik legkiválóbb muzeális jellegü al-

kotása. Székely Bertalannak, Lotz Károlynak, Koroknyai Ottónak művei zárják be a sort, melyhez, kor, felfogás és stilusbeli rokonság szerint néhány nagy élő festőművészünk művei csatlakoznak. Szinyei-Merse Pálnak most bemutatott négy műve közül egy még az 1870-es évekből, egy az 1880-as évekből, kettő pedig a művész mostani megállapodott irányát tünteti fel. László Fülöpöt egy hatalmas történelmi vászon hozza körünkbe. Magyar-Mannheimer Gusztáv pedig több kisebb-nagyobb bravuros alkotása.

Régi mesterek alkotásaiból két nagy termet töltöttünk be. Ezek között első helyen emlithetünk egy Rubensnek tulajdonitott képecskét, valamint számos kiváló alkotást, amelyek tág teret nyitnak a műtörténelem ismerőseinek arra, hogy e jeles képeket az őket megillető helyre állitsák be. A régi festők köréből átmenetet alkot mai korunkba Barabás Miklósnak egy feltétlenül autentikus férfi-portraitja.

Mit szóljunk most arról a rengeteg bibelotról, ami a képek aljába elhelyezett vitrineket megtölti? Itt igazán mindenki fog találni magának kedvére való holmit. Tessék csak végiglapozni katalógusunkat. — Komor, antik kinai szobrokkal, európai porcellán figurettek kacérkodnak. Azokat, akik szeretik a történelmi vonatkozásokat, érdekelni fogja egy kis kollekció, mely a mult század második felének Balkán-háboruira emlékeztet. A csészegyüjtők pompás képecskével diszitett csészéket fognak találni, igen érdekes ezek között egy Temesvár látképével diszitett schlaggenwaldi csésze az 1820-as évekből.

Nem hiányzanak a magyarországi keramikai tárgyak sem, sőt régi butorból is valóságos választékkal szolgálunk. Figyelmet fog kelteni egy biedermeier ebédlőberendezés, mely Falus Elek ismert művészünk gyüjteményéből származik; egy autentikus XVI. Lajos korából való garderobeszekrény bizonyára szintén vevőre fog találni. Az órakedvelőket érdekelni fogja egy autentikus XV. Lajos-óra, mely nemcsak a percet, órát és napot mutatja, de a holdnak és a csillagoknak járását is, sőt mi több: jár. Ereklyének tekintendők: Fadrusz János ifjukori faragványai. A tarka gyüjtemény egyik-másik darabja az ókori művészet iránt érdeklődőket is vonzani fogja, végül a modern festészet, sőt még a bibliofilia kedvelői is meg fogják találni a magukét.

Örömmel és megnyugvással ajánljuk tehát kiállitásunkat megtekintésre, mert bátran mondhatjuk, ily pompás anyagu aukciónk eddig még nem volt.

290. KOBER LEO: Björnson. — A Szent-György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyüjtők Egyesülete XVII. művészeti aukciójáról.

PORCELLÁN- ÉS ELEFÁNTCSONT-SZOBROCSKÁK. — Figurines en porcelaine et en ivoire. Vente XVII. de la Guilde-Saint-Georges Société des Amateurs et Collectionneurs Hongrois.

OLAJFESTMÉNYEK.

I. MAGYAR FESTŐK.

1. ACZÉL HENRIK: Reggeli szürkület a nyiresben. 71×97 . . . 230
2. ANDAHÁZY-KASNYA BÉLA: Cseplés. 18×27 100
3. —: Erdőrészlet. 18×27 . . . 100
4. —: Falualja. 18×27 100
5. BÁNSÁGHY VINCE: Ipolymenti táj. 45×55 130
6. —: Nyár. 49×68 150
7. BARABÁS MIKLÓS (?): Budai polgár arcképe. Szignálva. 54×66. Szavatossággal 650
8. —: Férfi-arckép. Szignálva. 18×22 300
9. BARTA ERNŐ: Öltöztetett oltári Madonna. 46×57 300
10. BESZÉDES LÁSZLÓ: Akt. 28×49 120
11. —: Aratóleány. 35×53 . . . 120
12. —: Pirámisok alján. 37×51 . 120
13. BIHARI SÁNDOR: Kéztanulmány. 15×25 60
14. —: Lábtanulmány. 34×40 . . 100
15. BOROS GYULA: Arckép. 27×34 50

a) CZENCZ JÁNOS: Mezőn. 73×78 600

b) —: Pihenés. 42×62 400
c) —: Masamód. 53×61 . . . 450
d) —: Balaton. 61×73 400

16. EGRY JÓZSEF: Női akt. 47×53 70
17. FEJÉRVÁRY ERZSÉBET: Női akt. 45×59 90
18. FESZTY ÁRPÁD: Kürtös a »Magyarok bejövetele« körképből. 47×58 100
19. GLATTER GYULA: Öreg asszony. 57×76 600
20. GLOCK TIVADAR: Lajos Fülöp bevonulása Párisba. 170×100 . 1000
21. GREGUSS IMRE: Kossuth átadja a diktátorságot Görgeynek. 30×40 80
22. GULÁCSY LAJOS: Gellérthegyi részlet. 11×16 40
23. HARSÁNYI ANDOR: Egyptomi templombejárat. 54×68 . . . 80
24. —: Holdtölte a pirámisok alatt. 54×68 80
25. HEGEDŰS LÁSZLÓNÉ: Cigánygyerek. 31×46 120
26—27. Ismeretlen festő: Farkaskaland. 48×73. Két olajfestmény. Darabja 80
28. JAKOBEY KÁROLY: Lourdesi Mária. 30×52 50
29—43. JANCSÓ JÓZSEF: Tizenöt tájkép. Olajfestmények. Darabja 100

44. KACZIÁNY ALADÁR: Esős délután. 32×41 70
45. —: Leányfej. 44×55 80
46. —: Női fej. 35×50 80
47. —: Olasz utcarészlet. 14×24 . 60
48. —: Pihenő. 52×67 100
49. —: Római részlet. 29×48 . . 100
50. —: Tanulmányfő. 44×55 . . 80
51. —: Voloscai részlet. 33×43 . 70
52. —: Zárdaudvar 68×82 . . . 150
53. KLAMMER MARISKA: Vadvirágok. 48×54 150
54. KOROKNYAI OTTÓ: Tanulmányfej. 9×14 100
55. KOVÁCS MIHÁLY: Pihenő olasz. Szignálva: Kovács Mihály Császár Józsefnek emlékül 1850. 20×23 —
56. LÁSZLÓ FÜLÖP: Zách Felicián. Szignálva. 195×240 7000
57. LITKEI ANTAL: Sashegy. 18×28 80
58. —: Budai hegyvidék. 18×28 . 80
59. —: Dunapart. 14×22. . . . 100
60. —: Krumplihámozás. 18×28 . 80
61. —: Parasztudvar. 17×27 . . 70
62. —: Téli kép. 55×60 200
63. —: Uszályhajó a Dunán. 14×22 80
64. LOTZ KÁROLY: Női akt. 55×83 4000
L. az illusztrációt 47. l.
65. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV: Abbaziai ut. 15×25 300
66. —: A Quarnero. 17×27 . . . 250
67. —: Az olasz Riviera. 78×66 . 1000
68. —: Capri. 20×23 400
69. —: Estszürkületi tájkép. 25×35 350
70. MÁTÉFFY-HUTFLESZ KÁROLY: Felhők. 54×70 . . . 150
71. —: Parkrészlet. 71×82 . . . 150
72. —: Rosetti-tanulmány. 51×60 120
73. —: Tájkép. 22×33 100
74. MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ: Őszi borongás. Szignálva. 150×220 . 2000
75. MOLNÁR JÓZSEF: Tájkép. Szignálva. 16×21 50
76. MUNKÁCSY MIHÁLY: Fekvő nő interieurben. Szignálva. 90×120 15000
L. az illusztrációt 35. l.
77. —: Találkozás. Szignálva. 80×105 20000
Lásd az illusztrációt 34. l.
a) —: Női arckép. ‹Cs. J.-né sz. R. J. urhölgy arcképe.› 60×72. Szignálva 1866. 6000
L. az illusztrációt 33. l.
Mindhárom Munkácsy-kép szavatossággal.
78. NAGY VILMOS: Tükör előtt. 36×40 200
79. PAÁL LÁSZLÓ: Vihar után. 73×105. Szavatossággal . . 15000
80. PATAKY LÁSZLÓ: A Ludovika Akadémia Auguszta főhercegasszony zászlója. 30×75 120
81. —: Andrássy Gyula gr. szinvázlat. 9×15 40
82. —: Budavár bevétele. 28×53 . 300
83. —: Életkép. kompozició. 16×27 40
84. —: Fegyenctypus a Rabtemetéshez. 19×30 40
85—86. —: Fegyenctypus a Rabtemetéshez. 13×13. 2 drb à 40
87. —: Fegyenctypus a Rabtemetéshez. 20×20 40
88. —: Fejvédes vitéz. 27×29 . . 70
89. —: Havas táj. 26×42 . . . 100
90. —: Hazafelé. 20×25 40
91. —: Ivóban. 36×43 100
92. —: Menekülés Egyptomba. 23×28 80
93. —: Obsitos. 29×32 60
94. —: Olvadáskor. 22×24 . . . 120
95. —: Parasztfiu. 17×21 . . . 50
96. —: Tanulmányfej. 20×24 . . 60
97. —: Tanulmányfej. 21×28 . . 80
98. —: Vásár, vázlat 1880-ból. 13×31 60
99. —: Visszaemlékezés. 20×22 . 100
100. —: Zászlószentelés. 23×32 . 120
101. PENTELEI MOLNÁR JÁNOS: Nyári nap. 60×75 1200
102. ROHN KÁROLY: Felsőmagyarországi táj. 46×61 100
103. SZÉKELY BERTALAN: Az erdő éjjel. Olajfestmény. 40×54 . . 300
104. —: Fürdeni készülő nő. Olajfestmény. 20×27 150
105. SZIGETI JENŐ: Csendélet. 52×66 100

106. SZINYEI-MERSE PÁL: Nero völgye. 59×70 14000
L. az illusztrációt 37. l.
107. —: Pipacsok. 47×60 8000
L. az illusztrációt 36. l.
108. —: Tavaszi ébredés. 20×23 . 6000
L. az illusztrációt 38. l.
109. —: Tündértánc. 61×72 . . . 9000
110. SZÜLE PÉTER: Öreg asszony 100
111. TORNAY GYULA: A bazárban. Olajfestmény. 34×45 250
112. TULL ÖDÖN: A kutnál. ⟨A művész utolsó alkotása.⟩ 60×88 . 500
L. az illusztrációt 46. l.
113. UJVÁRY IGNÁC: Templomban. 17×25 250
114. VASKOVITS ERZSI: Vizmentén. 47×64 160
115. ZELLER MIHÁLY: Erdő széle. Olajfestmény. 100×76 . . . 100
116. ZOLTÁN: Férfi-arckép. Szignálva, 1850. 48×60. 200
117. BIEDERMEIER festő: Női arckép. 46×85 80
118. CSERMÁK FERENC: Hitvita. 25×35 70
119. Ismeretlen festő: Angol férfi arcképe. 23×28 60
120. —: Havasi pásztornép. Rézen festve. 43×64 40
121. JERICHAU HOLGER: Egyptomi táj. Olajfestmény. 13×32 . . 60
122. KNAPP L.: Eine Gewissensfrage. 32×40 160
123. KUTSCHENREITER V. M.: Havasi virágok 1865. 28×34 . 120
124. SELLY P.: Akt. 50×82 . . 450
125. TESSARI VITTORIO: Női tanulmányfej. 23×29. 200

II. RÉGI MESTEREK.

126. ALBANI FRANCESCO: Ámor és Psyche. 97×155 900
127. — iskolája: Baccháns nő 1700 körül. 37×47 300
128. BASSANO, LEANDRO DA PONTE: Jézus kinzatása. 130×172 1600
129. BATTONI modorában: A tékozló fiu. XVIII. század. 98×127 . . 2000
130. BERCHEM, NICOLAS PETERO iskolája: Pásztornép a Campagnán. 49×55 500
131. —: A Campagna tehénpásztorral. 49×65 500
132. BERGH JÁNOS EDE: Tábori élet. 87×155 1500
L. az illusztrációt 48. l.
133. BIEDERMEIER festő: Kisértés. ⟨Szignálva C. S.⟩ 42×54 . . . 50
134. Bolognai festő: Bacchus. 67×90 150
135. BREYDEL KAREL ⟨Cavalier⟩: Csatajelenet. Olajfestmény. 13×15 400
136. BREUGHEL PETER SEN. iskolája: Golgotha. 102×150 . . 4000
L. az illusztrációt 55. l.
137. CHAMPAIGNE, PHILIPPE DE után másolat: Apáca-fejedelemnő. 91×115 800
138. CORREGGIO, ANTONIO DA: Jójának szabad másolata. 53×76 200
139. Délfrancia festő: A megvadult bika. XVIII. század. 135×148 . . . 400
140. DESIDERIO ⟨Monsu⟩: Gót templomi interieur. XVII. század. 95×128 1600
L. az illusztrációt 44. l.
141. Felsőolaszországi festő: Mária imádása 300
142. Ferrarai mester: Tivornyázók. 71×72 1500
L. az illusztrációt 68. l.
143. Flamand festő: Péter megtagadja Krisztust. 1700 körül. 35×44 . 80
144. Friauli iskola: Szent Domokos. 51×65 200
145. GOBBO DEI FRUTTI: Csendélet. 47×60 200
146. GUNECK modorában: Társaság a reggelinél. Pléhen festve. 30×38 300
147. —: Zenélő társaság. Pléhen festve. 30×38 300
148. HONTHORST GERARDO DALLE NOTTI: Szent József a gyermek Jézussal. 100×136 . 1200
149. Ismeretlen festő: Angyali üdvözlet. XVIII. század. 52×70 . . . 30
150. —: Jézus az Olajfák hegyén. 50×50 150

151. —: Judit Holofernes fejével. Olajfestmény. XVII—XVIII. sz. 86×101 1200
L. az illusztrációt 40. l.

152. —: Katonatiszt arcképe. 30×37 50

153. —: Magdolna. Rézen festve, 1700 körül. 24×31 100

154. —: Mária Jézussal ⟨Bizánci Madonna⟩. 21×25 100

155. —: Öreg férfi képe. 18×23 . 20

156. —: Szent Antal megkoszorúzása. 126×188 1000

157. LOCATELLI ANDREA ⟨1695—1741⟩: Olasz tengerparti táj. 75×100 400

158. Magyar festő: Előkelő katona arcképe. XVIII. század közepe. Pasztell. 38×50 80

159. MARATTA CARLO iskolája: A megtéritett bálványimádók. 198×245 3000
L. az illusztrációt 57. l.

160. MARTINEZ JOSE: Siró filozofus. 52×72 600

161. MICO SPADARO nápolyi iskolája: Martyrium. 49×59 500

162. Nápolyi festő XVII. század: Háromkirályok imádása. 70×99 . . 800

163. Nápolyi iskola: Sziklás barlang. 68×87 400

142. FERRARAI MESTER: Tivornyázók — Peintre de Ferrare: Orgie. — A Szent-György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyüjtők Egyesülete XVII. művészeti aukciójáról. — Vente XVII. de la Guilde-Saint-Georges Société des Amateurs et Collectionneurs Hongrois.

164. Német festő: Apostolfej. XVIII. század első fele. 42×61 150

165. —: A szakács. XVIII. század. 63×79 100

166. —: Jézus imádása. XVII. század 40×72 250
L. az illusztrációt 49. l.

167. —: Romantikus tájkép. XVIII. század. 27×37 100

168—168a. Olasz festő: Két tengerparti részlet, architektonikus motivumokkal. 23×37. Darabja 200

169. PANINI: Sába királyné fogadtatása architekturás háttérrel. 99×134 350

170. PIRANESI tempera-festmény: Architektura. 120×146 600

171. POUSSIN NICOLAS iskolája: Tájkép. 97×135 1000
L. az illusztrációt 52. l.

172. RECCO spanyol mester: Csendélet szárnyas és vaddal. XVII. század. 2000
L. az illusztrációt 42. l.

173. REMBRANDT iskolája: Nevető ember. 51×60 400

174. RENI GUIDO ⟨1575—1642⟩ után: Beatrice Cenci egykoru másolata. 45×65 300

175. RIBERA után: Apostol. 67×86 120

176. RICCI FRANCESCO iskolája: Ut a Golgothára. 61×71 250

177. RUBENS PÉTER PÁL: Bacchus. 32×40 4000
L. az illusztrációt 69. l.

178. Spanyol mester: Csendélet halakkal és rákokkal. 87×132 1600

179. —: Madonna a gyermek Jézussal, szent Katalin, Klára és Józseffel. XVII. század. 58×80 1800
L. az illusztrációt 45. l.

180. —: Portrait. 68×83 150

181. —: Szent József a gyermekkel. 1700 körül. 49×59 250

182. TIZIANO után: Lavinia. XVIII. század. 63×80 150

183. VASQUEZ ALONSO 1600—1649: Csendélet halakkal és gyümölccsel. 80×110 2000
L. az illusztrációt 43. l.

184. Velencei iskola: Lóth és leányai. XVII. század. 147×178 800

185. Velencei mester után egykoru kópia: Madonna trónusán az angyalokkal övezve. 158×210 1400
186. XVI. Lajos korabeli festő: Női arckép. 43×55 . 100

AKVARELLEK, PASZTELLEK.

187. BARTA ERNŐ: Kis leány kalitkával. Pasztell. 45×55 500
188. —: Kötő leány. Gouache. 68×80 300
189. —: Táncosnő gyakorlat közben. Pasztell. 32×43 . 200
190. —: Táncosné rózsaszin ruhában. Pasztell. 32×43 . 200
191. BAVROS FERENC MARQUIS: Nő buldoggal. Akv. 33×45 300
192—201. —: Tiz darab akvarell és tusrajz. Darabja . . 300
202. CANELA L.: József álma. Akvarell pergamenen. 17×21 100
203. FARAGÓ GÉZA: Liliom. Akvarell. 18×37 . . 60

177. RUBENS P. P.: Bachus. — A Szent-György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyüjtők Egyesülete XVII. művészeti aukciójáról. — Vente XVII. de la Guilde-Saint-Georges Société des Amateurs et Collectionneurs Hongrois.

204. FESZTY ÁRPÁD: Árpád-tanulmány a művész önarcképével. Akvarell. 34×48 40
L. az illusztrációt 47. l.
205. —: Bibliai alak. Tanulmány a »Krisztus temetése« triptichonhoz. Akvarell. 24×30 25
206. —: Bibliai alak. Tanulmány a »Krisztus temetése« triptichonhoz. Akvarell. 19×25 25
207. —: Bokor-tanulmány. Akvarell. 20×20 40
208. —: Erdőrészlet. Akvarell 25×36 40
209. —: Fa-studium. Akvarell 32×48 30
210. —: Fatanulmány. Akvarell. 31×43 50
211. —: Fatanulmány. Akvarell. 23×24 50
212. —: Lábtanulmány. Akvarell. 23×29 30
213. —: Lóstudium. Akvarell. 33×43 30
214. —: Vak koldus. Akvarell. 25×39 30
215. —: Vázlat. Akvarell. 25×33 . 30
216. —: Vázlat. Akvarell. 32×46 . 40
217. —: Virág-tanulmány. Akvarell. 25×30 30
218. —: Virág-tanulmány. Akvarell. 23×29 40
219. FESZTY ÁRPÁDNÉ: Leány interieurben. Pasztell. 75×90 . . 250
220. —: Virágárus leány. Pasztell. 46×55 150
221. —: Virág-csendélet. Pasztell. 60×47 180
222. GULÁCSY LAJOS: Alkonyat. Pasztell. 51×41 80
223. —: Belagioi részlet. Pasztell. 25×38 50
224. —: Comoi részlet. Pasztell. 38×25 50

225. —: Éj a comoi tavon. Pasztell. 51×41 80
226. —: Fiumei kertrészlet. Pasztell. 38×25 50
227. —: Jean d'Arc harcba indul. Pasztell. 24×28 60
228. —: Olasz táj. Pasztell. 35×28. 50
229. —: Parasztok mulatsága. Pasztell. 51×41 50
230. —: Tavaszi est. Pasztell. 50×38 100
231. HEGEDÜS LÁSZLÓNÉ: Ősz. Akvarell. 21×26 40
232. —: Tátrai virágok. Akvarell. 22×43 50
233—234. Ismeretlen festő: Magyar csoport. 12×20. Két darab, darabja 10
235. KÓBER LEO: Modern Zsuzsanna. Akvarell. 36×48 120
236. LITKEI ANTAL: Gyermekfej. Pasztell. 28×28 120
237. —: Himző parasztleány. Pasztell. 30×47 200
238. —: Tél. Pasztell. 46×50. . . 200
239. MELICHER: Gyerekek a kutnál. Akvarell 5
240. RADÓNÉ-HIRSCH NELLY: Szent Margit. Pasztell. 54×82 . 200
241. SZÉKELY BERTALAN: Petőfi illusztráció. Akvarell. 12×12 . 80
242. VASTAGH GYÖRGY: Nő a bíróság előtt. Tusfestmény. 14×22 . 60
243. VESZTRÓCZI MANÓ: Csendélet. Gouache. 18×23 25
244—245. WAWRA ANTON: Két turfjelenet. Akvarel. Darabja . 80

A Szent-György-Czéh következő (XVIII.) aukciójának anyaga máris biztositva van. Aki annak gyarapitásához hozzájárulni kiván, kérjük, jelentkezzék azonnal az igazgatóságnál (Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 14. szám. Telefon 152—32.)

METSZETEK. RAJZOK.

246. BARTA ERNŐ: Furulyázó pásztorfiu. Eredeti kőrajz, szignálva. 50×92 70
247. —: Krisztusfej. Mezzotinto. 39×56 50
248—249. —: Krisztusfej. 2 drb. mezzotinto. 28×40. Darabja. . . . 30
250. —: Magdolna. Mezzotinto. 28×40 30
251. BAYROS FERENCZ MARQUIS: Tusrajz a »Der perverse Maikäfer« cimü munkához. 32×47 . . . 200
252. ERDEI VIKTOR: Erotika. Litográfia. 31×38 20
253. FESZTY ÁRPÁD: Bibliai alak. Rajz. 32×53 30
254. —: Bibliai alakok. Rajz. 39×57 25
255. —: Bibliai tanulmány. Rajz. 32×44 25
256. —: Két vázlat a királyi várban levő »Tündér Ilona« freskóhoz. Rajz. 32×48, 22×22 25
257. —: Magyar paraszt. Rajz. 34×52 25
258. —: Parasztfej. Szénrajz. 37×50 25
259. —: Pihenő Madonna. Rajz. 33×44 40
260. —: Üllő paraszt. Rajz. 39×44 25
261. GLÜCK KÁROLY: Am Krögel. Eredeti szignált rézkarc. 16×20 30
262—287. HEGEDÜS LÁSZLÓNÉ: Huszonhat ceruzarajz. Darabja 15
288. Ismeretlen művész XVIII. század: Az ember egy négylábu tollatlan állat. Szines rajz. 50×67 50
289. KIMNACH LÁSZLÓ: Négy ceruzarajz. Együtt 10
290. KÓBER LEÓ: Björnson-karrikatura. Tusrajz. 52×67 60
L. az illusztrációt 64.
291. LÉNÁRD RÓBERT: Meudoni táj. Rézkarc. 15×21 30
292—294. MÉSZÖLY GÉZA három eredeti rajza keretben. Darabja. 25
295. OLGYAI VIKTOR: Tél. Rézkarc, sérült. 20×30 10
296. PÁLLIK BÉLA: Ceruzarajz. 21×29 20
297—366. PATAKY LÁSZLÓ eredeti rajzai passepartout-ban. Darabja 20

367. PEJACSEVICH JOLAN grófnő: Tollrajz. 40×49 20
368. PEKÁR GYULA: Gül-Bejaze. Tollrajz. 14×23 20
369. ROPS FELICIEN: Diaboli virtus. 20×33 20
370. —: Ma fille. Rézkarc. 17×27 . 20
371. —: Naturalia. Karc. 17×22 . 10
372. SÁNDOR MÓRIC: Pihenő. Tollrajz. 23×30 30
373. – : Tájkép. Szénrajz. 26×34 . 40
374. WALTNER: Munkácsy Krisztus Pilátus előtt képének rézkarca, Munkácsy és Waltner által szignálva. Mahagoni-keretben. 80×110 . . . 300
375. ZOMBORY LAJOS: Lótanulmány. Ceruzarajz. 12×15 20
376. BUCSUZÁS. Rézkarc. Sérült. 15×24 5
377. INTERIEUR. Szines rézkarc. 42×60 30
378—379. KÉT ACÉLMETSZET, 1839-ből. 41×55. Együtt . . 50
380—381. KÉT ANGOL SPORTKÉP. Szinezett rézmetszet. 55×75. Darabja 40
382—383. —: Szinezett rézmetszet. 39×55. Darabja 40
384—385. KÉT KÉPMÁS. Szinezett rézmetszet. XVIII. század. 17×26. Darabja 60
386—387. —: Szinezett rézmetszet. XVIII. század. 21×28. Darabja . . . 80
388—389. KÉT LÁTKÉP Bécs utcáiról. Szines rézmetszet. 50×60. Drbja 25
390—391. KÉT SZINES RÉZMETSZET. 36×45. Darabja . . . 40
392. LOUIS DAUPHIN. Szines rézkarc. 49×64 40
393—396. NÉGY EMPIRE-KORABELI szines metszet. 37×51. Darabja 150
397—476. Nyolcvan darab exlibris, nagyrészt rézkarc, keretben. A Szent-György-Czéh exlibris-kiállításának egyik részlete. Darabja . . . 12

KÖNYVEK.

477. ANTONINUS, MARCUS: Libri XII. Glasguae R. Fontis 1744. Eredeti bőrkötés 6
478. ARRIANUS, NICOMEDENSIS Expeditionis Alexandri libri septem. Amstelodami, Wetstenius. 1757. Egykoru bőrkötés 5
479. AUSONIUS, D. MAGNUS BURGUNDIENSIS Opera. Ed. in usum Delphini. Mannheimii, societas literata 1782. Egykoru börkötés . . . 5
480. BABAI, FRANCISCUS: Epigrammatum Miscellaneorum libri III. Typis Tirnaviensibus 1777. Félbőrkötés 3
481. BAKSAI SÁNDOR: Marcus Annaeus Lucanus Pharsaliája. Pest, Roth Mór 1869. Egykoru kötés . . 2
482. BANDINI, AUG. MAR.: Collectio veterum aliquot monumentorum stb. Arreti Michael Belotti 1752. Egykoru pergamentkötés 6
483. BOSCH, HYERONYMUS DE: Anthologia graeca cum versione latina Hugonis Grotii. Ultrajecti e typographia B. Wild & I. Altherr 1795—1798. Eredeti pergamenkötés . 30
484. BUCHANANUS, GEORGIUS Paraphrasis psalmorum Davidis poetica. Glasguae Robertus et Andreas Foulis 1745. Egykoru bőrkötés 4
485. CASSIODORUS, M. AURELIUS: Opera omnia etc. Genevae Samuel Chouët 1663. Ered. pergamenkötés 6
486. CHYKA, DE ZOE: Le temple de l'amitié. Poeme etc. Lipsiae, Breitkopf & Härtel 1819. Egykoru bőrkötés 3
487. CHRONICORUM LIBER. 1547. évi duccal nyomott eredeti pergamenkötésben 12
488. CONRADI, JOH. LUDOVICUS: Auli Gelii noctium Atticarum libri XX. Ed. Gronoviana. Lipsiae, Gotth. Theoph. Georgius 1762. Két kötet. Egykoru bőrkötés 10

A GYÜJTŐ művészeti folyóirat 1912. évi I. és 1913. évi II. évfolyama kapható — amig a csekély készlet tart — a kiadóhivatalnál, VIII., Üllői-út 14. sz. Ára a Szent-György-Czéh tagjainak kötetenként eredeti vászonkötésben 20 K.

489. CUNICHIUS RAYMUNDUS: Bernardi Zamagnae Echo versa latinae Romae Fr. Bizzarrini Komarek 1764. Egykoru bőrkötés 8

490. DIONYSIOS HALICARNASSEOS scripta quae exstant omnia. Hannoviae typis Wechelianis 1615. Egykoru pergamenkötés . . . 5

491. FESTUS RUFUS Eutropii Breviarium etc. Lugduni Batavorum Sam. et Joann. Luchtmann. 1762. Eredeti arannyal préselt pergamenkötés 5

492. FRANCKE, AUGUST HERMANN: Büss-Predigten. Halle, Waisenhaus 1706. Egykoru pergamenkötés 5

493. GABBEMA, SIMON ABBAS Cattulus Tibullus et Propertius. Typis Gisberti à Zyll et Theod. ab Ackersdyk 1659. Eredeti bőrkötés . . 10

494. GEDOYN: Pausanias ou voyage historique de la Grece. Paris F. G. Quillan 1731. Két kötet számos rézmetszettel. Eredeti bőrkötés . . 25

495. GRONOVIUS, JACOBUS: M. Minucii Felicis Octavius. Lugduni Batavorum Coon. Boutenstein & Sam. Luchtmans 1709. Eredeti bőrkötés 5

496. — : Justini historiae Philippicae. Editio secunda. Lugduni Batavorum, Samuel & Joannes Luchtmann 1760. Egykoru kötés 6

497. — : Cl. Aeliani sophistae varia Historia. Amstelodami 1731. Eredeti bőrkötés 8

498. GROTIUS, HUGO: De iure belli ac pacis libri tres. Editio novissima. Amstelodami ex offic. Wetstaniana 1712. Mélynyomásu amatőr-kiadás. Egykoru pergamenkötés 30

499. HOMONNAY IMRE: P. Ovidius Naso Pontusi levelei stb. Buda. Magyar királyi universitás betüivel 1827. Egykoru kötés 3

500. — : Ovidius Naso Szomoru verseinek öt könyve. Pest, petrozai Trattner János Tamás 1825. Egykori kötés . 3

501. HORVÁTH, MICHAEL: Otia poëtica. Posonium Nep. Schauff 1797. Egykoru kötés 4

502. KEGELIUS PHILIPPUS Meditationes, editio Lipsiae Johannes Grossius 1665. Egykoru bőrkötés . . . 3

503. LES QUINZE CODES. Nouvelle édition. Paris, Didier 1834. Egykoru bőrkötés 1

504. LIVINEUS VINCENTIUS S. Salviani opera omnia Tyrnaviae, Societas Jesu 1752. Eredeti félbőrkötés 3

505. MARIUS ANGELUS, Itinerarium Alexandri ad Constantium etc. Mediolanum, regiis typis 1818. Egykoru kötés 6

506. MÁRTON JOSEPHUS. Lexicon Latino-Hungarico-Germanicum. Wienna, Antonius Pichler 1818. 2 kötet. Egykoru kötés . . . 4

507. MEHUS LAURENTIUS Cel. Jannotius Manetus vita Dantis, Petrarchae ac Boccaccii Florentiae Paulus Giovanelli 1747. Egykoru pergamenkötés 6

508. MINELIUS JOHANNES Lucii Annae Flori rerum Romanarum libri quatuor. Lipsiae ex officina Weidmanniana 1744. Egykoru bőrkötés 2

509. MOHAMEDÁN törvénykönyv XVI. század. Irott Egykoru kötés . 20

510. MURRAY. JOS. ANDREAS B. Caroli a Linné Systema vegetabilium XV. kiadás. Gottingae Crist. Dietrich 1797. Félbőrkötés . . . 5

511. PARNASSUS ILLUSTRATUS. Tyrnaviae, Fridericus Gall, 1728. Biedermeyer-kötés 3

512. PISCATOR JOHANNES Analysis logica quinque postre suarum epistolarum Pauli Herbernae Christophorus Corvinus 1594. 1586-ban készült ducal nyomott eredeti pergamenkötésben 12

513. POLIGNAC MELCHIOR Anti-Lucretius. Lugduni Batavorum Elias Lusac 1748. Eredeti bőrkötés 5

514. QUINTI CALABRI Praetermissorum ab Homero libri XIV. graece et latine. Lugduni Batavorum Joann. Abconde 1734. Eredeti bőrkötés . . . 6

515. REICHARD CHRISTIAN THEOFIL: Orbis terrarum veteribus cognitus. Norinbergae Fr. Campius. 1848. Kötve 8

516. SEVERINUS JOANNES, Novum testamentum. Textum graecum. Halis Saxonum Gebauer 1824. Egykoru kötés 2

517. SZENTGYÖRGYI GELLÉRT. Cornelius Nepos a jeles hadi vezérek életéről. Pesten Trattner Ján. Tan. 1817. Egykoru kötés 3

518. —: Cajus Sallustius Crispus. Buda, m. kir. universitás betüivel 1811. 2 kötet. Egykoru kötés. . . . 4

519. SZERDAHELY GEORGIUS ALOYSIUS: Poesis dramatica. Buda, typis regiae Universitatis 1784. Egykoru kötés 5

520. —: Poesis narrativa. Budae typis regiae Universitatis 1784. Egykoru kötés 5

521. —: Ars poetica. Buda, typis regiae Universitatis 1783. Egykoru kötés 5

522. SUETONIUS CAIUS TRANQUILLUS Opera. Leovardiae. Franciscus Halma 1714. Egykori pergamenkötés 16

523. SEXTUS AURELIUS VICTOR Historia Romana. Amstelodami Janssonio Waesbergios 1733. Eredeti bőrkötés 8

524. SILIUS ITALICUS CAIUS: Punicorum libri XVII. Goettingae Jos. Christ. Dietrich 1795. Kötve. 2 kötet 8

525. TRACTATUS DE REMISSIONE PECCATORUM. 1601. Egy 1531-ben készült Luther és Melanchton képével diszitett duccal nyomott eredeti pergamenkötésben . . . 30

526. VERGILIUS PUBLIUS MARO: Opera Parmae ex regio typographeo. 1789. Egykoru bőrkötés . . . 5

527. VINCENTIUS BEATUS Sermones Hyemales. Venetiis haeredes Melchioris Seffae 1753. Egykoru préselt pergamenkötés 12

528. ZSOLDOS IGNÁC: Seneca munkái. II. kiadás. Budapest, Aigner Lajos 1

529. *Ομήρου Οδύσσεια.* Graece et latine. Basileae, ex officina Brylingeriana 1582. 1582-ben készült duccal nyomott pergamenkötésben . . . —.—

530. KEITLE, THOMA: *ΙΣΤΟΡΙΑ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.* Athén, 1850. Félbőrkötés . . . . . —.—

531. OPUSCULA Mythologica. Amstelodami Henricus Wetstenius 1688. Egykoru pergamenkötés . . . 7

532. A NŐ. Dráma négy felvonásban. Budapest 1883. Kötve 30
»Ez a könyv 24 példányban készült, melynek mindegyike folyószámmal van ellátva. 6. számu példánya SZANA TAMÁS részére.«

MINIATÜRÖK.

533. ANYA GYERMEKÉVEL, elefántcsontra festve. 12×14 . . 140

534. BEATRICE CENCI, elefántcsonton. 6 cm. 60

535. FÉRFIARCKÉP, akvarell mahagonikeretben. 9×11 40

536. FIATAL FÉRFI, akvarell papiron. 16×21 100

537. FIATAL FÉRFI, elefántcsonton. Rézkeret. 4·5×5·5 5

538. FIATAL LEÁNY, bronzkeretben. 3·5×5 20

539. FIATAL LEÁNY, bronzkeretben. Sérült. 5×6 5

540. GONARD: Női képmás, akvarell. 11×15 150

541. ISMERETLEN, Mária Terézia korabeli festő: Móga Miklós ezredes arcképe, akvarell elefántcsonton. 6×7 150
L. az illusztrációt 41. l.

542. KÉT ZOMÁNCKÉPECSKE, rézen 2·5×5·5. Darabja 10

543. MADONNA, zárdai selyemhimzés a XVII. századból. 47×63 . . 350
L. az illusztrációt 46. l.

544. NŐI ARCKÉP, bőretuiben, akvarell. 9×13 15

545. OLDALSZAKÁLLAS FÉRFI, elefántcsonton. 4×4½ 20

546. SAAR, VON: Kis fiu. Akvarell. 7½×8 25

547—548. SACHS, B.: Női fej, olajfestmény keretben. 10×14. Két darab. Együtt 100

549. SILHOUETTE-KÉP. 11×17. 2

550. TÁJKÉP, akvarell széles arany keretben 30

551. VADÁSZAT A MOCSÁRBAN. Akvarell. 8 5×12 5

552. XAVERI SZT. FERENC, gobelinhimzés, XVIII. század. 16×22 20

552*a*) ZICHY MIHÁLY: Olga nagyhercegnő. Akvarell.
Az ovális elefántcsont nagysága 11—13½ cm. Alul a középen a nagyhercegnő által eszközölt »Olga« belékarcolással és balról »Zichy 1887« szignaturával. — Zichy Mihály két ilyen miniatürt készitett a nagyhercegnő rendelésére. Az egyik a fenséget halványkék selyemben ábrázolja fekete csipkekendővel, amely most a cári képtár tulajdona, mig ezt a miniatürt Olga nagyhercegnő, aki leánya volt Eléna Pavlovna nagyhercegnőnek, annak, akinek meghivására Zichy Pétervárra került, visszaadta ajándékképen Zichynek, aki azt halála napjáig iróasztalán őrizte. Midőn III. Sándor cár meghivására Wollf, a franciák hires kritikusa megtekintette a cári képtár miniature-osztályát, erről a miniatürről ugy nyilatkozott, hogy értékben vetekedik a Louvre, vagy a londoni gallériák bármely miniatürjével. A Nemzeti Szalon mult havi Zichy-kiállitásán 16.000 korona árral szerepelt. 5000
L. az illusztrációt 39. l.

553. XVIII. SZÁZADBELI FESTŐ: Montespan asszony, miniatür egykoru rézkeretben, elefántcsonton. 5×6 60

ARANY- ÉS EZÜSTTÁRGYAK, ÉKSZEREK, ZSEBÓRÁK.

554. ARANYGYÜRÜ, nehéz, karneoljában Pallas-intaglio 120

555. ARANYGYÜRÜ, ritka szinü onixszal, melyen Sassanida korabeli intaglio 100

556. ARANY NŐI ÓRA, empire 3 cm. 50

557. ÁRPÁDKORABELI EZÜSTGYÜRÜ, bevésett lappal . . 20

558. ÁTTÖRT MŰVŰ CSATT, nyitható 5·5×5·5 5

559. BIEDERMEIER ÉKSZERGARNITURA, arany, aquamarin és rubinnal. Collier, broche és két fülönfüggő. Együtt 400

560. BOTFOGANTYU, ezüst, cizellált és vésett disszel, 18 smaragd és 13 almandinnal. 9 cm. 80

561. BROCHE, porcellán képecskével 3·5×5 3

562. EMPIRE ‹ALLIANCE› ARANYGYÜRÜ, hét finom holland metszésü gyémánttal 110

563. EMPIRE ARANYGYÜRÜ, karneoljában római császárt ábrázoló intaglio 70

564. EMPIRE ARANYGYÜRÜ, Minerva álló alakjával. Intaglio citrinkövön 100

565. EMPIRE NYAKLÁNC, aranyozott ezüst, ékkövekkel. Szavatossággal egykoru. 45 cm. 300

566. Ezüstcsatt, magyar 8

567. EZÜST MENTE-KÖTŐ a hatvanas évekből 15

568. EZÜST ÓRA, cizellált hadi jelenetekkel. Augsburg, XVII. század. 11·5 átmérő. Ezüst állványa későbbi 700

569. EZÜSTSERLEG figurális és ornamentikás disszel. 415 gramm. 28 cm. 150

570. EZÜST ZSEBÓRA tokban. Orsószerkezet XVIII. század . . . 20

571. —, ütő. Orsószerkezet. XVIII. század. 6 cm. 20

572. — perc-, óra-, nap- és hónapmutatókkal. 5·5 cm. 20

573. — tokban. XVII. század. Orsószerkezet. 6·5 cm. 100

574. HÁROMPRÓBÁS ARANYGYÜRÜ, vésett, világos saphirral és két gránáttal, F. O. PEST mesterjellel. Kétségtelen régi magyar munka 100

575. HÉT KARNEOLGOMB. Együtt 18

576. HUSZONHÁROM különféle ezüst- és rézpénz, érem 20

577. KELETI EZÜSTGYÜRÜ nyolcszegletü calcedonnal, benne disznó- és koszoru-intaglióval 40

578. LÓFEJ-BROCHE, ezüst . . 5
579. MALACHIT KERESZT, arany-foglalatban 30
580. NÉGY EZÜST DISZTŰ, filigrán. Együtt 12
581. RÉGI ARANYGYŰRŰ Tiberiust ábrázoló vésett karneollal . . 100
582. RENAISSANCE-KORI EZÜST-GYŰRŰ hatszögletű hegyes, piros kővel 40
583. — négyszögletes hegyes piros kővel 40
584. RÓMAI EZÜSTGYŰRŰ, egykor aranyozott, calcedonkővel . . 30
585—594. TIZ DARAB EZÜSTGOMB, áttört. Darabja 3
595—597. TIZENHAT KARNEOL-GOMB. Négy darab együtt . 10
598. TULA GYUFATARTÓ, ezüst. 3×6 5
599. ZSEBÓRA aranyozott, zománcképpel, orsószerkezet, XVIII. század 5 cm. 40

SZELENCÉK, ZOMÁNC-, ELEFÁNTCSONT-, GYÖNGYHÁZ- ÉS PRÉSELT BŐRTÁRGYAK.

600. ACHÁT-SZELENCE ezüst foglalattal, nyolcszegletű. 5·5×7 . . 40
601. AMETHYST SZELENCE, csiszolt és bordázott arany foglalatban. József nádor ajándéka 700
602. ÁLLÓ KERESZT gyöngyházberakással, XVIII. század. 34 cm. 20
603. BIEDERMEIER LEGYEZŐ, 27 cm. 12
604. BIEDERMEIER LEVÉLTÁRCA. Préselt bőr, belül gyöngyhímzés, 10×12·5 8
605. BIEDERMEIER LEVÉLTÁRCA. Préselt bőr, belül selyemhímzés. 11×15 8
606. BIEDERMEIER KÓKUSZDIÓ-DOBOZ, zárral és talppal. 17 cm. 20
607. BIEDERMEIER TINTATARTÓ, ezüstözött vörösréz 15
608. BIEDERMEIER TOILETTE-DOBOZ, fedelén aludni készülő ember. Tükörrel. 7×14×24 . . 20
609. BONBONNIÈRE. Elefántfej. Meissen 25
610. BURNÓTSZELENCE, gyökérfa. $5\times8^1/_2$ 4
611. BURNÓTSZELENCE, márvány. 4·5×8·5 12
612. CSOKORTARTÓ, aranyozott réz. Biedermeier. 17 cm. . . 8
613. CSONTNYELŰ SELYEM-LEGYEZŐ, Biedermeier, selyemetuiben, melynek fedelén a pesti kereskedő eredeti vignettája van. Sérült 10
614. DISZFÉSŰ, csont, empire-kori. 16 cm. 20
615. ELEFÁNTCSONT-DOBOZ virágfaragványokkal. 10×12×6 90
616. EMPIRE-FÉSŰ. 8×11 . . . 10
617. EREKLYEKÉP, pillangós hímzésű. 10×15 10
618. FASZELENCE, empire, 9 cm. 3
619. FESZÜLET, gyöngyházberakással. Kimutathatólag II. Rákóczi Ferenc nővére, Julia tulajdona volt. 41 cm. 200
620. KAZETTA, préselt bőr, fedelén H. GÖRNER: Psyche, porcellánfestmény. 30×35 300
L. az illusztrációt 41. l.
621. KERESZT, gyöngyház. XVIII. század. 24 cm. 15
622. KÉT PÁR ARANYBRONZ CSATT, empire. Összesen . . 5
623—624. KÉT OSTYATARTÓ, réz. Együtt 10
625. LEVÉLNYOMÓ gyikkal, elefántcsont. 11×13 10
626. NÉMET VERSESKÖTETECSKE apró rézmetszetekkel illusztrálva. 7×10 5
627. ÓRATARTÓ ÁLLVÁNY, indiai, elefántcsont, ezüst- és ébenfaberakással. 28 cm. 60
628. ÖVCSATT, bronz, a francia forradalomból. 5·5×10 10
629. PECSÉTNYOMÓ csont-tokban. 5 cm. 3

630. PÉNZTÁRCA, szarufedéllel. Berakással. 6×8 3
631. PÉNZ-ZACSKÓ, kötött, Biedermeier 4
632. — kötött, Biedermeier 3
633. SZIVARTÁRCA, elefántcsont. 7×15 6
634. TAJTÉKPIPA ezüstverettel . 6
635. TAJTÉKPIPA ezüstverettel, kettős fedelében zománc miniatür rejtve: Boccacio kádárjelenete . . . 60
636. TEKNŐCFÉSŰ, Biedermeierkori. 11×16 10
637. ZOMÁNCOSCSÉSZE, kinai. XVII. század. Sérült 15

KELETI IPARMŰVÉSZET.

A) RÉGI TÁRGYAK.

(H. M. ur gyűjteménye.)

L. az illusztrációt 53. l.

638. A HARC ISTENE, kinai bronzszobor. 24 cm. 450
639. BRONZTÜKÖR plasztikus disszel. XVII. század. 30 cm. . . . 150
640. BRONZ URNA fedővel, domboru és vésett disszel. 33 cm. . . 400
641. ÁLDOZATI TŐR, bronz, 23 cm. 50
642. BUDDHA, sárkányon ülő, bronz. 25 cm. 350
643. FÓKUTYA, bronz. Vésett és cizellált. 7×10 150
643a. BRONZ-SZOBOR, kinai isten, 25 cm. 250
643b. BRONZ-SZOBOR, kinai istennő, 25 cm. 250
644. GONG, bronz, plasztikus disszel és tüskékkel. 22 cm. 150
645. Három késalaku és huszonegy kerek régi kinai pénz együtt 60
646. IJJ ÉS HÁROM NYIL, régi 150
647. KÖVETŐ IJJ, régi. 44 cm. . 80
648. LOVAS, bronz. 7×7 . . . 100
649. MÉRLEG, mandolin-alaku tokban, ezen számológép. 28 cm. . . 250
650. RÉGI ÓPIUMPIPA, sárgaréz, dus véssével. 22 cm. 300
651. ÜLŐ BUDDHA, bronz, aranyozott és lakkozott. 24 cm. 500
652. —, a Ming-dynastia idejéből. Bronz. 25 cm. 450
653. — GYIKKAL, a Ming-dynastia idejéből. Bronz. 24 cm. 400

B) MODERN KELETI TÁRGYAK.

654. BUDDHA áttört szegélyü fülkében, 6×9·5 5
655. —, szinezett kinai márvány. 9×13 . . . . . —
656. JAPÁN FATÁL, reliefszerű faragással, 30 cm. 10
657. JAPÁN HARAKIRI-KÉS, csontnyél és hüvely vésett alakokkal. 30 cm. 16
658. JAPÁN TŐR, lakk-tokban. 28 cm. 6
659—660. KÉT BAMBUSZFA, rajta Buddhát és egy pagodát ábrázoló vésés. 28 cm. Drbja 40
661. ORVOSSÁGTARTÓ, japán lakk. 5×6·5 cm. 30
662. VERT RÉZTÁLCA, ovális, indiai, oroszlánjelenetekkel. 30×40 . 60
663. —, nyolcszegletü, indiai, oroszlánnal küzdő elefántokkal. 30×40 . . 60

KISPLASZTIKAI TÁRGYAK.

664. BACCHANALIA, elefántcsontszoborcsoportozat a XIX. század elejéről. 29 cm. 1000
L. az illusztrációt 65. l.
665. DOMBORMŰVES MÁRIA, üveg alatt, keretben. Biedermeier, 10×14 8
666. ESSEX GRÓF, elefántcsontszobrocska. 26 cm. 350
L. az illusztrációt 65. l.

MEGBIZÁSOK AUKCIÓINKRA.

Megbizásokat elfogad a Szent-György-Czéh (Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 14. szám. Telefonszám 152—32) igazgatósága. Megbizások a helyszinén is adhatók. Blanketta a pénztárnál dijtalanul kapható, ugyanott átadható!

FADRUSZ JÁNOS fafaragványai znióváraljai fafaragási iskolai növendék korából (szavatossággal).

667. Butororomzat . . . . . —
668. Gyümölcsdiszü fogas . . . . —
669—670. Két sphynx . . . . . —
671. JANKOVICS GY.: Az árviz, gipsz-szobor. 38 cm. 80
672—673. II. FERENC ÉS MÁRIA ANTOINETTE domborművű képmása. 13 cm. Együtt . . . 20
674. KRONOSZ, empire faszobrocska. 21 cm. 10
675. LUKÁCS EVANGELISTA. Faszobor. XVIII. század. 61 cm. 100
676. MÁRK EVANGELISTA. Faszobor, XVIII. század. 62 cm . 100
677. MÁRVÁNYFEJ, ókori római, 20 cm. 250
678. MÁTÉ EVANGELISTA. Faszobor, XVIII. század. 61 cm. . 100
679. NŐI SZOBROCSKA, bronz. Németalföld, XVII. század. 13 cm. . 60
680. PIETA, viasz-szobor, XVIII. század. 46 cm. 100
681. RÓMAI RELIEF, figurális. 29×33 120
682. RÓMAI HARCOSOK, gipszöntvény. 31×43 40
683. SZENT FERENC a gyermek Jézussal. Olasz fafaragvány. Brokát ruhája aranyozáson képezve, XVIII. század. 34 cm. 100
684. VERONIKA KENDŐJE, márvány dombormű 45

A) VERT BRONZPLAKETTEK.

685. RENÉ BAUDICHON: Barátság. 5·7×7 16
686. CHAPLAIN, JULES CLEMENT: Sadi Carnot 7·5 cm. 16
687. CHARPENTIER, ALEXANDRE: A festészet. 4×5 10
688. COUDRAY: Birkózás. 5 cm. 7
689. DEVIGNES, LOUIS: Irgalmasság. 5 cm. 12
690. DUPRÉ, GEORGES: »Napimádók«. 5×6·5 15
691. DUPUIS, J. B. DANIEL: »Monnaie 1900«. 5 cm. 10
692. LAMOURDEDIEU: Masamód 7 cm. 12
693. —: Női akt. 7 cm 15
694. PONSCARME, HUBERT: Republique Francaise. 4 cm. . . . 6
695. ROBERT-MÉRIGNAC, ERNESTE: Bretonne. 5·5×6·5 . 12
696. —: Olonaise. 4·5×6·5 . . . 12
697. ROTY, LOUIS OSCAR: Az athéni francia iskola jubileuma 6 cm. 16
698. —: Chevreuil. 7 cm. . . . 16
699. —: Leon Gambetta 7 cm. . 16
700 — Tüzoltás. 7 cm. 14
701. VERNIER, SÉRAPHINE ÉMILE: Archaeologia. 5×7 12
702. VERNON, FRÉDÉRIC DE: A költészet. 5×6·5 14
703. —: A párisi egyetem érme. 7 cm. 15
704. YENCESSE, OVIDE: Muzeumpártolók érme. 7 cm. 18

A plakettek árverése az aukció harmadik napján, március 9-én d. u. 4 órakor lesz.

PORCELLÁNTÁRGYAK.

705. ALVÓ ARATÓNŐ, doboz, cseh. 21 cm. 25
706. ÁTTÖRT SZÉLŰ TÁNYÉR, Bécs 1808. 28 cm. 15
707. ÁTTÖRT SZÉLŰ TÁL. Bécs, 1831. 27 cm. 8
708. BIEDERMEIER CSÉSZE, aljjal, fehér, kevés aranydisszel. Prag. 3
709. BIEDERMEIER CSÉSZE, aljjal, házassági ünnepélyre készült, arannyal festett emblemekkel 8
710. BIEDERMEIER CSÉSZE, aljjal, kék-arany disszel, cseh . . . 5
711. BIEDERMEIER TŰTARTÓ, tetején domboru olló és gyüszüvel. 6 cm. 5
712. CUKORTARTÓ, fedéllel, medaillonokkal. Bécs, 1803. 10×16 . 35
713. CUKORTARTÓ, szinesen festett virágokkal. Herend. 12 cm. . . 40
714. CSÉSZE, aljjal. Bécs, 1804 . 25

715. CSÉSZE, aljjal, kék-vörös. Cseh, 1857 15
716. CSÉSZE, aljjal, képpel. Bécs, 1836 90
L. az illusztrációt 33. l.
717. CSÉSZE, aljjal, kinai jelenetekkel. Fischer Ignác, Pest 30
718. CSÉSZE, aljjal, rózsaszin, »Liebe und Freundschaft« fölirással. Bécs, 1798 30
719. CSÉSZE, aljjal, szines tájképpel. Bécs, 1786 30
L. az illusztrációt 33. l.
720. CSÉSZE, aljjal, szivárványszerü diszitéssel 4
721. DISZCSÉSZE, aljjal. Bécs, 1823 20
722. DISZCSÉSZE, aljjal. Schlaggenwald, 1820 körül, rajta sokszinü képecske: Ansicht der kön. Freistadt Temesvár 60
L. az illusztrációt 33. l.
723. DISZCSÉSZE, aljjal, silhouette-medaillonokkal. Meissen . . . 40
L. az illusztrációt 33. l.
724. DISZCSÉSZE, aljjal, Szent Rozália képével. Bécs, 1833 90
L. az illusztrációt 33. l.
725. FAÇONIROZOTT SZÉLÜ TÁNYÉR virágokkal. Meissen. XVIII. század. 22 cm. . . . 20
726. FIGURÁLIS GYUFATARTÓ Chodau. 15 cm. 7
727. GYEREKEK KUTYÁVAL, csoport. Pirkenhammer C. F. 1846. 13 cm. 25
728. GYÓGYSZERTÁRI CSÉSZE, kék virágdisszel 3
729. GYÜMÖLCSTARTÓ aljjal, áttört szőlőlevél-diszitéssel. Bécs, 1823. Sérült 40
730. HÁROMÁGU GYERTYATARTÓ, festve, plasztikus virágokkal. Plaue 10
731. JARDINIÈRE, három amorettel, bécsi jellel. 32 cm. 100
732. JARDINIÈRE. Thieme-Potschappel. 47 cm. 100
733. KANNA fedővel, egyszerü kék diszszel. Bécs, 1807. 20 cm. . . . 7
734. KANNA, fémszinü. 16 cm. . . 8
735. KANNA, virágos disszel. Bécs, 1808. 16 cm. 7
736. KÁVÉS KANNA, kék disszel, Bécs, 1809. 18 cm. 12
737. KÁVÉSKÉSZLET, kávékanna, tejkanna és egy csésze aljjal. Oxydáltezüstszinü porcellán, belül aranyozva. Sérült. Együtt 35
738. KÁVÉSKÉSZLET, két kanna, két tányér és cukortartó látképekkel. Schlaggenwald 40
739. KÁVÉSKÉSZLET, két kanna, négy csésze és cukortartó, eperdiszitéssel. Bécs, 1807. Együtt 150
740. KÁVÉSKANNA fehér, aranyozott sávokkal. 19 cm. 6
741. KÁVÉSKANNA, kék disszel. Bécs. 12 cm. 8
742—743. KÉT BIEDERMEIER-VÁZA, plasztikus virágdisszel, cseh. 14 cm. Darabja 6
744—745. KÉT EMPIRE PORCELÁN-VÁZA, fedéllel. Berlin. 23 cm. Együtt 40
L. az illusztrációt 65. l.
746. KÉT GYERTYATARTÓ, porcellán-alakokkal és réztartállyal. 30 cm. Együtt 25
747—748. KÉT NYOLCSZÖGLETÜ TÁL, kis virágos. Bécs, 1854. 30×30. Darabja 10
749—750. KÉT TÁNYÉR, szines virágokkal, domboru, aranyozott ékitményü széllel. Schlaggenwald, 1843. 22 cm. Darabja 8
751. KÉT VÁZA s egy disztál, japán. Együtt 200
752. LAVATER FEJ, angol porcellán. 14 cm. 25

A Szent-György-Czéh vidéki tagjai speciális kedvezményekben részesülnek. Tessék egy levelezőlapon kérdést intézni az igazgatósághoz (Budapest, VIII., Üllői-ut 14.) Ugyancsak egy levelezőlapon lehet tagul is jelentkezni.

753. MÉCSES 2
754. MOCCACSÉSZE, kék diszitéssel 2
755. MUSTÁRTARTÓ, kékdiszü. Bécs, 1835. 9 cm. 6
756. ÓRATARTÓ, Ellbogen. 12 cm. 4
757. PORCELLÁN SÖRÖSKORSÓ fedéllel. 16 cm. 12
758. SÓTARTÓ, lábacskákon, virágdiszes. Ellbogen. 4·5×7·5 5
759. SZENTELTVIZTARTÓ. Barokk. 17 cm. 4
760. SZIVARTARTÓ. 16 cm. . . 15
761. TÁLCA, virágos. Meissen, XIX. század eleje. 29×44 30
762. TÁL, fedele hiányzik. Szőlőlevéldiszitéssel, Bécs 1800. 18×18×30 12
763. TÁNYÉR SZINES LEPKÉKKEL. A legelső herendi gyártmányból. 24 cm. 20
764. TEÁSKANNA, vasporcellán . 60
765. TEÁSKANNA, vasporcellán . 60
766. TEJKORSÓ, virágos. Meissen, XIX. század eleje 16
767. TINTATARTÓ, virágokkal, tálcán 5
768. VÁZÁCSKA, Nymphenburg. 9 cm. 12
769. VIRÁGTARTÓ, domboru virágokkal. 12 cm. 5
770. VIRÁGVÁZA, Pirkenhammer. 26 cm. 10

CSEH GYÁRAKBÓL SZÁRMAZÓ PORCELLÁN-FIGURETTE-OK A XIX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBŐL, VONATKOZÁSBAN FŐKÉPEN AZ AKKORI TÖRÖK HÁBORUKKAL.

L. az illusztrációt 63. l.

771. OZMAN PASA. 16 cm. . 40
772. PIHENŐ ODALISK. 17 cm. 30
773. ALBÁN HARCOS. 13 cm. 20
774. GÖRÖG FÉRFI. 12 cm. . . 15
775. GÖRÖG NŐ. 12 cm. . . . 15
776. MARKOTÁNYOSNŐ. 14 cm. 25
777. «EIN HONVÉD». 11 cm. . 20
778. ZENÉSZLEÁNY. 13 cm. . 15
779. GAVALLÉR. 13 cm. . . . 20
780. HAT DARAB FIGURETTE. 8—9 cm. 6
781. BISCUIT CSOPORT, Bécs 1829. 27 cm. 50
782. I. FERENC JÓZSEF fiatal korában. Osztrák biscuit, 23 cm. . 250
783. LEÁNYKA KUTYÁVAL. Biedermeier-csoport 4
784. OSZTRÁK FŐHERCEG mellszobrocskája. Biscuit. Prag 1842. 14 cm. 10
785. SCHILLER, porcellán mellszobrocska. 14 cm. 20
786. ZONGORÁZÓ NŐ. Bécsi jellel. 16 cm. 20

FAYENCE-TÁRGYAK.

787. ÁTTÖRT KOSÁR, Holics, XVIII. század. 9×19×22 35
788. DISZEDÉNY, domborműves és szines mázu figuralis disszel. Sárospatak. 21 cm. 60
789. DISZVÁZA, folyatott mázzal. Rörstrand, 37 cm. 70
790. DOHÁNYTARTÓ, domborműves alakokkal. Kőedény. 12×14 . . 20
791. ECET-OLAJTARTÓ, delfines. Prága. XVIII. század 20 cm. . 35
792. ÉJJELI LÁMPÁS. Modor. 30 cm. 40
793. FAYENCE CUKORTARTÓ, kék disszel. 9 cm. 7
794. FAYENCE LEVESESTÁL fedővel, bordázott 23 cm. 6
795. FAYENCE TÁLCA, nyolcszegletü. 16×22 5
796. FAYENCE TÁNYÉR, bordázott, kék virágdiszitéssel. Mesterjellel. 29 cm. 8
797. FAYENCE TÁNYÉR, bordázott, kék virágdiszitéssel. Mesterjellel. 23 cm. 5
798. FAYENCE VÁZÁCSKA, Delft, modern. 8 cm. 10
799—808. KÁLYHACSEMPÉK képecskékkel, Delft. 13×13. Darabja 10
809. KÁLYHACSEMPE, képpel, keretben. Delft. 13×13 10
810. KÁVÉSKANNA, kék disszel. Körmöc. 13 cm. 4
811—812. KÉT ÁTTÖRT SZÉLÜ MAJOLIKA-TÁL. Zsolnay. 36 cm. Darabja 20
813. KÉT TÁNYÉR, SAUCIERE ÉS KANNA Règéc, 1840 körül. Együtt 30
814—815. KÉT SZENTELTVIZTARTÓ, népies fayence, felsőmagyarországi. 21 cm. Darabja 6
816. LÁTKÉPES TÁNYÉR, angol. 27 cm. 8
817. LEVESESTÁL, dombordiszes, 1800 körül. 23×27 50
818. MACSKA, japán fayence. 17 cm. 20
819—822. NÉGY FAYENCE TÁNYÉR. Darabja 10
823. PAPAGÁLY, szines fayence. Holics? XVIII. század 30
824. SZENTELTVIZTARTÓ, Holics. 18 cm. 30
825. SZŐLLŐFÜRT. 13 cm. 5
826 SZŰZ MÁRIA, eozin-relief. 9·5×15. Zsolnay. Sérült 30
827. TÁL, eozin, figuralis disszel. Zsolnay. 24 cm. 20
828. TÁNYÉR. Holics. 23 cm. . . 7
829. VIRÁGVÁZA, Koppenhága. 11 cm. 30
830. —, Zsolnay. 8 cm. 6
831. ZÖLDMÁZU FAYENCE KULACS. 26 cm. 5

ÜVEGTÁRGYAK.

832. BIEDERMEIER CUKORTARTÓ fedővel. 16 cm. 12
833. BIEDERMEIER DOHÁNYTARTÓ fedővel, festett kinai alakokkal. 24 cm. 20
834. BIEDERMEIER FÜLESPOHÁR fedővel, S. I. monogrammal. 17 cm. 5
835. — vésett guirlanddal: »Gott erhalte uns«. 9 cm. 4
836. BIEDERMEIER POHÁR, csiszolt. 10 cm. 8
837. —, fehér-rózsaszin disszel. Törött. 11 cm. 2
838. —, kék, festett embleme-ekkel. 12 cm. 8
839. —, metszett koszoruban G. S. monogrammal. 10 cm. . . . 5
840. —, vésett. »Andenken«. 11 cm. 8
841. —, vésett. »Andenken«. 11 cm. 8
842. BIEDERMEIER TALPASPOHÁR, fehér-piros, rétegbe átvésett. 12 cm. 6
843. BIEDERMEIER TALPASPOHÁRKA, 12 cm. 3
844. BIEDERMEIER VÁZA, gólyával. 14 cm. 5

845. DOHÁNYTARTÓ, szinesen festett üveg. 13×26 25
846. EMPIRE FÜLESPOHÁR, diszes véséssel. 13 cm. 24
847. EMPIRE POHÁRKA, aranyozott nyullal. 7 cm. 6
848—849. KÉT ÜVEGVÁZA, kék. 32 cm. Együtt 20
850—851. KÉT VÁZA, kék üveg, arany disszel. 27 cm. Együtt . . . 10
852. PIROS-FEHÉR POHÁR »Andenken« felirással. 13 cm. . . . 5
853. POHÁR, VÉSÉSSEL. 9 cm. 3
854. POHÁR, vésett koszoru-övvel. 10 cm. 3
855. RÓZSASZIN TALPAS POHÁR, vésett. 15 cm. 10
856. TEJÜVEG-KANCSÓ, lábakon. 9 cm. 3
857. TOILETTE-ÜVEGCSE, vésett cimerrel. XVIII. század vége. 13 cm. 25
858. ÜVEGPALACK, magyar, vésett disszel. 1806. 25 cm. 20
859. ÜVEGPOHÁR, 13 cm. . . . 1
860. ÜVEGVÁZA, velencei. 26 cm. 10
861. ÜVEGKANCSÓ, velencei. 18 cm. 10
862. VÖRÖS-FEHÉR POHÁR. »Andenken«. 10 cm. 5
863. —, magyar cimerrel. 12 cm. . 6
864. XVI. LAJOS KORABELI vésett palack és 4 pohár 50

ÓN-, BRONZ- ÉS RÉZTÁRGYAK, ÁSATÁSOK.

865. BAROK MODORU téntatartó, réz, biscuit figurettel: Vénus születése. 25×45 150
866. BRONZKARPEREC, bevert disszel. 10 cm. 5
867. BRONZKORI FEJSZE, 11 cm. 3
868. BRONZKULCS, 13 cm. . . . 5
869. CSATT, felvidéki, 11×14 . . 2
870. DOMBORMŰVES FÉMTÁLCA, ezüstözött, ovális. 16×22 . . 20
871. DRÓTOSTÓT KUTYÁJÁVAL. Öntvény 25
872. EMPIRE GYERTYATARTÓ, sárgaréz. 20 cm. 6
873. FEDELES ÓNKANCSÓ, német 30 cm. 60
874. —, XVIII. század. 19 cm. . . 15
875. —, XVIII. század. 12 cm. . . 10
876. FEDELES ÓNKANCSÓCSKA, XVIII. század. 10 cm. . . . 8
877. FEDŐ, harangérc 4
878. FESZÜLET, réz. XVIII. század 10
879. FIATAL HARCOS, bronz. 8 cm. 6
880. FIUCSKA. Rézöntvény. 17 cm. 3
881. KÉT BAROK GYERTYATARTÓ. Zink. 26 cm. Együtt 25
882. —, öntött vas, 25 cm. Együtt 20
883—884. KÉT ÓNTÁNYÉR CIMERREL, XVIII. század. 23 cm. Együtt 16
885. MÁRVÁNYKANCSÓ, ónfedéjlel, XVIII. század, 16 cm. . . . 50
886. MÉCSES, faunfejet ábrázol, antik-görög modoru. 11 cm. . . . 12
887. NŐI FEJ, bronz, olasz, 9 cm. 10
888. ÓNGYERTYATARTÓ, barok. XVIII. század eleje. 28 cm. . 12
889. ÓNTÁL, 33 cm. 10
890. ÓNTÁNYÉR, 17 cm. . . . 5
891. PUTTO, vasöntvény, empire-kori. 14 cm. 10
892. TALPAS DISZCSÉSZE, figurális disszel, bronz, régi görög modoru 30
893. UJEZÜST KANNA, 27 cm. 15
894. VÖRÖSRÉZ CSÉSZIKE. 6 cm. 3
895. KÜLÖNFÉLE ÁSATÁSBÓL EREDŐ urnák, bronzok, mécsesek, téglák és fali festménytöredékek stb. stb. Együtt 25
896. KÜLÖNFÉLE SIRLELETEK hat táblára erősitve. Együtt . . . 50

Aki aukció közben a Szent-György-Czéh tagjául jelentkezik, nem fizeti a 10% vásárlási aukciójutalékot.

BUTOROK, ÓRÁK ÉS FEGYVEREK.

897. EMPIRE ASZTALKA, üveglappal, mahagonifából. Lapja 43×61 . 110

898. EMPIRE-STYLÜ FATÁLCA 23×35 5

899. EMPIRE TÜKÖR, csiszolt üveg egykoru rámában 110×80 . . . 80

900. FARAGOTT, TÖMÖR MAHAGONI KANAPÉ, angol, lószőrszövettel áthuzva, 70×225 . . . 350

901. FARAGOTT FASZÉK, XVI. Lajos kora 40

902—907. HAT TÖMÖR MAHAGONI SZÉK, angol, lószőrszövettel áthuzva. Darabja 70

908—909. KÉT SZOBORTALAPZAT plasztikus disszel. Cement. 100 cm. Darabja 65

910—911. KÉT TÖMÖR MAHAGONI-KAROSSZÉK, angol, lószőrszövettel áthuzva. Darabja 80

912. MAGAS FIÓKOS SZEKRÉNY berakással. 35×65×114 . . . 240

913. MAHAGONI ETAGÉRE, az asztal deszkáinak eltevésére szolgáló szekrénnyel. 58×60×150 130

914. NÉMET RENAISSANCE KAROSSZÉK zsámolykával, uj brokáttal átvonva 120

915. OVÁLIS TÖMÖR MAHAGONI ASZTAL, angol, kihuzásához négy darab betétdeszkával. 140×170 450

916. REITMEYER: Guliver az óriások közt. Faberakás. 40×50 . . . —

917. RUHASZEKRÉNY. XVI. Lajos kora. Intarsiával 70×200×220 250

918. SAROKSZEKRÉNY szines disszel. XVI. Lajos modora. 195 cm. . 250

919. TABERNACULUM, oszlopos, aranyozott. XVII. sz. 51×65×30 300

920. VIRÁGÁLLVÁNY, renaissance-stylusban, plasztikus disszel, cement. 55 cm. átm. 1·20 magas . . . 120

921. —, román stylben, plasztikus disszel, cement. 80 cm. átm. 1·18 magas 160

922. VITRINE, hozzávaló consollal, Biedermeier 150

923. ÁLLÓ ÓRA, orsószerkezetü, negyedütő, lámpás alaku tokban, vésett réz- és zománc-számlappal, XVIII. század Johann Hoffmann Tyrnau. 12×25×45 50

924. FULLIE LE RAGOSE: Kandallóóra fekete fatokban, cizellált ércszámlappal, negyedütő, naptárral, holdváltozást mutat. XV. Lajos kora. Kitünő állapotban, jól jár. 52 cm. . . 1000

925. LÁMPÁS ALAKU ÓRA, orsószerkezetü, negyedütő, vésett számlappal. XVIII. század. Philipp Zöch a Gran. 16×26×37 50

926. ARABS KÉS, arannyal tausirozott. 27 cm. 25

927. ARAB TŐRTOK, ezüsttel tausirozott. 32 cm. 20

928. ALABÁRD, vas, XVIII. század. 41 cm. 10

929. KAPSZLIS PISZTOLY. Agya törött. 40 cm. 8

930. —, kakasa hiányzik. 40 cm. . 10

931. OSZTRÁKTISZTVISELŐI KARD gyöngyházmarkolattal 90 cm. . 10

932. TOLEDÓI TŐR. 29 cm. . . 15

933. VADÁSZKÉS, ezüst verettel. Régi. 60 cm. 70

934. JAPÁN HADILOBOGÓ, Port-Arthurnál zsákmányolva. 80×133 200

935—937. HÁROM DARAB JAPÁN-OROSZ SZURONY a port-arthuri ostrom tüzében kiégve Darabja 16

938—941. NÉGY DARAB JAPÁN-OROSZ LŐFEGYVER, a port-arthuri ostrom tűzvészében faalkatrészeitől fosztottan. Darabja . 40

KÉRJÜK, MÉLTÓZTASSÉK A MEGVÁSÁROLT TÁRGYAKAT AZ ÁRVERÉSEN TÖRTÉNT LEÜTÉS UTÁN AZONNAL ÁTVENNI ÉS HAZAVINNI. A NÁLUNK HAGYOTT TÁRGYAKAT ŐRIZZÜK UGYAN, DE AZOKÉRT FELELŐSSÉGET NEM VÁLLALUNK.

NÉPIES FASZOBROK, FAYENCE-KORSÓK STB.

BETLEHEMES FIGURÁK A XVIII. SZÁZADBÓL.

942. ASSZONY kosárral és batyuval 24 cm. 15
943. TARGONCÁS. 22×24 . . 20
944. FÉRFI, hátán ludas-kosárral. 21 cm. 15
945. IMÁDKOZÓ FÉRFI báránnyal. 18 cm. 15
946. IMÁDKOZÓ PÁSZTORGYERMEK. 10 cm. 8

947. DOHÁNYTARTÓ. Barna medvealak, felvidéki fazekasmunka. 23 cm. 8
948—949. KÉT BÁBSÜTŐMINTA. XVIII. század. Darabja . . . 4
950—951. KÉT FAKULACS. 28 cm. Darabja 4
952—953. KÉT CSRPÁK ‹meritőedény›, felsőmagyarországi. Darabja . . 5
954. MADONNA MENYEZET ALATT. XVIII. század. 64 cm. 50
955. MAGDOLNA, népies üvegfestmény. XVIII. század. 12×20 . . . 6
956. MÁRIA, KORONÁVAL FEJÉN, XVIII. század 50
957. MÁRIA. XVIII. század. 25 cm. 15
958. NEP. SZENT JÁNOS, ülő alak. XVIII. század. 19 cm. . . . 15
959. SÓTARTÓ, uritökből. 8 cm. . 2
960. SZENT ANTAL. XVIII. század. 28 cm. 15
961. SZENT JÓZSEF a gyermek Jézussal. XVIII. század. 37 cm. . . 25
962. NÉPIES FAYENCE-KORSÓK, szinesek, darabonként 3—5 korona kikiáltási árban. Aukción kivül is vásárolhatók, de csak legalább öt darabonként.

TEXTILNEMŰEK.

963. BATISZT KENDŐ, himzett, kötött csipkével. Felsőmagyarországi. 145×145 20
964. BIEDERMEIER KÉZIMUNKATARSOLY, gyöngyből, makszerü csont-tűtartóval 3
965. BIEDERMEIER SHAWL, törökös minta. 160×160 25
966. BIEDERMEIER SHAWL, törökös minta. 170×340 30
967. BIEDERMEIER SELYEMKENDŐ, rojtokkal, virággal díszes. 85×85. 30
968. BIEDERMEIER SELYEMKENDŐ, virágos, rojtokkal. 150—150 50
969. DISZDOLMÁNY, albán . . 200
970—972. HÁROM JAMUT-BOKKARA szamártakaró. Régi példányok. 72×110. Darabja . . 60
973—978. HAT DARAB BIEDERMEIER SELYEMKENDŐ. Szines, rojtos. 150×150. Darabja 50
979. HIMZETT MISERUHA, lila 70
980. JAPÁN HIMZÉS. 43—55 . 5
981. KELETI HIMZÉS, gyapju és selyem. 62×64 50

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

PHOTOCINKOGRAFIAI MŰINTÉZETE

BUDAPEST, VII. MIKSA-UTCA 8.

Készit mindennemü CLICHÉT nyomtatványok izléses illusztrálására. Photo- és autotypia tangirozással. Chromotypia. Photolithographia. Házon kivüli fényképfelvételek. ▫▫ Telefon 147—27.

982. KELETI SZŐNYEG, u. n. Kazak. 160×300 350
983. KELETI SZŐNYEG, u. n. Sultán. Rongált 60
984—985. KÉT ARANYHIMZÉSŰ FŐKÖTŐ csiszolt hegyikristályokkal. Darabja 15
986—987. KÉT ARANYOS HIMZÉSŰ ÖV. Darabja 25
988—989. KÉT ÜVEGBATIST HIMZÉS. Együtt 45
990. MISEMONDÓ RUHA, vörös-kék selyem 40
991. PERZSA HIMZÉS, selyem. 47×59 75
992. PERZSA HIMZÉSŰ MELLÉNY. Csernovits Péter hagyatéka . . 200
993. PERZSAKENDŐ, Biedermeierkori. Selyem. 285×285 60
994. TÖRÖK HIMZÉS, selyem. 56×64 75
995. URASZTAL-TERITŐ, vörös bársony aranyhimzéssel, rojtokkal. 92 cm. 250
996. VELENCE TÉRKÉPE ÉS LÁTKÉPE vászonkendőn. 62×75 . 20
997—999. BIEDERMEIER VÁLLKENDŐ, selyem, rojtokkal. Három drb. Darabja 65
1000—1002. BIEDERMEIER VÁLLKENDŐ, selyem, rojtokkal. Három drb. Darabja 55
1003—1006. BIEDERMEIER VÁLLKENDŐ, selyem, rojtokkal. Négy drb. Darabja 45
1007. MARGITAY TIHAMÉR: Akt. Olajfestmény. 31×38 250
1008. — : Női fej. Olajfestmény. 31×38 250
1009. VASTAGH GYÖRGY, IFJ.: Vizsla. Bronz. 25×53 . . . 270
1010. SOÓS GÉZA: A kivert bika. Bronz. 14×26 100
1011—1012. OROSZ FESTŐ: Két miniatür szentkép gyöngyházon. 13×15. Együtt 650
1013. NÉMET FESTŐ: Tengerparti táj. Olajfestmény. 37×44 . . . 60
1014. ISMERETLEN FESTŐ: Leonardo da Vinci műtermében. Szinezett rajz. 42×52 100
1015. KÉT METSZET, várakat ábrázol. 10×16. Együtt 3
1016. BURNÓTSZELENCE, empire, lakkozott fa, tetején festménnyel 30
1017. »ICH BIN EIN ZWEITER SALOMO«. Porcellánfigurette. Cseh gyártmány, 13 cm. 25
1018. BIEDERMEIER LEVÉLTÁRCA, belül himzéssel 25
1019—1020. BIEDERMEIER PÉNZESZACSKÓK. Darabja . . . 8
1021—1023. HÁROM CSÉSZE aljjal, képpel. Fayence. Darabja . . 4
1024. HAMUTARTÓ, fayence . . 3
1025. JUHÁSZBOT . . . . . —
1026. LEVESESTÁL, fayence . 15
1027. BATIST KENDŐ, himzett . 10
1028. RUHASZEKRÉNY, XVI. Lajos kora, faragott, intersiás. 56×160×205. Szavatossággal egykoru . . . 450
1029. ARANYHIMZÉSŰ KÖTÉNY. Biedermeier 70
1030. FESZÜLET, benne pápailag hitelesitett ereklye. XVIII. sz. . . 70
1031. FAKULACS, népies . . . 10
1032—1035. ZICHY MIHÁLY: Négy akvarell. Darabja 1500

TAGTÁRSAINK A LEGNAGYOBB HÁLÁRA KÖTELEZIK A SZENTGYÖRGY-CZÉH IGAZGATÓSÁGÁT, HA A GYŰJTÉS ÜGYE IRÁNT ÉRDEKLŐDŐ ISMERŐSEIK NÉVSORÁT KÖZLIK. (VIII., ÜLLŐI-ÚT 14. SZ.)

Jakobey Károly

39. szoba

Zakotsky Károly : Káldy György.
Vászon, olaj, 67 × 56 cm.

Kandelére készült.

Markalaky II. 552. szám.

Esztergom primási palota

Jakobcy Karel

Úřad

Kraj Kájov

91. l.

Jakobey Károly

31. **Kázinczy Ferencz szülőháza.** Olajfestmény. Jelzése: Jakobey K. 1839. Lásd a 27. sz. képet.

27. **Kazinczy Ferencz sírja.** Olajfestmény. Jakobey Károly (1825—1891.) műve, melyet Bártfay László l. tag megbízásából festett s a melyet az Akadémia a 31. számú képpel együtt örököseitől Toldy Ferencz indítványára szerzett meg. Jelzése: Jakobey K. 1839. (L. Akad. Ért. 7. k. 220. l.)

Dívald Akad. palotája
102. l.

ÉVKÖNYV

BUDAPEST, 1940

"PÁTRIA" IRODALMI VÁLLALAT ÉS NYOMDAI RÉSZV.-TÁRS.

Jakobey Károly

Második terem.

73. **Gróf Széchenyi István arczképe.** Mellkép. Olajfestmény. Festette: Jakobey Károly. (1497. sz.)

Széchenyi Museum

Dívald Akad. palotája

88. l.

Jakobey Károly

Lotz Károly-ék arck.

1932 főv új szerzem. kiáll Műcsarnok.

LOZSVÁR THJ. SZ. KIR. VÁROS POLGÁRMESTERE

5434 szám

194 2

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Műemlékek Országos bizottsága

M. kir. Kultusz-minisztérium

Budapest.

Hivatalból
szolgálati ügyben
ÁLTALÁNYOZVA

Jakobey Károly

Szekeres Margit, Nagyszandai: Jakobey Károly

8°, 14K, 114L, Budapest, 1938.

Jakobey Károly

Rózsaffy Dezső
Magyar egyházi
festészet a XIX.
században –
A Könyvtár
1930. 676.l.

Jakobey Károly (1825—1891) Marastoni pesti rajziskolájában tanult, azután Bécsbe került, onnan hazajövet Baján telepedett meg, majd Budapesten működött. Főleg oltárképeket és arcképet festett. A sátoraljaujhelyi nagy templomban levő mennyezet festményét 1878-ban készítette. Közepes tehetségű művész, akinek munkái az átlagos mértéket nem haladják túl.

Jaroby Károly
1825–1891

Cenzor Gazdasági
Repr.

Mihályi Endre dr.

Pannonhalma
1928. 51. l.
59. l

Jakobey Pál

losonci ötvös

1

Jakobey Jakab

ny. l.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

NOVEMBER

30 nap 45. hét

6 asárnap	
7 Hétfő	
8 Kedd	
9 Szerda	
10 ütörtök	
11 Péntek	
12 ombat	

J a k o b e y K á r o l y
oltárkép-festő

Fővárosi Lapok.1869.dec.14. /Fővárosi hirek./

Jakobey Károly

1834–1880

Ernst Mus. kiáll. 47. sz.

Magyar remekművek.

1921. máj.

Lendvay József arcképe

Ernst Lajos tulajd

és a brunecki (Tirol) hatalmas szobrász-festő *Michael Pacheri*, kinek mély nézőpontból látott perspektívikus térmegoldásai, erősen rövidült, kemény, mintegy fából faragott, rendkívül kifejező alakjai a közeli Felső-Olaszország hatására vallanak. Pacher művészetéből indul ki nemcsak egy nagy tiroli iskola, hanem Rüchlich és a dunamelléki iskola mesterei is, térmegoldásait pedig még inkább a későbbi dunamelléki festők éreztetik. A nürnbergi iskolába *Hans Pleydenwurff* vezeti be Rogier van der Weyden hatását. Ez a hatás folytatódik a száraz és józan, inkább mesteremberszerű *Michael Wolgemut* nürnbergi műhelyében, ahol a festészet, fafaragás és fametszet mesterségét csaknem iparszerűleg űzték, de melynek lehelletét a német festészet nagy géniusza, Dürer is érezte. Münchenben Jan Pollack képviseli ezt a generációt.

A XVI. sz. elején új életfelfogás és szellemi mozgalom, a reformáció és a renaissance közepette áll a német művészet egyik legmarkánsabb egyénisége, *Albrecht Dürer* (1471—1528). Ő a régi képformáknak új élettartalmat ad: új vallásos érzést, mely új hitvallásban és életörömben gyökerezik. Az éles rajz és a természetes formák hű és élénk fölfogása még a gótika öröke nála; olasz, velencei hatások érték, renaissance teóriák érintik: alakokat konstruál, mint azok, de megtartja a gótika szögletes rajzát, fából faragott formáit. Az ő szépsége nem az ember tökéletes formája, hanem a szellemi erő, a jellem, az energia, az élet gazdagsága. Az olasz renaissance formái csak úgy hatnak rá, mint ahogy az antik hatott a reformáció humanizmusára, az ő esz-

JAKOBEY KÁROLY
Káldy György
Vászon, olaj, 67×56 cm. (39. szoba.)
Simor prímás rendelte.
Maszlaghy II., 552. szám.

III.

Magyartopograf
(nem képtári anyag)

SZOBROK, PLAKETTEK

Jakobey Károly
jezsó
orvos fia, Bajáról, 1845-
ben 19 éves.

Jakobey Károly, orvos fia, Bajáról, 19 éves korában, 1845-ben iratkozott be.

lásd
Fleischer Bées. 54. l.

Trencsén.

A középtérben emelkedő
zak képeznek csoportot, a mely
élénkitik, kissé odább a
karfás hidon pedig megrakott

Aquarell, mérete

JAKOBEY *Károly*, festő, * Kula 1825. † Budapest 1891 júl. 14. Pesten és Bécsben tanult s arcképeket és nagyszámú oltárképet festett Pesten, átlagos akadémikus stílusban. Önálló kompozíciója kevés van, egyházi képei többnyire híres mesterek képeinek másolatai vagy változatai. Művészi hagyatékából a Művészház 1910. koll. kiállítást rendezett. Romantikus táj hiddal és Tájkép romokkal c. olajfestményei a Szépm. Múzeumban, Lotz Károlyné arcképe a székesfőváros tulajdonában, számos arcképe a M. Tört. Képesarnokban, Lendvay Mártonné (olajf.), Lendvay Mártonné (vízf.) és Hunyadi László a vérpadra viszik c. rajza az Ernst-Múzeumban vannak.

Ko-G. I. 503 l

Fr. Porbus (születés 1540-ben, meghal

N° képe:

Derékig (látható) képtisse balra n
éköves gyűrűt hord, feket
ke, barna, szeme szürke. Dr
feketeszerek galléria réteges, n
nye felett három sorban (nagyszerűen
lül balra díszes szíjmer

Olajfestés vászonra, m
~~Fr. Porbus, XVI. szám~~

167

Lska 127

4485
22425

Az 1895. V. 27-diki

JAKOBI Anna gyj

ÉS 1991. nov. 27.

jelen vagyunk. nmese volna, a — operaigazga- át az ügyelőig Európa jóformán fő politikai tö- gait. S ha volna

Európa-víziótól, hol Európa gyűri maga alá — például egy olyan írásban, képben rossz, kínos jelenetsor, mint a budapesti betét. Ha ugyanis azt viszi filmre Szabó, hogy Szántó Zoltán képtelen családja és hazája nélkül élni — pe-

lött, a szörnyű zsúfoltságban, a kényelmes zsöllyékből szemlélődő nyugati operaközönség szeme láttán furakszik előre a feszület, az Európához tartozás kétezer esztendős jelképe.

Erről van szó!

ÓS ISTVÁN:

Vacsoraidő

y ácsorgok magam előtt,
ntha egy idegen város terén
házak homlokzatát nézném,
z esőmosta vakolatot,
z összekuszálódott cseréptetőt,
z ablakok kitámasztott zsaluit.

héz elutazni.

z idő megfordította homokóráját,
földet, és a nap átpereg
másik féltekébe.
steledik.
acsorazaj
otorkál ki a térre,
s a közeli padra ül.

ölnézek a szemközti házra.
omlokzatát Vasari festette
reskókkal tele, de mára
ár az utolsó vonal is elhalványult.
önt vacsoráznak.
harmadik emelet egy
dvarra néző szobájába
épzelem magam.
z ablakdeszkán cserepes
rág, a sarokban
gy kiült karosszék,
ellette könyvespolc
éhány alig forgatott
önyvvel. A túlsó falnál
everő. Ott fekszem
z egyre mélyülő
ötétben a fal felé
ordulva. Éppen alszom, és
ig hallatszik a lélegzetem.

Három képzőművész gesztusa

A három művész — egyikük festő, a másik kettő grafikus — a tatai helyőrségi klubban olyan szándékkal állította ki munkáit, hogy a kiállítás eladott darabjainak árát nehéz anyagi helyzettel küszködő lapunknak — az ÉS-nek — megsegítésére szánja. Szép gesztus, nagyon köszönjük. A kiállítás október végén nyílott, mire ez a kis méltatás megjelenik, talán már be is zárt. Késlekedtünk annak méltatását, mert rosszul jött volna ki, hogyha hírverést csinálunk egy olyan kulturális alkalomnak, amelyiknek anyagi hasznát magunk élvezzük.

Ilyenek vagyunk. Szemérmesek és élhetetlenek. Pedig az is lehet, a kiállítás képei nem keltek el, hiszen kinek van ma pénze képzőművészeti alkotások vásárlására? Ahogyan ideje se — teszem azt — olvasásra.

Aki azonban látta Szécsi Magda és Jakobi Anna grafikáit meg Sebestyén J. András festményeit, az tudja, hogy az alkalom egyáltalán nem pénzkérdés, mert az alkalom igazi művészi élmény. Van valami közös a három művész alkotásaiban. Az absztrakcióra való hajlam. Mind a hárman eszmét fordítanak át közvetlenül érzéki formába. Sebestyén J. Andrásnál egyenesen zezei tartalmak kérnek festői formát, Szécsi Magda az archaikust és a népit használja mai érzékenysége nyelvének, Jakobi Anna grafikái pedig egy álomvilágot manifesztálnak szürrealista eszközökkel.

Bata Imre

a színnazcsinalo. Mozart a kerti lakban írja A varázsfuvolát, eközben Schikaneder kielégíti a szeszélyeit, gondoskodik számára ételről, italról és nőről, próbál, színpadot épít, bajmolódik a színészek magánéletével, a szabadkőművesség és a beépített besúgó veszélyeivel — kigyötri a zseniből a remekművet s a társulatból a premiert. Közben ő maga rámegy.

Szikora, vélem, a színházi mindenesnek kívánt emléket állítani. Mozart meg sem jelenik a színen — csak egyszer a sziluettje komponálás közben a kerti ház függönye mögött —, mi csupán Schikaneder, az író, rendező és színigazgató küszködéseit látjuk. Ráadásul a múltra visszapillantva, a színházcsinálástól eszelős öregember szemszögéből. Ez tehát az örök színházi csepűrágó apoteózisa akar lenni. Miközben szól a Mozart-zene, és fölhangzanak a darabbeli próbába intarziált Varázsfuvola-áriák. Ez a dolog szomorú paradoxona. A Csepűrágó apoteózisát lerombolja a zene. Az ősbemutatót megelőző hajcihő, a színházi ember önfeláldozása érdektelenné válik abban a pillanatban, amikor a muzsika megszólal. Kiütéssel győz Mozart; Schikanedert érdemei elismerése mellett elfelejtjük. Ha erről a bánatos igazságról akart beszélni a darab, elérte a célját.

A paradoxon az előadásra is kiterjed. *Székelyhidi Hajnal* virtuóz Éj királynője-áriájában több belső drámaiság van, mint *Garas Dezső* Schikanederének színházcsináló szenvedélyében. Pedig Garas jó — erőszakos és eszelős, s mindenekfölött mániákus —; nem tehet róla, hogy ott nem az övé a pálya, ahol szívre van szükség, ahol a lélek sebeit kellene fölfednie, ahol nem dörzsöltnek kellene lennie, hanem gyermekien anyátlannak. Ott *Malek Andrea* van otthon, aki meghatóan líraisággal oldja egymásba Pamina és a Mozartot gyöngéden szerető színésznő érzéseit.

Szikora egyenletesebb munkát végzett rendezőként, mint íróként. Míg utóbbi minőségében helyzeteket teremt, de hijával van az eredeti, hiteles szónak, és háromszor-négyszer is befejezi a darabot, addig a fenti hibákat rendezőként kijavítja, és *Csík György* jól játszó díszleteinek-jelmezeinek segítségé-

onarckep. primitív g fia és elsz ződik benn világdráma tartani, ho piros vagy nészen, és rancsnokn csolásához másfelől megrendít heroikus. Bernhard vilag, s A nemében

A Budap tűnő előad lentős szín fordítása s köznapinak vétlenül ol vének met rendező T kocsmaszín ba, *Szirtes* vedlett fala vel, arány megbillent *Bartha An* keny dara szervezett és bizonyos a szereplők vendéglőse, connéja, *Tó* ciója, *Réti* ja, *Kóti K* télő vendég meggyőződé szereplőnek

Aki *Sink* virtuóz a technika és („an sich") szellem és és invenció di darab é művészek) Bruscon ön aki nevet korszerűtle körülmény a körülmé ragaszkodik nélkülözhet színház.

Mikor az tető, szétsza bachi közön egymásba k sorsukon, m tudjuk: mag

6. Putto mit der römisch-deutschen Königskrone (Rudolf II.)
7. Österreichischer Erzherzogshut.
8. Wittelsbacherwappen.

IV. Kartuschengemälde, derzeit übermalt und nicht erkennbar.

V. MARIA ANNA BAVARIAE DUX / FERDINANDI
ARCHIDUCIS AUSTRIAE /
CONIUX LECTISSIMA / QVAM PIETAS, CLEMENTIA, MODESTIA /
FELECISSENT IMMORTALEM / NISI MORTALES ESSEMUS /
OBIIT DIE VIII. MARTII ANNO CHRISTI MDCXVI
ANNOS NATA XXXI MENSES III.
(Maria Anna, Herzogin von Bayern, Ferdinands, Erzherzogs von Österreich, auserlesenste Gattin, welche Frömmigkeit, Sanftmut, Bescheidenheit unsterblich gemacht hätten, wenn wir nicht sterblich wären.
Sie starb den 8. März im Jahre Christi 1616, 31 Jahre und 3 Monate alt.)

9. Gekreuzte Kerzen.
10. Sense (Attribut des Todes).
11. Lorbeerkranz.
12. Weihrauchkessel (Symbol des Gebets und der Ehrerweisung).
13. Putto mit dem österreichischen Bindenschild.
14. Österreichischer Erzherzogshut.
15. Steirischer Panther.

VI. ANIMA EIUS IN BONIS DEMORABITUR PSALM XXIIII.
(Ihre Seele wird im Guten wohnen.)

VII. Elias im Feuerwagen.

VIII. RECEPTUS EST IN TURBINE IGNIS. ECCLES. XXXVIII.
(Er wurde hinweggenommen im feurigen Winde.)

16. Reichsapfel mit Krone.
17. Gekreuzte Gebeine.
18. Weihrauchkessel.
19. Totenkopf.
20. Putto mit Vexillum (Reiterfahne der Habsburger, 15. Jahrhundert).
21. Österreichischer Erzherzogshut.
22. Wappenschild Kärntens.

IX. Samson mit dem Tore von Gaza (Richter 16,3).

X. JOANNES CAROLUS ARCHIDUX AUSTRIAE
IMPERATORIS FERDINANDI II
EX MARIA ANNA FILIUS
UTRIUSQUE VIRTUTUM HAERES
IN FLORE JUVENTUTIS OBIIT.
ET MATURUS MERITIS NATUS EST COELO
POSTRIDIE NATALIS DNI
ANNO XSTI MD. XIX.
AETATIS SUAE XIIII.
(Johann Karl, Erzherzog von Österreich, Kaiser Ferdinands II. und Ma
Annens Sohn, beider Tugenden Erbe, starb in der Blüte der Jugend
wurde, reif an Verdiensten, dem Himmel geboren am Tage nach der Geb
des Herrn im Jahre Christi 1619, im 14. Jahre seines Alters.)

XI. CONSUMATUS IN BREVI EXPLEVIT TEMPORA MULTA SAP.
(Vollendet in Kürze, erfüllte er der Zeiten viele.)

23. Inful mit Bügelkrone.
24. Gekreuzte Zepter.
25. Schale mit Asche?
26. Österreichischer Bindenschild.
27. Putto mit Zepter und Reichsapfel.
28. Österreichischer Herzogshut.
29. Wappenschild von Krain.

XII. Auferweckung des Lazarus.

XIII. OMNES QVI IN MONUMENTIS
SUNT AVDIENT VOCEM EIUS 10.: V
(Alle, die in den Gräbern sind, werden seine Stimme hören.)

XIV. HIC JACET / CORPUS SERENISSIMAE / MARIAE THERESIAE
PRINCIPESSAE SABVDIAE / COMITISSAE ARTESIAE /
QVAE II JUNII ANNO MDCCCV
IN DOMINO QVIEVIT / GRAECII IN STYRIA
AETATIS SUAE ANNO IL. MENS. IV. DIER. III. R. I. P.
(Hier ruht der Körper der durchlauchtigsten Maria Theresia, Prinzessin

Jakobi Anna rajza

készítői látják. Szituáció nélkül azonban előbb-utóbb ellaposodik a legjobb szópárbaj, unalmassá válnak a legpazarabb nyögetek is. Szituáció nélkül még az olyan kiváló színész is, mint *Andorai Péter*, tehetetlennek bizonyul. Tét nélküli vicces bemondásokat hallunk hát a mozi első harmadában.

A bécsi felvilági alvilágban csetlő-botló hőseink mérsékelten jellemző és mulatságos megmutatásával aztán véget is ér a film, holott még hosszú ideig tart. A szobafestő Andorainak előbb ugyanis ellopják a megbízásból beszerzett szajréját, aztán elszállítják a tilosban parkoló tragacsát, benne a Sanyo tévét, s a havert — aki hirtelen Mozarttá változik, s látja maga alatt a bécsi úri társaságot. Logikus egy magyarkodó alkoholista hülyének bemutatott figura esetében ...

A fő baj azonban az, hogy rendező magára marad hősével. Nem humoros és jellemző, hogy a magyar ember bánatában leeszi magát a sárga földig — Andorai Péter hiába is birkózik a jelenettel. Nem jellemző, nem humoros, és mérsékelten érzékcsiklandó, hogy kuplerájba megy az utolsó pénzén —, viselkedése pedig ott teljesen illogikus. De hogy el ne tévedjünk a filmben, látjuk hősünket, amint vakon tapogatózik, fején fekete nejlonzacskó, s a film végén, már-már

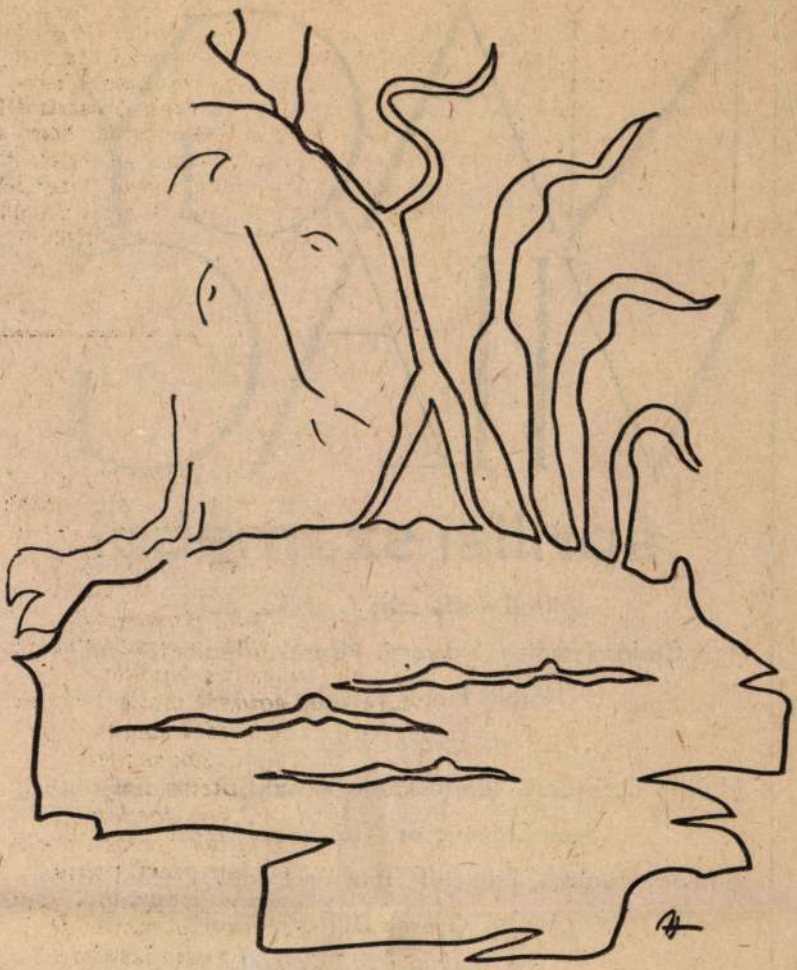

Jakobi Anna rajza

A NAGY VILÁG

áprilisi számából

Alfred Andersch: A gyilkos apja

Carlos Fuentes, Slawomir Mrozek, Vladimír Páral,
Harold Pinter és John Updike
prózai írásai

Marian Grzesczak, Jean-Claude Renard, Pentti Saarikoski,
Ivan Slamnig és Alios Vogel versei

Anthony Burgess, Francois Furet és Joseph Pischel esszéje

Walkó György Dürrenmattról

A Velencei Biennáléról

9

ÉLET ÉS IRODALOM

Bemutatjuk
Jakobi Anna grafikáit

Egy érett, gyönyörű asszony néz ki hajnalanta az ablakon. Iparvidéket lát, gyárkéményeket, betonházakat. Lenn, parányi emberkék. Arctalanok. A távolban hegyek, csak a sziluettjük látszik. Érzi, mennie kell. Copfba köti haját, és lakkcipőt húz. Egy asszonnyá varázsolt, kíváncsi szemű kislány indul el újra, ki tudja, hányadszor. Ma odatalál!

Rókatekintetek néznek vissza rá. Teste megremeg, szaladni kezd, sínek között botladozik. Sárkánygyík-mozdony bődül rá, kavar fel formot, piszkít be lakkcipőt. Fut. A könny végigfolyik arcán, nyakán, melleit nedvesíti már. Mezei úton jár, fűszáltalan, harmattalan mezei úton, nem kíséri katicabogár. Erdei úton jár, mohátlan kövek közt, levéltelen fák közt, fázik, egyre sűrűbb köddarak rikoltoznak, lábába kíborul rá. Feje fölött fekete magyók harapnak. Meghal, amikor hazaér.

Hajnalra a halálból feléleszti a vágy. Újra az ablak előtt áll. Néz. Iparvidék, parányi emberek, hegyek sziluettje... Újra érzi, mennie kell, ha szép lesz a világ.

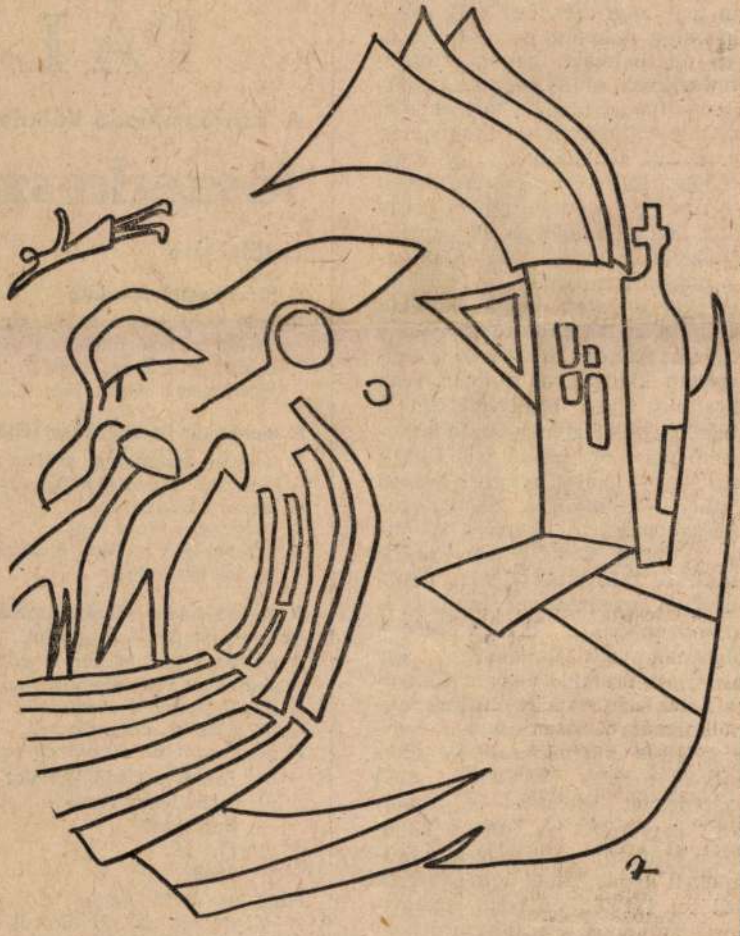

ÉS 1984. 16 sz.

lentmondás óriási, noha korábban a terv- és költségvetés-elosztásos rendszerben más aránytalanságok mellett fel sem tűnt. Most azonban kiéleződtek az elvi-gyakorlati ellentétek, és a műemlékvédelemnek is figyelembe kell vennie a civil társadalom értékítéletét. Nem lehet a széles közönség értékrendjét mellőzni, vagy azzal szembefordulni: ezért azt és úgy kell védeni, amivel kapcsolatban a hatóság maga mögött érezheti a közvélemény, a műemlékeket szerető és tisztelő polgárok támogatását.

A műemléképületek és azok együttesei a városokban, falvakban vagy a tájban bárki által láthatóak, s ezért összehasonlíthatatlanul nagyobb hatással vannak a társadalom minden rétegére, mint az említett levéltári okiratok vagy kémiai, fizikai műszerek. Ez utóbbiak ugyanis csak a bennfentesek számára hozzáférhetők. A templomok, paloták, várromok látványa azonban már nem csak egy szűk szakmai réteg számára nyújt tudományos adathalmazt, hanem élmény mindenkinek, aki látja, meglátogatja azokat vagy bennük tartózkodik. Az építészettörténet tudományának így nyílik lehetősége arra, hogy mintegy népszerű ismeretterjesztést nyújtson. (Ez azonban nyilván csak akkor lehet eredményes, ha az épület közvetlen látványa olyan szöveges magyarázatokkal egészül ki, melyeket a kitett műemléktáblák lakonikus mondatain túlmenően a helyszíni szakmai vezetés és a népszerűsítő kiadványok tudnak csak megadni.) Ilyen értelmezésben a műemléképület elvileg összehasonlítható valamely múzeum kiállított tárgyához — festményhez, régészeti lelethez —, amit a múzeulógus nemcsak megőriz, hanem a közönség számára közérthetően be is mutat. A műemléképületek döntő többségét azonban használják is valamilyen célra, laknak benne, dolgoznak vagy imádkoznak, így használati értékük is van. Lényeges különbség a múzeumi tárgyakkal szemben az is, hogy a műemléképületek megtekintése — eltekintve néhány kivételtől, ahol belépőjegyet szednek — általában ingyenes. A műemlékvédelem kultúrmissziót teljesít, a műemlékek pedig ennek a missziónak eszközei. De nem csak építészettörténeti ismeretek gyarapításáról van szó, hanem sokkal inkább a nemzet, a közösség történelmi tudatá-

egyaránt közrejátszottak. Ma azonban a társadalom és a szűkebb szakmai körök egyaránt elismerik és megbecsülik a régiség esztétikai értékét, legyen szó akár régi épületről, képzőművészeti alkotásról vagy akár egyszerű használati tárgyról is. Az antik bútorok, régi használati tárgyak ódon szépsége az esztétikai értéken túlmenőleg a kialakuló piaci viszonyok tükrében óriási ártöbbletet is jelent; az az egyszerű használati tárgy — rokka, kávédaráló, rézmozsár — amit régebben néhány pengőért vehettek meg, most az eredeti érték ezerszereséért kel el a piacon. Amit pedig megfizetnek, az a tárgy régiségértéke.

De mi a helyzet az építészeti régiségek esetében? Ha az ingatla-

PÁLY

A Tankönyvkiadó Vállalat p

főszerkeszt

betöltésére

A főszerkesztő feladata

- a társadalomtudományi szerke
- az ide tartozó általános és kö a nem tankönyvi kiadványok t kiadásának szervezése, felügye

A munkakör betöltésének feltétele

- magyar–történelem szakos egy
- legalább 5 éves tanítási gyako
- idegennyelv-tudás
- önállóság, kreativitás
- tudományos munka, publikáció
- kiadói ismeretek.

A munkaviszony meghatározott id
Bérezés megegyezés szerint.
A pályázat tartalmazza a pályáz
a munkakör feltételeinek való me
A kiadó irodalmi vezetőjétől info
a 132-6388 telefonszámon.
A pályázatot az alábbi címre ké

Tankönyvkiadó Vállalat
személyzeti vezető
Budapest
Pf.: 20.
1363

Határidő: 1991. május 15.
A jelentkezők az elbírálásról máj
A pályázatokat bizalmasan kezelj

X JAKOBOS OLSEFSZKY IMOLA

Kerámiák térben és időben Jakobos Olsefszky Imola műhelyében, Brassó

Brassónak, a műemlékekben gazdag erdélyi városnak, a Kárpát-medencétől az Al-Dunáig vezető utak adták meg évszázadok óta ipari, kereskedelmi és kulturális jelentőségét. A Kárpátok koszorújában fekvő, fallal és bástyatornyokkal megerősített erődvárosban — Günther Schuller építész XVI. századi akvarelljén — már jól látható a két legfontosabb épület: az evangélikus főtemplom, későbbi nevén Fekete Templom, valamint az 1440-ben megkezdett reneszánsz stílusú, óratoronnyal kiképzett városháza, mely ma Művészeti Múzeum.

A Fekete Templomot, melynek helyén egy XIII. századi templom állott, 1383 körül kezdték építeni. Nyugati homlokzata és három főhajója 1423—1474 között keletkezett. Két tornya közül, csak a déli készült el. Hatalmas méretével (hossza: 89 m), három hajóra oszló csarnok-szentélyével, 6 díszkapujával, gazdag külső és belső szobrászati díszeivel, templomi bútorzatával és számos más műtárgyával, a késő gótika egyik kiemelkedő emléke. Fekete Templom elnevezését az 1689-i tűzvész után kapta, amikor anyaga, a Tömös-patak völgyéből származó homokkő, a füst és a lángok következtében szürke-fekete színű lett.

Helyreállítása majdnem egy évszázadig tartott, s az 1710—1720 közötti bővítések során két mellékhajója a templom egész hosszára kiterjedő karzatokkal nagyobbodott. Legjelentősebb kincsei közé számít a Kisázsiából származó, ma is a templom karzatait díszítő, 119 db anatóliai szőnyeg, melyeket a helybéli céhek és a város gazdag polgársága ajándékozott egykor a templomnak.

A Fekete Templom városában fehér világ fogad Jakobos Olsefszky Imola műhelyében: kerámiák, fajanszok, biszkvit-porcelánok hófehér világa.

A kerámia több évezredes történetében, a változó formák mellett éppen a színes máz, a színes festés, a porcelánnál a máz alatti színes díszítés, a kecses porcelánfigurák, és anyagának minél vékonyabb, finomabb kiképzése (tojáshéjporcelán, rizs-porcelán stb.) volt a technikai cél és a művészi eredmény.

Jakobos Olsefszky Imola munkái új értelmet adnak ennek az ősi anyagnak, amire és ahogyan felhasználja, alkalmazza, hasonlatos a szobrász hófehér márványához, de mégsem az. Nem szakít a kerámia évszázados tradícióival, hiszen el sem indult azon az úton. Nincsenek korsók, tálak, tányérok, nincsenek használati és díszedényei, sem színei, sem dekorjai. Csak a fehér máz van a fajanszon és a biszkvit-porcelán fehér, matt felülete. Mély önfegyelmű, homogén világ ez: tartalmában, megformálásában, formagazdagságában azonban annál meglepőbb. Sokoldalú, eredeti, egyéni, intellektuális művész világa.

Jakobos Olsefszky Imola 1943-ban született Kovásznán, és Kolozsvárott szerezte meg a diplomáját 1968-ban az ottani Művészeti Főiskolán. Az azt követő 10 év nem múlt el anélkül, hogy munkáival évente részt ne vett volna különböző kiállításokon. Már 1969-ben bemutatkozott a Bukarestben rendezett köztársasági iparművészeti kiállításon, és ugyanabban az évben Brassóban is. Egy év után újabb alkotásokkal szerepelt a szobrászati és iparművészeti tárlatokon. Érdekes feladatot jelentett számára 1974. évi munkája, amikor szülővárosának készült monumentális freskó munkatársaként dolgozott. Számos kiállítása közül kiemelkedik az 1977. évi Kerámia Szimpozion (Gyulafehérvár), valamint a következő évi erfurti kiállítás, mely utóbbi négyévenként, mint a dekoratív művészetek nagy seregszemléje kerül megrendezésre.

Összegező, értékelő megnyilatkozására az 1978-ban a brassói Victoria Galériában megrendezett, önálló kiállítása adott alkalmat Jakobos Olsefszky Imolának. A plakát nagyságú ismertető életpályájának eddigi legfontosabb állomásait sorolja fel, 27 kiállított alkotásának jegyzékével és néhány szép illusztrációval.

Jakobos Olsefszky Imola, a kerámikus szobrász egyik fő érdeklődési területe a falkiképzés, a térelhatárolás. Jól mutatja ezt „Ritmus" c. mázazott fajansz faldomborműve (110×65 cm), melyen az érzékenyen értelmi ritmusba rendezett díszítőelem plasztikai domborulatai a fatörzsek texturális emlékképeit idézik fel. Ez azonban úgy történik, hogy a hófehér fal-plasztika a napszak különböző órájában, a fény-árnyék ellentétes játékaként kapja meg festői plaszticitását.

Másik fontos feladatának tudja a művész az enteriőr térelemeinek plasztikai értékű megalkotását. E gondolatkör és feladatkör megvalósításának különböző megközelítését és megoldását példázza az 1976-ban készült „Díszlámpá"-k (m.: 81 cm; m.: 72 cm; m.: 31 cm; mázazott fajansz). Az ún. végtelen mustrában körbefutó, félgömbalakú középdísszel ellátott mintázat a világítótest funkcionális szolgálatban áll: fényforrást áteresztő elem, mely alsó és felső megvilágításra egyaránt alkalmas.

Ezekből a fent leírt elemekből építkezve alakította ki „Dekoratív lámpaoszlop"-át (m.: 150 cm), amely ugyancsak 1976-ban, hófehér mázazott fajanszból készült.

Plasztikai térproblémák foglalkoztatják egy másirányú stúdiumában, amelyet „A hajó a kikötőben vesztegel" c. 1977-ben készült, porcelán-biszkvit munkáján láthatunk. (Egy elem: 42×42 cm). A szabadtéri elhelyezésre készült eredeti plasztikát egyik méltatója így mutatja be: „Különös, kiemelkedő darab — ötlet és megvalósulás szerencsés találkozása — „A hajó a kikötőben vesztegel" vagy „Vesztegző hajó" c. „elem": egy sodronykötél-darab, egy porcelán idegköteg, egy hurok-hullám, melyet különböző kombinációkban egymás mellé illesztve végtelen, izgató és gondolatébresztő felületeket nyerhetünk." (László Aladár: Fehér repülés. Utunk, 1978, 28. sz.)

Különleges térplasztikát jelent fehér mázzal bevont fajanszból készített „Genezis"-e (1977, m.: 70 cm). A pozitív és negatív formából kibontott önálló plasztikánál a belső és külső térdíszítő elemként való felhasználás volt a művész célja. A tartalmi-gondolati elem válik plasztikus térelemmé következő alkotásán, a „Csendélet"-en (1977, biszkvit-porcelán). Ez a munkája figyelemreméltó formázási képességeket mutat. E szobor-csendéletén felfigyelhetünk két olyan elemre, mely a továbbiakban metafora jelentőségűre emelkedik és belső tartalmak, gondolati értékek hordozójává válik. Mindamellett azonban nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy e nagyméretű kerámia plasztikák égetése tökéletes technikai tudást követel.

A „Tárgy drapériával" c. plasztikája (1977, m.: 44 cm, mázazott fajansz) egyrészt az előző csendélet drapéria-részének feldolgozását mélyíti el, másrészt átvezetni látszik az utóbbi évek egyik kiemelkedő alkotásához, az „Elektrá"-hoz (1978, biszkvit-porcelán). A meredek szirtparton álló kilenc archaikus alak hármas ritmusba rendezett csoportja, végtagok, taglejtések, arckifejezések jelzése nélkül, tömegük térbeli megformálásával a néma búcsú, a várakozás mély, intellektuálisan átélt, és plasztikailag kitűnően megoldott csoportozatot jelent. Kis mérete ellenére monumentális hatású, olyannyira, hogy nagyméretű térplasztika, emlékmű kibontását és megvalósítását rejti magában.

Az eredeti és egyéni szobrászalkatú kerámikus szólal meg az 1977-ben készült másik figurális kompozíciójából, a „Párkák"-ból is (m.: 24 cm Ø 30 cm). A félgömbön ülő három időtlen női figura fehér a fehéren: térben megoldott és elhelyezett testtartásuk, ennek megkomponált körvonala fejezi ki mégis tértől és időtől független, a lényegre redukált gondolati tartalmat, miközben a párkák fonala lassan-lassan elborítja a félgömb egy-egy részletét.

Utolsó alkotásaként nézzük meg a „Bolygó" c. mázazott fajanszot (1977, m.: 35 cm). A gömb, mint örök és ősi forma, a föld, a nap, az égitestek forgásának, forgástestének mértani modellje jelenik meg — talán a párkák fonalának szétszórt, maradék emlékeivel —, mely itt lehet a föld kérge, élő vagy halott természet darabja, motívuma, eleme, mint a földi élet metafora-értékű ábrázolása, a három kráterszerű nyílással, mely díszletelenül, egyértelműen és önmagában nyitja és nyújtja a földelem ősi voltát, hogy mint váza, befogadjon néhány szál virágot.

A fehéren fehér, a térben és időben végtelen világ ily módon válik önmagunkban színessé és konkrétan maivá Jakobos Olsefszky Imola kerámiáiban. Mindezt az átváltozást egyben a gondolati-értelmi azonosulás is előidézi. Minél fegyelmezettebben összefogott a művész kezenyomait viselő plasztikai alkotás, annál szuggesztívabban és erőteljesebben sugározza, tükrözi formai, tartalmi, művészi és emberi értékeit. A tér és idő így végtelenné válva kerámiában a ma emberére összpontosít, akit a művész körülvesz alkotásaival a szűkebb és tágabb világban.

Jakobos Olsefszky Imola munkásságával, alkotásaival érdemes lenne megismertetni a magyar közönséget is; mindez egy budapesti kiállítás keretében különleges élményt és ritka művészi értéket jelentene.

Koós Judith

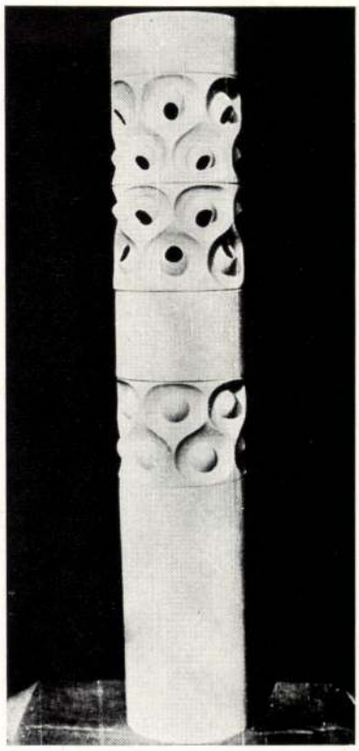

1

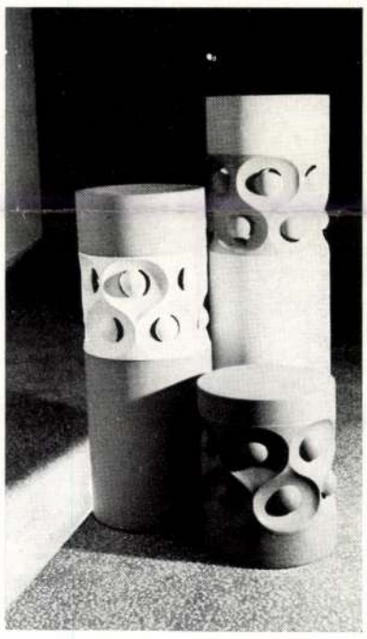

2

3

MÉM 1979/3

5

6

4

1. Couloir d'étage
2. L'imprimeuse du XVIe siècle, reconstruction de principe, conçue par Elemér Nagy; réalisée par Endre Fáy (KÖZTI) et la section de Sárvár de la Coopérative de Ménuiserie, Szombathely
3. Mise à jour des arcades renaissance dans l'espace du couloir du rez-de-chaussée
4. Salle d'honneur
5. Salle de célébration de mariages
6. Entrée de la bibliothèque

Jakobi

Kepviselte a farsöoli Esterházy kastély

kerttervét (1764)

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál,

Mezényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem

1969- Zo. Budapest 1972.

399

Jakobi

Kassai fiatal
festő segédkezett
Kontoly Bélának
a deáki falképek
megfestésében. A
falat a freskó festé-
re előkészítette ő.

Napjainkban
Velemben

1940. okt. 28.

kötet. Buda, 1808.8r.,bőrkts 1.--

ie. Paris. 8r., er.vkts -.80

na Élet- és jellemrajzok.Pozsony,
éle hibás!/ 1.--

n Briefen. Potsdam-Berlin,1921.
-.20

nüzött életéből.Szárazi és ten-
Pest, 1862. 8r.,fve 1.--

echtsbericht /Familienchronik/
nebst einem Auszuge aus dem Tage-
. Budapest, 1904.8r.,fve 1,50

rálaága. I.kötet/melynél több
még 7 színászeti, főképp szinpadi
kötet, fvktsek 5.--

omány történelme. Bpest,1875.
-.50

Bisputatio theologica de arbore
Rh.F.Hamma. 1693. K.4r., 12.lev.
4.60

ften. Carlsruhe, 1777. 8r., 2 rész
ő életében készült első gyüjteléé
2.--

költemények prózában. Bpest,
st. 8r., 2 kötet, fvktsek 1.--

.Feldmarschall-Lieutenant und
ien, 1848. 8r., fve, er.boriték-
-.20

bevándorló megvilágitásában.
-.10

JAKOBI Anna

E.Nagy Lajos: Ez van : Tatabányai képző- és iparművészeti kollektiv tárlata. = Uj Forrás XX. évf. 1.sz. 1988. 53 - 54.p.

Nem így *Jakobi Anna* finom vonalú, érzelem- és gondolatgazdag, precíz kompozícióinál. Ízig-vérig női munkák: a légies ornamentikával körülfont rajzok romantikus történetek szereplőivé avatják a nézőt.

33.51079 N. S. 900 db

Jakobi Elza

Kiállítása nyílik a Kovács Szalonban.

P H. 1931. febr. 24.

Jakobi Elza

Kiállítása ősszel a Kovács Galériában.

P. M. 1931. II. 22.

Jakobi Elza

kiállítása nyílt a Kovács Galériában.

Lipsép 1931. II. 22.

Jakobi Elza szobrász

Nemzeti Szalon UME kiállításán
aktjával szerepelt.

8.ö.u.931.II.1.

Jakobi Elza

Nemzeti Szalonban a modern fiatalok UMENkiállításán szobraival szerepelt.

Est 932. II. 1.

Jacobi Elza

Nemzeti Szalonban az UME kiállításán aktjával szerepelt.

BH.931.II.1.

Jahoti thra

Kühl

Est Ipsi II 22.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

Jacobi Elsa

Killit

BH. (φ3i. II. 22.

>rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

'Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

örök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

MDK

Jakobi Elza szobrász

Koll. kiáll. Kovács Ákos szalonjában.
Ybl E: Gyüjteményes kiállitások. Budapesti Hirlap, 1931, febr. 22.

MDK

Jakobi Elza szobrász - Krocsák Emil festő

kiáll. a Kovács Szalonban

Kritika. 8 Órai Ujs. 1931. II.24. 4.

Jakobi Elza szobrai

Krocsák Ernő festő

tovább

Kall. kiáll. Kovács Ákos szalonjában.

Hl Ervin: Gyűjteményes kiállítások.

Budapesti Hírlap

1931. febr. 22.

2

lag is jelen
miszsiós szt
nak és jóleg
lási munkálatok
ellenőrzési vég
sürgősen kikü
jái közölni m
Midőn a t.
a mélyen I. C
közölnem m

M.D.K.

Jakobi Gábor városi mérnök

Feketics István épitész-szel együtt vezetik a Kiss Ernő szobor alapozási munkálatát, melyet "Hoff Nándor és társai alkalmi épitőcsoport", a helybeli iparosok vállaltak.

Hegedüs János: Kiss Ernő az aradi vértanu hős emléke. Nagybecskerek. 1906.
103-104. l.

TAKÁCSI Anna

Meghívó

A tatabányai Kortárs Galéria
/A Közművelődés Háza - Szent Borbála tér 1./
szeretettel meghívja Önt és barátait
1998. február 7-én 11.00 órára

Jakobiné
Neuberger Anna
és
Jakobi Anna
festőművészek
kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja: Bencsik János
Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere

Közreműködnek:
Vigh Andrea hárfaművész
Jakobi László gordonkaművész
Belinszki Zoltán költő

A kiállítás megtekinthető: 1998. március 1-jéig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig

Jakobey

l.

LykaMagyműI800-50

429,5-29.l

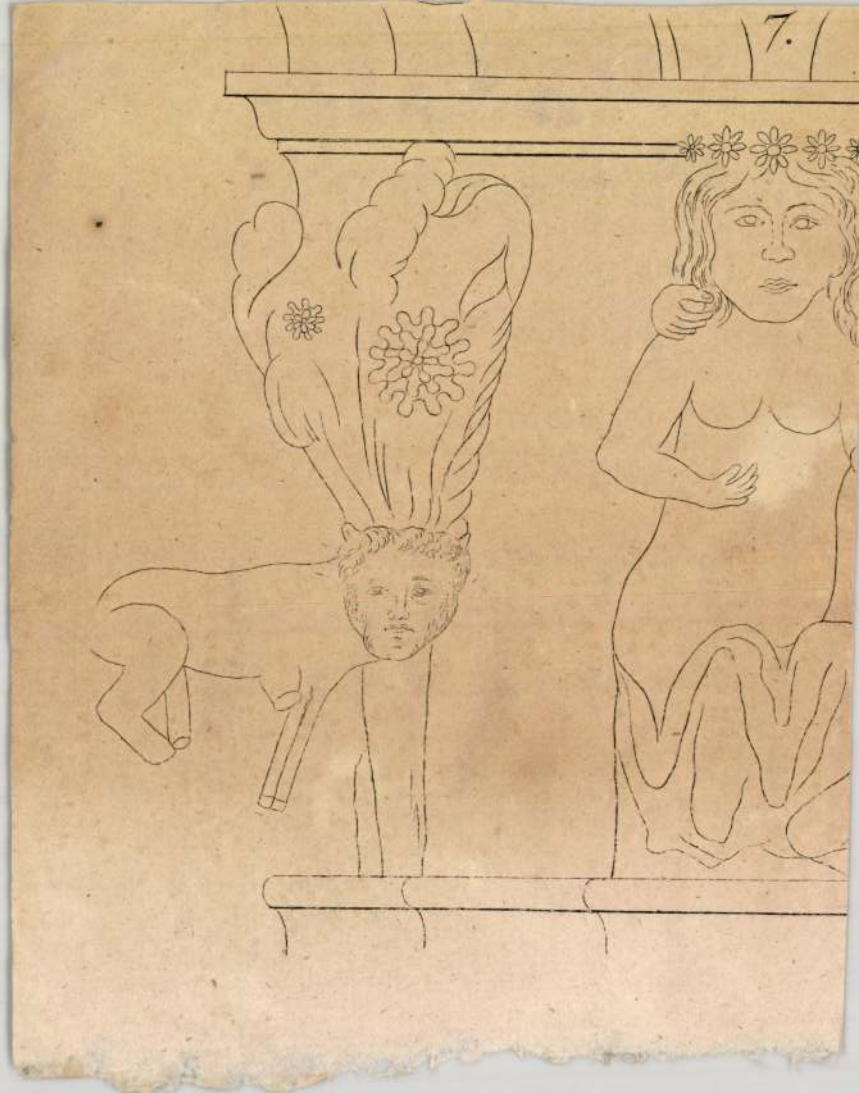

JAKOBOVITS Márta *157*, 106
Szántó, 1944. szeptember 22.
IA Képz. Főisk. Kvár, keramikus

Banner Erdély

; szent

tek 293. november 8-án.

r Coronatorum, vagyis a négy meg-
déstörténete a hagiográfiai iroda-
bb alkotása, mert a pannóniai kő-
elterjedt ~~hagyomány-együttese~~ legendái és
ött számos ellentét van. A legki-
lenére a passiót hitelesnek fogad-

te szerint a vértanú Krisztussal
omában járja be a szenvedés külön-
a gondolatból kiindulva egyes szer-

Jakoby Elza

Képrőm. fő isk. kiáll. 1937.

Falikút modellje

Tanár: dr. Lechner Jen

Jakoby Elza

Női fej. gipsz

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1920.

58

ly lett.: 733
Sep og. 71.

(15)
cf. 1

Jakobi Erzsébet

1927/28 - 1930/31

Ferképzomfoiskèvk

95. e.

Jakobi Elza

Sobrán
Kell. kiáll. Kovács
Ákos szolgálatában

Urad
2

Ujsag 1931. febr. 22
(e. a.: Krocsák
Emil és J. E.)

Buda-Pest:

Buda látképe:

A Vérmező"
plomb és mecsetek f
a Gellértheggy emlékéb
ten balra a szigeten
telbő partjáin Pest k
a előtérben pedig a k
tonák látnak dolgaik
lag lebeg e felirattal
ható, melynek kezdete:
vider Ungel" s befejez
vau.

Részarány, mer

Lithá

Magyar Nemzet
1991. aug. 13.

JAKOBI Anna

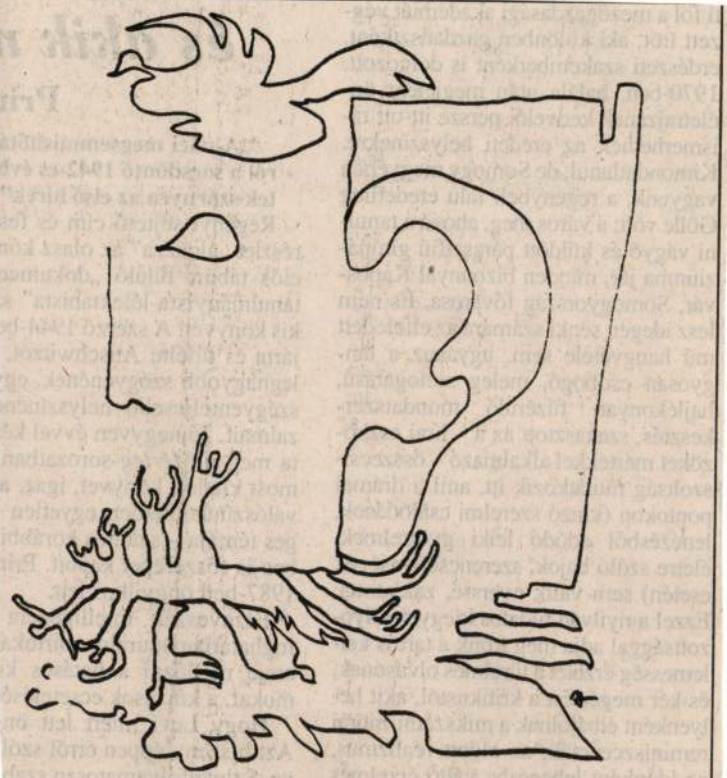

Jakobi Anna rajza

, a mellette álló szerpapoknak csók-
az oltár köré gyűltek testvéri sze-
eresztet az oltár ún. leckeoldalá-
gy, hogy az a hívek felé nézzen.
mert amikor áldozás előtt a főpap
tus, te azt mondtottad, békességet
om nektek...", megcsókolta az ol-
l a szerpap a keresztet odanyúj-
után "Békesség veled" szavak kisé-
a pacificalét, ő maga is megcsó-
nt vele, és a legrangosabb hívek-
t több okból lett a béke átadásá-
között azért van békesség, mert

JAKOBI ANNA

Bemutatjuk Jakobi Anna grafikáit. = Élet és Irodalom, XXXV.évf. 16.sz. 1991.április 19. 5.p. és ill.

Jakobi Anna rajza

ÉLET ÉS IRODALOM
1991. 25

JAKOBI Anna

★

Egyszóval: az „ötezer év bölcsessége" eo ipso legfeljebb kétezerötszáz éves. Az *Anthologia humana* indító darabja nem más, mint a középkori alkimisták Tabula Smaragdinája, erről Hamvas azt mondja az előszóban, hogy ötezer évvel ezelőtt írták, az egyiptológusok szerint viszont *a római korban* (tehát legalábbis i. e. 30. után) Théba környékén élő hermetikus körökből származik. Egyébként a tizenhetedik század óta ismeretes, hogy a hermetikus iratok nem lehetnek olyan nagyon ősiek, hiszen platonikus hatások érezhetők bennük, most már pedig biztosra vehető, hogy maga Hermész Triszmegisztosz is a késő antik szinkretisztikus vallásfilozófia szülötte, s az egész hermetizmus keletkezési ideje a Ptolemaiosz-kor.

Node: végül is miért baj ez?

Azért, mert a *szélsőséges* tradicionalizmus (mely irányzathoz, életének egy szakaszában, Hamvas Béla is tartozni látszott) történelemszemlélete szerint a nagy folyami kultúrák megalapítása, a városépítés, az írásbeliség kezdete, és egyáltalán mindaz, ami ötezer évvel ezelőtt lezajlott, az nem eredmény, nem valamiféle üdvözlendő forradalom, hanem éppenséggel elfajzás, akkor kezdődött a sötétség korszaka a földön, a vas- vagy ólomkor, a Káli-juga. Korábban az emberi élet teljességét — úgymond — az őshagyomány határozta meg, ez a létezés transzcendentális átitatottságát jelentette, s ennek a tradíciónak a fénye ötezer évvel ezelőtt elhalványult, kétezerötszáz éve — Buddha és a többiek halála után — pedig végképp kihunyt.

proletár, az örültet, a látnokot, egyszóval a szellemi embert, helyénvalónak tartotta, hogy vannak ilyenek, lehetőségeihez mérten támogatta őket, kérdéseket intézett hozzájuk és elgondolkodott a kapott válaszokon. *A szellemi ember tehát, noha szándékai szerint hátat fordított a társadalomnak, szubjektíve kivált belőle, szociológiai értelemben mégis része maradt, minthogy a kultúra a kiválás tényét is a világ természetes rendjéhez tartozó dologként kezelte.* Mindez addig volt így, amíg léteztek működő kultúrák, a kultúra pedig addig működik, amíg intakt — bár ettől, ha úgy tetszik, egy kissé unalmas. Nem így a szinkretisztikus kultúra, az fölöttébb érdekes, sőt izgalmas tud lenni, egyetlen hátránya, hogy nem működik.

★

Hogy a nyugati kultúra jó ideje szinkretisztikus, az közhely, hogy nem működik, az ugyancsak közhely. Mindazonáltal az *Anthologia humana* egy bizonyos tekintetben a szinkretizmus pozitív oldalának a felmutatása is: az ilyen kultúra *izgalmas* volta éppen abból ered, hogy *minden hozzáférhető*. (Már ahol. Egy jobb könyvesboltban meg lehet venni az egyetemes művelődéstörténet valamennyi lényeges szövegét, csakhogy jobb könyvesboltok Magyarországon nincsenek, s ha így megy tovább, rosszabbak sem lesznek. Másrészt évtizedek teltek el úgy nálunk, hogy minden, ami csakugyan alapvető, ellenjavallt volt, magyarán tilos, így tehát kialakult a *térség* sajátos, harmadik típusú kultúrája, az iménti kettő szintéziseként: ez egyfelől abszolúte működésképtelen,

JAKOBI Anna

ÉS 1991. 21. sz.

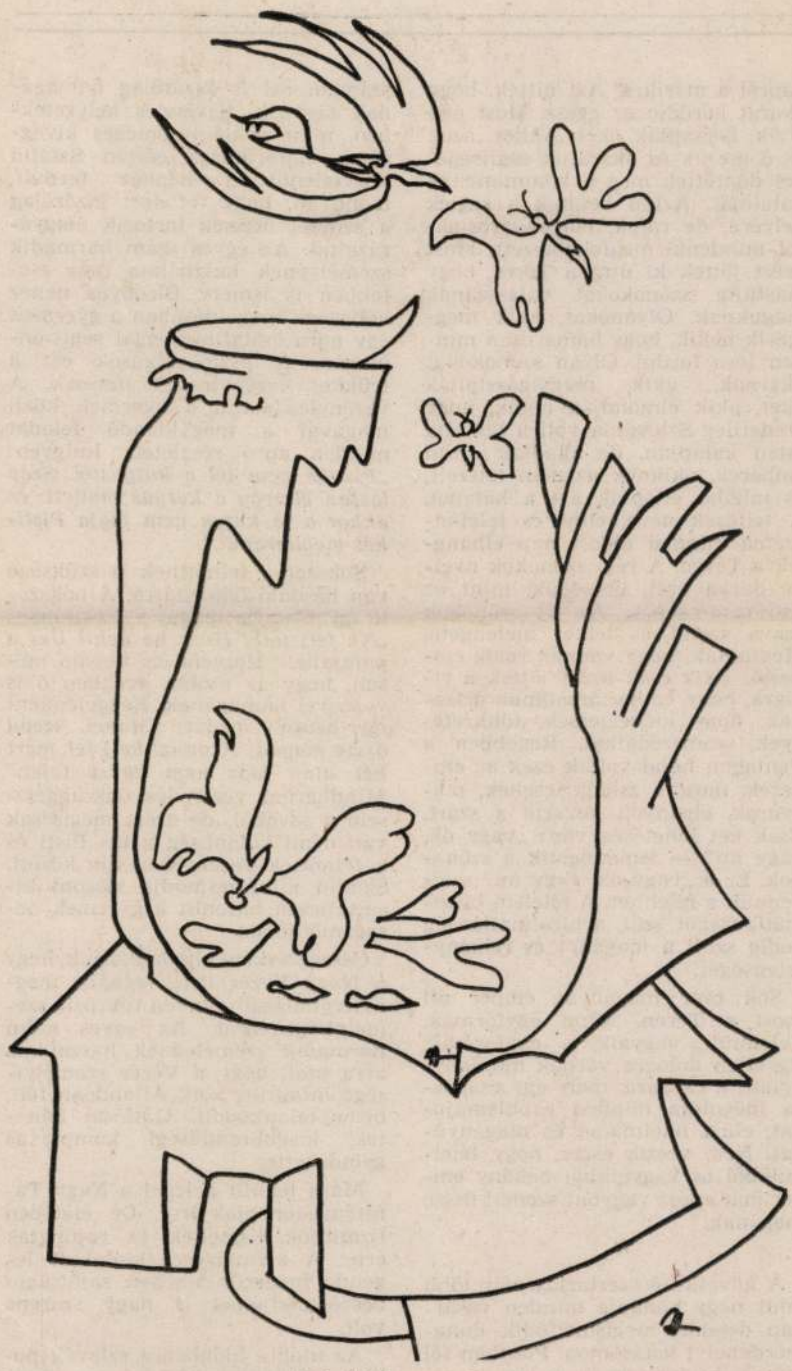

Jakobi Anna rajza

napról a másikra. Azt hitték, hogy akarat kérdése az egész. Most úgy érzik, becsapták őket. Akkor, azok az ő erejük és akaratuk segítségével döntötték meg a kommunisták hatalmát. Aztán beültek a régiek helyére, de róluk, börtönvárosiakról mindenki megfeledkezett. Most azért jöttek ki újra a Térre, hogy másfajta szónokokat válasszanak maguknak. Olyanokat, akik megígérik nekik, hogy hamarosan minden jóra fordul. Olyan szónokokat akarnak, akik megvigasztalják őket, akik elmondják nekik, hogy eredetileg Szlovákia volt a bokréta Isten kalapján, de akadtak olyan emberek, akiknek az nem tetszett, és inkább ellopták azt a kalapot. A tettesek neve, címe és telefonszáma minden áldott nap elhangzik a Téren. A régi szónokok nyelve durva volt, beszédük, mint az égő ostorcsapás. Az új szónokok szava szelíd és lelket melengető. Megtudták, hogy vannak rossz emberek, akik csak azért jöttek a világra, hogy embertársaiknak ártsanak, hogy kiéheztessék, tönkretegyék szomszédaikat. Régebben a Pentagon héjái voltak ezek az emberek, most a zsidók, csehek, magyarok, cigányok keverik a szart. Csak két lehetőség van: „vagy ők, vagy mi" — ismételgetik a szónokok. Ez a „vagy ők, vagy mi" szüli bennük a félelmet. A félelem bizalmatlanságot szül, a bizalmatlanság pedig szüli a magányt és reménytelenséget.

Sok ezer magányos ember áll most a Téren. Mind egyformák. Félelmük, vágyaik is egyformák. Egyetlen dologra várnak mindannyian: a csodára, mely egy csapásra megoldja minden problémájukat, elűzi félelmüket és magányukat. Nem veszik észre, hogy félelmükből és vágyaikból néhány ember már egész vagyont szedett össze magának.

★

A következő szertartás már több mint négy hónapja minden vasárnap délelőtt megismétlődik dunaszerdahelyi lakásomon. Pontban fél tízkor csengetnek, és belép az ajtón Pozsonyban élő zsidó barátom. Leül a konyhában, és türelmesen kivária, míg lezuhanyozom,

számadással is kizárólag önmagának tartozik. Kivételes helyzetekben, mint például tömeges kivégzések előfordulása esetén Sztálin közvetlenül a néphez fordult, mondván, hogy tetteiért kizárólag a szovjet népnek tartozik magyarázattal. Az egyes szám harmadik személyének használata más esetekben is ismert. Bizonyos nehéz helyzetek megoldásában a gyermek egy apró csalafintasággal segít önmagán. A pszichológusok ezt a trükköt vezénylésnek nevezik. A vezénylés során a gyermek közli magával a megoldandó feladat minden apró részletét. Imigyen: *„Pistike nem fél a kutyustól. Szép lassan elmegy a kutyus mellett, és akkor a jó kutya nem fogja Pistikét megharapni."*

Sokszor a felnőttnek is szüksége van hasonló bátorításra. A bokszoló így biztatja magát a szorításban: *„Ne félj tőle! Húzz be neki! Üss a pofájába!"* Hetvenéves anyám meséli, hogy az utóbbi években ő is vezényel önmagának. Reggelenként így hergeli magát: *„Manci, szedd össze magad! Azonnal kelj fel, mert hét után már nem kapsz tejet."* Mindhárom vezénylés önszuggesszió a javából, de azért mégiscsak van némi különbség a kis Pisti és a felnőttek vezénylésmódja között. Sztálin kifejezésmódja viszont kísértetiesen hasonlít a gyermek beszédmódjához.

Összegzésként elmondhatjuk, hogy a Nagy Vezér eme verbális megnyilvánulásai is híven tükrözik személyiségzavarát. Az egyes szám harmadik személyének használata arra utal, hogy a Vezér személyisége infantilis volt. Állandóan félt, bizonytalankodott. Gátlásai lehettek, kisebbrendűségi komplexus gyötörhette.

Mára lehullt a lepel a Nagy Tanítómester alakjáról. De életében tízmilliók tisztelték és rajongtak érte. A személyéről kialakult legenda megerősödésében sajátságos beszédmódjának is nagy szerepe volt.

Az utóbbi időkben a szlovák politikai életben is feltűnt egy olyan személy, aki nagy szeretettel beszél önmagáról egyes szám harma-

Julius Jakobi
festő

M.D.K.

Kiállítása van a Kulturális Kapcsolatok Intézetében.

A Műcsarnok értesíti a kiállításlátogatókat
Magyar Nemzet, 1979. ápr. 30

6p.

M.D.K.

Jakobi Gyula

"Felvidéki és Kárpátaljai képzőművészek kiállitása a Nemzeti Szalonban" cimmel hozza a lap a müvésznek az egyik -kiállitáson szereplő- képét "Önarckép" cimmel.
Repr.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. márc. 5-11
VI. évf. 10. sz.

MDK

Jakobi Gyula festő

A fővr. sajtó .. méltatja a felvidéki és kárpátaljai müv.eket. Felvidéki Ujság, 1943, márc. 3. 4 l.

MDK

Jakobi Gyula

kassai festő

Tátra-Almanach. Szlovenszkói városképek.
Bratislava-Pozsony, 1938. 83 l.

Akademia Handlowa
Zakład Nauk
Handlowych
Katedra Towaroznawstwa
Komunikat
nr 1

Tabela - Alkomat
Elementarne metody
oceny, Poznań - Lwów
Poznań, 1938.
83 s.

5/173

Rend ..... szükséglet, ... fejezet, ...

27

Tétel	A rendelet		
	kelte	száma	
1908. 1.	III/2	128435/908	Vajdahunyadi vár
2	V/8	96459/908	" "

MDK

Jakobi Gyula, festőm.

erősen szétszaggatja a szineket és formákat. Tájképeket, figurális festményeket állitott ki.

Ijjas Antal: A felvidéki és kárpátalji képzömüvészek kiállitása.
Nemzeti Szalon.- Nemzeti Ujság. 1943. febr. 28. 15.1.

Jakobi Gyula

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

305. old.

Jakobik Gyula

építész

Budapesti bérpalota,

repr.

Képzőművészet

1933. 150. l.

felmerült jövedelmet jelentett

agyott uj vizszolgáltatási sza-

eszedett közcsőépitési hozzájá-

.alapján a 8 %-os jövedelmező -

gváltása /6o.821.79 P/. A lak -

vel több bevételt eredményeztek.

származó bevételek jelentős mér-

zelésü gazdálkodásra való áttérés

önféle jövedelmeket csupán három

t lakásokért /16.o2o.-P/, Nyomás-

.-- P/ tételekre. Az áttekinthető-

jes tagoltságukban mutatjuk ki,

szétosztás és az előirányzattal

kimutatást közöljük.

Jakobik Gyula

Béhár a Német-
völgyi úton, fenti
szerte

Repr.-
Képzőművészek

1934. 170 l.

Jakobi Elza

Csoportkiállításon szerepelt a Kovács-Szalonban.

MN 1931. II. 22.

UJSÁG

Szász Lajos miniszter beszámolója a közellátási helyzetről

A fővárosban kétszeresére emelik a mosószappan-fejadagot

A 42 tagu országos bizottság pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen *Szász* Lajos közellátási miniszter részletes tájékoztatót adott közellátási helyzetünkről. Rámutatott arra, hogy a háborut megnyerni és a győzelmet biztositani a hadsereg mellett csak egységesen megszervezett hátország szilárd alapokon nyugvó háborus gazdálkodása tudja. Ez a legpontosabban elkészitett terveket követel. A miniszter összehasonlitásokat tett más országok közellátási rendszerével, majd azt hangoztatta, hogy a jegyrendszer kiterjesztése csak akkor jelent előnyt, ha ennek alapján az állam mindenki számára szerény méretü, de egyenlő és igazságos juttatást tud biztositani.

A mezőgazdaságban kétféleképen lehet a szükségletet biztositani. Az egyik eljárás az egyes gazdaságok termeléséből indul ki, levonja a gazdasági és háztartási szükségletet és a fennmaradó felesleget veszi igénybe. A másik eljárás a szükségleteket meghatározott kulcs alapján felosztja az egyes gazdaságok között és a rájuk eső hányadot igénybeveszi anélkül, hogy a megtermett mennyiséget, valamint a gazdasági és háztartási szükségletet figyelembe venné. *Az első eljárás az elszámoltatás, a második a kivetés.* Közellátásunk [illegible] elszámoltatás zükbe adni. *A bizonytalanság árt legjobban a közellátásnak.*

A közellátási miniszter ezután a kivetési rendszerről beszélt és annak igazságosságát hangoztatta. — Ez természetesen — mondotta — annak a kulcsnak megállapitásától is függ, amely szerint az egyes gazdaságok a közellátási szükséglet fedezéséhez hozzájárulni kötelesek. Meg kellett huzni azt a vonalat, ameddig az általános termelési és beszolgáltatási kötelesség bevezetésénél elmegyünk és amelyen tul a további beszolgáltatás összetételét az egyes üzemek szabad választására bizzuk. Nálunk *ezt a határt a kenyérgabona és zsiradék termelésénél kellett megvonni.* Gyakorlati megfontolások eredményeképpen a beszolgáltatási kötelesség kivetését a szántóföldre korlátozták. Mindent el fognak követni a gazdaságok teljesitőképességének jobb és tökéletesebb osztályozása érdekében. Nem látszott indokolhatónak, hogy a beszolgáltatási kötelesség mértéke tekintetében a nagy- és kisgazdaságok között különbséget tegyenek.

A miniszter ezután ismertette az uj beszolgáltatási rend megvalósitása érdekében megjelent rendeleteket, majd kijelentette, hogy az egyes termények és termékek forgalmára vonatkozó intézkedéseket *külön-külön rendeletben adja ki.* — Megnyugtatok mindenkit — mondotta a miniszter —, *hogy a közellátás szempontjából fontos áru forgalma nem marad szabályozatlanul.*

Ruha, cipő, szappan

Szász Lajos közellátási miniszter ezután az ipari ellátás helyzetét ismertette, beszélt a nagyarányu gazdasági munkásruházati akcióról, majd kijelentette, hogy miután a ruházati cikkek terén a készletek szükösek, a jövőt illető törekvések elsősorban oda irányulnak, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagokat olyan cikkek előállitására használják fel, amelyek a dolgozó néprétegek ruházati cikkekkel való ellátására alkalmasak.

Közölte a miniszter, hogy átfogó intézkedésekre van szükség a textiláruk elosztása terén. Erősebb nyilvántartás lép életbe a textilnagy- kereskedőknél és megfelelő összhangot kell biztositani az áruelosztás és a megállapitott árak betartásának ellenőrzésénél is. A lábbeli helyzetnél legfontosabb a készletek igazságos elosztása. *A szappan helyzetnél javulás tapasztalható és ennek eredményeképpen a főváros területén a mosószappan-fejadagot a közeljövőben kétszeresére emelik,* csecsemők *fürösztésére pedig magas zsirtartalmu, ugynevezett bébi-szappant rendszeresitenek.*

Decentralizálják a közigazgatást

Beszélt ezután a közellátási miniszter a közellátás közigazgatásának decentralizációjáról és közölte, hogy *ezt meg akarja valósitani, mert a közellátás feladatait központilag megoldani lehetetlen.* A közellátásügyi igazgatás decentralizációja párhuzamosan halad az uj termelési rend megvalósitásával. Fontos szerepet szánt a községekben a gazdákból alapitandó közellátási bizottságoknak. A törvényhatóságokban szintén közellátási bizottságok felállitását tervezik. A külső szervezet kiépitésével kapcsolatban nagymértékben visszafejleszti a központi szervezetet. A termények összegyüjtésénél és szétosztásánál kereskedelmi szervezetre van szükség.

A miniszter ezután áttekintést adott a háborus magyar árpolitikáról, a mezőgazdasági árszabályozó rendelkezésekről és vázolta az e téren megoldásra váró feladatokat. *Szász* Lajos közellátási miniszter beszéde végén kijelentette, hogy a háborus erőfeszitések között nagy nehézségeket leküzdve, uj alapokra kell fektetni közellátásunkat. A munkához már hozzákezdtek, meri állitani, hogy ez sikerre is fog vezetni, de ehhez megértésre, támogatásra, összefogásra van szükség.

A miniszter előadását követő vitában felszólalt *Somssich* László gróf, *Esterházy* Móric gróf, *Teleki* Béla gróf, vitéz *Purgly* Emil és *Temesváry* Imre. Mint hogy a bizottság tagjai közül még többen jelentkeztek hozzászólásra, az előrehaladott időre való tekintettel a vita folytatását kedden délelőtt 11 órára halasztották.

1943. márc. 6.
UJSÁG

KÉT KIÁLLITÁS

(e.a.)

I.

Felvidéki és kárpátaljai művészek

Négy évvel ezelőtt láttuk az ezen a kiállításon szereplő művészek legtöbbjét ugyanott, ahol most második fővárosi kiállításukat rendezik: a Nemzeti Szalonban. Akkoriban is az volt az érzésünk, hogy a művészek és műveik megválogatása nem volt eléggé szigoru. Reprezentáló bemutatkozásokra finom szürő kivánatos, nehogy gyenge, vagy jelentéktelen alkotások mérsékeljék a kiállitás egészének hatását.

A kiállitás szervezői, ugy látjuk, nem okultak a négy évvel ezelőttinek tanulságain. Ezuttal is fölösszámu jelentéktelen munka csuszott be, számos olyan mü, amelyről nehéz itéletet mondani, mert alig van rajtuk megitélnivaló. Sok a dilettantizmus ezen a kiállitáson, ami más szóval tehetetlenséget (nem tehetségtelenséget!) jelent, arra való képtelenséget, hogy a művész a festés, vagy a szobrászat eszközeivel és megérzékitő lehetőségeivel meggyőzően láthatóvá tudja tenni, amit benne az érzés sugallt, vagy amit magában elgondolt. A meggyőzés képessége a teljes illuzióltkeltés tehetségét jelenti, annak feltétele pedig a mesterség tudása. Ennek hiányát nevezzük a fogalmat nem pontosan meghatározó, de közkeletü szóval dilettantizmusnak.

Akiket ezzel a szóval jellemeznénk, azokról ne essék ezuttal szó. Megszabott helyünket inkább az igazi művészeknek szánjuk. Néhány igen tehetséges festőjük és szobrászuk szerepel a kiállitáson (nem tudjuk, hogy az ungvári Beksay és a rozsnyói kitünő Tichy Kálmán, akinek hazakerülését annakidején olyan örömmel láttuk, miért maradt el róla). Csillaghy György bravuros festő. Női arcképe messziről megragadja érdekes szinkompozicióját a szemet. *Jaszusch* Antal régebbi kiállitásokon felvidéki festőink legnagyobb erejü tehetségének mutatkozott. Mintha azóta visszafejlődött volna: ereje vadsággá torzult. Egymásra való tekintet nélkül harsogtatja szinelt és önkényesen bánik a természet formáival. Pedig érdekes és gazdag mondanivalóju művész. Külvárosa (80.) önkényes és nem meggyőző perspektivájával is megragadó kép virágba borult gyümölcsfáival. „Hazafelé" cimü képét monumentális hatásuvá fokozhatta volna az előadás nagyobb nyugalmával és a tulzottan sok kék mérséklésével.

Lenhardt György jó érzékkel keresi ki a tájékban az érdekes és nem mindennapi motivumot. A „Hófoltok", a „Sziget vége" megannyi sikerült tájkép s náluk is különb munka „Esti hangulat"-ának (93) sárgával átmelegitett finom szürke harmóniája. *Pleidell* János izmos tehetség. Kitünő rajzoló, nemcsak tollrajzain, hanem festményein is. Festőnek is kiváló lesz, ha jobban megneveli szinérzékenységét és megkiméli a szemet alakjainak megokolatlan cinóberveres reflexeitől. *Zmeták* Ernő is robusztus tehetség. Keményen rajzos a festői előadása és a brutalitásig kimélelten a valóságszemlélete. Öccsének és önmagának arcképe egyáltalán nem vonzó munka, de művészének nagy tudásával imponáló. *Farkas* András képei között külön klasszist képvisel Mosónők (24) cimü olajfestménye. A motivum — a háttéri hidnyilás felé haladó, árnyékba borult, hátát mutató mosónő sötét foltja a hidon tul a párázó viz és levegő enyhe fényességében — Daumier-é, s a francia nagy művész hires szajnaparti képére emlékeztet a kép festői előadása is; de aki igy tud festeni, a szin, a fény és árnyék vegyülésének ekkora érzékenységével, az bizonyára ennél többre is képes: attól jogunk van egyénibbet és eredetibbet is várnunk. *Harmos* Károly régi ismerősünk, amióta először találkoztunk vele az Ernst-muzeum kiállitásán. Terjedelmes gyüjteménnyel szerepel ezuttal, viz- és olajfestményekkel, rajzokkal. Harmos igen eredeti képzeletjárásu illusztrátor-tehetség. Merész elképzeléseiben gyakran tulmegy a festői kifejezés lehetőségeinek határán és olyasminek megérzékitését kisérli meg, amit a festői ábrázolás eszközeivel megfogni nem lehet. De ahol a határon innen marad, ott a fantasztikum megéled és meggyőzővé válik ecsetje alatt. Nagyobb fegyelmezettség javára válnék művészetének, arra pedig rásegithetné az, ha megkisérelné, hogy a grafikai eljárások nyelvén, a rézkarc, vagy még inkább a szükszavu fametszet nyelvén szólaltassa meg mondanivalóját.

Jakoby Gyula festményeinél jobban tetszik nekünk két mozaikképe. *Dinnyés* Henrik egyetlen munkájával, egy tájképpel szerepel a kiállitáson. Felszántott barna dombok oldalában apró házak. Érdekes kép, csak a kelleténél nagyobbméretü. *Kárpátfalvi* József szántóföldekkel csikozott hegyi tája (86) szép veduta. *Pausz* Ilona olasz fiuja (127) az olasz novecentisták klasszicizáló, kevéssé szines stilusát képviseli.

A kiállitás szobrászai közül az érsekujvári Csiesátka Ottokár válik ki. Gyermeket tartó anyja hatalmas plasztikai erővel teljes alkotás. Nagy erő lakik ebben a fiatal művészben, de egyelőre még fegyelmezetlen és nyers. Képességeiről kedvező fogalmat ád egy szakállas férfifeje is. *Löffler* Béla a másik szobrásztehetsége a kiállitásnak. Fába faragott ruhátlan álló nőjének ugyan nem hibátlanul megoldott a kompoziciója, de megmintázásán látszik a művész tudása. Sikerült munkája siremlékterve is (97), továbbá lengyel feje (98) és „Öregség" cimü gipsze. *R. Nyiry* Lili tehetséges kerámikus. Apró szobrai nem annyira szobrászi tulajdonságaikkal hatnak — bár a művésznő igen izesen mintázza alakjait —, mint inkább megvesztegetően szép és egyenletes mázukkal.

2. Karácsony

Dehát mire juthat egy festő, ha mégoly világosan látja is, hogy a közállapotok nem kifogástalanok, a halál ellen nincs orvosság, a nők magatartása is hagy maga után kívánnivalót. Megpróbálhatja elviselhetővé tenni evilági vendégjárásunkat, értelmét adni annak, hogy eszmék, gondolatok, érzések foglalkoztatják embertársainkat, tulajdonképpen nagyon is érdekes folyamatok mennek végbe környezetünkben, a lelkekben, a közelebbi és távolabbi hazában, az elmékben. Nem lehet soha eltelni azzal a sok reflexióval, képzettársulással, élményanyaggal, ami akár egyetlen személy tudatában is felhalmozódik, legyen az az eseménytelen hétköznapok szürke kis névtelenje. S ezen kívül vannak még a hivatottak, a választottak, a megjelöltek, a bizakodók, a tömegek, az elmések, huncutok, egykedvűek, megcsúfolhatatlanok, jellemesek, hűségesek, mind, akik másként és másként reagálnak a valóság változásaira, izgalomba jönnek a szép látványtól vagy az elvbarátok árulásától, kitörnek a korlátok közül, vagy éppen beletörődnek a regulák kényszerébe, felvetik a fejüket egy okos érv hallatára, vagy meghunyászkodnak a hatalom bitorlói előtt.

Mindez benne van Jakoby Gyula oeuvre-jében, közvetlenül, áttételesen, jelképesen, parabolikusan, elrettentően, elképesztően, értelmezetten, indokoltan. Az átlagember természetrajzáról művészünk azért képes hitelesen beszélni, mert festőileg gazdagon, szerkezetileg tömören jeleníti meg következtetéseit, elevenen érzékelteti elmélkedéseinek summáját, tapasztalatainak lényegét. Jakoby Gyula századunk neves koloristái közé sorolható, világszemléletének kritikai éle nem mond ellent az általa használt színek bőségének, árnyalatosságának, képei intenzív festőiségének. Ebben ugyancsak hasonlatos Chagallhoz, Soutine-hez, Van Dongenhez, az új festészet bűvösszavú mesemondóihoz, akiknek legkáprázatosabb elképzelései is megfelelnek a letisztult realitásnak, a szív, a fantázia, az igazság belső rendjének. Az ige testté lőn, a révület megelevenedik, a látomás magához hasonítja a létezés fizikai törvényeit. A kötéltáncos is lehet marionette-alak, a bábu bársonyszékbe ülhet, a hintáslegény szentté merevülhet, a klikk népképviseletté deklarálhatja magát. A festő — ecsetének és palettájának a segítségével — elhitetően varázsolja vászonra a valószínűtlen helyzeteket is, ha képalkotó eszközeivel közérdekűvé általánosítja mondanivalóját.

A fogalmazói kar valamelyik nagyeszű fokozatosa egyszer ugyan fejtegette volt, hogy ami groteszk, az reakciós, mégse sértő, ha Jakoby Gyula festményeire

3. Férfi esernyővel

4. Gyerek festékkel

Pög: Jakoby Gyula

Művészettörténeti Értesítő 1973/3

szépségét, boldog örömét sugározzák ma is. Ha tájképet fest, élményét ugyanazzal a mélyreható együttérzéssel közelíti meg, mintha emberi arcot igyekezne megragadni. Amióta csak festészettel foglalkozik, megsokszorozott erővel dolgozik kompozícióin. „Soha annyira nem éreztem, hogy mi minden vár még rám — írja — festeni, dolgozni akarok, amíg élek. Egyre jobban magaménak érzem azt a földet, amely annyi csodával ajándékozott meg. Tulajdonképpen csak törleszteni fogom tartozásom és boldog leszek, hacsak egy kis töredékét is viszonozhatom." — Tiszteletreméltó vallomás! Művészetének kulcsát és hatóerejét ebben a teljes emberi életre figyelő magatartásban találhatjuk meg.

M. Kiss Pál

Pogány Ö. Gábor:

JAKOBY GYULA

Századunk szlovákiai festészetének kimagasló alakja Jakoby Gyula. Kassai születés, hetven esztendeje már, hogy Rákóczi városában él. Pályája viszonylag simán, különösebb hányattatások nélkül zajlott le, sokat dolgozott, aránylag szerény anyagi eredménnyel. Hatvan éves korában a Csehszlovák Szocialista Köztársaság érdemes művészének címével tüntették ki. Több mint tíz esztendeje annak, hogy Budapesten is bemutatkozott életművének válogatott darabjaival. Kézikönyvek, lexikonok őszinte elismeréssel szólnak művészetéről, a hivatalos körök is egyre hangsúlyozottabb büszkeséggel szerepeltetik képeit. Szabó Gyula halála óta a kelet-szlovenszkói területen most már egyedül képviseli az expresszíven mozgalmas, indulatosan érzelemgazdag piktúrát. A losonci mesternek házasság révén rokona is volt, kifejező erejük szenvedélyessége még a rokonságnál is döntőbben állította egymás mellé törekvéseiket.

Jakoby Gyula csendes élete, kedélyes egyénisége mintha nem igazolná műveinek zaklatott hangvételét. Minden képében van ugyanis valamiféle elintézetlen keserűség, fájdalmas vallomás. Egész munkásságából kitűnik, hogy ez az ízig-vérig kassai festő mindig magas hőfokon mondja ki véleményét, nem rejti véka alá ítéleteit, megveti a konformista illendőséget, szívesen vállalja a kispolgár elborzasztásának szerepét. Biztos, hogy Jakoby Gyula iróniára hajlamos intellektus, de alkotói magatartását mégse a puszta gúnyolódás, a könnyen kínálkozó karikírozás jellemzi. Sokkal elementárisabb benne az igazmondás vágya, semhogy beérné egy bon mot-val, egy semmire se kötelező poénnal. Igaz, rendkívül fejlett az érzéke arra, hogy észrevegye az egyedi és társadalmi lét fonákságait, a kishorderejű vagy nagyhangú értelmetlenségeket, a konvencionális vagy eredetieskedő blöfföket, az ártatlan vagy véres tévedéseket. Kompozícióiban éppen ezért állásfoglalás feszül, leplezetlen kritika a hatalmaskodással, filiszterséggel, szervilizmussal szemben.

Pedig Jakoby Gyula nem keresi a tendenciózus témákat, nem illusztrál példabeszédeket, nem pályázik az erkölcsnemesítők kenetes pozícióira. Megelégszik a gyanútlanok, védtelenek, jóhiszeműek, kisegzisztenciák felidézésével, azzal, hogy a jóságot, az emberiességet, a szegénységet szembesítse a rosszindulattal, a pökhendiséggel, az előkelőségekhez húzók szemfülességével. Ábráin krumpliorrú, félszeg figurák csodálkoznak bele a világba, hiszékenyen figyelik a hordók szónokait, hunyorogva hallgatják a közhelyeket, megrökönyödve tapasztalják, hogy a népbarátok vizet prédikálnak és bort isznak. A felháborodás nem tör ki belőlük dörgés-villámlás formájában, inkább a csalódottságot képviselik; a kis himpellérek és a magasrangú önkényeskedők gonoszkodásai miatt egyaránt búslakodnak, a közélet vurstlijában a sírva vigadók közé tartoznak. Olykor a rászedettség melankóliája, máskor a megalázottak szomorúsága tükröződik fényes szemükben, melyet a bánat árnyéka keretez, a minduntalan elképedés tágít kerekre. Mert ép ésszel nehéz elhinni, hogy mennyi fortély, romlottság halmozódik fel egyesekben, s milyen gátlástalanul tudnak a szelídek, a békés természetűek számlájára álnokoskodni.

Jakoby Gyula nem áll egyedül a bölcs rezignációnak ezzel a képi nyelvezetével, a XX. század képzőművészeiből se hiányzott a bíráló fanyalgás, a nemtetszés kinyilvánítása. Az efféle szatirikus vonások a középkor óta gyakran felbukkantak a műalkotásokban, így a gótikus faragványokban, Brueghel, Bosch, Callot, Goya műveiben. Az elmúlt száz-százhúsz év folyamán a grafika egyik-másik műfaja a szociális ítélkezés szószékévé vált, éles hangon, kíméletlenül ostorozta a visszás jelenségeket. A modern festészet úttörői közül azok, akiket filozofikus alkatúaknak lehet minősíteni, nézeteik kifejtésében ugyan nem hasonlíthatók a karikaturistákhoz, a szatirikus rajz művelőihez, ám a maguk módján mégis érzékeltetni tudták társadalomkritikájukat, etikai aggályaikat, azt a meggyőződésüket, hogy az érzékenylelkű művész nem mehet el szó nélkül a szenvedők, a magányosok, a reménytelenek mellett. A posztimpresszionizmusnak, az expresszionizmusnak, a kubizmusnak, az École de Paris-nak, a naivizmusnak megvannak a maga moralistái, festők, akik a színek és formák új hangzataival végül is az emberi együttérzés, a szíves megértés szószólói voltak. Van Gogh, a szegény Vincent is világmegváltó tervekkel kezdte pályáját. Kosztka Mihály, aki Csontváry Tivadar néven festő lett, valahány cselekedetét prófétai sugallatra hajtotta végre. James Ensor fanatikus utópistaként igyekezett jobb belátásra bírni az emberiséget. Marc Chagall álmatag jelképei mentségül készültek a garázdán káromkodó és nyers dalú jelen kísérteteivel szemben. De Rouault, Kokoschka, Soutine, Pechstein és mások bizarr motívumai, tétova modelljei is egyfajta menekülő nosztalgiát, passzív hümmögést hangoztatnak az elfogadhatatlan körülmények, a szánalmas tények ellenében.

Jakoby Gyula is ehhez a családhoz tartozik. Szimbólumai néha bármily mókásaknak, játékosaknak látszanak, nem kívánnak szépíteni a dolgokon, a nagy cirkusz, amelyben élünk, végre is sok életveszélyes mutatványt tart a műsorán. Hiszen maga az élet is egészségtelen, ha nem teszünk semmit akut vagy látens kórokozói ellen.

1. Műlovarnő

Tábla — 48 egkári Fényi béla — Jakobey Károly

Revue de Hongrie

1910. III. a. V. k. 503–504. l.

Bibliai mysek a Művészházban.

Jakoby Károly festő

Pesti Hirlap. 1880. jul. 25.

Haas Ivor: Magyar festők

Jakoby Károly festő

Pesti Hirlap. 1880. jún. 20.

Kaas Ivor: Magyar festők

Baán. Katolikus templom

Pesti Hírlap. 1880. jul. 9. 6.

Pokolbeli tanár a baáni katolikus templom....

Jacobey Károly festő"

Müggy Tó" 1930. VI–VII. 176–78.

Jakobey Károly ferd.

Pesti Hitlap. 1880. jul. 9. 6.

Jakobey Tamás a budai Katolikus templom ....

Jacobi (?), Jakoby Károly festő

Pesti illetőp. 1880. máj: 30.

Az esztergomi SzT. tum kapolnát...

Jakoby 1.2/, grafikus

Iparművészet 1895-ben 85.l

Sárospataki

Kat. kerepl. főoltárainak

képe, Jakobey Károly

Religio, 1874. II. év. 19. k.

Vegyes. (164.)

A eszéki templom ügyéről készült
fahoberg Károly albumképről

Fővárosi lapok 1866. VIII-29. 84.

1 lap

Báb- Kau baja

Kat. templ. Lőrinczinek

Ugr. Fabobey Károly

Religio, 1874. II. fv. 19. h.

Vegyesek. (164. o.)

Patak Jenő

Alkalmazott oltárkép."Szent Vnedel"

Jacobey müve a csókakői templomban.

Fővárosi Lapok 1865.I.II.12.131.old.

Falkép. Esztergomi Szt. Anna Kápolna.
Jakoby

Pesti kiadás. 1880. máj. 30. 5.
Az esztergomi Szt. Anna kápolnát...

Festészet, XIX. sz. 2-f. –

Jakobey Károly 48 mire.

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. I. 503–504. l.

Bibliai képek a Művészetben.

Plasztika, körplasztika
Nagy Ignác mellszobra, Jakobey Károly

Divatcsarnok, 1855. szept. 11. 51. 1020

Művészet

Festészet, táblakép,
Angyal, Jakobey Károly, másolat Guido
Réni után

Divatcsarnok, 1855. szept. 10. 50. 1000
Művészet

Festészet XIX. sz.. Jakobey K.: Czuczor Gergely.

Magyar Müvészet 1928. 1-59. o.
Mihályi Ernő: Pannonhalma.

Orsz. Gazdasági Egyesület, mű-
pártoló

Pesti Hirlap. 1839. okt. 21. 3.

Jakoby Károly festő már elké-
szülte....

Táblakép. Romantikus táj. Jakobey Károly

Magyar Művészet 1925. 25-32. o.
Elek Artur: A Szépmüvészeti Muzeum uj szerzemé yei.

Jakobule T. pentr.

Pastorium 1923. IV. esp. II. pele
860 l.

Turin Jeus: Mureșmorenudelah hephiel
litasa.

Jakobey Károly, Kerti MTK

Feltámadjon Petőfi a szabadságharc negyedik hősének képét (1870) kerülte Kovács Mihály után. 187 old.

Szelesi Ferenc: Adatok Szeged XIX. századi képzőművészetéhez. 180. o.

A Móra Ferenc Múzeum évkönyve. Szeged. 1958. Szegedi Nyomda Váll. 1958

állítólag Kulán 1826-ban

Jakobey Károly, festő; szül. ~~Bajáin~~ 1825-ben megh. 1891 julius 14-én Budapesten. Atyja orvos volt Bajain. Hat évig Marastoni Jakab pesti festőiskolájában tanult, aztán Bécsben Waldmüller iskolájában képezte magát. Innen visszatérve Pesten telepedett meg. A Pesti Műegylet tárlatain 1852-ben csendéletképekkel és egy arcképpel szerepelt először. † 1859-ben festette Liszt, Beethoven, Meyerbeer, Händel, Bach és Gluck zeneszerzők arcképeit. ~~Kazinczy Ferenc szépkalmi lakának tárlatát~~ 1860-ban festette Kazinczy Ferenc szépkalmi laka és sírköve cz. képét, mely a M. Tud. Akadémia tulajdona, s amely még ez évben kőnyomatban is megjelent. Az 1860-70-es

---

† 1858-ban készült Lendvay és Fáncsy Ilka mint Rómeo és Julia cz. képe, melyet kőnyomatban a Napkelet cz. lap adott ki.

években főleg vidéki templomok részére dolgozott. 1878 őszén Mezőpetriben (Szatmár vármegye) J. festette a templom falképeit, melyek Rafael Transfiguratioját, Rubens Assumptiojat és Van Dyck Szent Háromságát ábrázolják, továbbá a Hit, Remény és Szeretet eredeti kompozicióit. Ugyanez időben gróf Wenkheim Frigyesné családi kápolnája részére egy oltárképet, a sátoraljaujhelyi kath. templom részére pedig számára (a Maria Assumptio cz. nagy méretű képet festette. 1879 elején Simor János hercegprimás megbízásából a bukovinai csángó magyarok számára egy szent István királyt ábrázoló nagy oltárképet festett. Ez év elején készült Mária születése cz. oltárképe a

Jakobey Károly festő 2.

sóskuti templom számára. 1879-ben festette továbbá a Kéméndi templom Szt. István cz. oltárképét, az aranyosmaróti templom Szent Kereszt cz. képét, a pusztaszámolyi templomnak a Transfiguratiót ábrázoló képét, Józsefházára Szent József képét, Jászapáti részére egy Szent Háromságot s Danko József praelatus számára a Mater amabilis cz. képet. 1880-ban a hercegprimás számára festette Immaculata cz. képét, Dankó József részére egy allegorikus oltárképet, a szatmári püspök részére Szent Lőrincz cz. oltárképét s egy magyar főur családi kápolnája számára Jézus és Mária szive cz. képet. Ebben az időben készülhetett a szatmárfényi és a merki templom oltárképei. 1880-ban nyert megbizást a trencsénbabáni templom ~~magyarcserkom~~ hat mennyezetképének és három oltárképének megfestésére. Ugyancsak ez ~~ebben~~ (a festette) félegyházi uj templom ~~részére~~ oltárképét is. 1881-ben festette az etyeki templom falképeit és oltárképét

1884-ben a budapesti kelleti pályaudvar királyi várótermének freskóit, melyek a Béke és Dicsőség géniuszait ábrázolják, J. festette s ugyancsak tőle valók az ajtók felett a Reggel és az Est allegoriai alakjai is.

Jakobey Károly festő

J. egike volt a legszorgalmasabb magyar festők-
nek, aki gyorsan és sokat dolgozott. Nagyrészt al prima
festett s képeit nem igen lazurozta. Önálló Kompozíciója
kevés van, egyházi képei többnyire híres mesterek képei-
nek másolatai vagy változatai. Művészi hagyatékából
1910-ben a Művészház rendezett kollektiv kiállitást.

Jakobey Károly festő

Lendvay Márton, Lendvay Mártonné cz. olajfestmé-
nyei, Lendvay Mártonnét ábrázoló aquarellje és Fluma-
di László vésjadra viszik cz. rajza az Ernst-Múzeum
tulajdona.

Jakobey Károly

A Képzőművészeti Társulat kiállításain a következő művekkel vett részt:

1880. tavaszi kiáll.: Szent Ágoston, Örangyal, Szent Ágoston (pályaművek az egyházi festészeti díjakra).

Jakobey Károly (irodalom)

Jakobey Károly (irodalom)

Képzőművészeti Szemle. 1879. 15, 31, 151. l. — 1880. 47, 164. l. — 1881. 10, 13, 94. l. —

Nemzeti Szalon Almanachja. Budapest, 1912. 136, 176 l.

Ország-Világ. 1885. 842. l. (Petőfi legújabb arcképe.)

Jakobey Károly (irodalom)

Szépművészeti Múzeum. (Magyar Művészeti Adattár. Ujházy Ferenc közleése.)

Vasárnapi Ujság. (1860. 278. l. — 1884. 725. l. — 1891. 494. l. —

és a család gyászjelentése.

Jakobey Károly

pestō

Gyertyaöntő

300.-

VII. A négy mellék ol
szövegű tiszti tá
ankipendium

Ki

Expressumba

Fennebb felsorolt pótmunkák végzé
elrendelem, adott árak megfelelők.

Budapesten 1916. nov. 17-én

x) előnyösen 350 koronával.

Jakobey Károly

Lód

Magyar Korona

1883. aug. 18 (A zsámbéki templom ünnepélye)

A templom mennyezetén a szentélyben Van Dyck után a Szentháromság, a hajóban Schmorr után a Kánai menyegző, Schmorr után az evangyelisták közt, Poussin után Mária mennybemenetele, a karzat fölött Jézus az Olajfák hegyén Schraudolf után. Freskó.

Jovanovics Szlavkó v. 197.

Jakobey Károly

JAKOBEY KÁROLY festő 1855-ben részt vett a műegylet január—februári műtárlatán. A katalógus így jegyzi fel: Jakobey Károly Pesten: Arckép. Erről a képről azt írja Ney, hogy benne igen sok jó van, de mégis hiányzik benne azon bizonyos fény, mely az emberi test színezetéből sohasem marad ki, ez pedig a főnek, különösen pedig még inkább a ruházatnak sokkal több kerekdedséget adott volna. Figyelmeztetjük különben erre a szép tehetségű fiatal művészt. —461 P. I.

Művészet 1912.
245. l.

lomból. 3. Minden a fontebb feltételeknek megfelelő festészeti, szobrászati, épitészeti vagy metszetmű a pályázatra küldöttnek tekintetik, kivéve, ha a beküldő a kiállítás megnyitásától számított két hét alatt, tehát 1912 november 20-ikáig irásban kijelenti, hogy a pályázatban részt venni nem kiván. Ez a kijelentés az illető művön „nem versenyez“ jelzéssel fog feltüntettetni. 4. A pályabiróság tagjai a pályázatban részt nem vehetnek. 5. Az érmek kiadására, esetleg ki nem adására vonatkozó javaslat felett a Társulat rendes pályabirósága, kiegészitve a vallás- és közoktatásügyi magyar kir. állami minisz-

Czettler Sándor
22. l. K

(12)

~~Grimm Rudolf~~ 19. l. 22.
~~Klatter~~ 19, 20.
Jakobey K. 19
Kriehuber 20. l.
Manielli 19
Mansfeld J. G
22. l.
Rohn 20. l. 21, 22. l.
Steris Károly 19

Udvarlaki Béla 20 l.
Vahot Imre rumi rajzoló 20 l.
Widemann Elias
22. l.

Lovasok

ul. Tüzér
1902 okt. 1

Gaál Ferenc

Andrássy út 83.

Micrashor

1922. jún. hó 4.

Jakobey Károly

s.

Váci Mur. lajos

20 S. l.

Jakobey Károly.

l.

Bartha Lizi

57. l.

~~Bácska Tk. 131.~~

Jakobey Károly

Perváltozásképes

576. l

(Jakobey Károly)

Szekeres Margit:

( ) 8-r. 14 kép,
114 l. Bp. 1938.
Gyent (2117)

Jakobey Károly

Petőfi Sándor arcképe, festménye 1848-ból. A Szemere kapzatából került a M. Nemzeti Múzeumba, hol az 1947. júliusi nyári szerencsi kiállításon volt kiállítva.

(Alighra készült fényképről másolva)

1519-ben, meghalt ugyanott 1594-ben).

fordulva, teljes arcélben látható festett férfiú
lére fehér és ajtatosan lefelé néz. Szemöldöke,
szín szakálla barna. Sötétpiros palást-
világos vörös és kabátjának szűk
ujjai kézelője hósé hilaászik. Az égbolt
kőtérben fal látható. felhős.

s, vászonra, méretei 59.7 : 48.3 cm.
lira. Ára 179 frt 40 kr.

57.

Jakobey Károly

1.

Egyházmegyei Levéltár
I. 1880. 36 r.

Kilátás a Greimkógelről. Soproni hegység.

JAKOBEY KÁROLY

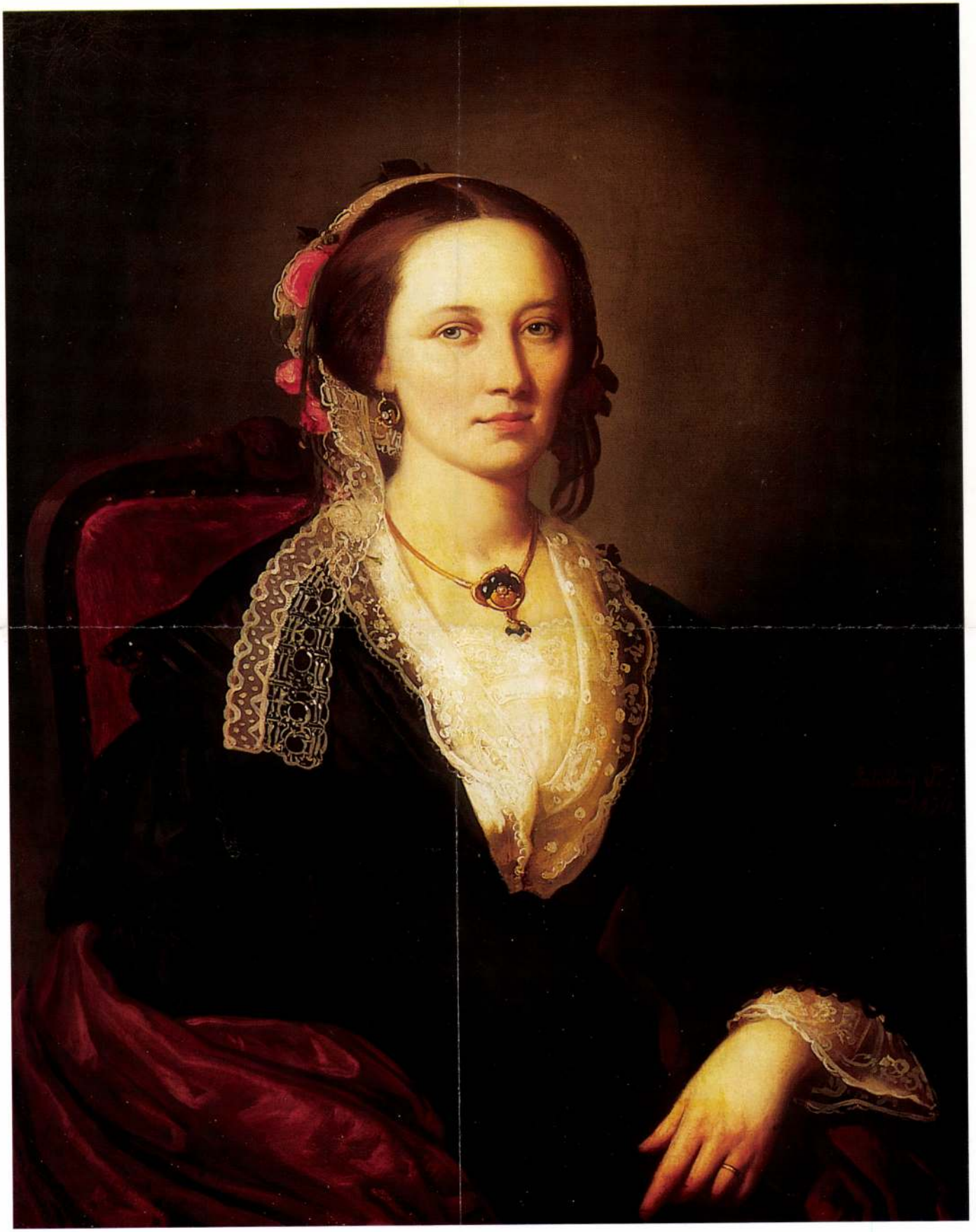

157

158 • JAN ABRAHAMSZ BEERSTRATEN
(Amszterdam, 1622–1666, Amszterdam)

Téli táj falusi templommal és befagyott kanálissal

74 × 111 cm
Olaj, fa
J. j. l.: a bárka oldalán AB
VÉDETT
Kiállítva: 1981. október–november,
Magyar Nemzeti Galéria,
Válogatás magyar magángyűjteményekből
Reprodukálva: a katalógusban, 97. sz. kép
Kikiáltási ár: 10 000 000 Ft

„Téli városképek és tengeri kikötők festője. Topográfiai hűségre törekvő, dekoratív hatású téli tájképeivel az antwerpeni iskola, Joos de Momper hagyományait folytatja.

A hiteles művekkel, elsősorban a budapesti Szépművészeti Múzeum téli tájával összehasonlítva a faktúra, a fényhatás és a színezés azonosságáról győződhetünk meg. Így Jan Abrahamsz Beerstraten szerzőségében bizonyosak lehetünk, annak ellenére, hogy a szignó valószínűleg később került a képre. J. Hos megállapítása szerint a mester ezt a „holland" téli tájat Jan Wildens „Januarius" metszete alapján festette. A háttérben homályosan kirajzolódó tornyok Antwerpen látképéből „maradtak", a falu esetleg Oosterwee."

(1981. október–november, Magyar Nemzeti Galéria, Válogatás magyar magángyűjteményekből, katalógus 80. o.)

A világ nagy múzeumai számos hasonló Beerstraten művet őriznek.

Jan Abrahamsz Beerstraten: Ouderkerk látképe télen, 1659 (Rijksmuseum, Amszterdam)

Jan Abrahamsz Beerstraten: A Sloteni templom télen, 1658–59 körül (Rijksmuseum, Amszterdam)

Jakobey Károly

Lajos — művezető — kapásék

Művezető

1910. március hó 4.

Koenen VI. 279

Jakobey Károly

l. Egyh. Zm. Lap

1882. 216. l. 217. l.

10493 sz.a.kelt s a bpesti IX.k
deletének másolata:

Utasitom az állampénztá
orsz. bizottsága épitészének a
megvizsgálása és az ótordai ev.r
utjai alkalmával felmerült utikö
40 kor.napidij után bélyegelt ny
/54/koronát fizessen ki és az ér
mellett tárcám naplójában kiadás

A hivatalos máso

igazgató.

orsz. alatt lefoglalt és megbecsült ingók le- s

tott.
ft.

esüs. adóvégrehajtó.

MŰEMLÉKEK OLTÁR

689/1914

ljegyzések és utasitások.

Folytatólagos jegyzőkönyv, mely felvétetett
A helyesbitett tartozás erejéig .....so
illetve felülfoglaltattak.
Ezzel a jegyzőkönyv befejeztetett és aláirat
Kmft

hátralékos. adóbecs

Folytatólagos jegyzőkönyv, mely felvétetett
A helyesbitett tartozás erejéig .....so
illetve felülfoglaltattak.
Ezzel a jegyzőkönyv befejeztetett és aláirat
Kmft

hátralékos. adóbecs

Folytatólagos jegyzőkönyv, mely felvétetett
A helyesbitett tartozás erejéig .....so
illetve felülfoglaltattak.
Ezzel a jegyzőkönyv befejeztetett és aláirat
Kmft.

hátralékos. adóbecs

Folytatólagos jegyzőkönyv, mely felvétetett
A helyesbitett tartozás erejéig .....so
illetve felülfoglaltattak.
Ezzel a jegyzőkönyv befejeztetett és aláirat
Kmft.

hátralékos adóbecs

Jakobey Károly

Petőfi arcképei
vlaj.
Repr.
Ország-Világ
1888. 52. sz.

pedig, mint hogy a legtöbbször mínusz
órára a munkában egyáltalán nincs
az minek magasabb bére, a lehető
rövid munkaidő.

Jakobey Károly

l. Ephrem. Lap
. I. 1880. 131. l.

külföldi kiadók jegyzékhiányára
ként a német, osztrák, angol, s
gokról, valamint uj antiquar kö
tott kis szakjegyzékeket adunk
a rendelések feladását.

Kérjük Önöke
köröket, hogy a megfelelő szakj

Az uj és ese
rendeléseket, amelyeket pótolni
deni, mi igérjük, hogy rendelés
sabban és legpontosabban fogjuk

Szives megbí

Jakoby Károly

festette a Kőhid-
gyarmati rk. templom
oltárképeit 1873/74-
ben.
Főoltárkép: Szent Mónic
Mellékoltárképei: a Szent
család és Nep. Szt. János
1874. a hercegprímás ter-
mében Esztergomban voltak
kiállítva.

Uj Magyar Sion
1874. V. köt. 397 l.
398. l.
(Oltárképek)

A m. postatakarékpénztártól

16136

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Budapest
IX. Hügyes Endre u. 10.

Hivatalból
díjtalanyozva

Jakobey Károly

Petőfi arcképe
keresztet vitán
(Jelenleg a Magyar
Nemzeti Múzeum-
ban)

Szinyei X.
1000-h.

2206. LEVESTÁL FEDŐVEL. Porcellán, festett virágdísszel. Olasz . . . 50.—
2208. TÁNYÉR. Porcellán, festett virágokkal. Olasz. 4 darab. (1 repedt.) . . 40.—
2209. OVÁLIS TÁNYÉRKA. Porcellán, festett virágdísszel. Olasz. 3 darab . . 30.—
2210. MÁRTÁSCSÉSZE. Porcellán, festett virágdísszel. Olasz . . . . . 10.—
2211. BABA. Cserép, XVIII. század. (Ragasztott parókával.) . . . . . 20.—
2212. HÍMZETT TERÍTŐ. Perzsa, XVII. század. 250×200. . . . . 1.500.—
2213. TERÍTŐ. Piros damaszt. Olasz, 1600 körül. 245×177. . . . . 600.—
2214. APLIKÁLT FRIZ. Olasz, XVI. század. 295×25. . . . . 200.—
2215. APLIKÁLT FRIZ. Olasz, XVI. század. 295×27. . . . . 200.—
2216. APLIKÁLT FRIZ. Olasz, XVI. század. 192×28. . . . . 120.—
2217. MELLÉNY. Bársony. Albán, XVIII. század. . . . . 100.—
2218. GOBELIN. Enghien, XVI. század első fele. 248×170. . . . . 8.000.—
(Illusztrálva a VII. táblán.)
2219. GOBELIN. Enghien, XVI. század első fele. 260×177. . . . . 8.000.—
2220. BORDÓ DAMASZT. XVII. század. (Hibás.) . . . . . 50.—
2222. ZÖLD BROKÁT. Olasz, 1600 körül (Hibás.) . . . . . 300.—

Jarobey Károly

l.

Mag NM Cent

11. l.

Jakobey Károly

[Egyházm. Lap]

1881. 355. l.

Ведущий - Под

Jakobey Károly

1877-ben készítette a budavízivárosi temetőben levő Gyulai-mauzoleum boltozatainak falképeit.

Schoen Rév. 1916

28 l.

A festi képek: Ádám és Éva megkísértetése, az örökéletet hirdető Krisztus, a Hit alakja, a feltámadást hirdető 2 angyal, az utolsó ítélet rekvizitumait hozó angyalok, az ujjal telkét megdicsőülésre felkérő négy angyal.

KUCSMÁS FÉRFI,
római.
II—III. század.
Bronz, mag. 6·5 cm.

ORANS,
ókeresztény.
III—IV. század.
Bronz, mag. 6·2 cm.

THURIBULUM, (194. kép)
áttört fedővel és plasztikus mintájú testtel.
Német munka, XII. század.
Bronz, mag. 15 cm.
A kölni Schnütgen-gyüjteményből Simor prímás vásárolta, 1884.
Keresztény Múzeum Esztergomban. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 362. l.

BOTFEJ,
oroszlánfejjel.
Német munka, XII. század. (?)
Bronz, mag. 13 cm.
A kölni Schnütgen-gyüjteményből Simor prímás vásárolta, 1884.
Keresztény Múzeum Esztergomban. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 362. l.

GYERTYATARTÓ
Német munka, XV. század.
Réz, mag. 17·5 cm.

Jakobey Károly

ar. 1880-as évek végén
Újpesten lakott s ek-
kor festette a (Hajós-tér)
meggyeri kápolna
szent képeit és fal-
képeit

Ugro. 462. l.

Kitüntetésünkért

Budapesten

Jakobey Károly

festette a raposkai templom oltárképét.

Szeghalmy Gyula

Dunántúli vándorjáró

Pp. 937. 260. l.

MAGYAR KIR. VALLÁS ÉS
KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTER

34.344 szám:

3.

A mieszlékek országos bi-
zottságához, véleményének
közlése végett, Lekiildetik.
Budapest, 1904. évi április hó 22-én.
A miniszter meghagyásából:

Lippich

Jakobey Károly

Fotette a cegléd-
ág. ev. templom olta-
lépjét, dukor, nem
vij a.

Kolofont

225. l.

ván, elfogadhatónak talál

Erről a tek.el

hó 3-án, 521.sz.a.kelt át

rencsém tisztelettel ért

dr. Mariay Odön s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri irodatiszt.

pénzből.

./.

sz. csekkszámla terhére:

ltségekre ..... 20 P

én. A miniszter rendeletéből: dr.Mariay

A hivatalos másolat hiteléül:

miniszteri irodatiszt.

Jakobey Károly

l.

III. Postatakarékpénztár anke-

1921 jan-feb 79. 1.

szerint a műemléken semmiféle változtatást a
délye nélkül végrehajtani nem szabad. Az
megóvásáról intézkedik.

A fenti törvények és rendelet alapjá
a műemléki jellegű kastély fenntartásáról gon
ingatlanon tervezett helyreállítási és esetleges á
céljából a Műemlékek Országos Bizottságána

Felkérem továbbá, hogy a mellékelt
állapotáról postafordultával a Műemlékek C
Amennyiben a kastélyról fényképpel rendelke

Budapest, ...

47.783. — Egyetemi

Jakobey Károly

festette az esztergomi
Szent Anna-templom
lourdesi Boldogasszony
Szűz oltárának képét.

Számoród 25. l.

vegyes

1.73

1 köt. 4:=

Ipolyi-Stummer

Arnold von

Beiträge zur mittelalterlichen Siegelkunde Ungarns

(Besonders abgedruckt aus dem September-, October- und November-Hefte des III. Jahrganges der „Mittheilungen der K. K. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale).

Jakobey Károly
emlékkiállítása
Művészház, 1910
május.

Jakobey Károly

l.

Kent Győri Cé

VII. aukciója

17, 18. l.

32. l. után

VI. TEX

(1472-től

		Kikiállási ár pengőben
1472.	BOA. Kanadai róka	200.—
1473.	HOSSZÚ HERMELIN SÁL . . .	320.—
1474.	GALLÉR. Fehér-róka	200.—
1475.	NŐI BUNDA. Breitschwanz. (Kisebb hibákkal.)	1600.—
1476.	NŐI BUNDA. Bueno	160.—
1477.	KÉT FÜGGÖNYSZÁRNY ÉS 1 DRAPÉRIA. Sárga selyembrokát, bélelve	150.—
1478.	KETTŐS ÁGYTERÍTŐ ÉS 2 STOR. Tuszor, richelieu hímzéssel és kézirece betéttel	640.—
1479.	NÉPIES HÍMZÉS. 6 darab . . .	7.—
1480.	KETTŐS ÁGYTERÍTŐ, SZÉLES STOR ÉS 1 DRAPÉRIA. Grenadin, kézirece betéttel és kézi azsurral .	400.—
1481.	NÉPIES HÍMZÉS. 6 darab . . .	6.—

		Kikiáltási ár pengőben
	dővel és kanállal, 11 kávéscsésze aljával,10 mokkáscsésze aljjal, 24 lapos-, 24 tészta, 24 gyümölcstányér, 12 csonttányér és 1 sótartó, összesen 116 drb)	225.—
1465.	CSÉSZE, ALJJAL. Porcellán, festett és aranyozott díszítéssel. XIX. sz.	25.—
1466.	TINTATARTÓ. Porcellán, alakos, festett és aranyozott díszítéssel. Schlaggenwald, 1850 körül . . .	90.—
1467.	CIPŐALAKÚ CUKORTARTÓ. Porcellán, festett és aranyozott díszítéssel	20.—
1468.	VÁZÁCSKA. Bisquitt-porcellán. 2 drb (Csekély hibával)	12.—
1469.	EGYSZEMÉLYES KÁVÉKÉSZLET. Porcellán, festett virágdísszel. (Javított)	20.—
1470.	CSÉSZE ALJJAL ÉS TÁNYÉRKÁVAL. Porcellán, festett rózsákkal .	12.—
1471.	TEÁSCSÉSZE ALJJAL. Porcellán, kobaltkék szegéllyel. 15 darab. (1 alj csorba)	25.—

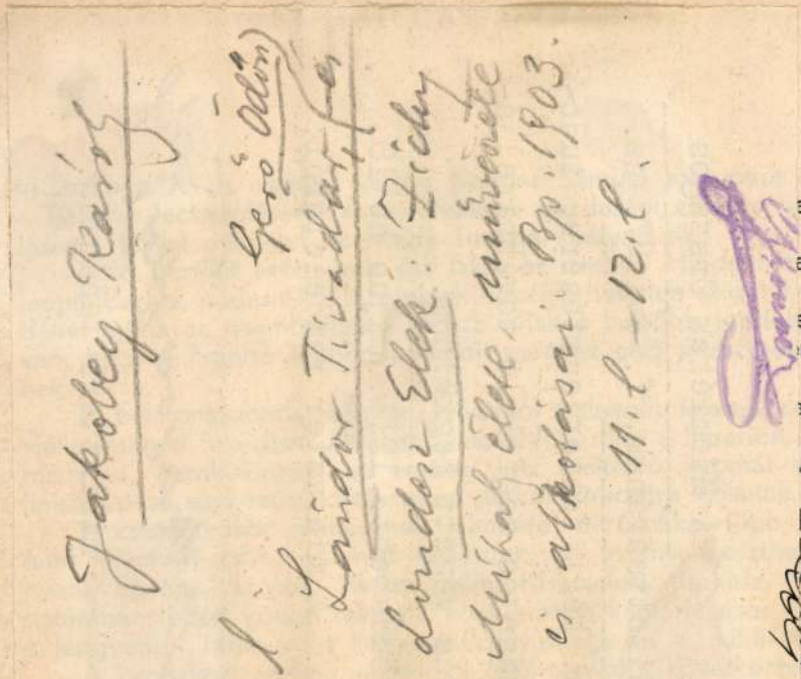

is arra, hogy
aló fölhaszná-

agykiterjedésű
kitűnő mene-
ek is és innen
n korba nyúl-

avartalan dilu-
tarándszarvas,
viselő magda-

helyről mutat-
ly, Héviz, Vo-
eszprém, stb.
, mint például
kovásvár.
tve, leginkább
elepeinek nyo-
étezer év óta
y e kor isme-
telepe volt a

Fonyódon, Fenéken, Ságpusztán, Füreden, Balácapusztán, Kenesén találtak. A leletek után ítélve, nagy római telepek állottak a mai Kékkút, a kövesdi Kőkoporsódomb és Ságpuszta környékén is. Az egyes községek határából mérföldjelzők, sír és fogadalmi kövek, oltárok, kőkoporsók, edények, fegyverek, ékszerek, apróbb szobrocskák, agyag és üvegedények, különféle használati tárgyak óriási számmal kerültek ki.

Alsóörsön remek ékszerszekrényt rejtett egy kiásott téglasír. Arácson, Monoszlón, Révfülöpön, Gyenesdiáson, Kővágóörsön, Kékkúton, Diskamajorban érdekes feliratos sír- és oltárköveket találtak. Lesencetomajon, a rómaiak Caesariana-jában két, Jupiter tiszteletére állított III. századbeli feliratos oltárkövet rejtegetett a föld. Az egyiket Tiberius Flavius Severus, a másikat Flavius Atticianus emeltette. A tihanyi Csúcshegyen, a balatongyöröki Szentmihálydombon, a keszthelyi hercegi kastély előtt, Nagyvázsonyban, Zalavárott, Fenéken, római castrumok és castellumok állottak.

Igen forgalmasak lehettek a Balaton északi és déli részén átvezető átlós útak, melyek közül az északi út Fenéken, Tapolcán, Nagyvázsonyon, Veszprémen át vezetett Aquincumba, a déli pedig a Pécs—wieni fővonalat kötötte össze a Dunapentelénél betorkoló Eszék-aquincumi fővonallal.

Még csak föltételezni sem lehet, hogy a római uralom megdőltével a Balatonvidék puszta területté vált volna. A kitűnő római utak, keresetlenül is erre terelték a népvándorlás embertömegeit. Az V. század elején a hunn uralom alatt élő gótok, még csak a tó keleti csücskéig jutottak el, de a

	Kikiáltási ár korona
ellátott, dombormüves és alakos példányok. 121—126 drbja 2 K, 127—132 drbja	4.—
148. Üvegdiszkancsó, Dunapentele	40.—
153—155. Három dombormüvel ékitett oltárfej, Óbuda, darabja	25.—
159—160. Római parkettrészek és színes freskórészletek, együtt	5.—

III. Bihari Sándor festőművész hagyatéka.

A) *Festmények.*

A képek címei után, zárjel között levő számok az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat által az 1906. évben rendezett hagyatéki kiállítás törzskönyvi számai.

161. Napos táj, 63×30, (116)	100.—
162. Vörös inges férfi, 53×43, (113)	120.—
163. Homokos táj, 44×26, (247)	40.—
164. Faluvégi házak, 28×24, (270)	20.—
165. Tiroli interieur, 26×22, (313)	80.—
166. Zombory Lajos festő képmása, 60×48, (42)	100.—
167. Asztagok, 63×35, (88)	140.—
168. Thyras kutya, 24×18, (263)	30.—
169. Kötő asszonyok, 30×26, (420)	20.—
170. Kenyeret szelő asszony, 40×32, (225)	20.—
171. Kenyérszelés, 52×38, (71)	60.—
172. Pista bácsi, 28×22, (314)	40.—
173. Zagyva tája, 28×22, (307)	30.—

	Kikiáltási ár korona
174. Kéztanulmányok, 45×23	20.—
175. Schefcsik-majori út, 22×12, (300)	20.—
176. Vásárra menő koldusok, 25×15, (266)	30.—
177. Szolnoki cigánygödrök, 35×25, (173)	40.—
178. Síró leány, 22×12, (294)	20.—
179. Mesgyeút kövekkel, 51×41, (260)	20.—
180. Napsütötte utca, 22×12, (255)	20.—
181. Madonnafej, 33×21, (427)	30.—
182. Cigányputri, 32×24, (155)	30.—
183. Tanulmányfej, 20×16	50.—
184. Eötvös Károly arcképe, 84×68, (25)	200.—
185. Konyha-interieur, 46×32, (232)	50.—
186. Hajnal. 42×32, (169)	40.—
187. Plein air, 32×20, (165)	30.—
188. Nepomuki szent János, 52×36, (78)	80.—
189. Ökrösszekér, 44×32, (168)	80.—
190. Vízió, 45×33, (249)	60.—
191. Vázlat Krisztus sírbatételéhez, 41×29, (412)	30.—
192. Tájkép, 70×56, (47)	150.—
193. Kenyeret szelő asszony, 45×37, (243)	80.—
194. Havas táj, 63×43, (43)	120.—
195. Vázlat Bihari Sándorné arcképéhez, 50×40	100.—
196. Tiszapart, 22×12, (282)	20.—
197. A régi Zagyva-híd, 62×46, (109)	120.—
198. Télen a kútnál, 20×18, (274)	20.—
199. Krisztus temetésének vázlata, 34×22, (127)	20.—
200. Tájkép, 96×70, (12)	200.—
201. Tanulmányfej, 20×16, (253)	20.—

	Kikiáltási ár korona
202. Kosfej, 18×12, (318)	10.—
203. Krisztus sírbatétele, (41) (L. az illusztrációt)	100.—
204. Tanító bácsi, akvarell. 51×41, (334)	20.—
205. 7 darab rajz, darabja	10.—

B) *Műteremtárgyak.*

206. GUIDO RENI modora: Tanulmány, 44×36	80.—
207. XVII. századi olasz festő. Tanulmány, 62×48	100.—
208. BIEDERMEYER festő: Álom, 73×55	10.—
209. Ismeretlen spanyol festő XIX. század: Ülő férfi, 14×10	80.—
210. JENDRASSIK JENŐ: 3 akttanulmány, darabja	5.—
211. 11 darab reprodukció együtt	2.—
212. Egy régi festmény	1.—
213. DONÁTH GY. műterméből: Kéz, gipsz.	2.—
214. DAMKÓ J. Vörösmarty, gipsz	3.—
215. MORODER: János apostol, fafaragás	60.—
216. Kínai fafaragvány	20.—
217. Két putto-fafaragvány, darabja	10.—
218. Velencei üvegkulacs	8.—
219. Gyöngyös fejék	2.—
220. Virágos pruszlik	1.—
221. Hímzett selyemstóla	5.—
222. Hímzett túri csizma	10.—
223. Túri piros szattyáncsizma	4.—
224. Hímzett bőr-dohányzacskó sallangokkal.	20.—

Kikiáltási ár korona

225. Csikóbőrös kulacs ..... 3.—
226. Rézfeszület ..... 10.—
227. Alabárd nyéllel, XVII. század ..... 10.—
228. Két alabárdfej, XIX. század, darabja ... 8.—
229. Kis buzogány városi címerrel ..... 4.—
230. Mellvért, XIX. század ..... 1.—
231. Rézampolna, XVIII. század ..... 10.—
232. Antik modorú teafőző ..... 30.—
233. Réztrombita ..... 1.—

IV. Olajfestmények.

A) *Régi mesterek.*

(A zárjelben levő számok a kép belső méreteit jelentik cm.-ekben.)

234. BOURGIGNON modorában: Csatakép, 80×90 ..... 50.—
235. DAVID J. L. (?): VII. Pius pápa képmása, 39×28 ..... 200.—
236. GREMONT két festménye, darabja .... 20.—
237—238. MARKÓ KÁROLY iskolája: Két tájkép, 35×26 darabja ..... 30.—
239. II. SÁNDOR orosz cár arcképe. — Peint par I. ROMBAUER St. Petersbourg l'ané (sic!) 1818. d'aprés Isabeau ..... 50.—
240. TIVOLI (ROSA DA) modorában: Itatás, 140×60 ..... 100.—
241. TIZIÁN után: Danae, XVII—XVIII. századbeli másolat (l. az illusztrációt)... 100.—

	Kikiáltási ár korona
242. WEBER HENRIK: Családi jelenet (l. az illusztrációt)	100.—
243. ZAUSIG JÓZSEF: Gyermekfej, XIX. század eleje (l. az illusztrációt)	80.—
244. XVII. századbeli olasz festő: Oszlopcsarnok, 120×94	100.—
245. Barokkorbeli festő: Krisztus temetése	60.—
246. Barokkorbeli olasz festő: Foglyok	40.—
247. Flamand festő, XVIII. század: Tájkép juhokkal	80.—
248. Ismeretlen flamand festő, XVIII. század: József és Putifárné, 78×62	80.—
249. Ismeretlen festő, XIX. század: A víg hollandi, 36×28	50.—
250. Ismeretlen olasz festő: Játszó gyermekek, 32×26	50.—
251—252. Francia festő, XVIII. század: Két tájkép, darabja	100.—
253. Ismeretlen festő, XIX. század eleje: Arab	40.—
254. Orosz madonna, XVIII. század, 70×45.	30.—
255. XVIII. századi velencei festő: Madonna Jézussal, 38×32, olajfestmény márványon	50.—
256. Rézrefestett Madonna, empire-keretben, 20×27	40.—

B) *Jacobey Károly festményei.*

259. Az Úr szava, 60×36	80.—
260. A vértanuság, 48×32	20.—

	Kikiáltási ár korona
261. Vázlat a transfiguratióhoz, 50×30	30.—
262. A Szent Lélek eljövetele, 58×36	50.—
263. Nepomuki szent János, 58×38	80.—
264. Apostoli munka, 53×33	80.—
265. Pieta, 49×33	80.—
266. Vísió, 48×38	60.—
267. Szent Miklós, 49×37	60.—
268. Utolsó ítélet, 65×50	100.—
269. Apostolok az angyallal, 95×70 (L. az illusztrációt)	100.—

C) *Modern mesterek.*

270. BOGMANN H. C.: Tájkép, 47×32	150.—
271. — Lovak, 48×24	150.—
272. DOBY JENŐ: Batthyány Lajos gróf képmása	40.—
273. EISENHUT FERENC: Tanulmány, 70×52	500.—
274. GREGUSS IMRE: Csendélet dínynyékkel, 60×40	150.—
275. HOLLÓSI SIMON: Női tanulmányfej, szignálva, 46×33	300.—
276. KACZIÁNY GÉZA: Balatoni táj, 44×28	30.—
277. KARDOS GYULA: Idős nő, 40×33	150.—
278. KATONA NÁNDOR: Erdőalja, 30×24 ..	100.—
279. — Tátra, 34×20	100.—
280. KOMÁROMI-KATZ ENDRE: Az én utcám, 50×40	70.—
281. KOROKNYAI OTTÓ: Búcsu, 34×22 ...	30.—

sign: Véber H. 1865

	Kikiáltási ár korona
242. WEBER HENRIK: Családi jelenet (l. az illusztrációt)	100.—
243. ZAUSIG JÓZSEF: Gyermekfej, XIX. század eleje (l. az illusztrációt)	80.—
244. XVII. századbeli olasz festő: Oszlopcsarnok, 120×94	100.—
245. Barokkorbeli festő: Krisztus temetése	60.—
246. Barokkorbeli olasz festő: Foglyok	40.—
247. Flamand festő, XVIII. század: Tájkép juhokkal	80.—
248. Ismeretlen flamand festő, XVIII. század: József és Putifárné, 78×62	80.—
249. Ismeretlen festő, XIX. század: A víg hollandi, 36×28	50.—
250. Ismeretlen olasz festő: Játszó gyermekek, 32×26	50.—
251—252. Francia festő, XVIII. század: Két tájkép, darabja	100.—
253. Ismeretlen festő, XIX. század eleje: Arab	40.—
254. Orosz madonna, XVIII. század, 70×45.	30.—
255. XVIII. századi velencei festő: Madonna Jézussal, 38×32, olajfestmény márványon	50.—
256. Rézrefestett Madonna, empire-keretben, 20×27	40.—

B) *Jacobey Károly festményei.*

259. Az Úr szava, 60×36	80.—
260. A vértanuság, 48×32	20.—

	Kikiáltási ár korona
261. Vázlat a transfiguratióhoz, 50×30	30.—
262. A Szent Lélek eljövetele, 58×36	50.—
263. Nepomuki szent János, 58×38	80.—
264. Apostoli munka, 53×33	80.—
265. Pieta, 49×33	80.—
266. Vísió, 48×38	60.—
267. Szent Miklós, 49×37	60.—
268. Utolsó ítélet, 65×50	100.—
269. Apostolok az angyallal, 95×70 (L. az illusztrációt)	100.—

C) *Modern mesterek.*

270. BOGMANN H. C.: Tájkép, 47×32	150.—
271. — Lovak, 48×24	150.—
272. DOBY JENŐ: Batthyány Lajos gróf képmása	40.—
273. EISENHUT FERENC: Tanulmány, 70×52	500.—
274. GREGUSS IMRE: Csendélet dinnyékkel, 60×40	150.—
275. HOLLÓSI SIMON: Női tanulmányfej, szignálva, 46×33	300.—
276. KACZIÁNY GÉZA: Balatoni táj, 44×28	30.—
277. KARDOS GYULA: Idős nő, 40×33	150.—
278. KATONA NÁNDOR: Erdőalja, 30×24 ..	100.—
279. — Tátra, 34×20	100.—
280. KOMÁROMI-KATZ ENDRE: Az én utcám, 50×40	70.—
281. KOROKNYAI OTTÓ: Búcsu, 34×22 ...	30.—

	Kikiáltási ár korona
282. MARKOVITS IVÁN: Boszniai vadorzó, 66×48	80.—
283. MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ BR.: Falurészlet, 14×7	100.—
284. — Ház a Tátrában, 25×17	100.—
285. — Őszi borongás, 90×128	1200.—
286. NAGY ZSIGA: Korhadt kereszt, 44×30.	—.—
287. — Madonna	—.—
288. — Fürdés előtt	—.—
289. — Ábránd	—.—
290. — Cigánysor, 42×28	—.—
291. — Bányászfalú, 42×28	—.—
292. — Alkonyat a velencei tavon, 44×30	—.—
293. — Spanyol zsidó koldusok (pastell), 42×28	—.—
294. — Sokác asszony, 44×30	—.—
295. — Ajándék a nagymamának, 42×28	—.—
296. PALMIE J. CHARLES: Régi ház, 50×36	250.—
297. SCHAAP H.: Kikötő, 60×45	150.—
298. SCHERER R.: Virágcsendélet, 48×32	80.—
299. SPÁNYI BÉLA: Erdőrészlet, 80×120	500.—
300. TORNAI GYULA: Hallgatózó eunuch, arabstílusu rámában, 92×50	700.—
301. WERTHEIMER GUSZTÁV: Háborgó tenger, 26×18	40.—
302. — Szélcsend, 27×18	20.—
303. — Tengerpart, 34×24	40.—
304. ISMERETLEN FESTŐ: Tájkép, a barbizoni iskola modorában, 46×56	300.—

V. Akvarellek, pasztellek, rajzok, grafikai lapok.

Kikiáltási ár korona

305. DEVERIA: Arioste et sa maitresse, színezett litográfia, 1850 körül ..... 15.—
306. FESZTY ÁRPÁD: Magdolna, színes rajz 20.—
307. GOLDSTEIN: Orosz paraszt, ceruzarajz.. 30.—
308. GORÓ LAJOS: A meglepetés, tollrajz ... 10.—
309. HOMICSKÓ A.: Tizenkét karrikatura, Tisza Kálmán és kortársai, együtt ..... 12.—
310. MÉSZÖLY GÉZA: Tájkép, ceruzarajz ... 10.—
311. MUNKÁCSY MIHÁLY: Ceruzavázlat Miltonhoz. (A másik oldalon Singerné arcképvázlata.) Valódiságáért szavatolunk.. 80.—
312—316. MÜLLER JÁNOS: Öt tájkép, gouache. Szignálva: Joh. Müller pin. 1817, darabja 40.—
317—320. ROUSSEAU THEODORE: Tájképek, 4 darab rajz. Darabja..... 250.—
321. Une Tigresse, peint par P. P. RUBENS, gravè par N. Rhein à Vienne, 1700, mezzotinto ..... 50.—
322. SCHWAGER: Erzsébet királyné, színezett litográfia, 1855 körül ..... 40.—
323. STEIN MARIANNE: Szépiarajz. 1804. Szignálva ..... 20.—
324. TELEPY KÁROLY: Tájképvázlat, tollrajz 6.—
325. Női fej, rajz, TELEPY KÁROLY hagyatékából ..... 6.—

Kikiáltási ár korona

326. LIONARDO DA VINCI után: Az utolsó vacsora, rézmetszet ..... 20.—
327. ZEREIS J.: Az apáca, rajz ..... 20.—
328. ISMERETLEN FESTŐ A XVIII. SZÁZAD ELEJÉRŐL: Szent Zsuzsánna, pergamenre festett akvarell ..... 20.—
329. ISMERETLEN FESTŐ A XIX. SZÁZAD ELEJÉRŐL: Tájkép, homokfestmény ..... 10.—
330—360. ***Különféle olajfestmények, akvarellek, rajzok, grafikai lapok.*** 330—333 együtt 40 K, 334—337 együtt 24 K, 338: 20 K, 339: 15 K, 340: 12 K, 341: 12 K, 342: 10 K, 343: 8 K, 344: 8 K, 345—351 darabja 6 K, 352—354 darabja 5 K, 355: 4 K, 356: 3 K, 357—359 darabja 2 K, 360 ..... 1.—
361. ***22 szinezett rézmetszet,*** bécsi képek, a XIX. század elejéről együtt ..... 100.—

VI. Bútorok, apró bútorok, lámpák, órák stb.

362—363. Két kis fali üvegszekrény ..... —.—
364. Velencei álló tükör, XVII. század ..... 15.—
365—366. Két hímzett japáni kép, együtt ... 110.—
367. Intarziás panneau, XIX. század eleje ... 5.—
368. Két régi velencei tükrös dísz ..... 10.—

	Kikiáltási ár korona
369. Tükörtál	10.—
370. Faládikó, 1650-ből	20.—
371. Teafedő baba, Pompadour-asszony, XVIII. (?) század	20.—
372—374. Modern villamos lámpák, 372: 20.—, 373—374. sz. együtt	20.—
375. Iróasztal-láda, titkos fiókokkal	30.—
376. Ékszerszekrény kirakott famunkával	30.—
377. Nagy ismétlő, nyolc napig járó, álló óra, Hintlmayer Mátyás Zwettel	80.—
378. JOSEF STAAL, Schemnitz: Altdeutsch-óra spindel-szerkezettel	30.—
379. Altdeutsch tölgyfa ébresztő-óra, spindel-szerkezet	55.—
380. Faragott tükör a XVIII. század végéről	55.—
381. Faragott facsillár valódi aranyozással	55.—
382. Cseresnyefa konzoltükör berakott sávval, Biedermeyer-kor	100.—
383. Rokoko-stílusu asztalka márványlappal	55.—
384. Faragott barok állvány és zsámoly	44.—
385. Berakott pamlag, Biedermeyer-kor	176.—
386. Cseresnyefa-pamlag, berakott sávval, Biedermeyer-kor	132.—
387. Céhláda 1845-ből	28.—
388. Nagy ruhaszekrény fekete oszlopokkal és kariatidekkel, mahagonifából, Empire	110.—
389. Biedermeyer-korbeli ruhaszekrény	40.—
390. Erdélyi faragott festett szekrény, 1768	300.—
391. Erdélyi faragott szekrény, tájképpel	160.—

Kikiáltási ár korona

392. Erdélyi faragott, gótstílű asztal, XVI-XVII. század ..... 200.—

VII. Kisplasztikai tárgyak.

Lásd a keleti iparművészeti tárgyakat és a néprajzi tárgyakat is.

395. Angyalt ábrázoló márványrelief, XIX. század eleje. Donáth Gyula hagyatékából 60.—
396. Angyal, tűzben aranyozott dombormű, XVIII. század ..... 20.—
397. Szűz Mária, bronzszobrocska, XVIII. század ..... 20.—
398. Ferencrendi barát, kisméretű fadombormű, XVIII. század ..... 10.—
399. LOPINI: Fátyolos nő, márványszobor ... 150.—
400. SZÉCSY: Bacchus, plastelinszobrocska ... 10.—
401. Női alak, bronzszobor, XIX. század .... 10.—
402. Márványfej, XIX. század ..... 10.—
403. Dante, terrakotta ..... 5.—
404. Feszület keményfából, ébenfakereszten XVII. század, Felső-Olaszország ..... 300.—
405. Fafeszület, gyöngyházberakással ..... 16.—
406. I. Napoleon, biscuitszobrocska ..... 20.—
407. I. Napoleon. Bronzérem, bronzkeretben . 5.—
408. Letitia Bonaparte. Mellkép viaszból, üveg alatt, fakeretben ..... 20.—
409. HEU JÓZSEF: Sängerfahrt nach London 1906. bronzplakett ..... 15.—

	Kikiáltási ár korona
410. I. Napoleon, bronzérem fakeretben	15.—
411—412. Krisztus és Mária, két vasöntvény, darabja	8.—
413. Szent Pál, ólomöntvény	5.—
414. Weigel Mátyás születési emlékérme, Bayreut 1587, aranyozott ezüst	20.—
415. Mansfelt-féle Szent György-érem, ezüst, 1669	5.—
416. Luther Márton-érem, ezüst, 1617	2.—
417. Körmöcbányai mérleg, súlyokkal, ezeken Árpádházi királyok korabeli pénzek lenyomatai, XVII. század	10.—
418. SCHWARZ J.: Az 1885-iki orsz. kiállítás érme, vert bronz	1.—
419. TELCS EDE: Lukács-plakett, vert bronz.	6.—
420. Perzsa ezüstpénz, Sapor király idejéből .	10.—
421. 2 darab ezüst és 19 darab rézpénz, India. Együtt	2.—
422. 16 darab különböző korból való ezüst és rézpénz, együtt	4.—
423. Női fej, lávafaragvány	5.—
424. 205 darabból álló, Debrecenből eredő, XVII—XIX. századi pecsétnyomó-gyüjtemény	50.—

zsinoros mentét és fekete nyakkendőt visel, fehér csipkefodorral. Nyakában az aranygyapjas rend, mellén a Szent István-rend szalagja és csillagja. Sötétszürke háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 75·5—57 cm. Ltsz. 982.

41. ***Gr. Széchenyi István.*** († 1860.)

Derékig ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, sűrű fekete hajjal, bajusszal és szakállal. Barna prémmel szegett fekete mentét és fekete atillát visel. Sötétbarna alap.

Olajfestmény. Vászon. M. 79—63 cm.

Jelzése jobbra a kép középmagasságában: «Jakobey Károly/1860.» Ltsz. 899.

42. ***József főherceg, Magyarország nádora.*** (1776—1847.)

Egész alak, szemközt, álló helyzetben, őszülő gyér hajjal és rövid bajusszal. Fejét jobbra fordítja. Jobbjával

fekete forgós csákóját szorítja oldalához, baljával a földre állított kardjának markolatát fogja. Sűrű ezüst zsinoros és paszomántos sötétkék dolmányt, ugyanolyan nadrágot és bal vállára vetett mentét visel. Balra bibor szőnyeggel leterített asztal, rajta könyvek. Mögötte és az ábrázolt feje felett arany függöny. Háttér: balra fal, jobbra ballusztrádos erkély és kilátás a szabadba. Felhős ég.

Olajfestmény. Vászon. M. 69—42·2 cm. Ltsz. 625.

43. ***Sztojkovics Geraszim szerb püspök.*** (1858.)

Derékon alul ábrázolt, félig balra forduló és szemközt lefele tekintő alak, vállára omló fekete hajjal, hosszú szakállal és bajusszal. Melléhez emelt baljában borostyánfüzért tart. Vörös szegélyű fekete reverendát és vörös bélésű fekete felöltőt visel. Nyakában, kettős aranyláncon, ezüsttel díszített fekete kereszt, a felfeszített Krisztussal. Derekán vörös öv, fején kis kerek vörös sapka. Sötétbarna háttér. A kép hátán a következő felírás szerb nyelven:

Tot. Kopics. Lajos. 1907

gel borított és kendőkkel díszített emelvény vonul el, melyre hat lépcsőfok vezet. Ettől balra, a Duna vízállását jelző felírás alatt és a podiumon álló piros-fehér-zöld szőnyegből alkotott menyezet előtt, két munkás fáradozik a láncon leeresztett kő elhelyezésén. Előttük kissé balra az építést vezető Tisdæl kőmives áll, ki háttal felénk fordulva balfelé tekint és jobbját felemelve, a láncot leeresztő munkásokhoz szól. Az emelvényen a közepén József nádor áll, kinek báró Sina György adja át ezüst tálcán a kalapácsot és a vakolatkanalat. A nádortól balra Károly főherceg áll piros tábornoki egyenruhában. A lépcső tetején gróf Széchényi Istvánt és mögötte balra Kopácsy József hercegprimást látjuk. Balra a sátor alatt, fekete frakkban Clark Ádám építésvezető mérnök és William Thierney Clark főmérnök állanak. Az előtér a közepen üres. Balra és jobbra, valamint az emelvényen nagy tömeg, melyben a kor szereplő férfiai ismerhetők fel. (L. a kép alatt kifüggesztett magyarázó rajzot.

Olajfestmény. Vászon. M. 275—397 cm.

Jelzése lent jobbra: «Barabás. 864.» Sina Simon báró ajándéka. Ltsz. 120.

48. *István főherceg, Magyarország nádora.* († 1867.)

Félig balra forduló és szemközt néző alak, álló helyzetben, göndör fekete hajjal, oldalszakállal és kis bajusszal. Balját csípőjén nyugtatja és jobbját az arany rojtos tarka szőnyeggel letakart asztalon nyugtatja, melyen lepecsételt levelet, okmányokat és három kötet könyvet látunk. Aranyzsinoros világoskék atillát, szürke nadrágot és fehér keztyüt visel. Balra az asztal mögött márvány oszlop arany rojtos bibor függönynyel. Jobbra a terraszt szegélyző és a lépcső mentén levezető korlát. Háttér: erdős táj, sima víztükörrel. Felhős ég.

Olajfestmény. Vászon. M. 224—146 cm.

Festette *Hora Alajos.* A Nemzeti Múzeumból. Dalmer Márton ajándéka. Ltsz. 140.

felírás: «Szép meghalni Hazám! érted vagyis élni sokáig, | 's hasznos Tettekkel holtig adózni Neked. | *Kováts János* | Az Eperjesi Egyesült | Görög Katholikus Püspökségi | Nyilvános Könyvtárnak | Felállítója. | Született Egerben | Augusztus 25-dikén | 1764-dikben.» A kereten fent és lent elhelyezett táblákon: «Effigiem Hanc | Spectabis, Ac Generosi Domini: | Joannis Bapt: *Kováts* Agriensis, | Bibliothecæ Diœcesanæ Eperiessiensis | Fundatoris, | In Perenne Grati Animi | Monumentum, | PræsVL, et CLerVs | GræCo-CathoLICæ EparChIæ EperJessJensIs | MVseo NatIonaLI LVbenter obtVLere.»

Olajfestmény. Vászon. M. 135—106 cm.

Jelzése alul jobbra: Miklositz Jos. festette/Bécsben 832. A Nemzeti Múzeumból. Ltsz. 90.

46. *József főherczeg, Magyarország nádora.* (1776—1847.)

Kissé balra forduló alak, álló helyzetben, barna hajjal, oldalszakállal és rövid bajusszal. Fejét félig jobbra fordítja. Balját kardja markolatán nyugtatja és jobbjával a menyezetes trón székére helyezett, kócsag forgós, vörös tetejű kalpagját fogja. Lovassági tábornoki egyenruhát visel, arany zsinoros és paszomántos vörös dolmányt és nadrágot, bal vállára vetett, barna prémes fehér mentét és arany rojtos fekete csizmát. Nyakában az aranygyapjas rend, mellén arany kereszt, a Sz. István-rend szalagja és keresztje. Jobbra arany rojtos vörös terítővel letakart asztal, rajta az «Acta diætalia» négy kötete és hadi parancsokat tartalmazó papirlapok. Háttér hornyolt pillérekkel tagolt szürke fal.

Olajfestmény. Vászon. M. 252—159 cm.

Jelzése lent a jobb sarokban: «Johann Volnhoffer gemahllt/zu Pest. 1803.» A bal sarokban: «Novam Eiffigiem pinxit/Budae 1818./ Wilhelmus Weÿde.» A Nemzeti Múzeumból. Ltsz. 82.

47. *A lánchíd alapkövének letétele.*

Faállványok alatt, melyeknek tetején át a gyér felhőzetű égbolt látható, a kép hátterében, nemzeti színű szőnyeg-

«Nagyméltóságú Stoikovič Geraszim | Isten kegyelméből a a Szerb Fejedelemségben | működő ó-aradi (magyarországi) születésű | orthodox püspök tisztelettel ajánlja saját | arcképét szíves barátsága emlékére Markó Zsófia | úrhölgynek és anyjának | Aradon, 1858. aug. 22. | Alekszič Nikolaj festő.

Olajfestmény. Vászon. M. 71·5—56 cm. Festette Alexič Nikolaj. Ltsz. 430.

44. *Gosztonyi János dandárnok. 1809.*

Térdig ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, álló helyzetben, őszülő fekete hajjal és bajusszal. Jobbját övére helyezi és balját kardja markolatán nyugtatja. Arany zsinoros és paszomántos vörös dolmányt, ugyanolyan nadrágot és vállára vetett, barna prémmel szegett fehér mentét visel. Balra egy földemelkedésen az ábrázoltnak magas zöld forgós fekete csákója. Háttér hegyes vidék. Az égen szürke felhők.

Olajfestmény. Vászon. M. 132—102 cm.

Jelzése alul balra a sziklán: «Barabás. 848./Neugass szerint.» A Nemzeti Múzeumból. Gosztonyi Miklós örököseinek hagyománya. Ltsz. 122.

45. *Kovács János, az eperjesi gör. kath. püspökségi könyvtár alapítója.* († 1834.)

Térden alul ábrázolt, balfelé forduló és szemközt néző alak, borotvált arccal és barna hajjal. Vörös béléssű és fekete támlájú széken ül, bal lábát jobb lábára vetve. Jobbját a ballusztrádos erkély korlátján nyugtatja, ölében nyugvó baljában pedig vörös kötésű könyvet tart. («Diploma Regivm | Svper Bibliotheca Pvblica | In Dioecesi Gr: Rit: Cathol: | Eperiesiensi, Per | Joannem Bapt: Kováts, | Agriensem | Fvndata Et Dotata | Anno Domini | MDCCCXXX.») Arany zsinoros kék dolmányt, ugyanolyan mentét és nadrágot, fodrozott fehér nyakkendőt visel. Mellén vörös szalagon függő érmet látunk I. Ferenc képével. Háta mögött jobbra Pallas Athene álló szobra. Háttér jobbra fal. Balra kilátás Eperjes városára. A szobor talapzatán a következő

zsinoros mentét és fekete nyakkendőt visel, fehér csipkefodorral. Nyakában az aranygyapjas rend, mellén a Szent István-rend szalagja és csillagja. Sötétszürke háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 75·5—57 cm. Ltsz. 982.

41. *Gr. Széchenyi István.* († 1860.)

Derékig ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, sűrű fekete hajjal, bajusszal és szakállal. Barna prémmel szegett fekete mentét és fekete atillát visel. Sötétbarna alap.

Olajfestmény. Vászon. M. 79—63 cm.

Jelzése jobbra a kép középmagasságában: «Jakobey Károly/1860.» Ltsz. 899.

42. *József főherceg, Magyarország nádora.* (1776—1847.)

Egész alak, szemközt, álló helyzetben, őszülő gyér hajjal és rövid bajusszal. Fejét jobbra fordítja. Jobbjával fekete forgós csákóját szorítja oldalához, baljával a földre állított kardjának markolatát fogja. Sűrű ezüst zsinoros és paszomántos sötétkék dolmányt, ugyanolyan nadrágot és bal vállára vetett mentét visel. Balra bibor szőnyeggel leterített asztal, rajta könyvek. Mögötte és az ábrázolt feje felett arany függöny. Háttér: balra fal, jobbra ballusztrádos erkély és kilátás a szabadba. Felhős ég.

Olajfestmény. Vászon. M. 69—42·2 cm. Ltsz. 625.

43. *Sztojkovics Geraszim szerb püspök.* (1858.)

Derékon alul ábrázolt, félig balra forduló és szemközt lefele tekintő alak, vállára omló fekete hajjal, hosszú szakállal és bajusszal. Melléhez emelt baljában borostyánfüzért tart. Vörös szegélyű fekete reverendát és vörös bélésű fekete felöltőt visel. Nyakában, kettős aranyláncon, ezüsttel díszített fekete kereszt, a felfeszített Krisztussal. Derekán vörös öv, fején kis kerek vörös sapka. Sötétbarna háttér. A kép hátán a következő felírás szerb nyelven:

203. Bihari Sándor : vázlat krisztus sirbatételéhez.

A SZENT-GYÖRGY-CZÉH MAGYAR AMATŐRÖK ÉS GYÜJTŐK EGYESÜLETE

HETEDIK MŰVÉSZETI AUKCIÓJÁNAK KATALÓGUSA

MEGNYITÁS: 1911. ÉVI MÁJUS HÓ 14-ÉN DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR.

MEGTEKINTÉS: MÁJUS HÓ 14-TŐL MÁJUS HÓ 21-IG EGÉSZ NAPON ÁT S AZ ALÁBBI ÁRVERÉSI NAPOK DÉLELŐTTJÉN.

ÁRVERÉS: MÁJUS HÓ 22-ÉN, 23-ÁN, 24-ÉN, ESETLEG A KÖVETKEZŐ NAPOKON DÉLUTÁN 5—8 ÓRA KÖZT.

1911

AUKCIÓ-HELYISÉG:
MŰVÉSZ-OTTHON, IV., VÁCI-UTCA 9. SZÁM

E KATALÓGUS A KIÁLLITÁS ÉS ÁRVERÉS EGÉSZ TARTAMÁRA BELÉPŐJEGYÜL SZOLGÁL. ✠ ÁRA 1 KORONA.

A Szt.-György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyüjtők Egyesülete tagjai *tagsági jegyük* felmutatása mellett díjtalanul tekinthetik meg az árverés alá kerülő tárgyakat és vehetnek részt az árverésen. A tagsági jegyet az egyesület pénztárosa (dr. Neumann Miksa, V., Nádor-utca 7., Jelzáloghitelbank) a 25 korona tagsági díj lefizetése ellenében azonnal megküldi. A tagdíj aukció helyiségünk (Művészotthon, IV., Váci-utca 9) pénztáránál is lefizethető. Maga a katalógus — melyet minden tag postaúton megkapott — a tagok egy-egy hozzátartozója részére a kiállítás és árverés egész tartamára belépőjegyül szolgál. ***Tagsági jegy vagy katalógus nélkül a kiállítási és árverési helyiségbe lépni nem szabad.*** Idegenek 1 koronáért váltják meg a katalógust, mely részükre egy személyre ugyancsak a ***kiállítás és árverés egész tartamára*** belépőjegyül szolgál.

BUDAPEST, 1911
A SZENT-GYÖRGY-CZÉH, MAGYAR AMATŐRÖK ÉS GYÜJTŐK EGYESÜLETE KIADÁSA

ELŐSZÓ.

—•—

Manapság az egyéni kiállítások korát éljük. Művészeink nem szívesen vesznek részt a nagy, együttes tárlatokon; mindegyik inkább egyedül áll a közönség elé, vagy csakis azok társaságában, kiknek művészete az övével rokon. Oka ennek: a bemutatkozásnak stílusszerűnek kell lenni; az egyöntetűség hatalmas hangfogójával kell elnyomni a leghalkabb disszonáns hangot is. És ez ellen nincs ellenvetés. Ép úgy csak dicsérni lehet a múzeumok hasonló irányú törekvéseit is, amelyek szerint az anyagnak szertelen felhalmozását felváltotta a tervszerű, stílusos, legtöbbször intim elrendezés.

Ha azonban egy aukciót megelőző kiállításra megyünk, tegyük zsebre azt a szemüveget, melyet a kollektiv kiállítások és a múzeumi kabinetek megszemlélésének céljára adott szemünkre az esztétikai optikus. Itt mások a célok, mások az eszközök. Egy művész kollekciója: egy egyéniségnek a művészetben megnyilvánuló energiája. — Az aukció anyagából különböző korok és nemzetek ténykedését látjuk kikicsillani. — A múzeum: egy közületnek az örökkévalóság célzatára törekvő alkotása. — Az aukció:

efemer jelenség, melynek élete összesen néhány napot számlál.

Így állván a dolog, *itt* más törvények az irányadók. Mert vajjon lehet-e stílusszerüséget keresni ott, ahol egy hatalmas bronzkori urna együtt várja új gazdáját TH. ROUSSEAU egy raffináltan finom tájképével és egy méltósággal teljes középkori Buddha-szobor a SORGENTHAL-periodusból való bécsi császével. De vajjon akad-e judiciozus ember, aki megütközik ezen, vagy aki kifogásolja, hogy az egyik gyüjtő miért egy MUNKÁCSY-vázlatban és a másik miért egy remekmivü céh-kancsóban találja örömét.

A művészet nagy és egységes, de megnyilvánulásai számtalanok. S ha egy aukció-intézmény csakugyan szolgálni akar a művészeti gyüjtés érdekeinek, nem szabad kizárnia e megnyilvánulások egyikét sem.

A Szent-György-Czéh aukció-szabályainak egyik pontja a következőképen szól:

> „Az Egyesület aukció céljára csak műtárgy-jellegü anyagot fogad el, vagy olyant, mely történelmi vagy kulturális vonatkozásánál fogva alkalmas arra, hogy gyüjtés tárgya legyen."

E korlátozáson belül a laissez-faire, laissez-passer elvének kell érvényesülnie.

Az aukció-kiállítás anyaghalmaz és adattár, melynek szintén megvan a maga egyéni stílusa: a sokoldalusság, a tarkaság. Mennél többoldalú egy gyüjtemény, annál tanulságosabb. Hiszen, ami az inkább

theoretikus irányú ismereteket illeti, egyesületünk eléggé gondoskodik ezek terjesztéséről is: felolvasó, bemutató összejöveteleket rendez, szakvéleménynyel, folyóirattal szolgál, elvezeti tagjait a különben hozzá nem férhető gyüjteményekbe is. Az aukció azonban maga az eleven élet, a praxis, amelynek változatosnak kell lennie, hogy tanulsággal járhasson. Tessék elmerülni a kutatásban, tessék válogatni; a feltárt anyag nem számit arra, hogy minden részében megnyerje mindenki tetszését; hisz a rendszerinti eset az, hogy az a tárgy, amely ajkbiggyesztésre inditja az egyik gyüjtőt, harci készséget vált ki a másikból, hogy az aukció porondján sikra szálljon birtokáért. S igy van ez helyesen.

Mostani aukciónk is a sokoldaluság jegyében lép a közönség elé. Katalogusunk egy kis ismétléssel kezdődik: a Hosseus-féle antik sziámi Buddhaszoborkollekciónak és a mult aukción szerepelt ókori antikvitás gyüjteménynek fenmaradt darabjait sorolja fel. Mindkét gyüjtemény oly bőséget tárt fel a mult alkalommal e szokatlan anyagból, hogy csak természetes, hogy magángyüjteményeinkbe való teljes felszivódásuk egyszeriben nem volt lehetséges. Itt emlitjük meg, hogy a Hosseus-féle gyüjtemény aukciójában a berlini császári múzeumok néprajzi osztálya is résztvett két szép szobor megvásárlásával.

Ezután teljesen új anyagra bukkanunk, BIHARI SÁNDOR (1856—1906) ateliérjára. A kiváló művésznek körülbelül félszáz olajfestménye kerül kalapács alá, és körülbelül ugyanennyi különféle bibelotja, amelynek

mind megvan a maga értéke, részint belső tartalmánál, részint a művészhez való vonatkozásánál fogva. A BIHARI-hagyatékban két érdekes antik festményt is találunk, amelyhez a kiállítás több értékes régi képe — köztük egy joggal Davidnak attribuált arckép és egy figyelemreméltó Tizian-másolat — csatlakozik.

A XIX. század elejének magyar festőművészetéhez is — ehhez a terrénumhoz, amely még nagyon sok kutatást elbír — találunk néhány adatot. MÜLLER JÁNOS lőcsei festőről eddig még jóformán csak annyit tudtunk, hogy létezett („Művészet", 1902., 230. l. s 1907., 350. l.). Mi öt gouache-képét mutatjuk be. Müller erős kolorista; képei láttára japán fametszetek jutnak eszünkbe és megbocsátjuk neki rajzbeli primitívségét. Bemutatunk egy szép kis méretű képet egy másik lőcsei festőtől, ZAUSIG JÓZSEF-től is, kiről már több adatunk van („Művészet", 1909., 268. l.). Egy Zausig-adattal különben már ezelőtt is szolgáltunk, mikor III. művészeti aukciónkon kiállítottuk Zausig remek önarcképét, amelyet a kassai felsőmagyarországi Rákóczi-múzeumnak sikerült megszereznie. A harmadik most szereplő, mult század elejéről való felsőmagyarországi festőnk ROMBAUER J., kiről annyit sikerült megtudnom, hogy Pétervárott a cár udvarában működött; családja nyilván azonos a Romlaky-családdal, melynek birtokában egy szép arcképét láttam. Most egy Pétervárott készített másolatát hozzuk nyilvánosságra.

A XIX. század közepetáján élt festőink közül WEBER HENRIK († 1866) egy, a kort igen jellemző

Ámbár az első magyar nyelvemlékek a középkor derekáról valók, kétségtelen, hogy a magyar irodalom nem ekkor kezdődik, hanem visszanyúlik Ázsiába, átvészeli Levédiát és Etelközt s a honfoglalókkal jön be az új, a végleges hazába. Arany János s utána sokan mások kísérelték meg a pogány magyarság költészetének — különösen hősi epikájának — rekonstruálását. Arany biztosra vette, hogy volt a honfoglaló nemzetnek naív eposza, mint a finn testvérnépnek a Kalevala vagy a görögnek a homéroszi költemények. A krónikák igen korán belekapcsolják a magyar nép történetét a húnok történetébe, úgy, hogy a két nemzetet azonos törzs két ágából származtatják le s a két dunai birodalom között a székelyekben látják az összekötő kapcsot: Attila halála s fiainak romlása után a székelység maradt itt, az erdélyi bércek között, várton-várván a jobb időket, a rokonnép honfoglalását. Arany János és társai a krónika mondai anyagából egész mondaköröket választanak ki: íme, így látták, így suttogták, így énekelték a pogány magyarok mondai történetüket.

hiánytalanul érvényesülhet itt, mint az északiak szűkszavú miszticizmusa. A magyar költőt gyakran jellemzi a rómaiak tiszta veretű, nemes pátosza ; de ez jól megfér a nép keresetlen vagy hangulatosan költői kifejezésmódjával. Az ihletfeszültség olyan ígéretföldjévé teheti mindenki számára a magyar költészetet, mint az ég felé lövellő petróleumforrás a legdúsabb olajmezőket. Mert a magyar költő ritkán nélkülözi a múzsát s lendülete könnyed és csaknem mindig friss és töretlen, rejtelmes és mélyről jövő. De tud végtelenül egyszerű, csöndesen ízes mesemondó is lenni ; ezért is oly kitűnő elbeszélő s ezért van annyi pompás magyar novella. És szónoki lendületével összefér az angolokéval vetekedő humora, amely a nép gyermekét épúgy jellemzi, mint a XIX. század végének túlfínomult életnézőit.

Mindez a sajátságos gazdagság azonban a szerves történeti folyamatból van elvonva ; ehhez kell visszatérnünk, ha az irodalmi életről akár csak vázlatos képet is akarunk. S eközben új jellegzetességekre bukkanunk majd : az író nemzetközi típusának új változataira. Új írósorsokat, a költő, a művész életének sajátos vonalait.

*

zett.) . . . . . .

450. —, Virágos udvar. Olajf. 29 × 40. (Jelzett.) . . . . . .

451. —, Mosónők. Olajf. 21 × 39. (Jelzett.)

452. KATONA NÁNDOR (1864—1932), Esti pír a hegyormokon. Olajf. 34 × 50. (Jelzett.) . . . . . 120.—

453. KÁDÁR BÉLA. Falurészlet. Olajf. 47 × 88. . . . . .

454. KÁLMÁN PÉTER, Honvédek. Olajf. 64 × 46. . . . . .

455. KÁROLY ANDOR. Uszályok. Olajf. 12 × 21. (Jelzett.) . . . . . .

456. KÁRPÁTHY JENŐ, Vízpartján. Olajf. 45 × 58. (Jelzett.) . . . . . .

457. KERNSTOK KÁROLY, Tájkép. Olajf. 42 × 52. (Jelzett.) . . . . . .

458. —, Szántás. Olajf. 35 × 55. (Jelzett.) . .

459. KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ, Őszi hangulat. Olajf. 55 × 68. (Jelzett.) . . . .

461. KMETTY JÁNOS, Öregember. Olajf. 80 × 70. (Jelzett.) . . . . . .

462 —, Önarckép. Olajf. 52 × 44. (Jelzett.)

463. KNOPP IMRE, Tükör előtt. Olajf. 65 × 55. (Jelzett.) . . . . . .

464. —, Női akt. Olajf. 74 × 46. (Jelzett.) . .

465. —, Cigányleány. Olajf. 55 × 45. (Jelzett.)

466. —, Velencei részlet. Olajf. 65 × 54. (Jelzett.) . . . . . .

Kikiáltási ár pengőben

(Jelzett.) . . . . . 30.—

439. JÁVOR PÁL, Tanya. Olajf. 23 × 33. (Jelzett.) . . . . . 20.—

440. JENDRASSIK JENŐ, Dinnyeszüret. Olajfestmény. 124 × 80. (Jelzett.) . . . . . *(Illusztrálva az I. táblán.)*

441. —, Liliomok között. Olajf. 46 × 36. (Jelzett.) . . . . . 35.—

442. KACZIÁNY ÖDÖN (1852—1932), Újhold. Olajf. 40 × 52. (Jelzett.) . . . . . 20.—

443. —, Interieur. Olajf. 97 × 50. (Jelzett.) . . . . . 45.—

444. —, Sziget a ködben. Olajf. 27 × 46. Jelzett.) . . . . . 45.—

445. KARLOVSZKY BERTALAN, Női tanulmányfej. Olajf. 45 × 35. (Jelzett.) . . . . .

446. —, Női tanulmányfej. Olajf. 22 × 19. (Jelzett.) . . . . . 20.—

447. KASZNÁR RING JÁNOS, Csibész. Olajf. 78 × 52. (Jelzett.) . . . . . 45.—

448. KATÓ KÁLMÁN, Dunai kikötő. Olajf. 32 × 42. (Jelzett.) . . . . . 45.—

449 —, Jön a vonat. Pasztell. 25 × 32. (Jel-

muzeális terv alapján, hanem a szociális meggondolások, megértett igények kielégitése folytán jöttek létre, mégis a jószemű, jóizlésű segélyező mecenás város még a kevésbé nagy neveknél is, melyekkel az oldalsó termekben találkozunk, az alkotók munkáinak legjavát szerezte meg. Az *ötödik* teremben *Patkó* Károly vezet napsütéses, tüzes szinü, ragyogó délolasztájképével. Tengerparti festménye minden hivalkodás nélkül artisztikus. Régidős ismerősünk *Czigány* Dezső. Egészen egyéni festménye ezen a falon ranglistában Patkó mellé helyezhető. *Cserepes* István Tél a falun c. képe már nem forrongás, nem a tőle megszokott experimentum, bár ezen a havas táján is mesterét, Csókot követi. *Börtsök* Samu szénaboglyás őszi tája becsületes természetlátását adja vissza. *Egri* József Balatonja fényből szőtt költészet; csupa halkan zsongó melódia. *Pólya* Tibor gyöngyházszinü Télje a mind magasabbra törő, rejtett egyéni finomságait fejezi ki. *Benedek* Péter szürös csendélete és a másik teremben található pasztellje földszagu, rusztikusan erőteljes. *Bardócz* Árpád Kékruhás nője sok izléssel készült.

A *hatodik terem* overtürje *Rózsaffy* Dezső franciás izü Éjjeli hangulata. *Merész* Gyula Delelője érett, komoly alkotás és épugy mint *Kató* Kálmán kis zsáner figurája, választékos. *Benkhard* Ágoston őszi párás vászna nem absztrahál, a valót ragadja meg és mennyi gyengéd liraisággal! *Korb* Erzsébet Leányfeje java alkotásaiból való kiexponált tanulmány, dokumentuma a huszas évek forrongásának. Oroszlánkörmeit mutatja meg *Háry* Gyula nedves, levegős velencei képe. *Czencz* Jánosnak egy régi ház udvarát ábrázoló, csendéletszerüen felfogott festménye szeretettel készült és bizonyitja, hogy jó felkészültsége lévén, kiválót tud alkotni ilyen tárgyu dolgokban is.

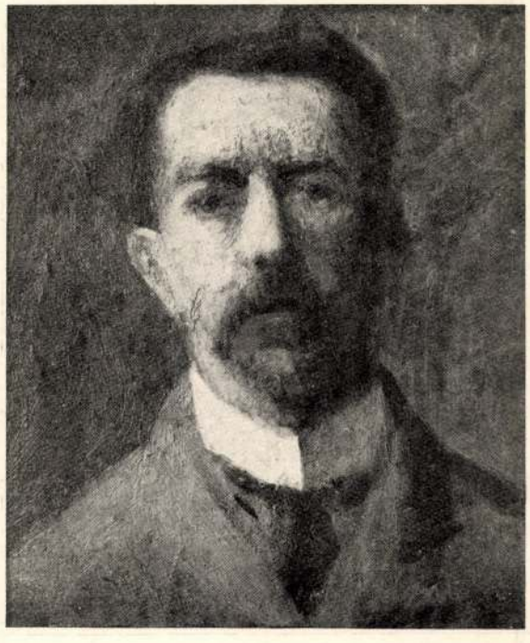

FERENCZY KÁROLY: ÖNARCKÉP

JAKOBEY KÁROLY: LOTZ KÁROLYNÉ

Spányik Cornél interieurjeinek két legsikerültebb darabjával szerepel.

A magyar humusz szerelmese *Juszkó* Béla. Szántása a *hetedik teremben* könnyedség s erő. Mellette *Kandó* László arcképe ugyancsak emelkedett festői szellemről tanuskodik. *Nádler* Róbert hangulatos munkája a megszokott, átlagosnál jóval több. Ugyanez áll *Pállya* Celesztin kis képére is. *Edvi Illés* Aladárnak mint minden képe, úgy az itt levő is csupa festői találékonyság. *László* Fülöp Elek képéről elegancia sugárzik. *Zombory* Lajos magyaros hangulatot rögzit Őszi táján. *Belányi* Viktor képe erőteljes.

A *nyolcadik teremben* a külföldi művészek képeit gyüjtötték egybe. Talán ez a négy fal a kiállítás leggyengébb része. Az egész csoport jellege régies, idejétmult felfogást reprezentál. Zsáner realizmus, naturalizmus, sok érzelgősség és egy kis romantika, közös hangjuk. Kiemeljük Schiestl, Carpi, Crespin, Loes neveit, akik munkáikkal az ensembleből kiválnak.

A *kilencedik teremben* ismét magyarok jól kiválogatott és gondosan rendezett képei kerülnek elénk. A preraffaelita *Nagy* Sándor Méhes kertje varázslatosan szép. *Burghardt* Rezső Tabán c. képe romantikájával kap meg bennünket. *Pentelei Molnár* János, a magyar művészetnek ez a korán elhalt nagysága, sokoldalusságáról tesz tanubizonyságot tájképével. Egész különös mágikus erő árad *Szüle* Péter folyót ábrázoló vásznáról. Finom és gyengéd *Romek* Árpád könyvcsendélete, mely egyik legszebb munkája. Magasabbrendü festői törekvést fejez ki *Horváth*

Képzőművészet

1932. 52. sz.

LIEZENMAYER SÁNDOR: VÉNUS ÉS TANNHÄUSER

teménye. Nagyrészt a kiállításokról ismert munkák szerepelnek itt és a legtöbb mégis egész új benyomást tesz a rendező szerencsés kezének jóvoltából. *Karlovszky* Bertalan Bárczy Istvánról, Budapest volt főpolgármesteréről festett jellegzetes portréjának hatását csöppet sem zavarja, hogy ugyanebben a teremben élvezhetjük *Réti* Istvánnak Kossuth Lajosról készített arcképét, vagy akár *Vaszary* János markánsan rajzolt aktját és *Aba-Novák* Vilmos egyéni stilusu sziciliai városát. *Bosznay* István Fekete hegy c. képének sem árt *Csók* István, vagy *Szönyi* István szomszédsága. *Márffy* Ödön színtanulmánya és *Patkó* Károly széles előadásu képe egyáltalán nem rontja le *Nádler* Róbert vagy *Márton* Ferenc festményeinek hatását. *Márk* Lajos, *Perlrott Csaba* Vilmos, *Glatz* Oszkár, *Magyar-Mannheimer* Gusztáv, *Rudnay* Gyula, br. *Hatvany* Ferenc, *Czencz* János, *Knopp* Imre, *Istókovits* Kálmán, *Boldizsár* István, *Mikola* András, *Nagy* Sándor, *Iványi-Grünwald* Béla, *Udvary* Pál, *Basilides* Sándor, mindannyian csupa jó képpel szerepelnek és ez az, ami egyedül fontos a kiállítás szempontjából. *Kisfaludy Stróbl* Zsigmond és *Tóth* István egy-egy szép bronza egészíti még ki a második terem zavartalan művészi impresszióját.

A *harmadik terem* szobor anyaga kiegészitve a *negyedik teremben* elhelyezett néhány munkával szinte hiánytalanul öleli fel mai szobrászművészeink legjavát. *Pásztor* János két bronza, *Telcs* Ede Hüvelyk Matyija, *Beck Ö.* Fülöp Évája, *Róna* József Megszorult faunja, *Ligeti* Miklós Kántornéja, *Kisfaludy Strobl* Zsigmond Rothermere busztéje, *Szentgyörgyi* István Menekülője, *Liipola* Yrjö Leányaktja, *Pátzay* Pál és *Lux* Elek kis aktjai, *Mészáros* László Női feje, *Damkó* József mellszobra, *Csorba* Géza figurái, *Lányi* Dezső márvány büstéje, *Sidló* Ferenc bronz mellszobra, *Martinelly* Jenő aktjai, *Medgyessy* Ferenc Női feje, *Horváth* Béla Labdarugója és *Istók* János Boxolója csupa jól ismert reprezentáns darabjai a mai magyar szobrászművészetnek. A halott művészek közül *Stróbl* Alajos, *Holló* Barnabás, *Pongrácz* Szigfried, *Lorántffy* Antal, *Szamovolszky* Ödön élnek ujra egy-egy kitünő munkájukban. A képanyagból kiemelkedik *Vaszary* János, *Iványi Grünwald* Béla, Réti István, *Burghardt* Rezső, *Herman* Lipót, *Szentgyörgyvári Gyenes* Lajos, *Thorma* János, *Aldor* János László, *Udvary* Pál, *Pécsi Pilch* Dezső és *Feszty* Masa édesanyjáról készitett ismert portréja. *(gy.)*

V – IX.

A kiállítás magas szinvonala nemcsak az első termekben uralkodó. Meg kell állapitanunk: annak ellenére, hogy a fővárosi vásárlások gyakran nem az előre elgondolt

GYÁRFÁS JENŐ: TANULMÁNYFEJ

Jakobey Károly

252. *Jakobey Károly:* Rakodczay Andorné képmása.

Arvai Károly
1939. 3. K. M.

393. *Pállik Béla:* Bárányok.

képecskével, JAKOBEY KÁROLY (1824—1891) egész kollekcióval szerepel. A közelmultban elköltözöttek közül EISENHUTOT, KARDOST és GREGUSST említjük meg, a köztünk levők közül TORNAIT, KATONÁT, MEDNYÁNSZKYT, HOLLÓSIT, SPÁNYIT, KOMÁROMI-KATZOT és NAGY ZSIGÁT. Műtörténelmi értéke van TH. ROUSSEAU négy tájkép-rajzának, a melyekkel kapcsolatban figyelemreméltó egy finoman átérzett, a barbizoni iskolára való tájkép.

Egy aukciónkon sem volt még ilyen gazdag a keramikai rész. Porcellánban legtöbb a bécsi, — nem egy a legjavából — de kerül szemünk elé Meissen, Sévres, Höchst és Capo di Monte is; a nymphenburgi gyárból való az 582. sz. bájos darab, melynek valódiságához semmi kétség sem férhet. Fayenceban főképen a régi magyar népies készítmények dominálnak oly jeles darabokkal, melyek méltók ahhoz a csoporthoz, melyet mult aukciónkon a Magyar Nemzeti Múzeum szerzett meg. Az úgynevezett gyári fayenceból Holics és — nagyobb számban — Igló termékeit látjuk.

Külön említjük meg a keleti keramikát, melyből nagyobb gyüjtemény áll rendelkezésre: a kínai porcellán szép darabjaival foglalkozhatik majd közönségünk, mely az utóbbi időben nagyon is a rivális Japán csodálói közé szegődött. A keleti belülről festett üvegcsék ismét visszavezetnek az európai üvegekhez, melyek közül egy nagy csomó XIX. század elejéről való pohárban válogathatnak gyüjtőink.

De nem folytatjuk tovább a felsorolást, csak még annyit, hogy az iparművészet minden ágának megtaláljuk a képviselőit, apró szobrokat, népies faragványokat, ezüst-, bronz- és óntárgyakat, ötvösműveket, reproduktiv grafikát, bútorokat, csipkéket, hímzéseket, szőnyegeket, stb. Szóval kiállításunk sokoldalú s ilyennek is kell lennie.

Ennyit akartunk mostani aukciónkról és általában az aukció-intézményről e helyen is elmondani. Hogy aukcióinknak mi a gazdasági jelentősége és mi a kulturális hivatása hazai viszonyaink között, erről más helyen már volt is és még lesz is szó. S. L.

—•—

A SZENT-GYÖRGY-CZÉH, MAGYAR AMATŐRÖK ÉS GYÜJTŐK EGYESÜLETE VIII. MŰTÁRGY-AUKCIÓJÁT 1911 SZEPTEMBER HAVÁBAN RENDEZI. BEJELENTÉSEKET ELFOGAD, MINDENNEMŰ FELVILÁGOSITÁST NYUJT ÉS NYOMTATVÁNYOKKAL KÉSZSÉGESEN SZOLGÁL AZ IGAZGATÓSÁG (BUDAPEST, VIII., MÚZEUM-KÖRÚT 18.).

	Kikiáltási ár korona
ellátott, dombormüves és alakos példányok. 121—126 drbja 2 K, 127—132 drbja	4.—
148. Üvegdiszkancsó, Dunapentele	40.—
153—155. Három dombormüvel ékített oltárfej, Óbuda, darabja	25.—
159—160. Római parkettrészek és színes freskórészletek, együtt	5.—

III. Bihari Sándor festőművész hagyatéka.

A) Festmények.

A képek címei után, zárjel között levő számok az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat által az 1906. évben rendezett hagyatéki kiállítás törzskönyvi számai.

161. Napos táj, 63×30, (116)	100.—
162. Vörös inges férfi, 53×43, (113)	120.—
163. Homokos táj, 44×26, (247)	40.—
164. Faluvégi házak, 28×24, (270)	20.—
165. Tiroli interieur, 26×22, (313)	80.—
166. Zombory Lajos festő képmása, 60×48, (42)	100.—
167. Asztagok, 63×35, (88)	140.—
168. Thyras kutya, 24×18, (263)	30.—
169. Kötő asszonyok, 30×26, (420)	20.—
170. Kenyeret szelő asszony, 40×32, (225) ..	20.—
171. Kenyérszelés, 52×38, (71)	60.—
172. Pista bácsi, 28×22, (314)	40.—
173. Zagyva tája, 28×22, (307)	30.—

14

	Kikiáltási ár korona
174. Kéztanulmányok, 45×23	20.—
175. Schefcsik-majori út, 22×12, (300)	20.—
176. Vásárra menő koldusok, 25×15, (266)	30.—
177. Szolnoki cigánygödrök, 35×25, (173)	40.—
178. Síró leány, 22×12, (294)	20.—
179. Mesgyeút kövekkel, 51×41, (260)	20.—
180. Napsütötte utca, 22×12, (255)	20.—
181. Madonnafej, 33×21, (427)	30.—
182. Cigányputri, 32×24, (155)	30.—
183. Tanulmányfej, 20×16	50.—
184. Eötvös Károly arcképe, 84×68, (25)	200.—
185. Konyha-interieur, 46×32, (232)	50.—
186. Hajnal. 42×32, (169)	40.—
187. Plein air, 32×20, (165)	30.—
188. Nepomuki szent János, 52×36, (78)	80.—
189. Ökrösszekér, 44×32, (168)	80.—
190. Vízió, 45×33, (249)	60.—
191. Vázlat Krisztus sírbatételéhez, 41×29, (412)	30.—
192. Tájkép, 70×56, (47)	150.—
193. Kenyeret szelő asszony, 45×37, (243)	80.—
194. Havas táj, 63×43, (43)	120.—
195. Vázlat Bihari Sándorné arcképéhez, 50×40	100.—
196. Tiszapart, 22×12, (282)	20.—
197. A régi Zagyva-híd, 62×46, (109)	120.—
198. Télen a kútnál, 20×18, (274)	20.—
199. Krisztus temetésének vázlata, 34×22, (127)	20.—
200. Tájkép, 96×70, (12)	200.—
201. Tanulmányfej, 20×16, (253)	20.—

	Kikiáltási ár korona
202. Kosfej, 18×12, (318)	10.—
203. Krisztus sirbatétele, (41) (L. az illusztrációt)	100.—
204. Tanító bácsi, akvarell. 51×41, (334)	20.—
205. 7 darab rajz, darabja	10.—

B) *Műteremtárgyak.*

206. GUIDO RENI modora: Tanulmány, 44×36	80.—
207. XVII. századi olasz festő. Tanulmány, 62×48	100.—
208. BIEDERMEYER festő: Álom, 73×55	10.—
209. Ismeretlen spanyol festő XIX. század: Ülő férfi, 14×10	80.—
210. JENDRASSIK JENŐ: 3 akttanulmány, darabja	5.—
211. 11 darab reprodukció együtt	2.—
212. Egy régi festmény	1.—
213. DONÁTH GY. műterméből: Kéz, gipsz.	2.—
214. DAMKÓ J. Vörösmarty, gipsz	3.—
215. MORODER: János apostol, fafaragás	60.—
216. Kínai fafaragvány	20.—
217. Két putto-fafaragvány, darabja	10.—
218. Velencei üvegkulacs	8.—
219. Gyöngyös fejék	2.—
220. Virágos pruszlik	1.—
221. Hímzett selyemstóla	5.—
222. Hímzett túri csizma	10.—
223. Túri piros szattyáncsizma	4.—
224. Hímzett bőr-dohányzacskó sallangokkal.	20.—

	Kiktáltási ár korona
225. Csíkóbőrös kulacs	3.—
226. Rézfeszület	10.—
227. Alabárd nyéllel, XVII. század	10.—
228. Két alabárdfej, XIX. század, darabja	8.—
229. Kis buzogány városi címerrel	4.—
230. Mellvért, XIX. század	1.—
231. Rézampolna, XVIII. század	10.—
232. Antik modorú teafőző	30.—
233. Réztrombita	1.—

IV. Olajfestmények.

A) *Régi mesterek.*

(A zárjelben levő számok a kép belső méreteit jelentik cm.-ekben.)

234. BOURGIGNON modorában: Csatakép, 80×90	50.—
235. DAVID J. L. (?): VII. Pius pápa képmása, 39×28	200.—
236. GREMONT két festménye, darabja	20.—
237—238. MARKÓ KÁROLY iskolája: Két tájkép, 35×26 darabja	30.—
239. II. SÁNDOR orosz cár arcképe. — Peint par I. ROMBAUER St. Petersbourg l'ané (sic!) 1818. d'aprés Isabeau	50.—
240. TIVOLI (ROSA DA) modorában: Itatás, 140×60	100.—
241. TIZIÁN után: Danae, XVII—XVIII. századbeli másolat (l. az illusztrációt)	100.—

Jakobey Karol

l.

Szana 1890

88. l.

A m.kir. postatakarékpénztártól

16136

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Budapest
IX. Hőgyes Endre u. 10.

Lantos: 43.—

Hivatalból
Díj átalányozva

Kikiáltási ár. Kor.

981. — Sk. levél Telepyhez. Budapest, 1888 X. 25. Kiállitási ügyekről s képeiről. L. a. s. 3½ old. 8r. . . . . 80.—

982. HORVÁT ISTVÁN, a kiváló történettudós (* 1784 † 1846). Sk. Üzenet egy négyedrétü lapon, aláirással. L. a. s. 1 old. 4r. . . . . 50.—

983. HORVÁTH CYRILL akadémikus, irodalomtörténész (* 1804 † 1884). Sk. aláirása egy levélről levágva. P. a. s. . . . . 20.—

984. HUNFALVY PÁL, a tudós akadémikus (* 1810 † 1891). Sk. levél. Budapest, 1880 máj. 22. L. a. s. ½ old. 8r. . . . . 20.—

985. HUSZÁR ADOLF, a kiváló portrait-szobrász (* 1843 † 1885). Két keltezetlen levél Telepy Károlyhoz német nyelven. Egyikben a „Huzdráczigány—Gruppe" eladásáról, a másikban a készülő Deák-szoborról van szó. 2 l. a. s. 2 old. 60.—

986. HUSZÁR IMRE iró (* 1838). Sk. levél. Bécs, 1909 I. 27. A Nemzeti Szinház történetére vonatkozó nagyérdekü adatokkal. L. a. s. . . . 40.—

987. INNOCENT FERENCZ (festőművész (* 1859 Budapest). Sk. levél Telepyhez. Képeinek a tárlaton való elhelyezése felől. Budapest, 1883 IX. 28. L. a. s. 1 old. 8r. . . . . 40.—

988. IPOLYI ARNOLD püspök, a kiváló műtörténetiró (* 1823 † 1886). Sk. levél. Barsszentkereszt, 1884 X. 8. A levélpapiron a barsszentkereszti vár szinesnyomásu képével. L. a. s. 2 old. 8r. . . . . 50.—

989. IRÁNYI DÁNIEL kitünő politikus és publicista (* 1822 † 1892). Sk.-leg irt cikke: „A közéletben mutatkozó erkölcsromlás." P. a. 3½ hasáb 2r. . . . . 200.—

990. JAKOBEY KÁROLY festő, a régi mesterek fáradhatatlan másolója. (* 1825 † 1891). Egy sk. levél 1873 okt. 22. és egy sk. jegyzék az Esterházy-képtárban általa készitett 61 másolatról. L. a. s. és p. a. 4 old. 8r. . . . . 40.—

991. JANKÓ JÁNOS, a magyar festészet örökérdemü humoristája (* 1833 † 1896). Egy levél

Telepyhez, egy nyugta és egy bizonyítvány 1863 és 1864-ből. L. a. s. P. a. s. és p. s. 3 old. . . . . 80.—

992. JANKOVITS GYULA szobrászművész (* 1865). Sk. levél Telepy Károlyhoz „A libatolvaj" cz. képét illetőleg. Bécs, 1891 XI. 20. L. a. s. 2 old. 8r. . . . . 30.—

993. JÓKAI MÓR koszorus regényiró (* 1825 † 1904). Sk. levél három negyedrétü oldalon egyik szindarabjának a Nemzeti Szinházban tervezett első előadásáról. Irodalomtörténeti érdekü becses levél. L. a. s. . . . . 150.—

994. — Névjegy 14 sk. sorral feleségének megfestendő arczképe tárgyában. Bpest, 1900 VI. 4. Aláirva: „*igaz hived Dr. Jókai Mór.*" B. a. s. 80.—

995. — Sk. kézirat: „Holt költő szerelme." Huszonkét szakaszos terjedelmes költemény, amely mint a nagy regényiró legtöbb verse alig ismeretes. P. a. s. 1½ old. 8r. . . . . 450.—

996. — „A kenyér" cz. elmefuttatás eredeti kézirata. P. a. s. 2 old. 4r. Aláirva: Dr. Jókai Mór . . . . . 400.—

997. — Sk. kézirata: „A káromkodó asszony." P. a. s. 4 ol . 4r. Kevéssé ismert humoros karczolat, amely eredetileg felolvasásnak készült 450.—

998. — Töredékek a Jövő század regénye és a Görögtűz cz. regényeinek eredeti kéziratából. Összesen 189 4r. lap a nagy iró jellegzetes, lilatintás kézirásában. Kedvesen jellemző az első oldalon olvasható utasitás a nyomdának: „Ukáz! A megkezdett novellának minden nap kell jönni a megjelölt felosztás szerint, mig egy novella véget nem ér. Félbeszakitás a betüszedői ólombányába való számüzetéssel büntettetik. I. Jókai Mór" . . . . . 800.—

999. — Sk. kézirat: „A méltóságos főrendiház alelnökéhez tiszteletteljes kérelme dr. Jókai Mórnak." Rendkivül érdekes megokolása a főrendiház igazoló bizottságából történt kilépésének. 1898 V. 2. P. a. s. 4 old. 4r. . . . . 400.—

	Kikiáltási ár pengőben
535. ISRAELS, JOSEF után DAHL CAREL (1824—1911), Bánat. Rézkarc. 63×90.	105
536. IVÁNYI-GRÜNWALD BÉLA, Theseus elhagyja Ariadnét. Olajf. 142×154. J. l. j.	470
555. —, Női akt. Olajf. 72×50. J. l. j.	100
559. —, Hortobágy. Olajf. 86×93. J. l. j.	200
561. JAKOBEY KÁROLY (1825—1891), Rebeka a kútnál. Olajf. 50×40.	150
562. —, Mária és Erzsébet találkozása. Olajf. 37×59. . .	170
563. JENEY ZOLTÁN, Balatoni táj. Vízf. 40×50. J. l. j.	22
564. JOACHIM FERENC, Éjjel a kikötőben. Olajf. 160×200. J. l. j.	225
565. —, Virágos kert. Olajf. 70×100. J. l. b.	60
566. —, Májusi virágzás. Olajf. 53×65. J. l. j.	40
567. JOHNSON után MAILE G., Szt. Heléna szigetén. Színezett rézmetszet. 24×32.	6
568. JUNGNICKEL L. H., Tájkép. 30×56. J. l. j.	20
569. K. B. JELZÉSŰ FESTŐ, Tanulmányfej. Olajf. 56×44. J. f. b.	80
570. KACZIÁNY ÖDÖN, Pipára gyujtó férfi. Olajf. 40×32. J. f. j.	32
571. —, Peregrinus. Olajf. 55×44. J. l. j.	40
572. —, Tábortűz. Olajf. 22×27. J. l. b.	25
573. KALLÓS ÁRPÁD, Nő almákkal. Olajf. 100×70. J. l. b.	40

		Kikiáltási ár pengőben
589.	—, Naplemente. Olajf. 50×65. J. l. b.	72
590.	—, Erdőrészlet. Olajf. 55×68. J. l. j.	100
591.	KLEINER SALAMON után, Kosok. Rézkarc. 35×45.	10
592.	KNOPP IMRE, Olasz leány. Olajf. 44×34. J. l. b. . .	50
593.	KÓBOR HENRIK, Téli táj. Olajf. 50×40. J. l. j. . .	50
594.	KOHL LOUIS után KOHL KLEMENT (1754—1807), Bibliai jelenet. Rézmetszet. 24×30.	6
595.	KOMÁROMI-KATZ ENDRE, Erdőrészlet. Olajf. 50×35. J. l. b.	80
596.	KONVOLUTUM, 93 rézmetszet	35
597.	KONVOLUTUM, 49 rézmetszet	30
598.	KONVOLUTUM, 43 rézmetszet	30
599.	KONVOLUTUM, 46 rézmetszet	20
600.	KONVOLUTUM, 31 rézmetszet	15
601.	KONVOLUTUM, 32 rézmetszet	20
602.	KONVOLUTUM, 10 rézkarc	20
603.	KONVOLUTUM, 10 magyar rajz	35
604.	KONVOLUTUM, 10 magyar rajz	30
605.	KONVOLUTUM, 4 olasz vízfestmény	25
606.	KONVOLUTUM, 17 rézmetszet	15
607.	KONVOLUTUM, 10 eredeti rézkarc	20
608.	KONVOLUTUM, 10 eredeti rézkarc	20
609.	KONVOLUTUM, 15 zsidótárgyú fametszet . . .	35
610.	KONVOLUTUM, 13 modern magyar rajz	50

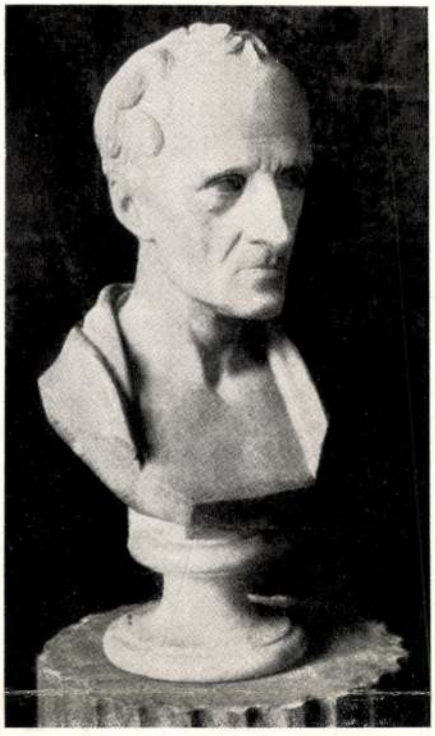

KAZINCZY FERENC,
AZ IRODALOMSZERVEZŐ

Ferenczy István (1792—1856) szobra

SZÉPHALOM, KAZINCZY SZÉKHELYE
Jakobei Károly (1826—1891) festménye után készült kőrajz

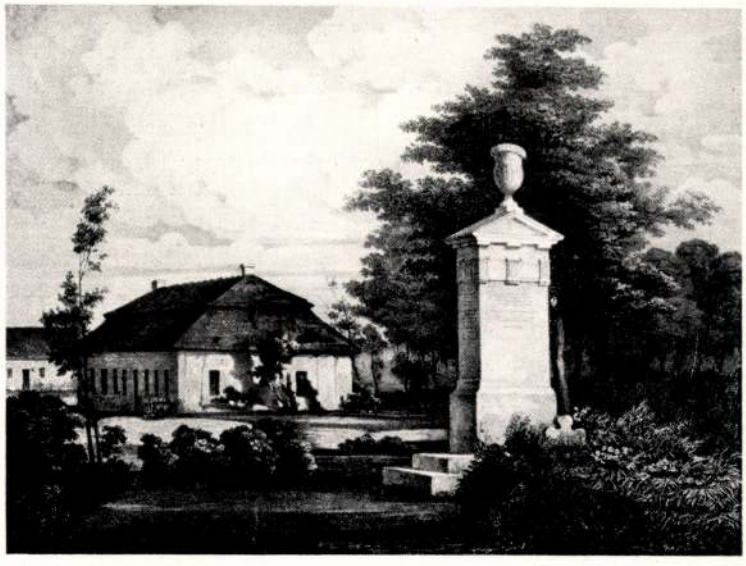

Henkis 110. l.

hiánytalanul érvényesülhet itt, mint az északiak szűkszavú miszticizmusa. A magyar költőt gyakran jellemzi a rómaiak tiszta veretű, nemes pátosza ; de ez jól megfér a nép keresetlen vagy hangulatosan költői kifejezésmódjával. Az ihletfeszültség olyan ígéretföldjévé teheti mindenki számára a magyar költészetet, mint az ég felé lövellő petróleumforrás a legdúsabb olajmezőket. Mert a magyar költő ritkán nélkülözi a múzsát s lendülete könnyed és csaknem mindig friss és töretlen, rejtelmes és mélyről jövő. De tud végtelenül egyszerű, csöndesen ízes mesemondó is lenni ; ezért is oly kitűnő elbeszélő s ezért van annyi pompás magyar novella. És szónoki lendületével összefér az angolokéval vetekedő humora, amely a nép gyermekét épúgy jellemzi, mint a XIX. század végének túlfínomult életnézőit.

Mindez a sajátságos gazdagság azonban a szerves történeti folyamatból van elvonva ; ehhez kell visszatérnünk, ha az irodalmi életről akár csak vázlatos képet is akarunk. S eközben új jellegzetességekre bukkanunk majd : az író nemzetközi típusának új változataira. Új írósorsokat, a költő, a művész életének sajátos vonalait.

*

Ámbár az első magyar nyelvemlékek a középkor derekáról valók, kétségtelen, hogy a magyar irodalom nem ekkor kezdődik, hanem visszanyúlik Ázsiába, átvészeli Levédiát és Etelközt s a honfoglalókkal jön be az új, a végleges hazába. Arany János s utána sokan mások kísérelték meg a pogány magyarság költészetének — különösen hősi epikájának — rekonstruálását. Arany biztosra vette, hogy volt a honfoglaló nemzetnek naív eposza, mint a finn testvérnépnek a Kalevala vagy a görögnek a homéroszi költemények. A krónikák igen korán belekapcsolják a magyar nép történetét a húnok történetébe, úgy, hogy a két nemzetet azonos törzs két ágából származtatják le s a két dunai birodalom között a székelyekben látják az összekötő kapcsot : Attila halála s fiainak romlása után a székelység maradt itt, az erdélyi bércek között, várton-várván a jobb időket, a rokonnép honfoglalását. Arany János és társai a krónika mondai anyagából egész mondaköröket választanak ki : íme, így látták, így suttogták, így énekelték a pogány magyarok mondai történetüket.

Jakobey Károly

Ernst Múzeum aukciói

Továbbítani

11

PÓTLÁS A XI. KATALÓGUSHOZ.*

Amerling Frigyes.
10/a. OLÁH CIGÁNY. Jelezve jobbra Hermannstadt 11/10 869. F. Amerling.
Vászon. 62×55.

Arons Fülöp.
13/a. FÉRFI ARCKÉP. Jelezve jobbra felül Ph. Arons 1876.
Fa. 21×15.

J. l. Blanche.
30/a. SZOBARÉSZLET. Jelezve balra alul. J. l. Blanche.
Vászon. 46×38.

Both, Jan (1610—1652).
33/a. TÁJKÉP, emberekkel és állatokkal.
Vászon. 90×95. Illusztrálva.

10/Ts

Buchner Karl.
43/a. NŐI KÉPMÁS. Jelezve jobbra alul: Carl Buchner 1847.
Vizfestmény. 36×30.

Felsőolaszországi festő XVII. sz.
90/a. TÁJKÉP PARASZTASSZONNYAL ÉS FIUVAL.
Vászon. 1.75×2.55.

Glatter Armin.
113/a. KÖTŐ NŐ. Jelezve jobbra alul. : Glatter A.
Karton'. 68×53.

Grilhofer.
119/a. FÉRFI KÉPMÁS. Jelezve balra alul: Grilhofer 1853.
Vizfestmény. 24×19.

Hegedüs László.
142/a. KERTI MUNKÁNÁL. Jelezve balra alul: Hegedüs L.
Vászon. 36×47.

Holland mester XVII. század.
148/a. KRISZTUS SIRBATÉTELE.
Vászon. 82×59.

Jakobey Károly.
155/a. GUSZTÁV ADOLF KÉPMÁSA. Jelezve balra: Jakobey K. 1867.
Vászon. 37×29.

Jakobey Károly.
155/b. BOCSKAY ISTVÁN KÉPMÁSA. Jelezve jobbra: J. K.
Vászon. 37×29.

Ligeti Antal.
214/a. DÉVÉNY VÁRA. Jelezve balra alul: Ligeti Antal.
Vászon. 28×41.

* A pótkatalógusban felsorolt tárgyak vörös számokkal vannak megjelölve.

Mednyánszky László.

250/a. TÁJKÉP. Jelezve jobbra alul: Mednyánszky.
Vászon. 32×39.

Mednyánszky László.

250/b. FÉRFI KÉPMÁS.
Vászon. 33×23.

Mészöly Géza.

254/a. ÖNARCKÉPE.
Fa. 18×13.

Mészöly Géza.

254/b. VITORLÁS CSÓNAK.
Vizfestmény. 20×13.

Mészöly Géza.

254/c. VITORLÁS CSÓNAK.
Vizfestmény. 13×20.

Munkácsy Mihály.

267/a. HÍMZŐ NŐ. Jelezve balra alul: Munkácsy M.
Fa. 65×52. Illusztrálva.

Nagy Ernő.

269/a. CIGÁNY FIÚ. Jelezve jobbra alul: Nagy Ernő.
Vászon. 48×37.

Német festő XVII—XVIII. sz.

277/a. LOVASCSATA.
Vászon. 45×75.

Német művész XVIII. sz.

292/a. KÉT DARAB OLAJFESTMÉNY.
1. Szerzetes.
2. Az elfogatás.
Fa. 27×24.

Osztrák művész XIX. sz.

363/a. NŐI KÉPMÁS. (Kinsky grófnő ?).
Vizfestmény. 25×20.

Osztrák művész XIX. sz.

363/b. NŐI KÉPMÁS.
Miniatur. 11×8.

Claude Pierre.

376/a. FÉRFI KÉPMÁS. Jelezve balra alul: Claude Pierre 1869.
Vizfestmény. 22×17.

Poel, Egbert van der (1621—1654).

376/b. HÁZKÖRÜLI MUNKÁBAN. Jelezve balra alul: E. van der Poel 1645.
Fa. 37×48. Illusztrálva.

Szoldatics, Giorgio (Róma). XV. Benedek pápa udvari festője, a római San Luca-akadémia tagja:

432/a. NŐ A MŰTEREMBEN. XVII. századi eredeti keretben.
Vászon. 170×122.
A háboruban szerencsétlenül járt magyar művészek hátramaradottjainak segélyezésére.

Szoldatics, Giorgio (Róma).

432/b. A művész által a római Chiesa dei Cappuccini számára festett nagy oltárfestményének kisebbitett replikája.
Vászon. 120×60.
Jegyzet: l. 432/a.

Szoldatics, Giorgio (Róma).

432/c. SZŐKEHAJU NŐ, aranyos Viktória-szobrocskával.
Vászon. 75×55.
Jegyzet: l. 432/a.

Teltscher E.

466/a. NŐI KÉPMÁS. Jelezve jobbra: E. Teltscher.
Vizfestmény. 23×18.

Theer Adolf.

467/a. FÉRFI KÉPMÁS. Jelezve jobbra: Adolf Theer 1850.
Miniatur. 9.5×7.5.

Thán Mór.

471/a. FÉRFI KÉPMÁS.
Vászon. 42×32.

Thán Mór.

471/b. NŐI KÉPMÁS. Jelezve jobbra: Than M.
Vászon. 39×32.

Voltz, Johann Friedrich.

494. BORJU. Jelezve jobbra alul: F. Voltz.
Vászon. 34×40.
F. Voltz hagyatékából.

Hendrik van Waterschodt XVIII. sz.

496/a. CSATAKÉP.
Vászon. 24×31.

Wenix, Jan (1640—1719).

497/a. CSALÁDI KÉP.
Vászon. 1.48×1.72. Illusztrálva.
A kép hátán jelezve: „Galerie Kardinal Fesch. Malmaison. J. Wenix. 1701."

Ismeretlen művész XIX. sz.

523/a. NŐI KÉPMÁS.
Vizfestmény. 24×18.

523/b. SZINES METSZET.
Caritas. 20×20.

660. TÁLCA ÉS TÁL, bécsi porcellánból, szines virágfüzérekkel, gyümölccsel és madarakkal diszitve. Nagy kék jegy. XVIII. sz. közepe.

661. ÖBLITŐ-TÁL ÉS POHÁR, herendi fehér porcellánból, kettős falu, áttört.

662. CSÉSZE ÉS KÉT KANNA, bécsi porcellánból. Zöld, arany diszitéssel. Kék jegy. 1826.

663. VÁZA, japán porcellánból, szines figurális diszitéssel.
Magas 36 cm.

664. VÁZA FEDŐVEL, japán porcellánból, szines figurális diszitéssel.
Magas 32 cm.

665. KANDELÁBER, bécsi porcellán, zöld alapon arannyal élénkitett, domboru akantuszlevelekkel és rokailleokkal. Bemélyitett jegy. 1842.

666. SATZUMA DISZTÁL, gazdag aranyozással, figurális ábrázolásokkal és ékitményekkel. Japán, 19. sz.

667. SATZUMA DISZTÁL, mint előbbi, két darab.

668. SATZUMA DISZTÁL, mint előbbi, két darab.

669. SATZUMA DISZTÁL, mint előbbi, javitva.

707. II. RÁKÓCZY FERENC MELLSZOBRA, égetett agyagból, Izsó Miklós műve.

1081. ARANY KARKÖTŐ. Kigyó- és kutyafej. Biedermeier.

1083. NYAKÉK ÉS FÜLBEVALÓK, arany türkizekkel. Biedermeier.

1149/a. NÁSFA, arany és aranyozott ezüst zománccal, rubinokkal és gyöngyökkel diszitett. Forditott keresztalaku, középen jobbkezében tükröt tartó szirén. Német, XVII. sz.

1289. ÁLLÓ ÓRA, fekete fatokban. Jelezve: Johann Kästler in Eisenstadt. XIX. század közepe.

1328. KÉT ECSETTARTÓ, hengeres faedény, figurális faragással. China.
Magas 19 cm.

1335/a. ELEFÁNTCSONT-DOMBORMŰ, faragott és részben aranyozott tölgyfakeretben. Térdeplő szent, a háttérben város látképével, a felhőkben Szűz Mária a gyermek Jézussal és koronát tartó angyal. A dombormüvet övező ezüstkoszorun ismeretlen hitelesitő bélyeg. Osztrák, XVIII. sz.

1343. NAGY BONBONNIÉRE, szines rekesz-zománc disszel. Japán, XIX. sz.

1344. FADOBOZ, gyöngyház berakásokkal. China, XIX. sz.

1345. LOVASSZOBOR bronzból, márvány talapzaton. Jelezve: Vedres Márk.
M. 72 cm.

1345/a. KIS FADOBOZ, gyöngyház varrókészlettel; aljában szines metszet. XIX. sz. közepe.

1351/a. SELYEM- ÉS GYÖNGYHIMZÉSŰ RÓZSÁK.

1351/b. SELYEMCSIPKE, gyöngyökkel átvarrva.
8.00 m. h.

1354. KÉT KIS TERITŐ, perzsa himzésekből összeállitva, vörös alapon.

1374. PERZSA NAGY SZŐNYEG. Kék alapon diszitések. Keretje vörös alapon.
4.80 × 3.00.

1388/a. BOCCHARA SZŐNYEG, piros alapon diszitések. Középázsia.
H. 220. Sz. 190.

1438. SAROK-VITRIN mahagoni fából, bronzveretekkel; alsó része zárt, felső része üvegezve.

1439. SZÉK faragott tölgyfából, bőrbevonással.

1440. KAROSSZÉK faragott tölgyfából, bőrbevonással. XVIII. sz.

1441. IRÓASZTAL mahagoni fából, berakással, bronz diszitéssel. Középső része nyitható, oldalt fiókokkal. Jelezve: John Broadwood and Sons. London.

1442. KIS SZALON-ASZTALKA bronze galériával. A lábai lyra-alakuak. Felső lapja sakkszerüen berakva.

1443. VITRIN FALI ASZTALON, két darab, mahagoni fából. Az asztal mellső lábai kecskelábalakuak. A vitrinen elől hermák.

1444. FIÓKOS LÁDA palisander fából, négy fiókkal, márványlappal. Diszes bronzveretekkel.

357. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Férfi-képmás. Miniatür 6 × 5

358. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Gyermek-képmás. Miniatür 8 × 7

359. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Férfi-képmás. Miniatür 6 × 5½

360. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Férfi-képmás. Miniatür 7 × 5½

361. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Női fej. Vászon 39 × 32½

362. Jakobey Károly (1825—1891)
Az asztalosmesterség allegoriája. Vászon 137 × 57

363. Jakobey Károly (1825—1891)
Az iparművészet allegoriája. Vászon 137 × 57

364. Kneller, Gottfried iskolája
Férfi-képmás. Angol tulajdonból. Vászon 112 × 83

365. Lanzadelli, C. (XIX. sz.)
Politikai térkép. („Illustrierte politische Karte von Österreich und den angrenzenden Ländern" conp. v. C. Lanzadelli.) 30 × 44

366. Mayer, Georg (XIX. sz.)
Férfi-képmás. J. jobbra: Mayer 858. Aquarell 10 × 12

367. Német festő (XVII. sz.)
Madonna gyermekkel. Vászon 52 × 70

368. Németalföldi iskola (XVII. sz.)
Szent Antal. Vászon 41 × 32

346. Cignano, Carlo után másolat
Sokrates halála. Vászon 207 × 280

347. Dupont
Tájképek. 15 darab, metszet 9 × 10

348. Ferenczy Károly (1862—1916)
Szénrajz 19 × 39

349. Francia festő (XVIII. sz.)
Parkjelenet. Miniatür 6 × 8

350. Frank, Christoph ? (1787—1822)
Miniatür 5·3 × 4·3

351. Grimm, Vince (1810?—1872)
A divat története. („Geschichte der Moden von 1828 bis 1843.") J.: Jos. Sürch sct. Federzeichnung von V. Grimm

352. Hamilton iskolája
Madárcsendélet. Vászon 23 × 32½

353. Ismeretlen (XVII. sz.)
Szent Goswin vértanu. J. alul: Sanctus Goswinus Martyr ZZ May. Vászon 107 × 75

354. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
A kufsteini börtönben készült tusrajz 19 × 13

355. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Orpheus és Eurydike. Fa 10 × 10½

356. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Férfi-képmás. Miniatür 6 × 5

380. Tamássy Miklós (XIX. sz.)
J. fönn balra: Tamássy M. 909. Lemezpapir.
22 × 21

381. Thorma János (sz. 1870)
Ceruzavázlat az aradi vértanukhoz. 19 × 29

382. Ujváry Ferenc (XIX. sz.)
Politikai kép. Quodlibet. J.: confecit 1851 Francisc. Ujváry. 48 × 70

383. Wailand (XIX. sz.)
Női képmás. Alul jobbra: Wailand 1885.
11½ × 9

384. Walch, Thomas
Tavaszi est. Vászon 56 × 77

385. Konvolutum,
11 darab régi magyar divatkép. (A Honderű, Pesti Divatlap, Életképek mellékletei)

386. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Öreg ember. Miniatür 9 × 6½

387. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Férfi-képmás. Miniatür 5½ × 5

388. Ismeretlen festő (XIX. sz.)
Öreg asszony. Miniatür 9 × 7

389. Wailand (XIX. sz.)
Női képmás. Miniatür 6 × 5

390. Pieter Chaész Heda ?
Csendélet. Fa 56 × 43

369. **Német festő** (XVII. sz.)
Szánkázók. Vászon 22 × 31

370. **Német festő** (XIX. sz.)
A királyok imádása. Fa 66 × 43

371. **Olasz festő** (XVII. sz.)
Női fej. Fa 43 × 29

372. **Olasz festő** (XVIII. sz.)
Fa 34 × 43

373. **Olasz iskola** (XVIII. sz.)
Védőangyal. Vászon 87 × 65

374. **Olasz** (XVII. sz. vége)
Oszlopcsarnok. Vászon 67 × 50

375. **Osztrák festő** (XIX. sz.)
Kettő arckép. Miniatür 10 × 8

376. **Osztrák festő** (XIX. sz.)
Férfi-képmás. Aquarell 27 × 22

377. **Osztrák festő** (XIX. sz.)
Férfi-képmás. Miniatür 6 × 4½

378. **Prestel, Katalin** (XVIII. sz.)
1. *Vándor parasztok.* J. fönn: P. A. K. Dietsch delin M. Catharin Prestel sculp. Alul: Joh. Georg Hertel exc. A. V. 24 × 18
2. *Beszélgető parasztok.* J. mint az előbbinél. 24 × 18

379. **Szemlér Mihály**
Vasas lovag. Vászon 60 × 39

336. Barabás Márton (XIX. sz.)
Tóparti részlet. J. alul balra: M. von Barabás 1920. Vászon 79 × 94

337. Barabás Márton (XIX. sz.)
Tájkép. J. alul balra: von Barabás 1920. Vászon 79 × 118

338. Barabás Miklós (1810—1898)
1. *Átszállítási jelenet a Dunán.* J.: Barabás M. 1845
2. *Gellérthegyi mulatság húsvéthétfőn.* J.: Barabás M. 1845. Litografiák 23 × 30. „Életképek" kiadása

339. Barabás Miklós (1810—1898)
Férfi-arckép. J. alul jobbra: Barabás. Vászon 108 × 62

340. Bayros, François de (XIX. sz.)
Vázlat. Ceruza- és tusrajz 42 × 39

341. Borsos József (1821—1883)
Férfi-képmás. J. alul balra: Borsos. Vászon 56 × 46

342. Borsos József (1821—1883)
Női képmás. Miniatür $8^1/_2 \times 7$

343. Bourgignon követője
Lovasütközet. Vászon 72 × 46

344. Bronzino iskolája
I. Cosimo képmása. Fa 41 × 55

345. Ceulenburg követője
Allegória. Vászon 78 × 104

Magyar Nemzeti Renegáns Társaság I. auktiója Bp. 1921.

325. **Weiser, Joseph** (XIX. sz.)
Vizió. J. alul balra: J. Weiser 1910. Vászon 51 × 66

326. **Weyde, W.** (XIX. sz.)
Török harcos. Vászon. J. alul balra: W. Weyde f.

327. **Weyde W.** (XIX. sz.)
Török harcos. Vászon 50 × 66

328. **Wigand** (1771—1846)
Gyakorlatozó osztrák katonaság. J. alul balra: Wigand. Aquarell 4½ × 8

329. **Wigand** (1771—1846)
Bécsi Műegyetem. J. alul balra: Wigand. Aquarell 8 × 9

330. **de Witt Pieter modora**
Pásztor nyájával. Vászon 50 × 39

331. **Wouwermann iskolája**
Kocsiszín. Vászon 33 × 40

332. **Wouwermann iskolája**
Istálló belseje. Vászon 33 × 40

333. **Zemplényi Tivadar** (1864—1917)
Alkonyati tájkép. Lemezpapir 40 × 60. J. alul balra: Zemplényi T.

334. **Aggházy Gyula** (1850—1819)
Magyar parasztélet. Vászon 67 × 94

335. **Aggházy Gyula** (1850—1819)
Választáskor. Vászon

Jakobey kárty

szanak. A kompozíció, amely a csoportkép műfajához tartozik, közvetlen hatásából következtetve valóban együtt ülő társaságról készült, nem későbbi montázs eredménye. Felirata, jelzése nincs, de valószínű, hogy magyar művész munkája.

Irod: Vayer 1942, Rózsa-Spira 215.sz.

R.Gy.

JAKOBEY KÁROLY (Életrajzát lásd Kat. 219)

322. Széchenyi István képmása, 1861 *103.*

o., v., 127x96 cm
Jelezve b.l.: Jakobey Károly Pest 1861.
Kecskemét, Katona József Múzeum ltsz. 56.100.

Jakobey Károly, oly sok történelmi ideálportré festője, közvetlenül Széchenyi halála után a nagy magyar politikus „ideál képmását" is elkészítette. Metszet előzményeket, más portrékat alig használt fel, inkább csak azok nyomán ünnepélyesebbé, öregebbé és egyszersmind időtlenebbé tette az országszerte meggyászolt Széchenyit. Fekete ruhában, sötét függöny előtt áll, jobbját egy szék karfáján nyugtatja, baljában építészeti rajzot tart, az alaprajz részlete portikuszos, nagy centrális oszlopcsarnokú épületre vall. Lehet, hogy a rajz csak mint nagy építőt mutatja be az ábrázoltat, s nem utal konkrét épületre. A baloldalon a háttérbe nyíló ablakon látható épület viszont Széchenyi szervező zsenijének egyik főműve: a Pestet Budával összekötő Lánchíd.

A festmény a Széchenyi ábrázolásai között tiszteletreméltó helyet foglalhat el.

Irod: Szekeres 1938.

Sz.J.

323. I. Rákóczy György, 1862 *102.*

o., v., 36,5x28,5 cm
Jelezve j.k.: Jakobey K: Pest. 862
Pécs, JPM ltsz: 68.279. Vétel a Tompa gyűjteményből 1968.

A kép párdarabjával együtt egy történelmi ideálportré sorozat tagja, korábbi ábrázolások nyomán készült. Ovális képmezőben, barnás-szürkés háttér előtt a fejedelem kissé jobbra forduló, mellkivágású portréja. A vállra omló hullámos haj és az őszülő, mellig érő puha szakáll szép keretet ad az arcnak. A vörösbársony, ötvösmunkákkal gazdagon díszített mente, a párducbőr kacagány, az aranyforgós nyusztprémes süveg festői módon részletezett.

Cs.M.

Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA - MNG
MKCS Gy. 1981.

324. Lórántfy Zsuzsanna, 1862 *102.*

o., v., 36,5x28,5 cm
Jelezve j.k.: Jakobey K.: Pest 1862.
Pécs, JPM ltsz. 68.282. Vétel a Tompa gyüjteményből 1968.

Szürke háttér előtt, sötétebb szürkés-barna ovális képmezőben Lórántfy Zsuzsanna már nem egészen fiatalkori arcképe szintén egykorú metszetek után készült. Szürke, bő, mell fölött húzott szövetruhát visel – a derékig nyitott nyakkivágásban és az ejtett vállakon sötétmintás, fekete bársony szegéllyel. A ruha alatt dúsan ráncolt ujjú, a nyakban magasan záródó fehér vászon ing. Fején fehér, vékony fekete csíkkal díszített, homlokát takaró, nyakát is körülfogó gyolcs főkötő-kendő. Ebből a keretből, ahol még a fehérek is inkább finoman szürkék, emelkedik ki az egészségesen pirospozsgás, tojásdad, határozott egyéniséget tükröző arc.

Jakobey remek festői eszközt talált a szürkék árnyalataiban Lórántfy Zsuzsanna karakterének megfogalmazására. A Lórántfy Zsuzsanna által önmagáról kialakított és az utókor által is elfogadott képet állítja elénk: olyan puritán embert, aki az erkölcsök nemesítésében, az ifjúság nevelésében látta élete célját.

Az olasz egységért küzdő piemonti királysággal és a vele szövetséges francia császársággal 1859-ben háborúba bonyolódott Habsburg ház a szorongató külpolitikai helyzet következtében a belpolitikai viszonyokat rendezni kényszerült (Októberi diploma, 1860; Februári pátens, 1861).

Nyilván ezzel a politikai helyzettel összefüggésben született Jakobey Károly történelmi arcképsorozata, amely a Habsburg házzal szemben vívott magyar függetlenségi harcok vezéreit, illetve jelentős személyiségeit ábrázolja metszet-előképekre visszavezethető archaizáló modorban (Bocskay István, Bethlen Gábor, Thököly Imre, Nádasdy Tamás). E sorozat két legszebb darabja I. Rákóczy György és hitvese, Lórántfy Zsuzsanna portréja.

Cs.M.

KANN (KAAN) HENRIK (Óbuda, 1813 – Pest, 1860)

Kann Henrikről néhány apró adatot tart számon mindössze a szakirodalom, pedig jelentős szerepet vitt a pesti festészek között. A Der Ungar írja: „Széles ecsettel festett, szépen felfogott, tehetséget mutató arcképei szerepelnek a Műtárlat ... kiállításán". (Családi lapok 1854) Kann Henrik Bécsben és Münchenben tanult. 1840-ben Pesten élt, a Pesti Müegylet első tárlatán romantikus, orientalizáló kompozíciókat mutatott be. Azon kevés kiállítók egyike volt, akik magyarországi születésüek és a kiállítás idején hazájukban működtek. A kiállítás katalógusa ezt nyomatékosan kiemeli, mert ekkoriban kezdték számon tartani, ki a magyar festő. Kann főleg portrékészítéssel foglalkozott, de élete végén valószínűleg műkereskedéssel is. A születő pesti polgárság festője lehetett, és mint ilyen figyelmet érdemel.

Irod: Kemény L.: Kaan H. M 1914, 189; Lyka MM, Romantika; Athenaeum 1940; Honművész 1840;

Jakobey Károly (Kula, 1825 - Bp. 1891)

„Bibliai jelenet" (Jairus lányának feltámasztása)

O.V. 58,5 x 79 cm J. l. j.: Jakobey Károly, 1865

(Sérült) Védett.

Becsült ár: 12000 Ft.

BÁV 58. Képaukció Bp. 1982. szeptember

Ithaqi Grua

Jakoby Károly (Kula, 1825 - Bp. 1891)

„Ítélet" o.v. 65 x 52,5 cm

J.l. j.: Jakoby K. 1851 Védett.

kikiáltási ár: 8000 Ft

BÁV 59.Képaukció Bp.1982.december

Jakobey Károly (1825-1891)

„Vízparti báj halászokkal"
o. v. 56×76 cm j. l. l. Jakobey Károly 1872.
Restaurált. Védett. Kikiáltási ár: 22000 Ft

—

„Terasson zenélő társaság" o. v. 91,5×75,5 cm
j. l. l. Jakobey K. (Restaurált) Védett.
Kikiáltási ár: 18000 Ft

BÁV 54. Képaukció Bp. 1981. május

Jakobey Károly festő

A szabadkai városi múzeum falai között kapott helyet a vajdasági magyar képzőművészek alkotásai. A alkotás: első kiállításán szerepelnek munkái.

Láttuk, hallottuk

1944. VII. 28. | Petőfi | 12:28 Ka.

Jakobei Károly

"Angyal" c. festményét, -mely Reni Guido után készitett másolat- megvette a Társulat.

"Tárgyhalmaz miatt" a belső boritólapon közli a lap a következő értesitést:
"A Festészakadémiai Társulat részéről" cimmel: Az Első Magyar Festészakadémiát gyámolitó Társulat szombaton, aug. 25.-én d.e. 11. órakor tartotta közgyülését, amelyen eddigi tevékenységéről esett szó. Husz ifjunak biztositott akadémiai ingyen oktatást.. Az itt felsorolt müvészektől vásároltak képeket: Markó Ferenc, Marastoni Jakab, Marastoni József, Szemlér Mihály, Jakobei Károly, Mayer Emilia.

DÉLIBÁB, 1855. szept. 23. 15. sz.

Jakobey Károly

A "November-december havi mütárlat"-ról ir Bulyovszky Gyula a müvészet c. rovatban és kiemeli a müvész "Tanulmányfő" c. festményét.

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
lo. sz. 484-485, lap

Jakobey Károly

A "Január-februári mütárlat" c. kritika, -a Müvészet c. rovatban- arra figyelmezteti a "szép tehetségü fiatal müvészt", hogy arcképeiben-a sok jó mellett- hiányzik az a bizonyos fény, mely az emberi test szinezetéből sohasem maradhat ki, "több kerekdedséget kellett volna adnia" mind az arcnak, mind a ruházatnak.

Családi Lapok, Pest. 1855. I. félév.
3. sz. 133-135. lap

Jakobey Károly

"Angyal" c. müvét -/másolat Reni Guido után/- kisorsolás céljából megvételre választotta ki a Festészakadémiai Társulat közgyülésén a kiküldött bizottmány, -mint a Müvészet c. rovat irja.

Divatcsarnok, Bp. 1855. szept. 1o.
5o. sz. 1ooo. lap.

Jakobey Károly

Naplás tesenolélet
o. v. 95 × 82.5 cm

Tavaszutó Világkiállítás Bp. 1911

~~M. A. K.~~ Műcsarnok

Jakobey Károly

fest melyre nyomón készült Hoske és
Lossa fotográfiája: „A szépkalmi Kozinczy
kúria." 34. p. reprodukció.

Rózsa György és Spira György: Negyven nyolc
a történelmi zeneművek, Budapest, 1973.
575 l

Jakobey Károly

olajfestménye: „Dózsa Jelent." 660. p.

reprodukció.

Dózsa György - Spira György: Negyvennyolc a

korszak remekei, Budapest 1973. 575 l

Jalobey Károly

Karaván (Molnár József után)

Olaj. vászon 113 x 132

1851

Várható ár: 15000 ft.

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-2

Jakobey Károly
(1825 - 1891)

Bűnbánó Magdolna térdre borul Krisztus lábai előtt
mossa

Olaj, vászon 58 x 124
1875

Kikiáltási ár 8000 Ft.

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Marosy Károly

Vadászjelenet, rézm., o.v. 95x
82,5 cm

Vadászati Világkiállítás – Képzőművészeti Kiállítás, Bp. 1971.

Jakobey Károly
festő-

Bécsben Karl Rahl festőiskolájában együtt dolgozott Jakobey Munkácsy Jánossal.

Telepy Katalin: Munkácsy János emlékkiállítása....
Művészet, 1971.augusztus 31.oldal

Jakabey Károly „Lesző"

A múzeumi Lamberg-kastélyban rendezett „Remekművek a XIX. sz. művészetéből" című kiállításon szerepel a művész műve: „Vadászcsendélet" c. (restaurálva) A csendélet még nem giccs, bármennyire mázzon megnyugtató naturális ábrázolás.

A. Szabó János: A Galéria Módon.

Fejér Megyei Hírlap, 1978. okt. 1.

Jakobey Károly (1825-1891)

„Szent Demeter" o. v. 57×37 cm

J. l. K.: Jakobey K. 1864. Pest.

Kikiáltási ár: 6000 Ft.

BÁV 46. Képaukció katalógus, Bp. 1978. szeptember

Jakobey Károly (1875-1891)

„Búcsú" o.v. 56x72,5

J. l. j.: Jakobey K. 866. (Restaurált)

Védett, kiállási ár: 18000 Ft

BÁV 44. Képaukció Budapest, 1977. december

Jakobey Károly
festő

Méltatás

Bela Duranci: Modern magyar képtár Szabadkán.
MŰVÉSZET, 1973.január - 38.oldal

Jakobey Károly

A kiállitáson bemutatott "Eszményi tájképe, Markó Károly hatása" alatt készült,-irja az Október-novemberi mütárlat" c. kritika, a Művészet c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
8. sz. 387-388. lap

Jakobey Károly

(1825–1891) Mihalkóczy János bujdosó honvéd portréjára keltezésnek „Párizs 1850" ± volt kénytelen 1/ni.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században, Budapest, 1970.

171

JAKOBEY KÁROLY, festő

Nemes Marcell 1911-ben 80 képet ajándékozott a Kecskeméti Múzeumnak.-E gyüjtemény jegyzéke:
26.-JAKOBEY KÁROLY: Jézus és az irástudók.-Vászon,olaj 58,5x44,5 cm.-Jelezve nincs.alul tinta tintával irva:6-ik kép.-Katona József Múzeum.Ltsz:56.103.-18.sz.kép.Fetete repr. 298.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyüjtő Adalékok a magyar műgyüjtés századeleji történetéhez. 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bacs-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

JAKOBEY KÁROLY, festő

Nemes Marcell 1911-ben 80 képet ajándékozott a Kecskeméti Múzeumnak.-E gyüjtemény jegyzéke:
26.-JAKOBEY KÁROLY: Jézus és az irástudók.-Vászon,olaj 58,5+44,5 cm.-Jelezve nincs,alul tinnal:5-ik kép.-Katonai József Múzeum Ltsz: 56.103.-18.sz.kép. 298.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyüjtő Adalékok a magyar műgyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,IIX.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

JAKOBEY KÁROLY, festő

Nemes Marcell a Kecskeméti Városi Múzeum Képtárának megalapitására 1911-ben 79 képet ajándékozott a muzeum nak. E gyüjtemény egy része a Városi Múz. képtárának avató kiállitásán kerültek először nagyobb közönség elé /1924. VI. 6-X. 26./.-A gyüjteményből kiállitották Jakobey Károly Jézus és az irástudók cimü müvét is. 282. old. 31. jegyz

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275. old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bács. Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

JAKOBEY KÁROLY, festő

Nemes Marcell ajándékai a XIX.sz.második felének magyar festészeti törekvéseiről villantanak fel jellemző vonásokat.Jakobey Károly bibliai tárgyu képéből a naturalista aprólékosság tetszik ki. 284.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyüjtő Adalékok a magyar műgyüjtés századeleji történetéhez V 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megye Múzeumainak Közleményei, Kecskemét, 1975

Gáborjy Károly

A mester alkotása a
Kecskeméti Városi Muzeumban
található.

Pap Gábor: Kincsek és műkincsek....
Művészet, 1975. június - 7 oldal.

Jakobey Károly (1825-1891)

„Női képmás" o.v. 49x37

Jelzése j.: Jakobey Védett.

Utóbbi ár: 8000 Ft

BÁV 43.Képaukció Budapest,1977.szeptember

JAKOBEY KÁROLY, grafikus

A kecskeméti múzeumban a meglévő képzőművészeti anyag gerincéhez tatrozott többek között Jakubey Károlynak Kecskemét város cimerét ábrázoló rajza is. 280.old. 23.j gyz.

SÜMEGI GYÖRGY: Nemse Marcell a műgyüjtő Adalékok a magyar műgyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megye Múzeumainak Közleményei,Kecskemét, 1975

Jakobey Károly (1875-1891)

Női képmás o.v. 113x89

J.j. Jakobey ~~Géza~~ Károly 1855 (Restaurált)

Kikiáltási ár: 6000 Ft

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976 május

Jakobey Károly

„Férfiarckép" o. v. 34 x 26,5

J. j.: Jakobey K. 855. Védett

Vételár: 1000 Ft

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976 május

Jakobey Károly

Bánszky Pál: Kőfaragó Kreskemúzeum

Művészet, 1983. November

Jakobey Károly

„Arczképein dicséretes haladás" észlelhető, mint a "Szeptember-októberi mütárlat" c. kritika megállapitja a Müvészet c. rovatban.

Családi Lapok, Pest, 1854. II. félév.
6. sz. 283-284. lap

Jakobey Károly

Rendkívül szelíd, kedves, szőnde, ember volt. Szemüvege vagy nélkül. Jó humora volt. Fennmaradt róla egy magyarruhás fényképe, kis vékony, szőke ember, nem erős fizikummal, talán ez is gátolta napjaink foglalkozásában.

1892 - minden hagyatéki kiállítást rendeletek ismeretében, 1892 aug. 3-tól nem vizsgáz. Elhalt 19 [illegible] Margit [illegible] Fővárosi

939–940. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Budapesten 1891 július 14-én.

939. *Zalka János püspök.*

Mellig látható, kissé balrafordult. Rövid haja ősz, szemöldöke és szeme barna, arcza és bajusza leberetvált. Caputiumot és cimádájának gallérja felett nyaklánczon aranykeresztet hord, colláréjának fehér ligulája széles.

Vászon, méretei 74 : 57·3 cm. — Lelt. sz. 939. — Vétetett 1904-ben Lotz Károlynétól 25 K-án (134–904). — Kifizettetett 1905 márczius 4-én. — Elszámoltatott 1904 április 8-án (242–904). — Az elszámolást jóváhagyta az 1904 július 22-iki 11586 szvsz. leirat (552–904).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : VII. 80. *Ismeretlen festő :* Zalka János győri püspök.

940. *Rónay Jáczint püspök.*

Csaknem térdig, kissé jobbrafordultan, de szembe nézve van ábrázolva. Jobb kezét lógatja, bal kezében pedig irattekercset tart, a melynek vége az előtte álló asztalon van. Haja, szemöldöke és szeme barna, arcza és bajusza leberetvált. Caputiumot és cimadájának gallérja felett nyaklánczon piros ékkövekkel kirakott keresztet hord. Colláréjának fehér ligulája keskeny.

Vászon, méretei 106·3 : 86·9 cm. — Lelt. sz. 940. — Vétetett 1904-ben Lotz Károlynétól 25 K-án (134–904). — Kifizettetett 1905 márczius 4-én. — Elszámoltatott 1904 április 8-án (242–904). — Az elszámolást jóváhagyta az 1904 július 22-iki 11586 szvsz. határozat (552–904).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : IX. 23. *Ismeretlen festő :* Rónai Jácint püspök.

Jakobey K

512. Barabás Miklós után.

A mester sz. Markosfalván 1810 február 22-én. † Budapesten 1898 február 12-én.

Scitovszky János.

Térdig látható, kissé jobbrafordultan áll és szembe néz. Gyűrűs jobb kezében bibornoki kalapot tart, baljának hüvelykujját pedig aranyrojtos cinguluma mögé dugta. A szent István-rend jelvényét, melynek csillagja mellét diszíti, szalagon és drágakövekkel kirakott keresztjét nyakbavetett kettős aranylánczon hordja. Haja ősz, arcza s bajusza lebeiretvált. Capuciuma piros; collaréjának ligulája széles; reverendájának szegése és gombja, valamint aranyzsinórzással szegett galléros köpenyege biborpiros. A háttér Esztergom hegyes vidéke a Dunával. Jelzése alól jobbra: »*Barabás M. után Jakobey K. 1860.*«.

Vászon, méretei 125·5 : 94·5 cm. — Lelt. sz. 512. — Vétetett 1894 február 21-én Müller A.-tól 140 K-án (19–894). — Kifizettetett 1894 július 2-án. — Elszámoltatott 1894 deczember 31-én. — Az elszámolást jóváhagyta az 1895 június 29-iki 3304 szvsz. határozat (1–95).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1894 : X. 416. *Jakobey K.* : Scitovszky János hg. primás. — 1907 : VII. 91. *Barabás után (Jakobey K.)* : Scitovszky János bibornok, esztergomi herczegérsek.

Jegyzet. Másolat Barabás Miklós eredeti festményéről, készítette Jakobey Károly.

Jakobey Károly

Romantikus táj hiddal,
olajf.

Képzőművészeti Főiskolán.

Életrajz -

Pedagógus. 1921-24. 22. l.

II. Rudolf:

A disses keretben hegyes
kével, mely „Constantinopoli
egy ~~török~~ által tartott rabla
rénél s tárt karokkal vár
fölött két angyal lebeg nyílt
pező allegoricus nők pedig
felé ~~mutatva~~ angyal repül
Kos s jobbról a ~~fő~~ fölholdas
rai közt „Tandem tua fat
~~mely~~ két felhőt körül ki
tai a mondatszalagon
felül: SACRATISS: ET
alól: G. Pontang à
a Keretben: „NVNC IVV
és a kép alatt „Vngara
DOLPHVS erös" befeje
GEORGII NIGRINI.

Rézmetszet, mérete

93

Zahorský Karol

Archiv
vid
2

Krúck I. 554.l.

1903 XI. 24.

Budapest

Miniszterek. Felterjesztés az

Aradi Kölcsey múzeum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jakobey Károly

Művészeti lexikon
360 l.

Kemény László:

Mellig látható s ba
fejsze; szeme barna;
fort sieles pénzgallei

Labor gri De
non Sascipit
ditus est

s a kép körül:

Ladislaus Ke
Rgz M. Aulicu

Vászon, méretei 18
gr. Csáky László a

Jakobey Károly

1877-ben festette a Szulyay grófok oltárképének freskóit (budai vízivárosi régi temetőben)

László

Lpb. 125, l

Chigi-féle dombormű III. 202.

Jakobey Károly

Tört. Képcsarnok műtárgyainak leíró lajstroma
Buda 1907.

A M. Tört. Képcsarnok katalógusa. Buda 1922

Firenzei és umbriai Madonnái kevés
a beállitás,a komponálás sokkal vál
való a Louvreban őrzött "Madonna fá
lemes,ritmikus vonalvezetés érvénye
ránt.Benatóan foglalkozik a fény és
tónust akar elérni.Az alakok monume
dell'Impannatan"/1514,Firenze,Pitti
kával halmozták el.A pápa Róma müvé
megbizást tanitványaival végeztetet
nitványai.Ekkor már épitészettel is
ron is,részt vett a Santa Maria del
tésében is.A barnás vörös szinekben
kiegyensulyozott kompozició a "Mador
A mozdulatok egymásba kapcsolódnak.
marad.-- Egészen ujszerü kompoziciót
Maria a kis Jézussal a karján a felh
gos glóriat fest,ami által plasztiku
s szépségét kiemeli.Spirituális elgo
galmazza meg,ami egészen ereeeti.A f
tan,átszellemülve nézik a felhőkön m
San Sisto rend számára készitette a
Előbbi:Róma,Vatikán,1511./.L754-ben
volt.Szintén spirituális,viziószerü
köpenybe burkolt alakja,karján a kis
balra áll,ugyancsak a felhőkön Sixtu
térdel.Lent egy párkányra két kis an
Jézus tekintetében valami ijedtség,t
Hiányzik az anya és gyermeke közötti
tek és angyalkák alakjával tökéletes
Rafael ezzel a transcendentális kom
Tartalmi tekintetben haladóbb Michel

Jakobey Károly

vőd

=

Kacziány Ödön: Perbi mű-
vészélet az Őrvenc és Lat-
vanas cvcrben. Művészet
1910. 13. l. - 14. l.

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

lyezem:

.....

vagy helyettesének
írása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Jarobey k

lásd
u

Perlajst 137

Jakobey Károly

Lás 1

Művészet 1907, 209. l.

Jakobey Károly

lásd

1) Thieme - Becker

2) O. v. Kruchen u. J.
Verlag: Das Geist.
Ungarn. I. 1918.
554. l.

Jakobey Károly (1825-1891)

„Anyaság" o.v. 37x28 cm

Kikiáltási ár: 6000 Ft.

BÁV 50.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Jakobey Károly, festő szül.
1826. Kulcsár, megh. 1891
VI. 14. Budapesten. Ifj ei Bécs-
ben tanult, 1852-től Pesten műkö-
dött. Vidéki templomok részére sok
oltárképet, arcképeket s freskókat
(Kolozsvár, Nemesénbánya
templom stb) festett.

L bpesti

festő.

ből

elkése. (Márk 1.v. 9.)

állá és kisse

Jordán vizében
fejére keresztelő szt.
en lévő kagylóból vizet önt. Mi
rtja, mintha beszélne, fejét sugárzik
lepellel körül és gyöngyös glória-
alakzatot. János fejét díszes veszi-
a nádkeresztet fogja a kagyló(tó)ből bor
s, a megnyílt felhőt körül, karmi Che-
galamb képében a Szentlélek jelent meg.
argó Jordán partján egy meg-
ül, a kisse kátrátó(a hídon, egy férfi
vellán.

eteki 46 : 38 cm.
ános László ajándéka.

1043. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Budapesten 1891 július 14-én.

Szentpéteri Zsigmond színművész.

Derékig látható, kissé balrafordult, de visszanéz. Balfelől elválasztott haja, szemöldöke és szeme barna, bajusza és szakálla leberetvált. Ingének gallérja lehajtott; sötétbarna mellénye egyelejű; nyakkendője, zsinóros kabátja és bal vállára vetett köpenyege fekete. Jelzése alól balra vörös betűkkel: »*Jakobey Károly 1855.*«

Vászon, méretei 82·3 : 69·3 cm. — Lelt. sz. 1043. — Vétetett az 1907 márczius 29-iki 23677 sz. leirat alapján 400 K-án (597–907). — Kifizettetett 1907 május 3-án. — Elszámoltatott 1907 július 28-án (1119–907). — Az elszámolást jóváhagyta az 1910 május 11-iki (9458–909) szvsz. határozat (942–910).

Pesegrény János dr.: Az O. M. Képzőművészeti Múzeum állagai. IV. r. M. Tört. Képcsarnok. Bpest 1915.

911. *Bártfai József.*

Mellig, szembe nézve és tojásdad medaillonban van ábrázolva. Hátrafésült haja és szemöldöke fekete; bajusza és körszakálla ősz; szeme barna. Ingének gallérja kissé látszik, csokorra kötött nyakkendője rojtos, magas mellénye és egyelejű zsinóros kabátja fekete. Jelzése a bal váll mellett: »*Jakobey K. 1865*«.

Vászon, méretei 26·5 : 21 cm. — Lelt. sz. 911. — Vétetett 1901 május 9-én Bamberger Bélától 24 K-án. — Kifizettetett 1901 június 13-án. — Elszámoltatott 1901 deczember 31-én (690–901). — Az elszámolást jóváhagyta az 1901 deczember 30-iki 6831 szvsz. határozat (908–902).

910. *Gr. Rogendorf József (?).*

Mellig, kissé jobbrafordultan és tojásdad medaillonban látható. Feje kopaszodik ; haja, szemöldöke, bajusza és körszakálla világosbarna ; szeme szürkés. Nyakkendőjét csokorra kötötte, mellénye fehér, kettős elejű kabátja fekete.

Vászon, méretei 26 : 21 cm. — Lelt. sz. 910. — Vétetett 1901 május 9-én Bamberger Bélától 24 K-án (209–901). — Kifizettetett 1901 június 13-án. — Elszámoltatott 1901 december 31-én (690–901). — Az elszámolást jóváhagyta az 1902 decz. 30-iki 6831 szvsz. határozat (908–902).

909. *Károlyi Antal gr.*

Derékig, szembe nézve és tojásdad medaillonban van ábrázolva. Parókája egyszer fodorított, szemöldöke és szeme barna, arcza leberetvált. Mellfodra látszik, zsinóros mellénye és prémes kabátja piros. Mellét a Mária Terézia-rend keresztje diszíti, az aranygyapjas-rend jelvényét pedig nyaklánczon viseli.

Vászon, méretei 38 : 29·2 cm. — Lelt. sz. 909. — Vétetett 1901 május 9-én Bamberger Bélától 24 K-án (209–901). — Kifizettetett 1901 június 13-án. — Elszámoltatott 1901 deczember 31-én (690–901). — Az elszámolást jóváhagyta az 1902 deczember 31-iki 6831 szvsz. határozat (908–902).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : VII. 4. *Ismeretlen festő :* Gr. Károlyi Antal, a hét éves háború ezredese, szatmári főispán.

908–911. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Budapesten 1891 július 14-én.

908. *Károlyi Lajos gr.*

Derékig, kissé balrafordultan, de szembe nézve, díszmagyarban és tojásdad medaillonban van ábrázolva. Haja, szemöldöke és barkója ősz, szeme kék. Nyakkendője rojtos, atilláján díszgombok vannak, vállravetett mentéje prémes.

Vászon, méretei 37·3 : 29 cm. — Lelt. sz. 908. — Vétetett 1901 május 9-én Bamberger Bélától 24 K-án (209–901). — Kifizettetett 1901 június 13-án. — Elszámoltatott 1901 deczember 31-én (690–901). — Az elszámolást jóváhagyta az 1902 deczember 30-iki 6831 szvsz. határozat (908–902).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : VII. 79. *Jakobey Károly :* Károlyi Lajos gr., Abaujmegye főispánja.

899. *Széchényi István gróf.*

Mellig, kissé balrafordultan és tojásdad medaillonban van ábrázolva. Jobbfelől elválasztott haja, szemöldöke, bajusza és leberetvált álla körüli szakálla fekete, szeme barna. Mellénye és prémmel szegett kabátja sötét. Jelzése jobbról, félmagasságban a váll közelében, két sorban: »*Jakobey Károly 1860.*«.

Vászon, méretei 79 : 62·7 cm. — Lelt. sz. 899. — Vétetett 1900 július 6-án Erdősi Rezsőtől 80 K-án (379–900). — Kifizettetett 1900 augusztus 6-án. — Elszámoltatott 1900 deczember 31-én (708–900). — Az elszámolást jóváhagyta az 1901 márczius 15-iki 5691 szvsz. határozat (135–901).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : VII. 41. *Jakobey Károly :* Gr. Széchenyi István.

898–899. Jakobey Károly.

Sz. Kulán 1826-ban. † Budapesten 1891 július 14-én.

898. *Széchényi István gróf.*

Mellig, balrafordultan és tojásdad medaillonban van ábrázolva. Hátrafésült hosszú haja, bajusza és körszakálla őszbevegyült, szemöldöke és szeme barna. Öltözete: fekete atilla, vállravetett zsinóros mente prémgallérral és szegéssel. Jelzése jobbról, félmagasságban a váll mellett, két sorban: »*Jakobey K. 1860*«.

Vászon, méretei 78·5 : 63·5 cm. — Lelt. sz. 898. — Vétetett 1900 július 6-án Erdősi Rezsőtől 80 K-án (379–900). — Kifizettetett 1900 augusztus 6-án. — Elszámoltatott 1900 deczember 31-én (708–900). — Az elszámolást jóváhagyta az 1901 márczius 15-iki 5691 szvsz. határozat (135–901).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : VII. 49. *Jakobey Károly:* Széchényi István gr.

képe látható. Ott már a régi typikus magyar arc inkább emlékeztet őseinkre, mint az, mit, mint említettünk, Csák Mátéról rajzolt egy másik műlapon. A többi képeken is szembeötlő az arc hűsége. Így az egriek sorozatában találjuk Telekessy Istvánt, Eszterházy Károly grófot, a szerb származású költőt: Vitkovics Mihályt, a nyelvészt: Szvorényi Józsefet, az egyházi írót és költőt: Tárkányi Bélát, végül pedig a festőt: Kovács Mihályt. Feltűnő, hogy nem találta érdemesebb festőnek Rohn az egri származású Hess Jánost vagy a korában neves Balkay Pált. Rohn különben nemcsak ügyes rajzoló volt, hanem litografiai intézettel is bírt Budapesten. n—308.

AZ ELSŐ MAGYAR MŰVÉSZKIÁLLÍTÁST a Pesti műegylet (a jelenlegi Képzőművészeti Társulat) 1840 évben rendezte. Külön katalogus erről a kiállításról valószinűleg nem jelent meg és így mindössze valami prospektusféle lehetett az, melyet egy-egy nevesebb magyar lapnak a társulat elküldött. Megjegyezzük még azt, hogy bár e prospektus a művészek magyar származását rendszeresen feltüntette, több helyen mégis elhanyagolta, holott úgy a művész magyaros neve, mint a mű magyaros tárgya ezt kivánatossá tette volna. Így több elfelejtett művésznél nehéz lesz annak a megállapitása, vajjon magyar volt-e. Az itt megemlített magyar művészek munkáit 1840-ben az Athenaeum közölte, szórólszóra úgy, amint a prospektus azokat felsorolja:

Alconiere[1] (magyar születés Bécsben): 9. sz.[2] Napoleon lóháton, 's egy ló képmása.

Alt Jakab[3] 10. Gölnicz. 11. Mindszent. 12. Kohlbach völgye a Kárpátokban. 13. Nagy Sálok ugyanott. 14. Szomolnok Szepesben. 15. Árva vára. (Mind az öt aquarelkép, melyek az első teremben az alsó ablakokban függtek).

Balkay Pál (Egerben): 41. Virágok.

Barabás Miklóstól három krétarajz: egy olasz banditavezér, két arc (ezek nincsenek számozva) 93. Galambposta. 121. Virágok. 154. Arckép. 165. Arckép. 168. Arckép. 239. Agg katona arcképe.

Boutibonne (magyar Bécsben): 66. Forrásos vidék. 247. Anyai szeretet.

Brodszky Sándor (Magyarországban): 47. Tengeri vidék. 80. Tengervidék. 107. Tájkép.

Casagrande szobrásztól (Pesten, Újpiac, Derra-ház) az első terem pitvarában öt szobormű, talál

4. Egy asszonyság életnagyságú mellszobra gipszben; 5. ugyanigy egy kisebb férfi-mellszobor.

Clarot Sándor (egykor Budán, most Bécsben) 7. 8. Egy tanulmányfő 's egy Sybilla. 42. Egy gyermek arcképe. 150—1.: Szentek.

Einsle (Pesten): 177. Arc. 204., 5. Arcképek. 208. Tanulmányfő. 254. Arckép.

Frömberg pesti építésztől függ a negyedik teremben a pesti Ferencvárosban épitendő kath. egyház képe, alaprajza és átszelete.

Gaal Gusztáv hazánkfiától Bécsben az ablakokban aquarellek függenek (l. még Alt Jakab): 1. Egy téli tájkép. 2. Szigliget. 3. Egy kerti vidék. 4. Két eszterházy-kastély. 5. Beczkó vára. 6. Ilona völgye Baden mellett. 7. Tengeri vidék. Barlang napnyugattal. 9. Havas.

Heinrich Ede: 96. Tengeri vihar. 235. Tájkép. 260. Tájkép lovakkal.

Hebsthoffer Károly:[1] 240. II. Endre király.

Jascke[1] 26. Bánsági tájkép és 27. Kolozsvári vásár.

Jankovics (magyar, Párisban): 64. Romok Nápoly környékén (a művész ajándékából az egyesületé).

Jenik Endre: 61. Lovak agarakkal. 103. Gastein mellett. 210. Uti jelenet. 224. Séta lóháton.

Kaergling Henrikától (Pesten): 28. Egy virágkép 85—86. Virágok. 100—101. Arcképek. 153. Csendélet. 175. Csendélet. 211. Arc. 222 - 3. Csendélet.

Kiss Bálint (Pesten, Dunasor, Ilkey-ház): 53. Arckép. 81. Falusi vacsora. 82—83. Arcképek.

Lacza Endre (magyarn) 32. Egy romai hölgy.

Lang Rudolf (magy. szül. Bécsben), 11. Dürrenstein omladéka. 126. Rosenberg vára. 198, 9. Tájképek. 261. Dürrenstein romjai.

Libay Lajos: 142. Mészkemence Zólyomban.

Loos Fridrik:[2] 43. Napnyugta a Fertőn.

Maraston (Pesten, Rakpiac, Nákó-ház): 51. Arckép. 70, 71. Két arckép. 89—92. Arcképek. 137—8. Arcképek. 158. Az álom!!! 159—162. Arcképek. 163. Családkép. 167. Tiziano után. 174. Arckép. 181. Velencei vizhordó leányok. 182—91. Arcképek ugyanattól. 214. Arckép.

Markó Károly (magyar, Florenzben): 132—3. Két olasz tájkép (gr. Károlyi Györgyé, háromszáz arany volt). 172. Olasz tájkép (a nemzeti múzeumé).

Medveytől (Pesten, Magyar Király): 23—29. Hét miniaturkép (Aquarell).

[illegible]lnár József (Pesten, József-utca 391). 3. Egy [illegible]tót.

[illegible]kó János (Pesten, Rakpiac, saját ház): 4—5. [illegible]nai zuhatag 's egy sweizi városláj.

[illegible]efe Hermann (pesti képíró) architekturai kép, [illegible] kettős világítással. Konrád, az utolsó Hohen[illegible]n búcsúzik anyjától.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Nigg József (hazánkfia, †): Porcellánvirágok (utolsó kép, szám nincs).

Pfeffer Ilona (Pesten): Arckép (122. sz.)

Rausch József[1] (magyarországi) 25. Másolat Lugni után. 147. Schwabenbach. 178. Tájkép. 179—80. Tanulmányfők.

Róth Emanuel (magyarfi): 34. Egy arckép. 52. Egy arckép. 63. Arckép. 27. Tanulmányfő.

Schmidt József (magyar születés, Bécsben): Hunyadi Mátyás lovaggá emeltetése atyja által, Belgrád bevétele után. 46. Hunyadi János halála. 64. Capistrán János.

Schöfft Borbála (Pesten, Képíró-utca, saját ház): Tájkép.

Szale János[2] (magyar, Bécsben): Vidék Traunkirchen mellett. 119. Hercegi lak. 130. Dürrenstein. 145. Geoysz város. 209. Trankirchen mellett.

Tikos (magy. szül. Bécsben): Nyúlárús. 105. Leány barlangban.

Treu (Selmecbányán): 12. Téli tájkép. 17. A Zálogolás. 20. Egy téli tájkép. 35—9. Öt tájkép. 67. Egy táj.

Wéber Henrik: 68. Gyermekszoba.

Weide (Budán): 203. A koldús. 243. 4. Magyar falusi jelenet.

P. I.

—309.

JAKOBEY KÉPEIHEZ. Jakobey állítólag 500 képet festett, nem lehetetlen; de ha műveinek gondos egyszerűségét s feladatainak sokoldalúságát tekintjük, lehetetlennek látszik e nagyszám. Oly keveset ismerünk belőlük, hogy e nagy szám igen megbízhatatlannak látszik. Íme egynéhány képe, melyet eddig homály fedett:

a) Tárgya az Immaculata Conceptio. Tompa tónusú felhők közt az égi Szűz halványrózsa ruhában, égkék palástban emelkedik; arcán a megdicsőülés és báj varázsával. Mária arca minden esetlegességtől ment, csak a görögökre emlékeztető általános formák harmonikus egységét adja. A szerencsésen hullámzó valeurökben a legihlettebb Madonna-arc méláz, mereng a glória-világította felhők közül a messze magasba. Néz a magasba, néma megadással oda, ahonnan a szenvedések tengere eljövendő. Ez arcról eszembe jut Mantegna brerai Madonnája a szerafokkal. Ez a kép is zavartalan, egységes, harmonikus. Jakobey képén a Szűz lába alatt a Conceptio symbolumai: a föld, a hold s az almába harapó kígyó azonban anélkül, hogy a lehelle szerűen finom összhangot megtörnék egységébe A kép nagysága 116×72 cm. Az aláírás: Jakobe Károly 866.

b) Tárgya Krisztus a Getsemane-kertben. Krisztus a Getsemane-kert pompázó pálmái és csende cserjéi közt a belső megindulástól izzadó arcc térdre rogyva, fogadja az alászálló angyaltól vígasztaló kelyhet. A háttérben a pittymallat párázatában három apostol alakja. Mereng, vagy inkább alszik. Krisztus feje characteristikusan pointirozott tanulmány s a hajnal nedveslevegőjű hátterébe szerencsésen illeszkedik a (rózsaszínkék) palástban verejtékező Krisztus alakja. A hajnal ébredő világításában a legközvetlenebbül látjuk a nagy tragoedia prológusát: Krisztus az emberi fájdalmaktól gyötörve s lelkében megiszonyodva a bűnök tömegétől, merengő ámulattal néz az angyal, illetőleg a megváltók e helye felé. Meglepően szép a megoldás, úgy tárgyilag, mint coloraturáját tekintve. A kép alaptónusa a hajnali homályban van tartva. Nagyság 121×95 cm. Aláírás: Jakobey K. 1867.

c) Tárgya szt. József a kis Jézussal. Zöld mező ösvényén ballag József karján Jézuskával; megáll s az atya gondos figyelmével előre néz a végtelenbe, mintha valami veszély fenyegetné. Az intim, a féltő szeretet, a gyöngédség finomsága ül az arcokon; az őszbe csavarodó József aggódni látszik, s az aranyhajú isteni gyermek is mereng — szomorkodni látszik. Az együttérzés, a lelki hangulat összeolvadása oly egységes, benső, hogy József a kis Jézustól, a nevelőatya a gyermekétől elválaszthatatlan. Hátuk mögött a távolban egy városka — talán Názareth — képe s barna fellegek tömkelege borong; e borongás contrastja s az előtérben levő zöld mező, aztán József olive zöld viseletes barna palástja, jobbjában liliom, balján pedig habszín-ingecskéjű Jézus. Oly szűkszavú, lakonikus e festmény a részletekben, hogy Jakobey legjobb képei közé sorozható; ezt a concentrálást nem a színek tombolásával, hanem a részletek tompításával, egyszerűsítésével éri el. Azt hiszem, e képen a táj hozzásímul az alakok hangulatához. Nagysága 76×62 cm. Aláírás: Jakobey Károly, 1867.

Mind a három képen meglátszik az olasz praeraffaelisták tanulmányozása s talán francia mesterek hatása is a tájképben, a felhőkön.

E képek eleintén Banyák Vendelnek, a festő bíztató barátjának (Katalinvölgy) s talán maecenasának a birtokában voltak. Most a nagy Huszár szobrász unokája, Banyák Alajosné (Kisgaram.) szobáit díszítik.

SCHÖN ARNOLD

—310.

[1] Másszor Rauch József.

[2] Másszor magyarosított nevén Szala János.

Művészet 1909

406 l.

Mundeat

Jakobey Károly

Arad

Fővárosi Lapok

1891. 1478. l.

(Elhunyt képíró.)

Tomaso

2271. Mercandetti:
Sz. Romában 1760-ban. a

2271. VII. Pius érme.
Sima karimájú ugyanil
elő lapján a mellig ábrá
ható pápát, PIVS VII. PONT. MAX.
hátlapján pedig SERAFI szent P
től csodált csontvázát, S. FRANC
és ME felirat veszi körül

Fés jelzés

Aranyérem, füles foglalatb
Az 1899: XII. 4-iki előte
II. 10-iki 95256 ex 1899 (58/90
és 1900: III. 26-iki 17294 (157
mint özv. Jánosdeák Andrásné ad

Az egyházfő, kinek haja
bajusza pedig leberetvált, soli

Fl.
Aj. 1902

59

Jakobey Károly

l.

Mágyikó

IV. k. 176 l.

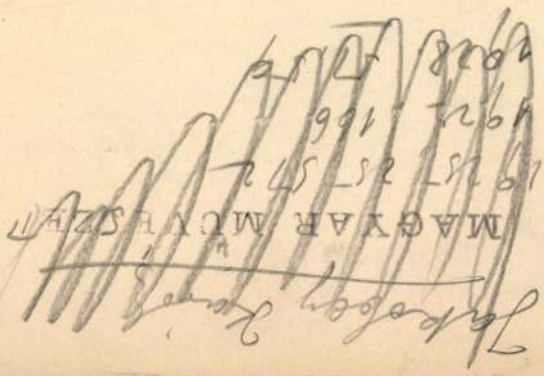

2201/905

Jakobey Károly

l.

Dívald Kornél, a ma-
gyar tud. Akadémia
palotája és gyűjteménye.
88, 102. l.

28. **Ajtó,** fa, intarzia-diszitéssel. Beszterczebánya város czimerével és *Anno Domini 1698.* berakott felirással. Vert domborműves sárgarézlemezekkel boritott, lombornamentumokkal ékesitett zárral és sarokpántokkal. A besztercze-bányai városház tanácsterméből.

Kiállitja: *Beszterczebánya sz. kir. város.*

29. **Lovassági jelző zászló**, selyemből. Egyik oldalán az ország czimerével, a másikon a Patrona Hungariae. A 18. századból.

Kiállitja: *Pozsonyvármegye közönsége.*

30. **Gróf Bercsényi László** franczia maréchal arczképe. Modern olajfestmény.

Kiállitja: *A Történeti Képcsarnok.*

31. **Magyar főúr arczképe** a 18. századból. Olajfestmény.

Kiállitja: *Gróf Kreith Béla.*

32. **Kurucz nemes.** Olajfestmény, Kupeczky János után festette Jakobey Károly.

Kiállitja: *Färber Simon.*

33. **Rhédey Ferencz** erdélyi fejedelem arczképe. Egykorú olajfestmény.

Kiállitja: *Az erdélyi országos érem- és régiségtár.*

34. **Gróf Pekry Lőrinczné** szül. Petrőczy Kata Szidónia arczképe. Egykorú olajfestmény
Kiállitja: *Az erdélyi országos [érem- és régiségtár.*

35 **Gróf Koháry István** országbiró († 1762) arczképe. Modern olajfestmény.
Kiállitja: *A Történeti Képcsarnok.*

36. **Magyar nemes arczképe.** (Valószinüleg körtvélyesi Rákóczi Ferencz.) Rézmetszet, vakaró modorban. Metszette *Vogel Bernard* Nürnbergben, 1737 ben.
Kiállitja: *A Történeti Képcsarnok.*

37 **Zászló,** zöld és fehér selyemből, a 18. századból.
Kiállitja: *Beszterczebánya szab. [kir. város.*

38. **Zászló,** piros és fehér virágos selyemből. Lapja egyik oldalán Beszterczebánya város czímerével, a másikon a kétfejü császári sassal. A 18. századból.
Kiállitja: *Beszterczebánya szab. [kir. város.*

39. **Rákóczi-induló.** Párisban készült modern szinnyomatu kép.
Kiállitja: *Komlóssy Arthur.*

40. **II. Rákóczi Ferencz** arczképe. Olajfestmény. Mányoki után festette Keisz K.
Kiállitja: *Gróf Kreith Béla.*

MAGYAR SZEMLE

Jakobey Károly

Elhunyt 1891. jul. 17-én 66 éves korában. A bajai születésű festő

főleg az egyházi festészet terén működött; sok templomnak festett oltárképet, részben eredeti kompozicziókat, részint másolatokat. Még az ötvenes években kezdett foglalkozni a képirással, mikor a művészeteket mostoha közöny környezte. Jakobey tehetségének is az önfentartással kellett küzdeni, nem fejlődhetett eléggé és szerény kör jutott számára. A képzőművészetek föllendülésének ideje óta Jakobey festményeivel alig találkoztunk a kiállításokon, noha folytonosan dolgozott, Lotz Károly, kihez régibb ismeretség fűzte, a falképek festésénél többször igénybe vette. A központi indóház királyi váróterének falképeit is nagyobbára ő készítette.

Halálozások.

Vas. Lap. 1891. 494. l

JAKOBEY Károly

Ybl Miklós épitész 1814-1891 : A Hild-Ybl Alapitvány kiállitása a BTM-ben 1991/1992 [katalógus] Bp. : Hild-Ybl Alapitvány, 1991

134, 202 p.

1. - augusztus 31. Bev. Fertőszögi Béláné. - Szekszárd : Tolna Megyei Múzeumi Igazgatóság, 1984 [8]p., ill.

TAMÁS Menyhért: Jegyzőfüzet. = Népszava, 1984 augusztus 26. 6., ill.

2209. **Pátkai Ervin**

EMBER Mária: A beton művésze : Beszélgetés Pátkai Ervinnel. = Magyar Nemzet, 1984. február 5. 7.

2210. **Pátzay Pál**

POTÓ János: A Wallenberg-emlékmű. = História, 6 1984, 1. [719-, ill.

2211. **Pauer Gyula**

BEKE László: Kommentárok Pauer Gyula „Tüntetőtábla erdő"-jéhez. = Aktuális Levelek, No 8, 1984 34-44., ill.

ÉRMEZEI Zoltán: Éljen a tüntetőtábla-erdő, mint...! Pauer Gyula tábláihoz. = Aktuális Levelek, No 8, 1984 27 33., ill.

SZŐKE Annamária: (Tüntető) táblaerdő : Pauer Gyula művének részleges rekontsrukciós kísérlete. = Aktuá Levelek, No 8, 1984 45-54., ill.

2212. **Paulovics László**

KÁNTOR Lajos: Paulovics László és a színváltozások. Művészet, 25, 1984, 7. 48-50., ill.

2213. **V. Pázmándi Margit**

P.M. [V. PÁZMÁNDI Margit]: Annabella Szálló uszodáj Badacsony. + Intézményközpont, Kaposvár. Építész: V. Pá mándi Margit. = Magyar Építőművészet, 1984, 3. 33-35., il

E F G R

2214. **Pécsi László**

ELHUNYT Pécsi László. = Magyar Hírlap, 1984. d cember 19. 8.

2215. **Pető János**

DOBRIK István: Pető János képei. = Borsodi Művelődé 9, 1984, 3. 69-70., ill.

JAKOBEY Károly festő

Egy bácskai templomfestő utolsó évei. In:
Kalapis 1990, 57 - 65. ill.

JAKOBEY Károly festő

1868 78. ápr. 4. Jakobey Károly a képtárőri állomásra folyamodik. 98.

M. Ét. 1991. 1/2

"Szt.István király" festmény,

a bukovinai Csángók részére festette Jakobey Károly Simor hcgprimás megbízásából.

Képzömüvészeti Szemle.1879. 1.sz.15.l.

"Feuk Ensébel" – Jakobey Károly fel-
mdeze

Földvári Napok 1865. X. 5. 903.

Hír

Faul Erzsébet – Jakobey Károly
festményéről

Fővárosi lapok 1866. XI-3. 1030.

Hír

Jakobey festö.

Atheneum. 1874. VI. 953.

Jakobey Károly festö.

Képzömüvészeti Szemle. 1879. 1. sz. 15. l.
2. sz. 31. l.
12. sz. 150. l.
1880. — 11. sz. 164. l.
3. sz. 47. l.

Fallóbey Károly festő"

Kabelikus tenyle. 1910. [illegible]

x: Tavaszi műkiállítás.

Patak Jenő

Jakobey festő/19.sz./müve a csókakői temlomban.

Fővárosi Lpok 1865.I.II.h2.131.old.

Jakobey Károly, festő

Divatcsarnok, 1855.szept.lo.50.1000

Müvészet

Jakobey festö.

Pesti Hirlap. 1882. ápr. 25. 3. l.

Jakobey festö.

Pesti Hirlap.1882.máj.13.1-mell.3.1.

Jakobey festö.

Akad.Értesitö.1873.220.l.

Jakoby Kávy feté

Pepti thilap. 1881. jil. 30. 2.

Nuvepti lucl

Ruhe der Toten, Text

Mat. Musik, 1794,

30 - 51, 233 - 247, 419 - 440,

529 - 603, 799 - 812.

Bibl. L.: 02 Eyhrig: ... chr.

Jakobs Kaiserstr. JH

Budapest, Kiliánu 1892. II 22.

53. n. 30.

Ludwig Wenzel

Jakobey Károly
festő

Revue de Hongrie

1910. III. a. V. f. 503–504. l.
Bibliai képek a Művészházban.

Jakobey Károly festőművész

Földrajzi Lapok 1865. X. 5. 903.

Itt a művész műtermében megajándékozott

Jakoby Károly festő

Pesti Hírlap. 1884. okt. 4. 4

A bánkai templom restaurálása...

Jakobey Károly festőművész

Tóváros. Lapok 1866. XI-3. 1930.

Itt a Képzőművészeti Társulat kiállításáról

Jakobey Károly festőművész

Földvári topok 1866. VIII. 29-8 11.

Ifr J. K. készülő művéről

Táblakép. Széchenyi István arcképe. Jakoby

Pesti Hirlap. 1859. okt. 21. 3.

Jakoby Károly festő már elké-
szítette....

Jakobey Károly festő

Pesti születésű. 1879. febr. 3-án.

Művészeti iskola

Jakobey Károly, festő

Divatcsarnok, 1853.dec.8.72.1464.

Iró-müvészélet és Hirvivő.

Jakobey festő

Magyar Művészet, 1928

1-59.o.
Mihályi Ernő: Panoráma.

Jakobey Károly aláírhiphez. XIX. rd.
második fele.

München.
VI. kiad., 1907.
209.

Jakobey Károly, festő és grafikus

Művészet, III., 1904. 112-116.

L.: Szemlér Mihály.

Jakobey Károly

XIX. sz-ban Bajáin
élt, képzőművész

→ Nagy István

MŰVÉSZET 1985/11-12/
68

a felületek díszítése.
A secessiós építesek
csaknem kivétel nél-
kül ~~annak~~ alkalmak
voltak arra a népi orna-
mentika kincses tárá-
ból meríteltek. Lechner
Jenő érdeme az, hogy
ezen a téren követ-
kezetesen a magyar népi

Jakobey Károly

Liszt Ferenc arcképe a
Tóth Kajcsa-emlékben.
Kriehuber
után.

Vörösmarty

Csat. Liszt I.

174. l.

SZATMÁRI KÉPEK.

A sok év után gyermek- és ifjúkora színhelyére ellátogatónak örömmel töltik el lelkét a felújúló emlékek, a tájnak idővel dacoló szépsége, a régi, kedves arcok viszontlátása. Átéli szóval, amit úgy fejez ki a költő, hogy «megifjodunk a gyermekemlékektől, mint a tavasznak langy fuvallatán». Ám ugyanakkor szivébe vág, hogy a régi világnak helyén mégis csak másat talált, ebben számára több már az elveszett, mint a megmaradt, s már annyi drága név csak fejfákról, sírkövekről ragyog vagy sötétlik feléje.

Hát még, ha annak a régi világnak helyét egy új hatalmi berendezkedés foglalta el, épp úgy kiemelve mindenütt a maga jelenlétét, mint eltüntetni igyekezve a multra emlékeztetőt. Mindez indokolja tán az elszakított Szatmárból itt következő képeknek borongós hangulatát. S úgy vélem, az egyéni színezetű részletekben is van jellemző ama részekhez való viszonyunkra ; azért nem mellőzöm őket.

*

A fővárosból Szatmár felé igyekvővel az Érmellék csökkenő dombhullámai közt hagyja el a vonat a trianoni határt. A román finánc a vámvizsgálatnál, éppen előttem, két apáca csomagjait bontatja fel. Szent Orsolya-rendiek, Eger tájékáról utaznak Nagyvárad felé. Ahogy a nyitogatásban buzgólkodnak, gyűrű csillan meg az ujjukon. Meglep a dolog : ékszer apácakézen! Jobban odanézve látom : karikagyűrű. S világos előttem : az Úr Jézussal eljegyzettség jele ez. Most először tűnik szemembe az apácasorsnak ily szép kifejezése, hiszen nem általános, s úgy megindít, hogy a hajszás jelenetben is elfutja szememet a könny. Mintha e látványtól meg-

kaptam volna az erőt, a biztosítást mind a rámkövetkezőknek magosabb szempontból tekintésére.

Mellettem egy öreg úrnő fekete táskájából egy könyvecskét emel ki a finánc. Mikor látja, hogy imakönyv, csalódottan löki vissza:

— Talán imádkozni jött ide!

S talán csakugyan úgy is van. De mit érti azt a nyers tréfálkozó!

Kaplony.

A szőllős dombok közül a vonat csakhamar kiér a rónára, amelyen a régi Szatmár megye székhelye, Nagykároly fekszik. Jobbra-balra egykori német telepesekből színig elmagyarosodott, jómódú faluk: Fény, Csanálos, Kálmánd, Szaniszló, Kaplony és a többi. Az új uralom eredeti anyanyelvüket követeli rajtuk, német iskolát parancsol az iskolafenntartókra. Messziről úgy fest, mintha túlzott kisebbségi nyelvvédelem rejlenék ez eljárás mögött. De nem úgy van. Mert mi a dolog vége? Ha vállalják a német iskolát, egy idő múlva kiszáll egy bizottság, megállapítja — a tényállásnak nyilván egészen megfelelően — az eredménytelenséget, s akkor aztán már csak az állam nyelvén tanító iskola jöhet a helyébe. Kész tragédia ezeken a helyeken a falu papjának, tanítóinak sorsa.

Szaniszlón a fínomlelkű papköltő és melegszívű jóbarát, Magyar Bálint határtalan vendégszeretete fogad. Az érmellékit nemcsak a viszontlátás örömére, a hangulat színezésére, hanem a homokos, kánikulás vidék porának leöblítésére is poharazzuk. Üdébb, tisztább levegő ilyenkor csak künn a szőllőhegyen van errefelé. Szemben velünk a hullámos határban egy magaslaton a sváb Mezőpetri, tovább kelet felé a síkon Nagykároly, s mögötte Kaplony, a gróf Károlyi-család temetkezőhelye.

Nagykároly ma a régi szerepüktől megfosztott hatalmasok tengődő, céltalan életét éli. Mintha valami álmodásban dermedezne, régi szép, mozgalmas koráról. Az állomástól bevezető hosszú utcán csupa bezárkózott, lefüggönyözött ház. A kegyesrendiek megkapóan formás barokk plébániatemploma mellett tér el az út balra Kaplony felé. A templomot vagy kétszáz éve gróf Károlyi Sándor építtette. A hagyo-

mány szerint, ahányszor ellovagolt Kaplony felé, sokat nézett gyönyörködve vissza a szinte rokokó bájjal a táj fölébe lendülő alkotásra. Ha ma igyekszik az ember Kaplony felé, nem kell hátratekintgetnie, hogy templomot lásson: integet feléje sötét tömegével Kaplony felől a messzire ellátszó, az egész vidék felett uralkodó, hatalmas kegyúri templom, csonka két tornyával. Már első pillantásra Magyarország legnagyszerűbb falusi templomára, a fótira emlékeztet. Igen érthetően, mert mind a kettő Ybl Miklós műve, a mult század közepéről, román stílusban. A kaplonyi a szűkösebb, egyúttal archaizálóbb is, egyhajós, s ugyancsak deszkamennyezetes. Berendezése is falusiasan szerény, inkább a templomot gondozó szomszéd ferenceseknek, mint az alapítóknak erszényére vall. A főoltáron mégis művészi igényeknek szánt kép: Páduai szt. Antal látomása a kis Jézussal.

A főoltár jobb- és baloldalán vezet le néhány lépcsőfok a sírkápolnába. Keleti záródásában ennek is oltár, szép márványfeszülettel, modern firenzei mestertől. A lejárati fal belső oldalán márványtábla hirdeti a magasban ékes latin nyelven, hogy e helyen már 1080-ban templom állott, «mikor a kereszténység fényes napja még alig űzte el a pogányság sötétségét a magyar földről».

A kripta-kápolna közepén három érc szarkofág. A lejárat felőliben gróf Károlyi Sándor hamvai. A szarkofág sarkain gyönyörű gyermek-angyalfejek, bájos szárnyacskákkal. A hitbuzgó, áldozatkész, családi erényekkel is ékes, lángoló magyar érzésű hadvezér koporsója mellett Takáts Sándorra gondolok: egy gyönyörű cikkében történelmünknek ezt az alakját Deák Ferenccel tette párhuzamba. A szomszéd szarkofágban Károlyi Sándor egyetlen fia, Ferenc nyugszik; a harmadikban gróf Károlyi György, a Magyar Tudományos Akadémiának Széchenyi mellett 40,000 frttal másik fő alapítója.

A lejárati fal hosszában áll a kripta két legszebb koporsója. Bronzdomborműveik, a fáklyatartó géniuszok a Canova-iskola klasszicizáló alkotásai. Az egyikben gróf Károlyi Antal, az említett Ferencnek fia, tehát Sándor unokája, feleségével, a dúsgazdag Harruckern Jozefa bárónővel. A másikban fia, József, gr. Károlyi György atyja. A lejárattal szem-

közti keresztfalnál kaptak helyet Károlyi Sándor nejének, a nemes emlékű báró Barkóczy Krisztinának hamvai.

A sírkápolna hosszanti jobb- és balfalának emeletes fülkéiben nyugosznak a család többi tagjai, a Fóton és egyebütt fekvők kivételével. A fülkéket tükörsimára csiszolt vörös márványlapok fedik, mindegyiken arany családi címer. Úgy kell lennie, mert az egyiket le is csenték az elmúlt zavaros időkben. Az utolsó címer csak papírra van festve ; a nemrég elhúnyt gróf Károlyi Józsefé. Ő Csurgóra temetkezett. Itt csak akkor kíván majd nyugodni, mondotta halálos ágyán, ha a régi világ visszatér.

Elbúcsúzva szíves kalauzaimtól, kilépek a történelmi levegőből a falusi utca csöndes verőfényébe s megindulok, ugyancsak gyalogszerrel, vissza Nagykároly felé. Egy félórai út az egész, az is jórészt házak közt vezet. A csendőrség előtt az őrszem felfedezi bennem az idegent s jól szemügyre vesz. Tudom, azt vigyázza, nem hökkenek-e meg, mert akkor lecsap rám. De a nálam levő szabályos útlevél teljes nyugalommal tölt el, inkább lassítom, mint gyorsítom a lépéseket. El is hagyom az utcát, megállítás nélkül. De később is az volt az érzésem, hogy közel jártam akkor a kellemetlenséghez, történeti kegyeletem kielégítéséért.

Szatmárnémeti.

Ez a teljes neve Szatmár városának. Valaha ugyanis két része volt : Szatmár és Németi, s ezeket a Szamos folyó választotta el ott, ahol most az irgalmas nővérek hatalmas anyaháza áll. A másfelé vezetett folyó azóta a város alatt ballag el ; Németit pedig, mely Árpádkori német telepeseiről kapta a nevét s később legszínmagyarabb része lett a városnak és ma is az, csak az szokta emlegetni, akinek különösképp azon a részen van dolga, egyébként Szatmár már régen az egész város neve. Az egykori várból csak az emelkedés van már meg ; ezen épült a jezsuiták Kálváriája.

Nagykárolytól deszkasima rónán szalad a vonat Szatmár felé, átvág a majtényi síkon, ahol Rákóczi kurucai lerakták a fegyvert, s érte Petőfi «legszentebb könnyei» hullottak. Átrobog a Szamos hídján s már integet felém a diákévek annyi kedves emlékétől megaranyozott püspöki város.

De messziről is valami változás mutatkozik az összképben. Nem a kéttornyú, kupolás székesegyház tartja itt már a láthatár zenitjét, mert azóta felébe szállt egy gömbös fejű új templom: a befejezés felé közelgő román bazilikáé. Ez itt az új világ legnagyobb hangsúlya.

Ahogy a Róma-járót a San Pietro, úgy húzza régi diákszívemet a klasszicizáló homlokzatú, renaissance püspöki templom. Régi iskolám, a katholikus gimnázium, az egykori Kazinczy-utcában, úgyis román leánygimnázium már. A jezsuiták melletti új katholikus gimnázium pedig Eminesculiceum, a fiúk számára. Ennek homlokzatán még láthattam a mult nyáron Szent Imre hatalmas méretű, délceg szobrát. Nincs többé.

Benn a dómban megindultság és öröm váltakozik bennem, s mint valami rég nem látott, drága jóbarátra tudnék e falakra borulni, melyek közt valaha először vettem az Úr testét. A templomnak Meszlényi püspök idejéből való helytelen restaurálása: a vaskos kupola, a túlterhelt kifestés sem bánt többé. Nagyobb dolgok fájnak már ennél!

Csak kilépve, veszem jobban szemügyre a nagy változást a hatalmas négyszögű tér képében. Nem árupiac többé; átalakították pázsitos, virágos, lugasos sétatérré. Igaz, a falui egy részétől elvágott Szatmárnak hova is kellene már ilyen nagy piac! Elfér az kisebb helyen is: a püspöki palota körüli utcákban, fölverve az előkelő negyed csöndjét.

Hogy' roskadozott valamikor ez a régi piactér messzi vidék rengeteg terményétől-árujától! Micsoda szekértábor, gabona-, gyümölcs-, zöldség- és kenyérsorok rajta! Hogy' megbámultam, mint a délvidékről odakerült kis diák, híres különlegességét: a hatalmas karimájú férfi szalmakalapokat! Mennyi elégültséggel, tekintéllyel néztek szét alóla a piros-pozsgás polgárarcok! Még Gyulai Pál is vett néhányat belőlük, mikor lent járt Szatmáron egy irodalmi ünnepély alkalmával a Kölcsey-szobornál (az is hova lett már a református templom elől!), leányfalusi vincellérjei, no meg a maga számára is, az erdei sétákra, ahogy nekem mondotta. (Szatmárral kapcsolatban azt is szerette tudakolni, van-e csakugyan kecsege a Szamosban, ahogy Gvadányi állítja). Talán az Erdődről hozzá felköltözött após, Szendrey Ignác hívta fel azokra a kalapokra a figyelmét. De hol vagyunk már azoktól az időktől!

Meglátogatom az irgalmas nővérek anyaházába beépített templomot is. Aranyos csillagokkal teleszórt kék kupolája alatt valaha feledhetlen májusi ájtatosságokat hallgattam.

Még Kaffka Margit, a hálátlan tanítvány is, andalítóknak rajzolja őket erről a zárdáról írt, szemenszedett rágalmakat összehordó, *Hangyaboly* című kulcsos regényében. A világos tónusú templom úgy ragyog a fénytől, tisztaságtól, mintha gondozói lelke hófehérségének visszasugárzása volna.

Végigróva a piactér négyszögét, a környező utcákat, mindenütt a régi magyar szó, magyar élet. A bőrükből kibúvásra, lám, sem rávenni, sem rákényszeríteni nem lehet az embereket. A felhalmozott kincsein túladni nem tudó országban nagy az olcsóság élelmi cikkek tekintetében; pénz, munkaalkalom azonban annál kevesebb.

Fölkeresem a házat, ahol mint diák először laktam. Most valami szakiskola van benne. Szívesen fogadnak így a szünidőben, mikor megtudják, miről van szó. Az igazgató vagy gondnok eléggé folyékony magyarsággal lelkesen emlegeti pesti emlékeit a jamboree alkalmából. Hogy mennyire óvták az úttól, pedig milyen jól bántak ott vele! Sohasem a népek gyűlölik egymást, — mondja — hanem politikusaik. Egy fogász előszobájában Debrecenből jött úrral kerülök össze. Azt állítja, hogy itt, az utiköltségeit is beleszámítva, olcsóbban tud aranyfogakat csináltatni, mint minálunk. Hiába, Erdélyben aranyat is bányásznak!

A régi iskolatársak közül is megtalálok még néhányat. Az egyik a jezsuita rendház főnöke. Kiegyensúlyozott, derűs lélek, pedig a páterek, konviktusuktól megfosztva, jobbára csak missziók tartásából éldegélnek. A másik földbirtokrendezésen átesett, tehát afféle «leépített» földbirtokos. Az ügyvédséget sem érdemes folytatnia, így bizony szép, népes családjával nem nézhet a régi gondtalansággal a jövőbe. Ő volt köztünk a leggazdagabb fiú. A negyediket mint neves szemorvost, az ötödiket mint a püspöki alapítványi pénztár hivatalnokát találom. Abba a hivatalba a hála is elvisz; onnan kaptam diákpályám első ösztöndíját. Az ily találkozókon a lélek minden zugának lámpása kigyúl; s ebben a fényben, mint a fölrebbentett madarak, rajzanak elő emlékei,

A már elhalt diákpajtások közül egynek a sírja sem ebben a városban domborodik. Annál többé a pesti temetőben. Az élet egyik tragikus áramlása : a vidék szüli, a főváros temeti az embereket. Vannak azért itt is nékem drága, felkeresett sírok. A németi temetőben a drága keresztanyáé. Tiszta, szent, egyedülvaló élete után mint diadalének zengett fel koporsója felett — már az új időkben — a franciskánus kórus bucsúéneke. Mintha rabmagyarok szabadulásának dalát hallgattam volna. Sírkövén az aranyozás ma is úgy ragyog, mint az ő jó lelkiismerete. A szomszéd református temetőben jó nagyanyám sírja. Kis koromban tőle tanultam meg énekelni Szenczi Molnár Albert zsoltárait, de ő intett egyúttal a magam katholikus hite megtartására is. Ilyen volt a felekezeti béke Szatmáron.

Ám azoknak sírjait, akikre diákfővel mint a szatmári társadalom nagyjaira tekintettem föl, a Szamoson túli temetőben találom. Fejfára faragva, sírkövekre vésve itt van Szatmár befejezett történelme az utóbbi száz esztendőről. Itt nyugszik — s nem a székesegyházban — két püspök : Meszlényi Gyula, a temetőkápolna kriptájában és Boromisza Tibor. Isten szabad ege alatt, fehér márványkereszt tövében, hívei, papjai közt, ahogy maga óhajtotta. Az utóbbiak közül itt a két neves plébános : Páskuj Lajos, a költő ; és Jandrisics János, az ékesszavú szónok. Tovább Aiben Mátyás, a katholikus gimnázium igazgatója, jóságos bérmaapám. Tanáraim közül az előkelően szabatos magyar professzor, Orosz Alajos, és a patétikus Lamartine-stílusban, lenyűgöző hatással előadó történettanár, Fechtel János. Hozzá képest még az egyetemi előadásokat is szürkéknek, egyhangúaknak éreztem egy darabig. És még hány név van itt ezekre a keresztekre felírva, melyeknek viselői valaha Szatmáron értékes saját színezetet adtak a magyar kultúrának! Irsik Ferenc kanonok, theológiai, neveléstani műveiben Pázmány nyelvének érdekes újrakeltegetője ; Gyurits Antal, a klasszikusok és Cantu Caesar világtörténetének fordítója, a pápai himnusz ma is énekelt szövegének szerencsés átköltője. Jóságos tanári egyéniségét poéta tanítványa, Pály Ede, így örökítette meg :

Sok fáradalmas éven át
Ezrek szivébe rajzolád
Édes mosollyal arcodat,
Te áldott lelkű, kedves agg!

Itt a vidám, költői kedélyű theológiai tanár, Tóth József, szüleivel, hat testvérével egy kriptában. Régebbi kollégái közül Kádár Ambrus, Lessenyey Ferenc kanonokok. Akiknek nevét ebből a körből itt hiába keresem, azok a székesegyház kriptájában nyugosznak, így Hehelein Károly, a katholikus gimnázium egykori neves igazgatója.

Amott a gazdag örmény Lengyel-család sírkápolnája. Vele szemben a nemesszívű orvos, Wallon Gyula családi kriptája. Most is kezében tartja hegedűjét, csakhogy immár márványból faragva, a keleti tájak egykor leghíresebb cigányprímása, Bunkó Vince. A temető emelkedő végében egyforma, fehérre festett bádogkeresztek alatt az irgalmas nővérek sírtáblája: soror Martha, soror Cornelia, soror Aloisia ... Ó, mennyi elpihent kéz, ideát csak munkára nyílva az imádságra összefontságból, jutalomra pedig csak amott túl, a Mindenható előtt. A kis keresztekről a neveket úgy siet lemosni az idő, mintha a lenn nyugvók alázata is azt sürgetné. Ebben a temetőben nyugodnék bizonyosan a legszívesebben, persze ugyancsak édesanyja mellett, mint a Kerepesi-úti temetőben, minden szatmáriaknak a mult nyár végén lehullott fejekoronája, a jótékonyság hőse, Wolkenberg Alajos is.

Az elmúlás birodalmában csak annál drágábbakul szorítom lelkemhez az ifjúkor emlékeit. S egyszerre csak játszik velem a hiú vágy: be jó is volna legalább valamit belőlük újra átélni! De hiszen, visszatérőben, előttem a Szamos, s rajta — a régi helyen még, a híd mellett — az uszoda, ahol valaha úszni tanultam. A közös hadseregé volt, német komandóra tanultuk benne — Szatmáron! — az altisztektől a tempókat. Belévetem magam hullámaiba, s a napon ragyogva csillogó habok közt úszkálva, mintha ismét a régi szatmári diák volnék, ledobva az élet minden nyűgét, lemosva minden sebét. Vagy tán inkább: eljutottam volna valami időfelettiség állapotába, s ott úsznám a végtelenség, örökkévalóság vizein. Nápoly mellett Bagnoliban, a regés Misenum hegyfoka előtt, a déli tenger kék bűvöletében fürödtem valaha ilyen

megújítót, mint most itt, a kék Szamos vizében. A régi német művészetnek, Altdorfer és társainak híres Jugendbrunnen ábrázolataira gondolok: az egyik oldalon betegek, bénák, rútak és öregek bocsátkoznak a csodatevő vízbe, hogy a képnek a másik felén újraszületve, megifjodva keljenek ki belőle.

Koltó.

Szinérváraljánál kezdődnek Szatmárban kelet felé a hegyek. Ma már nemcsak a vasút, hanem autobusz is elvisz közéjük, az utóbbi Sárközújlakon, a báró Vécseyek akáclombos, gólyafészkes, kedves faluján keresztül. Az autobusz meglepően olcsó, egy saját petróleumforrásokkal rendelkező országban egész érthetően.

A mai Szatmárban általán találkozik az ember valami fatalista elhanyagoltság jeleivel. A régi és az új gazdák talán együttesen hozzák létre. Szinérváraljan ennek nyoma sincs. A gondozottság, ízléses jókarbantartás jelei mindenfelé. Ez a városka valami őserővel tovább tudja élni a katasztrófákon túl is, a régi, jóízű életét. XV. századi gótikus temploma Báthory-építkezés. Oltárképeit, freskóit Lotz Károly kisebb társa, Jakobey Károly festette. Meszlényi püspöknek annyira kedves temploma volt, hogy azt mondotta: odaadná érte a szatmári székesegyházat. Mikor ott jártam, egy mélyenszántó költőpap, Pakocs Károly, az Erdélyi Katholikus Akadémia alelnöke, hirdette benne Isten igéit, más vallásúakat is odavonzóan. Azóta Nagybánya esperesplébánosa. Szinérváraljan született a XVI. század elején irodalmunknak több irányban úttörője, Erdősi Sylvester János. Emlékét a református templom udvarán sudár fekete márvány obeliszk hirdeti. E század elején emelte szülőföldje. A szöveg egy része ma le van ragasztva; nyilván szemet szúrt a változott időknek.

Autobuszunk Misztótfalun, Sikárlón át, szőllőkkel jó magosan beültetett hegylánc mentében siet velünk Nagybánya felé. Misztótfalu a szülőhelye a XVII. századi világhírű magyar könyvnyomtatónak, Misztótfalusi Kis Miklósnak. Sikárlón terem a vidék legzamatosabb, legédesebb bora.

Tovább egyre inkább gyümölcsösök, erdők ruházzák a a hegyeket, mígnem beérünk a bájos táj központjába, Nagybányára. Végállomásunk: a nagyszálló elé a régi szép

Széchenyi-liget s az egykori magyar festőtelep mellett elhaladva érkezünk meg. Nagybányára még mindig illik a jellemzés: egy darab ittfelejtett magyar középkor. A város képe fölött most is a Zsigmond és Mátyás korából való, a millennium táján szépen restaurált Szent István-torony uralkodik. Nagyszabású szállója talán az egyetlen hely Szatmárban, ahol élénk idegenforgalom mutatkozik. Az ódon zománcú, remek környékű város ma sem vesztette el vonzerejét.

A városháza falában emléktábla: «Itt szállt meg Petőfi Sándor 1847 szeptember 8-ikán.» Tehát az esküvője napján, feleségével együtt, Erdődről Koltó felé igyekezve, Misztótfalun eltört a kocsijuk kereke, s csak Nagybányáig juthattak aznap. Szendrey Julia nevének mellőzése az éppen ezt a napot megörökítő táblán talán ítéletmondás kívánt lenni a költő emlékéhez hűtlenné válása fölött. A nagybányai piactér egy másik emeletes háza mint a Lendvay Márton szülőháza van emléktáblával megjelölve.

De nem Nagybánya az egyetlen hely Szatmárban, ahol Petőfi emléke köszönt ránk. Hiszen ezen a földön nyílt ki számára a boldogság virága. Szatmárba ottani barátai, elsősorban költőtársa, a Kisfaludy-Társaságtól kétszer is koszorúzott Papp Endre meghívására ment le, nem sejtve, hogy ez az útja fogja eldönteni egész további életirányát. 1846-ban egyszer, 1847-ben kétszer, 1848-ban háromszor járt Szatmárban. A földszintes Papp-féle házon, ahol Szatmár városában lakott, az emeletes fiú elemi iskola, a «norma» mellett, emléktábla hirdette ennek emlékét. Az iskola egykori igazgatótanítója Tóth István volt, a nemrég elhúnyt hasonlónevű híres orvosprofesszor édesapja. Petőfi szatmári barátai közül sokszor láttam még diákkoromban a Ferenczi Zoltántól is említett Kis Gedeont, piros arcú, hófehér bajuszú, mindig mosolygó és mindig magyar ruhás rendőrkapitányát a városnak. Ő létesítette Szatmár szép ligetét, a Kossuth-kertet, a vasút mellett, ahol aztán mellszobrot állítottak neki. Az új uralom ezt is eltüntette.

Nagykárolyban ismerte meg Petőfi Szendrey Júliát és mecénás barátját, gróf Teleki Sándort. Első ott tartózkodását szintén jelzi emléktábla. Erdődön a romladozó várkápolna falában esküvője van emléktáblával megörökítve; egy másikon

pedig, a tóparti szomorúfűz melletti domboldalban *Te vagy, te vagy, barna kis lány* kezdetű versének ez a szakasza van felvésve :

Álldogálok a tó partján
Szomorúfűz mellett.
Nekem való hely : engem ily
Bús szomszédság illet.
Nézem lecsüggő ágait
Szomorú-fűzfának,
Mintha azok csüggedt lelkem
Szárnyai volnának.

Sok verse született Petőfinek Szatmárban, így Nagykárolyban, Erdődön, Szatmáron, Nagybányán, Csekén, Majtényban, Nagypeleskén és Koltón. Ezek közül a legtöbb, 39, Szatmárra esik ; a koltóiak száma mindössze 28, az ott kezdett töredékkel : *A táblabíróval* s a kéziratban elkallódott *Czigány Ferenc, a négyeskocsis* cíművel együtt 30. A Szatmár városában írt versei közt van két genrekép-remekén *(Falu végén kurta kocsma, A kisbéres)* kívül három mesteri szerelmi ódája : *Költői ábránd volt, mit eddig érzék, Álmodtam szépet, gyönyörűt* és *A csillagos ég* címűek. Valahogy helyénvaló tehát, hogy éppen Szatmárra került, a Károlyi-grófok ajándékául a szatmári püspökségnek, az a biedermeier-stílusú oltár, mely előtt Petőfi Erdődön esküdött. Az erdődi katholikus papnak, Kallós Istvánnak adott reverzálisát ma is őrzi a püspöki levéltár. Az oltár szépen helyreállítva, gyönyörű Szoldatits-madonnával koronázva, a püspöki palota szép renaissance házikápolnájában áll. Szatmár mai nemes püspökének, Fiedler István úrnak jóvoltából láthattam is ezt a nevezetes Petőfi-relikviát, mely előtt egykor, ama korai szerda reggelen «meghatottan, szenvedő arccal» álltak, a szemtanúk szerint, Petőfiék.

Róla csak az erdélyi irodalomban, a Petőfi-centenárium alkalmából, esett még szó, Pakots Károly tollából.

A legnagyobb dícséretet az Alföld szerelmesétől a hegyvidékek közül tudvalevőleg Nagybánya kapta : esküvője esztendejében még letelepedését is tervezte ide s egykor a sírját is szívesen tudta volna ott. A közeli Koltóhoz földi boldogságának teljessége, mézeshetei fűződnek.

Koltó Nagybányától délre, Dés felé kocsin szorgalmas

hajtással egy jó órányira fekszik, elrejtve a hegyek között. Arany János sohasem látta, de azért jó sejtéssel írta róla Petőfinek egyik levelében: «Hol van az a Koltó? Valahol az Isten háta megett?» Az út egy hegyhátra felkapaszkodva jó darabig magas erdőn visz keresztül, úgy ereszkedik le a Lápos-folyó völgyébe. A hídon túl, elhagyva egy oláh falut, fölfelé visz, mígnem felér arra a magaslatra, ahol gyümölcsösök közé rejtett házikóival a ma is színmagyar református falucska, Koltó fekszik. Róla dalolta Petőfi menyasszonyának:

Odaviszlek, szép Erdélyországba,
Lápos-völgyi regényes magányba.

Az út egyes pontjaira szíves utitársam, egy fiatal nagybányai káplán figyelmeztet. Visszanézve az emelkedésről a Lápos lenn fénylő tükrére, Petőfinek a Szamosról mondott királyi hasonlata jut eszembe: egy odafagyott villám!

A református templomkával szemben hajlik be az út a parkba, ahol a katholikus ági Teleki-grófok emeletes, kettős tetejű, biedermeier-homlokzatú kastélya rejtőzik. A kastély mai ura idősb gróf Teleki János. Szerda van, Szatmáron vásár napja; így a jó gazdát nem találjuk odahaza. Helyette neje, született alsócsernátoni Domokos Gabriella grófné fogad bennünket magyar szívességgel.

Az emeleti szobákban laktak 1847 őszén hat héten át Petőfiék. A berendezésből ma már semmi sem emlékeztet erre az időre. Gróf Teleki Sándor a szabadságharc után 18 évet töltött emigrációban. Ezalatt a megszálló osztrák katonák nemcsak a berendezést, hanem még a lépcsőzetet is úgy tönkretették, fel is tüzelték, hogy hazatértekor létrán lehetett csak, kívülről, az emeletre felkerülni. A német mellett az árendás is elkövetett minden tőle telőt, hogy a gazda otthonát régi képéből kiforgatva lássa viszont. A kertje úgy elvadult, ahogy Keleti Gusztáv szép festménye ábrázolja, igazán: A száműzött parkja.

E kastélyban remélte Petőfi a sírig, sőt az örökkévalóságon át tartónak boldogságát, bár itt rohanták meg balsejtelmei is. Itt írta Szendrey Julia naplójába az áradó boldogság lapjait, s merengett el ő is sejtelmesen a hulló csilla-

MDK

Jakobey Károly

Gerlóczy Imre, of.

M. Biedermeier kiáll. Műcs. 1937. nov.

24 l.

MDK

Jakobey Károly

Gerlóczy Imréné,arcképe, of.

Virág és gyümölcscsendélet,"

M. Biedermeier kiáll. Műcs. 1937. nov.

23 l.

MDK

Jakobey Károly festő (1825-1891

Ajándékozás esetében. Vásárolt.

Jel.: Jakobey K. 1851

Ernst Sam. aukc. 54. sz. - Kiáll. 1936 nov. 22-29.

Fényk. 13. l.

MDK

Jakobey Károly

Lotz Károly édesanyja

M. Biedermeier kiáll. Műcs. 1937. nov.

22 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Szent István felajánlja Máriának a magyar koronát, of.

Szent Ágoston, of.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz.

22 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Meyerbeer arckép

Táj tehenekkel

Almásy-Tel. 3.suk. 1940. ápr. 21-22 l.

K. D. K.

JAKOBEY Károly Teréz

Waldmüller vonatkozása

Végvári 1858. 57.

M. D. K.

Jakoby Károly, pesti műíves.

A 19. században dolgozott Fejér megyében.

Somogyi Gyula: Neuere Beiträge zu der Geschichte der Goldschmiede-Kunst in der Komitat Fejér. 136. old.

Alba Regia. Istvan Király Múz. Közl. 4-5. Köt. 1963-64. Szikes-fehérvár. 1965.

Jakobey Károly (1825-1891)

A szent család.
Olj f. 165x118 vászon. Ltsz: 1204. Sign. 1869.

Ecce homo.
Olj f. 60.5x76 vászon. Ltsz: 4867. Sign. 1884.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Jakobey Karol

1825-ben Kulcsár mint. kint artikulátó segédlett be B-n. Később B-pestre költözött Bajai műveiről nincsen adat.

Mikolásy Ferenc, Bajai képzőművészeti a XIX. sz-ban. Kézirat. MDK-c-11-599/1/2 5 l.

Zrobey Károly

Szülepelt az 1903-as párizsi és
marseilleri áll. alkalmából
rendezett képz. művészeti

kiállításon.

Bp. 1957.

Jakobey Károly

a bajai belvárosi Plébánia templom
Szt. János kápolnájának oltár-
képét festette, fényes a 2-ik
világháborúban nyoma veszett.

Mihalkay Ferenc, Bajai képzőmű-
vészet a XIX. sz.-ban. kézirat.
MDK-L-II-599/1

M.D.K.

Jakobey Károly

Telepy Károlylyal egyidőben tanult Velencében

Telepy Károly:Katalin: Telepy Károly 100 év elötti olaszországi vázlatkönyveiről 177.l.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

M.D.K.

Telepy Kártolójával egyidőben tanult Velencében

Telepy Károly:Katalin: Telepy Károly 100 év előtti a olaszországi vázlatkönyvéből 177.l.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Jakobey Károly, festő MDK

Réla használhatóbb könyveink vannak, mint Székely Bertalanról.

ZÁDOR ANNA, Vita Székely Bertalan művészetének történelmi helyéről.
Müv. Ért. 1956. V. évf. 1. sz. 69-72.
70.o. (Genthon István hozzászólása.)

Jacobey Károly

Családja régi magyar nemesi család 1670 nov. 1-én Kaptár őse, András és György az armalist I. Lipóttól. Kihirdettetett Korponán (Hont megye) 1671 márc. 11-én akkor még a család nevét így irta

~~Jacobaei~~

" Jacobaei

Szekeres Magit
Körlesi.

Tél. N. 8° 7'60
4° 3'50

Rottmann
zágrábi templom

gokon. Az emelet most egy helyiséggel bővebb, mint akkor volt: északkelet felé zárt veranda épült hozzá. Erről elénk tárul a Lápos gyönyörű völgye kaszálóival, szántóföldeivel, gyümölcsöseivel, felettük a szépen hullámzó erdős hegyekkel Nagybánya felé, egyszóval az a táj, amelyről azt mondta Petőfi: mintha az ő képzelete után alkotta volna a természet!

Szóba kerülnek Koltó egykori vendégei; a leghíresebb köztük, még a hetvenes években, Jókai volt. Néhány napot töltött itt, Petőfiék szobáiban elszállásolva. Az ittjártak névsora egyébként meglepően szegényes. A háború előtti időkben is ritkán került el ide neves író, még a Petőfi-kultuszban tevékenykedettek közül is. Milyen zarándokhely lett volna belőle — Németországban! Két éve kirándult ide a román költő-politikus, Goga Oktavián, egy hivatalnokával, aki 1919-ben a megszállókkal együtt hagyta el közülünk Budapestet.

A szépen gondozott park délceg fenyőcsoportját még Teleki Sándor ültette, haza kerülvén a kiegyezés után. Egy hatalmas ősi hársfán bizonyára Petőfi tekintete is pihent. Nagyon vén fa a hármas elágazású, görcsös somfa is. Ágai virágoztak, termettek a mult évben is. Az alája körben alkalmazott asztalka kőlapján, a hagyomány szerint, Petőfi is írogatott, a hűvös, őszi időben subába burkolózva. Mikor Goga e somfa alatt fényképezőgép elé állott, kísérője így bókolt a kép elébe: «A legnagyobb román költő, a legnagyobb magyar költő fája alatt!» Azt már aztán ők döntsék el, menynyiben áll meg a bók — első része.

A fától pár lépésnyire magános sír. Márványlapján az írás: «Itt nyugszik római szent birodalmi széki gróf Teleki Sándor 1848/49-beli honvédezredes és író. Szül. 1821. † 1892.» A változatos életpályát megfutott katona és író, érdekes, eleven emlékirataiért és elbeszéléseiért a Petőfi-Társaságnak is tagja, életében egyaránt őrizte Victor Hugo tollrajzait, Garibaldi mankóját és az aradi bitófákról hullott forgácsokat. A magyar függetlenségi eszmének épp oly lelkesült képviselője volt a mágnások sorából, mint a köznépből Petőfi. Lelkületére talán ez a Petőfivel kapcsolatban leírt mondata világít rá a legjobban: «Többnyire egy véleményen valánk». Petőfinek

Szendrey Julia iránti érzését nyilván ő jellemezte a legjobban ekkép. «Imádta a szerelem frenezisével és szerelmes volt bele a hallucinatióig.». Nagybányán halt meg, de Koltón kívánt nyugodni, ahol Petőfi szelleme lengi körül. Az odazarándokló érzi, hogy jól van ez így. Mert amíg Petőfi emléke él, gróf Teleki Sándoré sem lesz elfeledve.

A kastélykert széléről átfogó kilátás nyílik a hegyvidékre észak és kelet felé. A távolból ránkmered az előtér kisebb hegyei mögül a két hegyóriás, a kopáran domborodó Rozsály s a szatmári tájak legmagasabb része: a Guttin gránitcsúcsai. Mögöttük kél fel ezen a tájon a nap s — mondják — szeptember végén valóban felcsillan már rajtuk a hó. A hely tájképi s Petőfitől rálehelt varázsa hatalmába keríti a szemlélőt. S kialakul benne az e helyen született remekre, a legcsodálatosabb magyar versek egyikére nézve annak átlátása is, hogy a *Szeptember végén* nemcsak az édes boldogság és fájó sejtelem elégikus összeolvadásával ragad el, hanem egyik halhatatlan tényezője hatásának a vidék sajátos bájának éreztetése is. Petőfi szerelme, mely benne a hitvallás lángolásával lobogott, a multé már, de ez a táj örök szépségében mindenkor hirdetni fogja költészetének egyik hervadhatlan értékét: élményben fogantságát, őszinte igazságát.

Még aznap délután Nagybányáról Felsőbányára repít az autobusz. Ez már romantikusan nagyszerű táj, az Appenninek igéző pontjaira emlékeztető. A Zazár-folyócska völgyében megűlő bányavároska közepén a templom sudár tornyával olyan, mint egy pihenő, karcsú, fehér madár. A legszebb istenháza ezen a vidéken. A mult század közepén nem is hivatásos építész, hanem a zajtai plébános, Tischler András tervei szerint építették. Diadalmasan hirdeti, hogy lélekből sarjadtság nélkül nincs igazi vallásos művészet. A San Pietro kupolája épp úgy bizonyítja ezt, mint az egyszerű falusi pap ihletett tervezete. Homlokzatán a két fő apostol mellett Szent István és Szent László királyaink szobrai. Boltívein velenceiesen szép freskók szűz Mária életéből: Lotz Károly fiatalkori művei, aki Jakobey barátjával került el erre a vidékre. A háború alatt leszedték hadicélokra a templom szép, patinás réz födelét, így az időjárás nagyon megrongálta

már őket. Felsőbányának volt évtizedeken át esperes-plébánosa Pály Ede, a papköltő, a «Nagyasszonyunk, hazánk reménye» kezdetű, katholikus templomainkban ma is énekelt himnusz szerzője. A plébániának abból az ablakából, amely mellett egykor verseiből olvasott fel nekem, odalátni a szemközti hegyoldalban húzódó temetőre, ahol, tíz éve már, sírja domborul. Felmegyek oda, s fejfája mellett ujítom fel magamban emlékét, aki hitközömbös korban egy harmónikus papi léleknek volt bátor, szépséges kifejezője.

Szatmár szélén.

Szatmártól néhány állomással északra, igazában már Ugocsa földjén: Halmiban pihenek meg rokoni körben a szatmári utak után. A régi magyar városka ma határállomás Csehszlovákia felé. XV. századi művészi gótikus temploma a reformáció óta a kálvinistáké. Persze csak magyar szóval tisztelik itt Istent, katholikusok és kálvinisták egyaránt. A legszebb világi épülete ma is a magyar időkből való emeletes járásbíróság. A kéklő, zöldellő ugocsai hegyek a városkát szépen koszorúzzák. Bortermő hely, de szőlleinek egy része csehek kezén. Innen a cseh sörre, onnan a szatmári borokra sűrű az átjárás. Nyilván nem cél és eredmény nélkül éli itt a «végbeli vitézek», azaz kufárok életét a sok galiciai. A hallatlanul lenyomott piaci árak mellett pompás üzlet a csempészés.

Halmiban éldegélt 1919 után a neves magyar nemzetgazdász és volt miniszter, György Endre, aki aztán Budapesten halt meg, de holtában megint csak visszakerült ezekre a tájakra: a szatmárnémeti református temetőben nyugszik. Fekete obeliszkjén szép evangéliumi mondás is, illően ahhoz, aki egész életében azt vallotta, hogy az anyagi eszközök csak annyit érnek, amennyiben velük és általuk az emberiség fennköltebb érdekei mozdíthatók elő. Ma pedig Halmiban éli a nyugalom éveit egyik világháborús vezérünk: báró Bothmer Béla huszár altábornagy. A délceg járású, vidor, magányos öreg úr úgy elévődik a gyermekekkel is,

mintha valaha nem is csaták vérzivatarában vezényelt volna.

Átkocsikázunk egy délután a Buttykay-család egykori falujába, a szomszéd Kökényesdre. Itt aztán már csak görög és római katholikus templom, s az előbbi a nagyobbik. A katholikusoknak azonban elülső részében barokk, szentélyében gótikus régi kis temploma műemlékértékű. Egy anyaszív nagy bánatának emléke fűződik hozzá. Ezelőtt száz évvel özvegy losonczi Bánffy Jánosné restauráltatta, földeket is adományozva az egyháznak, — márványtáblát is kapott érte — hogy leánykáját, akit kilenc éves korában nyomtalanul elloptak tőle, visszakaphassa. Csak a másvilágon láthatta viszont.

A temetőben felkeresem szatmári felsőbb osztályos diák társamnak, Buttykay Gézának, a nemrég elhunyt Buttykay Ákos jeles zeneszerző öccsének sírját. Ő volt a legelragadóbb kedvességű úri fiú, akivel az életben találkoztam. Valaha az ifjúság körülrajongott vezére. Mint jogász agyonlőtte magát szerelmi bánatában. Sírját, a szüleié mellett, elvadult bokrok sűrűjében, alig találom meg. Vaskeresztjén már csak az évszámok vehetők ki tisztán. Családjából a faluban senki sem él már. Sírjaik állapota mintha a magyar urak alkonyatát jelképezné ezen a tájon. Közelükben is egy elfeledést nem érdemlő sír: Jendrassik Jenő festőművészé. Itt halt meg, a felesége falujában, — 1919 karácsonyán. Mennyi magyar bánatot vihetett sírjába!

*

Halmiból a cseh vonat visz Kassa felé. Nagyjában a keserves trianoni határ tulsó oldalán kanyarog. Átszalad a Tiszán, Bodrogon, érinti Borsit, II. Rákóczi Ferenc szülőhelyét, majd a Sátorhegy alatt oly gyönyörűen fekvő, Kazinczy emlékétől szentelt, ma fele magyar, fele cseh Sátoraljaújhelyt; ránk kandikál Szalánc vára, mígnem, a Hernádvölgyén tovább, beérünk a nagy fejedelem nyugvóhelyére, Kassára. Innen aztán mindjárt tovább az «erdei lak» városába, Eperjesre, ahol vár családom. De ez már más vidék, más hangulatokkal.

VÁRDAI BÉLA.

Jakobey Károly

írod

Borsay Jenő: Vá-

rosunk értékei. A Ja-

kobey-család, apa,

és fia Bajai. Bács-

Bajai Újság 1936 ápr. 19.

TTELALTER

ESTEUROPÄISCHE
GEMEINSCHAFT

AN JUHÁSZ
PETER)

LEN
JCHHANDLUNG

József. Pesten kezdi, Münchenben, Párisban folytatja tanulmányait Nagy István. Ugyanezt az utat teszi meg Koszta József is, csakhogy ő akadémiai évei alatt Párisba már nem jut el. Csók István a Julian Akadémián ér el tanulmányai utolsó állomására.

A bemutatott tanulmányok és képek azt bizonyítják, hogy még azok a művészek is, akik később a természethű ábrázolástól többé-kevésbé eltértek, fiatalkorukban teljesen elsajátították a nélkülözhetetlen mesterségbeli tudnivalókat. A mi fiatal képzőművészeink számára is fontos, hogy a szocialista realizmus megvalósításának szándéka mellett a legteljesebb mértékben rendelkezzenek a formalizmusok által lebecsült technikai és mesterségbeli ismeretekkel. Szolgáljon ez a kiállítás tanulságul és segítségül fiatalságunk számára.

Rajnai Miklós

A KIÁLLÍTOTT MŰVEK JEGYZÉKE

1. *Barabás Miklós:* (1810—1898) Incze professzor
2. *Benczúr Gyula* (1844—1920) Vajk megkeresztelése
3. *Borsos József:* (1821—1883) Szőlőt vagy csókot
4. *Böhm Pál:* (1839—1905) Tájkép
5. *Csók István:* (szül. 1865) Fekvő akt
6. *Ferenczy Károly:* (1862—1917) Olasz halász
7. *Jakobey Károly:* (1826—1891) Vadászcsendélet
8. *Koszta József:* (1860—1849) Akt
9. *László Fülöp:* (1869—1947) Kényes kérdés
10. *Liezen-Mayer Sándor:* (1839—1898) Alvó nő
11. *Lotz Károly:* (1833—1904) Zsidó mennyegző Marokkóban
12. *Mészöly Géza:* (1844—1887) Siófok
13. *Mészöly Géza:* Tájkép alvó gyermekkel
14. *Munkácsy Mihály:* (1844—1900) Felolvasás
15. *Munkácsy Mihály:* Ásító inas
16. *Munkácsy Mihály:* Tanulmány a Siralomházhoz
17. *Nagy István:* (1873—1937) Férfi portré
18. *Paál László:* (1846—1879) Tájkép
19. *Perlmutter Izsák:* (1866—1932) Karlovszky Bertalan
20. *Rippl-Rónai József:* (1861—1927) Fiútanulmány
21. *Rippl-Rónai József:* Párisi utca
22. *Székely Bertalan:* (1835—1910) II. Lajos holttestének feltalálása
23. *Székely Bertalan:* Önarckép
24. *Szinyei Merse Pál:* (1845—1920) Vadgesztenye tanulmány
25. *Szinyei Merse Pál:* A Majális első vázlata
26. *Vaszary János:* (1867—1939) Női tanulmányfej

TÁRLATVEZETÉSEK

a kiállításon

minden vasárnap d. e. 11 órakor

★

Vetítettképes

KÉPZŐMŰVÉSZETI ELŐADÁSOK

minden szerdán d. u. 6 órakor

Május 3-án

A REALIZMUS ÉS AZ AKADEMIZMUS HARCA

a 19. század orosz festészetében

Előadó: SZÉKELY ZOLTÁN

Május 10-én

SZÉKELY BERTALAN

Előadó: NÉMETH LAJOS

Május 17-én

BENCZÚR GYULA

Előadó: BOLGÁR KÁLMÁN

Felelős kiadó: dr Végvári Lajos
Budapest nyomda NV., Gerlóczy-u. 2. — 4110/50
Felelős vezető: ifj. Puskás Ferenc

Jakobey Károly

FŐVÁROSI KÉPTÁR KIÁLLÍTÁSAI

FÉNYES ADOLF-TEREM

VII., RÁKÓCZI-ÚT 30, FÉLEMELET

Jovális

XLVII.

MESTEREK A FŐISKOLÁN

1950 április 30-tól május 17-ig

21

★

A katalógus díjtalan

MESTEREK AZ AKADÉMIÁKON

»A tudás minden pályán az egyedüli biztos alap, melyre építeni lehet« — írja emlékezéseiben egyik művészünk. Valóban, a művészi teremtés előfeltétele az alapos mesterségbeli tudás, az eszközök feletti biztos uralom. Hiába a legerősebb művészi véna, michelangeloi tehetség, ha birtokosa nincs tisztában az irón, az ecset vagy a véső kezelésével, a színek természetével, az ábrázolás tárgyának struktúrájával stb. Ahhoz pedig, hogy mindezek ismeretét megszerezzük, alapos, kitartó és becsületes munkára van szükség.

Művészeink — a mult század elejének úttörőitől a legújabbakig — mindig tudatában is voltak ennek. Elenyészően kevés az olyanok száma, mint Barabás, aki csupán néhány hónapig, s még kevesebb az olyanoké, mint Böhm Pál, ki egyáltalán nem részesült rendszeres művészi oktatásban. Annál többen vannak azonban, kik évekig folyó, kitartó és türelmes munkával készültek fel hivatásuk minél teljesebb betöltésére.

Pedig — különösen kezdetben — nem éppen könnyű a magyar művész helyzete. A század közepéig ugyanis nincs Magyarországnak művészeti akadémiája. Főuraink, kiknek feudális társadalmunkban egyedül lett volna lehetőségük tehetségeink felkarolásával megteremteni nemzeti kultúránkat, Bécsben szórták szét a magyar jobbágy verejtékéből termett aranyokat. Bécsből elégítették ki, közepes tehetségű művészekkel, ilyirányú szükségleteiket, a magyar Parlag pedig maradt tovább felszántatlanul. Pedig hogy dús erők szunnyadoztak benne, bizonyítja Madarásztól Munkácsyig számtalan művészünk, kik — bár idegen kultúrán kényszerültek nevelkedni — mégis megmaradtak művészetükben is sajátosan magyarnak.

Végül sem mágnáspénz, hanem egy idegen művész — Marastoni Jakab — áldozatkészsége teremti meg nálunk az első képzőművészeti akadémiát. Iskolája 1846-ban nyílik meg s a szabadságharc utáni rövid pauzát leszámítva, 1860-ig tartja nyitva kapuit. Itt a növendékek gipszek másolása révén — megtanultak valamelyest rajzolni — és a rajzokat kiszínezni. Az olasz mester azonban nem volt oly erős művészegyéniség, kinek oktatása magasabb színvonalú tanulságul szolgált volna.

Többre vágyó növendékeinek útja tehát tovább vezetett, mégpedig elsősorban Bécsbe. Az osztrák császárváros már a század elejétől nagy szerepet játszik a magyar művészképzésben. Hazánkban 46-ig nem lévén képzőművészeti iskola, e legközelebbi művészeti centrum nagyhírű és nagymultú akadémiája szippantja fel a tanulnivágyókat. Közöttük — hogy csak a legkiválóbbakra hivatkozzunk — ott találjuk id. Markó Károlyt és Brocky Károlyt is. Ami az akadémia szellemét illeti : a század elején Füger, majd Peter Krafft hideg klasszicizmusa, később a művészet életmelegét elvont és száraz okoskodásba fojtó romantikusok, Führich és Kupelwieser iránya uralkodik benne. Az 50-es években azután Bécs Képzőművészeti Akadémiája a magyar művésznevelés szempontjából elveszti jelentőségét. A Zimmermann-tanítvány Mészöly Géza esete, vagyis hogy akadémiai tanulmányai közben nem jut tovább Bécsnél, mégis előkelő helyet foglal el a magyar művészettörténetben, kivétel csupán.

Az osztrák főváros akadémiájánál nagyobb alakítóerővel hatott művészeinkre e város két magániskolája, Waldmülleré és Rahlé. Az előbbi 1842-ben, az utóbbi 1851-ben kezdi meg működését. Waldmüller vonzóereje abban rejlett, hogy elvetve az akadémia száraz pedantériáját, kompozíciós receptjeit, elfogulatlanul szemléli a világot és — kora bécsi művészetében egyedülállóan — a realizmust tűzi zászlajára. Legkiválóbb magyar tanítványai Borsos, Madarász, Zichy és Jakobey.

Vele szemben Rahl művészete eklektikus, ő maga pedig az olasz renaissance mestereinek tudatos epigonja. »Forradalmi« újítása, melyért egyéves működés után távoznia kellett az Akadémiáról, a szürke aláfestés volt. Ez az eljárás abban állott, hogy először szürkében festették meg a képet, majd kiindulva — mindig az egész összharmóniáját tartva szem előtt — fejlesztették tovább a kívánt cél felé. Rahl módszere az Akadémián uralkodó, részletről-részletre haladó festésnél kétségkívül fejlettebb, egyébként azonban — csak a Waldmüller-féle realizmust tekintve is — már saját korában túlhaladott álláspontot képviselt. Stílusát a magyarok közül Than Mór követte legkövetkezetesebben, de tanítványai között ott találjuk Lotzot, Jankót, Markó Andrást stb., s rövid ideig Munkácsyt is.

Rahl magániskolája javában virágzott, mikor Bécs fényét s magyar művésznövendékek előtt egy másik város : München kezdte elhomályosítani. Itt a század első felében a »nagyarányú falfestmény s a hatalmas méretű történet-filozófiai festmény, mindkettő szinte kartonszerű előadásban« volt az uralkodó műfaj, a csodált mesterek pedig Cornélius és Kaulbach. Bár ezidőben is számos magyar fordul meg Münchenben, ez a színtagadó, vértelen festészet már csak azért sem hatott rájuk, mivel a »nagy« művészet alkalmazására itthon vajmi kevés reményük lehetett. Művészetünkre kiható döntő erővel csak 1856-tól kezdődően jelentkezik München. Ezévben kap katedrát az Akadémián Piloty Károly, ki a realizmus jelszavát hangoztató irányával a 80-as évek végéig egyeduralmat biztosít magának. Iskolájába tódulnak a növendékek, osztálya a festészet magasiskoláját jelenti. Piloty számunkra szinte érthetetlen óriási sikere abban rejlett, hogy felfedezte a német festészet számára a színt, ami a Cornelius-féle kartonok után kortársaira forradalmi cselekedetként hatott. Realizmusa egyébként a történelmi jelenetek korhű kellékeinek anyagszerű megfestésében ki is merült. Művészetének jellemző vonása még a hatásos rendezői készség, a bántóan kiabáló álpátosz. Jelentősége nem is művészetében, hanem pedagógiai tevékenységében rejlik. Hogy annak jó volt, mutatja a különböző művészegyéniségek széles skálája, mely Makarttól Leibig, Benczúrtól Szinyei Merse Pálig terjed, kik mindannyian növendékei voltak. Három magyar tanítványa, Liezen-Mayer, Wagner és Benczúr, később tanárai lesznek az Akadémiának.

A pilotyzmus és a századvégi München adomázó festészetének kátyújából Páris friss irányai emelik ki művészetünket. Fiataljaink most ide törekednek s München már csak lépcsőfok Páris felé.

A 19. század vezető művészete, a franciáké, német közvetítés kizárásával, Madarász Viktor romantikájában jelentkezik nálunk először. Elhat hozzánk — mégpedig kiváló mesterek kezén — a barbizoniak tájfestészete is. A század 80-as éveitől kezdve alig van jelentősebb művészünk, ki tanulmányai utolsó állomásaként nem az École des Beaux Arts-ban vagy a Julian Akadémiában köt ki. Itt nem annyira az iskolában folyó munka, mint a pezsgő művészeti élet, a különböző irányok harcának közvetlen szemlélete alakítja művészeinket, pezsdíti munkára őket. Kezdetben jóformán valamennyien Bastien-Lepage szemüvegén át nézik a világot s látják a plein air problémáját, hogy azután megtalálva a saját útjukat, azon induljanak tovább.

Az említett akadémiákon kívül más városok képzőművészeti iskoláiban is találunk magyarokat. A század első felében pl. számos művészünk a velencei akadémián végez tanulmányokat, vagy pl. Munkácsy Mihály később Düsseldorfban Ludwig Knaus művészetétől kap ösztönzést tehetségének teljes kibontakozásához.

A képzőművészeti oktatás helyzete különben a század utolsó harmadában nálunk is kedvezőbbre fordul, mivel az erősödő burzsoázia a hatalmát a művészeten keresztül is demonstrálni akarja. 1871-ben megnyílik a Mintarajztanoda, mely Képzőművészeti Főiskola néven ma is szolgálja művészképzésünket. Majd egymásután létesülnek a különböző mesteriskolák, Benczúré, Lotzé, Strobl Alajosé, valamint Deák-Ebner női festőiskolája. 1921-ben azután mindezek a mesteriskolák beolvadtak a Képzőművészeti Főiskolába.

Ezután az áttekintés után a kiállításon szereplő művészeink tanulmányi körülményeit röviden a következőkben foglalhatjuk össze :

Félévet tölt a bécsi Akadémián Barabás Miklós. Itt kezdi, majd Waldmüllernél folytatja tanulmányait Borsos József. Ugyancsak Waldmüllerhez kerül Marastoni iskolájából Jakobey Károly is. Lotz Károly útja Marastonitól Rahlhoz vezet. A bécsi Akadémia, majd Rahl, végül Piloty alakítja Székely Bertalan művészetét. Madarász Viktor is tanítványa az Akadémiának, de ő előbb Waldmüllerhez pártol, 1856-ban pedig a párisi École des Beaux Arts, később Cogniet növendéke lesz. Munkácsy Mihály Bécsben Rahlnál, Münchenben Wagner Sándornál és Adam magániskolájában, utoljára Düsseldorfban Knausnál tanul. Barátja Paál László, Bécsből Zimmermann kezei alól Münchenbe, Düsseldorfba, végül Párisba, Barbizonba kerül. Vele szemben Mészöly Géza csak tanulmányai elvégzése után hagyja el Bécset München kedvéért. Bécsből jut Münchenbe Liezen-Mayer Sándor, rögtön itt kezdi akadémiai éveit Szinyei Merse Pál és Benczúr Gyula. Az Akadémián kívül képzi magát Böhm Pál. A Mintarajziskolából megy Münchenbe László Fülöp is, de ő már egy évig Párisban is tanul. Ferenczy Károly a nápolyi akadémiáról Münchenbe, majd Párisba megy s itt a Julianba iratkozik be. Ide jön a Mintarajziskolából Perlmutter Izsák s Münchenen keresztül Vaszary János is. Münchenben, azután Párisban Munkácsy mellett tanul Rippl-Rónai

Jacobey Károly Pesten.

1854. jun. - jul. kiáll. Münchl.
2 db arckép, olajf.
1854. sept. - okt. kiáll.: Arckép, olajf.
— Arckép, olajf.: — Arckép, olajf. —
Arckép, olajf.
1854. okt. - nov. kiáll.: Ezredügyi
lajkép, olajf., 30ft.
1855. jan. - febr. kiáll.: Arckép, olajf.
1855. okt. - nov. kiáll.: Arckép, olajf.
1855. nov. - dec. kiáll.: Tanulmány-
fő, olajf., 40ft.
1856. aug. - sept. kiáll.: Négy db
arckép, olajf.
1858. máj. - jun. kiáll.: Arckép,
olajf.
1860. máj. - jun. kiáll.: Kazin-
czy Ferenc szépkalmi lakra, olajf.,
Bártfay József tulajd. — Arckép,
olajf. — Kazinczy Ferenc siremlére,
Bártfay József tulajd. — Arckép,
olajf.
1863. febr. - marc. kiáll.: Arckép,
olajf. — Arckép, olajf.

~~Fonyodi vándorkvt. III. 171.~~

Jakobey Károly festő
„Gyümölcs" „Arcképe „Vadászcsendé-
-let" Képeket állított ki az 1852-iki
pesti műkiállításon. 1.)

1.) Budapesti Viselkedés. 1852. évi. 298 l.

Jakobey Károly

Képzőművészet 1932.
52.11

Budapest Fővárosi

JAKOBEY KÁROLY: LOTZ KÁROLYNÉ

MDK

Jakobey Károly

Eggenberger aukciói I. 15 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Händel arcképe

Bach arcképe

Gluck arcképe

Almásy-Tel. 3.auk. 194o. ápr. 21-22 l.

MDK

Jakobey Károly

A szent család, o.

Ecce homo, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
ap. 1952.

Sándor szobrát /Balat
lyükról. Olaszo.-ból

MDK

Jakobey Károly

György A: Egyházi festészeti pályázat. Egyházművészeti Lap. 188o. 129-132 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Beethoven arcképe

Berlioz /?/ arcképe

Almásy-Tel. 3.auk. 194o. ápr. 21-22 l.

Jakobey Károly

Keresztelő sz. János, másolat Antonio Menendez után

Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat által Szegeden rendezett kiállitás 1876, katalogusa

MDK

Jakobey Károly

Szent Család /1869/ illusztr.

Gch: Könyvszemle. /Kopp könyve/ Szépmüvészet, 1941. 1.sz. 33 l.

M.D.K.

Jaroby Károly festő

1826 – 1891

Maria Immaculata pleros, cerura 31×22

Mária fej " " 29.5×25

Kóse és a réskigyó " " 43×28 cm

Kent Nepomuk " kaston 46×19 "

Emedy Lukács és neje hagyatéka. Ifj Ernst
kus. Aukc. XXII. 130 1923 18

MDK

Jakobey Károly festőművész.

Árv. Közl. 1941. márc. 2.rksz. 97. auk.
12 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891

Fejedelem, olaj
Rakodczay Andorné képmása, olaj
Imádkozó szent, olaj

Árverési Közlöny, 1939. 3.rk.
1.
24-25

MDK

Jakobey Károly, festő, Pest

Tanulmányfő
Huszár mint előörs
Tájkép
Csendélet vadakkal

Szatmári Gy: Adatok 61 müvész 28o müvéről. Pesti Müegylet vásárlásai, 1853-63. Kézirat.

NDK

Jakobey Károly

Lourdesi Mária, olaj

Szent György Céh XVII. auk. 1914. márc.

65 l.

MDK

Jakobey Károly

Velencei Biennale, 1930.

156 l.

M.D.K.

Jakobey Károly
festő

A szent Dömötör templom kifestését végezte.

1911.

M.D.K.

Jakobey Károly
festő

Budapest Dembinszky utca 7. II. 12.

MDK

Jakobey Károly

Gusztáv Adolf képmása, kép
Bocskay István képmása, "

Ernst Muz. auk. Pótlás a XI. katalóg.hoz

1 l.

MDK

Jakobey Károly

Jakobey Károly Altenbuchnerrel és Greinerrel Jakobey és Társa cimen templomfestő céget alapitott. Velük diszitett és restaurált egy sor templomot.

Szekeres Margit: Jakobey Károly. 1826-1891. Bp. 1938, 1o. 111 l.

Tata (Komárom)

Ady Endre-utca 26. Miklós m
zattal, 4 szabálytalanul el
zatán egyemeletes, 3 ablakk
müve 1760 körül.

(Tata VÉ MV. Bp. 1952, 2 l)

MDK

Jakobey Károly

Krisztus csodatétele, olaj

A Gyűjtő. 43. szk. 1921. márc. 1o 1.

MOK

Jarobey Károly

(XIX r)

Deák Ferenc

Temesvári Téglai

Jakobey Károly
(1825-1891)
festő

MDK

Bíró Béla: Waldmüller beadványa a magyar országgyűlésben 1847-ben

M.M.M. Évkönyve 1951, 123. l.

MDK

Jakobey Károly , 1825-1891.

Rakodczay Andorné képmása, olaj
Szent Jeromos, olaj

Árverési Közlöny 94. aukció 27 l.

MDK

Jakobey Károly, 1825-1891.

Önarckép, olaj

Szfvárosi Képtár uj szerzeményei. N.Szal. kiáll.
1939. jan. 6 l.

M.D.K.

Jakobey Károly festő

Fiuknyel együtt tanult Iparosoknál.
Mérnöglelet tervezet Hermann ellen.

Bánó-Bugska: Ficky Antalné B.J. 1953. 8.

M.O.K.

Jakobey Károly festő 19 n.

1842 ben hazatoni tanitványa

Bende János: Ficky Mihály élete s munkái. Bpest. 1924 16

MDK

Jakobey Károly, 1826-1891.
Vadászcsendélet, festm.

Mesterek a Főiskolán. Főv. Képt. XLVII. kiáll. 1950, 6px.

Jakobey Károly, 1825-1891.
Martinuzzi György, olaj

N.Szal. III. aukc. 1924. 7 l.

Jakobey Károly, 1825-1891

Szent László, olaj
Frangepán Kristóf, olaj
Garibaldi, olaj
Viktor Emánuel, olaj
Szt. Ágoston, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2. rendk.sz.
39-40 1.

M D K

Jakobey Károly

Muraközy János arcképe, festm.

Lyka Károly : Történeti festészetünk az elnyomatás korában. Uj Idők 1942.nov.7. 45. sz. 542. l.

MDK

Jakobey Károly

Magyar Studio I. 11 l.

MDK

Jakobey Károly

Tört Képes. 1922. 43, 44, 46 l.

MDK

Jakobey Károly festő
az ujabb zsámbéki katolikus templom oltárképe 1876.

Tombor Ilona: Zsámbék
Müemlékeink, Bp. 1955 32 l.

Jakobey Károly
festő

MDK

Bíró Béla: Wahlmüller beadványa a magyar országgyűlésher 1847-ben

M.M.M. Évkönyve 1951, 127.l.

Jakobey Károly

* *Jakobey Károly* ismert nevü egyházi festő az utóbbi időben ismét számos megrendelésnek tett eleget. Simor János herczegprimás számára egy oltárképet festett, továbbá sz. István képét a kéméndi templom oltára számára. Jakobey Károly ügyes ecsetjét ma-holnap az ország minden vidéke dicséri. Számos templom diszitését, falfestményekkel való ellátását bizzák rá s minden müve nemcsak izlés, a felfogás hatásossága, hanem a kivitel gondja által is válik ki. Nem pusztán decorativ irányu müvész, mert egyszerü ékitményeiben is önálló. Hogy tehetségét menyire méltányolják egyházi férfiaink, mutatja legutóbbi müveinek hosszu sora. Aranyos Maróthra egy „Szt Kereszt"-et festett, Puszta-Zámolyra egy Trans figuratiót; ez utóbbit egy paraszt-gazda rendelte meg nála. Józsefházára Sz. József képét, Jász Apáthira egy „Sz. Háromság"-ot s Dankó József praelatus számára a „Mater amabilis" képét festé.

Képzőművészeti Lexikon

1879. 157. l.

A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁTÓL
BUDAPEST, VI., ARÉNA ÚT 41. SZÁM.

16/1933. szám.

Nagyméltóságu

Dr. Hóman Bálint Urnak,
m.kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter,

Budapest

Jaroby Károly

Az esztergomi Bences
gimnázium diák-
emlékei Szent István
ábrázoló festmény
fényképei.

Serbst István emlékkönyv

III. 215. l.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisz

15.595/1940.III. szám.

A Müemlékek Országos Bizottsága tek.Elnökségének

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben
Díj átalányozva.

Budapest, IX. Hőgyes

Jakobey Károly

1875 – 1891

l.

Ernst-Múzeumaukcióján I.

32. l.

Jakobey Károly

l.

Ernst-Múzeumaukcioja I.

38 l.

Jakobey Károly

Kiveréssi Csanád aurici
kat. 1934. sept.

433. *Jakobey Károly:* Férfi képmás.

Sor-szám	Nyerő-szám	A nyerő tag neve	A nyeremény értéke
			Korona
56	12113	Hollerung Gábor	300
57	7746	Dzurik József dr.	300
58	23394	Szily Tamásné	300
59	7078	Dés város közönsége	300
60	25727	Wellisch Hugó	300
61	17414	Molnár Viktor	300
62	13541	Kelemen Móric ifj.	300
63	992	gelsei Guttmann Vilmos br.	300
64	2565	Kiss György	300
65	11943	Hirsch István	300
66	13639	Kende István, Német-utca 32.	300
67	16373	M. k. I. honv. gy.-ezr. tiszti könyvtára	300
68	21903	Somló Sándor	300
69	7458	Dirner Gusztáv dr.	300
70	8739	Fényes Béla	300
71	24093	Tirser Ernő dr.	300
72	24419	Töry József dr.	300
73	9355	Bpesti II. ker. állami főreáliskola	300
74	16836	Mándy Lajos	300
75	16284	Lusztig Zsigmond dr.	300
76	20783	Sass László	300
77	24866	Vass Dezső dr.	200
78	12088	Holitscher Olga özv.	200
79	24168	Tomory Erzsébet	200
80	11682	Hercz József	200
81	23007	Szende Oszkár	200
82	10808	Guttmann Andor	200
83	13852	Kintzig Ferenc	200
84	1011	Gromon Dezső br.	200
85	1324	Lederer Sándor	200
86	8853	Fischer Zsigmond, Dorottya-u. 14.	200
87	6513	Szekszárdi uri Kaszinó	200
88	9461	Zsolnai állami főreáliskola	200
89	4563	Baumgarten Lajos	200
90	4453	özv. gróf. Batthány Ferencné ifj.	200

Jakobey Károly

fest.

mozgalmas második Kis-Lajchi visszhangjában

illusztrálta Barabás „Albrecht tűnevy arcképét"

egy részét.

Fejős J.: A Nemz. Képcsarnok Alapító Egy. története

Művészettörténeti Értesítő 1937 füzet. 1 n.

43 l.

Jakobey Károly

Ernst Muzeum aukcioi

1920 jan. (?)

I. KÉPEK ÉS MINIATÜROK.

1—130-IG.

Gr. Almásy T.
1. MOCSARAS ERDŐ SZÉLE. Jelzés lent a jobbsarokban: Almásy T. 1907.
Fa. 35×60 cm.

Gr. Almásy T.
1a. VÁRROM. Jelzés lent a jobbsarokban: Almásy T. 1907.
Vászon. 40×55 cm.

Gr. Almásy T.
2. ALFÖLDI SÁR. Jelzés lent a jobbsarokban: Almásy T. Hallstadt.
Fa. 48×65 cm.

Alt Jacob.
3. VELENCE. A Márkus-tér.
Vászon. 25×35 cm.

Alt Rudolf.
4. A BÉCSI ROTUNDA.
Vízfestmény. 25×35 cm.

Baditz Ottó.
5. RÉPASZEDŐ LEÁNY. Jelzés lent a jobbsarokban: Baditz.
Vászon. 120×75 cm.

Baditz Ottó.
6. TYÚKOKAT ETETŐ GYERMEK. Jelzés fent jobboldalt: Baditz O.
Vászon. 77×105 cm.

Barabás Miklós.
7. FIATAL URINŐ ARCKÉPE. Jelzés lent a balsarokban: Barabás.
Akvarel.

Barok mester. (Bassano modorában)
7a. TÁJKÉP. Emberek és állatokkal.
Vászon 73×97 cm.

Berne-Bellecour E.
8. SEBESÜLT KATONA. Jelzés lent baloldalt: E. Berne-Bellecourt. 1882.
Fa. 36×25 cm.

Böhm Pál.
9. PIKI CIGÁNY SZOLNOKON. Jelzés lent a balsarokban: Piki cigány Szolnokon. Fest. Böhm Pál 1875.
Fa. 49×37 cm.

von Bommel Eliás P.

10. AZ AMSTERDAMI MONTELBANS-TORONY. Lent jobbra a művész jelzése: E. P. von Bommel.
Vászon. 49×77 cm.

von Bommel Eliás P.

11. A SCHEWENINGENI PART. Lent a baloldalon a művész jelzése: E. P. von Bommel 1888.
Vászon. 49×77 cm.

Charpentier Eugéne.

12. AFRIKAI VADÁSZOK ÜTKÖZETE A KABILOKKAL. Jelzés lent a balsarokban: Eugéne Charpentier.
Fa. 38×65 cm.

Heda Willem Claesz iskolája.

13. GYÜMÖLCS CSENDÉLET.
Fa. 65×77 cm.

Constable John követője (XIX. sz.).

14. A MALOM.
Vászon. 35×44 cm.

D. DALENS.

14a. TÁJKÉP. Jelzés lent a jobbsarokban: D. Dalens 1684.
Vászon 100×136 cm.

Dietscheiner (XIX. század).

15. TÁJKÉP. Lent a művész monogrammja.
Vászon. 39×32 cm.

Erdőssy Béla.

16. HALÁSZBÁRKÁK JÉG KÖZT. Jelzés lent a jobbsarokban: Erdőssy Béla 1906.
Lemezpapir. 52×88 cm.

Fendi Péter.

17. TÖRTÉNELMI JELENET. Lentbalra a művész jelzése: Fendi 1826.
Ceruzarajz. 41×52 cm.

Fichel E.

18. PIPÁZÓ FÉRFI. Jelzés lent a balsarokban: E. Fichel 1877.
Fa. 16×12 cm.

Hollósy Simon.

19. LÓTANULMÁNY. Lent a bal oldalon a művész jelzése: Hollósy, München 886.
Fa. 25×35 cm.

Jakobey Károly.

20. KOSSCIUSKU KÉPMÁSA.
Vászon. 56×50 cm.

Jakobey Károly.

21. WASHINGTON KÉPMÁSA.
Vászon. 56×50 cm.

Jakobey Károly.

22. II. RÁKÓCZY FERENC KÉPMÁSA.
Vászon. 56×50 cm.

Jakobey Károly.

23. MÁTYÁS KIRÁLY KÉPMÁSA.
Vászon. 56×50 cm.

Jakobey Károly.

24. TELEKI JÓZSEF GRÓF KÉPMÁSA.
Vászon. 56×50 cm.

Jakobey Károly.

25. GRÓF SZÉCHÉNYI ISTVÁN KÉPMÁSA.
Vászon. 56×50 cm.

Jakobey Károly.

26. I. RÁKÓCZY FERENC KÉPMÁSA.
Vászon. 56×50 cm.

Jakobey Károly.

27. ZENÉLŐ FÉRFI.
Vászon. 81.5×63.5 cm.

Isabey Eugen.

28. TENGERPART HALÁSZBÁRKÁKKAL. Jelzés lent a balsarokban: E. Isabey 1851.
Fa. 28×36 cm. Illustr.

Juhász.

29. OLVASÓ MEZŐKÖVESDI LÁNY. Jelezve lent a jobbsarokban: Juhász 1911.
Vászon. 55×44 cm.

Kacziány Ödön.

30. ZENÉLŐ HÖLGY.
Fa. 8.5×44 cm.
(A kép hátán olvasható felirás alapján a kép 1912-ben Andrássy Gyula gróf tiszadobi kastélyában volt.)

Kaulbach Friedrich August.

31. NŐI TANULMÁNYFEJ KOSZORUVAL. Jelzés lent a balsarokban: F A v Kaulbach
Lemezpapir. Pastel. 66×58 cm. Illustr.

Kauffmann Hugó.

32. SÖRÖZŐ. Jelzés lent jobboldalt: 80. Hugó Kauffmann.
Fa. 25.5×20 cm.

Keleti Gusztáv.

33. MOSAKODÓ NŐ.
Szinezett rajz. 20×17 cm.

Kéméndy Jenő.

34. TIVORNYA. Jelzés lent a balsarokban: Kéméndy Jenő. München 1882.
Vászon. 70×100 cm. Illustr.

Keményffy Jenő.

35. UDVARRÉSZLET. Jelzés lent a jobbsarokban: Keményffy Jenő.
Lemezpapir. Pastel. 52×68 cm.

Wierusz Kowalski Alfréd.

36. ÜLDÖZÖTT SZÁN. Jelzése lent a jobbsarokban: Kowalski.
Fa. 19×25 cm.

Lehmann Sarolta.

37. NŐI ARCKÉP KOSZTÜMBEN. Jelzése jobboldalt: Charlotte Lehmann 889.
Vizfestmény. 28×24 cm.

Ligeti Antal.

38. PÁLMÁK. Jelzés lent a jobbsarokban: Ligeti A. 1884.
Vászon. 40×68 cm.

Ligeti Antal.

39. TÁJKÉP. Jelzés lent a jobbsarokban: Ligeti A. h. K.
Vászon. 19×28 cm.

Ligeti Antal.

40. ALCSUTH. Lent balra: Alcsuth.
Vizfestmény. 23×31 cm.

Loš Wlodzimiers.

41. LOVAS ELŐŐRSÖK. Jelzés lent a jobbsarokban: Wlodzimiers Los. 1881. München.
Vászon. 34×64 cm.

Lotz Károly.

42. NŐI FÉLAKT. Szines ceruzarajz.
Ovális. 12×9 cm.

Lotz Károly.

43. AKTTANULMÁNYOK. Jelzése: Lotz.
Vörös krétarajz. 16×10 cm.

Lotz Károly.

44. 1. Felső kép. LEBEGŐ MUZSA KÉT PUTTÓVAL.
Szines vázlat. 13×24 cm.

2. Alsó kép. LEBEGŐ MUZSA KÉT PUTTÓVAL.
Szines vázlat. 12.5×24 cm.

Magyar-Mannheimer Gusztáv.

44a. KONYHA INTERIEUR. Jelzés lent a balsarokban: Magyar-Manheimer.
Vászon. 30×22 cm.

Makart Hans.

45. BACCHUS ÉS ARIADNE.
Vászon. 48×77 cm.

Makart Hans.

46. DISZLET-VÁZLAT.
Vászon. 30.5×48 cm.

Mészöly Géza.

47. MOCSARAS TÁJKÉP JEGENYESORRAL.
Fa. 27×60 cm.

Mészöly Géza.

48. FEHÉR TYUK.
Fa. 10.5×13 cm.

Mészöly Géza.

49. FOLYÓPART VONTATÓ HAJÓVAL. Jelzés lent baloldalt: 877. Mészöly G.
Fa. 19×40 cm. Illustr.

Michaelis R. (XIX. sz.).

50. NŐI TANULMÁNYFEJ. Lent a baloldalon a művész jelzése: R. Michaelis 1908.
Vászon. 46×32.5 cm.

Molnár.

51. KÉT VIZFESTMÉNY (magyar parasztlányok.)
28×20 cm.

Munkácsy Mihály.

52. OLVASÓ NŐ. Jelzés lent a jobbsarokban: Munkácsy.
Fa. 55×45 cm. Címlapon.

Munkácsy Mihály.

53. UDVARLÁS.
Szénrajz. 100×85 cm.
Tanulmány a művész „Flirt" cimü olajfestményéhez 1888-ból.

Munkácsy Mihály.

54. TÁJKÉP. Lent jobbra a művész jelzése: Munkácsy 1882.
Vászon. 210×287 cm.

Munkácsy Mihály iskolája. (XIX. sz.).

55. A MODELL.
Fa. 22×3.25 cm.

Németh Bertalan.

56. MAGYAR PARASZT KÉT LÓVAL. Jelzés lent a jobbsarokban: G. B. Németh 893.
Fa. 10×16 cm.

Neogrády Antal.

57. LELŐTT NYUL. Jelzés lent a jobbsarokban: Neogrády 93.
Vizfestmény papir. 48×68 cm.

Neogrády Antal.

58. CSAPDA. Jelzés lent a jobbsarokban: Neogrády A. 893.
Vizfestmény papir. 52×68 cm.

Oesterley Károly.

59. FJORD HALÁSZFALUVAL. Jelzés lent a jobbsarokban: C. Oesterley. jr. 1886.
Vászon. 78×130 cm.

Pálinkás Béla.

60. BURGONYASZÜRET. Jelzés lent a balsarokban: Pálinkás B.
Vászon. 73×76 cm.

Pállik Béla.

61. JUHOK AZ AKÓLBAN. Jelzés lent a balsarokban: Pállik Béla.
Fa. 17×21.5 cm. Illustr.

Pállik Béla.

62. KOSOK. Jelzés fent a jobbsarokban: Pállik Béla, München 91.
Vászon. 90×70 cm.

Pállik Béla.

63. SZAMÁRFEJ. Jelzés lent a balsarokban: fest. Pállik Béla Mácsa, szept. 7. 1882.
Fa. 40×26 cm.

Pállik Béla.

64. TÁJKÉP. A bal oldalon lent a Pállik-hagyaték kiállításának pecsétje. (Pállik Béla hagyatéka 1908)
Vizfestmény. 26×46.5 cm.

Pállik Béla.

65. TÁJKÉP. Az előtérben lent jobbra a Pállik-hagyatékkiállitás bélyegzője. (Pállik Béla hagyatéka 1908.)
Vizfestmény. 26×46.5 cm.

Pállik Béla.

66. JUH. Baloldalon a művész jelzése: Pállik Béla 1890.
Karton. 41.5×33.5 cm.

Pállya Cölestin.

67. NŐI FEJ SÁRGA KENDŐVEL. Jelzés lent a jobbsarokban: Pállya Cöl.
Fa. 8×10 cm.

Pállya Cölestin.

67a. NŐFEJ VERES KENDŐVEL. Jelzés lent jobbsarokban: Pállya Cölestin.
Fa. 8×10 cm.

Peter Emmanuel.

68. NŐI KÉPMÁS. E. P. monogrammal.
Vizfestmény. 16.5×13 cm.

Antonio de Pereda.

68a. SZENT JEROMOS MEZTELEN FÉLALAKJA.
Vászon. 130×90 cm.

Rubovics Márk.

69. ELALUDT. Jelzés lent a jobbsarokban: 90. Rubovics M.
Fa. 34×30 cm.

Schalken Gottfried.

70. A LEVÉL.
Fa. 22×17 cm.

Schlögl J.

71. KILÁTÁS HOHEN SALZBURGRA. Jelzés lent baloldalt: I. v. Schlögl 1906.
Fa. 26×18 cm.

Spányi Béla.

72. MOCSÁR ESTHANGULATBAN. Jelzés lent a jobbsarokban. Spányi B. 883.
Vászon. 70×100 cm.

Skutezky Döme.

72a. OLVASÓ NŐ.
Fa. 16×13 cm.

Suchy Adalbert (XIX. sz.).

73. FÉRFI KÉPMÁS.
Vizfestmény. 4.8×7 cm.

Szikszay Ferencz.

74. ŐSZI TÁJ. Jelzés lent a balsarokban: Szikszay.
Vászon 53×65 cm.

Tarcsay.

75. „HAVASI GYOPÁR". Jelzés lent a jobbsarokban : Tarcsay.
Szinezett tusrajz. 38×29 cm.

Telepy Károly.

76. VÁRROM A HEGYTETŐN. Jelzés lent a jobbsarokban : Telepy K.
Vászon. 50×83 cm.

Telepy Károly.

77. VISELETTANULMÁNYOK. Lent jobbra a művész jelzése : Telepy.
Vizfestmény. 18·5×39·5 cm.

Dávid Teniers után.

78. IVÓ FÉRFI.
Fa. 11×9·5 cm.

Dávid Teniers után.

79. PIPÁZÓ FÉRFI.
Fa. 10·5×9·5 cm.

Troyon Constantin.

80. TENGERPART HALÁSZOKKAL.
Vászon. 27×35 cm.

Uferbach Jenő.

81. HAZATÉRŐ KASZÁS. Jelzés lent a jobbsarokban : Uferbach Jenő 1905.
Vászon. 120×95 cm.

Valentiny János.

82. KÁRTYAVETŐ CIGÁNYLEÁNY. Jelzés lent a balsarokban. Valentiny J. 1880.
Vászon. 115×85 cm.

Viniegra S.

83. JELMEZBÁL. Jelzés lent a jobbsarokban : S. Viniegra, Roma.
Fa. 76×50 cm. Illustr.

De Vlieger Simon.

84. MOCSARAS TÁJ VADÁSSZAL. Jelzés lent a balsarokban : XIV. S. V.
Vászon. 59×85 cm.

Vrety Jan.

85. TEHENET FEJŐ PARASZT. Jelzés lent a balsarokban : Jan Vrety.
Vászon. 24×36 cm.

Weber Theodor.

86. KIKÖTŐ BEJÁRATA. Jelzés lent a jobbsarokban : Th. Weber.
Vászon. 90×150 cm.

Osztrák művész (XIX. század).

87. KACSÁT ÜLDÖZŐ VIZSLÁK.
Vászon. 140×175 cm.

Ismeretlen művész (XVII. század).

88. KENYERET OSZTÓ SZENT.
Vászon. 47×63 cm.

Ismeretlen művész (XVII. század).

89. SZENT KIMENTI A ROMOK ALÁ TEMETETT MUNKÁSOKAT.
Vászon. 49×64 cm.

Ismeretlen művész (XIX. század).

90. INTERIEUR HÁROM ALAKKAL.
Vászon. 25×18.

Osztrák festő (XVIII. század).

91. KÉT FÉRFI ÉS KÉT NŐI CSALÁDI KÉP.
Vászon. 95×77 cm.

Ismeretlen művész.

92. TÓBIÁS A HALLAL.
Vászon.

Ismeretlen művész (XVII—XVIII. század).

93. ALLEGORIA.
Vászon. 76×99 cm.

Ismeretlen művész (XVII. század).

94. VÉNUSZ ÉS ÁMOR.
Vászon. 131×155 cm.

Ismeretlen művész (XVIII—XIX század).

95. NŐI KÉPMÁS.
20×15 cm.

Ismeretlen német művész (XVIII. század).

96. KILÁTÁS.
Fa. 31×23 cm.

Ismeretlen német művész (XVIII. század).

97. ÁLLITÓLAG WÜRTTEMBERGI SÁNDOR KÉPMÁSA.
Vászon. 80×67 cm.

Ismeretlen festő (XIX. század).

98. SIESTA.
Vászon. 62×43.5 cm.

Ismeretlen festő (XIX. század).

99. NŐI KÉPMÁS.
Vizfestmény. 19×15 cm.

Ismeretlen művész.

100. SZAMÁRFEJ.
Pastel 24×22 cm.

Banchy F.

101. FÉRFI KÉPMÁS. Miniature. Jelzés baloldalt: Banchy F.
5·5×5·5 cm.

Peter Emanuel.

102. NŐI ARCKÉP. Miniature. Jelzés jobboldalt: Amelie von Peter.
5×4 cm.

Theer Robert. (1808—1863).

103. KÉT MINIATÜRKÉP. KÖZÖS RÁMÁBA. Mindegyik képen jobbra a művész jelzése: Robert Theer

Ismeretlen művész.

104. FÉRFI KÉPMÁS. Miniature, arany keretben. (Gr. Podmaniczky Sándor).
6·5×5 cm.

Ismeretlen művész.

105. FÉRFI KÉPMÁS. Miniature, arany keretben. (Br. Abaffy).
6·5×5 cm.

Ismeretlen művész.

106. NŐI ARCKÉP. Miniature.
10×8 cm.

Ismeretlen művész.

107. FÉRFI ARCKÉP KATONARUHÁBAN. Miniature.
6×5·5 cm.

Ismeretlen művész.

108. LOTHARINGIAI FERENC KÉPMÁSA.
Vizfestmény. 9×7 cm.

Ismeretlen művész.

109. FÉRFI KÉPMÁS, Miniature, gyöngyház keretben.
5·5×4·5 cm.

Ismeretlen művész.

110. FÉRFI ARCKÉP. Miniature.
7·5×6 cm.

Ismeretlen művész.

111. BIBORNOK KÉPMÁSA. Miniature.. Bőrtokban
7×6 cm.

Ismeretlen művész.

112. KÁRTYÁZÓ LEÁNYKA.
Miniature. 6·5×5·5 cm.

Ismeretlen művész.

113. FÉRFI KÉPMÁS. Fekete magyar ruhában, háttérben tüzhányóval.
Miniature. 8·5×7 cm.

Ismeretlen művész.

114. NŐI ARCKÉP.
Miniature. 8×8 cm.

Ismeretlen művész.

115. TÁJKÉPTANULMÁNY. 2 drb.
Tollrajz. 9×9.5 cm.

Ismeretlen festő (XIX. század).

116. TELEKI PÁL GRÓF KÉPMÁSA.
Ovális miniatür. 11×8·5 cm.

Ardell J. M. — Zoffany után.

117. MR. GARRICK AND MRS. GIBBER JAFFIER ÉS BELVIDERA SZEREPÉBEN.
Mezzotinto. 45×57 cm.

Brüning Max.

118. NŐI FÉLALAK.
Rézkarc (Vernismon) 78×50 cm.

Hunt Charles.

119. LÓVERSENY ÁBRÁZOLÁS. 2 drb.
Szines rézmetszetek. 54×67 cm.

Johann Elias Ridinger (1698—1767).

120. KÜLÖNFÉLE ÁLLATOK. 10 rézmetszet.

Johann Elias Ridinger (1698—1767).

121. VARJUK, RÓKÁK ÉS GÖRÉNYEK. 3 rézmetszet.

Scotti K. M.

122. MOSÓ NŐK.
Rézmetszet. 30×40 cm.

Wille J. G. — Don G. után.

123. OLVASÓ NŐ.
Rézmetszet. 40×30 cm.

124. 6 DRB KÜLÖNBÖZŐ KŐRAJZ ÉS RÉZMETSZET.

125. 4 DRB KÜLÖNFÉLE RÉZMETSZET ÉS KŐRAJZ.

126. 5 DRB REPRODUKTIO DÜRER ALBRECHT UTÁN.

127. 28 DRB ZIGLER-FÉLE KŐRAJZ.

128. 37 DRB KÜLÖNFÉLE RÉZMETSZET.

129. 17 DRB HOGARTH-FÉLE RÉZKARC.

130. **Hollandi mester (XVII. sz.)**
PARASZTJELENET.
Fa. 57×46 cm.

Nemzeti Szalon - 1939 Jan - feb

A

SZÉKESFŐVÁROSI KÉPTÁR

ÉS

TÖRTÉNETI MUZEUM

1937/38. ÉVI UJ SZERZEMÉNYEI

(TÖRTÉNETI ANYAG)

KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1939. JANUÁR 22-TŐL FEBRUÁR 5-IG

A Székesfővárosi Képtár kiállítási anyaga.

(Nagyterem, baloldali I., II. terem, jobboldali I. terem.)

AGGHÁZY GYULA (1850—1919):

1. Dagasztó menyecske. — Olajf. v. méret 44.5x53 cm. jelzés l. b. »Aggházy Gyula 1878.«

ALCONIERE H. TIVADAR (1797—1865):

2. Leányarckép. — Olajf., v. méret 93x119 cm. Jelz. l. b. »Alcon.«

BADITZ OTTÓ (1849—1936):

3. Első áldozás. — Olajf. fa, méret 35x28.5. cm. Jelz. nélk.

BARABÁS MIKLÓS (1810—1898):

4. Dr. Intze György arcképe. — Olajf., v. méret 79x63.5 cm. Jelz. l. b. »Barabás. 1831«.
5. Női képmás. — Olajf. v. méret 49.5x39 cm. Jelz. l. j. »Barabás Miklós« b. »fra Jerracina e Jondi 1835«.
6. Ormai (Auffenberg) bárónő arcképe. — Olajf. v. méret 84x67 cm. Jelz. j. »Barabás 850«.
7. Tájkép. — Olajf. v. méret 46.5x73 cm. Jelz. l. j. »Barabás 1883«.
8. Tájkép. — Vízf. papir, méret 15x22.8 cm. Jelz. l. j. »Barabás Miklós« b. »fra Jerracina e Jondi 1835«.

BENCZUR GYULA (1844—1920):

9. Benczúr Etelka. — Olajf. v. méret 89x70 cm. Jelz. l. j. »Benczur Gyula 1868«.
13. Budavár visszavétele. — Tusvázlat, papir, méret 37x76 cm. Jelz. nélk.

BERNWALLNER JÓZSEF (1840 körül):

26. A kis kacsa. — Olajf. v. méret 66.5x53 cm. Jelz. l. b. »Jos. Bernwallner p. 1848.«

BIHARI SÁNDOR (1855—1906):

27. Alkonyat a Zagyván. — Olajf., fa, méret 21.5x27 cm. Jelz. l. b. »Bihari S.«

28. Paratsztfiú. — Olajf. v. méret 37x29.8 cm. Jelz. l.j. »Bihari S.«

BORSOS JÓZSEF (1821—1883):

29. Csatajelenet. — Olajf. v. méret 105x64 cm. Jelz. l. j. »Borsos József (elmosódott évszám).«

30. Férfi arckép. — Olajf. v. méret 73x57.5 cm. Jelz. nélk.

31. Női arckép. — Olajf. v. méret 73x57 cm. Jelz nélk.

32. »Szöllőt vagy csókot«. — Olajf. v. méret 86x74 cm. Jelzés jobbközépen »Borsos J. 843.«

BROCZKY KÁROLY (1807—1855):

33. Ébredés. — Olajf. v. méret 60x50 cm. Jelz. nélk.

34. Sárgaruhás nő. — Olajf. v. méret 62x52.5 cm. Jelz. nélk.

35. Szeret engem? — Olajf. v. méret 49.7x38 cm. Jelz. nélk.

BRODSZKY SÁNDOR (1819—1901):

36. Balatoni táj. — Olajf. v. méret 101.5x161 cm. Jelz. l. j. »Brodszky S. 868.«

37. Erdőrészlet. — Olajf. v. méret 40x31 cm. Jelz. l. b. »Brodszky S.«

38. Ördögmalom. — Olajf. v. méret 42.5x31 cm. Jelz. l. j. »Brodszky S.«

CANZI ÁGOST (1808—1866):

39. Arab leány. — Olajf. v. méret 56x45 cm. Jelz. l. j. »A. Ganzi 44.«

40. Magyarruhás férfi. — Vízf., papir, méret 30x28 cm. Jelz. balra: »Aug Canzi / 1848.«

DEÁK EBNER LAJOS (1850—1934):

41. Regeillusztrációk. — Vízf. (3 drb.)
42. Női arckép. — Olajf. v. méret 65x50 cm. Jelz. nélk.

DECKER GÁBOR (1821—1894):

43. Virágárusleány. — Olajf. v. méret 85x66 cm. Jelz b. »Decker.«

DOCTOR ALBERT (1813—1888):

44. Mandello Vilmos orvos arcképe. — Vizf., papir, méret 36x27 cm. Jelz. l. j. »Avec le sentiment du plus grand dehonement de notre ami in / Albert Doctor 18...«

DONÁT JÁNOS (1744—1830):

47. Nő lanttal. — Olajf. v. méret 38x28 cm. Jelz. nélk.

DUX ZSIGMOND (1826—?):

48. Férfi arckép. — Olajf. v. méret 104x79. cm. Jelz. l. középen »Dux 63.«

ENGERT TÓDOR (1840-es évek):

49. 48-as politikus. — Vizf. papir, méret 24x27.6 cm. Jelz. l. b. »Engert Tódor Süket Néma 848.«

FÁY ALBERT (1840-es évek):

50. Szigliget. — Olajf. v. méret 111x148 cm. Jelz. l. j. »Albert Fáy de Eadem pinx. 1873.«

FERENCZY ISTVÁN (1792—1856):

51. Gróf Gyürky Dénes. — Szobormű, márvány, nagasság 26 cm. Jelz. nélk.
52. Kölcsey Ferenc. — Szobormű, süttői márvány, méret 54 cm. Jelz. nélk.
53. Önarckép. — Vízf. papir, méret 13x10 cm. Jelz nélk.

GEIGER NEPOMUK JÁNOS (1805—1880):

54. Szent István megkereszteltetése. — Szépiarajz, papir, méret 22x29 cm. Jelz. nélk.

GERHARDT ALAJOS (1837—1889):

55. Önarckép. — Olajf., fa, méret 12x12 cm. Jelz. lent a jobb sarokban »G.A. 881.«

GOSTKOWSKY VILMOS (1850 körül, Pesten):

56. Férfi arckép. — Olajf. v. méret 78.5x64 cm. Jelz. hátul »Pinx. Gostkowsky 12-den August 1856.«

GRIMM REZSŐ (1832—1885):

57. Aeneas és Dido. — Olajf. v. méret 191x256 cm. Jelz. l. j. »Grim R / 1868.« Pfeifer Lenke férj. Dr. N. Á. úrnő ajándéka.

57/a. Öregasszony imakönyvvel. — Olajf. v. méret 54x43.5 cm. Jelz. j. »Grimm (elmosódott évszám).«

57/b. Alvó Bacchánsnő. — Olajf. v. méret 126x169 cm. Jelz. l. j. »G. R.«

GYÁRFÁS JENŐ (1857—1925):

58. Tetemrehivás. — Olajf. v. méret 68.5x161 cm. Jelz. l. j. »L. Gyárfás Jenő 1879. Sepsiszentgyörgy.«

GYÖRGYI (GIERGL) ALAJOS (1821—1863):

59. Deák Szidónia. — Olajf. v .méret 71x56 cm. Jelz. j. »Györgyi 861.«

GYURKOVICS KÁROLY (1810—1874):

60. Női képmás. — Olajf. v. méret 69.5x55.5 cm. Jelz. hátlapon lent: »Gyurkovics pinx. 1860.«

HAAN ANTAL (1827—1888):

61. Olasz nő. — Olajf., v. méret 55x47 cm. Jelz. nélk.

HEINRICH EDE (1819—1885):

62. Várépítés. — Olajf., v. méret 38.6x61.5 cm. Jelz. nélk.

JAKOBEY KÁROLY (1825—1891):

63. Önarckép. — Olajf., v. méret 20x16.4 cm. Jelz. nélk. özv. Jamniczky Istvánné úrnő ajándéka.

JANKÓ JÁNOS (1833—1896):

64. Önarckép. — Olajf., v. méret 76x61 cm. Jelz. j. »Jankó J.«

KAERGLING HENRIETTA (1821—?):

65. Csendélet. — Olajf., v. méret 26x34 cm. Jelz. lent középen »Henriette Kaergling pinx. 1844«

KARVALY JÓZSEF (1864—1928):

66. Édesanyám. — Olajf., v. méret 120x78 cm. Jelz. l. j. »Karvaly József 1896«.

KELÉTI (KLETTE) GUSZTÁV (1834—1902):

67. br. Eötvös Lóránd ifjúkori arcképe. — Olajf., v. méret 94.5x78.5 cm. Jelz. l. j. »f. Klette G. 885.«

68. Temetőben... — Szénrajz, papír, méret: 19x29 cm. Jelz. nélk.

KISS JÓZSEF (1833—1900):

69. Izsó Miklós mintázza Széchenyi Istvánt Döblingben. — Olajf., v. méret 46.5x58 cm. Jelz. b. l. »Kiss 860«.

70. Női képmás. — Olajf., v. méret 76x60 cm. Jelz. l. b. »J. Kis Wien 867«.

KOSARECK MÁRTON (Pest-Buda, 1840-es évek):

71. Önarckép. — Olajf., v. méret 65x52.5 cm. Jelz. balra: »M. Kosareck / 1846«.

KOZINA SÁNDOR (1801—1873):

72. Férfiarckép. — Min. vízf. papir, méret 9x7 cm. Jelz j. »Kozina S. 1851.«

LIBAY KÁROLY (1816—1888):

73. Parasztudvar. — Olajf., fa, méret 31.5x27 cm.. Jelz. l. j. »Libay / 843«.

74. Tájkép. — Színezett rajz, papír, méret: 24x33 cm. Jelz. l. j. »Libay«. B. O. úr ajándéka.

75. Tájkép függőkerttel. — Színezett ceruzarajz, papír, méret: 24x33 cm. Jelz. l. b. »Libay«. B. O. úr ajándéka.

LIEDER FRIGYES (1786—1859):

76. Férfi arckép. — Vízf. papir, 25x19 cm. Jelz. l. j. »Fr: Lieder«.

LIEZEN-MAYER SÁNDOR (1839—1898):

77. Faust és Margit. — Olajf., v. méret 107x79 cm. Jelz. l. b. »A. Liezen-Mayer.«.

LOTZ KÁROLY (1833—1904):

78. Alkony. — Olajf., v .méret 40.5x60.7 cm. Jelz. l. középen: »Lotz«.

MADARÁSZ VIKTOR (1830—1917):

79. Zrinyi és Frangepán. — Olajf., v. méret 65x86.5 cm. Jelz. nélk.

MARASTONI JAKAB (1804—1860):

80. Kápolnay Károlyné arcképe. — Olajf. v. méret 87.5x70 cm. Jelz. l. j. »Marastoni pinxit 1841. Pesten«.

81. Görög nő. — Olajf., v. méret 78x61 cm. Jelz. lent középen »M.«.

MÁNYOKI ÁDÁM (?) (1673—1757):

82. Önarckép. — Biszter eljárás, papír, méret 55x42 cm. Jelz. l. j. »Mányoki 1693.«.

MECSÉRY KRISTÓF (XIX. sz. eleje):

83. Fiatal magyar tiszt. — Min. vízf., papír, méret 13x10 cm. Jelz. l. j. »Christian Mecséry«.

MELEGH GÁBOR (1801—1835):

85. Gróf Károlyi Gabriella arcképe. — Vízf. papír, méret 30.2x23.3 cm. Jelz. jobboldalt »Melegh 1829.«.

MEZEY JÓZSEF (1823—1882):

86. Tájkép. — Olajf., v. méret: 34.5x52.5 cm. Jelz. b. »Mezey József 1865«.

MEZEY LAJOS (1820—1880):

87. Tájkép pásztorral. — Olajf., v. méret 25.5x36 cm. Jelz. b. »Mezey L. 1846«.

MÉSZÖLY GÉZA (1844—1887):

88. Tájkép. — Olajf., fa, méret 16x30.5 cm. Jelz. nélk.

MOLNÁR JÓZSEF (1821—1899):

90. Hajótöröttek. — Olajf., v. méret 50x66 cm. Jelz. l. j. »Molnár J.«.

91. A légyott. — Olajf., v. méret 126x95 cm. Jelz. l. b. »Molnár J.«.

ORIENT JÓZSEF (1677—1747):

92. Önarckép. — Ceruzarajz, papír, méret 27x21 cm. Jelz. l. középen »Orient Pictor«.

ORLAI PETRICH SOMA (1822—1880):

93. Anyám. — Olajf., v. méret 51x37.5 cm. Jelz. j. »Orlai Petrich«.

94. Szent Margit zárdába vonulása. — Olajf., v. méret 147x248 cm. Jelz. l. b. »Orlai«.

PATAKY LÁSZLÓ (1857—1912):

95. Aratólányok. — Olajf., v. méret 115x87 cm. Jelz. l. j. »Pataky L.«.

96. Karácsonyest. — Olajvázlat, v. méret 26.7x19 cm. Jelz. l. j. »Pataky L.«.

97. Vásár. — Olajf., fa, méret 59x99 cm. Jelz. l. b. »Pataky/83«.

PÁLLIK BÉLA (1845—1908):

98. Gyermekarckép. — Olajf., v. 127x101.5 cm. Jelz. j. l. »Pállik Béla 1867«.

99. Mezőn. — Olajf., lemezpapir, méret 41.5x32 cm. Jelz. l. j. »Pállik Béla«.

100. Tanulmányfej. — Olajf. karton, méret 42x32 cm. Jelz. l .j. »Pállik Béla«.

RUPRECHT ETELKA (1840 körül):

102. Zichy Domokos veszprémi püspök arcképe. — Vízf. papír, méret 29.5x23.5 cm. Jelz. l. j. »Ruprecht 840«.

SCHALLHAS KÁROLY (1767—1797):

103. Tengerparti táj. — Olajf., v. méret 59x85 cm. Jelz. l. b. »C. Schallhas 1796«.

SCHÄFFER BÉLA (1815—1871):

104. Virágcsendélet. — Olajf., fa, 46x36 cm. Jelz. l. b.: »Schäffer 852.«

SCHIMON FERDINAND (1797—1852):

105. Női arckép. — Olajf., v. méret 72.5x58 cm. Jelz. jobbra középen »Schimon 1843«.

105/a. Családi kép. — Olajf. v. méret 110x78.5 cm. Jelz. középen jobbra »Schimon F. 1836.«

SCHMIDT JÓZSEF (1830 körül):

106. Női akt. — Olajf., v. méret 50.5x38 cm. Jelz. b. oldalt »Schmidt J. 1843«.

SCHOEFFT ÁGOSTON (?) (1809—1888):

107. Sapho. — Olajf., v. méret 122x93.6 cm. Jelz. nélk.

SCHÖN JÓZSEF (1820 körül):

108. Férfi képmás. — Olajf., v. méret 63x50 cm. Jelz. l. b. »J. Schön Pinxi 1821«.

109. Női képmás. — Olajf., v. méret 63x50 cm. Jelz. l. j. »Jos. Schön Pinx 1821«.

SONNENSCHEIN GÁSPÁR (1831—1876?):

111. Önarckép. — Olajf., v. méret 13x10.2 cm. Jelz. nélk.

STADLER ANTAL (1821—1872):

112. Önarckép. — Olajf., v. méret 60.5x56 cm. Jelz. j. »A. Stadler 851 7« d »S«.

STEINACKER KÁROLY (1837—1873):

113. Férfi arckép. — Olajf., v. méret 55x45 cm. Jelz. jobboldalt »Steinacker pinx. 865«.

STERIO KÁROLY (1821—1862):

114. Férfi arckép. — Vízf. papír, méret 29.5x23 cm. Jelz. l. b. »Sterio 847«.

STUNDER JÁNOS JAKAB (1760—1818):

115. Önarckép és a művész neje. — Olajf., v. méret á 6.5x5 cm. Jelz .nélk.

SZAMOSSY ELEK (1826—1888):

116. Önarckép. — Olajf., v. méret 42x32 cm. Jelz. l. j. »Szamossy Elek«.

SZÁSZ (XIX. sz. első fele):

117. Férfi arckép. — Vízf., p. méret 17x12.5 cm. Jelz. l. j. »Fest.: Szász 1834«.

SZEMLÉR MIHÁLY (1833—1904):

118. Vízmenti táj. — Tussrajz, papír, méret 19.5x26.5 cm. Jelz. nélk.

SZENTGYÖRGYI JÁNOS (1793—1860):

119. Női arckép. — Olajf., v. méret 58x57 cm. Jelz. baloldalt »Joan Szentgyörgyi pinx...«

120. Virágcsendélet. — Olajf., v. méret 92x74 cm. Jelz. l. j. »Joan Szentgyörgyi pinx...«

SZÉKELY BERTALAN (1835—1910):

121. Fiatalkori önarcképe. — Olajf., v. méret 25x19.5 cm. Jelz. nélk.

122. Japán nő. — Olajvázlat, papír, méret 57x38 cm. Jelz. nélk.

123. Szeptember végén. — Olajf. karton, méret 37.5x 25.5 cm. Jelz .nélk.

124. Színvázlatok. — Vízfestmények. (12 drb.)

VIZKELETY IMRE (1819—1895):

127. Győri nemes mátkapár. — Olajf., fa, méret 17.5x23 cm. Jelz. l. b. »Vizkelety 843«.

WAGNER SÁNDOR (1838—1919):

128. Csikósverseny. — Olajf., v. méret 22.5x44 cm. Jelz. l. j. »Wagner S.«.

WEBER FERENC (1829—1887):

129. Férfi arckép. — Olajminiatür, papír, méret 10x8 cm. Jelz. l. j. »F. Weber«.

WEBER HENRIK (1818—1866):

130. Férfi arckép. — Olajf. v. méret 70.5x57 cm. Jelz. nélk.

131. Női arckép. — Olajf., v. méret 64x48 cm. Jelz. nélk.

ZICHY MIHÁLY (1827—1906):

132. Anyai gondok. — Olajf., v. méret 107x80 cm. Jelz. nélk.

133. Bacchus megkoszorúzása. — Olajf., v. méret 161x84.5 cm. Jelz. nélk.

Jakobey Károly

A nagydobosi Perényi-kastély sírkápolnájának oltárképe festőtől.

Borovszky: Magy. orsz. vm.
Szatmár vm.
122. l.

30-90

árleszállítás január 25-től febru

DANTE TAVASZI KÖNYV

KÖNYVÁRJEGYZÉK

Jaroby Károly

1825 - 1891 -

Gróf Széchenyi István
arcképe a Széchenyi
könyvben

Repr -
Barabás Miklós

Gróf Széchenyi István
minden barátai és
barátai -

MAGYAR MŰVÉSZET

1930 körül

tici affreschi italiani
Si sa che Masolino
corte di Mattia Corvino
iani e che l'Ungheria
nde movimento culturale
aliana, la quale si
oi. Ed ancora durante
ori liberi collaborarono
ca ungherese.Dopo queste
he le città e movimenti
rono riedificati e
liani, che la grande
rocco in Ungheria si è
i austriaci sul modello
ndenza del brillante
epolo. La grande rifio-
dovuta ancora in parte
nostri pittori viaggia-
io del secolo in

Utolsó árak jegyzéke Tek:
Meák Gyula urnak.

MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

AZ

ORSZ. MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT

ÁLTAL

SZEGEDEN

RENDEZETT

KIÁLLITÁSNAK.

1876.

Ára 10 krajczár.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

Folyó szám	A mű címe	A szerző neve		értéke
1.	*Perényiné temetteti a Mohácsnál elesteket*	KOVÁCS MIHÁLY	Bécs	350 frt
2.	*Csendélet*	J. V. D. WAARDEN	Harlem	250 »
3.	*Női tanulmányfő*	~~BRUCK LAJOS~~	Páris	100 »
4.	*Olvasó nő*	SÁRDY ISTVÁN		120 »
5.	*Bérczi tájkép*	~~BRÓDSZKY SÁNDOR~~		240 »
6.	*Szénagyüjtés*	H. KAUFMANN	Hamburg	320 »
7.	*Fifine*	~~EBNER LAJOS~~	Páris	100 »
8.	*Őszi tájkép*	H. KAUFMANN	Hamburg	360 »
9.	*Erdei forrás*	KELETI GUSZTÁV	Budapest	250 »
10.	*Pipa és bor mellett*	ZOÓ JÁNOS	Budapest	120 »
11.	*Nagyanya*	WÄLDER JÁNOS	»	200 »
12.	*A falu boszorkánya*	VASTAG GYÖRGY	»	800 »
13.	~~*A fáradt vadász*~~	GYULAI LÁSZLÓ	Selmeczbánya	350 »
14.	*Női tanulmányfő*	B. REITER	Bécs	50 »
15.	*Életkép*	SCHAUSS NÁNDOR	Stuttgart	360 »
16.	*Kutyák*	V. de VOS	Páris	250 »
17.	*Nyári tájkép*	H. KAUFMANN	Hamburg	300 »
18.	*Csikós*	Van der VIENNE	Budapest	150 »
19.	*Görög nő*	~~CANON~~	Bécs	500 »
20.	*Titkos levelezés*	MOLNÁR JÓZSEF	Budapest	150 »
21.	*Tanulmányfő*	~~HAÁN ANTAL~~	Róma	150 »
22.	*Őszi tájkép*	A. SPLITTGERBER	München	150 »
23.	*Életkép*	VELTON VILMOS	»	250 »
24.	*Károsultak*	NEDER		100 »
25.	*Tájképvázlat*	L. HALAUSCHKA	Bécs	30 »
26.	*Csendélet*	UJHÁZY FERENCZ †		250 »
27.	*Tanulmányfő*	~~ANDRÁSFFY LÁSZLÓ~~	Budapest	— »
28.	» *(szalmakalapos)*	~~GROSS BÉLA~~	Bécs	150 »
29.	*Életkép*	W. KRAY	Róma	380 »
30.	*Találkozás a városligetben*	F. STREIT	München	120 »
31.	*Virágok*	A. SCHUSTER	Bécs	180 »
32.	*Deák Ferencz arczképe*	MASZÁK HUGÓNÉ	Budapest	120 »
33.	*Zugspitzhegye Bajorhonban*	MOLNÁR JÓZSEF	»	80 »
34.	*Rococco sétalovaglás*	~~A. de BENSA~~	Bécs	150 »

Folyó szám	A mű címe	A szerző neve		értéke	
35.	*Női tanulmányfő*	KERN ÁRMIN	Budapest	250 frt	200.
36.	*Magyar táj*	MÉSZÖLY GÉZA	München	600 »	500
37.	*Rococco-lovarda*	~~A. de BENSA~~	Bécs	150 »	
38.	*Lovas csata*	» » »	»	150 »	
39.	*Rococco életkép*	» » »	»	160 »	
40.	» »	» » »	»	160 »	
41.	*Magy. gazdasági udvar*	» » »	»	80 »	
42.	*Magyar vásár*	» » »	»	80 »	
43.	*Major belseje*	~~H. CHARLEMONT~~	Bécs	180 »	
44.	*Csendélet gyümölcsel*	KOMLÓSSY IMRE (?)	»	140 »	
45.	*Szőlő csendélet* Fényes?	LÖWY ADOLF (?)	Budapest	100 »	— 65.
46.	*Zivatar a Balatonon*	~~BRÓDSZKY SÁNDOR~~	»	300 »	200
47.	*Boleyn Anna elfogatása*	C. KARGER	München	1600 »	
48.	*B. Eötvös József*	MADARÁSZ VICTOR	Budapest	1000 »	800
49.	*Házi nyulak*	~~GRIMM REZSŐ~~	Pécs	200 »	
50.	*Tót fiu*	~~GROÓS BÉLA~~	Bécs	200 »	
51.	*Csendélet*	SCHÄFFER BÉLA †		200 »	
52.	*Konstantinápoly*	J. C. SCHRÖDER	Carlsruhe	150 »	
53.	*Tavaszi táj*	H. KAUFMANN	Hamburg	300 »	
54.	*Velenczei nő*	MOLNÁR JÓZSEF	Budapest	250 »	
+ 55.	*Capri-sziget kikötője*	LIGETI ANTAL	»	600 »	fel.
56.	*Erdei lak*	~~gr. ERDŐDY PÁLFFY~~ L.	Grácz	150 »	120
57.	*Keresztelő sz. János, másolat Antonio Menendez után*	JAKOBEY KÁROLY	Budapest	120 »	
58.	*Sétalovaglás*	SCHGOER GYULA	München	200 »	
59.	*Részlet Párisból*	~~BRUCK LAJOS~~	Páris	160 »	150 130
60.	*Triesti tengerpart*	J. C. SCHRÖDER	Carlsruhe	150 »	
61.	*Hazatérő gulya*	H. KAUFMANN	Hamburg	250 »	
62.	*Vaál Fehérmegyéből*	MOLNÁR JÓZSEF	Budapest	100 »	
63.	*Fürdő nők a patakba*	» » »		250 »	
64.	*Csendélet csigákkal*	KOMLÓSSY IMRE	Bécs	200 »	
65.	*Római pantheon*	~~ALT REZSŐ~~	»	1000 »	
66.	*Tengeri táj*	~~L. H. FISCHER~~	»	100 »	
+ 67.	*Naplemente Capry szigetén*	LIGETI ANTAL	Budapest	800 »	600
68.	*Szénahordás*	MOLNÁR JÓZSEF	»	300 »	250
69.	*Szamaritanő a kútnál*	Id. MARKÓ KÁROLY †	Apeggio	1300 »	

Folyó szám	A mű czíme	A szerző neve		értéke
70.	*Normandia partja*	J. C. SCHRÖDER	Carlsruhe	150 frt
71.	*Czipészinasok*	~~DUX ZSIGMOND~~	Bécs	150 »
72.	*Gulya*	~~G. RANZONI~~	»	840 »
73.	*Tanulmányfő*	~~A. PICHLER~~		200 »
74.	*Rabbi*	SAJOSSY ALAJOS	Eger	80 »
75.	*A konyhában*	~~BRUCK LAJOS~~	Páris	600 »
76.	*Fuhok*	PÁLIK BÉLA	Budapest	360 »
77.	*Részlet Turóczmegyéből*	LIGETI ANTAL	»	230 »
78.	*Fürdő nő*	MOLNÁR JÓZSEF	»	450 »
79.	*Anyai szeretet*	R. MONVOISON	Páris	450 »
80.	*Tájkép*	V. OSLER	Bécs	150 »
81.	*Téli tájkép*	H. KAUFMANN	Hamburg	360 »
82.	*Nagy őszi tájkép*	~~J. BANK~~	München	550 »
83.	*Isaszeghi csatatér*	LIGETI és LOTZ	Budapest	400 »
84.	*Gulyaitatás*	LOTZ KÁROLY	»	400 »
85.	*Testvérek*	~~GROSS BÉLA~~	Bécs	250 »
86.	*Eszményi tájkép*	Id. MARKÓ KÁROLY †	Apeggio	2500 »
87.	*Lovak a mezőn*	~~J. BLASS~~	Velencze	240 »
88.	*[illegible]*	»	»	240 »
89.	*Onódi országgyülés*	MADARÁSZ VICTOR	Budapest	1200 »
90.	*Pompeji elpusztulása a Vezuv kitörése által (aug. 24., 79 év Kr. után)*	MOLNÁR JÓZSEF	Budapest	4000 »
91.	*Előbb egy csókot*	~~ANDRÁSSFFY LÁSZLÓ~~	»	200 »
92.	*Tájkép*	KAPPIS ALBERT	München	— »
93.	*Tájkép Szolnokvidék*	~~AGHÁZY GYULA~~	Budapest	— »
94.	*Kartya vetők*	»	»	— »
95.	*Életkép hamis kártyás*	EBNER EDE		2600 »
96.	*Az álmos dajka*	ORLAY SOMA		250 »
97.	*Deák Ferencz arczkép*	MADARÁSZ VICTOR (Gömörmegye tulajdona)		— »
98.	*Petőfi halála*	» »		2000 »
99.	*Női arczkép*	» »		magántulajdon
100.	*Arczkép*	MOLNÁR JÓZSEF	Budapest	—
101.	*Hegyi tájkép*	TELEPY KÁROLY		80 frt
102.	*Napnyugot. Balatoni táj*	» »		80 »
103.	*Pijni erdő, olasz táj*	» »		80 »

Az Ujság 1917 ápr. 8.

Jakobey Károly

KÉPZŐMÜVÉSZET.

** **Ismeretlen Jakobey-képek.** *Szőke* Balázs főgimnáziumi tanár, tartalékos hadnagy irja lapunknak: Jakobey Károlynak, a XIX. század termékeny, a maga idejében nagyon felkapott festőjének hátrahagyott müveiből egy család birtokában a következő — egynek kivételével — czim nélküli, 1860-as években készült s eddig ismeretlen tizenegy képet találtam: Bocskay és Bethlen olajfestésü eszményi arczképe, „Meglepetés" czimü genre-kép (a falu papja tettenéri a gyereket, a mint almát lop). A negyedik kép iskolai jelenetet ábrázol: a magiszter karrikaturáján mulatnak a nebulók. Az ötödiken három tagból álló zenekar macskazenét ad, melyre egy kutya szolgáltatja a visszhangot. Hatodik képe a pákosztos gyerek tragédiáját szemlélteti. Következő képe az uj inas installácziója. Vallásos tárgyu képén templom előcsarnokában imádkozó juhászt látunk. Kilenczedik képe a családi életből vette tárgyát. Két utolsó képe közül az egyik bucsujelenetet, a másik pedig egy beteget látogató asszonyt ábrázol. Valamennyi olajfestés

rendjének egyetlen tárgya *Schimanek Emil* műegyetemi ny. r. tanár úrnak a gépészmérnöki tudományok tiszteletbeli doktorává avatása.

Felkérem *Vajda Ödön* urat, a gépész- és vegyészmérnöki kar dékánját, szíveskedjék *Schimanek Emil* műegyetemi ny. r. tanár úrra vonatkozólag a tiszteletbeli doktorrá avatás előzményeit ismertetni.

Vajda Ödön, a gépész- és vegyészmérnöki kar dékánja a tiszteletbeli doktorrá avatás előzményeit a következőkben ismerteti:

Tisztelt Ünnepi Közgyűlés!

A M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépész- és Vegyészmérnöki Kara az 1940. évi október hó 29-én tartott ülésén úgy határozott, hogy *Schimanek Emil* műegyetemi ny. r. tanár úrnak a gépészmérnöki tudományok tiszteletbeli doktorává való felavatása iránt a szükséges lépéseket megteszi.

Válaszbélyegzőt ajánlatlan való küldésre mellékelve küldök.

Győr, Zrínyi u. 11.

Jakobey Károly

JAKOBY Gyula festő

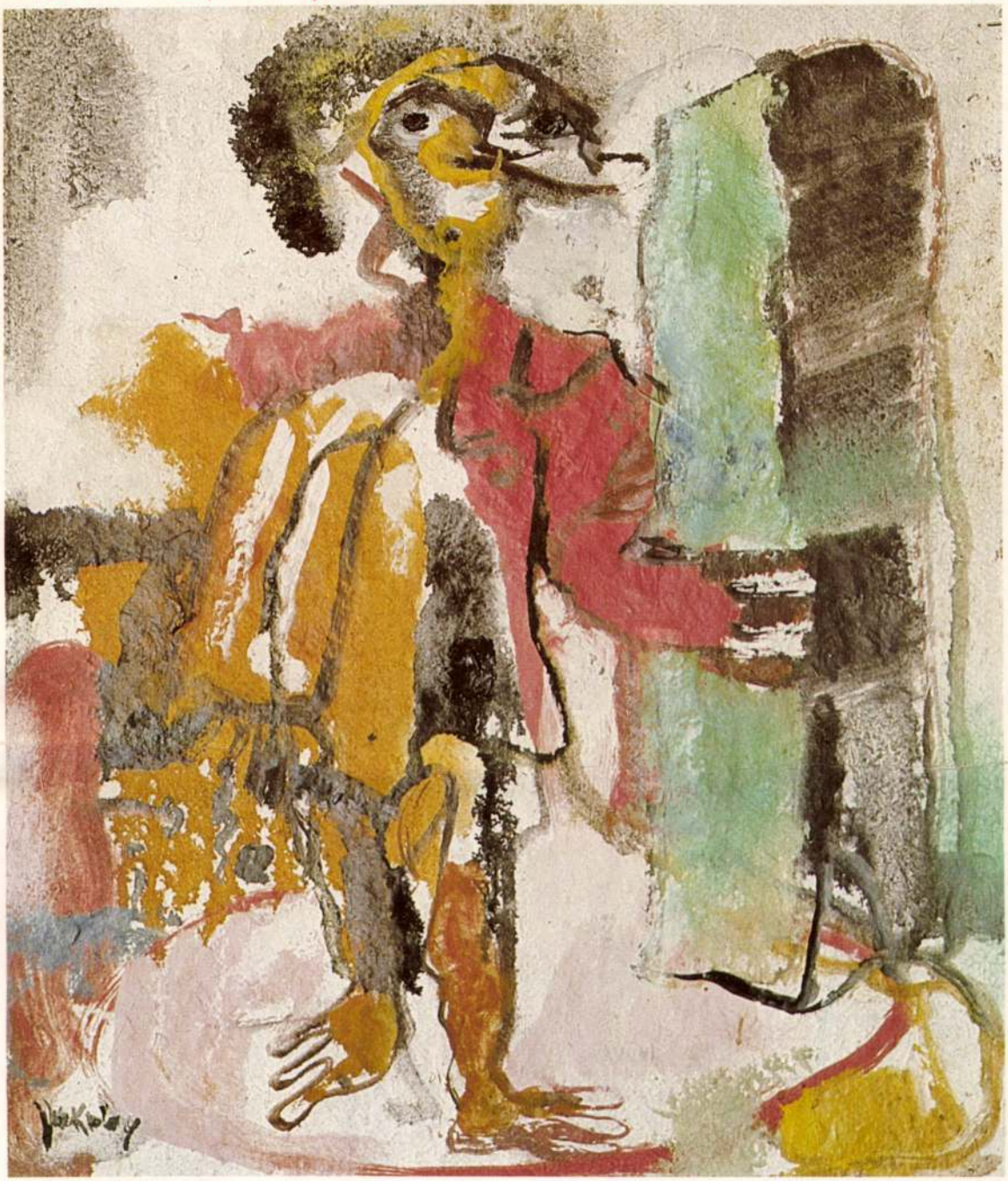

Hazatérés, 1957

JAKOBY GYULA

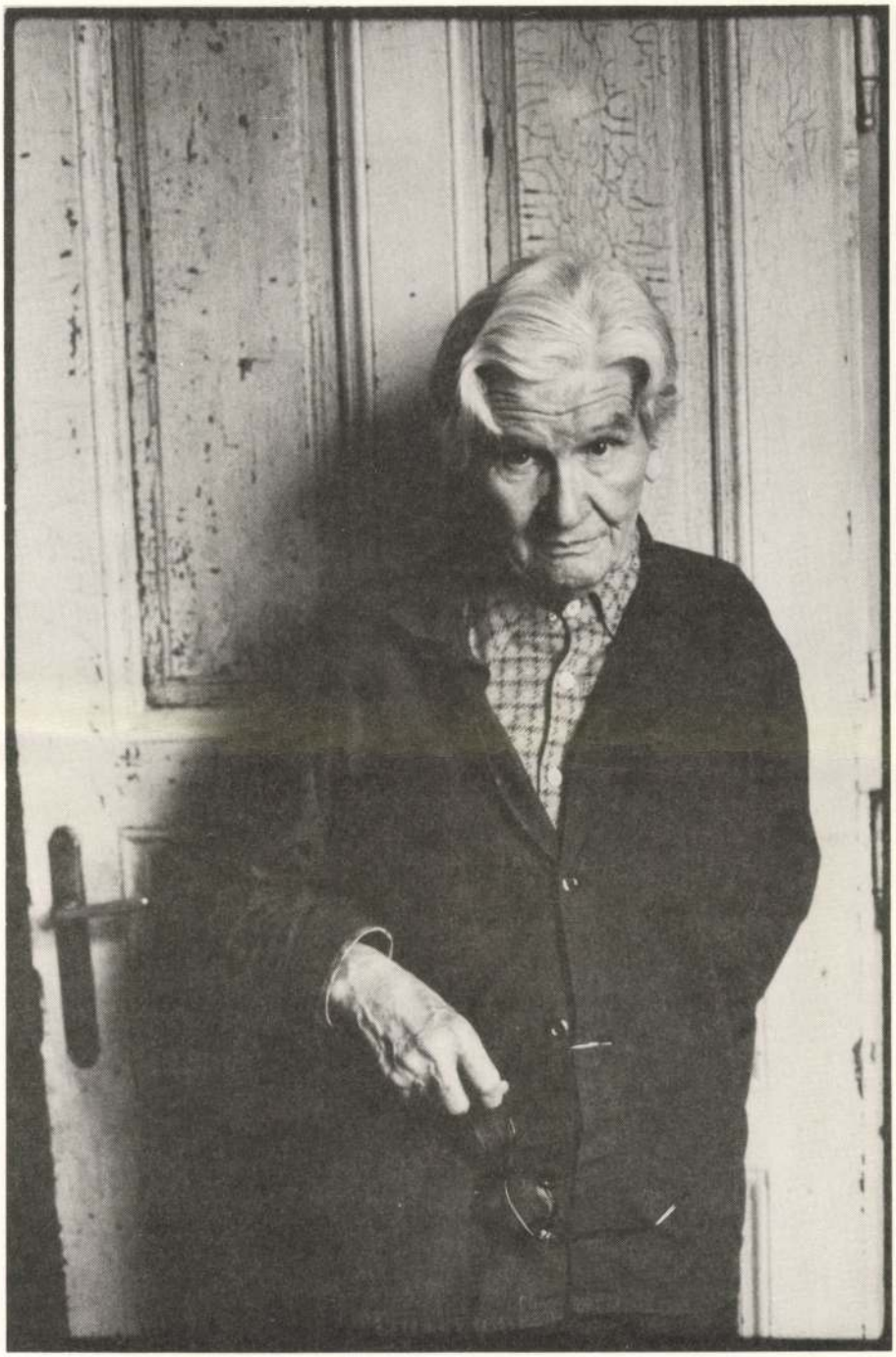

Jakoby Gyula, 1978 augusztus

Műcsarnok, 1984 december 14 – 1985 január 7

A Réti-osztály, Epreskert, 1926-27

Életrajzi adatok

1903	március 28-án született Kassán
1913-1921	gimnáziumi tanulmányok szülővárosában
1922-1923	a budapesti Közgazdasági Főiskolán tanul
1923-1926	Krón Jenő grafikai magániskoláját és Halász-Hradil Elemér festészeti magániskoláját látogatja Kassán
1924	először állít ki Krón grafikai iskolájának csoportos kiállításán
1926-1928	a budapesti Képzőművészeti Főiskolán Réti István tanítványa
1928	Budapestről hazatér és véglegesen Kassán telepszik le
1934	elnyeri Kassa város díját
1938-1944	tagja a kassai Kazinczy Társaság képzőművészeti tagozatának
1945-1949	a Svojina Keletszlovákiai Kulturális Egyesület képzőművészeti tagozatának tagja (Kassa)
1949	a Csehszlovák Képzőművészek Szövetségének tagjává választják
1963	"Kiváló munkáért" állami kitüntetésben részesül
1968	elnyeri az "Érdemes művész" címet; elnyeri a Keletszlovákiai Vasművek díját a "Képek 65-67" c. kiállításon
1970	"A szlovákiai képzőművészet fejlesztésében elért érdemeiért" c. kitüntetésben részesül
1976	a III. Nemzetközi Festészeti Biennálén (Kassa) elnyeri a Városi Nemzeti Bizottság díját

Egyéni kiállításai

1929 Kassa (Košice)
1934 Eperjes (Prešov)
1958 Pozsony (Bratislava), Eperjes (Prešov), Kassa (Košice)
1959 Budapest (Budapest)
1965 Kassa (Košice), Eperjes (Presov), Pozsony (Bratislava)
1970 Pozsony (Bratislava)
1972 Brno (Brno)
1976 Trencsén (Trenčin)
1978 Kassa (Košice)
1979 Alsó-Kubin (Dolny-Kubin), Cheb (Cheb), Komárom (Komárno)
1981 Nyitra (Nitra), Érsekújvár (Nové Zámky)
1983 Kassa (Košice

Ők ketten, 1964

Barátok I., 1963

Műterem, 1957

Sebesült ló, 1964

Jakoby Gyula érdemes művész emberi és művészi sorsa összefonódott szülővárosával. Fiatalon is csak rövid időre hagyja el, hogy Budapesten előbb közgazdasági tanulmányokat végezzen, később pedig a Képzőművészeti Főiskolán folytassa tanulmányait. Tanulmányait megszakítva visszatér a kassai Tahanovi-soron álló szülői házba, hogy ott szerény körülmények között, nagy önfegyelemmel megalkossa életművének döntő részét, amely számára kiemelkedő helyet biztosít a szlovák képzőművészet újabb kori történetében.

Bár Jakoby Gyula sohasem tapadt szorosan a részletekhez, képein hiteles tanuvallomást adott a város lakóiról. Figyelmét legjobban azok a társadalmi rétegek kötötték le, amelyeknél az élet valósága és a háború utáni álmok közötti ellentét egy társadalmi töltetű művészet meghatározójává vált. És ő volt az, aki a színre lépő képzőművészeti generációból átvette a bátorság stafétabotját, hogy ellenszegüljön a konvenció, megszokás erőinek, hogy ezt a stafétát – a huszas években avantgard Kassán való érlelődésének köszönhetően – sikeresen átmentse napjainkig.

Pozitív viszonya a realitásokhoz, a periférián élőkkel való együttlét és a haladó képzőművészeti hagyományok okozták, hogy Jakoby alkotói pályájának már első szakaszában is leggyakrabban a mindennapi eseményeket és dolgokat ábrázolta. A művész később a fokozódó osztályellentétek dokumentumaival gazdagította munkáit, s az ábrázolt alakokkal érzett belső azonosulását nemegyszer önábrázolásaival hitelesítette.

Jakoby Gyula 1945 utáni festészetét is a mély humánum jellemzi. Egyszerű emberét nemcsak a munka, hanem a szórakozás, a pihenés közben is megjeleníti. Képzőművészeti aktivitását különösen a jubileumi kiállítások elkészítésének idején fokozza. Már első kiállításán is kiforrott művészként mutatkozott be. A világ és az élet tudati és érzelmi indításainak átültetése és alkotásaiban való megjelenítése eredményezte, hogy fokozódott Jakoby művészete iránt az érdeklődés és végül a társadalmi elismerés sem maradt el.

A hatvanas évek közepétől festett képei egy tehetséges ember és művész hosszú, lelkiismeretes életútjának logikus csúcspontját alkotják. Az események és történések ábrázolását energikus, tömör ecsetkezelés váltotta föl, amely az ábrázolt jelenségek lényegére mutat. "Amennyiben nemrég Jakoby művészi programjának középpontjában még a kiválasztott tárgyról alkotott festészetileg őszinte, szinte emberileg lemeztelenített vallomás állt, ma már törekvéseinek súlypontja magára a képzőművészet vallomás-jellegének kiemelésére tevődik át. Maga a tárgy így háttérbe szorul, ami azonban nem jelenti azt, hogy csupán ürügyként szolgál. A festő továbbra is ragaszkodik évtizedek óta kedvelt motívumaihoz – zsánerjelenetek, nők, az őt körülvevő dolgok –, s mivel már annyiszor hatalmába kerítette őket, most megengedheti magának, hogy már ne a tárgyilagosság igényével közelítse meg őket, hanem, hogy a megfelelő érzelmi tónus megragadására koncentráljon. Ezért jellemző rá a festői kifejezés felszabadultságának olyan foka, amely képzőművészetünkben páratlan."

Dr. Marian Váross művészettörténész kifejező szavai jellemzik Jakoby Gyula mostani kiállítását is, amely a kassai Keletszlovákiai Galéria gyűjteményéből állt össze. Tükrözi az alkotó művészi arculatát, egyes fejlődési szakaszainak jellegzetességeit, kemény és céltudatos törekvéseit. Hiszan a festő érdeklődését felkeltő valamennyi tárgy előbb egy csodálatos fantázia tisztító szűrőjén ment át, majd fokozatosan jakoby-formát öltött és csak ezután alakult ki végleges képi-formája. A képzőművészeti mintákhoz vezető szálak így előbb szakadnak el, mintsem megtaláltuk volna közülük éppen a lényegest. Művei az utolsó szikráig megőrizték a festő személyiség-jegyeit és a velük összefonódó, saját alkotói ideáljaihoz való hűségének bizonyítékait. Ennek köszönhető, hogy Jakoby Gyula jelenkori művészetünk egyik legjellegzetesebb alakja, és művei soha nem fogják nélkülözni a csodálók és a barátok lelkesedését.

Dr. Imrich Groško

Résumé

Gyula Jakoby, artiste émérite est né en 1903 à Kassa. En passant son baccalauréat il fait ses études à Budapest: d'abord a l'École Supérieure de l'Économie (Közgazdasági Főiskola), après à l'École Supérieure des Beaux-Arts (Képzőművészeti Főiskola) entre 1926-1928, comme l'élève de son maître: István Réti. Finissant ses études il retourne dans sa ville natale, et commence sa carrière du peintre dans les circonstances très modestes de la maison natale. En 1934 il obtient le prix de la ville Kassa et devient membre de la Faculté des beaux-arts de la Société Kazinczy. Son art est étroitement lié aux motifs de sa ville natale. C'est le destin des gens vivants à la périphérie de la société qui l'intéresse bien: ses tableaux représentent des événements et des choses de la vie quotidienne. Leurs sujets sont souvent des scènes de genre, des silhouettes de femme, des intérieures, des chevaux... Son style prend racine dans un expressionisme un peu retenu et dans la tradition postimpressioniste. Son coloris est harmonieux: ce sont les couleurs pures, claires qui caractérisent ses tableaux: les nuances du rouge au rose, les verts frais, les jaunes d'occre complétés par le blanc, le gris et le brun.
Gyula Jakoby pendant toute sa carrière est resté fidèle à ses idées de créer et son oeuvre avait part de bonne raison à une reconnaissance distinguée.

Barátok II., 1970

A kiállított művek jegyzéke

1. Bárban. 1929. Olaj, vászon, 75x100 cm.
2. Asszony fehérben. 1929. Olaj, vászon, 90x60,5 cm.
3. Zsidó férfi. 1929. Olaj, vászon, 62x52 cm.
4. Kavicskotrók. 1930. Olaj, vászon, 74,3x94,2 cm.
5. Pihenés. 1933. Olaj, vászon, 72x92,5 cm.
6. Hirdetés. 1934. Olaj, vászon, 62x43 cm.
7. Kertben. 1935. Olaj, vászon, 28x35 cm.
8. A kassai piacon. 1935. Olaj, vászon, 79x90 cm.
9. Üvegmosás. 1935. Olaj, vászon, 80x90 cm.
10. Forrásnál. 1938. Olaj, vászon, 28x35 cm.
11. Fagylaltos. 1941. Olaj, vászon, 36,5x27 cm.
12. Lovak fürdetése. 1942. Olaj, vászon, 75x59 cm.
13. Család. 1944. Olaj, vászon, 71x86 cm.
14. Horgászás. 1946. Olaj, vászon, 73,8x85,8 cm.
15. Festő kisfiúval. 1947. Olaj, farost, 63x72,5 cm.
16. Falun. 1949-51. Olaj, karton, 24,5x32,8 cm.
17. Asszony pirosban. 1950. Olaj, vászon, 40,7x45,5 cm.
18. Cigányok a Tátra alatt. 1955. Olaj, vászon, 30x39,5 cm.
19. Önkéntesek szénabetakarításon. 1956. Olaj, karton, 43,3x59,8 cm.
20. A mezsgyén. 1956-57. Olaj, karton, 27,5x35,5 cm.
21. Télen. 1957. Olaj, karton, 47x57 cm.
22. Udvaron. 1957. Olaj, karton, 41x42 cm.
23. Reggel. 1957. Olaj, vászon, 37,5x30 cm.
24. Hazatérés. 1957. Olaj, karton, 50x36 cm.
25. Hóeltakarítás. 1957. Olaj, vászon, 68x80 cm.
26. Padon ülő lányok. 1957. Olaj, vászon, 26,5x31,5 cm.
27. Műterem. 1957. Olaj, vászon, 70x90 cm.
28. Önarckép. 1958. Olaj, vászon, 60x55 cm.
29. Tüntetés. 1958. Olaj, vászon, 60x90 cm.
30. Anatómia. 1960. Olaj, vászon, 60x90 cm.
31. Látomások. 1960. Olaj, vászon, 80x60 cm.
32. Virágárusnő. 1960-62. Olaj, vászon, 56x61 cm.
33. Két akt. 1962. Olaj, karton, 37x29 cm.
34. Kacsaevő. 1962. Olaj, vászon, 80x60 cm.
35. Pásztorfiú. 1962. Olaj, vászon, 55x85 cm.
36. Hárman az asztalnál. 1963. Olaj, karton, 39x49 cm.
37. Don Quijote. 1963. Olaj, karton, 70x60 cm.
38. Az öreg halász és a tenger. 1963. Olaj, vászon, 56x70 cm
39. Barátok. 1963. Olaj, vászon, 69,7x99,5 cm.
40. Sakkozók. 1963. Olaj, karton, 44x56,6 cm.
41. Utca fehér lóval. 1963. Olaj, vászon, 43x59 cm.
42. Asszony virággal. 1963. Olaj, karton, 60x65 cm.
43. Sebesült ló. 1964. Olaj, vászon, 52x64 cm.
44. Ők ketten. Olaj, vászon, 60x70 cm.
45. Cirkusz. 1966. Olaj, vászon, 128x105 cm.
46. Idill. 1969. Olaj, vászon, 50,5x45 cm.
47. Imperializmus, 1969. Olaj, vászon, 60,5x80,5 cm.
48. Család. 1969-70. Olaj, vászon, 90x109 cm.
49. Gyerekek játékokkal. 1971. Olaj, vászon, 45,5x44 cm.
50. Barátok. 1972-75. Olaj, vászon, 34,3x43,7 cm.

Jakoby Gyula festőművész (Csehszlovákia) kiállítása
Budapest, Műcsarnok, 1984 december 14 – 1985 január 7.
A kiállítás csehszlovák biztosai: Eva Gottliebová és Dr. Imrich Groško
A kéziratot és a fotókat a művész és a Keletszlovákiai Galéria (Košice) bocsájtotta rendelkezésünkre
(Martin Marenčin és Milan Bobula)
Fordította: Gregorovicz Anikó és Kiss Sándorné
A katalógust tervezte: Alapfy László
A kiállítást rendezte: Dr. Bundev-Todorov Ilona
Felelős kiadó: Néray Katalin igazgató
ISBN-szám: 963-7161-45-7
OKISZ LABOR NYOMDA
Ára: 30,– Ft

L'exposition du peintre Gyula Jakoby (Tchécoslovaquie).
Budapest, Műcsarnok, 14 décembre 1984 – 6 janvier 1985.
Projet du catalogue: László Alapfy.
Traduction du catalogue: Anikó Gregorovicz et Mme Kiss, Mária Zempléni.
Les photos étaient mis à notre disposition par le peintre et par la Galérie Est-Slovaquie (Martin Marenčin et Milan Bobula).
L'organisatrice de l'exposition: Dr. Ilona Bundev-Todorov.
L'éditeur responsable: dir. Katalin Néray.

Jakoby Gyula

„Gyerek játszótokhal"

Albert Marcin: A kassai ormótár
Művészet, 1981. február — 37 kép.

JAKOBY GYULA

ÚJ MŰVÉSZET
2000/nov.

P - 9765

11.o.

VAS ISTVÁNNAK

Zengővárkony, 1935. XI. 23.

olást s a könyvet,[1] mely nagy örömet szer-
ert amikor megjelentek,[2] olvastam, költői
jobban örülök, hogy most így együtt
személyes kapcsolatot is teremtett
meleg kézszorítással
Fülep Lajos

Jakabey Gyula

„Beszélgetés"

Albert Marencin: A kassai remete.
Művészet, 1981. február – 37. lap.

Jakoby Anna

"Két fi gyúrta szívét halált érzett"

Albert Marenčin: A kassai remete.
Művészet, 1981. február – 37. kép.

Jakoby Ilona

„Idenek páros"

Albert Marencin: A Kassai remete
Művészet, 1981. február — 37. lap.

Jakoby Gyula

„Ketten"

Albert Marencin: A kassai remete.
Művészet, 1981. február – 37. lap.

Jakobi Gézula
Kiállítás a Műcsarnokban

Moszkva Nemzeti 1984. XII. 30.

Jakoby Gyula

A Műcsarnokban pénteken megnyílt a Jakoby Gyula, csehszlovákiai festőművész kiállítása. A tárlat január 7-ig tekinthető meg.

Magyar Nemzet 1984. XII. 15.

Jakoby Gyula

festménye

Forrás 1971/4/73

Yakaby Gyula keramikusművész

Második nyílt műhelynapját szabadtéri műhelytelepén, Kertbolt részben. Ez évi vendége lesz a művész a telepnek. Az idős művész Kassáról jön.

(Közli): Ipolyvecei művésztelep Salgótarjánban.

Nógrád, 1974. júl. 16.

Jakoby Gyula

1978. nov. 24-én festményeiner
tárlata nyílt meg a Komáromi
Duna menti Múzeumban.

(HOLMI)

Irodalmi Szemle 1978/10

Jakoby Gyula

„ Fáradt gyerekek "
„ Fellegem "
„ Kettesben "

52

Irodalmi Szemle 1978/8

Jakoby Gyula

-1978 nov. 24-én festményeinek tárlata nyílt meg ~~a~~ Komáromban, a Dimamenti Múzeumban

(HOL 41)

Irodalmi Szemle 1978/10

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

IRODALMI SZEMLE

1978 ... 8

Jakoby Gyula

1021

Jakoby Gyula: Kettesben (Alexander Jiroušek felvétele)

zottabb irodalomkedvelők is csak igen keve
tott csehszlovákiai magyar írók munkáss
a nevük ismerős, műveiket szinte reményte
lyik antikváriumban mégiscsak sikerül, az
is jó fogásnak számít.

A két háború közötti korszak csehszlovák
be még a szakavatottak is csak félve mer
két erdőirtás jelzi ugyan, hogy nem teljesen ismeretlen ez a vegetáció, sőt légifelvé-
telek is készültek már róla (elsősorban Tuczel Lajos *Két kor mezsgyéjén* című könyvére gondolok), de ennyivel aligha érhetjük be. Kíváncsiak vagyunk a művekre is, és nemcsak azért, hogy meggyőződjünk egy-egy kijelentés vagy megállapítás helyességéről. Örömmel nyugtázhatjuk, hogy a Madách Könyvkiadó az utóbbi években felfigyelt erre az igényre, s dicséretre méltó szorgalommal jelenteti meg az újabb és újabb válogatásokat. A közelmúltban például Sebesi Ernő válogatott elbeszéléseinek gyűjteményét vehettük kézbe.

Sebesi Ernőnek (1893—1944) életében hat verseskönyve jelent meg, elbeszéléskötete csak egy (a címe: *Megrűgott emberek*), ennek ellenére az irodalomtörténészek elsősorban prózaíróként tartják őt számon, akinek elbeszélései és drámái megérdemlik az utókor figyelmét és megbecsülését is. Vajon valóban így van-e?

Nos, Sebesi írásait olvasva az ember hovatovább úgy érzi, a fenti kérdésre nehéz lenne igennel vagy nem-mel válaszolni.

Hőseit hús-vér emberekként elképzelni — borzalmas vízió lenne. Megannyi idegroncs, félőrült, nyomorék és öngyilkosjelölt. Ilyen szánalmasak és visszataszítóak csak egy panoptikum viaszfigurái lehetnek. Az az író, aki ennyi torzalakot teremt, óhatatlanul gyanussá válik. A kritikust elsősorban a kész mű érdekli, az írás, az alkotás folyamata magánügy és nem befolyásolhatja kialakítandó véleményünket. Ez esetben azonban engedjék meg nekem, hogy kissé eltérjek a szokásoktól és szemügyre vegyem — természetesen a műveken keresztül — magát az alkotó embert, de nevezzük inkább valódi nevén: ezt a művelt irodalmárt, aki elsajátította az írás néhány fontosnak tűnő mesterfogását, s így egy időre megmenekülhetett attól a kellemetlenségtől, hogy dilettánsként megbélyegezzék.

Sebesi hősei: áldozatok. A világháború, a gazdasági válság áldozatai, de sokszor csupán: az író áldozatai. A szadizmus egy kifinomult változata figyelhető meg rajta, ahogy összegyűjti szerencsétlen, enervált hőseit és végez velük: kit az őrületbe kerget, kit meg egyenesen az öngyilkosságba. Az írások keletkezésének idején talán még úgy tűnhetett, hogy ezek a figurák élethűek, sőt az is elképzelhető, hogy az író orvosként valóban találkozott azokkal a modellekkel, akikről hőseit mintázta, ezek

Jakobey Gyula

festő, Kassán, Gizella-
part 24. sz.

Életrajz beküldésére
felszólítva 1943 I. 1.
12 Különféle festmé-
rajz nyek kiállítva.

Kassai kiáll. 1942

Szentferenc C. monográ-
fia repr. - a katalógus-
ban.

Jakoby Gyula

festő

László

Szász evi Kassa képző-

művészetéből. 1943.

Verlag von J. Engelhorn in Stuttgart.

Jakoby Gyula

Fagylaltos, olaszt

Repr.-

Sziklay Kassa

232. l. mellett.

Jakoby Gyula

neoimpresszionista

kassai festő

rod

2 Szíklay Kassa

232. l.

235. l.

Jakoby Gyula

kassai festő

1943. dec. 1. Hainovszky-

képszalon Miskolc.

7 olaj.

Ruttkelv.

Jakoby Gyula

felső

írod

Slovenský Východ

1934. okt. 16.

(g. m.: Košickí

výtvarníci.)

priétaire :

esse pour le renvoi :

oeuvres ci-dessus ont-elles paru dans quelque Expositic

Autorisez-vous la reproduction de vos œuvres dans le *Catalogue* é de l'Exposition ?
Répondre par **oui** ou **non**

Signature de l'artiste expo

Jakoby Gyula

festő

az alábbi kiállításán megnyerte Košice város 1000 Koronás díját Fekvő akt c. képével; egy képét pedig a Masaryk Tud. Akadémia vette meg. (részlet)

Kassai Ujság

1934. szept. 22.

(Kioszlottak a pályadijak a košicei képzőművészek kiállításán.)

sition ?

e	Autorisez-vous la mise en vente des photographies des vos œu dans le Palais de l'Exposition ? Répondre par **oui** ou **non**

exposant

Jakoby Gyula
festő

1935. szept. hó 11-én.

Kassán a Kelet-szlovenszkói Múzeumban

Kassai Ujság
1935. szept. 15

Fényes Andor dr.:
Jakoby Gyula és
Jaroslav Veris kiállítása a múzeumban.

priétaire :

resse pour le renvoi :

s oeuvres ci-dessus ont-elles paru dans quelque Expos

Autorisez-vous la reproduction de vos œuvres dans le *Catalogue tré* de l'Exposition ?
Répondre par **oui** ou **non**

e ..... Signature de l'artiste ex

Jakoby Gyula

l.

Ruttkay művek

Szépművészet
1942.237.l.
238.l.
Rajzi.

Európa
Filmi, Könyv Lap-
Terjesztő: R. T.

Budapest
V. Rothermere-u. 12.
III c. 2.

Jakobi Gyula

Olvasóarcom c.
képes repr
Történet (magyar

Szépmüvészet

1943. 70. l.
ulan

ADOLF
A Budapesti Könyvtárosegyesület könyvtárából

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Jakoby Gyula

l.

Szépmüvészet
1943. 68. l.

Ta gasé Vt

Jakoby Gyula

Forto

l.

Forum

1934. 32. l.

Europa Film-, Könyv,-
Lapterjesztő" és Könyvkiadó R.T.

Budapest

Jakoby Gyula

l.

Szépmüvészet

1943.94.l.

Jakoby Gyula 197.

l.

Evi Dari 1941

63. l.

198.

Jakoby Gyula

... A nagybányai festő-iskola egyik kitünő reprezentánsát köszöntjük Jakoby Gyulában. Festményeiben a nagyhírű iskola hagyományai érvényesülnek. Szlovákia egyik legkiválóbb, hivatásáért rajongó képzomuvesze.

Művészet 1938. 96-l.
(Szlovákiai művészek.)

Jakoby Gyula
Münchner, 1938. 92. 0.

Jakoby Gyula: Önarckép

Jakoby Gyula

1926/27 - 1927/28

Ferkèpzomfoiskèvk

95.l.

Jakoby Gyula

Művészet 1938. 18-19 sz

92-l-

Jakoby Gyula: Önarckép

j. Münnich Aladár: Villa a
A Műcsarnok Szent Istv

mint amilyen ragyogó előadásának technikája. Figurális képei között egy idősebb nő portréja (17) és önarcképe igazolják nézetünket, tájképei közül pozzetói vásznai és bruggei hídja (29) a legjobbak. e. á.

A „MÜTEREM" KIÁLLITÁSAI

Jakoby Gyula

Kassa

Zsidó hitű c. Sopé

rep.

Kőkőszínművész

1932. 55. 14

4211. Ola

A XVI. s

Krisztus siratása.

Olyképen van ábrázolva
és balrafordultan kesergő Ma
balra fekvő és sebeiből a vé
jobb kezét egy térdre eresz
fogja és a kinek bal lábát a
rolta át. Közűlök Mária fehé
ujjú piros ruhát visel; Jézus
kötve; a színes szárnyú ang
neműt hord; a kibontott hajú
és sárga kendője lecsúszott.

Márvány, méretei 68·5
Becsértéke 2000 K. — Néhai gróf
november 14-én (1429–908)
hagyására vonatkozó adatokat
Bejelentetett 1913 márczius 16

Kifüggesztésére vonatkozó
1913:87. *Olasz iskola,* XVI.

Jegyzet. Az e festményre v

a) a törzsleltárban (192
Bordone: Madonna mit Christu
Ölgemälde, im vergoldeten Rahm

b) a leltári kivonatban (2
Bordone oder *Bassano,* auf antike
46 breit (Im Treppenhause);

c) a hagyományi jegyzék
Bordone: Pietà;

d) az átvételi okmánybar
Bordone: Pietà. Márvány, 68·5

Hagy. 1912.
Pálffy

Jakoby Gyula

Kinakat előtt és

Építkerés c. olajfest-

ménye a repr-

Csikvári Ábrány

118. l.

fényképek a Magyar Néprajzi Múzeum, a Bizottsága és a Maanyagából, valamint őlevéltárnok, Ruttkay egyző, Haltenberger Gayssler Pál mérnök nyéből származnak.

Jakoby Gyula

A fiatalabb kassai festőnemzedék egyik legizmosabb tagja a problémakereső, örökké tépelődő: *Jakoby Gyula.* Művészete mentes a Jasszus-féle nagy kilengésektől, mondhatni kitartó önbizalmatlansággal tagadja a kész alkotás jóságát, hogy hosszabb-rövidebb ideig tartó tespedések után ismét nekiinduljon és folytassa a megkezdett és elhagyni nem tudott utat. Ez az állandóság határozott, de lassú önmagáratalálláshoz vezet. Nagy hátránya, hogy csak akkor és úgy figyelhető meg, ha művészpályájának eddigi anyagát a maga teljességében, odaadó szeretettel vizsgáljuk.

Csikvári Aladár

1918. I.

T. 1819.

ntoinette nyakkendőt, 2. gyermeköltöny-
bársonyszalagból, 4. Josephine fej-
llakkal, 5. Colle Mazarine-t finom
jat két sor czik-czakkos guipurerel,
alapot bársonyból. Felirata:

ARNOK
szám.
Febr 25-én

esten 1855.

24: 34.5 cm.

JAKOBY GYULA (Kassa)

49. Villamos, olajf.
50. Cserepesek, olajf.
51. Olvasó férfi, olajf.
52. Utca este, olajf.
53. Olvasó nő, pastell
54. Favágó, pastell
55. Erkélyen, olajf.
56. Mosónő, olajf.
57. Gombozó gyerekek, olajf.
58. Lakatos, pastell

Nemzeti Szalon

Felvidéki kiáll
1940. május

JAKOBY Gyula

Jakoby Gyula [Múcsarnok, 1984 december 14 - 1985 január 7] [bev. Imrich Groskol ; [a kiáll.rend.Bundev-Todorov Ilona] Bp. ; Műcsarnok,1984 [12] p.ill. ∓

Jakobi Gyula.
festő

— **Művészeti kiállítás a Felvidéki Egyesületek Szövetségében.** Holnap nyilik meg a felvidéki egyesületek szövetségének Béla-utca 2. szám alatti helyiségében a szövetség által fentartott „Hunfalvy internátus" fiatal művészgárdájának képző- és iparművészeti kiállítása, amelyen *Jakobi* Byula, *Czecze* Barna, *Klaudinyi* László, *Pestrásovszky* Emánuel, *Nemessányi-Kontuly* Péla festők, *Machala* József és Miklós szobrászok sikerült alkotásain kívül nagyszámú, érdekes és izléses iparművészeti tárgy szerepel. A kiállításon, amelyet *Juhász* Béla elnök nyit meg, meg fog jelenni *Petrovics* Elek, a szépművészeti múzeum igazgatója, *Kertész* K. Róbert és *Prónay* Pyörgy báró államtitkár, *Gerényi* Zsigmond báró, a Nemzeti Szövetség elnöke, *Radvánszky* Albert báró, *Juhász* Andor, a Kúria elnöke és számos felvidéki előkelőség.

Pesti Napló, 1927. okt. 3.

Jakoby Gyula

DIALÓGUS

Bárka 1994/1-2.

+ 103, 104. p.

A szlovákiai magyar képzőművészetről

Beszélgetés Szabó H. Kingával, Nagy Jánossal

E témáról legelőször Irena Blühovával, a Pozsonyban élt kitűnő fotóssal beszélgettünk *(Déli beszélgetés Irena Blühovával)*. Az interjú – valószínűleg politikai okokból – nem jelent meg több folyóiratban (Forrás, Életünk, Kritika) s kéziratpéldányunk sem maradt.

A szlovákiai magyar képzőművészetről 1993-ban megfogalmazott kérdéseinket elküldtük több címzettnek. Szabó H. Kinga (Sz. H. K.) (Nógrádi Galéria, Losonc) és Nagy János (szobrász, a Csehszlovákiai Magyar Képzőművészek Társasága elnöke) válaszaiból vázlatos kép bontakozik ki.

Közvetlenül az 1989-es novemberi forradalom után (1989. december) jött létre a Csehszlovákiai Magyar Képzőművészek Társasága. Megalakulása után alig 10 hónappal az első csoportos tárlatát is megrendezte a Komáromi Duna Menti Múzeumban (1990. X. 26.–XII. 31.), 35 művész részvételével. Jó két évre ezen esemény után szűkült a társaság terrénuma: Szlovákiai Magyar Képzőművészek Társasága (SzMKT) lett Csehország és Szlovákia önállósulása után. Milyennek tűnik a szlovákiai magyar képzőművészetek holnapja – a társaság tükrében?

Sz. H. K.: A lelkesedés, mely a forradalom lendületéből fakadt, talán nagyobb volt, mint a megvalósításhoz szükséges energia. Lehet, hogy ez azzal is összefügg, hogy az elmúlt négy évtizedben általában leszoktattak az önállóságról, de mindenképp az történt, hogy egy maroknyi (lelkes) ember igyekezett valamit tenni, a többi pedig – jó esetben – szurkolt, vagy „bekiabált" a pálya széléről, de főleg kritizált és reklamált. (S ez a néhány mindezt a saját zsebéből, szabad idejéből, maradék energiájából tette, esetleg a saját, ill. a családja rovására.) Úgyhogy, amikor most, az új állampolitikai helyzetben változik valami a CsMKT-ban, annak nem feltétlenül – vagy nem csak – ez a politikai változás az oka, hanem ez a hozzáállás is. Egyelőre inkább csak azt érezzük, amit mindenki, hogy szűkülnek a pénzügyi keretek és lehetőségek. Állami támogatásra aligha számíthatunk, az emberek pedig lassan kimerülnek (vásárlás, szponzorálás stb. terén).

Biztos lesznek majd korlátozó módszerek, amelyek megnehezítik az ilyen egyesülések életét, de gyakorlatilag – most még – csak embereken és pénzen múlik minden. Gyanítom, hogy 1993 második felében fog szűkülni a „hurok".

A magyar képzőművészet legfontosabb előrelendítői – száz évvel ezelőtt – a képzőművészeti egyesületek voltak. Az első ilyen 1884-től Pozsonyban működött. Az első világháborút követő békeszerződések után is fontos szerepet játszottak a képzőművészeti egyesületek (a Besztercebányai Képzőművészeti Egyesület 1920-tól 1925-ig; Komáromban a Jókai Egyesület szépművészeti szakosztálya; Kassán a Kazinczy Társaság képzőművészeti osztálya; Pozsonyban a szlovenszkói úttörő művészek – 1930 körül). Koronként hogyan változott a képzőművészeti egyesületek szerepe?

Sz. H. K.: Az, hogy létezett a „Zväz slovenských výtvarných umelcov" (ZSVU, Szlovák Képzőművészek Szövetsége), mint a pártállam eszköze a művészek „kordában tartására", rányomta bélyegét a művészek lelkére, gondolkodására. Irtóznak a szervezetektől. Bár létrejöttekor támogatásukról biztosították a CsMKT-t, többnyire várakozó álláspontra helyezkedtek, s látva, hogy a CsMKT nem képes enyhíteni megélhetési gondjaikon, lassan újra magukba zárkóztak. Másik gond: sokak szerint a képzőművészet terén nincs értelme a nemzetiségi alapon történő csoportosulásnak. Inkább stiláris, irányzatbeli kapcsolatokat keresnének. Én úgy látom, hogy ez most egy bűvös kör: a fentebb jelzettek szerint irtóznak a szervezkedéstől – érzik, hogy valami azért mégis kéne –, másoktól várják, hogy tegyenek valamit, de akkor semmi se elég jó – nézeteik, stílusbeli vonások szerint fölvennék a kapcsolatot a kollégákkal, de azt is „csinálni" kell, ami aztán az alkotás rovására van –, maradna a munka, de abból nem lehet megélni – és kezdődik elölről ugyanaz.

Ezeket látva hozta létre dr. Kubickáné Kucsera Klára a Jakoby-alapítványt.

Antal Sándor, Szalatnai Rezső, Neubauer Pál, Tilkovszky Béla cikkei, napilap publikációi, a Kazinczy és Jókai Társaság által kiadott A szép *című folyóirat (szerk.: Tilkovszky Béla) és a Pozsonyi Képzőművészeti Egyesület folyóirata (szerk.: Szőnyi Endre műépítész, 1931–1938;) a művészetkritika jelenlétét mutatja. Milyenek a szlovákiai magyar nyelvű művészetkritika és művészettörténetírás egymást követő generációi?*

Sz. H. K.: 1945-tel itt a magyar művészetkritika „meghalt", vagy legalábbis tetszhalott lett. Túl sokan mentek el külföldre, a „nagy öregek" szép lassan kihaltak, megszakadt a kontinuitás. Néhány lelkes, művelt, idősebb publicista megpróbálta betölteni ezt az űrt, de legyünk őszinték: ez szakszerűtlen és főleg rendszertelen, koncepciótlan, ötletszerű munka volt, főleg a hazai magyar sajtóra szorítkozott, könyv, illetve rendszeres kiállítások formájában nem nyilvánulhatott meg. (Bárány Jenőné, Petrőczy Bálint, Nagy Jenő, Ozsvald Árpád jutnak hirtelen az eszembe, tisztelet, becsület nékik, hogy valamennyire megpróbálták fenntartani a képzőművészet iránti érdeklődést.) Mivel nem volt intézményes alapja – könyvkiadás, rendszeres kiállítások stb. –, a fiatalabb generációnak azok a tagjai, akik már tanultak is művészettörténetet, lassan lemorzsolódtak, felszívódtak az állami – nem magyar – közegbe. Hiába, a szakmát gyakorolni kell, s olyan nyelven és területen, amelyik a megélhetést is biztosítja...

Kirívó eset dr. Kubickáné Kucsera Klára, aki nemcsak kitűnő – csehszlovák és nemzetközi viszonylatban is elismert – szakember, de tudatos magyar, jó szervező is, viszont egyedül nem pótolhat mindent. Magam nem vagyok művészettörténész

Jakoby Emla

Plato

Jakoby Gyula

1903 március 28.-án született Kassán. Tanulmányait ugyanitt kezdte Kron Jenő grafikusnál, később a budapesti Képzőművészeti Főiskolán Réti Istvánnak volt a tanitványa. 1934-ben Kassa város festészeti díjával tüntették ki. Állandóan Kassán él és a kassai Kazinczy Társaság művészeti szakosztályának tagja.

Pár év ota - z országban elsőként - a Hernád folyó kavicsait gyüjtögeti és azokból mozaik képeket készit. 1942-ben, vagy 1943 elején az egyik ilyen képét a vallás- és közoktatásügyi miniszterium megvásárolta és a szovátai fürdőtelep kápolnájának adományozta.

Mihalik Sándor dr
közlése

Július Jakoby: Otváranie brány, olej, 1939. SNG Bratislava. Foto A. Mičúchová

najmä *Júliusa Jakobyho, Kolomana Sokola, Gustáva Mallého* a *Mikuláša Galandu.*

XIV.

Maliarstvo *J. Jakobyho* (1903-1985) sa doteraz posudzovalo len ako produkt sociálnych skutočností košickej proletárskej periférie, ako jav síce v mnohom fascinujúci, ale regionálne a predovšetkým myšlienkovo obmedzený: "jeho záujem o vydedencov kapitalistického spoločenského poriadku prýštil síce z úprimného záujmu, no len zo všeobecnej humanistickej a nie uvedomelej politickej akcie, neťakajúcej sa triednej solidarity... Obmedzenosť Jakobyho umenia bola v tom, že neuzrel v proletárovi uvedomelého, kolektívne vystupujúceho bojovníka za sociálne a politické oslobodenie."[39]

Na margo Saučinovho, dobou svojho vzniku poznamenaného hodnotenia Jakobyho tvorby možno iba položiť otázku, či si jeho medzivojnové umenie vôbec chcelo klásť nejaké vyhranenejšie sociálne (alebo nebodaj až politické) ambície. Pohľad z aspektu celkového maliarovho diela skôr dokazuje, že zmysel Jakobyho maľby smeroval, zjednodušene povedané, nie ku generalizácii človeka spoločenského, ale od spoločnosti k človeku (ktorý je vždy svojím spôsobom umelcovým psychologickým autoportrétom). Svet sa realizuje len cez tohto konkrétneho človeka a iba ním získava umelecký zmysel. A tento zmysel sa zauzľuje v *groteskne vygradovanej konfliktnosti tohto vzťahu,* zvestovanej deštrukciou gesta, fyziognómie, mimiky figúry, nadobúdajúcej výraz obsedantnej potreby úniku. Jakoby teda prezentuje spoločnosť ako imanentný chaos, človeku nepriateľský systém. Styk *"nie ja"* a *"ja"* je pociťovaný ako tragédia. Takéto traktovanie dispozície ľudského a spoločenského sa neskôr stane základným kameňom filozofie maľby nasledujúcich dvoch generácií. Nie, nechceme vytvárať násilné filiačné súvislosti. Jakobyho maľba napokon ukázala svoju pravú tvár až v jeho neskorej povojnovej tvorbe. Nepochybné však je, že antropologický solipsizmus, egomanická uzavretosť, ktorá je bázou každej modernej figurácie, má v rámcoch našej maľby svojho proféta práve v Jakobym.

Z pohľadu prísnych technologických kritérií možno o grafikovi a kresliarovi *K. Sokolovi* (1902) pojednávať v súvislostiach našej maľby len podmienečne. V každom prípade sa našim dejepiscom javí po Benkovi a Weinerovi-Kráľovi ako ďalší osamelý bežec: "Ešte donedávna sa Sokol akosi nehodil do zaužívaných vývinových schém nášho umenia. Antifolklórne umenie Sokolovo sa javilo

váci už nie sú nazeraní v tretej osobe - ich obraz nadobudol znaky modernej autenticity. Spojenie zásad naivistického maliarskeho prejavu so vzormi súčasnej moderny je napokon celkom prirodzené: chagallovský naivizmus a poetizmus je blízky spôsobu traktácie optického žánru ľudovej maľby na skle, kleeovská naratívnosť korešponduje so zákonitosťami časopriestoru insitného umenia a rovnako, konštruktivistická frontalita a plošnosť je adekvátna statičnosti liturgického gesta pravoslávnej ikony.

Svet ukazovaný Fullovými dielami je svet bez rozporov. Je to v istom zmysle etnologická fantázia, ktorej obsahové komponenty (človek, život, práca, láska) mierovo spolunažívajú. Úsilie o vševyjadrujúci znak muselo rezignovať na každú náhodnosť, časovosť, detailnosť. Totemický charakter diela však vylučuje aj každú konfliktnosť a protirečivosť. Zadnými vrátkami modernistickej ortodoxie sa takto vracia do Fullových obrazov romantizmus Benkovej predstavy *"zjednoteného" sveta a človeka.*

XIII.

Ešte v závere dvadsiatych rokov Bratislava ani zďaleka nedosahovala takú príťažlivosť a diferencovanosť umeleckého diania, akou vynikali Košice. Pokiaľ ide o výstavné dianie, hodno spomenúť iba spoločnú výstavu G. Mallého, F. Foltýna a J. Alexyho (1921) a výstavu A. Jasuscha (1924), ktoré trochu rozvírili stojaté vody výtvarného diania. Iba iniciatíva Gustáva Mallého a jeho súkromná škola (1911-1932) vytvárala aké-také podmienky štatútu Bratislavy ako kultúrneho centra nadregionálneho významu. A tak vlastne až založenie *Školy umeleckých remesiel* v roku 1928 znamenalo vybudovanie inštitucionálnej základne výtvarného centra európskej úrovne, umožňujúceho integráciu síl slovenskej, moravskej a českej avantgardy: *F. Malého* a *M. Galandu* (oddelenie textilu a módy), *Z. Rossmanna* (grafika), *J. Funkeho* (fotografia), *F. Tröstera* (kov), *F. Hrozienku* (drevo), *Ľ. Fullu* (maľba), *J. Horovej* (keramika), *F. Reichentála* (aranžérstvo), *J. Plicku* (film). (V roku 1931 vyučuje na škole až 116 odborných učiteľov a umelcov.)

Nebudeme však teraz bližšie rozoberať mnohostranný význam *"bratislavskej utópie Jozefa Vydru"*[38], tejto enklávy ideálov dessauského Bauhausu a moskovského Vchutemasu. Základné poznatky už boli publikované, najmä vo fundamentálnych štúdiách *I. Mojžišovej.* Všimnime si len jeden aspekt vyžarovania jej duchovnej atmosféry: najmä prvá polovica dekády existencie ŠUR je zároveň obdobím kulminácie výbojov, radikalizácie koncepcií našej maliarskej moderny vo všetkých jej generačných a názorových vrstvách. Tak napríklad aj nestor M. Benka v pastelových kresbách a olejoch z rokov *1928-1935* (myslíme najmä na Fragmenty z rokov 1932-1933) experimentuje s možnosťami autonomizácie obrazu, jeho "deideologizácie" v špekulatívnej dispozícii veľkého detailu v prvom pláne a tomu protirečivého krajinného pozadia. Bazovský, ale najmä Alexy v tom istom čase neúprosne defolklorizujú benkovský základ, Fulla s Galandom vydávajú Súkromné listy a obracajú pozornosť k časovo súbežnému dianiu v európskej maľbe, Weiner s F. Malým pripravujú prvé vystúpenie slovenského surrealizmu (1936), prvá samostatná výstava C. Majerníka v sieni Elánu v Prahe (1935) ohlasuje nástup novej mladej generácie a s ním i bezprostredné kontakty s parížskou školou, atď. V každom prípade prvá polovica tridsiatych rokov ostane výnimočným údobím, v ktorom sa cesty našej a európskej avantgardy aspoň začas preťnú bez obmedzenia periférnymi komplexami a nacionálnou xenofóbiou. Čo je však ešte podstatnejšie, atmosféra avantgardnej Bratislavy zásadne podporila iniciačnú úlohu maľby starších umelcov, ktorí až teraz, oneskorene, nachádzajú adekvátnu "dejinnú" legitimitu. Myslíme tým

Cyprián Majerník: Svadba (Dve postavy z albumu), olej, 1933. Foto A. Mičúchová

Jakoby Gyula

2

Acsalovács édenes műcége

Képein a formák újabban más feltételek, elvárások a gépkompozíció Erdő

Jakoby Gyula

Kassai festőművész

neve szerepel "A magyar képzőművészet Csehszlovákiában" c.cikkben a 7-8.oldalon

Kritika 1973 december

Jakoby

Kassai fertő

Lőrd

Ungarn 1942. Sept.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

JAKOBY Gyula

Szigeti László: A hamadik parton: Jakoby Gyula halálára. = Irodalmi Szemle. 28, 1985, 7. 627-631. ill

ÜGYFÉL

NÉV: MTA

CÍM: BP. Úri u 49

SZERZŐDÉS SZÁMA: 1 5 6 1 - 8 4 9 / /

Ügyintéző: Ballayné Szabó Edit.
Tel:

INFOC

KALLE inf

ELLENŐ

GÉPPEL KAPCSOLATOS REKLAMÁCIÓKAT CS

TUDUNK FIGYE

SZERVÍZ

1149 Budapest Révay József u 52
Telefon/Fax: 183-52-30

INFOCOPY KFT

1146 Budapest Thököly u 57/b.
Telefon/Fax: 251-18-69

Ügyfél aláírása					
Dátum	91 05 16	91. 09. 19	1991. XI. 3.	1991. X.	
Műszerész neve	Dömö Zoltán	Somodi István			
Számláló állása.	999 785	12 100	13. 352	15.	

Alkatrészek/Részegységek	O Tisztítás X Javítás			
Szeléndob				
Papírnyomó körömt				
Papírleválasztó laprugó				

JAKOBY GYULA

Hushegyi Gábor: Hagyományteremtés szemléletváltással? Gondolatok a kassai magyar képzőművészek csoportos tárlata kapcsán

Kalligram 1995, 3, 101-106

PETROVÁ-PLESKOTOVÁ, ANNA:
BRATISLAVSKÍ VÝTVARNÍ UMELCI
A UMELECKÉ REMESELNÍCI 18.
STOROČIA

ARS V. 1970, 1-2. 52.

Jakoby Gyula (1903- 1985 szept.)

Balassa Zoltán: Elsüllyedt néhány ezred.
=Új T. 85. június 16. 45. évf.

MEGHÍVÓ

JAKOBY Gyula

Pinterová, Zuzana: Emberi sorsok festője volt.
= Természet és Társadalom, 25, 1985, 10. 59-62. ill

VÝCHODOSLOVENSKÁ GALÉRIA V KOŠICIACH

DOVOĽUJE SI VÁS POZVAŤ NA SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE VÝSTAVY

JÚLIUSA JAKOBYHO

KTORÉ SA USKUTOČNÍ V NEDEĽU DŇA 7. FEBRUÁRA 1965 O 11. HODINE

VO VÝSTAVNÝCH MIESTNOSTIACH VG

VÝSTAVA JE OTVORENÁ OD 7. II. — 7. III. 1965 DENNE OKREM PONDELKA

OD 10. — 18. HOD.

— SLÁVNOSTNÝ PREJAV — KULTÚRNA VLOŽKA —

VTK 2 7371-64 Z-11•41581

JAKOBY GY.

JAKOBY GYULA
FESTŐ

Ernyei Gyula: Bauer és Jakoby
Uj Művészet 1995, 6, 53-57

Á

ganő/Kolléga!

ján az MTA Kutatásszervezési Intézete
r adatbázisát, melynek alapján 1992-ben
ar Tudományos Akadémia kutatói című

10/2/1995.(X.30.) állásfoglalása szerint

datlapot kitölteni és Intézetünknek

M.D.K.

Julius Jakobi
festő

Kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetében.

Kiállítások.
Magyar Nemzet, 1959. május 1. 12 l

MDK

Jakoby Gyula, festöm.

"Kirakat elött.

Utépités .

"Fürdözök". Tempera.

M.Kir. Vall. és Közokt. Min. V.Nemzeti Képzöm. kiáll
Képes Tárgymutató. Kassa. 1939. 16.1.

MDK

Jakoby Gyula, gróf.

Róti-osztály igazi kvalitáson mutatkozik rajzán.

(e.a.):
A Képzőműv. Főisk. növ. kiáll. katal.
Ujság. 1933. máj.20. 22.l.

MDK

Jakoby Gyula,
önarckép

Az állam és a szfváros is vásárolt a felvidélkieik...
Felvidéki Ujság /Kassa/ 1943, márc. 19.

MDK

Jakoby Gyula,
mozaik

Az állam és a szfvárosi is vásárolt a felvidékiek...
Felvidéki Ujság /Kassa/ 1943, márc. 19.

Jakoby Gyula MDK

kassai festőművész

Első gyüjteményes kiállitása Pozsonyban.

"Leány piros ruhában" repr.

Müterem 1958. I. évf. 7. sz. 46.o.

MDK

Jakoby Gyula festő

e.a: Felvidéki és kárpátaljai müvészek. Ujság, 1943. márc. 6.

MDK

Jakoby Gyula festő

A fővárosi sajtó ... méltatja a felvidéki és kárpát-aljai képzőmüv.ekct. Felvidéki Ujság, 1943.márc.3. 4 l.

MDK

Jakoby Gyula, Kassa

Utca, olaj
Hernád, "
Fésülködő,"
Téli táj, "
Olvasó asszony, anyám, olaj
Utcasarkon, olaj

Felvidéki és kárpátaljai képzőműv. kiáll.
K.Szal. 1943, febr. lo-li.

Jakoby Gyula.
Réti Tatrán tanítványa.

Rajzai szerepelnek a képzőművészeti Főiskolai növendékeinek kiállításán.

Ujlak, 1924. Máj. 20.

Jakoby Gyula, Kassa

Favágók, olaj
Kut mellett, olaj
Utépités, olaj
Fagylaltos, "
Lófürösztés, "
Önarckép, temp.

Felvidéki és kárpátaljai képzőművész kiáll.
M.Szal. 1943. febr. 10- 11 l.

MDK

Jakoby Gyula, Kassa

Ligetben, temp.
Szt.Ferenc, mozaik
Krisztus, "

Felvidéki és kárpátaljai képzőművész. kiáll.
N. Szal. 1943, febr. 10-11 1.

MDK

Jakoby Gyula festő

K.J: Felvidéki és kárpátaljai képzőművészek kiáll. Magyarság, 1942, márc. 6. 5 l.

JAKOBY GYULA

Kora grafikájától említi a szöveghen a:
„nad inzerátom" - Apróhirdetés fölött,
„Skrach" - félelem, „odpočívajúci robotníci" -
- pihenő munkások és „Bez práce" - munka
nélkül c. képeket - mind a 30-as évek
első felében készült

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 33.

JAKOBY Gy.

Kövárival együtt hatással ~~volt~~ volt az indulás Gallinárty művészetére.

Ladislav Šaučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918–1938. Košice 1964. 33.

Jakoby

Collinásy, Kövári és Bauernal kap-

csolatban említi.

Ladislav Saučin: Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1968. 29.

JAKOBY GYULA

Nevét Jurecsek Antallal, Sobel Kálmánnal és Bauer Konstantinnal kapcsolatban említi:

Ladislav Čaučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918–1938. Košice 1964. 38.

JAKOBY GYULA

A budapesti Esti Ujság 1939. X. 30. közöl róla adatot.

Tomáš Štraus: Autor Jasanek a zrod východoslovenskej novelistickej dvadsiatych rokov. Bratislava 1966. 106. l.

Jakoby Gizela

Életének és művészetének rövid

ismertető vázlata:

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 32-33.

Jakoby Gyula

Kromaššký typ - Krompai őllet

és Krompašská rodina nezamestnaného -

Krompai munkanélküli család c. képek

datuj: 1925-től.

Ladislav Šaučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku, 1918-1938. Košice 1964. 33.

JAKOBY GYULA

„Krompašský nezamestnaný rabotník" –

Krompaši munkanélküli, ~~rabót~~, Jamet-

ke, 1925.

Reprodukció

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 34.

JAKOBY GYULA

Mesél Halász-Hradil Elemér, Kollár J. cs. Bauer Konstantinnal kapcsolatban említi.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 44

Jarmy Gy.

Sörös K., Bauer Sz. és Jankovich A.-val eml.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938- Košice 1964. 214.

Jarosy Gy.

Koromzai munkái,

Jánetted, 1925.

Zaprod.

Ladislav Saučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 34.

Jaroby Gyula

A kassai városkapitány,

olaj, 1935

Rep.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

Jarosy Gyula

akvarészlet állványos-

kal, olaj 1938

Repr.

Ladislav Saučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. R 16.

Jarroby Gyula

Falusi kántor, olaj

1934.

Repr.

Ladislav Šaučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216

Jakoby Gyula

Épület" lak, olaj,

1934

Repr.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

Jaroby Gyula

Rozgyel, olaj, 1929.

Repr.

Ladislav Šaučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

Jarroby Gyula

Aszfaltrózsák, olaj, 1934

Repr.

Ladislav Saučin. Vytvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

Jaroby Gyula

A réten, olaj, 1933

Repr.

Ladislav Šenčin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

JAKOBY GYULA

a krónikairodalom tagja.
Nevét a Feld Lajos, Fabini József,
Collinátzy György-, Szabó Kálmán-és Krón
Jenővel kapcsolatban említi.

Ladislav Šaučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 48.

JAKOBY GYULA

Önálló kiállítása volt 1929-ben Kassán, 1934-ben Eperjesen, és 1935-ben Jaroslav Veris ének festőnő közös kiállítása volt Kassán.
1958-ban kiállítása volt Kassán és Ózdon, 1959-ben Budapesten.

Ladislav Saučin. Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 45.

JAKOBY

Merák Kovácsy Konstantinnal

Lapcsolatban említ:

Ladislav Čaučin. Vytvarne umenie na východnom Slovensku 19 18-1938. Košice 1964. 4 s.

JAKOBY GYULA

Rövid élettájzában bekövetkezett arról is, hogy a Kassa Jenő és Halász-Hradil E. tanítványa volt.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 45.

Jakoby Gyula

Rövid életrajzát és művészetének elemzését közli: s. n.

Ladislav Saučin. Vytvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 33.

Jakoby Gyula

Az 1929-1934-ben jelentkező új generáció tagja.

Sačin Ladislav: Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 16.

Jakoby Gyula

Nevét ~~Jakoby Gyuláról~~ Sobri Kálmánnal

és Bendik Józseffel kapcsolatban említi:

Ladislav Satčin: Fytrané umenie na východnom Slovensku. ~~Bratislava~~ Košice 1964. 16. l.

JAKOBY JÚLIUS (GYULA)

Művészetéről bővebben: Új Magyar Művészet 1943. 237, III. - ban Szitkay F. cikkében olvashatunk.

Tomáš Štraus: Autor Jasurek a zrod východoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 98. l.

JAKOBY GYULA

Illúvéselével kapcsolatban olvasható Sefčárová E., Kolomaz Sobol, Bratislava 1963. c. munkájára.

Tónai Štraus: Autor Jakoby a vznik východoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 29. l. nél.

Jakoby Gyula /Kassa,1903.márc.28./: festő.

1923-1925 Kassán Krón Jenő grafikai iskolájában tanult. Ezzel egyidőben festészeti tanulmányokat Halász H.Elemérnél folytatott, akonél a plein airt törekvésekkel és a müncheni akadémiai festészet módszereivel ismerkedett meg.

1926-1928 a budapesti Képzőművészeti Akadémia növendéke, tanára Réti István. Az akadémia oktatási módszere, amely ugyan ötvözte a müncheni finom naturalizmust a nagybányai impresszionista festészet eredményeivel, de a figurális kompozíciók sztatikus szemlélete ellentétben állt a saját formáját kereső művész szándékával. Az akadémián tanulmányait nem fejezte be.

1928 visszatér Kassára.
Tagja lett a Kazinczy Társaságnak, a Magyar Tudományos Irodalmi és Művészeti Társaságnak, és a közös kiállításokon szerepeltek művei.

1948 tagja a Csehszlovák Képzőművészek Szövetségének.
Ettől az időtől minden országos méretű és hazánk művészetét reprezentáló külföldi tárlaton szerepelnek művei.

1963 a Kiváló Munkáért Érdemrendet kapta meg.

1968 Érdemes Művésznek nevezték ki.

Festészetében a posztimpresszionizmusból indult ki. Már pályája elején ráköt a 20.-30-as évek szociális problémákkal foglalkozó művészetére. A mindennapok festőjévé vált. amelyet helyenként a groteszk, sőt az önironikus hangvétel jellemez: Ószeres vásár 1935, A kútnál 1949, Cirkus 1971. Piktúrájában szintetizálja Bonnard, Chagall festé-

szeti eredményeit, amelyet sajátos expresszivitással tölt meg. Művészete rokon Corint és Kokoschka piktúrájával. Az olajfestészeten kívül foglalkozik pasztellel és dekoratív mozaikfalak elkészítésével.

Önálló kiállításai: 1929,1935,1958,1965,1972,1976,1978 - Kassa
1934, 1965 - Eperjes
1958, 1965 - Pozsony
1959 - Budapest
1972 - Brünn
1976 - Trencsén
1977 - Cottbus /NDK/

Közös kiállítások: 1974 - Párizs, Museé Art Moderne
1974 - II.Nemzetközi Festészeti Bienálé, Kassa
1976 - III.Festészeti Bienálé, Kassa

Irodalom: Saučin Ladislav: Július Jakoby /monográfia/. SFVU. Bratislava 1960.

Váross M.: Slovenské vytvarné umenie 1918-1945 SVKL. Bratislava,1960. 186-187.old.

Štraus Tomáš: Anton Jasuch a zrod vychodoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. SFVU.Bratislava,1966.

Váross M. a kol.: Slovník súčasného slovenského umenia. SFVU. Bratislava,1967.

JAKOBOVITS Miklós

m2
Közönségszolgálat: 331-9799

5.32: Hajnali gondolatok 203406348
5.35: Agrárvilág 4119503
5.50–9.00: NAP-KELTE (190') 93589313
9.00–kb. 16.00: Közvetítés a Parlament üléséről 99498139
16.00: Nap-nyugta (150') 18703042
18.35: Tornász-vb Portrék 649139
18.50: Hoppá, itt vagyunk! 8615936
19.40: Esti mese 199428
A játékpolc Angol mesefilmsor.
52/23.: Timothy vendége (10')
A legkisebb ugrifüles
Magyar bábfilmsor.
Koncert a fűtőtesten
Időjárás-jelentés
20.05: Híradó este 7914058
20.25: Sporthírek
Időjárás-jelentés 3496058
20.35: Ablak 633023
Benne: **Évgyűrűk**
Nyugdíjasok műsora (25')
21.00: Századfordító magyarok (50')
Szalai Sándor (1912–1983) 70752
Sorozatszerk.: Szakály István
Szalai Sándor filozófus, a háború utáni magyar szociológiai iskola kiemelkedő egyénisége, a lipcsei, a Frankfurt am Main-i és a zürichi egyetemen tanult. 1948-ban jelent meg a Bevezetés a társadalomtudományba című híressé vált munkája. 1950-es letartóztatásakor szétszórodott a szociológiai tanszék munkatársi gárdája. 1956-ban rehabilitálták, ettől kezdve tudományos kutatóhelyeket vezet és tanít. 1978-ban őt választották meg a Magyar Szociológiai Társaság elnökévé. Ugyanebben az évben jelent meg az általa vezetett nemzetközi időmérleg-vizsgálat eredményeit összefoglaló kötet. Ekkorra már, elsősorban az ő munkásságának köszönhetően, a magyar szociológia bekapcsolódott a nemzetközi szociológiai tudományos életbe.
21.55: Krónika 3658226
25/4.: Felvonulás (72')
Készítették: Csoóri Sándor, Hanák Gábor, Kurucz Sándor, Sára Sándor
23.10: Záróra (60') 2045874
Fel. szerk.: Kopper Judit
0.15: Rabigában 2855040
Magyar–bolgár sor. (1997 – 57')
9/8.: A Sztrema völgye fellángolt
Éjszakai választék
1.20: Ablak 1394356
Benne: **Évgyűrűk** (25')
1.50: Megtörtént bűnügyek 9290646
Tévéfilmsor. (1976 – FF – 63')
7/3.: A müncheni férfi
(Színlap: m2, hétfő)
2.55: Világhíradó (22') 6864840
3.20: Hoppá, itt vagyunk! (50') 3776733
4.10: Magyar Ház Palackposta – üzenet a határon túli televíziós műhelyektől, 3/3. (26')
„Szedjétek össze a romokat…" 9938424
4.40: Lajtha László, a népzenekutató 5243443
5.00: Szellők szárnyán… 92676424
Híres operettek filmváltozatai (25')

DUNA
Közönségszolgálat: 489-1661

5.10: A Vatikáni Rádió adása 1016394
5.30–8.30: Indul a nap Hírmagazin 87450023
8.30: Hungarorama Kitekintő 4733690
8.35: Műsorismertetés
8.40: Égtájak (ism.) 3594597
9.10: Magyarország kincsei: Szigliget 9866077
9.15: Szívtipró gimi 64. (ism. – 44') 9187918
10.00: Mozidélelőtt – Csontváry
Magyar játékfilm (1979 – ism. – 106')
Rend.: Huszárik Zoltán 2685868
Írásunk a 2. oldalon
11.50: Híradó 3732787
12.00: Déli harangszó Műsorismertetés
Vers Határ Győző: Ars moriendi 49329
12.10: Gazdakör (ism.) 9951955
12.25: Élő egyház Vallási híradó (ism.) 686955
12.55: Tálentum Csukás István (2000) 125874
13.25: Talpalatnyi zöld (ism.) 747969
13.55: Barangoló 1966961
Novemberi barangolás a Pilisben
14.10: „Leborulok a nemzet nagysága előtt" (ism.)
Kossuth Lajos, a gyakorló politikus
Rend.: Törköly Róbert 294619
14.50–15.55: Katedra nélkül 6785503
Szóról szóra magyarul
Magyar nyelvlecke kezdőknek
15.15: Magyar történelmi arcképcsarnok
Székely Aladár 9229145
15.45: Szóra, magyar!
Multimédiás távoktató sor. 3884665
15.55–16.25: 10 éves a Duna Televízió
Dübörgő színek 9224690
Jakobovits Miklós képei (2000 – 30')
Szerk.-rend.: Nagy T. Katalin
16.25: A forradalom emlékezete
Magyar dok.-sor., 6.: Ruszki Iván 3189435
16.55: Ötórai zene 3664145
17.00: Sherlock Holmes kalandjai
A tengerészeti szerződés 15348
Angol bűnügyi filmsor. (1984 – ism.)
17.50: Hej, hej, helyes beszéd! 1322058
18.00: Híradó. Sport. Meteo 8503
18.30: Váltó Gazdasági magazin 4874
19.00: Mese: A nagy ho-ho-horgász
Iciri-piciri kalandok 52987
19.15: Szívtipró gimi 65. (44') 805868
20.00: Botcsinálta mama
Német játékfilm (2000 – 89')
Rend.: Karola Hattop. Szereplők: Anica Dobra, Francis Fulton-Smith, Michael Greiling, Jonathan Beck 10665
21.30: Liszt: Spanyol rapszódia
Zongorán előadja: Hlavacsek Tihamér
Rend.: Veszprémi András 19394
21.45: Híradó. Sport. Meteo 900787
22.10: „Hangozzatok jámbor legendák"
A magyar szentek emléknapja
Op.-rend.: Kovács Béla 4805023
Írásunk a 4. oldalon
22.50: Román filmjelenlét
Mircea Daneliuc – Hitvesi ágy
Román játékfilm (1993 – Feliratos – 98')
Írta és rend.: Mircea Daneliuc. Szereplők: Gheorghe Dinica, Coca Bloos, Valentin Teodosiu, Lia Bugnar, Valentin Uritescu, Geo Costiniu 1739665
0.30: Összkép (ism.) 8875199
0.45: Műsorismertetés
Vers Áprily Lajos: Kérés az öregséghez
Előadja: Temessy Hédi 45458443

ÜKBE AJÁNLJUK

12.55
tv2

Egri csillagok

gyszerű alkotását szinte mind-
mégis azok közé a filmek kö-
őről időre érdemes újra meg-
alakító *Venczel Vera* bájos já-
beleszerelmesedett, csakúgy,
Istvánba, aki a bátor és találé-
ergőt alakította. Dobó Istvánt,

négy fia korán árvaságra jutott, Dobó ennek ellenére gondos nevelésben részesült. 1548-ban nevezték ki az egri vár kapitányának. Világraszóló hőstettet vitt véghez, mikor *Ahmed* pasa és *Ali* budai pasa egyesített, körülbelül nyolcvanezer főnyi hada ellen mintegy kétezredmagával harcba szállt: és győzött. Lelkierőből, erősen szőtt álmokból, bátorságból követendő példát állított a kései utókor számára. Az Egri csillagok eddig meséli el a hős történetét, azonban a valóságban dicstelen folytatása volt Dobó életének. A győzelem után természetesen *I. Ferdinánd* megjutalmazta Dévával és Szamosújvárral, de 1556-ban Izabella királyné elfogatta és börtönbe záratta, ahonnan csak 1558-ban szabadult. Ekkor I. Ferdinánd kárpótolta és Léva kapitányává tette, azonban kilenc év múlva, 1567-ben hamis bizonyítékok alapján megvádolták, hogy titokban *János Zsigmond* erdélyi fejedelem pártjára állt. Bár *I. Miksa* büntetlenséget ígért neki, mégis bebörtönöztette. Mire ártatlansága kiderült, 1572-ben már súlyos betegen szabadult, s néhány hét múlva meghalt. *Gárdonyi Géza* azonban örök emléket állított az ártatlanul meghurcolt dicső kapitánynak.

l emlékezhetünk a férfivirtust
kra *Benkő Péter* és *Bitskey Ti-*
denesetre tény, hogy a való-
gyaránt a török előrenyomulás
negerősítését. 1552 őszén *Do-*
rnak és maroknyi hadinépének
a várat, sőt ezáltal Észak-Ma-
jeszkedő török birodalomtól.
kításából megismehetjük Do-
zületett főúri családban. Apját,
rtokviszály során ölték meg,

1.05
RTL Klub

kább felkészületlenségükkel,
agyobb akadályt jelenthet
kozás után.
ai kérdés a NATO bővítése?
k-Atlanti Szövetség prágai
az Antennában áttekintést
lehetséges forgatókönyvei-
t korábbi, három évvel ez-
lműen politikai jelzés volt
országok közül azoknak –
yelországnak és Csehország-
eresebben vették a demokra-
ait. Most azonban sokkal in-
iltség számít, hogy ki, milyen
a terrorizmus elleni harcban.
ág van, ezek: Lengyelország,
zlovákia, Szlovénia, Románia
és Bulgária felvétele azért is
jön a szárazföldi összeköttet-
Irak felé.
kban?
ovábbra is központi kérdés az
A háborús helyzet ugyanis az
égre: az izraeli–palesztin vi-
ganisztánra is hatással van.
épzelések vannak, de megol-
z Egyesült Államok határozza
iraki válság határozza meg az
olitikájának irányát. A kérdés,
elég erős-e már ahhoz, hogy
oroljon a közel-keleti esemé-
n tehát ezúttal Brüsszel lehe-
, taktikájáról, egyszóval világ-
z szó.

RTL Klub 21.30: Száguldó vírus

Egy halálos vírussal fertőzött férfi száll fel a Honoluluba tartó gépre, és félóra múlva kínok között meghal. Szeméből, orrából és szájából vér folyik. A repülőn kitör a pánik, és amikor a gép mindkét pilótája belehal ugyanabba a betegségbe, nem marad más választásuk, mint bízni a földi segítségben és utastársuk vezetői jártasságában. De a segítség túl lassan érkezik, a szakértők attól tartanak, hogy a katonai célokra kifejlesztett halálos vírus Honoluluba érve elszabadulhat és katasztrófához vezethet.

RTL Klub 23.35: Az elnök emberei

Abbey sürgetésére Josh megbeszélést folytat egy nőket tömörítő párt vezetőségével a prostitúció betiltására vonatkozó ENSZ-egyezményről. C. J. mindenkit megdöbbent az érzelmi kitöréssel, amit egy közel-keleti ország légitámaszpontjának haszonbérlet-megújítása kapcsán produkál. Ennek a bizonyos országnak a kormánya ugyanis szemet huny a nőkkel szemben elkövetett erőszakos cselekmények fölött. A Fehér Ház előtt második világháborús veteránok tüntetnek, Bartletet pedig bepereli egy nő, aki dühös az elnök megjegyzései miatt, amelyeket a biztonsági öv használatáról szóló törvényjavaslatról tett.

JAKOBOVITS MIKLÓS

MAGYAR NEMZET : 2000. V. 10.

Tőkés László az Új Ezredév Református Központról

Művészek a temesvári templomért

■ P. Szabó Ernő

Aki templomot épít: Istent imádja. A jövendőt keresi, békességes életre készül, s a szeretet útján járva hajlékot emelt – a megmaradásra. Ezekkel a szavakkal kezdődik *Tőkés László* püspök felhívása a temesvári Új Ezredév Református Központ felépítésére. Az 1999 decemberében megjelent felhívás a jó ügyekhez méltó fogadtatásra talált, adományok érkeztek, érkeznek, akciók indultak a templom és a református központ megvalósítására. A múlt hét szombatján a budapesti Nagyházi Galéria és Aukciósház rendezett az ügy támogatására jótékonysági aukciót. Az árverésen, amelyen erdélyi és magyarországi művészek munkái kerültek kalapács alá, jelen volt Tőkés László, a Királyhágó-melléki Református Egyházkerület püspöke is.

„Érzésem szerint igen jól sikerült az aukció – fogalmazott Tőkés László –, bár az összegszerű eredményt a galéria munkatársai ebben a pillanatban még nem ismerhetik." De maga az aukció is az ügy iránti érdeklődés nagyságát jelzi. Az árverés gondolata Erdélyben vetődött fel, a Barabás Miklós Szépmíves Céh művészeiben, melynek vezetője, *Jakobovits Miklós* festőművész szervezésében több mint 120 mű gyűlt össze egy kolozsvári aukcióra. Az első pillanattól kezdve gondoltak a magyarországi folytatásra is, annál inkább is, mivel a tervező is magyarországi művész, az ismert építész, *Makovecz Imre*, aki az ügy mellé állt. Budapestre részben a Kolozsvárott megmaradt, részben azóta Erdélyben és Magyarországon fölajánlott művek érkeztek *Nagyházi Csaba* műkereskedő odaadó támogatásának köszönhetően.

Az Új Ezredév Református Központ regionális kitekintéssel megalkotott épületegyüttes a hasonló egyházközség területén, Temesvár gyárvárosi részén. Az elsődleges cél a temesváriak évszázados álmának megvalósítása, egy templom felépítése. Tekintve azonban, hogy Temesvár a Temesköz és egy tágasabb, elszórványosodott vidék központja, az Új Ezredév Református Központ hajléka és „erős vára" kíván lenni a kisebbségben és szórványban élő református egyház népének, ifjúságának. Működik itt majd oktatási központ, lesz diákotthon, konferenciaterem, könyvtár. Mint Tőkés László elmondta: azt szeretnék, ha a szatmári mellett ez lenne a szórványmagyarság másik komoly központja, szolgálva a magyar keresztény ökumeniát, sőt az általános ökumeniát.

A tervek nagyszabású együttest ígérnek. Nem kis összeg, mintegy 1,3 millió dollár a beruházás tervezett kerete, de nagyok a feladatok is, amelyeket a központnak vállalnia kell. „Arra gondolok – mondja Tőkés László –, hogy az ilyen ügyekhez nem elég a gyakorlatiasság. A székesegyházépítők utódainak kell lennünk. Nem csak falakat kell felépítenünk, hiszen abban a korban élünk, amelyben nő az igénytelenség, a bankok fényes falai szinte átveszik a templomok funkcióját. A hitet erősítve, őseink igényességét vállalva kell templomot építenünk, a használati érték mellett a művészeti érték fontosságát hangsúlyozva. Mint püspök is mondom, hogy szeretnénk támogatni az építészeti igényességet, annál inkább is, mivel a nyugati kereszténység körében eluralkodott egyféle prakticizmus, a »hasznosság« elvének hangsúlyozása. A hasznosság elve fontos, de nem lehet ez tagadása az Isten dicséretére irányuló igyekezetnek."

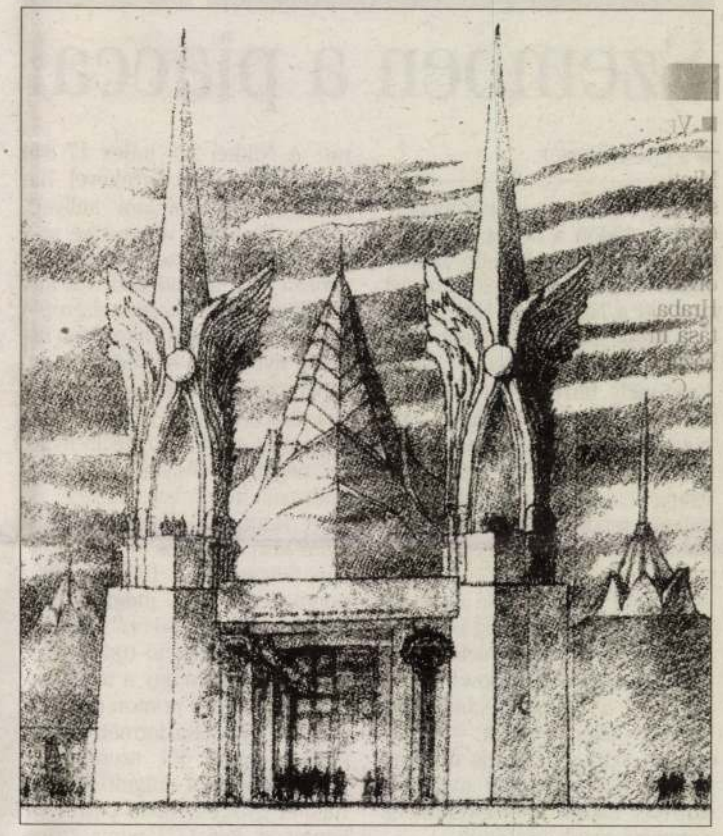

A központ terve – Makovecz Imre munkája

A cél a fontos, vélte a püspök, hiszen a bankok a művelődést is támogathatják. Hozzá kell tenni, hogy éppen egy bankra lenne szükség Erdélyben, ahol a többségi nacionalizmus érdekeit komoly bankok segítségével érvényesítik. „Mi egy tiszta, egészséges érdekeket szolgáló erdélyi magyar bankot szeretnénk. Ezt fel is lehetne szentelni egyházi segédlettel."

A magyar állam hathatós segítségének is köszönhetően biztosítva vannak az erdélyi művelődés szükségletei – már ami az önkéntes művelődési tevékenységet illeti; ezen a téren 1990 óta virágzik. Más a helyzet az oktatásban és az intézményes művelődési, művészeti életben. Itt is segít a magyarországi támogatás, de alapvetően a hazai adófizetők pénzéből kellene felvirágoztatni intézményeinket. Sajnos a posztkommunista rendszer román viszonylatban sem tud gazdája lenni a művelődés ügyének. Rossz idők járnak Romániában a kultúrára. A temesvári központ felépülése nemcsak a magyarság lelki, de kulturális életének alakulásában is döntő jelentőségű esemény lesz. Az alapok lerakása 1999 novemberében elindult, az Új Ezredév Református Központot 2001 decemberére, a forradalom évfordulójára szeretnék felszentelni.

BUX			MAX
Záró	Min.	Max.	
9193,71	8994,01	9223,38	185,81
Előző: 9045,64	Változás: +148,07	(+1,63%)	

Szemben a piaccal

■ Puskás Bence

A tengerentúlon nem túl optimistán kezdődött a hét: a technológiai papírokra nehezedő pesszimista hangulat meredek zuhanást okozott a Nasdaqon. Egy gazdasági szaklapban megjelent cikk szerint a Cisco Systems túlértékelt, mely hírre a befektetők a szektor összes papírját „ráöntötték" a piacra, így a Nasdaq árfolyama közel négy százalékkal gyengült. A vezető részvények közül mélyrepüléssel fejezte be a napot a „rossz hírét" keltett Cisco (–4 dollár), a Microsoft (–1 dollár) és az Intel (— dollár), de a beesők között találhattuk a Big Blue (–2 dollár) és a Hewlett Packard (–1 dollár) papírjait is. A Dow Jones – némileg a fejlett technológiai résznek ellentmondva – gyengécske, 0,24 százalékos emelkedést tudott kicsikarni magából, amelyet főként a befektetési és pénzügyi cégek segítettek.

Tokióban az amerikai trendhez hasonlóan a elektrotechnikai és félvezetőket gyártó cégek papírjai domináltak az eladások során. A Nikkei 225 index 17 844 pontos záráskori értékével hat hónapos mélypontjára süllyedt vissza. Elemzők véleménye szerint a távközlési szektorokban továbbra is az átrendeződések idejét éljük, ez a börzéken szereplő részvényekre ilyen vagy olyan hatással nyomja rá bélyegét. Az európai tőzsdéken egy százalék körüli csökkenéseket jeleztek az árfolyamok, amit a pozitívan nyitó, de negatívan folytató amerikai árak csak megerősítettek.

A Budapesti Értéktőzsdén a nyitáskori 4 pontos előnyét jócskán feltornázta a BUX. A 9223 pontig emelkedő indexet csak egy, a zárás előtti fél órában keletkezett kis korrekció tudta némileg megszorítani, így a tőzsdebarométer 9193,71 ponton (+148,07 pont) hagyta el a termet. A blue chipek közül jól szerepelt a 195-195 forinttal dráguló Egis és Richter gyógyszeripari páros, valamint a két OTP-papír (törzs +635 forint, elsőbbségi +350 forint). Emelkedést jelzett még a Matáv (+19 forint) és a Mol (+70 forint) ára is.

Ma az Anno Tőzsde Klub (Bp. V., Veres Pálné u. 44.) vendégei: a Straub Elek Matáv Rt. elnök-vezérigazgató és Jaksity György Concorde Rt. ügyvezetője

Budapesti Értéktőzsde

						Üzl.	
Borsodchem Rt.	10 250	10 110	10 209	10 300	10 110	70	105 0
Danubius Rt.	5 500	5 450	5 496	5 550	5 500	170	316 1
DÉMÁSZ Rt.	18 200	18 200	18 443	18 500	18 450	6	7 8
Egis Rt.	12 150	12 150	12 670	12 800	12 700	107	511 2
Fotex Rt.	308	290	302	317	294	645	547 7
Graboplast Rt.	2 605	2 565	2 598	2 635	2 600	30	12 3
Inter-Európa	13 200	13 150	13 157	13 200	13 150	2	3
MOL Rt.	4 990	4 950	4 974	5 000	4 960	372	664 6
Matáv Rt	2 019	2 010	2 018	2 025	2 025	478	1 068 1
NABI	5 700	5 700	5 735	5 860	5 795	12	4 9
OTP törzs	13 600	13 250	13 771	13 985	13 965	545	1 695 5
Pannonplast Rt.	6 400	6 300	6 382	6 400	6 300	31	87 0
Pick Rt.	10 700	10 400	10 505	10 700	10 400	29	29 4
Prímagáz Rt.	2 380	2 380	2 380	2 380	2 380	2	6
Richter	15 950	15 690	15 860	15 950	15 750	254	1 039 4
Rába	2 775	2 740	2 768	2 780	2 770	54	95 4
Synergon	2 590	2 405	2 510	2 600	2 600	298	156 7
TVK	4 485	4 380	4 430	4 490	4 405	213	267 9
Zalakerámia Rt.	2 375	2 325	2 342	2 375	2 325	51	31 0

Budapesti Értéktőzsde

	Nyitó	Min.	Átlag	Max	Záró	Üzl. szám	For
Agrimpex	-	-	-	-	-	-	
Antenna Hun. Rt.	10 110	10 000	10 766	10 950	10 100	34	68 4
Aranypók Rt.	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	1	
BAV	1 090	1 090	1 099	1 100	1 100	11	1 5
BIF Rt	755	755	755	755	755	2	
Brau Union Rt	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	1	
CEGF	-	-	-	-	-	-	
Cofinec Rt.	-	-	-	-	-	-	
Csopak Rt.	1 050	1 050	1 050	1 050	1 050	1	
Domus Rt.	-	-	-	-	-	-	
Dunaholding Rt.	-	-	-	-	-	-	
DÉDÁSZ Rt.	8 700	8 700	8 700	8 700	8 700	3	8
EHEP	-	-	-	-	-	-	
Elmű Rt.	16 750	16 100	16 626	16 750	16 650	7	1 9
Emász Rt.	5 090	5 010	5 051	5 100	5 010	8	6
Eravis törzs	-	-	-	-	-	-	
Fűzfői Papír Rt	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1	1
Garagent Rt.	-	-	-	-	-	-	
Gardénia Rt.	290	290	290	290	290	1	
Globus Rt.	2 400	2 400	2 401	2 415	2 400	5	2 5
Humet Rt.	191	175	185	191	184	115	41 1
Humán Rt.	1 870	1 855	1 869	1 900	1 860	8	6
Hungagent	-	-	-	-	-	-	
Ibusz Rt.	615	615	615	615	615	3	2
Konzum Rt.	-	-	-	-	-	-	
Konzumbank Rt.	-	-	-	-	-	-	
Kékkuti Ásv.viz	2 510	2 510	2 510	2 510	2 510	1	2
Mezőgép	1 910	1 880	1 895	1 910	1 885	14	5 9
M. Dev. Factory	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300	1	
Novotrade Rt.	-	-	-	-	-	-	
OTP elsőbbségi	6 210	6 200	6 200	6 210	6 200	6	2 7
Pannon Váltó Rt.	780	720	777	780	780	5	1
Pannonflax Rt.	1 300	1 300	1 302	1 315	1 305	38	17 8
Phyl. Pharma Rt.	133	130	131	134	130	30	5 3
Quaestor	-	-	-	-	-	-	
Rizikó Faktory	-	-	-	-	-	-	
Skála-Coop Rt. T	700	700	703	710	710	10	2 4
Styl Rt.	-	-	-	-	-	-	
TITÁSZ Rt	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800	2	
Zwack Unicum Rt.	8 740	8 740	8 793	8 850	8 800	6	2 1

JAKOBOVITS GYULA

/: M Á S O L A T :/

A

M Ű E M L É K E K tek. O r s z á g o s

B i z o t t s á g á n a k

B u d a p e s t .

Szépmüvészeti muzeum.

Tisztelettel van szerencsém a tek. Bizottságot értesiteni, hogy a zólyomi várkápolna tatarozási munkálataival teljesen elkészültem. Kérem a tek. Bizottságot ezen munká átvételét eszközölni és az alant kimutatott járandóságomat a "Zólyomi Népbank r. t. " nál lévö folyószámlámra beküldeni,a mellékelt postatakarékpénztári lap felhasználásaval. A II. és III. foku nyugtabélyeggel ellátott nyugtámat a pénz beérkezése után fogom,ugy a jelen kereseti járandóságom, mint a már kézhez kapott összeg után,beküldeni.

Azon tiszteletteljes kéréssel lépek még a tek. Bizottság éló, miszerint ezen átutalást tudomásul venni és a mellékelt másolat felhasználása mellet arról a fenti Bankot értesiteni méltoztatna.

Járandóságomat következöben mutatom ki:

1908. április 30 iki költségvetés szerinti járandóságom.....1630.09 K.

Erre mint részfizetés törlesztetett..... 888.-

Jelenleg esedékes összeg..... 742.09 K.

azaz H é t s z á z n e g y v e n k e t t ő korona 9 fillér.

Szolgálataimat továbbra is felajánlva maradok a tek. Bizottságnak

kitünö tisztelettel

Jakobovits Gyula

épitész,vállalkozó.

Zólyom 1908. Augusztus 25.

Hogy ezen másolat az eredeti átutalásnak teljesen megfelel,és mi annak tartalmát tudomásul vesszük,ezennel igazoljuk.

Budapest 1908. évi.....hó...án.

Jakobovits Gyula
építész
Zolyom

Kiselejtezett irat

MDK

Jakobovits Gyula, ép.

VI.Mór u. 1546/7 hrsz.a. fdsz.bérház és kerités. /Budai Izidor./

Magánépitési engedélyek.-Ep.Ip.-Ep.Müv. 1928.V.15. 77.-78.l.

JAKOBOVITS Márta

9. 55.
10. 60. Varadinum '92

Új Művészet 1992

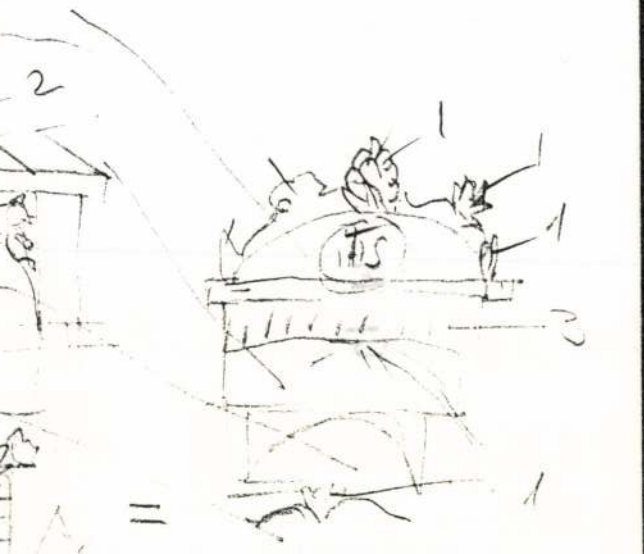
1
1
1
2
2
1
=

MDK

Jakobisus János festőművész.

r: Délvidéki művészek kiáll. Pest, 1943. márc. 20.
5 l.

44374 – 1913 MÁR. 29.

1909 V. T. 198/50. – 2-ik oldal. 12174/911

16., Dr Jauburz Ernőt Budapest (V. Lipót körút 13.)
17., M. kir. államépítészeti hivatal vezetőségét, Nesztereebánya,
18., özv. Kroó Albertnét, Helyben,
19., Oláh Gábort, Miskolcz,
20., Községi elöljáróságot,
21., Tanovszky Károlyt mint a kir. bíróság vezetőjét, Stubnya fürdő,
22., el mulasztási ügyv. bizottsága özv. Jakobovits Gyulánénál:
a közalapítványi jogügyi igazgat., Budapest (Váczi körút 7.)
23., Dr Kubó László ügyvédet, Budapest, (Erzsébet körút 54.)
24., Primusz Józsefet, Helyben,
25., el M. kir. vallás és közokt. minisztériumát, Budapest,
26., Ész általános bank r. t. igazgatóságát, Kassán,
27., Gerzson Mórt, Helyben,
28., Draschnitz I. és fia cégek Nyitrán,
29., Jakobovits Lipótné Fischer Ceciliát, Helyben,
30., Marmorstein Márkot, Helyben
31., M. kir. jogügyi igazgatóságot, Budapest,
32., Jakobovits Gyulánét, Budapest (Józsefvárosi u. 41.)
33., M. kir. adóhivatalt, Helyben,
34., Polláczik Salamont (ügyv.), Helyben
mind Jakobovits Gyula alt. zavaró ügygondnokát,
(: 1909 V. T. 430/10 sz.:)

35., Községi elöljáróságot,
és tekintettel arra körülményre, hogy Jakobovits Gyula időközben lakhelyét Budapesten változtatta, valamint arra körülményre, hogy özv. Jakobovits Jakabné Fischer Cecilia Zólyomból Szombathelyre költözött, a kir. járásbíróság Jakobovits Gyulát egyidejüleg Budapestről (: Csömöri út 35) (: VII. Ilka u. 47.) özv. Jakobovits Jakabné sz. Fischer Ceciliát Szombathelyről is megidézi és erről Dr Wiener József Budapesten, V. Szemere u. 19. valamint a lelőhatóságot értesíti és jelen végzéssel értesíti.–

A kir. járásbíróság, Zólyom 1913 évi március hó 21-én.

Nagy sk. kir. albiró

A kiadmány hitelül:

5. Szachmayer kiadó

KIRÁLYI JÁRÁSBÍRÓSÁG ZÓLYOMBAN

6

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
307/1913

1909. T. I. 198/50 sz. végrés. 1ső oldal.

Farkas Mihály és társai ohajtalóknak - Jakobovits Gyula ohajtást szenvedő elleni 256 K. 2s jár., iránti ohajtási ügyében annak megállapitása után, hogy a zólyomi m. kir. adóhivatal 147/919 teléknapló sz. a. 5906 K. 39 fillér, kezel birói leléd, igyanut és hogy arrellen ezen végrehajtási tömegben még egyéb birói leléd is járul, a kir. jbiróság a 147/910 teléknapló sz. a. kezelt 5906 K. 39 f. kiutalványozása előtt az ezen végrehajtási ügyben érdekelt összes felek meghallgatása okából határnapul 1913 évi április hó 2-ik napjának de: 9 óráját kitüzni és ezen határnaphoz az összes ezen végrehajtási ügyben érdekeltekhez azzal idézni meg, hogy annak megállapitása után, hogy az érdekeltek a jelzett határnaphoz szóló idézést átvéve nem jelentek meg; meg nem jelenésükkel bizonyuak, joga lévén, hogy a kezelés alatt levő 5906 K. 39 fillérből összesen még ezen felül ezen végrehajtási tömeghez tartozó kezelés alatt levő leléki összegből mit sem igényelnek, hogy a fenti kezelés alatt levő tömegnek a kir. jbiróság a határozatához szükséges végrés jogerejének beállása mellett kiutalványozzon.

Erről a kir. jbiróság értesiti:

1.) A kir. kincstár képviseletében: a m. kir. pénzügyigazgatóságot Budapest Helyben
2.) Dr Lelkes Leót, Budapest, Balaspagymánál
3.) Dr Mikler Gusztávot, Helyben
4.) Dr Kallós Jánost, Helyben
5.) Dr Klein Zsigmondot, Budapest, (Józsefkörut 44.)
6.) Jakobovits Gyulát,
7.) Zólyom sz. kir. város tanácsát, Helyben
8.) Dr Fajnor Vladimirt, Helyben
9.) Palovits Györgyöt, Tótpalsóc
10.) Herz Samut Helyben
11.) Dr Neufeld Józsefet, Beszterczebánya
12.) Dr Strauss Pált, Budapest (VIII. Józsefkörut
13.) Tandlich Arminut,
14.) Dr Schlesinger Jenőcöt,
15.) Dr Wiener József képv.: Dr Groó Gyulát, Helyben
Dr Wiener József ü. kiérkezésig mellett;

/.

JAKOBOVITS GYULA
ÉPITÉSI IRODÁJA
ZÓLYOM.

Zólyom, 1909 március 1.

Tekintetes

Müemlékek Országos Bizottságának

Budapest.

Tekintettel azon körülményre, hogy a zólyomi vár tatarozási munkálatok kifogásolt részét kora tavasszal akarom kijávitani, tisztelettel megkeresem a tek. Bizottságot, hogy a kijavitandó hibákat velem postafordultával közöljék a czélból, hogy az elökészületeket megtehessem a munka kijavitására. Az elökészületek megtétele után kérni fogom a müvezetö leküldését. Ismételtem kijelentem azonban, hogy csak ~~azokat/a/költ~~ a költségvetésem kéretén belül dolgozom külön utasitás nélkül.

Teljes tisztelettel

Jakobovits Gyula

Jakobovits Gyula

Kisdejtered

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
JAKOBOVITS GYULA HAGYATÉKA
1914-1924
III. 92.

Jakobovics Gyula

építész

Kiselejtezett irat.

Tekintetes hivatalság!

A Zólyomi vár bán eszközlendő leső átalakítás és a vele kapcsolatos munkákra vonatkozólag, van szerencsém Takobovics Gyula zólyomi vállalkozó 57,500 korona árra számított költségvetési és kiszerelési bemutatni. —

Tekintettel a nagy szakismeretet igénylő és a helyenként nehézségeknél fogva körülményes munkákra egységárait megfelelőknek találtam. Mindazáltal tekintettel az összeg nagyságára is szíveskedjenek mutatkozik e munkák kiadási és szükebb körű pályázat útján biztosítani. Felkérendő válna erre után a beszterczebányai államépítészeti hivatal néhány nevesebb beszterczebányai építő czéget megnevezni. —

Budapesten 1908. Május hó 26án

Szekula Árpád

mellékelve: 1 db rajz
2 költségvetés.

Jakobovits Gyula

építész

Miselejterett írat.

A műemlékek Tekintetes Országos Bizottságának

B u d a p e s t e n.

Tisztelettel felkérem,hogy a zólyom vár tető átalakitása és javit tása körűl általam Önöktől vállalt munkám után az első sz.kereseti kimutatásomtól kezdődőleg kiutalandó és folyósitandó keresetkimutatásaimat 35.500 kor.szóval harminczötezerötszáz korona erejéig helyettem és számlám javára a ,,Zólyomi népbank részvénytársaság''-nak Zólyomban költségemre kifizetni sziveskedjék,mely czélból követelésemből fenti összeget Önöknél a megnevezett pénzintézet javára átutalom.

Kelt Zólyomban 1908 évi július hó 2-án

Kiválló tisztelettel

Kazinczy Ferenc.

Jakobovits
építészvállalkozó

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
9/1908. szám.
Érkezett: január 10.

JAKOBOVITS GYULA
építész

A Műemlékek Országos Bizottságának

Budapesten.

Alulírott arra tiszteletteljes kérésével lépek a tek. Bizottság elé, miszerint a zólyomi vár bár alkalom vétett munkálataihoz járandóságomat azonnal kiutalványozni méltóztassék, mert a mostani nagy pénzviszonyban tovább nem várhatok.

Egyúttal kérem b. elintézésüket, hogy a vár fedésére vonatkozó ajánlatomat elfogadhatni.

Kitűnő tisztelettel

Jakobovits Gyula

Zólyom 1908/1/7.

Jakobovits Gyula
építész
Zólyom

Kérvényünk arra vonatkozólag

Jakobovits Gyula

épületén

kriptalejáratát

JAKOBOVITS GYULA
ÉPITÉSI IRODÁJA
ZÓLYOM.
Interurban telefon szám 14.

Zólyom, 1908 október 21.

A "MÜEMLÉKEK" tek. ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

Budapest.

Tisztelettel megkeresem a tek. Bizottságot, miszerint a zólyomi vár tetőátalakitási munkálatainak felülvizsgálatát mielöbb megejtettni méltóztatnának, mert itt a havazás mar megkezdödött és a tél beáltával a felmérés lehetetlen lesz.

Kérésemet ismételve maradok a tek. Bizottságnak

kiváló tisztelettel

Jakobovits

546

Áthozat 657.—

17./	20 m2. menyezet deszkázás nádazás és vakolás	4.—	105.— 80
18./	1 drb. konyha kifestése	15.—	15.—
19./	4 " ajtó mázolás és statározás	10.—	60.— 40
20./	2 " ablak mázolás és statározás	10.—	30.— 20
21./	1 drb. takarék tüzhely elbontása	10.—	10.—
22./	1 drb. szoba festése	30.—	30.—

összesen. 912.— 741.—

Ismétlés

1./	kapu alatti statározás	98
2./	éjjeli őri lakás "	272.14
3./	szolga lakás "	109
4./	emeleti lakás átalakitás	241.—
	összesen	1220.14

azaz Egyezerhétszázhuszonnyolcz Korona 14 fillér.

Zólyom 1907 április 16.

Jakabovits

Schönfeld Ignácz

átvizsgálta 1907. April 27-én

Schehlo

A helyesen Rész munkának 1907 julius 1-ig átvettem.

Zólyomi várfelügyelőség

Valamint
várfelügyelő.

Kiutalandó: egyezer kettőszáz hüsz korona 14 fillér

Beszterczebánya 1907. Oct. 28-án

Schehlo Ottó
a műemlékek országos bizottságának
másodépitésze.

Erk.: 1907 április 20-án

Iratszám
1907

/

érk. ápr. 27-én

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
303/1907. számhoz!

8307. 908.

Jakobovits Gyula

építész

Zólyom.

Kiselejtezési irat.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
2459-1929
arch. III/30.

JAKOBOVITS GYULA
ÉPITÉSI IRODÁJA
ZÓLYOM.

Zólyom, 190 9 Márczius 29.

Tekintetes

" Müemlékek Országos Bizottságának" Budapest.

Miutám többszöri felszóllitásom daczára mindezideig sem intézkedtek a zólyomi vártetö hibáinak megjelölése irányában és igy nekem az alkalmat azok kijavitására nem adták meg, ezennel tisztelettel utóljára kérem, hogy megállapodásunkhoz képest már most 48 orán belül intézkedni méltóztassanak, mert ellenkezö esetben azt kell hinnem, hogy az idöt akarják huzni. A mennyiben a legrövidebb idön belül nem intézkednek, kénytelen volnék, legnagyobb sajnálatomra , jogaim érvényesitése végett a biróságot megkeresni.

Teljes tisztelettel

Jakobovits Gyula

Jakobovits Gruba

épitész

Mielőtt

írod

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
62/1907. tárg.

9 decembar
1907.

Ref: 1907 pov[illegible] Z.

JAKOBOVITS GYULA
építési irodája
ZÓLYOM
(Interurban telefon 14.)
és
BALASSAGYARMAT.

Zólyom, ~~Balassagyarmat,~~ 1907. szeptember 1.

Tekintetes

VÁRFELÜGYELÖSÉGNEK

ZÓLYOM.

Mellékelve küldöm a zólyomi vár nágyobbmérvü tatarozásainak költségvetését és b. kivánságához képest munkaprogrammot a következöképpen állitom össze:

Miután az egész tetö rossz állapotban van, aviz mindenütt bele esik a tetötérbe, javasolom, hogy ideiglenesen az egésztetö, mely jelenleg fazsindellyel van fedve, ideértve az adóhivalal feletti részt is, a mely rész a költségvetésben felvéve nincs, a s z p h a l t l e m e z z e l fedessék azonnal, hogy az idei tél visszontagságainak kitéve ne legyen.

A négy éves munkatervre vonatkozólag van szerncsém ajánlani, hogy hajlandó vagyok a költségvetésben felvett összes munkákat 1908-ik évben elkésziteni; a kereseti összeget pedig nekem a Kincstár 1908 évtól kezdödöleg négy egymás után következö év alatt, minden év julius 1-én, egyenlö részletekben fizeti. Kötelezi magát a kincstár azonban a vissza maradt összeg után 5% kamatvesztességet megtériteni.

Az ideiglenes fedést "B" jegyü asphalt ~~elszigetelö~~ fedö lemezzel hajlandó vagyok 2.- Kettökorona négyzetméterenkinti egységárban elkészi-teni.

Nagybecsü válaszát várva, szolgálataimat továbbra is felajánlva maradtam

kiválló tisztelettel

Jakobovits

építész, építési vállalkozó.

Jakobovits Gyula
építész

Kiscelfalva
Erdő

Jakobovits Gyula épitési irodája Zólyom.

1908

3 számhoz

Tekintetes

V Á R F E L U G Y E L Ő S É G N E K

Z ó l y o m .

A nekem eredetben kiadott értesitést van szerencsém mellékelten azzal a megjegyzéssel visszaszármaztatni, hogy a vári tetőnél én semminemü óvintézkedéseket csinálni nem tudok. Ovo intézkedést esöviz ellen csakis fedéssel lehet elérni, de miután az általam annakidején ajánlott idevonatkozó fedéstöl a "Müemlékek Országos bizotsága" a mellékelt átiratban lemond, én semminemü óvintézkedés megtételét nem ajánlhatom, mert a tető állapota olyan, hogy ott egyes lyukak betömésével, esetleg edények alátételével csak hiábavaló munkát végeznénk. Miután azonban itt az idö már most olyan kedvezö, hogy az átalakitási illetve alapos tatarozási munkálatokat máris meglehetne kezdeni; méltóztassék a helyszini szemle haladéktalan megtartását a "Müemlékek Országos bizotságától" mielöbb kérni és annak megtartása után és annak eredményéhez képest az átalakitási illetve alapos tatarozási munkálatokat azonnal foganatositttatni.

Ha a helyszini szemle megtartása alkalmával jelenlétemet, mint már ezen munkára ajánlatott tett vállalkozóét, kivánná, kérnem 2–3 nappal elöbb b. értesitését.

Szolgálataimat mindenkoron felajánlva maradtam

teljes tisztelettel

Jakobovits

épitész, épitési vállalkozó

Zólyom 1908 márczius ho 8-án.

Mellékelve 1drb átirat.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

UTUNK

1971 APR 2

Jakabovits Miklós: A parkban

Jakabovits Miklós

— Mi az, mi az?

— Nyolc óra van, felséges uram, a legalkalmasabb időpont az epeműtétre. Az egybegyűlt orvosok és tudósok már hódolattal bemosdván, várják felségedet. Kegyeskedjék fölkelni.

— Aumau... ilyen korán?...

— Mindenekelőtt fölhívom felséges uram figyelmét a bevezető aktusra, mi is egy beöntés leend.

— Mit öntenek be?

— Felséged kegyes fenekébe bátorkodik egy főorvos langyos szappanos oldatot önteni, melybe szentelt rózsaolajat is kevertek. A szertartás alatt felséged nyugodtan az ágyban maradhat, csupán fenekét kegyeskedjék a paplan alól kibocsátani.

— Rendben van, Arnold, de közöld az orvossal, hogy leüttetem a fejét, ha fájni fog.

— Felségedet a fájdalmaktól teljes mértékben távol tartjuk, mind a beöntés, mind a műtét alatt. Közölnöm kell, hogy a koronatanács úgy határozott, hogy a napvilágra került drága epekövek a kincstár vagyonát képezik, és a késői utókor számára örökkön megőriztetnek és fönntartatnak. Felséged ezúttal is drága kinccsel fogja

doklik.

Udvarmester: — Őfe haldoklik!

Ulajos: — Arnold, hald ni kívánunk!

Arnold: Felséged mi szava parancs számunkra, valamilyen utolsó paranc

Ulajos: Van. Tartsatok ben, mert különben leüt a fejeteket!

Arnold: Őfelsége para mielőtt meghalni kegyesk... tartsák életben.

Sebészek életben tartják a királyt, aki közben meghal.

Történelmi tanulság: Az uralkodóházhoz való hűség olyan, mint a történelmi hűség. Csak addig tart, ameddig az uralkodó.

Egy darab XX. század

A Házgyár egy házgyárgyárban készült, és amikor a Város megkapta a Házgyárat, hát ugrált örömében, mert tudta, hogy a Házgyárban sok házat fognak gyártani, de melyik város nem örül a házaknak,

felén már potyogtak is ki a gyönyörű egyforma vajdarabok.

A Kenyérgyár és a Vajgyár azonban nem volt elég nagy gyár, és ezért egy napon ezeket egyesítette a Város, és ettől kezdve Vajaskenyér-gyárnak hívták. És a Vajaskenyérgyár mind-mind vajas kenyeret gyártott, és ettől kezdve a Város lakói nem kellett megkenjék a kenyeret vajjal, hanem úgy kapták készen megkenve.

Persze aki aztán zsíros kenyeret akart enni, az megkenhette a vajas kenyeret zsírral, amit a Zsírgyár gyártott, amit viszont a zsírgyárgyártó gyár gyártott. A Zsírgyár a Disznógyártól kapta a disznókat, szép egyforma disznókat, mert amelyik disznónak hosz-

Jakobovits Miklós

Grafikái szerepeltek a Korunk Galériája
"Költők és grafikusok"c.kiállitásán

Kolozsvár,1978.március

Farkasvölgyi Mihály

Jakabovits Miklós

- gondolkozásmódjuk a változékkel szemben

- részt vett a 101. Komm ki-állításon.

Említve: Nagy Imre, Nagy István, Nagy Albert, Szolnay Sándor, Ziffer Sándor, Kós Károly, Csák Gusztáv, Paulovics László, Kopácz Mária, Gy. Szabó Béla, Baán Imre, Plugor Sándor, Fesztl László, Kuszkos Endre Jakabovits Miklós, Turó László Simon Sándor, Pusztai Péter, Bene József, Tóth László, Szilágyi Sándor Deák Ferenc

Borghida István: Grafikusok a szülőföldről

Komm 1978/7 5 97 old

JAKOBOVITS MIKLÓS

Robotos Imre:

Groteszk látomás. Jakobovits Miklós művészetéről.

A Hét, X. évf. 27.sz. 1979. jul. 6. 7. old.

Fakasorits Mihály

- „Csendélet"

- kompozíció

A Hét 1977. júl. 15.

JAKOBOVITS MIKLÓS

Jakobovits Miklós:
Barangolások a müvészetben, 1, 2, 3, 4.

Utunk, XXXVII. évf. 1982.
33.sz. - 6.old.
34.sz. - 2. és 7.old., képpel.
35.sz. - 7. old.
36.sz. - 7. old.

Jakabovits Miklós

- grafikáival szerepelt 1978 máj. 15-én a Komor Galériában megnyílt „Grafikusok-a szülőföldről" kiállításon.

(Komor Péter)

Komor 1978/5

Jakabovics Miklós festő

„Graciák" - festmény

Igaz Szó 1971/10 669. old

JAKOBOVITS MIKLÓS

VÁLASZ EGY KÖRKÉRDÉSRE

ÚJ MŰVÉSZET 11. 2000, 3. SZ., 36-37

Jakabovics Miklós

„Kél polnarat", regv.

Korunk, Kolozsvár, 1970/5.

737.

Jakobovits Miklós

PORTRÉ — 33×23
KÉK EDÉNYEK — 34×50
SÁRGA PORTRÉ — 28×52
KACSKARINGÓK — 64×32
CSOPORT — 34×50
ÖRMÉNY TÁJ — 50×63
DRAPÉRIÁS FIGURA — 54×46
AZ UTCÁN — 50×35
NAPLEMENTE — 47×34
GONDOLKODÓ — 39×30
OKKER FIGURÁK — 40×30
PORTRÉ — 38×30
CSÍKOS BLÚZ — 39×29
JÁTÉKOSOK — 50×35
PORTRÉ — 40×30
JELEK — 31×48
ÜVEGCSÉK — 34×51
KÉKEK — 34×51
KOMPOZÍCIÓ — 60×30
MAGÁNOSAN — 28×39
SZERKEZET — 35×53
KÉK KAKTUSZ — 34×23
SZÜRKE JÁTÉK — 30×25
FÉNY — 70×42
KOMPOZÍCIÓ — 70×40
FEHÉR KOMPOZÍCIÓ — 50×35
DUPLA ESKÜVŐ — 52×77
LÉNYEK — 100×70
VÉNDIÁKOK TALÁLKOZÓJA — 70×100
TÁNC — 80×85
TÁJKÉP — 30×39
EGYENSÚLY — 20×34
ZÖLD FIGURA — 60×34
BOHÓC — 58×46

KORUNK GALÉRIA

1977. SZEPTEMBER

I. P. Cluj, Municipiul Cluj-Napoca, 1977-6958, 500 ex.

LÁTLELETEK

Él Nagyváradon egy látszólag szelíd festőművész, Jakobovits Miklós, aki az évek múlásával hovatovább úgy hozzátartozik a város művelődési életéhez, mint az igazán szelídnek ismert költő, a négysorosok mestere, Horváth Imre. Nem volna könnyű kimutatni, mit köszönhet egyikük és másikuk közvetlen környezetének, a váradi tájnak és embereinek, az egyetértés vagy az ellentmon-

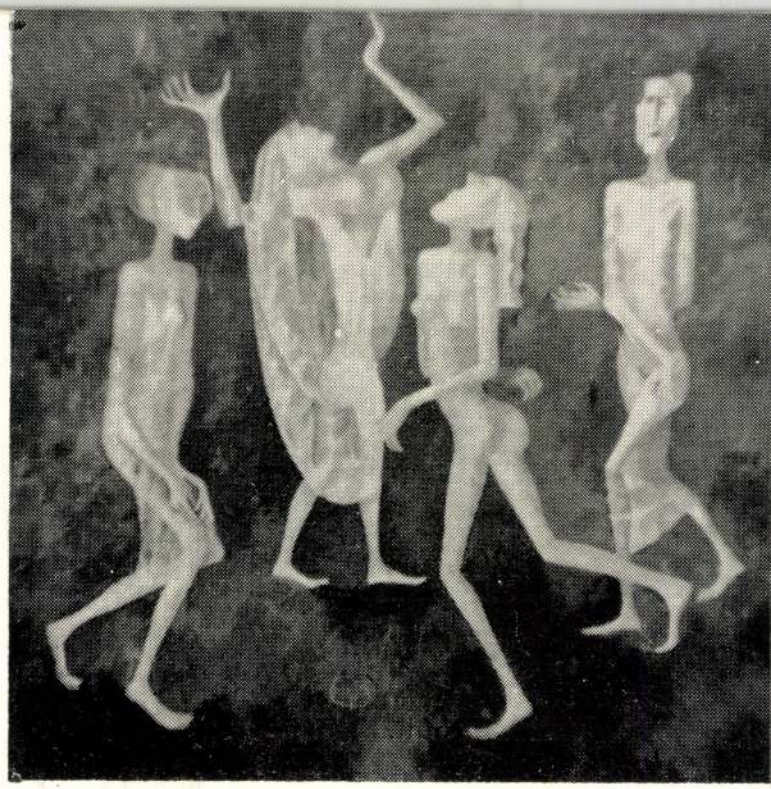

dás kényszere alakította-e bennük — egymástól oly eltérő módon — az igazság kimondásának kényszerét (színházi embert és fotóst is idézhetnénk ugyaninnen); tény viszont, hogy Nagyvárad mai szellemi arculatához hozzátartozik már az, amit ők, idősebbek és fiatalabbak, tükörbe nézve és másoknak tükröt tartva felmutatnak. Ez a tükör pedig nemegyszer olyan éles, hogy sokan magukra ismerhetnek benne, messze a Körös-parton túl.

Jakobovits Miklós, a hazai magyar képzőművészet középnemzedéke egyik legeredetibb egyénisége, olajfestményekbe rögzíti a látleleteket. Épp az utóbbi időben készített rajzai, rézmetszetei mutatják, hogy a grafikában is izgalmas eredményeket várhatunk tőle — kutató szenvedélye nem hagyja, hogy egyetlen műfajban, technikában, egyetlen témánál horgonyozzon le —, mégis a festészet az ő igazi területe. Persze, nem áll távol a grafikától festményeinek egyik legnagyobb értéke, a kiváló karakterérzék megnyilvánulása — ám a legfurcsább figurák is festői témaként jelentkeznek képein, a „grafikusság" vádja ugyanúgy nem illetheti, mint például Incze Jánost. Munkáik lírai groteszkbe hajló jellege indokolja e társítást, pedig tulajdonképpen sok minden választja el egymástól Jakobovits és Incze művészetét. Incze János a kisváros girbe-gurba házait, kedvesen nevetséges figuráit lopja festményeire (még akkor is, ha Désről Olaszországba rándul át). Jakobovits lélektani — újabban egyre inkább társadalomlélektani — tanulmányokat végez, az egyedi főképp azért érdekli, mert az általánost ismeri fel benne. Látleletei nem túlságosan hízelgőek — de hát az udvarló művészek nem is érdemesek sem a kortársak, sem az utókor figyelmére.

Az általános érvényű keresésében át-átrándul a még egyetemesebbnek vélt nonfiguratív kompozíciokba. Ezek a munkái ugyancsak a kiművelt, érzékeny festőiség bizonyságai — bár egyelőre nem viselik oly mértékben magukon a sajátos „jakobovitsi" jegyeket, mint „alakos" képei. Mindenesetre, róluk is elmondhatjuk: megalkotójuk az értelmes rendet keresi, s elvet, megmosolyog, nevetségessé tesz mindent, ami e rend kialakulását akadályozza.

KANTOR LAJOS

Jakobovics Károly

festő

szül. 1872 dec. 16. Szeged.

Jakobovics Károly, festő, szül. 1872 dec. 16-án Szegeden, 1890 okt.-ben iratkozott be és 1894 júl.-ig az ált. festészeti szakosztályon L'Allemand tanítványa, majd 1894—95 Griepenkerl mesteriskolájának tagja volt. Akadémiai ösztöndíjat kapott.

lásd

Fleischer Béla 54. l.

T. 4634.

juk a várat, a melynek kapujához
fluv Kapos szeli, a háttért pedig
fölül:

9.7 : 14.3 cm.

2.

Jakobovits Mária, keramikus

a népszerű, ismert értékeiben meglehetősen hagyománytisztelő erdélyi képzőművészetben külön is a Jakobovits házaspár munkássága. Jakobovits Miklós festőművész- és Jakobovits Mária keramikus- kompozíciói nem kizárólagosan, hanem a látványvilág logikai anatómiáját, biológiáját tanulmányozzák.

"Vácik és nagyok" (repr.)

Kántor Lajos: Értelmezni a világot.

Tükör, 1980. aug. 3.

Jakobovits Márta és Miklós

Indig Ottó:

A Jakobovits házaspár mütermében.
/JAKOBOVITS MÁRTA kerámikus és JAKOBOVITS MIKLÓS festő-grafikus./

A Hét, IX.évf. 47.sz. 1978. nov. 24.
7.old.

Indig Ottó:

A Jakobovits házaspár műtermében.
/JAKOBOVITS MÁRTA kerámikus és JAKOBOVITS MIKLÓS festő-grafikus./

A Hét, IX.évf. 47.sz. 1978. nov. 24.
7.old.

JAKOBOVITS MÁRTA

MIKLÓS

JAKOBOVITS MÁRTA és JAKOBOVITS MIKLÓS kiállitása megnyilt a nagyváradi Körös vidéki Muzeumban.
/rövid hir./

Utunk, XXXIV.évf. 20. /1594./ sz.
1979. május 18. 8.old.

JAKOBOVITS MÁRTA

JAKOBOVITS MIKLÓS

Péli Elemér /lejegyezte/:

Tárlat után - JAKOBOVITS MÁRTA és JAKOBOVITS MIKLÓS mütermében.

Uj Élet, XXII.évf. 14./496./sz. 1979. julius. 19.old. képekkel.

Tisztelettel meghívjuk Önt az

ARS VARADINUM

című kiállítás megnyitójára a

VIGADÓ GALÉRIÁBA
(Budapest V., Vigadó tér 2.)
1999. július 15-én 17 órára

Kilenc művész Nagyváradról:

Dorin Damaschin
Găina Dorel
Jakobovits Miklós
Ioan Aurel Mureşan
Ioan Augustin Pop
Kerekes Gyöngyi
Onucsán Miklós
Újvárossy László
Vioara Bara

Megnyitja:
AUREL CHIRIAC
művészettörténész
DR. POGÁNY GÁBOR
művészettörténész

A kiállítás létrejöttét támogatták:

Fókusz Alapítvány Nagyvárad
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Centrul Cultural al Romaniei, Budapesta
Hotel Oswaldo, Krizsán András
HKE Erdélyi Tagozata, dr. Lehr György
Expressz Rt. Budapest
Carpe Diem Borszerviz

ARS VARADINUM

VIGADÓ GALÉRIA

Megtekinthető:
1999. július 15-től augusztus 1-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

MT Reklámiroda

JAKOBOVITS MIKLÓS

Borghida István:

JAKOBOVITS MIKLÓS /festőm./ művészete.

Korunk, XXXVIII.évf. 10.sz. 1979.
okt. 792-795.old. képekkel.

Jakabovits Miklós. 2) Folytatás

Vizsgáljuk a szlovákiai intellektuális jellegű sajat kisebbségünk sorskérdéseit, nem hajlandók az emberiség sorskérdéseitől függetlenítem, céljuk: azoknak az eszközöknek a kimüvelése, amelyekkel az atomjaira lebontott tárgyak, és szellemi lét újra összefüggő és szilárd képi valósággá konvenció képzéssé épitheto. Olyanok allegóriái küzdelmet vállalnak a fogalomkörben, mint Tóth László, Jakabovits Miklós és másokat.

Bárnai Zoltán: Arral fejezik ki egyéniségüket, ahogyan a romániai magyarság mindennapi életében kapcsolódnak művészetükkel.

Korunk, 1979. febr. 66. old.

JAKOBOVITS MIKLÓS: FALUSI KLUB

Jakobovits Miklós,
Kaunk, 1949. febr. hó.

Jakabovits Miklós, 1) Folytatás

Különösen urbanus származású és műveltségű, művészeink voltak rendszerint azok, akik az európai modern művészetben kirobbanó stílusforradalmakra, viszonylag korán reagáltak.

Bánner Zoltán: Azzal lépjenek ki egyéniségüket, ahogyan a romániai magyarság mindennapi életéhez kapcsolódnak művészetükkel.
Korunk, 1949. febr. 66. old.

Fischerné Redlich Stefi

~~DONÁTH JÓZSEF.~~
817 Öreg hajó. Tempera. Eladó.

TELEK ANTAL.
818 Dunaparton. Olajf. Eladó.

~~CONRAD GYULA.~~
819 Como. Olajf. Eladó.

ZÓRÁD GÉZA.
820 Intérieur. Olajf. Magánt.

~~BATÓ JÓZSEF.~~
821 Kőfaragók. Olajf.

~~GYENES LAJOS.~~
822 Férfi arckép. Olajf. Magánt.

SZÁNTHÓ VILMOS.
823 Nagyváradi részlet a bunyitai ligetből. Olajf. Eladó.

~~BATÓ JÓZSEF.~~
824 Aratók. Olajf. Eladó.

ZÁHONYI GÉZA.
825 Fülek látképe. Olajf. Eladó.

KÖRMENDI FRIM ERVIN.
826 Nürnberg. Olajf. Eladó.

~~FISCHERNÉ REDLICH STEFI.~~
827 Dr. F. P. úr arcképe. Olajf. Magánt.

SOMLÓ LILI.
828 Tájkép. Olajf. Eladó.

~~ERDŐSSY BÉLA.~~
829 Erdélyi táj. Olajf. Eladó.

KÚNFY LAJOS.
830 Tűz körül ülő cigányok. Olajf. Eladó.

~~HADADI KOVÁCSY BERTA.~~
831 Jolán fest. Olajf. Eladó.

□

Műcsarnok 1911/12. Őszi Tárl.

KÖRÖSFŐI K. ALADÁR.

804 Halottak napján. Olajf. Eladó.

~~AGGHÁZY GYULA.~~

805 A gyenesdiósi kertek alatt (Balaton mellett). Olajf. Eladó.

~~HADADI KOVÁCSY BERTA.~~

*806 Szliácsi parkrészlet. Olajf. Eladó.

XVI. TEREM.

~~BARANSKI E. LÁSZLÓ.~~

807 Nyomtató lovak. Olajf. Eladó.

VADÁSZ ILUS.

808 Bokréta. Olajf. Eladó.

KŐVÁRI SZILÁRD.

809 Kékfestő háza Késmárkon. Olajf. Eladó.

PAPP GÁBOR.

810 Szellemidézők. Olajf. Eladó.

~~CZENCZ JÁNOS.~~

811 Fürdés. Olajf. Eladó.

KÖVÉR GYULA.

812 Firenzei utcarészlet. Olajf. Eladó.

KIRÁLYFALVY KÁROLY.

813 Verőfény a tengeren (Adria, Lussin). Olajf. Eladó.

MATKOVICS BÉLA.

814 Kimonós hölgy. Olajf. Eladó.

~~GULÁCSY LAJOS.~~

815 Laptarózsák. Olajf. Eladó.

SASHEGYI KÁLMÁN.

816 Csendélet piros terítővel. Olajf. Eladó.

XVII. TEREM.

CONRAD GYULA.

864 Villa Carlotta. Olajf. Eladó.

LITTECZKY ENDRE.

865 Sátoros ünnepkor. Olajf. Eladó.

SZABÓ ANTAL.

866 Tóparton. Olajf. Eladó.

KÁDÁR BÉLA.

867 Talyigások. Olajf. Eladó.

DITTRICH ZOLTÁN.

868 Női arckép. Olajf. Magánt.

SCHEIBER HUGÓ.

869 A töltés. Olajf. Eladó.

FISCHERNÉ REDLICH STEFI.

870 Csendélet. Olajf. Eladó.

PLÁNY ERVIN.

871 B. Ö.-né úri asszony arcképe. Olajf. Magánt.

ZÖLLNER MÁRTHA.

872 Kertrészlet. Olajf. Eladó.

SAUTNER LIPÓT.

873 Nyári vendéglő. Olajf. Eladó.

WITTICH EPERJESI KÁROLY.

874 Alkony. Olajf. Eladó.

PLÁNY ERVIN.

875 A pallósi völgy. Olajf. Eladó.

JAKOBOVITS ARTHUR.

876 Zólyom-füredi részlet. Olajf. Eladó.

HUZELLA PÁL.

877 Falusi templom. Olajf. Eladó.

□

ZICHY ISTVÁN GR.
*878 Kezek. Olajf. Eladó.
879 Kék ruha. Olajf. Eladó.

KÜNFY LAJOS.
880 Kékruhás leány. Olajf. Eladó

~~BÖRTSÖK SAMU~~.
881 Virágos udvar.

ZÁHONYI GÉZA.
882 Kertrészlet. Olajf. Eladó.

JUHÁSZ JENŐ.
883 Nyár. Olajf. Eladó.

VESZTRÓCZY MANÓ.
884 Fürdés után. Olajf. Eladó.

NAGY SÁNDOR.
885 Balatonkenesei részlet. Olajf. Eladó.

SZACSVAY ALAJOS.
886 Gödöllői piac. Olajf. Magánt.

BÁRÓ SCHOSSBERGER KLÁRA.
887 Arckép. Olajf. Magánt.

~~BASCH ANDOR~~.
888 Akttanulmány. Olajf. Eladó.

JAKOBOVITS ARTHUR.
889 Kilátás a zólyomi várból. Olajf. Eladó.

PLÁNY ERVIN.
890 A besztercebányai Árpád-tér. Olajf. Eladó.

~~EGRY JÓZSEF~~.
891 Teherhordók. Olajf. Eladó.

ZÁDOR ISTVÁN.
892 T. I. úr Őméltósága arcképe. Olajf. Magánt.

Jakobovits Artur

+avasz, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Jakobovits Artur MDK

Tanulmány, olf.

Mücsarnok 1903/4. téli kiáll.

MDK

Jakobovits Artur, festőm.

Nyár. Olf.

Műcsarnok. 1911/12. Téli kiáll. Kat. 90.l.

MDK

Jakobovits Arthur

Tavasz, of.

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 38.l.

MDK

Jakobovits Artur, festő, XIX. ker.

Házicsoport. Vászon.

Jelz.: bent jobbra: Jakobovits.

A kép hátán még egy kép.

Ernst Múz. aukciói, XXV-XXVI. - 26. l.

MDK

Jakobovits Arthur, festő

236. Téli napsütés. Of.

A Szegedi Képző műv. Egy. műkiáll. - Szeged. 1907. III.

Kat. 15. l.

M.D.V.

Jakobovits Artur

festő –

Egy tájképével vett részt az 1909 –
ben rendezett „Új Képek" kiállításon.

Horváth Béla: Megjegyzések Deésy Iván kéziratos
Kürthy életrajzi című adatokhoz
1 lap.

MDK

Jakobovits Arthur

Képzőművészet. Ujság 1927. jan. 1. 48.l.

MDK

Jakobovits Arthur

Művészet 1910. 94.l.

Jakobovits Artur . M.D.K.

Művei a "Nyolcak"kiállitásán

Szij Béla:Berény Róbert életutja gyermekéveitől a berlini emigrációjáig 115.1.

Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. kp. 1963.

Jakobovits Artúr

Szerepelt az I. nemzeti társaton.

MK 1933 IV. 19.

Jakobovits Arthur

NDK

Falusi utca, tusr.

Domboldal, "

A Dom, szin. fotótípia

Honz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

25 l.

Jakobovits Arthur
Téli napsütés, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
15 l.

KIÁLLITÓK NÉVJEGYZÉKE:

Festőművészek:

Adorján Magda
Aiglon (Sassy Atilla)
Antal József
~~Bene Géza~~
~~Berky Irma~~
~~Blattner Géza~~
~~Bor Pál~~
~~Bornemissza Géza~~
Cruy-Chanel László gróf
Csók István
Czigány Dezső
Derkovics Gyula
Detre Lóránd
Dullien Edith
Ecsődy Ákos
Egry József
Emőd Aurél
Erdős Lajos
Faber Gabi
Fenyő Armin
Feszty Masa
Fonó Margit
Föglein István
Futásfalvi Márton
Gábor Jenő
Gadányi Jenő
Garay Lili
Gerber Magda
Göllner Miklós
Graber Margit

~~Gruber Anna~~
Jakobovits Artur
Jankay Deutsch Tibor
Jeney Viktor
Kampler Kálmán
Kemény László
Klie Zoltán
Kmetty János
Kurzbacher Ida
Lahner Emil
Márffy Ödön
Miháltz Pál
Mindszenthy-Ferdel Lajos
Molnár C. Pál
Molnár Farkas
Novotny Emil
P. Bacher Rózsi
Peitler István
Perlrott-Csaba Vilmos
Pilch Dezső
Rafael Viktor
Rauscher György
Rippl-Rónai József
Róna Klára
Rózsaffy Dezső
Ruttkay György
Scheiber Hugó
Schulhof Aranka
Szaday Lajos
Szantruczek Egon

Szikacsek Lydia
Szivessy Boriska
Szobotka Imre
Szőnyi István
Tipary Dezső
Vaszary János
Wabroschek Berta
Cs. Walleshausen Zsigmond
Weisz Margit.

Szobrászok:

Beck Ö. Fülöp
Bokros Biermann Dezső
Bor Pál
Cser Károly
Csorba Géza
Ferenczy Béni
Földes Lenke
Garay Lilly
Goldmann Jenő
Kalmár Elza
Mindszenty Ferdel Lajos
Medgyessy Ferenc
Pátzay Pál
Vedres Márk

Iparművészek:

Ferenczy Noemi
Gádor István
Markos Erzsébet
Radnay Margit.

(Jakobovits Artur)

albuma

(1805) rajzai Bp. 1931.

Folio, 36 rajzlap.

Bm.

Literatura. V.

1931. P. n. 294. l.

A kiadói fogsági beli emlékei rajzban megörökítve

ságú

úrnak
úrnőnek

Torbágy

A mű megnevezése	Pengő	fill.
Magyar Művelődéstörténet		
öt kötet, előfizetési ár	180.	—
Szállítjuk az I. kötetet		

A folytatólagos II—V. kötet az 1939. és 1940. években, kb. 3—6 havi arányos időközökben jelenik meg és kerül szállításra, a megrendelési feltételeknek megfelelően.

KIFIZETENDŐ.

elnök

Fizetendő átvételkor: ..... *pengő* ..... *fill.*

hó .....*-tól havi:* ..... „ ..... „

Kérjük a fent felsorolt könyvek szíves átvételét.

Kiváló tisztelettel

MAGYAR TÖRTÉNELMI TÁRSULAT
MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETÉNEK
KIADÓHIVATALA

vai.

Jakobovits Artur

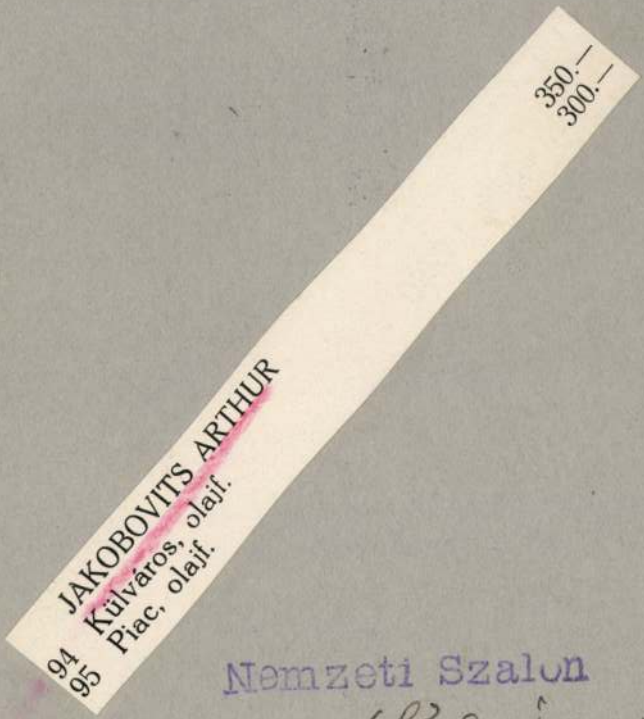

Nemzeti Szalon
1930. jan.
Kut

1936

Selj feld.

UJABB

RÓMAI MAGYAR MŰVÉSZEK KIÁLLITÁSA

A

NEMZETI SZALONBAN

1936. ÁPRILIS 4—19.

Antal Károly

Radnai K. Zoltán

Jakobovits Artur

kol. kiáll.

Lipótvárosi Kaszinó

1926.

Érkezett 1905 január 17.

59/1905. sz. (Kassa, 1904 dec. 21. 10726 sz. a.)

Kassa szab. kir. város Tanácsa jelenti, hogy a főelőljáróságnak az államsegély részére eszközölt utalványozásait kifizette. (Válasz 1905. III. 20. e. i. 904/1904.)

Jakobovits Artur

festő

Műcs. kiáll. 1903 tól

Pipics 114. l.

KISCENK

Srédenyi-kastély

Kéne VI 1858, 533 l.

Jakobovics Artur

1909. Lavasi

kiáll. Nemzeti Szalonban

Beszterczebánya tétel,

olajfest. 150 K

Herman: A madarak hazája V. 79

— Kane, a sárkutató V. 79.

Jakobovics Artur

1905 karácsonyi

kiállításon Nemzeti Szalonban

Részlet a faluból, olaj.

Franciák III. 196.

Jakobovics Artur

1904. téli

kiáll. Nemzeti Szalonban

Rappi leányok, olaj. 80 k

Ő'sz fele, olaj. 150 k

Őskori telep, borzavári V-194.

Jakobovics Arthur

Jeno

1904. Nemzeti szalon, Tavaszi tárlat.

Jakobovits Artur

festő

1903. tavaszi kiáll. Nemzeti Szalonban

Önarckép

Asner Lipót. rézmetsző.

18. sz.

III. 205.

Jakobovits Arthur

Pest

1906. Pest. Andrassy út. 1.

Jakobovits Arthur

festő Műcsarnok

1933. nemz. képzm. kiáll.

277, 278, 279.

Jakobovics Artur

Festő-Zöldy

Műcsarnok

1903-4 Tél K

Jezsuiták V. 162.

Jakobovits Artur

Magyar Művészet

1934. 191. 192,
343, 363. l.

(64)

Jakobovits Arthur

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 48.

LEVELEZŐLAP

1926. Kol. Kiállítása
volt orosmúlt
tanulmányaiból

Feladó:

Viktória-nyomda.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Jakobovics Arthur

fest.

1904: Zólyom.

1903/4. téli vizsgálati évben

Tanulmány oldal. (597)

Vizsg. cel. 561.

Jakobovits Artur

Műegyetem

1907 – 8. tél. Index. 172

1911 – 12. jub., Index. 876, 889, 911

~~1881. Lotz Károly:~~

b) Justitia.

Egész alak, szembe néz, ~~im~~
pallos markolatát fogja, ~~im~~ fel
leget tart. ~~Fejét~~ Nyilt korona
hája bő ujju, ~~im~~ palástja térde
foglal helyet keresztbe vetett
lán köpenynyel; jobbra pedig a
jobbjában lefelé fordított bunk
pett ~~föl~~ és köpenyét váll~~a~~ ~~ik~~

Szénrajz, méretei 347:207
A budapesti ujvárosház ész
Az 1898: XI. 14-diki előte
leirat alapján vétetett [3
22-én (18/99). Az elszámolást 1

1 Ez utóbbi jobb Zárójelbe foglaltatott

204: V. 6

1898

Jakobovits Artur

Orvelet

Bronx Rainbow VII. 194

Jakobovics Artur

Művészet 1911. 143

Magyar Művészet
1926. 48.

Zarobovics Arthur
festő.

A független művészet 23 ik
kiállításán szerepel.

Zemplén Károly: Pásztortörténet
Művészet, 1907. 342. l.

Jakobovics Artur

Műcsarnok. festő Zólyom

1903 – 4. téli kiáll. – 597

1905 – 6. téli kiáll. 584, 587, 588

1906. tav. kiáll. 209 – 212

1790. F. André:

A arató.

A előtérben egy szá
mely kis búzavirágot kö
l.d. Fején nemes kalap v
vált. Öltözete: ing felgyű
val, kék kötény és papu
lyognak. Jelzése alól bal

Szűcs Károly)
Rovatok, méretei: 5
Vételett 1900. III
Ára 700 Kr.

IV. [illegible]-en, elszámoltatott [illegible]
mint [illegible] ára 1900: XII [illegible]

Jakobovits Artur

Testo

Knoch

Ujpest

405. P.

Jakobovits Artur MDK

Falusi utca, tusrajz

Domboldal, tusrajz

A Dom, szinezett fototipia

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiálla.

Jakobovits Artur MDK

Palmai utca, tuzraja

Dombóvári, tuzraja

A Dom, szinészett fotótipia

Miscellanok 1935 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Jakabovits Artur

Vas.Ujs. 1918. 389, 390 l. Gyóni Gézáról
képekkel

MDK

Jakobovits Artur festő

Vas.Ujs. 1918, 389, 39o l.

Jakobovits Artur Kiállítása. –

1926. II. 18. Ny. Lipótvárosi Kaszinó.

Magyar Művészet, 1926

47-48.o.

A kiállítási Lajos. / ~~Lajos~~ /

JAKOBOVITS ARTHUR

597 Tanulmány. Olajf. Eladó.

Képzőm.Társ.1903/4.téli kiáll.kat. 56.oldal

MDK

Jakobovits Arthur, festö-graf.

Falusi utca. Tusrajz.
Domboldal. "
A Dom. Szinezett fototipia.

Bp.Hilcs.-OMKT Nemz.Képzőműv.Kiáll./Rend.M.Kir.Vall.-
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tu. 25.l.

MDK

Jakobovits Arthur

Tanulmány, of.

KMT. 1903/4. téli kiáll. kat. 56.l.

JAKOBOVITS Antal festő

Egy tájképével részt vett a Nyolcak
1909-ben rendezett első kiállításán

le. D. K.

Horváth Béla: Megjegyzések Dévényi Iván " Kernstok Károly életutja" cimü cikkéhez

Müvészettörténeti Értesitő 1961. 2-4. sz. 225. l.

225.

MDK

Jakobovics Arthur

Tavasz, of.

KMT. 1907/8. téli kiáll. 38.1.

Jakobovics Artur festö.

Művészet.1907.341/43.1.

MDK

Jakobovics Arthur

Sétány

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 16 l.

Jakobovics Arthur
Tanulmány, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállítása. 1904.
márc. 33 l.

romjain helyezkedik el, m
labb fekszik. A plébános
viteni, de csak 1762-ben
rendelkezik, hogy a per a
ágyok a per eldöntéséig r
ban csak 1764 május 7-én
is együtt van már. Ugy lá
még sem engedték meg, mer
apátsági elöljáró ismét t
apátsági ház/ kibővitésén
egyházi látogatása alkalm
pásztói közbirtokosokkal,
hordani kezdte az épitkez
az épület már készen lehe
gyanis a plébános ez évbe
emberei buzavermek és árk
épitésében. A továbbiakba
kodás tovább folyik még l
tának az apátság Egerbe k

Jakobovics Artur

tornászpraporló

l. Lykafert 1896 - 1914

99. l.

Jakobovits Artur
grafikus

Jakobovits Artur

grafikus

Literatura, 1931

~~[illegible]~~. 294. l.

(7. A. rajzai)

. Dicsöszentmártonban.

t t s á g á n a k

B u d a p e s t.

vi 34.számu megkeresésére,értesi-
zsébetvárosi egykori Apaffi kas-
je által megszemléltetett és a meg
véhez képest megállapittatott, mi-

Jakobovits Arthurné M.D.K.

A Nyolcak társaságának
vendégkiállító volt.

Frij Béla: A Nyolcak és Aktivisták grafikai kiállítása
Művészet, 1962. április — 33 l.

M.N.A.

Jakobovits Artur festő

Résztvesz a Nyolcak első 1909-es kiállitásán

Passuth K.: A Nyolcak festészete, Bp. 1967. 101.l.

Jakobovits Artur MDK

Nyár, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Jakobovits Artur, gróf.

Harminchat lap, tollrajzok, fametszetek, egy művészi remeklést gyűjt, de másodrendű emlékei. (Fogsága alatt készültek.)
Művészi értékűek:
(a Nerzó kiadásában jelent meg a gyűjtemény)

(Sby.)
(-) Jakobovits Artur rajzai

Jakobovits Artur
festő
U. 4168

kollektív a Lipótvárosi Kaszinóban a hadifogságban szerzett impressziókból. Vagrabbára tollrajzok, de vannak festményei és Bűnlapok is. Festő már 20 év előtt kiállítója volt a Műcsarnoknak.

Az Est. 1926. febr. 19. (I. kiállítása)

A XVIII. s

Káldy Ádám.

Derékon alólig látható, k
előtt áll. Jobb kezében nyitott
a félig összegöngyölt alapraj
NUM HUNGARIAE« és »TRAN«
magyarországi városok közi
»*Pres.*« emelvék ki. Homloká
szemöldöke barna, szeme s
beretvált. Caputiumot és feh

Vászon, méretei 22 : 16·5
tett 1891 június 5-én Verhas
— Kifizettetett 1891 július 1
január 2-án (41–892). — Az el
május 22-iki 16647 és az 1892
rozat (98–892).

Kifüggesztésére vonatkozó a
retlen festő: Káldy Ádám. — 1
XVIII. századból: Káldy Ádám

Jegyzet. Az 1907 évi kat
»a pozsonyi cath. főgymnasium

Jakobovits A.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás évre 1901.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

M.D.K.

Jakobovits Artur, festő

részt vett a későbbi „Nyolcak" csoportjának 1909 decemberi, Kompasz Kálmán rendezett kiállításán, de később megszűnt minden kapcsolata Berannyal.

B. Szij: Róbert Berény

Acta Historiae Artium, Bp. 1966. Tom. XII. fasc. 1-2.

158. old.

Jakobovits Artur

festő, orosz fogságban volt Krasznojarszkban. Egy sereg illusztrációt készített lyóni Géza verseihez, melyeket onnan kollégája, Tscheik Ernő íglói rajzolnia és festő barát hozott haza. Egy trefás albumát is haza hozta Jakobovitsnak abból az időből, mikor még Przemysliben voltak

Vas. Ujs. 1918. 389, 390.
l. (Lyóni Géza)
képekkel

878. Ismeretlen festő
A XVIII. Századból.

~~878.~~ Gróf Bánffy Györgyné, sz. Palm Jozefa

(és ne

Mellig, kissé balra fordul, (
vállaira, ~~és nyaka elől~~ ékkövekkel kirakott
szemöldöke barna, szeme szürke. Fülbevaló
kettős gyöngyfüzér, füzős ruhadereka kék,
keztyüjének ~~csak~~ könyökön felül érő szárai

Vászon, méretei 62.6: 51 cm.
Komáromy Andor ajándéka 1898

Fkivágott

504.V.3.

21

Jakobovits Arthur

Kádár Béla és Bató józsef festőművészek a Mücsarnokban rendezett kiállitáson vettek részt.
Jean Preux: "A jubiláris tárlat" cimmel ismerteti az ott szereplő művészeket, s alkotásaikat. A három művészt a legmodernebb törekvések figyelemre méltó képviselőiként emliti.

A HÉT, Bp. 1911. dec. 24. XXII. évf.
52. sz. 851-852. lap.

Jakobovics

Kernstock, Tihanyi, Orbán, Czigány, Jakobovics, Márffy, Czóbel, Pór. Igy, csupán a vezetékneveket emliti meg M. sign.-val Margitay Ernő: "Könyves Kálmán kiállitása" c. kritikájában azzal a megjegyzéssel, hogy ennek "a kiállitásnak a müvészethez per absolute semmi köze."

/Érthetetlen ez az elbánás fenti müvészekkel, Margitaynak nem szokása ilyen lesujtó véleményt nyilvánitani./

ÉLET, Bp. 191o. jan. 9. II. évf. 2. sz. 5o. lap.

Jakobovics Artur

Jeto

U. 4168.

Kánai gard. KSz. V. 301.

Jakobovics Artur

Művészet 1911.

143

Sümegi emlékszámvetés VI. 149

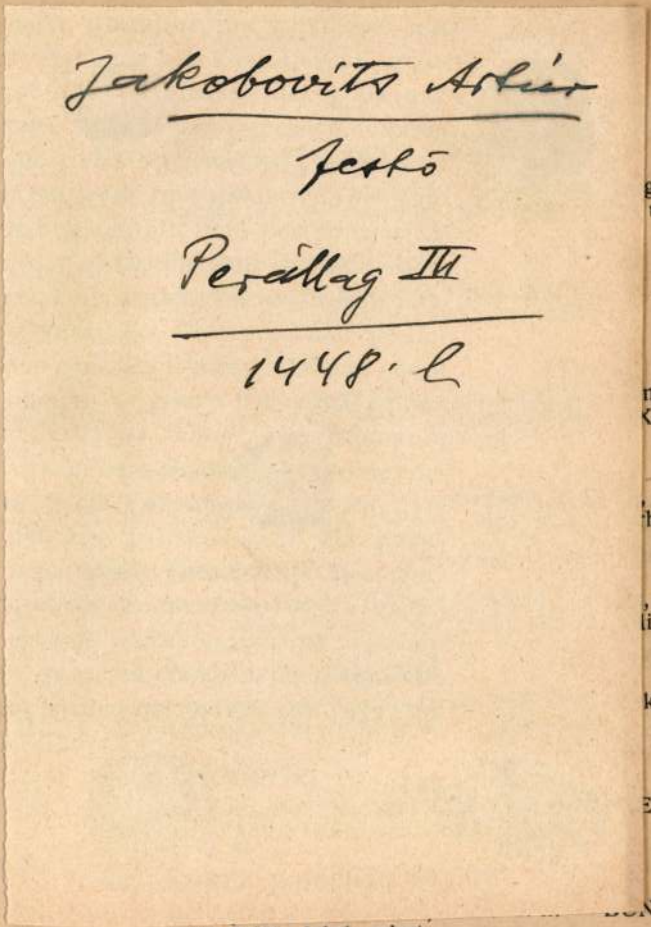

Mitte XIX. Jahrhundert.

648. Piroska a farkassal,

színes porcellánszobrocska. Cseh, XIX. sz. k. — XIX. Jahrhundert.

irágfüzérekkel és feketével festett állatokkal. Francia. Em-
talvergoldet, mit radierten Blumenranken und Tieren in

ND GÄRTNERIN, zwei bunte Porzellanfiguren.

ines virágkoszoruban silhouettek. XIX. század második fele.
ung. Am Körper Silhouetten in plastischem Blumenkranz.

sészén elől hegyi tájkép. Schlaggenwald, XIX. század első
mit goldgehöhtem reichem Blumendekor auf gelbem Fond,
erste H. XIX. Jahrhundert.

Ellbogen, XIX. század közepe. — SCHALE MIT UNTER-
Dekor. Ellbogen, Mitte XIX. Jahrhundert.

csokrokkal. Herend, 1865. — TEESCHALE MIT UNTER-
rbenen Blumensträussen. Herend. 1865.

fürtökkel. Cseh, XIX. század közepe. — ZWEI SCHALEN
ten, plastischen Blättern und goldenen Trauben. Böhmen.

észe aljjal, sürü arannyal élénkített kobaltkék virágmustrá-
llan, bestehend aus zwei Kannen, Zuckerschale und sechs
Blumendekor in Blau. Herend, um 1890.

Jakobovits Ábrahám

U. 4257

1857. Lovr Károly:

c) Nagy Lajos Mária

Az előtérben elfoglaló korláto
ható Nagy Lajos, Kit a m
Kelősegés fogadnak. Mögött
ezüst dobozzal, a melyben a
zi lobogókat visz és nagy
visel, kaja kosszú, bajusz
és vállra vetett palásztja v

Szénrajz, méretei 182
A budai Mátyás

Az 1898. XI. 14-di
sz. leirás alapján vétetett
XI. 22-én (98/99), az elnö
el (III/99).

Jegyzékbe foglalva
L. Napló L. 683 c

Jakobovits Arthur (irodalom)

és önélet. adatok.

Jakabovits Arthur festő ~~szül.~~ *) 1880 ~~szeptember 22-én~~ Fenyőházán (Liptó ~~vármegye~~ m.) 1900-~~ban~~ a budapesti mintarajziskolában Ballo Ede, 1901-~~ben~~ a münchen képzőművészeti akadémián Raup és id. Härterich ~~Zürich~~, aztán ~~egy időig~~ Hollósy Simon s végül 1903-5-~~ben~~ Párisban a Julian akadémián Jean Paul Laurens vezetése alatt végezte ~~művészi~~ tanulmányait. Párisban ~~tanár vezetése alatt~~ Cézanne és Gauguin gyakorolták rá mély benyomását. 1901-óta szünet vett részt úgy a Nemzeti Szalon, mint a Műcsarnok tárlatain. ~~1905-ben Párisban is kiállított.~~ Zebegényi részlet cz. képét 1904-~~ben~~ az állam vette meg az Országos ~~Képzőművészeti Múzeum~~ részére. A Fidibusz és az Üstökös cz. képes lapok részére számos karikatúrát rajzolt. Művei: ~~Képei jelentékenyebbek:~~ Härtetők, Kilátás a zólyomi várból, Zólyompüredi részlet, Részlet a faluból (~~Fekete Ede tulajdona~~), Napsütés (~~Guttmann Géza tulajdona~~), Losonczi udvar (~~Fried Ármin tulajdona~~), Patak télen (~~Jakabovits Jenő tulajdona~~), Kuglizás, Ligetből stb. (~~Fekete Hugó tulajdona~~). Munkáinak java a ~~Fekete~~ készült Zólyomban és Környékén.

volább álló képzeteknek összekapcsolása és kombinációja révén új meglátásokra vezet és így a tudomány fejlődésére serkentő, élénkítő hatással van. A tudomány újabb észlelések, következtetések, meggondolások alapján állandóan fejlődik és megújul.

A természettudomány, valamint a tudományos technika is a jelenségek kritikai megfigyeléséből, tapasztalataiból törvényszerűségeket, ú. n. természeti törvényeket szűr le, hogy így bizonyos előzmények valószínű következményeit előre láthassa, vagyis a természeti jelenségek oksági összefüggését megvilágítsa. Ebből a célból a kutató eszközei között mindkettőnél nagy szerepet játszik a kísérlet is, vagyis bizonyos jelenségek tudatos előidézése azért, hogy a várt, vagy előre sejtett következmény beálltából feltevése, a képzelt oksági összefüggés beigazolódjék, avagy nemleges eredmény esetén ismét annak okozója után kutasson, avagy, hogy más útra terelje gordolkodását. Éppen a kísérlet nagy szerepénél fogva nevezte el Roger Bacon a természettudományos kutatást scientia experimenta-

Jakobovits Arthur
festő

KÉPZŐMŰVÉSZET

** **Jakobovits Arthur kiállítása.** Nagyon kevesen lesznek azok, akik ennek a festőnek a nevére és a művészetére emlékeznek. Pedig Jakobovits már husz évvel ezelőtt kiállitója volt a Műcsarnoknak. De az életkörülményei külföldre sodorták, a háboru hullámai pedig végül még messzebbre mosták: hosszu évekig elhuzódó hadifogságba. Éppen ebből a fogságból hazahozott apró munkáinak egy részét mutatja be most a Lipótvárosi Kaszinóban. Csupa gyors vázlat, impresszionista megörökitése egy-egy helynek, épületcsoportnak, utcának vagy puszta tájéknak. Nagyobbára tollrajzok, olyikuk szines is, egy lapjuk pedig fametszet. Igazi grafikusi érzésből sarjadt munkák. Könnyüek, finomak, ötletesek és az érdekes motivumok iránt jól kifejlődött érzéket mutatók. *(e. a.)*

1926 VII/28.
Ujság

...ket a
...ölük
...t tör-
...mány
...nagy
...ilág-o-
...alkal-
...gések
...kísér-
...tudó-
...olyan
...hogy
...k, de
...szár-
...tásnál
...ban a

felé haladva a motor nem hajtja a kocsit. Ezt külföldön sokezer példányban szerelték fel gépkocsikra. A legutóbbi időben *Schimanek* egy új generátorgázmotor-eljárást dolgozott ki, amely a generátorban termelt gázmennyiség állandóságát és a gázkeverék összetételét szabályozza. A kísérletek igazolják, hogy az új *Schimanek*-féle üzemrendszer szerint dolgozó generátorgázmotorok automobilokban alkalmazva olyan üzembiztonságot, gazdaságosságot és üzemi rugalmasságot biztosítanak, mint a benzinmotorok. Ezek és más szerkezetei *Schimanek Emil* nevét a külföld szakköreiben — különösen Németországban, Franciaországban, Olaszországban és Angolországban — ismertté és nagyrabecsültté tették.

Mint az Országos Automobilszakértő Bizottság elnöke 30 éven át irányító befolyást gyakorolt a magyar automobilizmus fejlődésére. E téren kifejtett értékes közérdekű munkásságáért kormányzói elismerésben részesült, az Automobil Club pedig az Andrássy-plakettel tüntette ki.

A közélet több más terén is találkozunk *Schimanek Emil* [illegible] munkásságával. A Haditechnikai Tanács

Jakobovits Artur

** **Jakobovits Arthur rajzai.** Jakobovits Arthur festő-pályája a háboru előtt kezdődött és a háborúval félbeszakadt. Jakobovitsot elvitték katonának, orosz fogságba esett és hosszu éveket töltött szibériai rabságban. A fogságban föléledt benne, a katonában, elnyomott művész vigasztalan életében ugy igyekezett vigaszt találni, hogy lerajzolta és amennyire a körülmények megengedték, le is festette szegényes lételének élményeit. Évekkel ezelőtt azokat a hazamentett festői feljegyzéseit kiállításon is bemutatta s mi akkor ehelyütt fel is hivtuk finom művészetére a figyelmet. Hosszu hallgatás után, most kiállítás helyett albumba gyüjtve mutatja be müveit. Jakobovits. Harminchat rajz és köztük néhány fametszet a tartalma albumának. Néhánynak kivételével, valamennyi szibériai életének gyors kézzel megrögzitett emléke: fogolytábori feljegyzések emberekről, barakkokról, tájrészletekről s végül néhány itthon készült rajzvázlat hazai tájékokról. Amilyen kevésbeszédü rajzok, olyan megcsökkentetlenül őrzik magukban keletkezésük lendületét és az impressziónak üdeségét. Lirai rajzoknak mondhatná őket az ember, olyan ábrázolásoknak, melyek érzelemből születtek, készitőjük megindultságából, s melyeknek mintha egyéb céljuk sem volna, mint hogy azt a lelki megrezdülást, amelyből lettek, megragadják és el ne eresszék. Előadásuknak nagy közvetlensége a lapok forgatása közben az idegenben is felidézi művészünk lelkiállapotát s ez a legnagyobb elismerés, amit róla mondhatunk. — Az album 200 példányban jelent meg és példányonként 16 pengőért szerezhető meg a művésztől (VII., Alpár-utca 6.).

22

gépész- és vegyészmérnöki karanak kereimet teljesitett kegyes volt, felkérem *Vajda Ödön* urat, a gépész- és vegyészmérnöki kar dékánját, hogy *Schimanek Emil* müegyetemi ny. r. tanár

Ujsag 1931. nov. 8.

3231. Jakobovits Artur.

Zebegényi részlet.

A háttérbeli hegyeken innen, Zebegény egy részének házai képeznek csoportot, a melyeknek tetői különféle szint játszanak és a melyeket zöld lombú fiatal fák vesznek körül. Jelzése alól jobbra: »JAKOBOVITS«.

Vászon, méretei 48·5 : 61·5 cm. — Lelt. sz. 3231. — Vétetett az 1905 deczember 20-iki 104611 sz. leirat szerint 400 K-án (1130–905). — Elszámoltatott 1906 június 5-én (786–906). — Az elszámolást jóváhagyta az 1910 május 11-iki 9458–909 szvsz. határozat (942–910).

III. 428 (3231).
618 (234).

III : 428

Vétel
1905

3231. Jakobovits Artur:

Zebegényi részlet.

A Kákérbeli hegyeken innen, Zebegény ~~község~~ egy részének házai képeznek csoportot, a melyeknek tetői különféle szint játszanak és a melyeket zöld lombú fiatal fák vesznek körül. Jelzése alól jobbra: JAKOBOVITS 4.

Vászon, mér. 48.5:61.5 cm.

Vétetett 1905:XII. 20-án a 104611 sz. leirattal 400 Kán. (1130-905).

Vét. 104611-905

Sz. n. 92-96.

MDK

Jakobovits Arthur, festöm.

876. Zólyom-füredi részlet. Olf.

889. Kilátás a zólyomi várból. " 88.1.

Mücs.-1911-12.évi téli kiáll. Kat. 87.1.és 88.1.

926. Kohendi Frau Elise, Nürnberg.

JAKOBOVITS *Artúr*, festő. * Fenyőháza (Liptó vm.) 1880 szept. 22. Budapesten, Münchenben és Párizsban tanult. Főleg Cézanne és Gaugnin gyakoroltak rá mély hatást. 1901 óta állította ki tájképeit a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalónban. Azután „Nyolcak" csoportjához tartozott. Zebegényi részlet c. olajfestménye 1904. került a Szépm. Múzeumba. A Fidibusz és az Üstökös c. lapok részére sok karikatúrát is rajzolt. 1926. mutatta be külön kiállításon oroszországi hadifogsága alatt készített finom tanulmányait.

Ro. gy. I. 5031

1278. Fr. Porbus.

Sz. Borüggeben 1540(v.

Nő képe.

Derékig látható, kissé b
mutató ujján ékköves gyürüt hord,
fésült haja és szemöldöke barna,
kirakott arany fülbevalója nagy,
ges, ruhája zöld és piros brokát
nagyszemű aranyláncot visel.
szemünkbe.

Vászon, méretei 62.5: 73.5
Vétetett M. Rocchitól 1894:
Elszámoltatott 1895: VIII.
Az elszámolásra nézve l
1894: X. 20-án Szalay I.,
la Gy. a vételhez hozzájárultak.

L a melyhe bal füle
felett virágos tüsök,

gyk: IV. 26.

A SZEGEDI KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYESÜLET

MŰKIÁLLÍTÁSA

1907

271

SCHULHOF KÁROLY
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBŐL SZEGED.

A SZEGEDI
KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYESÜLET

MŰKIÁLLITÁSA

SZEGED 1907. MÁRCZIUS HÓ

ÁRA 20 FILLÉR.

SCHULHOF KÁROLY
MŰINTÉZETE SZEGED

MŰVÁSÁRLÁS.

A kiállított művek eladását az Igazgatóság közvetiti.

A műtárgyak részletfizetésre is vásárolhatók. Részletfizetésre az eladást kizárólag az igazgató dr. Gyuritza Sándor közvetíti. Más által közvetített eladás érvénytelen.

A megvásárolt műtárgy a tárlat bezártáig el nem vihető.

Ezt a lapot kérjük levágni, s a rovatokat kitöltve a pénztárnál leadni, vagy az Igazgatósághoz beküldeni.

Alulirott a „Szegedi Képzőművészeti Egyesület"-be $\frac{\text{alapító*)}}{\text{rendes}}$ tagul — az alapszabályok értelmébeni jogok és kötelezettségek mellett — ezennel belépek.

Kelt Szegeden, 190.....

Aláirás: .....

Cím vagy állás: .....

Lakás: .....

*) Alapító tag egyszersmindenkorra 200 koronát, rendes tag évenkint 12 koronát fizet. A rendes tagság 3 évre kötelező.

SORSOLÁSI SZABÁLYOK.

1. Az egyesület az alapszabályok 3. § *b)* pontja értelmében a rendelkezésre bocsájtott pénzösszeg erejéig a tárlatokban műtárgyakat vásárol és a tagok között kisorsol.

2. A sorsolás közjegyző jelenlétében történik.

3. A sorsolás aként történik, hogy egyik urnába teszik egyenként a tagok igazolvány-jegyein foglalt számokat és pedig az alapító tagok 2, a rendes tagok részére 1 számbárcát. A másik urnába pedig egyenként a kisorsolandó műtárgyak címével és katalógus-számával megjelölt számokat. Mindkét urnából egyidejüleg vesznek ki egy-egy bárcát úgy, hogy az igazolvány-jegy számának tulajdonosa nyeri meg egyuttal a másik bárcán megnevezett műtárgyat. Ez mindaddig tart, míg az utolsó műtárgybárcát az urnából ki nem huzták.

4. A nyerő tag az egyesületbe való belépéstől számítva 3 évig ujabb sorsolásban nem játszik.

5. Tagsági díjjal hátralékos tag a sorsolásban nem játszik.

6. A nyert műtárgy csak a tárlat bezárása után vihető el.

AZ EGYESÜLET TISZTIKARA.

Elnök:

Dr. Lázár György.

Alelnökök:

Back Bernát.
Csernovics Agenor.

Jegyző:

Gaál Endre dr.

Igazgatóság:

Gyuritza Sándor dr., igazgató.
Zombory Antal, aligazgató.
Nyilasy Sándor, műtáros.
Pauer Károly, titkár.
Madár Imre, pénztáros.
Kátay Lajos, ellenőr.
Balassa Armin dr., ügyész.
Orkonyi Ede dr., igazgatósági tag.
Kovács János, igazgatósági tag.
Malina Gyula, igazgatósági tag.
Tóth Pál dr., igazgatósági tag.

TÁRGYMUTATÓ.

I. TEREM.

1. *Bruck Hermina.* Siesta. Olajfestmény. Eladó.
2. *Ifj Lechner Ödön.* Kazlak. Olajfestmény. 200 kor.
3. *Kacziány Ödön* Vén asszony. Olajfestm. 400 kor.
4. *Badlz Ottó.* Politikusok. Olajfestmény. 1200 kor.
5. *Skuleczky Döme.* Tutajosok a Garam mellett. Olajfestmény. 8000 kor.
6. *Löschinger Hugó.* Nympha tigrisekkel. Olajfestm. 2000 kor.
7. *Sándor Jenő.* Tanulmányfej. Olajfestmény. 200 kor.
8. *Sándor Béla.* Dunapart. Olajfestmény. 100 kor.
9. *Kalivoda Kata* Templomba menő lányok. Olajfestmény. Eladó.
10. *Nádler Róbert.* Öreg halász felesége. Olajfestmény. 500 kor.
11. *Bory Jenő.* Fürdő előtt. Gipszszobor. Eladó.
12. *Kézdi Kovács László.* Aratás előtt. Olajfestm. Eladó.
13. *Vajda Zsigmond.* Ősz. Olajfestmény. 150 kor.
14. *Nádler Róbert.* Tenger habja. Olajfestm 300 kor.
15. *Berkes Antal.* Sziget szt.-miklósi részlet. Olajfestm. 300 kor.
16. *Tolnay Ákos.* Esős idő. Olajfestmény. 150 kor.
17. *Erdőssy Béla.* Nyires. Olajfestmény. 600 kor.
18. *Szöri József.* Arcképtanulmány. Olf. Magántulajdon.
19. *Hoffmann János.* Kata néni. Olajfestm. 500 kor.
20. *Telepy Károly* Részlet Veszprémből. Olf. 250 kor.
21. *Nádler Róbert.* Istria partja. Olajfestm. 300 kor.
22. *Szamolovszky Ödön.* Vízözön. Szobor. 800 kor.
23. *Jobbágy Miklós.* Játszó kutyák. Szobor. 170 kor.
24. *Bory Jenő.* Női fej. Márvány. Magántulajdon
25. *Jobbágy Miklós.* Róka. Szobor. 200 kor.
26. *Vedres Márk.* Pihenő táncosnő. Szobor. 1000 kor.
27. *Jobbágy Miklós.* Játszó rókák. Szobor. 170 kor.
28. *Révész Imre.* Imádság. Olajfestmény. 5000 kor.

29. *Keményffy Jenő.* Veranda sarkában. Olf. 2000 kor.
30. *Telepy Károly.*† Hegyvidék. Olajfestmény. Eladó.
31. *Thúry Gyula.* Szt. Gellért. Olajfestm. Magántul.
32. *Bisa Jenő.* Énekes. Olajfestmény. 700 kor.
33. *Komáromi Katz Endre.* Viharos tenger Hollandiában. Olajfestmény. 550 kor.
34. *Nagy Zsigmond.* Falu rózsái. Olajfestm. 4000 kor.
35. *Pásztor János.* Búcsúzkodás. Gipszszobor. Eladó.
36. *Kann Gyula.* Arckép. Olajfestmény. Nem eladó.
37. *Déry Béla.* Rotterdam előtt. Olajfestmény. 550 kor.
38. *Nyilasy Sándor.* Zöldséges kofa. Olf. 1500 kor.
39. *Nyilasy Sándor.* Napnyugta. Olajfestm. 300 kor.
40. *Hegedüs László.* Kanász. Olajfestmény. 2500 kor.
41. *Nyilasy Sándor.* Arckép. Olajfestm. Magántulajdon.
42. *Olgyai Viktor.* Erdő szőnyegén. Olajfestm. 2000 kor.
43. *Tull Ödön.* Julius. Olajfestmény. 1200 kor.
44. *Endrey Sándor.* Női arckép. Olajfestm. Magánt.
45. *Komáromi Katz Endre.* Balatoni halászok. Olajfestmény. 1200 kor.
46. *Márk Lajos.* Merengő. Olajfestmény. 600 kor.
47. *Baranszky László.* Délutáni napsugarak. Olf. 600 kor.
48. *Kann Gyula.* Ebéd. Olajfestmény. 1000 kor.
49. *Kann Gyula.* Szegény emberek. Olf. 1500 kor.
50. *Márk Lajos.* Pihenő nő. Olajfestmény. 1500 kor.
51. *Bosznay István.* Tél. Olajfestmény. 1500 kor.
52. *Knopp Imre.* Öreg ember. Olajfestmény. 600 kor.
53. *Nagy Vilmos.* Illat. Olajfestmény. 850 kor.
54. *Bory Jenő.* A csók. Gipszszobor. Eladó.
55. *Kiss József.* Ebédnél. Gipszszobor. 40 kor.
56. *Kiss József.* Alszik a baba. Gipszobor. 40 kor.
57. *Lukácsy Lajos.* „Kérem!“ Gipszszobor. 25 kor.
58. *Lukácsy Lajos.* „Tessék!“ Gipszszobor. 25 kor.
59. *Kiss József.* Virágárus leány. Gipszszobor. 50 kor.
60. *Brummer József.* Tanulmányfej. Gipszszobor. 400 kor.
61. *Herrer Cäsar.* Páholyban. Olajfestmény. 2000 kor.
62. *Hegedüs László.* Lámpa mellett. Olf. 2000 kor.
63. *Vastagh György.* Női arczkép. Olf. Magántulajdon.
64. *Nádler Róbert.* Háborgó tenger. Olajfestm 600 kor.
65. *Vastagh György.* Arczkép. Olajfestm. Magántulajdon.
66. *Skuteczky Döme.* Parkrészlet. Olajfestm. 900 kor.
67. *Nádler Róbert.* Est a tengerparton. Olf. 500 kor.
68. *Dudics Andor.* Rococo. Olajfestmény. 2400 kor.
69. *Ujváry Ignácz.* Keresztelni mennek. Olf. 700 kor.

70. *Hódi Géza.* Tanulmány. Olajfestmény. 1000 kor.
71. *Szenes Fülöp.* Dame chez Makim. Olf. 1000 kor.
72. *Nagy Vilmos.* Vigasztalás. Olajfestm. 1000 kor
73. *Telepy Károly.* Részlet a tiroli Alpokból. Olajfestmény. 700 kor.
74. *Vajda Zsigmond.* „Ready". Olajfestm. 400 kor.
75. *Telbisz Irma.* Teázók. Olajfestmény. 700 kor.
76. *Telepy Károly.* Téli est a faluban. Olajfestmény. 800 kor.
77. *Keményffy Jenő.* Parasztudvar. Olajfestm. 800 kor.
78. *Thein Miksa.* Resignatio. Olajfestmény. 1000 kor.
79. *Hódi Géza.* Arckép. Olajfestmény. Magántulajdon.
80. *Károlyi Lajos.* Rózsák. Olajfestmény. Eladó.
81. *Háry Gyula.* Útszéli feszület. Olajfestm. 400 kor.
82. *Hódi Géza.* Libák. Olajfestmény. 60 kor.
83. *Károlyi Lajos.* Rózsák. Olajfestm. Magántulajdon.
84. *Károlyi Lajos.* Arckép. Olajfestm. Magántulajdon.
85. *Háry Gyula.* Halászbástya. Olajfestm. Eladó.
86. *Peske Géza.* Munkaközben. Olajfestm. 800 kor.
87. *Knopp Imre.* Gyermekek a tengerparton. Olajfestm. 900 kor.
88. *Vastagh György.* Páduai Szt. Antal. Olajfestmény. Eladó.
89. *Baditz Ottó.* Leányka. Olajfestmény. 1000 kor.
90. *Brummer József.* Tanulmányfej. Gipszszobor. 300 kor.
91. *Endrey Sándor.* Női arckép. Olajfestm. 1200 kor.
92. *Nádler Róbert.* Isztriai paraszthaz. Olf. 800 kor.
93. *Szöri József.* Kocsi és ló. Olajfestm. 200 kor.
94. *Szöri József.* Lovak. Olajfestmény. 150 kor.
95. *Nagy Vilmos.* Ifjuság. Olajfestmény. 2000 kor.
96. *Telbisz Irma.* Varró asszony. Olajfestm. 200 kor.
97. *Telbisz Irma.* Interieur. Olajfestmény. 140 kor.
98. *Vajda Zsigmond* A tolakodó. Olajfestm. 120 kor.
99. *Lámmé Hilbert Irén.* Iluska. Olajfestm. 250 kor.
100. *Éder Gyula.* Syrenek. Olajfestmény. 700 kor.
101. *Vesztróczy Manó.* Kártyázók. Olajfestm. 2000 kor.
102. *Basch Gyula.* Cap d'aile. Olajfestm. 350 kor.
103. *Baranszky László.* Csendes zug. Olf. 400 kor.
104. *Tölgyessy Arthur.* Esthangulat. Olf. 300 kor.
105. *Kann Gyula.* Dalmát falu. Olajfestmény. 400 kor.
106. *Tátray Lajos.* Nyirfa. Olajfestmény. 800 kor.
107. *Szenes Fülöp.* Guy de Maupassant. Olajfestmény. 2000 kor.

108. *Pajtás Ödön.* Szupervizitácio. Vízf. 80 kor.
109. *Pajtás Ödön.* Céllövészet. Vizfestmény. 150 kor.
110. *Pajtás Ödön.* Orvosi beavatkozás. Vízfestmény. 80 kor.
111. *Pajtás Ödön.* Altiszti iskola Vízfestm. 80 kor.
112. *Pajtás Ödön.* „Tilinkó huszár hozzám!“ Vízfestm. 80 kor.
113. *Pajtás Ödön.* Lehnung. Vízfestmény. 80 kor.
114. *Pajtás Ödön.* Table d'hote Vizfestmény. 80 kor.
115. *Kacziány Ödön* Golgotha. Olajfestm. 5000 kor.
116. *Nádler Róbert.* Ragusai sikátor. Olajfestm. 500 kor.
117. *Telepy Károly.* † Ampezzó völgye. Olajfestmény. 1000 kor.
118. *P. Molnár János.* Téli nap. Olajfestm. 375 kor.
119. *Pásztor János.* Vásárhelyi paraszt. Gipszszobor. Eladó.

II. TEREM.

120. *Nyilasy Sándor.* Tavasz a földeken. Olajfestmény. 1000 kor.
121. *Nagy Vilmos.* Czigány lányok. Olajfestm. 200 kor.
122. *Conrád Gyula.* Rakodó part. Olf. 250 kor.
123 *Nyilasy Sándor.* Horgosi templom. Olf. 200 kor.
124. *Csók István.* Öcsényi menyecske. Olf. 900 kor.
125. *Tátray Lajos.* Napsütés. Olajfestm. 500 kor.
126. *Szöri József.* Téli nap. 100 kor.
127. *Szöri József.* Napszámos. Olajfestmény. 150 kor.
128. *Vajda Zsigmond* Kameliás hölgy. Olf. 200 kor.
129. *Boemm Rilla.* Falusi udvarrészlet. II. Olf. 500 kor.
130. *Markó Ernő.* Dobsinai barlangi ut. Olf. 500 kor.
131. *Háry Gyula.* Tivoli. Olajfestmény. 500 kor.
132. *Endrey Sándor.* Önarczkép. Olajfestmény.
133. *Szöri József.* Szt.-Györgytéri piacz. Olf. 250 kor.
134. *Wolff Károly* Az anya. Olajfestmény. 450 kor.
135. *Szöri József.* Kártyázók. Olajfestmény. 350. kor.
136. *Szöri József.* Gyümölcsárus sátor. Olf. 100 kor.
137. *Kacziány Ödön.* Pipára gyujtó. Olajfestm. 360 kor.
138—152. *Károlyi Lajos.* Rajzok és vizfestmények. Egyenkint eladók.
153. *Markó Ernő.* Mezei virágok. Olajfestm. 100 kor.
154. *Háry Gyula.* Tivoli. Olajfestmény. 500 kor.
155. *Knopp Imre.* Munkás-ebéd. Olajfestm. 600 kor.

156. *Kacziány Ödön.* Holdkelte a pyramisoknál. Olajfestmény. 500 kor.
157. *Zombory Lajos* Reggel a legelőn. Olajfestmény. 500 kor.
158. *Veszlróczy Manó.* Lugasban. Olajfestm. 300 kor.
159. *Telkessy Valér.* Oláh interiur. Olajfestm. 260 kor.
160. *Margittai Tihamér.* Huszárvér. Olajfestm. 500 kor.
161. *Knopp Imre.* Halász asszony. Olf. 280 kor.
162. *Hegedüs László.* Parasztkonyha. Olf. 500 kor.
163. *Zombory Lajos.* Üszők a karámban. Olf. 600 kor.
164. *Basch Gyula.* Helsingőr. 300 kor.
165. *Herter Cäsar.* Spanyol nő. Olajfestm. 380 kor.
166. *Barsy Adolf.* Hevesi tájrészlet. Olf. 140 kor.
167. *Dóry Béla.* Folkestonei kikötő előtt. Olf. 650 kor.
168 *Telkessy Valér.* Interieur. Olajfestmény. 300 kor.
168/a *Basch Gyula.* Bansin a tengerparton. Olajfestm. 300 kor.
169. *Beck Ö. Fülöp.* 5 érem és plaquette. Együtt 200 kor., egyenkint 40 kor.
170. *Beck Ö. Fülöp.* Öreg ember. 100 kor.
171. *Beck Ö. Fülöp.* A Photo-club és Gyulai Pál plaquetteje. 40 kor.
172. *Markó Ernő.* Télen. Olajfestmény. 200 kor.
173. *Knopp Imre.* Hollandi falu. Olajfestmény. 400 kor.
173. *Klammer Mariska.* Carlo. Olajfestmény. 100 kor.
174. *Br. Mednyánszky László.* Vihar előtt. Olajfestm. 800 kor.
175. *P. Molnár János.* Utolsó sugarak. Olajfestmény. 700 kor.
176. *Kacziány Ödön.* Holdkelte az Adrián. Olajfestm. 500 kor.
177. *Komáromi Katz Endre.* Az amsterdami nagy csatorna. Olajfestmény. 550 kor.
178. *Simai Imre.* Rhesus majmok. Rajz. 120 kor.
179. *Simai Imre.* Cyd. Oroszlántanulmány. Rajz. 120 kor.
180. *Földes Feld Imre.* Lucifer. 100 kor.
181. *Simai János.* Oroszlán tanulmány. Rajz. 120 kor.
182. *Simai Imre.* Tigris és oroszlántanulmány. Tollrajz. 120 kor.
183. *Vámosyné Eleőd Carola.* Davosi hegyek. Vizfestmény. 80 kor.
184. *Simai Imre.* Nyugvó nőstény oroszlán. Rajz. 120 kor.
185. *Simai Imre.* Cyd. Oroszlántanulmány. Rajz. 120 kor.

186. ~~Földes Feld Imre~~. Várrom. Karcz. 100 kor.
187. *Józsa Károly*. 6 drb kőrajz. I. Darabja 20 kor.
188. *Simai Imre*. Palaeocygni musici. Toll-rajz. 140 kor.
189. ~~Conrád Gyula~~. Csendes vizeken. Fam. 50 kor.
190. ~~Bakos~~ *Tibor*. Virágcsendélet. vizfestm. 300 kor.
191. *Kaza György*. Ősz. Szines fametszet. 60 kor.
192. ~~Földes Feld Imre~~. Utczai részlet. Karcz. 40 kor.
193. *Kaza György*. Dunapart. Szines fametszet. 60 kor.
194. *Józsa Károly*. 6 drb. kőrajz. Drb.-ja 20 kor.
195. ~~Conrád Gyula~~. Eső után. Monotypia. 50 kor.
196. ~~Conrád Gyula~~. Magyar cyprusok. Fam. 50 kor.
197. *Papp Géza*. Bika. Rajz. 90 kor.
198. *Papp Géza*. Pihenő bika. Rajz. 90 kor.
199. *Székely Árpád*. Szadai részletek. Karcz. 50 kor.
200. *Kaza György*. Árpád-falvi részlet. Fam. 80 kor.
201. *Szöri József*. Udvar. Olajfestmény 250 kor.
202. *Margittai Tihamér*. Deákszerelem. Olajfestmény. 350 kor.
203. ~~Bocsum Rilla~~. Falusi udvarrészlet. Olajfestmény. 500 kor.
204. ~~Boszmay~~ *István*. Est. Olajfestmény. 1500 kor.
205. *Zombory Lajos*. Legelőn. Olajfestmény. 400 kor.
206. *Nádler Róbert*. Hóborított táj. Olajfestm. 500 kor.
207. *Tull Ödön*. Dortrechti utca. Olajfestm. 400 kor.
208. *Nagy Vilmos*. A kis műbíráló. Olajfestm. 200 kor.

III. TEREM.

209. *Kacziány Ödön*. Parasztfej. Olajfestm. 240 kor.
210. ~~Hódi Géza~~. Rózsák. Olajfestmény. 100 kor.
211. *Sándor Béla*. Álom. Olajfestmény. 1000 kor.
212. ~~Baseh~~ *Gyula*. Félakt. 450 kor.
213. *Sándor Jenő*. Vázlat. Olajfestmény 100 kor.
214. *Nyilasy Sándor*. Este. Olajfestmény. 400 kor.
215. *Ifj. Lechner Ödön*. Szolnoki várrészlet. Olajfestm. 200 kor.
216. *Vesztróczy Manó*. Horgászó nő. Olajfestmény. 200 kor.
217. ~~Herrer Cäsar~~. Gorda tó. Olajfestmény. 180 kor.
218. *Nyilasy Sándor*. Tenger. Olajfestmény. Eladó.
219. *Tull Ödön*. Július. Olajfestmény. 1200 kor.
220. *Nagy Vilmos*. A kis kaczér. Olajfestm. 300 kor.
221. *Szöri József*. Vízhordó fiú. Olajfestmény. 60 kor.
222. *Sándor Jenő*. Festő nő. Olajfestmény. 160 kor.

223. ~~*Herrer Cäsar*~~. Bál előtt. Olajfestmény. 800 kor.
224. *Kukovetz Anna*. Tájkép. Olajfestmény. Eladó
225. *Vajda Zsigmond* A tolakodó. Olajfestmény. 120 kor.
226. *Szlányi Lajos*. Tél. Olajfestmény. 700 kor.
227. *Kann Gyula*. Nyári nap. Olajfestmény. 800 kor.
228. *Telbisz Irma*. Udvar. Olajfestmény. 200 kor.
229. *Pálfy József*. Bóra. Olajfestmény. 1200 kor.
230. *Szöri József* Házak. Olajfestmény. Eladó.
231. ~~*Hódi Géza*~~. Tisza szélén. Olajfestmény. 60 kor.
232. ~~*Hódi Géza*~~. Piacz. Olajfestmény 120 kor.
233. *Telbisz Irma*. Kis lányok. Olajfestmény. 250 kor.
234. *Keményffi Jenő*. Kertben. Olajfestmény. 500 kor.
235. *Olgyai Viktor*. Fenyvesben. Olajfestmény. 1600 kor.
236. *Jakobovits Arthur*. Téli napsütés Olajfestm. 150 kor
237. *Nyilasy Sándor*. Horgosi ház. Olajfestm. 300 kor.
238. *Nyilasy Sándor*. Parasztlány. Olajfestm. 250 kor.
239. *Telkessy Valér*. Virágok. Olajfestmény. 160 kor.
240. *Nyilasy Sándor*. Tiszapart. Olajfestm 250 kor.
241. *Kann Gyula*. Kilátás egy kertből. Olajfestm. 400 kor.
242. *Nyilasy Sándor*. Ujszegedi udvar. Olajfestm. 200 kor.
243. *Komáromi Katz Endre*. Menyasszony. Olajfestm. 2000 kor.
244. ~~*Conrád Gyula*~~. Jegenyefák árnyéka. Olajfestmény. 150 kor.
245. *Nyilasy Sándor*. Tél a tanyán Olajfestm. 200 kor.
246. *Szalay Jenő*. Tyúkok pihenője. Vízfestm. 200 kor.
247. *Szalay Jenő*. Nádkúp. 40 kor.
248. *Szalay Jenő*. Vasút mentén. Vízfestmény. 40 kor.
249. *Szalay Jenő*. Őszi hangulat. Vízfestmény. 30 kor.
250. *Szalay Jenő*. Terefere. Vízfestmény. 60 kor.
251. *Szalay Jenő*. Útmentén. Vízfestmény. 30 kor.
252. *Kann Gyula*. Kavicsbánya. Olajfestmény. 1200 kor.
253. *Ujvári Ignácz*. Kisoroszi rév. Olajfestm. 700 kor.
254. *Kann Gyula*. Város a hegyoldalon. Olajfestmény. 320 kor.
255. *Kann Gyula*. Isztriából. Olajfestmény. 320 kor.
256. *Kalivoda Kata*. Akt tanulmány. Olajfestm. 600 kor.
257. *Kann Gyula*. Pihenő halász. Olajfestm. 700 kor.
258. *Kann Gyula*. Nyári nap. Olajfestm. 800 kor.
259. *Zombory Lajos*. Boronálás. Olajfestm. 700 kor.
260. *Pálfy József*. Kiváncsi. Pastell. 220 kor.
261. *Nagy Vilmos*. Tó partján. Olajfestmény. 300 kor.
262. ~~*Greguss Imre*~~. 1848/9. honvédhuszár toborzó. Olajfestmény. 1500 kor.

263. *Joó Béla.* Téli táj. Olajfestmény. 80 kor.
264. *Konek Ida.* Szilvák. Olajfestmény. 250 kor.
265. *Nádler Róbert.* Sziklaszakadék. Olajfestm. 1000 kor.
266. *Strobl Zsófia.* Spanyolnő. Olajfestmény. 160 kor.
267. *Agghásy Gyula.* Rákos-Csabáról. Olajfestmény. 800 kor.
268. *Gross Béla.* Margit. Olajfestmény. 400 kor.
269. *Neogrády Antal.* Téli séta. Olajfestmény. 300 kor.
270. *Basch Árpád.* Hegyek közt Olajfestm. 200 kor.
271. *Basch Árpád.* Hegyi út. Olajfestmény. 120 kor.
272. *Bokor Károly.* Legelőn. Olajfestmény. 200 kor.
273. *Barsy Adolf.* Szegény ember hajléka. Olajfestm. 160 kor.
274. *Berkes Antal.* Építkezés. Olajfestmény. 300 kor.
275. *Krutsay Ferencz.* Tanulmány. Olajfestm. 400 kor.
276. *Joó Béla.* Nádas part. Olajfestmény. 80 korona.
277. *Felszeghy Jolán.* Női fej. Pastell. Magántulajdon.
278. *Heller Ödön* Nagybányai erdőrészlet. Olajfestmény. Magántulajdon.
279. *Alkony István.* Szürkületkor. Olajfestm. 300 kor.
280. *Strobl Zsófia.* Tyukok az udvaron 200 kor.
281. *Strobl Zsófia.* Olasz fiu. Pastell. 120 kor.
282. *Erdőssy Béla.* Heti vásár. Olajfestm. 450 kor.
283. *Brück Hermina* Vadaskert 250 kor.
284. *Joó Béla.* Szélmalom. Olajfestmény. 100 kor.
285. *Mányai József.* Téli táj. Olajfestmény. 350 kor.
286. *Benczúr Béla.* Malom. vizfestmény. 120. kor.
287. *Szöri József.* A reklám. Rajz. 80 kor.
288. *Székely Árpád.* Vihar után. Rézkarcz. 60 kor.
289. *Szöri József.* Papok. Rajz. 80 kor.
290. *Szöri József.* Varró öreg asszony. Rajz. 80 kor.
291. *Székely Árpád.* Est. Rézkarcz. 60 kor.
292. *Hódi Géza.* Télen. Olajfestmény. 120 kor.
293. *Szöri József.* Udvarrészlet Rajz. 40 kor.
294. *Hódi Géza.* Est. Olajfestmény. 50 kor.
295. *Sándor Béla.* Csendes délután. Vizfestm. 200 kor.
296. *Kalivoda Kata.* Zászlószentelés. Olajf. 8000 kor.
297. *Komáromi Katz Endre.* Szomorú mese. Olajfestm. 3000 kor.
298. *P. Molnár János.* Rózsák. Olajfestm. 450 kor.
299. *Rottmann Mozart.* Ábránd. Olajfestm. 600 kor.
300. *Mérő István.* Méhész fiú. Olajfestm. 1200 kor.
301. *Vesztróczy Manó.* Kuruzsoló asszony. Olajfestm. 1000 kor.

302. *Kalivoda Kata.* Tánczolók. Olajfestm. 1500 kor.
303. *Basch Gyula.* „Miből éljünk?“ Olajf. 1000 kor.
304. *Rottmann Mozart.* Készülődés a templomba. Olajf. 600 kor.
305. *Sándor Béla.* Nyár. Olajfestmény 200 kor.
306. *Benczur Béla.* Páva a romok közt. Olajfestmény. 600 kor.
307. *Brück Hermina* Gyümölcs. Olajfestm. 250 kor.
308. *Hódi Géza.* Virágok. Olajfestmény. 80 kor.
309. *Basch Árpád.* Drávavölgyi táj. Olajfestm. 200 kor.
310. *Benczur Béla.* Szirti sas. Olajfestm. 600 kor.
311. *Heller Ödön.* Öreg asszony. Olajfestm. Magántul.
312. *M. Krajna János.* Reggel a kerepesi erdőben. Olajfestm. 1000 kor.
313. *Nádler Róbert.* Sziklafal a tenger partján. 120 kor.
314. *Barsy Adolf.* A kivándorolt háza Olajfestmény. 200 kor.
315. *Gergely Imre.* Patak mentén. Olajfestm. 350 kor.
316. *Kézdi Kovács László.* Aracsi szélmalom. Olajfestm.
317. *Kézdi Kovács László.* Pozsony látképe a Szamárhegyről. Olajfestmény.
318. *Kimnach László.* Rossz Mikulás. Olajfestmény. 800 kor.
319. *Thúry Gyula.* Olasz temető. Olajfestmény. 800 kor.
320. *Thúry Gyula.* Tengerparti részlet. Olajfestmény. 300 kor.
321. *Bánszky Sándor.* Arczmás. Gipsz-szobor. Magántulajdon.
322. *Bánszky Sándor.* Arczmás. Gipsz-szobor. Magántulajdon.

SZEGED VÁROS TULAJDONÁT KÉPEZŐ GALVANOPLASZTIKAI MÁSOLATOK.

(A nagy szekrényben.)

Aquamanile. Kentaur. A Kentaur hátán furulyázó gyermek áll. Az eredeti bronz, öntött és vésett munka. A m. nemz. múzeum tulajdona. XI., XII. sz.

Nagy Lajos magyar címere. A tornapaizson vörös mezőben pólyák, sötétkék mezőben pedig liliomok. Az aranyos zárt csöbör sisakon aranycsikos takaró és korona, melyből három structoll s szájában arany patkót tartó strufej nyúlik ki. Az eredeti ezüst, részben aranyozott, áttetsző és át nem látszó zománccal díszítve. Öntött, áttört, vert és vésett munka. A aacheni káptalan tulajdona. Készült 1370 után.

Nagy Lajos lengyel címere. A tornapaizson, körben vörös mezőben koronás ezüst sas, melynek szárnyain sárga csík vonul végig. A zárt csöbör sisakon takaró fölött ezüst sas. Az eredeti ezüst, részben aranyozott, áttetsző és át nem látszó zománccal díszített, öntött és vésett munka. Az aacheni káptalan tulajdona. Készült 1370 után.

Csésze, két kerek lemezzel. A csésze közepén négyes karéjban négy bogáncsvirág. Az egyik (47. sz.) lemez szélén gyöngysorok közt fölírás, középütt címer, a másik (48. sz.) lemezen hatos karéjban virágok közt nő áll. Az eredeti csésze ezüst, aranyozott, a lemezek ezüstből valók. A kúnhalasi múzeum tulajdona. Lelhelye Halas. XIV. század.

Csésze. Széle tízenkét cikkes. Az eredeti ezüst aranyozva. Vert munka. A magyar nemzeti múzeum tulajdona. XIV.. XV. század.

Ámpolna, Hat karéju talppal és áttört peremmel. Felső mezején hat körte, közöttük egy-egy levél. A kiöntő sárkányfejbe végződik. Az eredeti ezüst, aranyozott, öntött, vert, áttört és gránátokkal díszített munka. A magyar nemzeti múzeum tulajdona. XV. század.

Pohár. Talpán felírás, Testén Krisztus keresztelése, Remete szt. Antal, szt. Jeromos és az évszám. Az eredeti ezüst, részben aranyozott, vert és vésett munka. A magyar nemzeti múzeum tulajdona. Testén B. H. 1532.

Csésze. Kerek. Középütt keleties izlésű növénydíszítés, körülötte felírás. Szélén levelekből kinövő oszlopokon nyugvó ivek alatt különböző létező és képzelt madarak. Kivül a szélén felírás húzódik végig. Az eredeti ezüst, vert és vésett munka. Magántulajdon. Szláv munka. XVI. sz.

Serleg. Három szakállas és szárnyas hermával és három kosfejjel díszített. Az eredeti ezüst, részben aranyozott, öntött, vert és vésett munka. A m. nemz. múzeum tulajdona. Magyar. XVI. sz.

A brassói ötvösök céhjelvénye. Paizs forma. Előlapján műhelyében dolgozó ötvösmester. Hátlapján ötvösműhely. Az eredeti ezüst, öntött és vésett munka. A magyar nemzeti múzeum tulajdona. Magyar 1556.

Verejtékes pohár. Felső peremén virágdísz és cartoucheok közt három fő. Fenekében emlékérem. Az eredeti ezüst, részben aranyozott, vert és poncolt munka. Az orsz. magyar iparművészeti múzeum tulajdona. Magyar. Alján bevésve: 1596.

Kanna. Alján szatirfejjel ékes nagyobb lambreguinek. Száját fenn tagolt gyűrű szegélyezi. Alatta három liliomvégű lambreguin, angyalfejekkel. Testén felirat. Az eredeti ezüst, részben aranyozott, öntött, vert és poncolt munka. Magántulajdon. Magyar. Sthin Tamás mester munkája. XVII. század.

Fedeles kupa. Vízszintes. ívekre kivágott peremem áll. Talpán domború levelek, áttört angyalfejekbe végződő virág- és gyümölcskötegek. Hengerforma testén három, az antik történetből vett jelenet van dombormüben. Fedelének díszítése lovassal végződik. Az eredeti ezüst, részben aranyozott, öntött, áttört, vert és vésett munka. A magyar nemzeti múzeum tulajdona. Ham Sebestyén mester munkája 1686-ból.

Korsó. Testén fonyott keretben négy jelenet. A korsó alján bekarcolt jelek. Az eredeti arany, vert mnnka. A cs. és kir. udvari múzeumok tulajdona. Lelhelye Nagyszentmiklós.

Korsó. Szája alatt lombozat poncolt alapon. Nyakán abroncsokkal, testén kígyózó láncolattal díszes. A láncokon belül levélalakú mezők. Alján bekarcolt felírat. Az eredeti arany, bronz füllel. Vert munka.

Korsó. Gombsorral szegélyezett négy karéju. Mindegyik karéjon cápás alapon lombdíszítés. Hornyolt nyaka domború, virágokkal és csillagokkal ékes karika választja el a testtől. Az eredeti arany, vert és vésett munka.

Csésze. Karimáján kívül liliomszegély. Belseje hornyolt. A karima hátsó részén felirat, e felett ívben kivágott vízszintes fogantyú, felül két egymás felé fordított oroszlánnal és két griffel. Alul lombozattal. Az eredeti arany, vert és poncolt munka.

Ivócsésze. Tojásdad, három oroszlánlábon áll. Egyik vége stilizált bikafőt ábrázol. Az eredeti arany, öntött és vésett munka.

Csésze. Karimáján kivülről palmette díszítésű szegély. Fenekén díszes keretben griff madár. Az eredeti arany, vert munka.

Korsó. Nyakán elől, hátul, szája és füle alatt egy-egy álló gólya, a másik oldalon előre lépő gólya egy fa mellett, békát tartva csőrében. Testén elől, hátul különböző jelenetek. Az eredeti arany, bronz füllel. Vert és vésett munka.

Szenteltvíztartó, a hozzávaló hintővel. Testén a négy evangelista jelvénye s Thur Osváth zágrábi püspök címere (1466—1499). Az eredeti aranyozott ezüst, vert és vésett munka. XV. század. A zágrábi székesegyház tulajdona.

A 14—20. számu másolatok eredetije a cs. és kir. ndvari múzeumok tulajdonában, Bécsben. Lelhelyük Nagyszentmiklós.

A Nagy Lajos címerével díszített lemez. Részlet a zárai szt. Simon koporsójáról. Az eredeti aranyozott ezüst. XIV. század.

Diptichon. Házi oltár. Könyvalakú, belül két vésett jelenet. Krisztust leveszik a keresztről s a három király imádása. Az eredeti részben aranyozott ezüst. Jel : Uriel Preportius de Thurocz natus I. (H) ais de Maytke. XVI. sz. Az esztergomi főegyház kincstárában.

Serleg. 6 szögletes talppal. Teste szintén 6 oldalú és fenn domború hólyagokká szélesedik ki. A serleg oldalán címer és felirat. Az eredeti aranyozott ezüst, öntött, áttört, vert és vésett munka. A magyar nemzeti múzeum tulajdona. XVI. sz. eleje, az 1596. évszám később lett bevésve.

Tányér. 8 szögletű vízszintes karimáján levélkoszorú. Homorú, kerek közepén domború virág Az eredeti aranyozott ezüst, vert és vésett munka. Magyar. XVI. sz. Magántulajdon.

Fedeles kupa. Peremét tojásdad cikkek képezik. A kupát testén, reszelős alakon gyümölcsös cartoucheok, két gyermek és egy szakállas fő díszíti. Fedele tagolt domborművű cartoucheokkal ékes. Tetején három fülü díszedény, hátul szirén. Füle hajlott, közepén női hermával cifrázott Az eredeti aranyozott ezüst, öntött, vert és poncolt munka. Magántulajdon. Német. XVII. század.

Fedeles kupa. Hengeralakú testét domború sárkány és szatirfejű lomb és cartoucheok borítják. Fedelén gyümölcsös cartoucheokkal és a talphoz hasonló cikkekkel. Hátul hajlott szarv cherubfejjel. Füle hajlott. A fedőn belül nőfej töredéke. Az eredeti ezüst aranyozva. Öntött, vert és vésett munka. Magyar. Sthin Tamás mester munkája. XVII. század.

Talpas pohár. Hullámos alakon, alul lámerforma díszítés. Testén liliomvégű cartoucheok, fejekkel, ékes medaillonokkal váltakoznak. Felső szélén mesterjegy és az évszám. Az eredeti ezüst, részben aranyozott. Vert, vésett és poncolt munka. Magyar. 1601. Magántulajdon.

Az V. és VI-ik teremben levő Éremtár és Régiségtár ugyancsak a város tulajdona.

Jakobovits Artur 236,

Jobbik, Miklós 23, 25, 27,
Jó Béla 263, 276, 284
Jósika Károly 187, 194,
Kacziány Géza 3, 115, 137, 156, 176, 209,
Kalivoda Kata 9, 256, 296, 302
Károlyi Lajos 80, 83, 84, 138
Kassa Géza, 191, 200,

Jakobovits Artur

MNK

Zólyomfüredi részlet, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Jakobovits Artur

MDK

Kilátás a zólyomi várból, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Jakobovits Artur MDK

Napsütés, olf.

Házak napsütésben, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Jakobovits Artur MDK

Zebegényi részlet, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

MDK

Jakobovits Arthur festőm.

Zebegényi részlet. Olf.

Napsütés. "

Házak napsütésben. "

KMT.1905/6 téli kiáll. 55.1.

Rakovszky-park beépítése. A fővárosi Közmunkák Tanácsa ezúttal nemcsak az „egyenlő párkánymagasságokat" írta elő, hanem mindenekelőtt közel egyenlő méretű, derékszögű parcellákat létesített, ami természetszerűleg megengedte, sőt megkívánta az egységes homlokzati rendszer kialakítását is. Így pontosan megállapította az attika és visszaugró emeletek tömegeit, az ablakaxisokat, az erkélyrendszereket, sőt a színezés erősségére vonatkozólag is szigorú kikötéseket adott. Mégis az egész front nem merevedett sablonná, hanem színesen él. (Ugyanez nem mondható pl. a Horthy Miklós-körtér lezárására, ahol a túlerősen lesematizált homlokzatok lélek nélkül színezve kissé unalmas képet nyujtanak.) A Rakovszky-park egyes házait: ~~Hofstätter~~, Jakobits, Oblath, Platschek és Szőke építészek tervezték. Ujpesti rakpart 11. alatti bérházat kivitelezte: Mann József és fia. Foto: Seidner.

BUDAPESTI BÉRHÁZKULTURA

Ha valaki megkérdezné tőlünk, mi volt az utolsó tíz esztendő legértékesebb városépítészeti eredménye Budapesten, fenntartás nélkül az új Lipótvárosban épült Rakovszky-térre szavaznánk. Az Andrássy-út felépítése óta az első nagyvonalú városrendező munka. A korszerű építészet csak részletekben, épületegységekben jelentett fejlődést. Nagyvonalú városesztétikai irányelvek hiányában az új építés ugyanazokat a hibákat követte el, amit a századvégi építészet. Az eredmény egészen heterogén. Az elavult építésügyi szabályrendeletek „szabályozó" útvesztőibe keveredtek a stílusutánzók és álmodernek bérházai továbbra is az ugráló párkányokkal és a bosszantó tűzfalakkal. Kelenföld legújabb utcáiban járva csak keserű rezignációval tudunk örülni a rohamosan fejlődő városrésznek, ahol egészen szűz talajon a városképformálás legteljesebb szabadsága adva van, ahol a mult hibái nem kísértenek, nem kötik meg a városépítő kezét, ahová a serény munkával épülő Boráros-téri híd hamarosan nagy tömegeket ömleszt át a renaissance és barokk bérházak fullasztó világából. Szomorú, hogy itt,

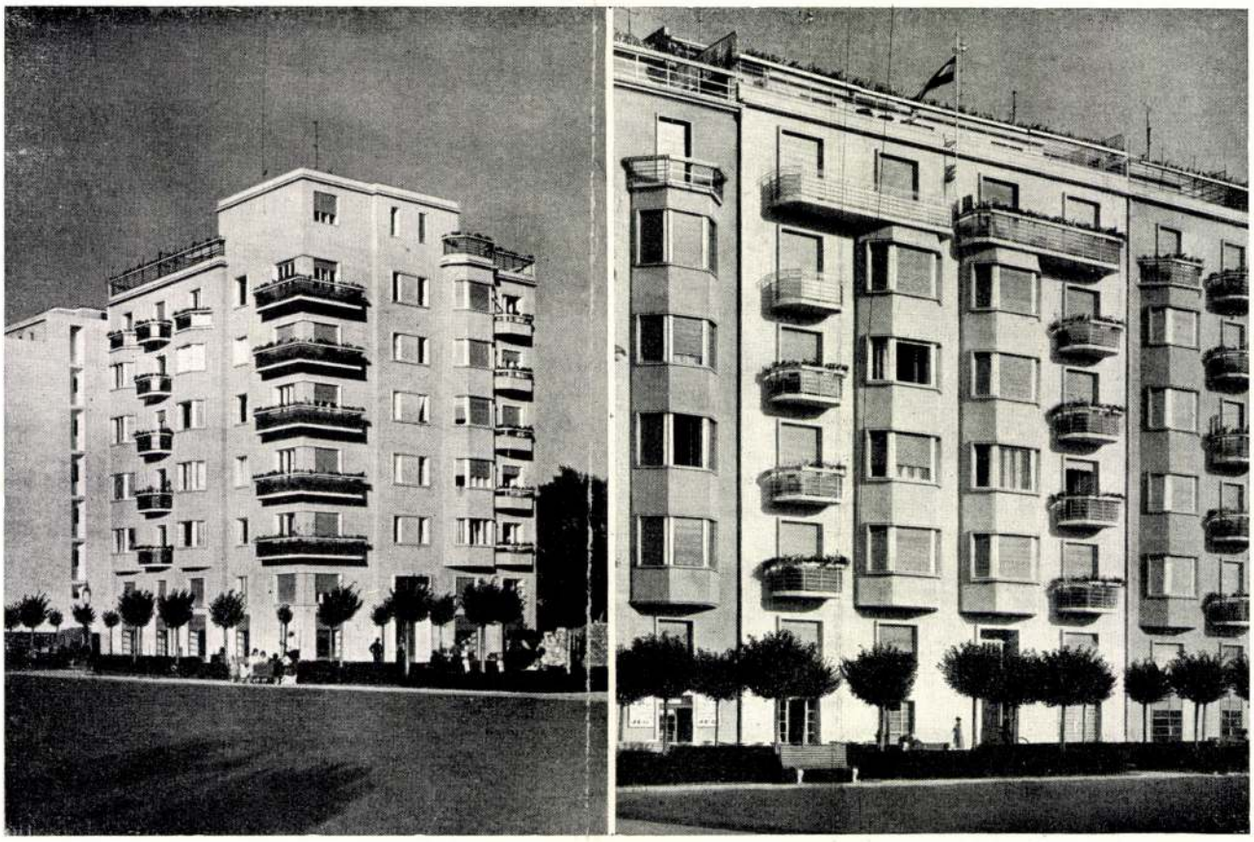

Rakovszky-park egy sarokháza és egy kétoldalt beépített bérháza. Amint látszik, nemcsak a tér egységes, hanem a házegységek is egészséges homlokzati rendszerben épültek. Ha a tervezők kezét le is fogták a szigorú előírások, annak esztétikailag kellemetlen nyomait nem látjuk a homlokzatokon. Mindkét épületet Hofstätter Béla építész tervezte.
Foto: Seidner.

ahol Budapest új arcát formálhatnánk meg, rövidlátó, elhamarkodott építőmunka folyik. A Horthy Miklós „körtér"-en már nem sokat segít egyik oldalának egységes vonalú zárt tömbje, már azért sem, mert ott kísért előtte egy ékalakú telek, amelynek beépítéséről aligha mond le a telekspekuláció. Az evangélikus templom térre komponált homlokzata most kezd beszorulni egy szűk utcába. A református templom, két hatalmas bérház közé szorítva oldalával fordul a főútvonal felé. Ezen a hibán az sem segít, ha eléje teret képeznek ki. A két templom tehát, amely városépítészeti súlypont lehetne, félrecsúszva, eldugva veszti el városesztétikai szerepét. A legszomorúbb az, hogy a sok giccs között igen sok komoly építőművész alkotását láthatjuk, akiknek minden tudása kevés ahhoz, hogy szétfeszítse az adott, a szigorúan előírt rossz kereteket.

Móricz Zsigmondnak, az írónak a szeme is megakadt a Rakovszky-tér egységes szép homlokzatán s oldalas nagy cikkben örvendezik azon, hogy a budapesti bérházkultúra kiszabadult, a körutak túlhaladt szeleméből. Hosszú idő kellett ahhoz, hogy az első lépés után megtegyük ezt a második lépést. Ezalatt elcsúfítottuk Budapest szívét. A körúti bérház — akkor — nagy lépés volt a fejlődésben. Még a sötét udvari lakás is jobb, kulturáltabb volt a penészes viskók után. Móricz Zsigmond éles szemmel látja meg, hogy Kis János iparosnak mit jelentett a „díszes palota". A kor mentalitása ebben a miliőben találta meg kultúrigényeit. A mai ember mentalitása merőben más, de más lesz a következő félszázad, vagy talán már a negyedszázad emberének a mentalitása is. Budapest legújabb építészete még nem számol avval a változással, a gondolkozásnak, érzésvilágnak, kultúrigényeknek azokkal a változásaival, amelyeknek előjelei máris láthatók. A racionalizálás építészete a „ráció" jogcímén bérházépítészetünkben századra szóló hibákat követ el. (Kivéve persze

MDK

Jakobits épitész

Bérházak a rakovszky-parkban

Bpesti bérházkultura. Perspektiva, 1935. jun. 70-71 l.

Ácsteszér (Komárom)

*

Táncsics szülőháza földszint
baloldalt tornáccal, népies.
dalmár és politikus 1799 ápri

(Táncsics szülőháza. VV 7886, 67 t

mdk.

Jakobus Ventura kamaragróf.

1395-ben comes monetarium "nostrarium" neével szerepel Verde jegyre I-V (V-I) feltételes.

Huszár Lajos. A Budai Pénzverés Története a Középkorban

43. L

Jakoby épitész

Esztergára

1784.

1 Rajzok

124. l.

125. l. képpel

126, 127. l.

128, V. tábla,

VI. tábla

Colonia Apulensis VI. 282

NDK

Jakoby, festöm.

a XIX.sz. jeles mestere. Csatafestést nem müvelt.

Ambesata 132.1.

M.D.K.

Freyherr von Eckholm Jakoby, épitész

A fertődi kastélyról és kertről metszetein, mint tervező szerepelt. 443.o.

Kampis Antál: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, a zene, a szinház és a film. Minerva. 1960. Bpest

---

Jakoby Elza MDK

~~Fábiánky~~ Falikut modellje

Műcsarnok 1937 Képsőm.Főisk. Kiáll.

Jakoby Elza

Kaikkury Pallkub modelljo

MDK

Jakoby Eliza ,

Tanulmányfej. Repr. 1oo.l.

A Debreceni Déri Muzeum. -Képzőművészet.31.sz. 193o.jun.
131-34.l.

MDK

Jakoby Elza **festő**

N.Szal. tárlatai. /Szinyei Társ/ Képzőművészet, 1930, 31.sz. 144. l.

MDK

Jakoby Elza

Művével szerepelt a Szinyei-Társaság kiáll.-án.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 12.sz. 144.lap

Délvidéki Szellemi Találkozó Szegeden

Képzőművészeti kiállítások
a Kulturpalotában
1944 március 19-26

KATALOGUS

Árra 1 pengő

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség művészeti osztályának, a DÉLVIDÉKI SZÉPMIVES CÉH-nek gyüjteményes kiállítása

(ilyen minőségben a VIII. kiállítás)

A. Festők

Ács József. Született 1915-ben Bácstopolyán. Jelenleg Zentán dolgozik. Tanulmányait a képzőművészeti főiskolán végezte:

1. Műterem részlet (olajfestmény) — 2. Utca részlet Zentán (olajfestmény)

Balázs G. Árpád. Született 1837-ben Felsőlővön. Jelenleg Nagyváradon dolgozik. Tanulmányait Budapesten, Prágában és Nagybányán végezte:

3—8. Monotipia

Csávosi Sándor. Született 1886-ban Palánkán. Jelenleg Zomborban dolgozik. Tanulmányait Szabadkán, Budapesten végezte:

9. Buzakeresztek (o. f.) — 10. Paraszti részlet (vízfestm.)

Emánuel Béla. Született 1897-ben Szabadkán. Jelenleg Budapesten dolgozik. Tanulmányait a budapesti képzőművészeti főiskolán végezte:

11. Grécói Bethlehem (tusrajz)

Erdey Sándor. Született 1917-ben Pacséron. Jelenleg Budapesten dolgozik. Tanulmányait a belgrádi akadémián végezte:

12—14. Csendélet (o. f.)

Erdeyné Tóth Irma. Jelenleg Budapesten dolgozik. Tanulmányait a budapesti képzőművészeti főiskolán végzi:

15—16. Csendélet (o. f.)

Gábor Zoltán. Született 1922-ben Alsólendván. Jelenleg Budapesten dolgozik. Tanulmányait Zágrábban kezdte, most Budapesten a képzőművészeti főiskolán folytatja:

17—19. Csendélet (pasztell) — 20. Barátom (p.)

Gyelmis Lukács. Született 1899-ben Szabadkán. Jelenleg Ujvidéken a művésztelepen dolgozik. Tanulmányait a budapesti képzőművészeti akadémián és Firenzében végezte. Tíz évig Olaszországban élt, ahol számos kiállításon vett részt, köztük a velencei Bienálén 1936-ban:

21. Fűzfák (o. f.) — 22. Kisduna részlet (o. f.) — 23. Utcarészlet (o. f.) — 24—26. Csendélet (o. f.) — 27. Akt (o. f.) — 28. Félakt (o. f.)

Hagyik István. Született 1891-ben Kisujszálláson. Jelenleg Ujvidéken a művésztelepen dolgozik. Tanulmányait a budapesti képzőművészeti főiskolán végezte. Huzamosabb ideig élt a kecskeméti művésztelepen. Két évet élt Olaszországban:

29. Kincskeresők (o. f.) — 30. Márciusi vihar (o. f.) — 31. Fruska Gora (o. f.) — 32. Olvadás (o. f.) — 33. Pirostetők (o. f.) — 34. Akt szabadban (o. f.)

Jakobtsits János. Született 1912-ben Zomborban. Jelenleg Zomborban dolgozik. Tanulmányait a zágrábi képzőművészeti főiskolán végezte:

35. Apatini Dunapart (o. f.) — 36. Két hal (o. f.) — 37. Hal a sütőtálban (o. f.) — 38—39. Csendélet (o. f.)

Zombori Kiss István:

40. Feleségem (o. f.) — 41. Félakt — 42. Vidákovits Olgi (o. f.)

Oláh Sándor. Született 1886-ban Szabadkán. Tanulmányait Budapesten és Münchenben végezte. Tagja volt a kecskeméti művésztelepnek:

43. Parkrészlet (o. f.) — 44. Fűzfák (o. f.) — 45. Csendélet (o. f.)

Pandur Lajos. Alsólendván dolgozik. Tanulmányait Zágrábban és Budapesten végezte:

46. Zalai búcsú (o. f.) — 47. Barátom arcképe (o. f.)

Petnekiné Petrich Katalin. Jelenleg Ujvidéken dolgozik a művésztelepen. Tanulmányait a budapesti képzőművészeti főiskolán végezte:

48. Szüret (o. f.) — 49. Tulipánok (o. f.) 50. Falusi asszonyok (v. f.) — 51. Csendélet (o. f.) — 52. Fametszetek

Ruzicska Pál. Született 1883-ban Péterváradon. Jelenleg az ujvidéki művésztelepen dolgozik. Tanulmányait a budapesti iparművészeti iskolán végezte:

53. Hóolvadás a tanyán (o. f.)

Szervánszky Jenő. Született 1906-ban Cegléden. Jelenleg az ujvidéki művésztelepen dolgozik. Tanulmányait a budapesti képzőművészeti főiskolán végezte:

54. Önarckép (o. f.) — 55. Ujvidék-Pétervárad (o. f.) — 56. Koratavasz (o. f.) — 57. Esős idő (szénrajz) — 58. Ujvidéki utcarészlet (v. f.) — 59. Dunaparti fűzfák (v. f.) — 60. Halászbárka (v. f.) — 61. Házak (v. f) — 62. Fametszetek (1.) (2.) — 63. Fametszetek (3.)

Tussay Gábor. Született 1910-ben Zomborban. Jelenleg Zomborban dolgozik. Budapesten tanult:

64. Utcarészlet (o. f.)

B. Szobrászok

Baranyi Károly. Született 1894-ben Ujvidéken. Jelenleg a művésztelepen dolgozik. Tanulmányait Budapesten, Münchenben, Párisban végezte. Több díj nyertese, köztük a Diplome d' Honneur-t a párisi világkiállításon 1937-ben megkapta. Az ujvidéki héten szobrászati aranyérmet kapott. Az ujvidéki művésztelep alapítója és a Délvidéki Szépmíves Céh jelenlegi elnöke:

65. Krisztus fej (gipsz) fában — 66. Kalotaszegi menyecske (diófa)

Schulteisz Sándor. Született 1912-ben Csáktornyán. Jelenleg ugyanott dolgozik. Tanulmányait Zágrábban végezte. Több jelentős kiállításon vett részt:

67. Leányfej (gipsz) — 68. Férfifej (gipsz)

Szilvássyné Veszely Ilona. Tanulmányait a zágrábi akadémián végezte, jelenleg Budapester dolgozik:

69. Tánc és zene (diófa) dombormű — 70—72. Ötvösmunka (vörösréz) — 73. Leányfej (carrarai márvány)

II. Nemzetiségi művészek kiállítása

Konyovics Milán. Született Zomborban 1898-ban, tanulmányait Prágában, Bécsben, Németországban és Párizsban végezte. Jelenleg Zomborban él:

1. Gyuró bácsi — 2. Búzakeresztek — 3. Koldusok — 4. Zombori utca — 5. Interieur — 6. Ministrans gyerek — 7. Dinnyés csendélet — 8. Fonó lány — 9. Női akt — 10. Mezei virágok — 11. Tulipánok

Pechán József (Ujverbász):

12. Fürdőzők — 13. Önarckép — 14. Pechán Béla arcképe — 15. Tél — 16. Ujverbászi utcarészlet

Pechán Béla (Ujverbász):

17. Bácskai tanya — 18. Késő délután — 19. Sváb leány

Trillsam Márton (Ujverbász):

20. Alkonyat a Dunán

Lepold Pál (Szilberek):

21—23. Rajzok (tus és ceruza)

Nem gépelendő.
Kivágni! Sándor!

III.

NYILASSY EMLÉKKIÁLLITÁS

Halálának tíz éves évfordulójára rendezte a Szegedi Képzőművészeti Egyesület

(A zárójelben feltüntetett nevek a képek tulajdonosát jelentik.)

1. Rózsák *(Almás Artúr Horváth Mihály utca 1)*
2. Falusi Don Juan
3. Vetésnézők *(Almás Artúr)*
4. Vitorlás *(Dietrich Fülöp, Boldogasszony sugárút 16)*
5. A ház előtt *(Pleplár Ferenc, Osztrovszky u. 9)*
6. Munkára *(Pleplár Ferenc)*
7. Vető *(Temesy Márton, Petőfi Sándor sugárút 20)*
8. Vázlat az egyetemi hármasképhez *(Dr. Dettre János, Takaréktár utca 3)*
9. Búzaszentelés *(Nemzeti Hitelintézet)*
10. Udvarlás *(Pleplár Ferenc)*
11. A triptichonnak egy másik vázlata *(Pleplár Ferenc)*
12. Mezei út *(Dr. Telbisz István, Petőfi Sándor sugárút 14)*
13. Vasárnap *(Dr. Szivessy Lehel, Csekonics utca 4)*
14. Utcarészlet *(Neu Ernő, Széchenyi tér)*
15. Egyedül
16. Szegedkörnyéki mezők, vizfestmény *(Winkler Hugóné, Jókai utca 1)*
17. Esküvő *(László Ilona, László bazár)*
18. Delelő juhnyáj *(Dr. Telbisz István)*
19. Séta a töltésen *(Nemzeti Hitelintézet)*
20. Körbe-körbe *(Schwarz Henrik, Révay utca 8)*
21. Violák *(Schwarz Henrik)*
22. Pihenő kapás *(Dr. Dettre János)*
23. Sétáló leányok *(László Ilona)*
24. Lányok a füzesben *(Dr. Beretzk Péter, Széchenyi tér 9)*
25. Önarckép *(Dr. Telbisz István)*
26. Demeter templom *(Almás Artúr)*
27. Sétálók *(Dr. Beretzk Péter)*
28. Mező *(Pleplár Ferenc)*
29. Két lány *(Almás Artúr)*
30. Tápéi határ *(Dr. Szivessy Lehel)*
31. Tiszapart *(Hudi Józsefné, Kölcsey utca 4)*
32. Karinthiai táj *(Grósz Marcell, Klauzál tér 3)*
33. A ház előtt *(Almás Artúr)*
34. Szőlő *(Dr. Telbisz István)*
35. Tanulmányfej *(Dr. Telbisz István)*

36. Udvarlás *(Szántó György, Korona utca 15)*
37. Család a mezőn, szénrajz *(Dr. Dettre János)*
38. Vetésnézők *(Dr. Dettre János)*
39. Kamarási táj *(Szántó György)*
40. Magvető *(Nemzeti Hitelintézet)*
41. Falusi terefere *(Mihályi Adolf, Tisza Lajos körút 55)*
42. Mikszáth Kálmán arcképe *(Városi Múzeum)*
43. Táncoló párok *(Grósz Marcell)*
44. Ligetrészlet, ifjúkori ceruzarajz *(Pleplár Ferenc)*
45. Pásztor, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
46. Tápéi ház, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
47. Tavasz a földeken *(Városi Múzeum)*
48. Legények, lányok *(Városi Múzeum)*
49. Hazatérő munkáspár *(Városi Múzeum)*
50. A ház előtt *(Dr. Telbisz István)*
51. Tiszapart *(Dr. Telbisz István)*
52. Vasárnap délután *(Dr. Csikós-Nagy József, Kölcsey u. 4)*
53. Tömörkény István arcképe *(Városi Múzeum)*
54. Freskó-terv *(Dr. Dettre János)*
55. Munkácsy vázlata Nyilassy Sándornak dedikálva, ceruzarajz *(Dr. Dettre János)*
56. Lányok a fa alatt, színes rajz *(Almás Artúr)*
57. Akác a ház előtt, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
58. Tápéi részlet *(Dr. Telbisz István)*
59. Beszélgetés a Tisza-parton *(Dr. Beretzk Péter)*
60. Reizner János arcképe *(Városi Múzeum)*
61. Vasárnap *(Dr. Beretzk Péter)*
62. Lányok a Tisza-parton *(Szegedi Kaszinó)*
63. Udvarlás *(Almás Artúr)*
64. Vetésnéző *(Paulusz kesztyűüzlet, Kárász u.)*
65. Tánc *(Dr. Beretzk Péter)*
66. Lány a Tisza-parton *(Temesy Márton)*
67. Merengés *(Paulusz kesztyűüzlet)*
68. Szemlélődés *(Almás Artúr)*
69. Gulya *(Pleplár Ferenc)*
70. A ház előtt *(Almás Artúr)*
71. Vasárnap délután *(Városi Múzeum)*
72. Gombaszedők *(Városi Múzeum)*
73. Vasárnap a Tiszán *(Pálffy Emil, Tisza Lajos krt. 27)*
74. Stefánia-kerti részlet *(özv. Bernáth Kálmánné Szentháromság utca 6)*
75. Kapások *(Dr. Telbisz István)*
76. Anya és gyermeke, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
77. Teher, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
78. Menetelő asszony, ceruzarajz *(Almás Artúr)*

79. Terefere a Tiszán, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
80. Kapálók *(Almás Artúr)*
81. Lányok a füzesben *(Városi Múzeum)*
82. Önarckép *(Winkler Húgóné)*
83. Lányok a Tiszaparton *(Városi Múzeum)*
84. Birkanyáj a fa alatt *(Városi Múzeum)*
85. Alföldi táj *(Dr. Beretzk Péter)*
86. Lányok a Tisza-parton, vízfestmény *(Dr. Barabás György, Vörösmarty utca 7)*
87. Tápéi lányok *(özv Dr. Móra Ferencné)*
88. Tápéi lány *(Almás Artúr)*
89. Alföld *(Dr. Dettre János)*
90. Modern Párizs *(özv. Szekerke Lajosné, Tisza Lajos krt. 52)*
91. Kapálók *(Nemzeti Hitelintézet)*
92. Delelő nyáj *(Táborosi József, Arany János utca 16)*
93. Nyár *(Városi Múzeum)*
94. Tanulmány *(Dr. Papp Róbert, Horthy Miklós utca)*
95. Lányok a Tiszaparton *(Nemzeti Hitelintézet)*
96. Hazafelé, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
97. Utcarészlet ceruzarajz *(Almás Artúr)*
98. A kerítés mellett, ceruzarajz *(Almás Artúr)*
99. Dortrecht mellett *(Dr. Szivessy Lehel)*
100. Tápéi lányok *(Szegedi kaszinó)*
101. Lányok a töltésen *(Dr. Dettre János)*
102. Körbe-körbe *(Dr. Hajnal István, Horthy Miklós utca 9)*
103. Modern Párizs *(Reitzer Vilmosné)*
104. Hollandi táj
105. Beszélgetés *(Nemzeti Hitelintézet)*
106. Tápéi komp *(Dr. Telbisz István)*
107. Kapálók *(Szeged Csongrádi Takarékpénztár)*
108. Vetésnézők *(Dr. Beretzk Péter)*
109. Cigányok *(Városi Múzeum)*
110. Lányok, legények *(Pleplár Ferenc)*
111. Vetésnézők *(özv. Király Péterné, Zrinyi utca 3)*
112. Parkrészlet *(Dr. Dettre János)*
113. Tiszaparti terefere *(Freimann Miksa, Dugonics tér 11)*
114. Tiszaparton *(Dr. Szivessy Lehel)*
115. Tápéi ház *(Winkler Húgóné)*
116. Belényesi Buday János arcképe *(Pleplár Ferenc)*
117. Arckép *(Rottenberg Pálné, Polgár utca)*
118. Delelő nyáj *(Bartos Lipót)*
119. Kapálás *(özv. Szekerke Lajosné)*
120. Lányok a Tiszán *(Pleplár Ferenc)*
121. Szegedi részlet *(Dr. Beretzk Péter)*
122. Udvarlás *(Lukács Lukácsné, Petőfi Sándor sugárút 6)*
123. Önarckép *(Almás Artúr)*

Fordítsd

IV.

SZEGEDI KÉPZŐMŰVÉSZEK

Aino Hakkulinen:

1. Tájkép — 2. Vízpart — 3. Tisza

Boros Ila:

4. Tanulmányfej

Csizmazia Kálmán:

5. Olajfa — 6. Nagybányai táj

Dinnyés Ferenc:

7. Várakozó

Dorogi Imre:

8. Halászok — 9. Kútnál

Erdélyi Mihály:

10. Reggel — 11. Téli táj — 12. Szobában — 13. Cséplés

Gábor Jenő:

14. Horgászok — 15. Hajóácsok — 16. Hajóvontatók — 17. Önarckép

Guckler Hedvig:

18. Lankás táj

Kopasz Márta:

19. Hajórakodó — 20. Mosónők

Mihály István:

21. Tanya

Pfeifer Elek:

22. Kálvária

Tápai Lajos:

23. Hajóépítés — 24. Csolnakosok

Tóbiás György:

25. Abrakolás — 26. Talicskás — 27. Alkonyat a város szélén

Vágóné Berényi M.:

28. Nagybányai temető

Vinkler László:

29. Arckép — 30. Arckép — 31. Piros hajók a Tiszán — 32. Csendélet

Vlasics Károly:

33. Lovak — 34. Szénásszekér

Szegedi Uj Nemzedék Lapvállalat Rt. Felelős nyomdavezető: Szigeti Jenő.

MDK

Jakoby Elza

Tanulmányfej, repr.

Képzőművészet 1930. 31. sz. 150.l.

MDK

Jakoby Gyula

Művei szerepeltek a Kelet-Szlovákia XIX. és XX. századbeli művészetének tárlatán. /Kassa 1957. márc./

Mészáros Gyula: Kelet- Szlovákia képzőművészete A XIX.és XX. században.
Uj Szó. Bratislava. 1957. márc. 18.

MDK

Jakoby Gyula

Vizparton és Fürdőzők c.képe a Kassán rend. felvidéki képzőművészek kiállitásán.

Sándor László: Felvidéki képzőművészek seregszemléje Kassán.

Magyar Nemzet 1939.máj.14. 13.o.

JAKOBY KÁROLY
festőművész

Kézirat

Művészek

TKM 805

JAKOBEY KÁROLY

Magyar vadászirodalom

képeskönyve

JAKOBY Miklós mérnök

Kismartonból többször Ozorán járt az ottani épitési muinkák ellenőrzésére 176o kürül

KOPPÁNY Tibor: Ozora és uradalmának építészete a 18. században. = A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve, XVII. (1992) 241.p.

247.
252. p. 112. jegyzet

Jakoby M.

becin rein-

l.

Bán 345. l

346, l.

348. l 350, 351 l

352. l.

HELYSÉG

SZENTGYÖRGY.

VÁRMEGYE

Pozsony.

ŐRZÉSI HELYISÉG

R.k.templom.

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

Templom

KOR

MÉRET

TÁRGY

Szent György oltár.

LEÍRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DÍSZÍTÉS, FELIRAT,

Német renaissance jelleg

FÉNYKÉP, RAJZ

Jakoby építési M.D.K.

megnevezte magát mint a Forlódi
Esterházy-kastély építője.

Kampis, hazai műv. Bp. 1960 443

Jakoby
építés
Esterháza.

L. Hekler Ung

108. l.

Sajnálattal látjuk, hog
kötelezettségét nem teljesiti, ha
s emellett sokkal tovább vártunk
megengedik.-

Kénytelenek vagyunk te
amennyiben t. Cimed nálunk fenná
nem rendezné, követelésünket per

Jakoby

építész

XVIII 27

C.

Heklerling

100. l

A folyó év ..... hó ..... n

..... ur utján tett b. rendelése folytán

a kívánt műve ..... t van szerencsénk megküldeni és egyuttal értesítjük Czimedet, hogy becses számláját a tuloldali részletezés szerint

..... korona ..... fillér összeggel terheltük meg kívánsága folytán utánvettük.

Hogy Uraságod elvállalt kötelezettségei iránt minden tekintetben tájékozva legyen, idecsatolva megküldjük az Ön által aláirt rendelőbárcza hű másolatát.

Szives bizalmáért köszönetünket kifejezve, egyszersmind felhasználjuk az alkalmat, hogy ujabb megrendelésekre is felkérjük t. Czimedet.

A könyvjegyzékeinkben előforduló kiváló irodalmi műveket **a lehető legelőnyösebb részletfizetésre, a bolti ár felemelése** nélkül tesszük hozzáférhetővé a könyvvásárló közönségnek.

Azon kérésünk kapcsán, hogy czégünket irodalomkedvelő ismerősei és barátainak ajánlani és az irodalmi művek terjesztésére irányuló törekvéseinket becses jóakaratában továbbra is megtartani kegyeskedjék, vagyunk

kiváló tisztelettel

„Kölcsey“ könyvkereskedési részvénytársaság

ezelőtt

Gárdonyi és Társa.

Tessék fordítani!

SZABADIDŐ KÖZPONT

ÚJ TÜKÖR

KÖZMŰVELŐDÉS KLUBHÍRADÓ KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

BANDÓ-TESZT

Kedves Olvasó!

Ön egy ön-tesztet tart a kezében, amelyből Önmagáról nem tudhat meg semmit.

A kérdéseket úgy állítottam össze, hogy Önnek lehetőséget adjak megismerni Engem.

Ön „A" „B", „C" válaszokat talál a kérdések alatt. Húzza alá azokat, amelyek Ön szerint jellemzőek Rám.

1. *Kit tart Ön példaképének?*
   A) Apókát, a nagypapámat — humoráért.
   B) Buster Keatont — faarcáért.
   C) Charlie Chaplint — humanizmusáért.
2. *Melyik a kedvenc színe?*
   A) A kék.
   B) Fekete-fehér.
   C) Igen—nem.
3. *Kedveli Ön a megerőltető feladatokat?*
   A) Csak azokat.
   B) Nem tudok elfáradni.
   C) Kivel?
4. *Szokott-e otthon segíteni a házimunkában?*
   A) Gyakran.
   B) Néha.
   C) KGST-szerűen.
5. *Milyen káros szenvedélyei vannak?*
   A) Kávé.
   B) Ital.
   C) Cigaretta. („D" kérdés nincs?)
6. *Ön családos?*
   A) Igen.
   B) Nem.
   C) Is.
7. *Szokott-e Ön?*
   A) Igen.
   B) Nem.
   C) Ritkán.
8. *Tagja-e Ön?*
   A) Nem.
   B) Még nem.
   C) Már nem.
9. *Előfordult már Önnel, hogy nehéz helyzetben teljesen elvesztette a fejét?*
   A) Nem.
   B) Egyszer-egyszer.
   C) Azt sem tudom, hol a fejem!
10. *Hogy áll Ön anyagilag?*
    A) Volt idő, amikor kölcsönkértem.
    B) Előfordult, hogy nemcsak a válasszal maradtam adós.
    C) Adtam már kölcsön.
11. *Mi a véleménye az értelmiség szerepéről?*
    A) Jó szerep. Csak ne kelljen eljátszani. Ennyiért.
    B) Nem a szerep jó, hanem a rendezés.
    C) Én tisztelem a rendőröket is.
12. *Mi a véleménye nyelvoktatásunkról?*
    A) Ahány nyelv, annyi ember.
    B) Szabadon választottá tenném a kötelezőt.
    C) Mindenkivel megtaníttatnám a magyart.
13. *Ön szerint milyen az ideális közönség?*
    A) Nemcsak beül, de figyel is.
    B) Nemcsak figyel, de ért is.
    C) Nemcsak ért, de szeret is.
14. *Mi a véleménye a kritikusokról és a kritikáról?*
    A) Szükséges rossz.
    B) Nem szükséges rossz.
    C) Az elemző kritikához igazi kritikusra van szükség.
15. *Elismerik a képességeit?*
    A) Nem. De én magamnak, az idő meg nekem dolgozik.
    B) Nem ismerik el, mert nem ismerik.
    C) Akik meghallgatnak, azok igen, és mit számít, aki nem ül be a nézőtérre?
16. *Milyennek látja az Új Tükör Klubokat?*
    C) Milyennek lássam?

Összesítés:

1. Ha Ön 21—46 választ húzott alá, akkor jól ismer engem.
2. Ha Ön 16—21 választ húzott alá, akkor rosszul.
3. Ha Ön egyetlen választ sem húzott alá, akkor Önnek nincs se tolla, se ceruzája.

Nagy Bandó András

BUDAI JUNIÁLIS

Június 16-án egész napos szórakozás a Marczibányi téren. Várjunk Önt és egész családját. Minden korosztály jól szórakozhat a Marczibányi téri Budai búcsún. Kirakodóvásár. A programból:

délelőtt 10 órától
Harlekin Gyermekszínház *(Hókirálynő);*
fél 12-től artistaparádé;
délután kutyabemutató a sportpályán;
16 órától:
Molnár Dixieland Band;
18 órától:
Hobo Blues Band.

A programban szereplő művészek közül az elmúlt héten Hobó és a Harlekin színház egyik közreműködője beszélt. Ezúttal Molnár Gyula nyilatkozik.

RIPORT NÉGY NEGYEDBEN

A szegedi Molnár Dixieland Band vezetője szenvedélyes ornitológus, a biológiai tudományok doktora, sőt természetfotós. Pontos neve: dr. Molnár Gyula.

— *E sok szenvedély között melyik az igazi?*

— Nincsen sorrend! A zene és a madarak egyenrangúak az életemben. A fotózás ugyanígy.

— *Hogyan találkozott a zenével?*

— Sajnos: a kórházban. Bár furulyázgattam már gyerekkoromban is, a klarinéttal akkor kerültem igazi barátságba, amikor hosszú ideig ágyhoz kötött a betegség. A kórház ablakából távcsővel figyeltem a madarakat, így a természetbarátságom is onnan datálódik.

— *Ön állítólag minden madárhangot pontosan azonosít.*

— Ennek is nyilván zenei okai vannak. De nagyon sokat járok erdei tájakon; a muzsikálással járó idegfeszültség ott oldódik fel.

Molnár Gyula

Kovács Ferenc

És szól a dzsessz

— *A Molnár Dixieland Band sokáig csak a szegedi rajongóit elégítette ki. Hónapok óta azonban a Molnár utcai Új Tükör Dixiklubban szerepelnek. Mit szólnak ehhez a szegediek?*

— Szegeden továbbra is rendszeresen fellépünk, de egyre több meghívást kapunk az egész országból.

— *Nemrég nagy sikerrel szerepeltek Drezdában a dixieland-találkozón. Tudjuk, hogy Bulgáriában, a Szovjetunióban és Hollandiában is otthonosan mozognak. Sikereikről mégis kevés tájékoztatást kapunk.*

— Ezt mi is így érezzük. Számomra a legfurcsább, hogy éppen a szegedi helyi sajtó nem ír le rólunk soha egy sort sem.

— *Mivel magyarázza a dixieland örök vonzerejét?*

— 1958 óta vagyok aktív zenész. Ezalatt a legkülönfélébb zenei divatok tomboltak, a dixinek azonban mindig megmaradtak, sőt növekedtek a rajongói. Talán az lehet az oka, hogy könnyű, szórakoztató zenének számít, de kielégíti a bonyolult improvizációk kedvelőit is.

— *Vannak példaképei?*

— Acker Bilk, Benny Goodman, Tony Scott, Fatty George és természetesen a nagy varázsló: Louis Armstrong.

— *További terveik?*

— Szeretnénk szélesíteni szakmai kapcsolatainkat, s minél jobban zenélni, a közönség és a saját örömünkre.

Mi pedig hadd kérjünk elnézést a szegedi halastó gémeitől, hogy a felgyűrűzésükre induló Molnár Gyulát kíváncsi kérdéseinkkel feltartottuk.

Korompai Erzsi

Összeállította:
F. NÁDOR MARA
Kiss Sándor, Csányi Attila és Lakatos István felvételei

VÉLEMÉNYEK, VITÁK, VÁLASZOK

A DUNÁRÓL FÚJ A SZÉL

(1985. 20. szám)

Kósa Csaba érdekes cikkéhez a költő és az igazság iránti tiszteletből szólok hozzá. Kósa az abdai sír felidézésével zárja cikkét, „ahol Radnóti Miklós nyugszik". Majd így folytatja: „... Abda közelében megtalálták Radnóti Miklós sírját. Rongyos kabátja zsebében kicsiny bőrnoteszt, benne az utolsó versek." Most jelent meg újra a *Bori notesz* facsimile kiadása, egyszerű papírfedelű kis füzet, kockás lapokkal. A tömegsírt, amelyben Radnóti Miklós földi maradványai is voltak, 1946. június 23-án exhumálták. 1946. augusztus 14-én temették el a kerepesi temetőben. Sírja ma is ott van a 41. parcellában.

Moravcsik Johanna
Budapest

A SZABADSÁGOS KATONA

(1985. 12. szám)

Névrokonom, Molnár Aurél fenti címmel közölt esete torz tréfa. De hasonló viccben nekem is volt részem.

Tizenegy havi frontszolgálatból sebesülten kerültem haza, jobb kezem három ujját odahagytam jóvátételben. Gyógyulásom és felülvizsgálatom után mint „szakszolgálatra alkalmasat" 1943. márc. 1-jével a szombathelyi helyőrségi kórházba helyeztek. Előző este érkeztem, másnap reggel „soron és renden kívüli díszben" jelentkeztem a kórházparancsnok irodájában. Barátságosan fogadott; „Beosztásodról majd holnap, most pihenj, szervusz." Utána a Király — ma Bajcsy-Zsilinszky — utcában egy köpcös generális tűnt fel. Feszesen tisztelegtem a széles lampasznak. Magához intett. „Vezérőrnagy úr, dr. M. Z. orvos főhadnagy alázatosan jelentkezem." „A főhadnagy úr nem tudja, hogy ezen az utcán tilos csizmában megjelenni?" „Alázatosan jelentem, tegnap este érkeztem, most jelentkeztem szolgálati helyemen az előírásos öltözetben. A tilalomról nem tudok." „Holnap déli 12-kor jelentkezik nálam kihallgatáson." — Így ismerkedtem meg vitéz M. Z. (csak a monogram azonos!) vezérőrnagy, honv. kerületi parancsnokkal, három vármegye urával.

Másnap öltözet ugyanaz, fényes csizma, nagyon fehér kesztyű! Leendő parancsnokom már ott izzadt, sápadozott a hadúr előszobájában. Én a rokkant veterán buta közömbösségével fogadtam az érthetetlen macerát. A segédtiszt bevezetett, a köpcös szigorúan elénk állt. — „Az alezredes úr nem oktatta ki a főhadnagy urat, hogy szigorúan megtiltottam, hogy a korzó utcáján... stb.?" — „Alázatosan jelentem, kioktattam." — „Főhadnagy úr?!" , „Az alezredes úr két percig fogadott, tilalomról nem volt szó." — „Alázatosan jelentem, kioktattam." — „Köszönöm, a főhadnagy úrral végeztem, az alezredes úr még marad." Két hét helyőrségi fogságot kaptam, hogy az ales mit kapott, nem tudom.

Minden ország hadseregében vannak faksznik, kár lenne tagadni. De hogy egy világégés közepén, egy kis nép hiábavaló erőfeszítése, vérhullása közepette honvédségi kerületi parancs tiltja a város főutcáján a csizmában való megjelenést; félelmetes szembekötősdi! S hogy egy alezredes e pitiáner ügyben szemhunyorítás nélkül valótlant állít; ez több, mint drill, ez szervilizmus!

dr. Molnár Zoltán
Szombathely, Mártírok tere 5/a.

STATISZTÁKAT KERESÜNK

(1985. 21. szám)

Fenti című cikkben bizonyos Gáspár Erzsébet és Márton Sándor, a Magyar Televízió szórakoztató osztályának munkatársai nyilatkoznak. Gáspár a statiszták díjazásáról szólt. Ilyen gázsikat sem a tévé, sem a MAFILM nem fizet, mert nem is fizethet. Egy statiszta napi 10 órás elfoglaltság után 200 forint gázsit kaphat. Ritka az az eset, például egy dokumentum- vagy reklámfilmnél, amikor pár óra alatt is megfizetik a 200 forintot. Ellentétben azzal, amit Gáspár állít, hogy „alig néhány órára 150—300 forint gázsit kap, de ha már egyetlen mondatot kell elmondania, ez az összeg 600—700 forintra emelkedik". Sajnos ebből sem igaz semmi. Ha egy sima statisztát „kiemelnek", hogy egy-egy szót, vagy mondatot mondjon — ez utóbbi nagy ritkaság — akkor is maximum 300—350 forint a gázsija. A félaktért mind a tévénél, mind a MAFILM-nál 500, az egész aktért 1000 forint a megállapított honorárium.

A filmszakmának olyan férfi statisztaszervezői vannak, akik 3—4 évtizede foglalkoznak statisztaszervezéssel: Baumholzer Tamás, Kőszegi Zoltán, Tichy Rezső, Ila Mihály többek közt. Mi, férfi szervezők egymást segítjük ki, ha netán nem volna nyilvántartásunkban olyan személy, akire a gyártásnak szüksége lenne. Nemrégiben a *Diagnózis* című műsorban szerepelt egy 100 kilós kisfiú, egy 120 kilós hölgy és egy 140 kilós férfi. A fiú és a férfi adott volt, csak a kövér hölgy hiányzott. Egy telefon Baumholzer kollégának és máris kezemben volt a neve, címe, telefonszáma. Sajnos az utóbbi időben egymás után jelentkeznek 2-3 évi statisztálás után szervezőknek nők. Tisztelet a kivételnek, de sajnos olyanok is, akik elmennek más-más szervezők forgatására, válogatására és azoknak az embereit csalják el, nagyobb összegű ígérgetéssel, ami természetesen nem teljesíthető. Jó lenne, a statisztaszervezés kapcsán ezekről a problémákról is írni.

Pánczél György
egy tíz éve működő
statisztaszervező

*

Kétségtelenül akad néhány olyan foglalkozás — például a nehéz fizikai munka —, amelyre nők nem alkalmasak. Nem értem, miért baj, hogy statisztaszervezőnek nők is jelentkeznek. Az pedig, hogy valaki hosszú ideje dolgozik ebben a szakmában, nem jár „előjogokkal". Ami az „elcsalásokat" illeti: ez elsősorban azokra a statisztákra vonatkozik — akik hogy minél többször szerepelhessenek mert anyagilag szükségük van rá — egyszerre több szervezőnél is jelentkeznek. Ezt semmilyen szabály nem tiltja. Mostanában egyre kevesebb tévéfilm és játékfilm készül anyagi okokból és ugyanezért még a statiszták létszámát is leszorítják. Emiatt a szervezők is kevesebbet keresnek, és élesedik közöttük a konkurrenciaharc. Szerintem ezt bizonyítja Pánczél György levele is. Ami pedig a díjazások összegét illeti: a számszerű adatokat Márton Sándortól, a tévé szórakoztató osztályának gyártásvezetőjétől mint illetékestől kaptam. Ezek átlagösszegek, s a szervezőkön is múlik, hogy a produkciótól ki mennyit tud „kiharcolni". Lehet, hogy Pánczél György kevesebbet, Gáspár Erzsébet esetében többet. Talán azért, mert nő? Ilyen az élet...

Garai Tamás

SZÁRAZ LÁBBAL A MAJNA SZÍNÉN

(1985. 21. szám)

Fenti címen a hamburgi *Stern* nyomán bemutatták egy leleményes würzburgi vízisíző úszó cipőjét. A mellékelt képen a hazai Csöszit láthatják, amelyre én már az ipari min-

taoltalmat is megkaptam. Sőt, gyártóm is van: a Marcali Építő- és Szakipari Szövetkezet. A tévében is szerepeltünk tavaly és egy idei Parabolában, pár pillanatra. A nyáron lesz szabad időm — egy általános iskolában tanítok —, akkor a Balatonon fogunk végig csoszogni.

Joó Tamás
7621 Pécs, Széchenyi tér 6.

KÜLDJÖN EGY KÉPET!

Elárvult néhány ecset

Jakoby Gyula festőművész nem volt könnyű természet, de karcos modora mögött mindig felcsillant szeretete, vonzó őszintesége, igazmondása. Látszólagos borulátása ellenére a küzdelmet nem adta fel soha. Sokszor nem ment a munka, s a világ dolgai sem igazodtak a józan ész méltányos elvárásaihoz. Érzékenyen figyelte mindig a magyarság sorsának fordulását a világban. Tájékozódott, vitatkozott, mesélt. Legszívesebben a munkások által hordott munkaruhában ült le beszélgetni. Önmagáról nem szeretett sokat mondani, de szavai nyomán láthattam azt a Kassát, amely annyir a szívéhez nőtt. Krúdys világ elevenedett meg, amelyben helyet kaptak a pályatársak és a város neves, valamint bohém személyiségei, újságírók és szerkesztők, híres bolondok és a ki-tudja-már-hányas számú hordár. Ilyenkor elővette a megőrzött fényképeket, újságcikkeket és beszélt az általa megidézett eseményekről. Persze, jeles művészekről is szó esett.

Nyughatatlan igényességére jellemző, hogy több képe alatt szunnyadnak régebbi festményálmai. Szigorúsága mérce marad.

Nem a pityókás ember részeg, hanem a világ az, mondja egyik régebbi képe, s a másikon a tárgyaló politikusok mellől vagy elől raboljják el Európát. Azért élt és festett, hogy ne engedjük!

Egy legutóbbi csehszlovákiai kiállításról írva, a Le Monde egy egész hasábot szentelt az 1903-ban Kassán született és 1985 áprilisában Kassán elhunyt művésznek. Nemrég Pesten, majd Miskolcon szerepelt kiállításon.

Balassa Zoltán

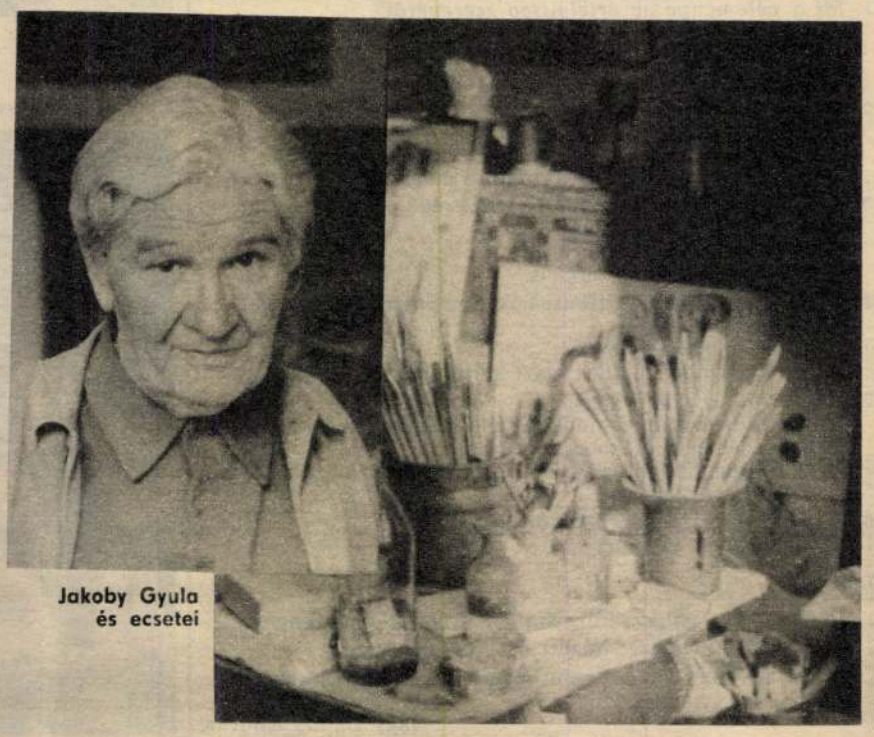

Jakoby Gyula és ecsetei

Jakabovics Miklós

„Régiségek boltja" (vers)

Korunk, Kolozsvár, 1970/5.

737.l.

MDK

Jakobsits János

Vázlat, vf.

Szépművészet. 1942.

45.l.

M. D. K.

JAKOBSON Károly ácsmester

A Császár-fürdő újjáépítésénél dolgozott (1841-)

Tervező: Hild József

Építőmester: Zillerbarth Mátyás

Budapest műemlékei II. Bp. 1962. 211. l.

JAKOBSOHN LÁSZLÓ, asztalosmester

Pesti aszatosmester volt 1828-ban. Belvárosi lakos. Helyrajzi szám 554.-Segédek száma 1.-összeirási szám 1288. 44.old.

BATÁRI FERENC: Pest-budai asztalosok 1828-ban 39.old.

AZ IPARMŰVÉSZETI MUZEUM ÉVKÖNYVEI, XIII. 1971.
Népmüv. Propaganda Iroda, Bp. 1971.

Jakobszki Károly

a Miskolci Képtárban kapták helyet képei.

Művészet Miskolcon.
1942. X. 11. TV. 14.35 |Ka|11|

MDK

Jakobtsits János

M.Képzőművészek Orsz.Szöv. és a Délvidéki Szépmives Céh ... kiáll. Ujvidéken. Szépmüvészet, 1941. 1.sz. 32 l.

Jakobtsits János, sz. 1912. Zombor

Csendélet, olaj

Tilosban, temp.

Délvidéki Szépmives Céh I. Bpesti kiáll. Műbarát 4o.
kiáll. 1943. márc.

Jakobovits János

festő

lapokra

Szépművészet

1943.864

ADOBE
Budapest V.
Bolyai-utca 12. III. 2.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Jakobbits János

l.

Szépmüvészet
1943. 92. l.

ARCHIVUM
a képzőművészet és iparművészet könyvtárából (Műcsarnok, Könyvtár, Nyílt)

V. Szabadság tér 12. III. em. 3.
Képzőművészeti Főiskola

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Jakobstads Jäns

fästa

Lod

=

Sär Delvidéki

2 81. l.

Jakobssits Jenő
Jenő
79. Csendélet, olaj. 700 P
Vízvárosi kiáll. Eml.
1943. dec.

Jakobitsits János

született

1912 Zombor

Ő Mihályt 40. évében,

1943. május

a Könyvtárunkban

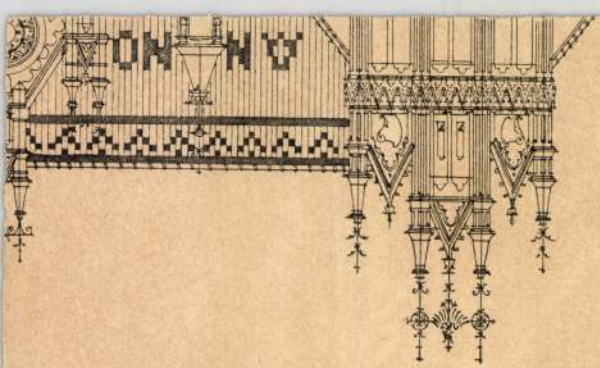

Jakobászik János

Pesti
Szül. 1912-ben. Jelenleg
Zomborban él -

Lásd

Szeged 1944
Dálvidéki találkk

Jakobovits János

Festő

l.

Szépművészet
1942.45. l.

Jakobfalvi János

festő

Önarckép.
a Délvidéki Képzőművészek
Céh Zombori
kiállításáról

Repr.

Művészet

1942. 43. 7. 14. l.

Jakobovits János

festő

Vkerinkiáll. 1943.

állami vásárlás, nem volt kiállítva:

Asszonyvirágok, vízf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Jakobstits János

festő

részt vett az alábbi kiállításon a műbarát helyiségében, mint a Délvidéki Képzőművész Cék tagja.

Pest 1943. márc. 20

(Délvidéki művészek kiállítása.)

23. Ferdinandy Mihály: A honfoglaló magyarok művészi kultúrájának nyomai a korai Árpád-korban. Bp. 1934.
24. Csabai István: Az erdélyi renaissance művészet. Bp. 1934.
25. Voit Pál: Az egri főszékesegyház. Eger, 1934.
26. Nagy Zoltán: A magyar litográfia története a XIX. században. Bp. 1934.
27. Schanzer Mária: Mednyánszky. Bp. 1935.
28. László Gyula: Adatok az avarkori műipar ó-keresztény kapcsolataihoz. Bp. 1935.
29. Gerevich László: A kassai Szent Erzsébet-templom szobrászata a XIV—XVI. században. Bp. 1935.
30. Ernst Mihály: A dunántúli falfestés Árpád-kori emlékei. Bp. 1935.
31. Takács Mária: Jankó János, 1833—1896. Bp. 1936.
32. Domanovszky György: Magyarország egyházi faépítészete. Bereg megye. Bp. 1936.
33. Grandpierre Edit: A kolozsvári Szent Mihály-templom. Bp. 19[illegible]
34. Molnár Ernő: A nagyjenő-tüskevári páloskolostor. Bp. 193[illegible]
35. Szőllősi Magda: Alessandro Tiarini bolognai festő. Bp. [illegible]
36. Rudnay Gyula: Warou Dániel körmöcbányai fővésnök 1729. Bp. 1936.

Jakoby Gyula

Született 1906-ban. Tanulmányai:
budapesti Képzőművészeti Főiskolán.
/Réti J. 1925-/ Kassán tanított rajzot.
1958-ban gyűjteményes kiállítása.

Fehete Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 334 l
136 l.

JAKOBY JÚLIUS (GYULA)

1945-ben több művével önálló kiállítása volt Kassán.

Tomáš Štraus: Anton Jasusch a vznik výtvarnoavantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 110. l.

JAKOBY JÚLIUS (GYULA)

sajáttárgyi, talán a mai napig nem
hazai
érdekelt [szakember] festő. A Krón János-ál-
lal szerzett iskolától került ki.

Tomáš Štraus: Autor Jasanek a zrod výtvarného
avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 29. l.

JAKOBY, JÚLIUS (GYULA)

Kivégzés előtt (Před popravou) 1929.

Reprodukció

Tomáš Štrauss: Autor Jánošík a vznik mýtického románu-rejzaraudgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 32. l.

Jaroby Gyula

verit Kontuly Bélával Jasussal, Kmelly Jánossal, Sokol Kálmánnal, Collinásy Györggyel, Feld Lajossal, Kollár Józseffel és Sipos Bélával kapcsolatban említi.

Tomáš Štraus: Anton Jasusek a szlovák nyelvművelésről avagy vulgarizmusok drámaíróknál. Bratislava, 1966. 36. l.

1) Jaroby Gyula

1903. május 28-án született Kassán
Ott végzi elemi és középiskolait
1925-ben felvették a Képzőművészeti Főiskolán
Lék és Pál és Lo mester osztályába a főiskolát
is végzi Kassán.
Ott Ilkón Gyuri jóbarát mesterségtársaival
folytatta tanulmányait
1934. Kassa. Első jelentős szereplés

Kiss Rezső: A állami díjas Jaroby Gyuláról
Alföld, 1969. VII. 92-93.

Gyurkovics Gyula
festő

1929. szept 8-30. nővére Gyurkovics Margit festőművésznővel állít ki a vásári nagy ítélte Kassa város nagydíját
1938. ápr 10-20. közös kiállítása a Karinthy Társaság termében
1942. dec 8-27. Gyurkovics csoportkiállításon szerepel
1945 óta Kassán él és dolgozik
1958-ban Porosszban rendezték meg kiállításait
1959-ben Budapesten a Kult. Kapcs. kiállítási termében
1967-ben a csehszlovák állam kiüntette
kiváló festészeti állami díjjal.

Új Szó: A állami díjas Gyurkovics Gyuláról
Alföld, 1969. VII. 92-93.

3) Jádroby Gyula
festő

Kerdeből fogva a kétkörmagyar és arab lovasok, íjászkeltek, elsősorban a dolgos földműves gazdasági aladjai, örök gondjai és örömei. Emberábrázolása a realisztikusabb jellegtől haladt a groteszk megformálás felé, közben azonban mindig a lelki tartalmak sűrített festői megjelenítésére törekedett.

Új Kelet: Ki állami díjas Jádroby Gyuláról
Képes Hét, 1969. VII. 92-93.

4. Jakoby György
Jobb

Nagy indulatai, amelyek sajnos önkitörés és
alkotás nem expressziós lázadásában jelentkez-
tek, inkább bizonyos elkötöttségben és hol
frontális, hol groteszk helyzetekben.
Jakobynál a tájkép valóban még „működik"
s nem „dramatizálódhat".
Életművének, tájképei, portréi, aktjai, morális
vallomásai egymást, különösen portré-
sorozata kiegészítik, hogy minden.

Új Ember: A állami díjas Jakoby György
Művész, 1969. VII. 92-93.

5) Jakobey Gyula
költő

amikor hozzányúlt versbéli önmagát rejtő és fejezi ki. Ilyenkor jele az annak is, hogy mint sajátosan lírai lesti a valóságot önmagán mélyen átszűrve, csak rá jellemző egyéni módon fejezi ki

1960-óta tucatnyi novaikja jelent meg, ezek közül több mint fele Kassa körépületeinek falait díszíti

Rüj Kerső: A állami díjas Jakobey Gyuláról
Alföld, 1969. VII. 92-93.

6. Jaroby György
festő

Művéből a pozsonyi és a Kassai Múzeum
egy és jelentős anyagot mondhat a
magáénak és magángyűjteményekben is
sok képével lehet találkozni.
Pályája még nem lezárult.

Új Szó: A állami díjas Jaroby Györkkel
készült, 1969. VII. 92-93.

Takáts Gyula: festő
Műtárgy Kassán van. Egy cseh szöveg is tájékoztat írt róla.
(Festőtársa: Tasszus Antal). A csehországi körutak nagy
kiállításokat adott neki

Dobossy László: A festő otthona
Irodalmi Szemle 1965/8. 802. l.

Kmetty

Jelen van a Derkovits-siremlék leleplezésénél.

Ámos Imre naplója

Magvető-almanach 1964/1. 265. l.

MDK

Jakoby Gyula

Mihalik Sándorné:Kassai képzőművészek kiállitása.
Felvidéki Ujság 1942. dec. 12. 4.l.

EDK

Jakoby Gyula, festőm.

festményein ideges, nyugtalanlelkü művészt ismerhetünk meg. -Sajátságosan viziószerüen látja a világot.

"Villamos"
" Utca este"

B.P.L.-nő: Velvidéki képzőművészet a Nemz.Szalonban.
Nemzeti Ujság.1916.márc.16.

MDK

Jakoby Gyula /Kassa/

Zsidó férfi, repr.

Képzőművészet 1932.

Jakoby

Alkotása, a velencei nemzetközi kiállításon szerepelt.

N.U.930.IV.8.

Jakoby Gyula
festő

A kassai karácsonyi képzőművészeti kiállításon a város részére megvásárolták egy művét.

Új Magyarság 1942. XII. 17

Irattárba érkezett: .....

Irattári jelzés:	Irattári szám:

Magyar királyi állam

Iktató-szám: ..... 19.....

.....osztály.

A beadvány { száma ..... kelte ..... beérkezése .....

Tárgy:

.....drb. mellékiet ..... csomag ..... súly

Jakoby Gyula

Szerepelt a Kassai Kazinczy-Társaság képzőművészeinek kiállításán.

Ny. h. 1939. V. 9.

MDK

Jakoby Gyula

Kirakat előtt

Utépités

Fürdőzők, temp.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 16 l.

M. D. K.

Julius Jakoby
festő

A Kulturalis Kapcsolatok Intézetében nyílik kiállítása.

Napló
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 15

7 l.

M. D. K.

Julius Jakoby
festő

A Ruhaszárítás, Fagylaltos, Cirkusz, Kép, a Borotválkozó önarckép, Festő állványnál, Festő a modellel c. művei a Kulturális Kapcsolatok Intézetében vannak kiállítva.

Dutka Mária: Julius Jakoby kiállítása
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 21.

4 l.

M. D. K.

Julius Jakoby
festő

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében van kiállítása

Napló.
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 18.

4 l.

M. D. K.

Julius Jakoby
festő

Kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetében

A Műcsarnok értesíti a kiállításlátogatókat

Magyar Nemzet, 1959. ápr. 29. 6l.

11. D. K.

Julius Jakoby
festő

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében kiállítja
műveit.

Kiállításai:
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 26

41.

M.D.K.

Julius Jakoby
festő

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében rendezett kiállítást.

Kiállítások.
Magyar Nemzet, 1959. május 10. 4 l.

-harmincas években mondhatni
leskörü elterjedtségen túl a
is megmutatkozik, hogy a mo-
emi rejtettebben vannak jelen
nyugodt, az impresszionisz-
klasszicista vonásokat hang-
tató felszin mögött. Kétség-
an itt szó, amely tehát je-
ző modern stilus kezdeménye-
esitését, másrészt a korszak
hetőségeivel való egyezkedést

gé behatárolható, a felismer-

JAKOBY Gyula

Pogány Ö Gábor. Csehszlovákiai magyar festő a Műcsarnokban.= Népszava, 112. 304. 1984. dec 29. 6.p. ill.

Bp Műcsarnok

JAKOBY Miklós épitész

Fertőd, esterházy kastély

KOPPÁNY-DERCSÉNYI-ÖRSI: Magyar kastélyok. Bp., 1990 22.p.

6L

Jacoby Miklós

mérnök Magyarországi szereplése és müködése különös tekintettel a fertődi kastély épité sére cimmel tanulmányt irt Valkó A./Müvészettörténeti Tanulmányok 1960.p.129-144/

Müvészet és felvilágosodás/Akadémia Kiadó1978
Zádor Anna: A felvilágosodáskori müvészet kutatásának kérdései 11o.o1.

Jakoby Miklós

szerepe a fertődi kastély tervezésében és épitésében. /A terv éttelmi szerzője Esterházy "Fényes" Miklós, a közreműködő épitészek - Mödelhammer, Jakoby Miklós, Hefele Menyhért - csak az ő elképzeléseinek megvalósitói/.

Balogh András: Ki rajzolta a fertődi v. Esterházy kastély vezértervét?
MüvtörtÉrt. 1969. 1. sz., p. 77-80.

Jakobos Olsefszky Imola

Kerámiák térben és időben Jakobos Olsefszky Imola műhelyében, Brassó

Brassónak, a műemlékekben gazdag erdélyi városnak, a Kárpát-medencétől az Al-Dunáig vezető utak adták meg évszázadok óta ipari, kereskedelmi és kulturális jelentőségét. A Kárpátok koszorújában fekvő, fallal és bástyatornyokkal megerősített erődvárosban — Günther Schuller építész XVI. századi akvarelljén — már jól látható a két legfontosabb épület: az evangélikus főtemplom, későbbi nevén Fekete Templom, valamint az 1440-ben megkezdett reneszánsz stílusú, óratoronnyal kiképzett városháza, mely ma Művészeti Múzeum.

A Fekete Templomot, melynek helyén egy XIII. századi templom állott, 1383 körül kezdték építeni. Nyugati homlokzata és három főhajója 1423—1474 között keletkezett. Két tornya közül, csak a déli készült el. Hatalmas méretével (hossza: 89 m), három hajóra oszló csarnok-szentélyével, 6 díszkapujával, gazdag külső és belső szobrászati díszeivel, templomi bútorzatával és számos más műtárgyával, a későgótika egyik kiemelkedő emléke. Fekete Templom elnevezését az 1689-i tűzvész után kapta, amikor anyaga, a Tömös-patak völgyéből származó homokkő, a füst és a lángok következtében szürke-fekete színű lett.

Helyreállítása majdnem egy évszázadig tartott, s az 1710—1720 közötti bővítések során két mellékhajója a templom egész hosszára kiterjedő karzatokkal nagyobbodott. Legjelentősebb kincsei közé számít a Kisázsiából származó, ma is a templom karzatait díszítő, 119 db anatóliai szőnyeg, melyeket a helybéli céhek és a város gazdag polgársága ajándékozott egykor a templomnak.

A Fekete Templom városában fehér világ fogad Jakobos Olsefszky Imola műhelyében: kerámiák, fajanszok, biszkvit-porcelánok hófehér világa.

A kerámia több évezredes történetében, a változó formák mellett éppen a színes máz, a színes festés, a porcelánnál a máz alatti színes díszítés, a kecses porcelánfigurák, és anyagának minél vékonyabb, finomabb kiképzése (tojáshéjporcelán, rizs-porcelán stb.) volt a technikai cél és a művészi eredmény.

Jakobos Olsefszky Imola munkái új értelmet adnak ennek az ősi anyagnak, amire és ahogyan felhasználja, alkalmazza, hasonlatos a szobrász hófehér márványához, de mégsem az. Nem szakít a kerámia évszázados tradícióival, hiszen el sem indult azon az úton. Nincsenek korsók, tálak, tányérok, nincsenek használati és díszedényei, sem színei, sem dekorjai. Csak a fehér máz van a fajanszon és a biszkvit-porcelán fehér, matt felülete. Mély önfegyelmű, homogén világ ez: tartalmában, megformálásában, formagazdagságában azonban annál meglepőbb. Sokoldalú, eredeti, egyéni, intellektuális művész világa.

Jakobos Olsefszky Imola 1943-ban született Kovásznán, és Kolozsvárott szerezte meg a diplomáját 1968-ban az ottani Művészeti Főiskolán. Az azt követő 10 év nem múlt el anélkül, hogy munkáival évente részt ne vett volna különböző kiállításokon. Már 1969-ben bemutatkozott a Bukarestben rendezett köztársasági iparművészeti kiállításon, és ugyanabban az évben Brassóban is. Egy év után újabb alkotásokkal szerepelt a szobrászati és iparművészeti tárlatokon. Érdekes feladatot jelentett számára 1974. évi munkája, amikor szülővárosának készült monumentális freskó munkatársaként dolgozott. Számos kiállítása közül kiemelkedik az 1977. évi Kerámia Szimpozion (Gyulafehérvár), valamint a következő évi erfurti kiállítás, mely utóbbi négyévenként, mint a dekoratív művészetek nagy seregszemléje kerül megrendezésre.

Összegező, értékelő megnyilatkozására az 1978-ban a brassói Victoria Galériában megrendezett, önálló kiállítása adott alkalmat Jakobos Olsefszky Imolának. A plakát nagyságú ismertető életpályájának eddigi legfontosabb állomásait sorolja fel, 27 kiállított alkotásának jegyzékével és néhány szép illusztrációval.

Jakobos Olsefszky Imola, a kerámikus szobrász egyik fő érdeklődési területe a falkiképzés, a térelhatárolás. Jól mutatja ezt „Ritmus" c. mázazott fajansz faldomborműve (110×65 cm), melyen az érzékenyen értelmi ritmusba rendezett díszítőelem plasztikai domborulatai a fatörzsek texturális emlékképeit idézik fel. Ez azonban úgy történik, hogy a hófehér fal-plasztika a napszak különböző órájában, a fény-árnyék ellentétes játékaként kapja meg festői plasztikiságát.

Másik fontos feladatának tudja a művész az enteriőr térelemeinek plasztikai értékű megalkotását. E gondolatkör és feladatkör megvalósításának különböző megközelítését és megoldását példázza az 1976-ban készült „Díszlámpá"-k (m.: 81 cm; m.: 72 cm; m.: 31 cm; mázazott fajansz). Az ún. végtelen mustrában körbefutó, félgömbalakú középdísszel ellátott mintázat a világítótest funkcionális szolgálatban áll: fényforrást áteresztő elem, mely alsó és felső megvilágításra egyaránt alkalmas.

Ezekből a fent leírt elemekből építkezve alakította ki „Dekoratív lámpaoszlop"-át (m.: 150 cm), amely ugyancsak 1976-ban, hófehér mázazott fajanszból készült.

Plasztikai térproblémák foglalkoztatják egy másirányú stúdiumában, amelyet „A hajó a kikötőben vesztegel" c. 1977-ben készült, porcelán-biszkvit munkáján láthatunk. (Egy elem: 42×42 cm). A szabadtéri elhelyezésre készült eredeti plasztikát egyik méltatója így mutatja be: „Különös, kiemelkedő darab — ötlet és megvalósulás szerencsés találkozása — „A hajó a kikötőben vesztegel" vagy „Veszteglő hajó" c. „elem": egy sodronykötél-darab, egy porcelán idegköteg, egy hurok-hullám, melyet különböző kombinációkban egymás mellé illesztve végtelen, izgató és gondolatébresztő felületeket nyerhetünk." (Lászlóffy Aladár: Fehér repülés. Utunk, 1978, 28. sz.)

Különleges térplasztikát jelent fehér mázzal bevont fajanszból készített „Genezis"-e (1977, m.: 70 cm). A pozitív és negatív formából kibontott önálló plasztikánál a belső és külső térdíszítő elemként való felhasználás volt a művész célja. A tartalmi-gondolati elem válik plasztikus térelemmé következő alkotásán, a „Csendélet"-en (1977, biszkvit-porcelán). Ez a munkája figyelemreméltó formázási képességeket mutat. E szobor-csendéletén felfigyelhetünk két olyan elemre, mely a továbbiakban metafora jelentőségűre emelkedik és belső tartalmak, gondolati értékek hordozójává válik. Mindamellett azonban nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy e nagyméretű kerámia plasztikák égetése tökéletes technikai tudást követel.

A „Tárgy drapériával" c. plasztikája (1977, m.: 44 cm, mázazott fajansz) egyrészt az előző csendélet drapéria-részének feldolgozását mélyíti el, másrészt átvezetni látszik az utóbbi évek egyik kiemelkedő alkotásához, az „Elektrá"-hoz (1978, biszkvit-porcelán). A meredek szirtparton álló kilenc archaikus alak hármas ritmusba rendezett csoportja, végtagok, taglejtések, arckifejezések jelzése nélkül, tömegük térbeli megformálásával a néma búcsú, a várakozás mély, intellektuálisan átélt, és plasztikailag kitűnően megoldott csoportozatot jelent. Kis mérete ellenére monumentális hatású, olyannyira, hogy nagyméretű térplasztika, emlékmű kibontását és megvalósítását rejti magában.

Az eredeti és egyéni szobrászalkatú kerámikus szólal meg az 1977-ben készült másik figurális kompozíciójából, a „Párkák"-ból is (m.: 24 cm Ø 30 cm). A félgömbön ülő három időtlen női figura fehér a fehéren: térben megoldott és elhelyezett testtartásuk, ennek megkomponált körvonala fejezi ki mégis tértől és időtől független, a lényegre redukált gondolati tartalmat, miközben a párkák fonala lassan-lassan elborítja a félgömb egy-egy részletét.

Utolsó alkotásaként nézzük meg a „Bolygó" c. mázazott fajanszot (1977, m.: 35 cm). A gömb, mint örök és ősi forma, a föld, a nap, az égitestek forgásának, forgástestének mértani modellje jelenik meg — talán a párkák fonalának szétszórt, maradék emlékeivel —, mely itt lehet a föld kérge, élő vagy halott természet darabja, motívuma, eleme, mint a földi élet metafora-értékű ábrázolása, a három kráterszerű nyílással, mely dísztelenül, egyértelműen és önmagában nyitja és nyújtja a földelem ősi voltát, hogy mint váza, befogadjon néhány szál virágot.

A fehéren fehér, a térben és időben végtelen világ ily módon válik önmagunkban színessé és konkrétan maivá Jakobos Olsefszky Imola kerámiáiban. Mindezt az átváltozást egyben a gondolati-értelmi azonosulás is előidézi. Minél fegyelmezettebben összefogott a művész kezenyomait viselő plasztikai alkotás, annál szuggesztívabban és erőteljesebben sugározza, tükrözi formai, tartalmi, művészi és emberi értékeit. A tér és idő így végtelenné válva kerámiában a ma emberére összpontosít, akit a művész körülvesz alkotásaival a szűkebb és tágabb világban.

Jakobos Olsefszky Imola munkásságával, alkotásaival érdemes lenne megismertetni a magyar közönséget is; mindez egy budapesti kiállítás keretében különleges élményt és ritka művészi értéket jelentene.

Koós Judith

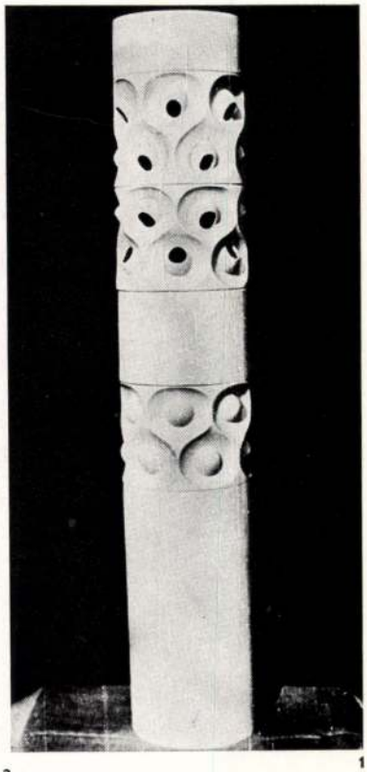

2 1

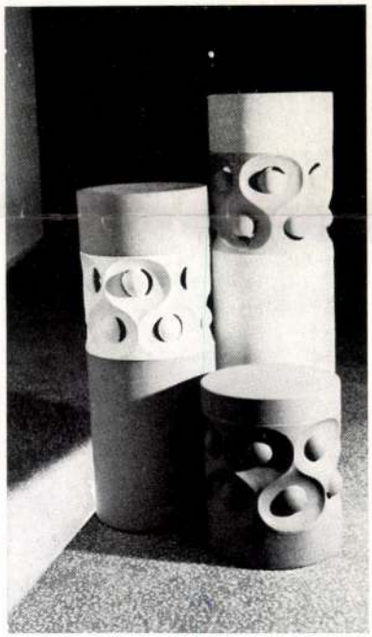

3

5

6

4

1. Couloir d'étage
2. L'imprimeuse du XVIe siècle, reconstruction de principe, conçue par Elemér Nagy; réalisée par Endre Fáy (KÖZTI) et la section de Sárvár de la Coopérative de Ménuiserie, Szombathely
3. Mise à jour des arcades renaissance dans l'espace du couloir du rez-de-chaussée
4. Salle d'honneur
5. Salle de célébration de mariages
6. Entrée de la bibliothèque

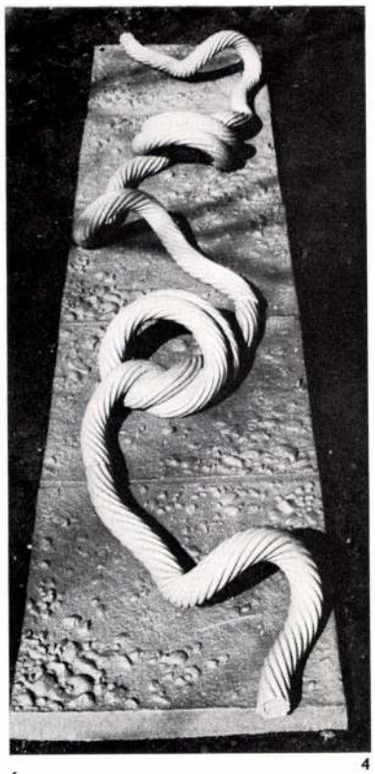

6

7

4

5

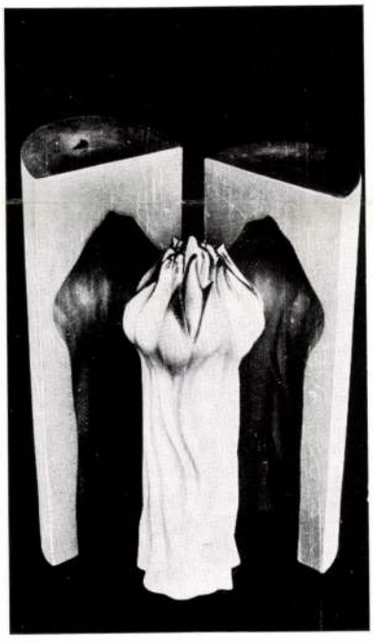

8

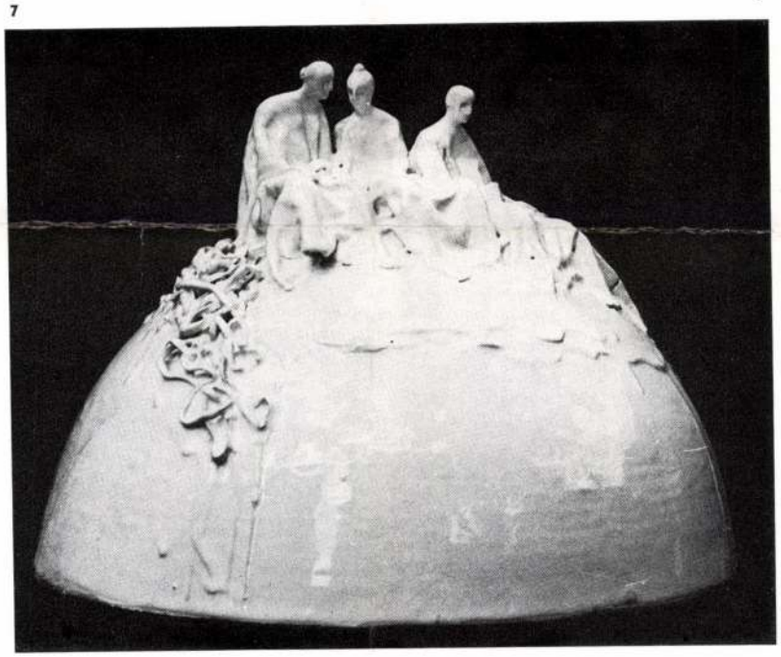

9

1. Dekoratív lámpaoszlop, 1976. Mázazott fajansz
2. Díszlámpák, 1976. Mázazott fajansz
3. Csendélet, 1977. Biszkvit porcelán
4. A hajó a kikötőben vesztegel, 1977. Egy elem 42x42 cm. Porcelán biszkvit
5. Elektra, 1978. Porcelán biszkvit
6. Genezis, 1977, hossz 70 cm. Mázazott fajansz
7. A párkák, 1977, h=24 cm, ∅=30 cm. Mázazott fajansz
8. Tárgy drapériával, 1977, h=44 cm. Mázazott fajansz
9. Ritmus, 1976. Mázazott fajansz
10. Bolygó, 1977, h=35 cm. Mázazott fajansz

1. Lampadaire orné d'une manière décorative, 1976. Faïence vernissée
2. Lampes ornementées, 1976. Faïence vernissée
3. Nature morte, 1977. Porcelaine biscuit
4. Bâteau stationnant au port, 1977. Chaque élément est de 42×42 cm. Porcelaine biscuit
5. Electra, 1978. Porcelaine biscuit
6. Genèse, 1977. Longueur de 70 cm. Faïence vernissée
7. Les Parques, 1977. Longueur de 24 cm, diamètre de 30 cm. Faïence vernissée
8. Objet avec drapérie, 1977. Longueur de 44 cm. Faïence vernissée
9. Rythme, 1976. Faïence vernissée
10. Satellite, 1977. Longueur de 35 cm. Faïence vernissée

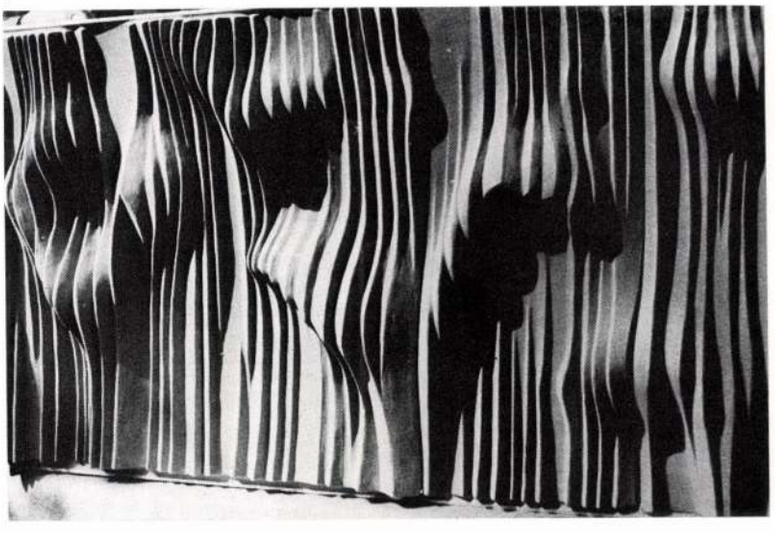

10

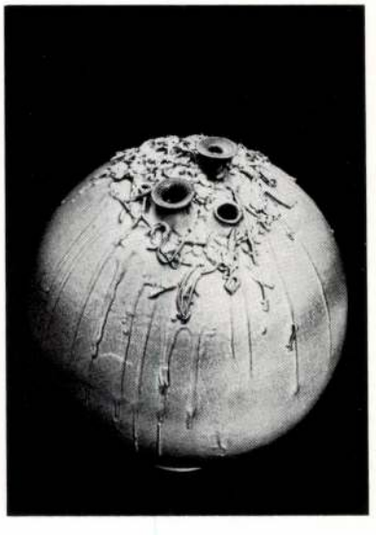

Győri színháztervek

A győri Xantus János Múzeum Fruhmann Antal győri építész-rajztanár szép rajzát őrzi 1839-ből (2). A rajz az első győri kőszínház homlokzatát ábrázolja. A hagyományok szerint a 18. század közepétől kerek két évszázadon keresztül a Rába folyó kis szigetén állt a győri színház, először fából, később téglából-kőből átépítve. Az 1830-as évek végén Fruhmann tervet készített az ideiglenes faszínház korszerűsítésére; a távlati kép az első győri színházterv egyetlen fennmaradt lapja. Fruhmann tervrajzát napjainkig számtalan újabb követte. Ha a tervpályázatok anyagát is beszámítjuk, nyolcvannál több terv készült, s bár ezekből soknak nyoma veszett, a jelentősebbeket az új színház átadása alkalmából sikerült összegyűjteni. A figyelemreméltó tervek nagyobb részét eddig nem ismertük.

Az első győri színháztervező, Fruhmann Antal a romantikus klasszicizmus jó vidéki mestere volt. A győri színház átalakítása során elsősorban az épület külső megformálása foglalkoztatta: hatásos, zárt épülettömböt formált, szép íves-oszlopos klasszicizáló főhomlokzattal. A belső hagyományos felépítésén alig változtatott. Külön előcsarnokot nem tervezett, a közlekedőket, lépcsőket és előtereket szűkre méretezte. Megtartotta a korábbi színház kétemeletes, páholykoszorús, faoszlopos-karzatos nézőterét is (1).

A múlt század végén Fruhmann színházépülete egyre kevésbé felelt meg rendeltetésének. A győrieket ekkor már hosszabb ideje új, nagyméretű színház építésének gondolata foglalkoztatta, a tervezés azonban sokáig nem jutott túl a különböző építési programok összeállításán. 1903-ban Ferdinand Fellner és Hermann Gottlieb Helmer építészek adtak ajánlatot a győri színház építésére. A neves építésziroda rövid idő alatt összeállította a 900 fős új győri színház építési programját. A remélt tervezési megbízás azonban elmaradt: Győr város tanácsa „kizárólag hazai művészek részvételével" tervpályázat kiírása mellett döntött. A tervpályázat lebonyolítására egyelőre nem került sor. 1913-ban újabb építési programot állítottak össze, amelyből arra következtethetünk, hogy a győriek szeme előtt még az 1910-es évek közepén is egy kevésbé korszerű, többszintes, páholysoros színház képe lebegett. Historizáló neoreneszánsz-neobarokk épület szerepelt például Lovas Zsigmond város mérnök 1912-ben közreadott programjavaslatának címlapján (3). A kis füzetre Belicska-Scholtz Hedvig akadt rá a győri múzeumban. Szembetűnő, hogy Lovas kezdetleges vázlata mennyire hasonlított a pozsonyi Nemzeti Színház kupolás, zsinórpadlásos neobarokk épületére.

Az első világháború után egy ideig nem került szóba az új színház építése; a győriek a meglevő, klasszicizáló színház átalakításának gondolatával foglalkoztak. Szőke Imre budapesti építész készítette az első tervsorozatot. Az építész a nézőtér korszerűsítésével és a főlépcsők áthelyezésével igyekezett tágasabbá tenni a meglevő épületbelsőt. A város először Szőkét kívánta megbízni a végleges tervek elkészítésével is, 1926 őszén aztán mégis tervpályázat kiírása mellett döntöttek. A pályázati hirdetmény heves vitát kavart. A Magyar Mérnök és Építész Egylet joggal kifogásolta a túlzó kiírást, a nagyon rövid határidőt és a beadandó munkarészek nagy számát.

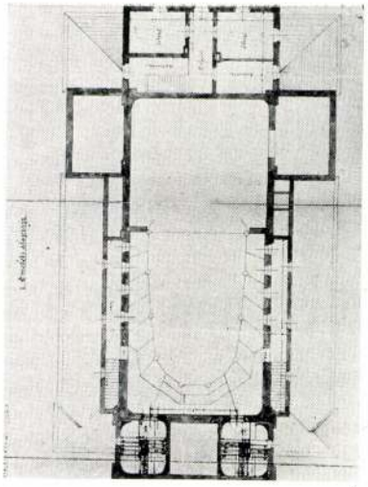

3 1

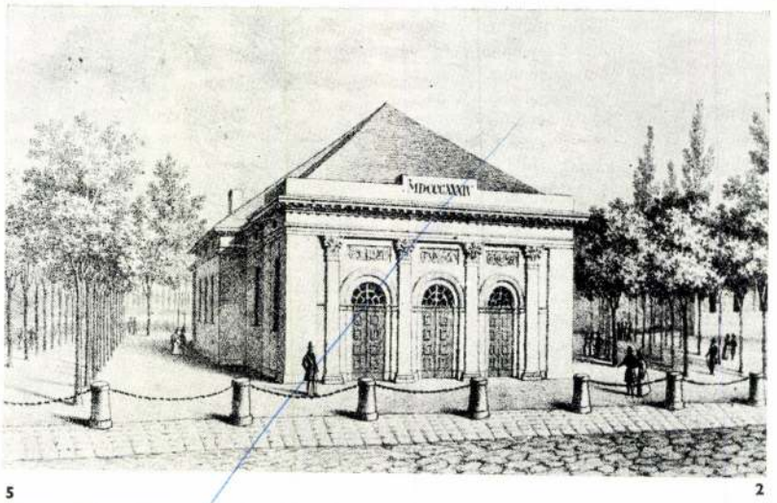

5 2

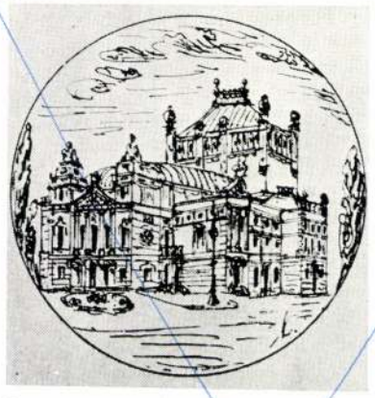

4

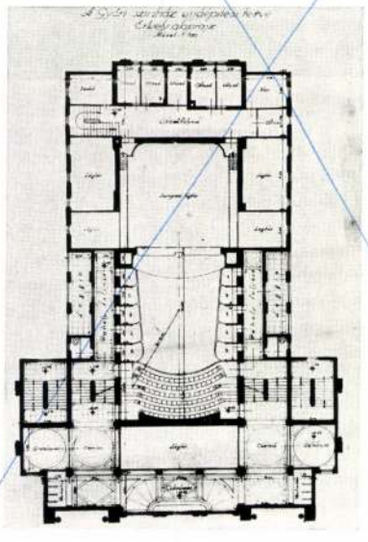

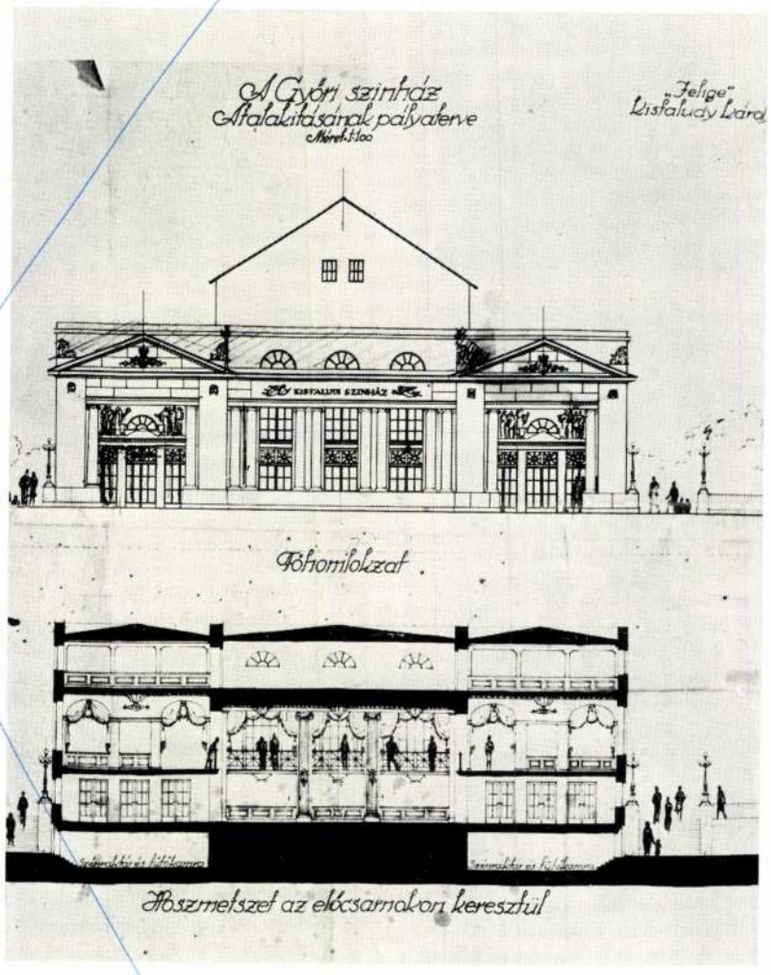

A Műemlékek Országos Bizottsága levélben nehezményezte, hogy a régi színház „művészi értékű, szobrászati dísszel is élénkített empire" homlokzatának megőrzése nem szerepelt a kiírás feltételei között. A város azonban szinte mindenben ragaszkodott az eredeti kiíráshoz; a Műemlékek Országos Bizottságát külön levélben értesítette, hogy a műemlék megtartására nem lát módot.

A beérkezett pályázatokat 1927. február 21-én bontották fel. Kiderült, hogy a nyertes terveket a színházépítés legjobb hazai szakemberei készítették. Sajnos a díjazott terveket a város nem őrizte meg, így alig tudunk róluk valamit. Nem ismerjük Medgyaszay István első díjas tervét sem. Kathy Imre feltételezi, hogy az építész elképzelése az 1926-ban tervei alapján felépült nagykanizsai színház megoldásához hasonlított. A korabeli szakértők „egyszerűnek, széphatásúnak és tiszta vonalúnak" ítélték Medgyaszay tervét. Vágó László második díjas munkáját a Magyar Színházi Intézet őrizte meg. A tervet tanulmányozva kitűnik, milyen nehéz feladatra vállalkoztak a pályázók. A régi, kisméretű színház főfalait meg kellett tartani, így a nézőtér szűkös méretein és kedvezőtlen alaprajzán aligha lehetett segíteni (4). Vágó az egész épületet egy szinttel megemelte és bejárati oldalán egy traktussal megtoldotta; itt szép, kétszintes erkélyes-galériás előcsarnokot alakított ki (5). Főhomlokzata enyhén historizáló, a régi, klasszicizáló épület hangját idézi, de arányai kiegyensúlyozottak, összhatása kellemes. A harmadik díjas terv szerzője Szeghalmy Bálint volt, Szőke Imre és Málnai Béla közös tervét pedig megvették.

1927 áprilisában — némi meglepetésre — a kiviteli tervezéssel a város a második díjas Vágó Lászlót bízta meg. A tervpályázat sikere azonban kevés embert győzött meg arról, hogy az új győri színház kérdését a meglevő épület átalakításával valóban meg lehet oldani. Az új színház megvalósításának szószólói között ott találjuk Medgyaszay Istvánt is. Hosszú vita után 1927 végén a város új színház építése mellett döntött. 1929 tavaszán újabb pályázatot írtak ki. A pályázóktól 900 néző elhelyezését kérték, a szükséges színpad méretét és a technikai helyiségek számát azonban igen szűkre szabták. A színház helyéül a városháza melletti területet jelölték ki. A bírálóbizottság 1929. október 7-én ült össze, elnöke dr. Hültl Dezső egyetemi tanár volt. A nyertesek között ismét legjobb építészeinket találjuk. Az első díjat Körmendy Nándor nyerte; alaprajzi javaslata nagyvonalú, talán kissé terjengős, jellegzetes homlokzatai (6) egysége

MDK

Jakoby N.

hirlapilletékbélyeg 1868. vésése

P: Unrein Jánostól Drahos Istvánig.
A Bélyeggyüjtő, 1937. 125-127 l.

Jakoby P. MDK

Őszi reggel, olf.

Miicsarnok 1879. nov. 2o.

Jakoby P. MDK

Tájkép juhokkal, tollrajz

Műcsarnok 1879. nov. 2o.

MDK

Jakobik Gyula épitőmester

tervezte az alábbi épületet

Barokk stilusu iker-bérpalota az uj Lipótvárosban. Vállalkozók Lapja. 1933. nov. 23. 4.l.

MDK

Jakobik Gyula

Bérház a Thököly uton, repr.

Képzőművészet 1934. 167.l.

Jakobides György

MDK

A mérges unoka, olf.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

Jakoby Miklós épitész M.D.K.

a fertődi Esterházy kastély kivitelezője

Genth.Müeml.1959 I. 99.

MDK.

Falubij Károly

1863. „Tanulmányfő" és
„Tengeri cirkáló" c. képeit a KT. megvásárolja

MDK-A-T.-1/76.

MDK

Mesterek a főiskolán. Főv. Képt. XLVII. kiáll. 1950. ápr.

MDK

Jakoby Károly
Deák Ferenc portréja, festm.
Széchenyi portréja, "

Szerb megszállás alatt... Magyar Szó, 1943. dec. 31, 4 l.

MDK.

Falusby Károly

1863. okt. 24. AKT miből való származását igazolja.

MDK-A-I.-1/108.

Jakoby

festőművész

Postatakarékpénztár aukciója - árverési csarnokában - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.II.8.

Jakoby Miklós

A Enterhány kastély építője

Balogh András: A „Mesterjegy" építője

Műemlékvédelem 1962 2. sz. 108. l.

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . . Varsalka

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jakoby Miklós

A. E. Martinelli és Melchior Hefele:
A ~~volt~~ tertödi volt Esterházy-
kastély. 1762-66. (tanulmány

Artner Tivadar: Évezredek művészete. Bp. 1965.
Gondolat k., 605 l., ill.

298 l.

Jakoby Miklós.

A. E. Martinelli és Melchior Hefele az Esterházy-kastély freskóinak, a „Magyar Versailles"-nak alkotói.

Artner Tivadar: Évezredek művészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., ill.

297. l.

A következő évben: 1925-ben megjelent Jókai és sportsorozatok rajzát *Helbing Ferenc* készítette.

Az 1926. évi pengő-filléres értékeknél az 1—8 f. (korona), 10—25 f. (Halász-bástya), 32 és 40 f., (királyi vár), 1—5 P. (Madonna) és az új piros portóbélyegek *Helbing Ferenc* terve alapján készültek, — a később megjelent 30—70 filléres bélyegek (királyi vár) változott rajzát *medgyesi Schwartz Antal* és *Koch Ernő* készítette. Az 1928-ban az új vízjelű papíroson és most már könyvnyomásban előállított 1—8 filléres értékek az eredeti *Helbing-féle* terv alapján *Brandmayer Vilmos* rajza után készültek.

Az új pengő-filléres légiposta bélyegek (1927) közül a 4-40 filléres értékeket *ifj. Pálinkás János*, 50 f.—5 P. értékeket pedig *Haranghy Jenő* terve alapján *Schirnböck Nándor* véste.

Az 1928. és 1929. évi Szent István sorozat, az 1930. évi Horthy és Szent Imre sorozat rajzait *Helbing Ferenc* készítette.

Az 1932-ben megjelent Szent Erzsébet sorozat 10 és 20 f-es értéke egy régi metszet, míg a 32 és 40 f-es érték *Lietzenmayer Károly* festménye után készült.

Ugyanezen évben jelent meg az új sorozat 4 új pengős értéke (1, 2, 5, 10 P.) Ezek rajzát *Helbing Ferenc* készítette. Az új arcképes bélyegek részben egykorú metszetek, részben fényképek alapján készültek.

1933-ban megjelent új légi-posta sorozat 10 és 16 f-es értékét *Helbing Ferenc*, a többi értéket *Márton Ferenc* rajzolta.

A gödöllői jamboree alkalmából kiadott 5 bélyeg rajzát *Helbing Ferenc* készítette.

1934-ben jelent meg az új, ú. n. kékportós sorozat. Ennek rajzát *Légrády Sándor* készítette.

Rákóczi Ferenc halálának 200 éves évfordulójára kiadott bélyegsorozat *Mányoki Ádám* egykorú festménye alapján készült, a keretet *Légrády Sándor* tervezte.

A Pázmány Péter sorozat 6, 16 és 20 f-es értéke egy régi metszet, a többi érték pedig *Hampel József* festménye után készült.

Az 1936. évi légi-posta sorozat és az ugyanezen évben megjelent Budavári sorozat rajzát *Légrády Sándor* készítette.

A folyó évben (1937) kiadott Nemzetközi Vásár bélyegeket *Drahos István* tervezte. *P*

Görögország a Balkán-szövetség (Jugoszlávia, Görögország, Románia és Törökország) államainak címereivel ellátott bélyegek kiadását tervezi.

Az athéni egyetem százéves emlékünnepére kiadott 3 drachmás bélyeget Londonban nyomatták.

Bulgáriában Cyrill és Method emlékére egy 5 értékű sorozat kiadása a legközelebbi napokban várható.

Irországban rövidesen megjelennek a nagy névértékű (2/6, 5 és 10 S.) bélyegek, melyek történelmi képeket fognak ábrázolni.

MAGYAR BÉLYEGUJDONSÁGOK

A jelenleg forgalomban lévő arcképes sorozatnak 5 filléres és 25 filléres kiegészítő értékei — mint legutóbbi számunkban előre jeleztük — május 5-én megjelentek.

Az 5 filléres rozsdavörös színű bélyeget Kölcsey Ferencnek, a magyar Himnusz költőjének arcképe, — a 25 filléres olajzöld színű bélyeget pedig Vörösmarty Mihálynak, a Szózat költőjének arcképe díszíti. Mindkét bélyeg raszteres mélynyomásban készült.

Az új bélyegeknek képét itt bemutatjuk.

NEUE UNGARISCHE MARKEN

Die jetzt in Kurs befindliche Bildnisserie, das wahre Pantheon berühmter Ungarn, wurde mit zwei Werten — zu 5 und 25 Fillér — reicher. Diese neuen Werte sind zwei leuchtenden Sternen der ungarischen Dichtkunst gewidmet.

Die 5 Fillér rostrote Marke stellt das Bildnis von *Ferenc Kölcsey* dar. Er wurde am 8. August 1790. in Szódemeter geboren, studierte im altehrwürdigen Kollegium in Debrecen, lernte deutsch und französisch und als Jurist trat er in Dienst des Komitats von Szatmár, welches ihn im Jahre 1832. als seinen Abgeordneten zum Landtag nach Pozsony (Pressburg) delegierte. Dort genoss er durch seine tiefsinnigen, kunstvoll aufgebauten Reden ein grosses Ansehen. Mit der Poesie befasste er sich seit seiner frühesten Jugend. Er stand unter dem Einflusse der deutschen Dichtkunst. Seine Gedichte sind von düsterem Geist, melancholischer Sehnsucht durchweht. Nur einige nehmen darunter einen kühneren, freudigeren Schwung. Sein Meisterwerk ist die „Hymne" (1823.), welche von *Ferenc Erkel* im Jahre 1844. majestätisch vertont die offizielle Nationalhymne von Ungarn wurde. Kölcsey starb am 24. August 1838. in Cseke (Kom. Szatmár). Sein ganzes Leben, jeder seiner Gedanken war rein, makellos. Einer der grössten Männer der ungarischen Nation, Baron Miklós *Wesselényi*, als er die Kunde von seinem Tode erhielt, rief aus: „Er gehörte nicht unter uns!".

Die 25 Fillér olivgrüne Marke ist *Mihály Vörösmarty*, einem der fruchtbarsten und genialsten ungarischen Dichter, gewidmet. Er wurde am 1. Dezember 1800. in Pusztanyék (Kom. Fejér) geboren. Studierte erst in Székesfehérvár und beendete seine Studien in Pest. Er trat zuerst mit lyrischen Gedichten hervor, wendete sich dann dem Drama zu. Im Jahre 1825. schrieb er sein Heldengedicht „Die Flucht Zaláns" (Zalán futása), dessen Erscheinen

telben, tervezte és kőre véste *Kraumann S.* 1874-ben ugyanezen bélyegek acélmetszetben készültek, az acélvésetet *Kovatsek István* készítette *Kraumann S.* tervei alapján.

Az 1874-ben megjelent levélbélyegek és újságbélyegek tervét *L'Hiver János* rajzolta, acélba *Haske Ferenc* véste. Az alapvonalkázást *Jung Emanuel* készítette.

Az 1900-ban megjelent turulos bélyegeket (filléres értékek), *Böhm János* rajzolta, a koronás értékeket *Tull Ödön* tervezte. Az újságbélyeg *Boross Rudolf* rajza után készült. A portobélyegeket *Herr Rezső* készítette.

Az 1916 évi Sürgős és Postatakarékbélyeg *Brandmayer Vilmos* rajza után készült.

A III. hadisegélybélyegek közül a 10 és 15 fillérest *Divéky Lajos* rajzolta, míg a 40 fillérest *Haranghy Jenő*. Itt meg kell jegyezni, hogy a 15 filléres bélyeg rajza már előzőleg megjelent, mint a cs. és k. 23. gyalogezred 2 filléres jótékonysági bélyege.

Az 1916. évben megjelent aratós bélyegek rajzát *Tull Ödön* készítette. (Ugyanezen rajz már 1910 évben is megjelent, mint a Nyiregyházai mezőgazdasági és ipari kiállítás alkalmi bélyege.) Az ugyanekkor megjelent parlamentes bélyegek rajzát *Brandmayer Vilmos* készítette.

A koronázási bélyegek *Pethely Gyula* rajza után készültek.

Az 1918. évi Károly-Zita bélyegeket *Földes Imre* rajzolta.

A tanácsköztársaság által 1919-ben kiadott fejes bélyegek tervezésében többen is közreműködtek. A 20 f. (Marx) és 80 f. (Engels) bélyegeket *Bokros Ferenc* rajzolta. A 45 filléres értéknél (Petőfi) a fejet *Fekete Oszkár*, a keretet *Bokros Ferenc* készítette. A 60 f. (Martinovits) és 75 F. (Dózsa) bélyegeknél a fejeket *Gróf József* terve alapján *Gara Arnold* rajzolta, míg a kereteket *Gróf József*. A véseteket *Kirchner Hermann* készítette.

Az 1920. évi búzakalászos bélyegek felülnyomását *Bokros Ferenc* tervezte.

Az ugyanezen évben megjelent hadifogoly bélyegeket *Helbing Ferenc* rajzolta, míg a véseteket *Kirchner Hermann* készítette.

Az elsőízben 1920-ban kiadott Madonnás korona-értékű bélyegeket *Helbing Ferenc* rajzolta.

Petőfi Sándor születésének 100 éves évfordulójára megjelent sorozatból a 10 és 15 koronás értékeket *Kovács Erzsébet*, a 25 koronást *Barabás* egykorú festménye után *Helbing Ferenc*, a 40 koronást *Haranghy Jenő* és az 50 koronást *Helbing Ferenc* rajzolta.

Az 1924 évben kiadott repülőbélyegeket (Ikarus) *Megyer-Mayer Antal* tervezte.

Az 1924. évben megjelent jótékonysági sorból a 300 koronás értéket *Biczó András*, az 500 koronást *Kovács Erzsébet* és az 1000 koronást *Helbing Ferenc* rajzolta.

könnyen elképzelhetjük, hogy aránylag mily kevésszámú Balaton-bélyeg kerülhetett felhasználásra. Hát még mily kis hányad őriztetett meg a gyűjtők részére és örömére!

Használatlan példányt eddig nem sikerült látnom. Állítólag gróf Dessewffynek volt néhány ilyen példánya, de ezek eltüntek, legalább is eddig nem tudtunk nyomukra akadni. Biró Marcel úr arra is emlékszik még, hogy a gróf Dessewffy-féle gyűjteményben egy balatoni gőhajózási vállalat levele is elfeküdt, melyben igazolták, hogy engedélyük volt arra, hogy a vonalukon szállított levelek és csomagok után a rendes kincstári bélyegeken kívül saját bélyegeikkel pótilletéket szedhessenek. Sajnos ez a levél sem került eddig elő.

Ezzel össze is foglaltam mindazt, amit a Balaton-bélyeggel kapcsolatban eddig megállapítani sikerült. Amint látjuk, még mindig sok a feltevés és következtetés és kevés a bizonyosság. Ha 30—40 év előtt foghattunk volna a kutatáshoz, akkor bizonyára sikerült volna még minden vonatkozásban kétségtelen tényeket megállapítani. Hiszen akkor még a „Z. S. G. T." tagjainak egyike-másika is életben lehetett még**) A reményt azonban nem szabad feladni és ezért ehelyütt is felkérem gyűjtőtársaimat, hogyha egy Balaton-bélyegről, vagy a Balaton-bélyeggel kapcsolatban álló bármily adatról tudomásuk van, szíveskedjenek azt lapunk szerkesztőségével közölni. Bélyegünk megérdemli, hogy szeretettel foglalkozzunk vele és a titokzatosság ködéből kiemelni igyekezzünk!

DRIL

xx) Biró Marcel úr mintegy 25 év előtt egy Freikopf nevű bécsi úrtól, aki magát boglári postamesternek, vagy postatisztviselőnek mondta, 4 Balaton-bélyeget szerzett meg és pedig egy vöröset levélen és 1-1 zöld, kék és vörösbarna (nyilván oxidált) használt „lose" példányt. Ezeket Haranghynak adta el darabonként 25 koronáért, mert nem tartotta komoly bélyegnek. A Haranghy-féle bélyegek annak idején Sekulához kerültek.

Unrein Jánostól Drahos Istvánig

A külföldi katalogusok csak részben és sokszor hibásan közlik a magyar bélyegek tervezőinek, illetve rajzolóinak nevét. Jelen összeállítás célja, hogy a magyar bélyeggyűjtőket erről a kérdésről tájékoztassa.

Igen gyakran előfordult az, hogy az elfogadott rajz nem volt alkalmas a tervbevett nyomdai eljárásnál közvetlen reprodukcióra, ebben az esetben a megfelelő kő, vagy acélvésetet nem a tervező, illetve rajzoló művész, hanem egy hozzáértő grafikus szakember végezte. Felsorolásomban ezt is figyelembe vettem.

Az 1871. kőnyomatos és az 1872-es réznyomatú bélyegeket *Unrein János* tervezte, míg az ehhez a sorhoz tartozó újságbélyeget *Kovatsek István* rajzolta. Az 1868-ban elsőízben kiadott hírlapilletékbélyegeket *Bayer* J. tervei alapján *Jakoby N.* véste. Ugyancsak *Jakoby* véste *Scharf A.* tervei alapján a határőrvidéki hírlapilletékbélyegeket is.

1873-ban jelentek meg a távirdabélyegek kőnyomatos kivi-

JAKOBOVITS Miklós

JÓZSA ISTVÁN

Tértanulmányok a teremtéshez

JAKOBOVITS MIKLÓS MŰVÉSZETÉRŐL

Jakobovits Miklós művészetét először is mint gondolkodói teljesítményt kell megragadnunk; olyan szellemi-szemléleti érlelődésfolyamat eredménye ugyanis, amelyben térkonstrukciói absztraktizálás és minimalizáló törekvések révén végül is az alkotás játékterét tisztázzák, sőt teremtik meg. Követni kell tehát – uram bocsá': lebontani – művészi gondolkodásának folyamatát, szavakba foglalni egy-egy alapgondolat megtestesülését... Mert legfőbb témája a teremtés folyamata maga, a megtestesülés, láthatóvá tevés és válás első néhány pillanata. Tér–szín–fény fogalmakban és viszonyaikban megragadható művészete évezredek hagyományait szintetizálja letisztult formában.

Falfelületet idéző képek, kollázsok, lenyomatok, öntvények. Színezett búzaréteg, gipsz, krétapor, márvány, fémdarabok. És az eredmény olyan műalkotás, amely nemcsak idéz egy illuzórikus harmadik dimenziót – apropó, perspektíva mint a térépítés alapfeltétele –, hanem a táblakép két dimenziójából kilép a térbe. De inkább hagyjuk a műfajt-műfajokat, azok meghatározása elvileg nélkülözhetetlen része a módszeres közeledésnek – de a módszeres közeledések csak akkor lennének fontosak, ha segítenének a továbblépésben. Jakobovits Miklós alkotásaihoz azonban nem ismert módszerek, modellek, elméletek alapján kell közelítenünk, műalkotását mint a század- és ezredvégi intermedialitás sajátos értelmezését kell leírnunk és értékelnünk. „Sajátos"... szóval képtárgyak, amelyek elsősorban mégis színeikben, azaz festményként hatnak. Jakobovits a festészet felől közelített és jutott eddig, alkotásai a festő képszerkesztő munkájának eredménye, művészete átértelmezett festészet, műalkotása újraértett festmény.

Pályája kezdetétől az absztrakcióra való törekvés jellemzi képeit – kezdetben némi expresszionista hangvétellel fűszerezve –, formaelemzésében, akárcsak Morandi vagy Tapies, a nonfiguratívig jutott. Motívumai, szimbólumai? Kör, kapu stb., a sort még folytathatnók, de fontosabb az, hogy gondolatainak kifejezéséhez tárgyakat – lapát, vödör, roncsdarabok –, mindennapi használati tárgyakat visz a vászonra. A pop-art, sőt Duchamp óta ismert eljárás, bármik lehetnek azok, cserélhetők, helyettesíthetők. Ezekben a groteszk és ironikus munkákban ugyanakkor saját életet élnek. Úgy kell tekintenünk őket, mint képzelt lényeket, újraköltött valóságot, így viszont nem amorf tárgyakról, nem is idegen lényekről lesz szó, hanem az emberről, kezdettől végig az emberről. Mert Jakobovits Miklós a líraiság intellektualizálásában és ironizálásában a plasztikai tér ritmusát kutatja, az emberi szellem archetipikus mozgásait követi, nonfiguratív képeiben paradox módon konkrét tereket alkot, amelyek ugyanakkor nem lokalizáltak. Eleve biztosítottak így egy univerzális nyitottság; az igazi műalkotás lélegzése, lételeme ez.

Megragadni, meghatározni a teret, láthatóvá tenni, ábrázolni, konkretizálni azt – a művészet, pontosabban az emberi kultúra és civilizáció hajnalától folyamatosan élő és követhető törekvés: a művész századok és ezredek hagyományait éli, nem öncélú hát kiragadni néhány korszakos fontosságú fordulópontot. A modern kor elején a korábbi kétdimenziós, illetve két

dik századi modern magyar líra egyik megújítójáról. És itt, ehhez a „polgári hagyományhoz" kapcsolódva idézhető föl az esszéista új Kosztolányi-képe is *(Az ötödik fal)*. Ennek a ragyogó esszének „újabb tollvonásai" azért is meglepőek, mert a nemzet mellé az anyanyelvet (az *irodalom* köztársaságát) mint *élő* hagyományt szintén fölemeli – sőt, ugyanarra a fokra – az értekező. „Amikor Ady azt mondja rólunk, magyarokról, hogy *Nekünk Mohács kell,* Kosztolányi, fülében forró ólommal azt bizonygatja, hogy nekünk nem Mohács kell, hanem irodalom kell!" S ugyanitt, összegezve: „a máig élő jelentős íróink között Kosztolányi az egyedüli – beleértve még Kazinczyt is –, akit az egész irodalom sorsa és jövője izgatott. Már-már filozófiai értelemben."

Kosztolányi *elárvult* Szabadkája közrejátszott-e – minden bizonnyal közrejátszott – a fönt említett, különleges szempontú portré megrajzolásában? Ha tudjuk Csoóri Dunatáj-vonzalmát, melynek a Németh László-i „tejtestvérség" csak az egyik pillére, nem férhet kétség az *igen* válaszához. Ebből az esszékötetéből is kiderül, hogy az író egyetemes magyarságképét – az *erők összevonása* a nemzet megerősödését is jelenti – nem csupán a kishazában, de számbavételre érdemes értékekkel Erdélyben, Délvidéken, Felvidéken és Kárpátalján is „fényesítik". (Lásd a *Forgácsok* vonatkozó részeit, illetve a *Petőfi-szobor Királyhelmecen, A temesvári alapkő, Millennium Kárpátalján* stb. című írásokat.) Sőt, az *örök városig* is elér történelmünk tekintélye *(Nemzeti ünnepünk Rómában)*.

Ha komolyan vesszük a sokak által leszólt *nemzetépítést* mint írói feladatot – márpedig Csoóri, nem utolsósorban a Balassi–Nagy László-tengelyhez igazodva, komolyan veszi –, akkor értékmentő gesztussal aktivizálni kell a múltat. Hogy helyükre kerüljenek az alapkövek: Kós Károly éppúgy, mint a mára csaknem elfeledett Illyés *(Bűnbak és lángész)*. Hogy ne kelljen hadakoznunk szomszédjaink „nyelvművelő" – helyesebben: *nyelvtipró* – mozgalmai ellen, és bátran mondhassuk: legalább olyan erős s ezáltal kikezdhetetlen a *lélekbeli egységünk,* mint az egyesülést ünnepelő románoké *(December elseje)*.

Csoóri, láthatjuk, ilyen „illúziók" rabja; s mert öregedvén is konok és következetes, nem könnyű őt letéríteni – minek is kellene – már jó korán kijelölt útjáról. Fölöttébb érdekes az a leleplező, korai önmagát (versízlését, politikai naivságát) pellengérre állító, szociográfiai tényekben igencsak gazdag rendhagyó *önéletrajz* (úgy is mint sajátságos *útikép)*, amelyben Zámoly, a két költőt – Csoórin kívül Csanádi Imrét – adó szülőföld valósággal megistenül. S az ötvenes évek padláslesöprései mellett megismerhetjük a falu nyomorúsága ellen lázadó vendég költők kis csapatát is (Benjámin László, Zelk Zoltán).

Mikor az emlékező azt írta hajdani bolyongása fölé címül: *Költők Zámolyon,* egyúttal azt is írhatta volna, hogy „Mózesként száraz lábbal a tengeren", vagy még inkább: „Kommunisták az égben". Mert tagadhatatlan, a később az eszmében csalódott, hitét vesztett két költő *akkor,* megsejtvén az ÁVH-ból kicsapó borzalmakat, szinte angyalként viselkedett. Ez a csoportos fotóból kiváló *énkép* azért is fontos számunkra, mert adalékul szolgálhat a *Tudósítás a toronyból* típusú – lírai és drámai színt egyként mutató – irodalmi szociográfiák családi tablójához.

„A nemzet közös ihlet" – idézi Csoóri Sándor oly sokszor könyvében a megvilágító klasszikust. S nemegyszer hangsúlyosan úgy is, hogy az egyik értékzónából a másikba átlépve – Kosztolányi példája-életműve nyomán – az anyanyelvet, ezt az égig tágítható, határtalan hazát egy röpke villanással ugyancsak körünkbe vonja. A *forgács* akkor igazi, ha – részegység ide vagy oda – az egészet tükrözi. „Egy nemzet kultúrája és erkölcse: alkotás. Mű. Remekmű, akár a nyelv. Így kell ápolnunk, használnunk, csiszolgatnunk, s vigyáznunk rá."

Ha illúzió ez a *figyelmet* és *fegyelmet* kívánó próba, ám legyen. Csak táplálhassa ezután is a ki nem mondott vagy csupán félig kimondott igazságok helyretevőjét, közös dolgaink apostolát. *(Széphalom Kiadó, 2001)*

dimenzió felé hajló ábrázolások világából a reneszánsz a perspektíva bevezetésével jelenti a kiutat; az Uccello-, Alberti-, Leonardo-féle perspektívákkal ragadták meg a teret. Az avantgárd formaforradalom a „tájkivágások", a kerethatások átértelmezésével hozott újat. A 20. század végi művészeti gondolkodás – installációk stb. – az intermedialitásban ezeket a korábbi eredményeket ötvözi, használja újra. Nos, a nagy történettel lényegében azonos a művészi teremtő folyamat, ugyanaz ismétlődik személyes léptékben. Élni tehát a tér misztériumát, sőt képrétegekben építkezve lebontani, linearizálni, újra felépíteni – íme, az alkotás, a világ(újra)teremtés folyamatának első lépései.

Mindezek ismeretében világosodik meg, hogy Jakobovits alkotásai táblaképek, festmények tehát, amelyek réteges építkezésükben mégis konkrét térviszonyokat teremtenek. Többnyire egyalakos, centrális kompozíciók, a kép reneszánsz stabilitása így tovább él. A térkivágással, a kerethatással az avantgárd hagyományra alapoz – El Liszickij stb. –, és a század eleji piktoobjektumok kelnek új életre századvégi intermediális képtárgyakban. Kerek vödör lapított mása – *A veder* –, az alkotás mint játék, illetve játék mint alkotás, és irónia mint módszer. Nem a szokott értelemben vett „kint" és „bent" rendje a fontos itt: ahogy ez a játék maga sem valamely eredményért folyik, a képekben a tárgyak tömegének ábrázolása sem azt a célt szolgálja, hogy a mélységet, a századok óta kutatott harmadik dimenziót konkretizálja. Azért összpontosítja a figyelmet a plasztikai, már-már szobrászi jellegre, hogy jelezze: munkájában – bagatell tárgyak, sőt olykor roncsok – nem a végeredmény a fontos, nem a kész mű, hanem az addig megtett út, a meghatározás, a keresés mint alkotó cselekvés. Jakobovits Miklós gondolkodásmodelleket állít ki. Térkísérletek, térjátékok, tértanulmányok – a teremtés első pillanatai ezek.

Ha térről beszélünk, akkor az időről is szólnunk kell. Illetve csak kellene, mert ezekben a képtárgyakban metafizikus lebegést találunk, a művész mintegy kikapcsolja az időt. Elsőre azt gondoljuk, hogy – akárcsak a tudatalatti mélyére ásó szürrealizmus metafizikus képeinek esetében – az idő megállt. Mégsem ezt az eljárást, illetve folytatását találjuk. Jakobovits következetesen gondolkodik, a minimalizálás e tekintetben azt jelenti, hogy a művész mintegy kikapcsolja az időt, csak a térrel foglalkozik.

Teret – illetve időtlenséget – nem perspektívákkal, kivágásokkal, kerethatással ábrázol a festő, hanem színekkel, kevés színnel és nagy, sima felületekkel. Színvilága leszűkített, szintén minimalizált, mint mikor egy dallamot egyetlen billentyűn játszunk le, hogy a ritmust tanulmányozhassuk. A festmény, ahogy a formákat archetipikus szerkezetekre vezeti vissza, végül egyetlen szín tónusvariációja lesz. És itt, a színekről szólva kell tisztáznunk, hogy Jakobovits Miklós képtárgyai végül is festmények, hiszen térfestmények, amelyekben a szín státusát a szín és fény viszonyban, illetve fogalompárban ragadhatjuk meg. A szín itt nem csupán egyszerű kellék. A szín lenyelte a fényt, írja Sedlmayr az avantgárd előtti századok művészetéről; a fény nem szűnik meg, hanem asszimilálódik, beépül a kép többi komponense közé. Az egész posztimpresszionista festészet stabilizálni igyekszik a fényhatást, így a színek összhatásának tisztaságát éri el, írja Guy Marica az avantgárdig követve a folyamatot. Jakobovits Miklós képtárgyaiban a szín és fény ötvözete először is önállósul, mint a nonfiguratív festményeken, és ami a legfontosabb, nem alárendelt szerepben, hanem a műalkotás konstruktív elemévé válva. És a szín és fény életes tere, a belső megvilágítású tér jelenti majd a festmény terét.

Anyagok, színek, technikák – mindez már a gondolat megtestesítésének utolsó lépései, ám ez a vetület művészettörténeti kötődéseket is jelez, egyszerre hat itt őskori és 20. századi absztrakt és nonfiguratív és pop-art, ironia és meditáció, festmény és szoborszerű tárgy. Végül is mit jelent Jakobovits gondolkodói, művészi teljesítménye ezen a század- és ezredvégen? Alkotásaiban a tárgyak tulajdonképpen elvesztik terüket, idejüket, kilépnek önazonosságuk partikularitásából, és jelekké válnak. A felhasznált anyagok, tárgyak, színek, technikák a minima-

lizálásban végül is egyetlen jel összetevői lesznek. Egyetlen jel – a művészetek legnagyobbjait idézhetnénk, hogyan is törekedtek a legminimálisabb eszközökkel kifejezni a legnagyobb gondolatokat. Keserves út ez az egyszerűségig – írta a költő. Jakobovits Miklós képtárgyainak egyszerűsége már a bonyolulton túli egyszerűség, a lényegkeresésnek az a foka és fajtája, amely már az ősi barlangrajzok absztraktjában fellelhető. Évezredek hagyományait szintetizálja tehát egy sajátos látványban, amely először is a szemnek szép, aztán a látvány mögött megnyílik a gondolati tér mélysége.

Festmény? Kétségkívül igen, a művész a festészettől jutott idáig, műalkotása végeredményben a festő, a képszerkesztő, a képépítő, a képalkotó munkája. Festőként használ, ötvöz egybe egymástól távol álló technikákat, anyagokat, Műalkotása így lesz intermediális, művészete tágabban értelmezett festészet. Mert legfőbb témája a piktúra maga, annak lehetőségeit keresi, illetve alkotja meg. Mert képtárgya, festménye egyszersmind metakép is, a művész magának az alkotásnak, a világteremtésnek a folyamatáról szól.

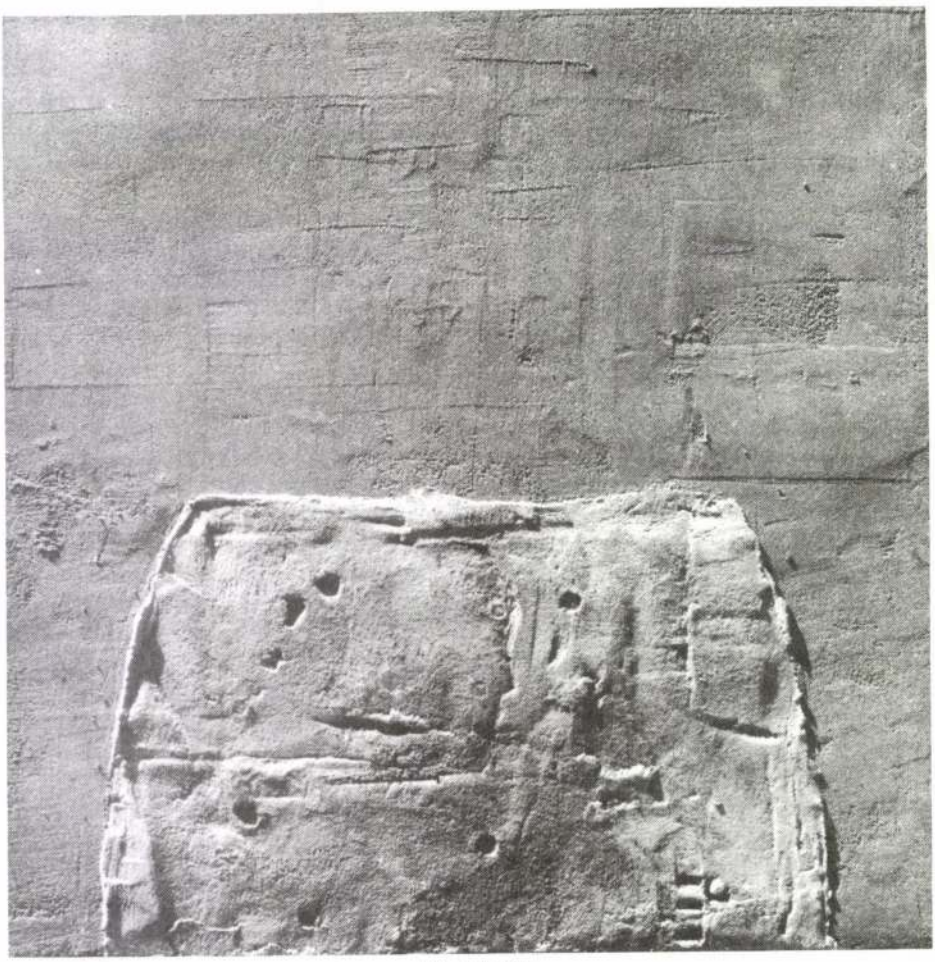

Titok (1995)

JAKOBOVITS MIKLÓS

JAKOBOVITS Miklós: Mineumtól a városlépig. = Korunk, 46, 1985/2. 147–148. l.

–elm.

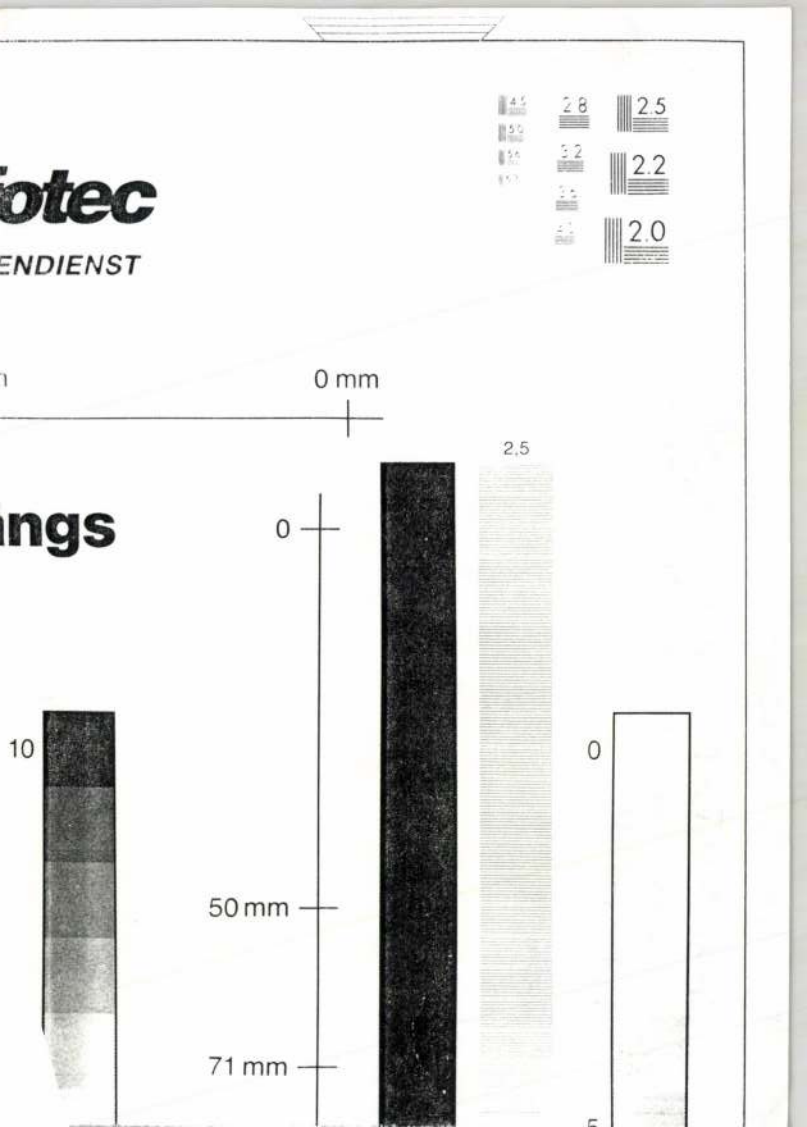
2.8
2.5
3.2
2.2
2.0
0 mm
2,5
0
10
0
50 mm
71 mm

Jakobsen Robert

RJ. 220 vas 36 x 27 x 27 cm

XX. Századi Művészet
Szépművészeti Múzeum - 1975.

JAKOBOVITS Miklós festő

9. 55.
10. 59. Varadinum '92

Új Művészet 1992

2010 frt azaz: Kettő-ezer tíz
tal ide mellékelve akon Kérés-
eg Küldeni, hogy az egész kiál-
ő szegről két szőrről egy II-ik fokozat,
ti 45 forint bélyeggel ellátott nyug
állítani és ide meg Küldeni szíves-
ék, a melynek megérkezével
legekről adott ideiglenes nyugta
ászra fogom Küldeni.
való tisztelettel

Imreg István
Kirendelt pénztáros

JAKOBOVITS Miklós *86, 145, 146,* **57**
Kolozsvár, 1936. augusztus 9.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

állásfoglalására sokszor előnyte-

keresztény közösségek "élcsapat"
várva várt és végre elnyert sza-
gegyház" jelleg jelentkezett. Az
se, a hit még lendületesebb terje-
tanitások gyors térhóditását. A
nnyi, csak éppen más- és újféle ki-
yházra, mint az üldözések idején:
nő részesüléstől kezdve a krisztusi
básúvá formálásáig ~~/arianizmus/~~.
mondás, hogy "veletek vagyok

Jakobey Lánmed.

l.

Evang. templ.

329.449. l

STEINBACH KATALIN
Hirlapbizományos
KISKUNHALAS.

Jakobovits Miklós

Gondolatok az erdélyi képzőművészetről

„Egy írásnak a hangulata mered meg leginkább..." – vallja a műkritikáról Jakobovits Miklós. Helyszín* című 1993-ban megjelent kötetének hangulatát éppen az adja, hogy belőle a képzőművész-műkritikus szól az olvasóhoz.

Műkincsvédelem – összegezhetném tömören a kötet lényegét. A negyvenkét esszeisztikus vallomás egyike ezt a címet is viseli, de ez a legfontosabb jellemzője szinte valamennyi írásának. Akár a műemlékek védelméről, a restaurátori munkáról, akár az erdélyi képzőművészet gyökereiről, az idősebb vagy fiatalabb pályatársak munkáiról van szó. Ezt a művészetpártolói szellemet sugallja a vissza-visszatérő gondolat, amely a kritika szerepét elemzi. „A közönség meggyőzését szolgálja, ha a sorok között érezzük a műkritikus etikai súlyát, de kereső bizonytalanságát is..." – írja a Monográfia és köznevelés című tanulmányában. Másutt arról szól, mennyire káros lehet a túlértékelés, az agyondicsérés egy életmű, egy művész értékelésében. Mert a könnyedén adományozott díszítőjelzők az ítélet hitelét rontják. Megkopnak, s már akkor sem lesznek meggyőzőek, ha valódi értékek megjelölésére szolgálnak.

Mindezen megállapítások nem absztrakt eszmefuttatásokként jelentkeznek, hanem konkrétan albumok, monográfiák és kritikák elemzésekor. „A kritikus feladata – a közönség tájékoztatása mellett –, hogy véleményével segítse a művészt fejlődési fokának lemérésében" – olvassuk másutt.

A kötet állandóan visszatérő gondolata a nemzeti sajátosság és egyetemesség jelentkezése az erdélyi képzőművészetben, amelyet az itt élő nemzetiségi konglomerátum hozott létre. A román képzőművészek kolorisztikája, a magyarok képszerkesztése, a szászok–svábok ornamentalisztikus beállítottsága. A szerző az antropológikus, pszicho-szociális vonásokat hangsúlyozza, hogy aztán más helyen, egy Tasso Marchini művészetéről tett megjegyzésében (aki olasz–szerb származású) a táj és a szociális környezet befolyását emelje ki. Ez, az egyébként konkrét példákkal alátámasztott okfejtés természetes módon folytatódik Nagy Albert életművének méltatásával, akit Nagy István és Nagy Imre mellett a legmarkánsabb erdélyi festőegyéniségnek tart. „Esetében valóban szemtanúi lehetünk annak a festői gyakorlatnak, ahol a nemzeti karaktert nem a népi ruhák felhasználása dönti el, hanem egy közösség azonos lelkületét meghatározó sorsszerű megérzés" – írja. Sorsszerűnek nevezi Jakobovits Miklós azt a hangulatot, amit a nagy alberti, műtermül szolgáló padlásszoba árasztott, az egyszerű, puritán légkört. A festőnél még diákkorában tett első látogatása kitörölhetetlen élményt hagyott benne.

A művészek önéletírása, az őket bemutató monográfiák, visszaemlékezések, képzőművészeti ismeretterjesztő írások kritikája – íme, néhány a kötetben még fellelhető témakörök közül. Természetesen mindegyikükben ott az egyéni hozzáállás, a művész szemrevételezése, értékítélete. Valójában ez adja az írások különleges értékét, hitelét: nem a képzőművészet berkein kívülről, hanem annak soraiból szólnak az olvasóhoz.

Németh Júlia

* Jakobovits Miklós: Helyszín; Gondolatok az erdélyi képzőművészetről, Literatus Kiadó, 1993.

16.00: Ilona Christen – naprakész talkshow
17.00: Hans Meiser – kerekasztal-beszélgetés
18.00: Ki itt a főnök? – am. filmsor.
18.30: Borzasztó kedves család – am. filmsor.
19.00: Családi kötelék – am. filmsor.
19.30: Telefontéma
20.10: Robbanékony – magazin
20.40: Jó idők, rossz idők – német f.-sor.
21.15: Népzenei melódiák
22.15: Stangl, a fogadós – szính. közv.
22.45: Sajt
23.15: Hogyan, kérem? – show-műsor
0.15: Gottschalk-show – késő esti show
1.00: RTL – Éjszakai hírek
1.30: Éjszaka!
2.00: A fekete nimfomán – ol. szexf.
3.30: Két bajor a háremben – német vígjáték

SAT.1

7.00: Jó reggelt a SAT 1-gyel!
10.00: Alf – am. vígjátéksor.
10.30: Szerelemhajó
11.25: Bonanza – am. westernsor.
12.20: Fiatal és nyugtalan – am. sci-fi-sor.
13.15: Szerencsekerék
14.00: Szerelemhajó
15.00: Szomszédok – ausztrál családsor.
15.30: Alf – am. vígjátéksor.
16.00: Bonanza – am. westernsor.
17.00: Őrszekerek – sci-fi-sor.
18.00: 5 X 5 – játék
19.00: Mindent vagy semmit
0.30: Mac Gyver – sor.
1.35: Londoni Rádió (ism.)
1.40: Sport-stúdió
2.20: Starsky és Hutck (ism.)
3.30: A-Team (ism.)
4.30: Ismétlések

A KOLOZSVÁRI RÁDIÓ MAGYAR NYELVŰ MŰSORA

8.00–10.00: „Közben egy kis muzsika" – zenés riportműsor. Regényes nyomozások; Moldován Rokk Melinda jegyzete; Komolyzenei érdekességek. Alexander Skriabin alkotóművészete; A nap interjúja.
18.00–20.00: Nap-óra. Zenés riportműsor; Lapozgató; Kaleidoszkóp; Egy rádiós naplójából; Intertop: metál-lista.

A KOSSUTH RÁDIÓ MŰSORÁBÓL AJÁNLJUK

9.10: Törvénykönyv
12.05: Cigányfélóra
12.35: Levelek Áprilkának, 1990
14.05: Gyermekszemmel
14.15: Törvényhozó
14.30: Zsidó vallási félóra
16.35: Hitélet és történelem
17.20: Népzenei portré
20.40: Descartes úr és a szenvedély
21.05: Magyar daloskert
22.05: „Nem lehet feladni"
23.30: Jogálom
0.05: Hangversenymúzeum

MOZI

KOLOZSVÁR

tó (rendezte: Mihai Constantinescu) – MŰVÉSZ (11, 13, 15, 17, 19).

Robin Hood – Férfiak alsóban – amerikai (Cary Elwes, Richard Lewis) – MĂRĂŞTI A-TEREM (11, 13, 15, 17, 19).

Commander – olasz (David Light, Max Laurel) – MĂRĂŞTI B-TEREM (14, 16, 18).

Testvéri szeretet – indiai (Dharmenda, Shakti Kapoor) – DACIA A-TEREM (13.30, 16, 18.30).

Az utolsó kaland – amerikai (Schwarzenegger, Austin O'Brien) – DACIA B-TEREM (14, 16.30, 18.45).

Jurassic Park – amerikai (három Oscar-díj 1993-ban) – FAVORIT (április 7: 11, 13.30, 16, 18.30).

Büntetés ítélet nélkül – amerikai – APOLLÓ (április 7: 16, 18).

TORDA

Megrázkódtatások – amerikai bemutató (Michael Murphy) – IFJÚSÁGI A-TEREM.

Egy kommandó a sivatagban – amerikai bemutató (Nick Cassavetes, Eric Douglas) – IFJÚSÁGI B-TEREM.

Silver – amerikai bemutató (Sharon Stone) – FOX.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Ma este fél 7 órakor: Sütő András: **Ugató madár (Magyarok három felvonásba)**. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Magyar Társulatának vendégjátéka.

ZENE

Ma este 7 órakor az Egyetemiek Há-

Művészek a nagy évforduló küszöbén

A GYŐZELEM SZOBRA

Látogatás Constantin Popovici műtermében

Az argeşi vízierőmű felett emelkedő impozáns emlékmű és a Bacău főterét ékesítő gyönyörű Bacovia-szobor élvonalba emelte alkotójukat, Constantin Popovici fiatal szobrászművészt. De ezeken kívül több kiállításon bizonyította kivételes tehetségét. Szobrait mély, művészi elgondolás, költői sugárzás jellemzi.

A fővárosi Căderea Bastiliei utcai műtermében kerestük fel Constantin Popovici-ot; ő is — mint a hazai képzőművészek legtöbbje — a köztársasági évfordulóra készül, méghozzá igen jelentős alkotással.

A tágas műtermet csaknem teljesen betölti a befejezés előtt álló szobormű: előrelendülő — szinte repülő —, lobogó hajú fiatal leány kinyújtott kezében az atommodell, a nukleáris energia szimbóluma.

— A Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának megrendelésére készítem ezt a szobrot, amelyet hazánk nagy ünnepének, a Köztársaság 25. évfordulójának tiszteletére állítanak fel. Címe: Győzelem. Alkotásommal a fiatalság erejét, alkotólendületét, optimizmusát, a kommunista jövőbe ívelését kívántam kifejezni. Szerte az országban városok, gyárak, üzemek, erőművek, lakóházak, középületek, kórházak, iskolák épülnek... az egész ország egy hatalmas munkatelep, és mindenütt ott látjuk a fiatalokat, akik a jövőbe vetett fiatalos hittel dolgoznak. Ezt a hitet az eltelt huszonöt esztendő óriási eredményei erősítik. Nehéz mindezt egyetlen szoborban kifejezni...

Nagy rajztömböt vesz elő, és mutatja a vázlatok halmazát. Rengeteg töprengést, gondolatba mélyedést, fantáziacsapongást igazolnak ezek a kusza, vázlatos rajzok. Mennyi átvirrasztott éjszakai óra pergett le, amíg megszületett a végső megoldás. Meg is jegyeztem ezt.

— Igaz, talán tovább tartott, mint magának a szobornak az elkészítése. De — remélem — végül is sikerült kifejeznem azt, amit akartam. Már az utolsó simításokat végzem, és aztán viszik bronzba önteni. Az évfordulón a rendeltetési helyén kell állnia: a KISZ KB Oneşti utcai székháza előtt.

Bizonyos, hogy díszére fog válni a fővárosnak.

P. L.

Constantin Popovici az utolsó simításokat végzi Győzelem c. szobrán

Jakabovics Miklós műtermében

Ránézek Jakabovics Miklós képeire, s megkérdezem: ilyenek vagyunk mi, emberek?

Ha elfogadom a képlet igazságát, fel kell adnom az illúzióimat. S megállapítom, hogy nem vagyunk tökéletesek.

Jakabovics nem azt látja meg az emberben, hogy milyen nagy dolgokra képes. Hanem hogy mennyire groteszk, gyarló, elesett. Hogy milyen mértékben rabja a testének.

Vajon valóban így van? Ilyenek vagyunk? De hisz ez nevetséges. Nevetek magamon, nevetek embertársaimon... És ránézek a képek valamelyikére. Elszorul a torkom, elkedvetlenedem.

Mert min nevethetnék? Ez nem játék, hanem sors. Mégpedig komoly, súlyos sors. Embersors.

Az ember a hőse a képeknek. Még azoknak is, amelyeken esetleg nincs is ember, hanem csak tárgyak vannak. Általuk is az ember szól.

A művész megmutatja az emberi tisztaságot. A tisztaság utáni vágyat. Érzékelteti ezt minden képén. Még a tisztátalanság ábrázatán is.

Mindezt mélyen, humánus érzéssel teszi. Az emberért való aggódással, mély átéléssel...

Komolynak tartom ezt a művészetet. Komolynak, mert emberfogantatású. Mert a humánum szülötte.

És mert festői tudás, kulturáltság ölt testet benne.

Jakabovics nem szereti a színek harsogását. Visszafojt, visszaszorít minden rendellenest. Kerüli a kontrasztokat. A hangoskodó ellentéteket. Van képe, melyen csak egy szín uralkodik. De annak aztán ezer változatát álmodja egymás mellé. Nem láttam dolgozni, de azt hiszem, olyankor nagyon boldog. Megszállottja mesterségének, azt is mondhatnám: rabja, szerelmese művészetének. Az alkotás öröme érződik munkáin.

S végül hadd mondjuk meg azt is, hogy Nagyváradon él. 12 éve végezte el az akadémiát. 35 éves.

Kezdetben a Múzeumnál dolgozott. Most csak a festészettel foglalkozik. És ez számára a legnagyobb öröm.

Néha egy-két rézkarcot, dombormüvet is készít. De ez csak játék igazi szenvedélye, a színek költészete mellett.

GAZDA JÓZSEF

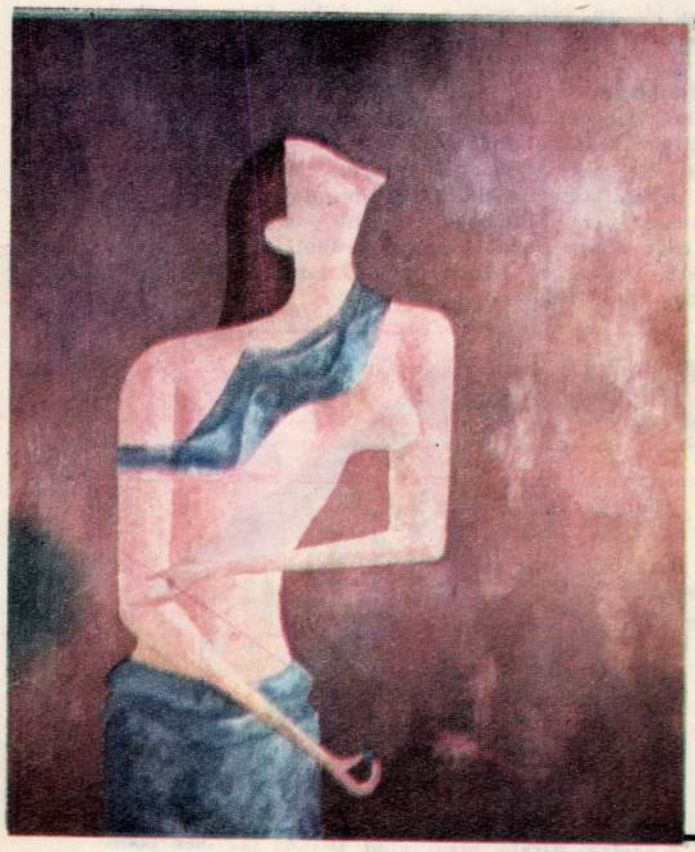

Jakabovics Miklós: Kék drapériás hölgy

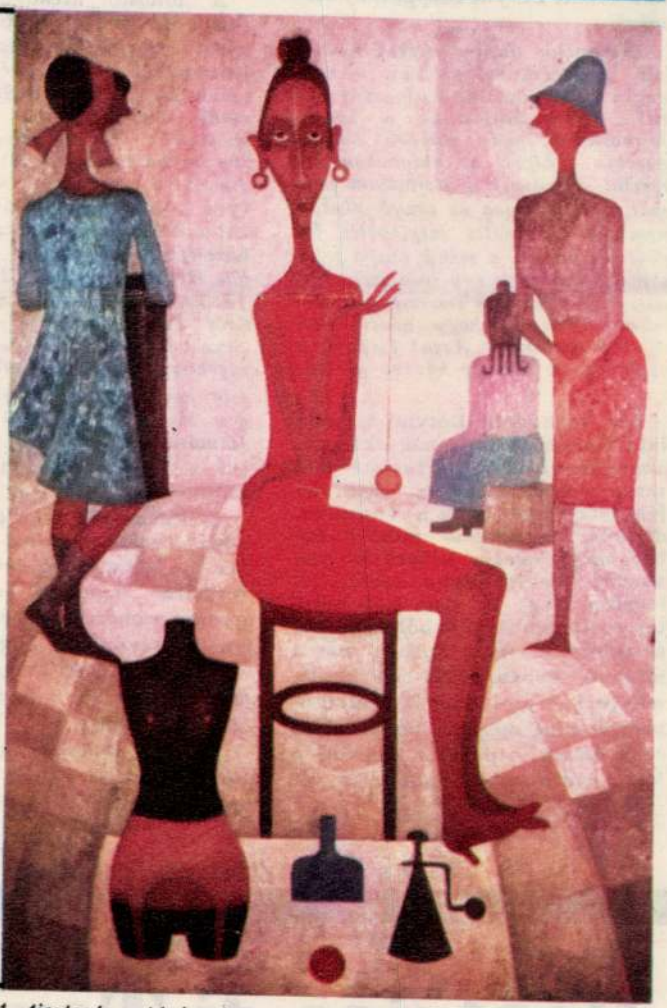

Jakabovics Miklós: Az emlékek piaca

DÉRYNÉ

kolozsvári lakásai

„Sohase volt szándékom Kolozsvárra menni..." — vallotta be élete utolsó esztendeiben írott naplójában. És valóban, eleinte elhárít minden kolozsvári meghívást, minden ajánlatot. 1823 végén azonban nincs kibúvó: Székely József és Udvarhelyi Miklós, a kolozsvári színház „vezértagjai", utána mennek Egerbe, hogy elhozzák az akkor már híres énekesszínésznőt, Déryné Széppataky Rózát.

Tizennégy napig vágtat a szekér a decemberi szélben — míg végre feltünedeznek Kolozsvár házai... *„Végighajtottunk a hosszú Monostoron, már minden háznál gyertya világolt az ablakokon keresztül. Kíváncsilag hajtottam fejemet, hikandikálva az ernyő alul, s nemigen örvendetes meglepetés fogott el, látván a mind csupa földszinti házakat, és egy igen széles utcát. »Hát nincsenek emeletes házak?« — mondám. »Dehogy nincs, hisz ez csak külváros«. Azzal fordult a szekér, és a Székely házába gördült be."*

Így kezdődött Déryné kapcsolata Kolozsvárral, a nagy kaland, amely csaknem addig tartott, míg maga a színészi pálya. 1845 elején játszik utoljára a városban, de közben csaknem minden évben meglátogatja kedves Kolozsvárját, amely olyan szeretettel fogadta, hogy az első, hat hétre tervezett vendégjátékból négyéves szerződtetés lett, s közben már a második évben, 1824-ben kezdeményezi az első magyar nyelvű operatársulat megalapítását, majd évek múlva, a pálya alkonyán, ő lesz a város színházának első nőigazgatója...

A vendégjátékok huszonkét esztendeje alatt ki tudja, hány lakása volt Dérynének Kolozsváron?! Néhánynak maga állít emléket öregkorában készített visszaemlékezéseiben, másokat a köztudat őrzött meg az utókor számára. Néhány lakás azonban ma is megtekinthető, jeltelen szemtanúként őrzi a letűnt idők emlékeit...

A Monostor utcában hiába keressük Déryné első kolozsvári lakását, még a múlt század végén lebontották. De áll még az a ház, amelyben Déryné 1826 decemberétől 1827 májusáig lakott. A kolozsvári Farkas utcai református egyházközség levéltárában őrzik azt a szerződést, amelyet Déryné kötött a református egyházzal a Belső Farkas utcai lakás kibérelése ügyében: *„... Belső Farkas Uttzában, egy felöl a Nemzeti Játékszín, másfelöl pedig a Néhai Gróf Teleki László Ur Őnagysága Succesori Civilis Házának szomszédságokban lévő Házánál, az uttza felöl egy nagy, az udvar felöl pedig egy kisebb oldalszobát a magam számára... hifogadtam..."* — olvassuk a megsárgult papíron Déryné kalligrafikus betűit.

Csaknem százötven évvel a szerződés megkötése után is változatlan épségben áll az épület — a református templom és a Szentgyörgy-szobor szomszédságában — anélkül azonban, hogy a turista vagy a kíváncsi látogató tudhatná, hogy ebben a házban hajdan Déryné lakott...

Az Avram Iancu utcai 10—12 szám alatti sarokház is Déryné otthona volt egykor. Ez az épület

Ódon, patinás középkori kolozsvári ház, az Avram Iancu utca 10 — 12 szám alatt. Déryné itt is lakott

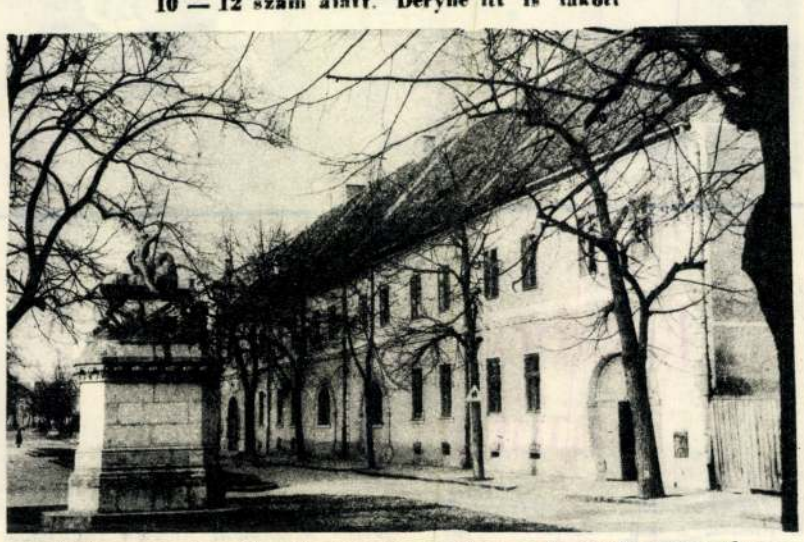

A Farkas utca (ma Kogălniceanu) egy része a Szent György-szoborral. A szemközti épület emeletén lakott 1826 — 27-ben Déryné

jellegzetesen hosszú háztetőjével, robusztus kapujával, kecses díszeivel kiemelkedik az utca többi, újabb keletű épületei közül. A legrégibb ház a környéken, valamikor patríciusház volt a szükséges melléképületekkel, istállókkal, amelyek azonban eltűntek a szüntelen változó időben, csak maga a főépület maradt meg szinte változatlanul, s ha nem másért, magáért a stílusáért, a patinájáért megérdemelné, hogy a műemlékek sorába kerüljön. A több lakrészes házban ma már csak egyvalaki, Tóth Ilus, nyugalmazott színésznő — a híres színész, Tóth Elek leánya —, tudta, hogy valamikor innét sietett Déryné a Farkas utcai színház próbáira, előadásaira...

1839 őszén Déryné a Király (ma Augusztus 23) utcában vett ki szobát, mint maga írja *„egy szép épületű kőházban"*. Hogy melyik lehetett az, ma már legfeljebb csak találgatni tudjuk. Pedig menynyire visszhangzott ez az utca is egykor Déryné nevétől! Itt kapta a legszebb éjjelizeneket a város lelkes közönségétől, idáig kísérték a nézők, amikor előadás után hazasietett a Farkas utcai színházból... *„Ha valaki, úgy Déryné bizonyára az, ki emlékre érdemes..."* — írta róla egyik színésztársa. Most, halálának századik évfordulóján, elhelyezhetjük legalább gondolatban a magunk emléktábláit Déryné jeltelen kolozsvári lakásain...

ENYEDI SÁNDOR

DÉRINE' JUTALOMJÁTÉKA.

KOLOZSVÁRI SZINHÁZ.

Felsőbbek engedelmével.

Csütörtökön Julius' 11-én 1839, elősör adatik:

Beatrice di Tenda.

Nagy Daljáték 2 felvonásban. Irta Romani Felix, fordította Jakab István, zenéjét szerezte Bellini.

SZEMÉLYEK:

Béatrice, Ursini herczegné - - - - - Dérinné.
Ezzelino, mangbellai earlgróf - - - - - Benza.
Orombello de Ventimiglia - - - - - *Pály ür.
Agnese del Maino a' herczegné udvari dámája - - - - - *Pályné asz.
Anselmo, Orombello' barátja - - - - - Füredy.
- - - - - B. Maria.
- - - - - Szathmáriné.
- - - - - Mimi.
- - - - - Matiasz
- - - - - Soós
- - - - - Lilla.
Udvari asszonyok - - - - - Sz. Nelli.
- - - - - Dr. Mimi.
- - - - - Julius.
- - - - - Rosália.

Bérek: Supplementi, Lenkei, Horay, Lenkei, Bárany, Andrási, Fuit, Kotsiensky, Bonkey, Pákolni, Szombathelyi, Horváth.

Tiszták: Nagy, Kotsiensky, Bonkey, Pákolni, Szombathelyi, Horváth.

Fegyverrelkek: Bárány, Kotsiensky, Bonkey, Pákolni, Szombathelyi, Horváth.

Népség, Katonaság.

Történethelye: Bizánc tartély. Idő 1418.

- *Pály ür, és Pályné asszony a' jutalmazandó iránti szivrakodásból a' fenlebb szereplőkben tisztelnek.

A' mellyen tisztelt t. t. Közönség kegyébe ajánlya magát alázatos tisztelőjök **Dérinné.**

*Mély tisztelettel kéretnek a' páholy bérlő t. t. Urasságok, hogy azok' nyugtalan iránti kegyes rendelésöket dél előtt 9 órig tudatni méltóztassanak, hogy ellenkező esetben másoknak szolgálhassunk.

Kezdete pontban 8 órakor.

*mai előadásra használhatlanok.

Mindenségül.

Kolozsvári színlap 1839-ből. Rossini Beatrice di Tenda című operájában Déryné énekli a címszerepet

A hajdani Király utca, ahol Déryné 1839-ben lakott

Csomafáy Ferenc felvételei

JAKOBOVITS MIKLÓS

ÚJ MŰVÉSZET
2000/OKT.

P-9765

31.0.

A helynév értelemszerű kiegészítés.

MTAK Kézirattár Ms 4588/181.

Kézírás.

Zengővárkonyba írt levél.

Kovács Imre (1913-198o) író szociológ
mányai után bekapcsolódott a falukuta
megjelenése után (Bp. 1937.) börtönbü
külföldi emigrációban élt.

1. A levél nem ismeretes.
2. Hulló Magyarország címmel jelent m
   417-428.p. FL-ról a következőket í
   szakadatlanul rángatja a lélekhara

JAKOBOVITS MIKLÓS

ÚJ MŰVÉSZET

2000/MÁRC.

P – 9765

36.o.

A pesti útból valószínűleg nem
pedig nagy nosztalgiám van és b
De, ugy látszik, le kell mondan
ér valami különös szerencse. -
Közben kineveztek a Sorbonne-on
tam, amelynek fejében szemeszte
tanom. Persze e cím nem változt
ha szerencsém /és protekcióm/ v
szerepet játszik - és ha nem jö
jövő kezdetét jelenti. -
Szivből kivánom, hogy hamarosan
Mi egészségileg jól megvagyunk.
beszélni Önnel.
Szivből, sok-sok szeretettel üdv
Bocsánat az irásért; kávéházban

JAKOBOVITS
Mária

RMIL 2

valovszky Miklós *Emlékezések Ady Endréről* c. gyűjteményének (Bp. 1961) egyik adatközlője, az Ady-bibliográfia számon tartja mint a költő egy ismeretlen portréjának bemutatóját (Utunk 1957/47), valamint Ady és Iosif Vulcan 1902-ben a nagyürögdi román iskolában történt találkozásának megörökítőjét (Korunk 1963/5).

Írói neve: *Jákó Elemér.*

Jakobovits Márta, ~*né Sárközy* (Tasnádszántó, 1944. szept. 22.) — keramikus, képzőművészeti író. ~ Miklós felesége. Középiskolai tanulmányait Nagykárolyban kezdte, a nagyszalontai Arany János Líceumban végezte (1961); a nagyváradi hároméves Műépítészeti Technikum elvégzése után a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán szerzett kerámia szakos diplomát (1971). Megyei és országos tárlatokon szerepelt, egyéni kiállításokat rendezett Nagyváradon, Kolozsvárt és Sepsiszentgyörgyön, valamint Franciaországban, Olaszországban, Lengyelországban, az NDK-ban és Hollandiában (1976—81). Képzőművészeti írásait a Fáklya, Korunk és A Hét közli.

E. Szabó Ilona: *J. Miklós és M.* Utunk 1980/4. — Gazda József: *Harmónia és szépségideál.* J. M. alkotóműhelyében. Előre 1982. szept. 24.

Árta Terracotta

RMIL 2.

JAKOBOVITS MIKLÓS fecit

RMIL 2.

Jámbor Erzsébet

Jakobovits Miklós (Kolozsvár, 1936. aug. 9.) — festőművész, muzeográfus, képzőművészeti író. ~ Márta férje. A marosvásárhelyi Képzőművészeti Középiskolában érettségizett (1954), a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán mint Kádár Tibor és Miklóssy Gábor tanítványa szerzett diplomát (1959). A nagyváradi Állami Színház magyar tagozatának díszlettervezője (1961—63), majd középiskolai rajztanár. 1965-től a Körösvidéki Múzeum képzőművészeti részlegének munkatársa. Tevékeny részt vállalt a város művészeti életének irányításában, a Romániai Képzőművészek Szövetsége nagyváradi fiókjának titkára. Rendszeresen jelentkezik a megyei és országos tárlatokon és külföldi csoportkiállításokon; 1981-ben egyéni kiállítása volt Utrechtben. Festészete az expresszionizmus és szürrealizmus jegyeit hordozza. Művészeti tárgyú írásai a Fáklya, A Hét, Korunk és Utunk hasábjain jelennek meg.

Robotos Imre: *Groteszk látomás.* A Hét 1979/27. — E. Szabó Ilona: *J. M. és Márta.* Utunk 1980/4. — *J. M.* Borghida István bevezetőjével. Kriterion Galéria 1981. — Újvári Ella: *Kriterion Galéria.* Előre 1981. okt. 14. — Gazda József: *Arcképvázlat J. M.-ról.* Új Élet 1982/16.

Jámbor Erzsébet (Marosvásárhely 1901 — 1952. Tel Aviv)

Jakobovics Miklós

„Modellek gyűlése", vers.

Korunk, Kolozsvár, 1970/5.

739.

Jakabovics Károly

„Határőr", regény.

Kormos, Kolozsvár, 1970/5. 732 l.

Jakabovics Miklós

Méltatás, cikk

Gordon József: Jakabovics Miklós
művészi egyénisége
Korunk, Kolozsvár, 1970/5. 738. l.

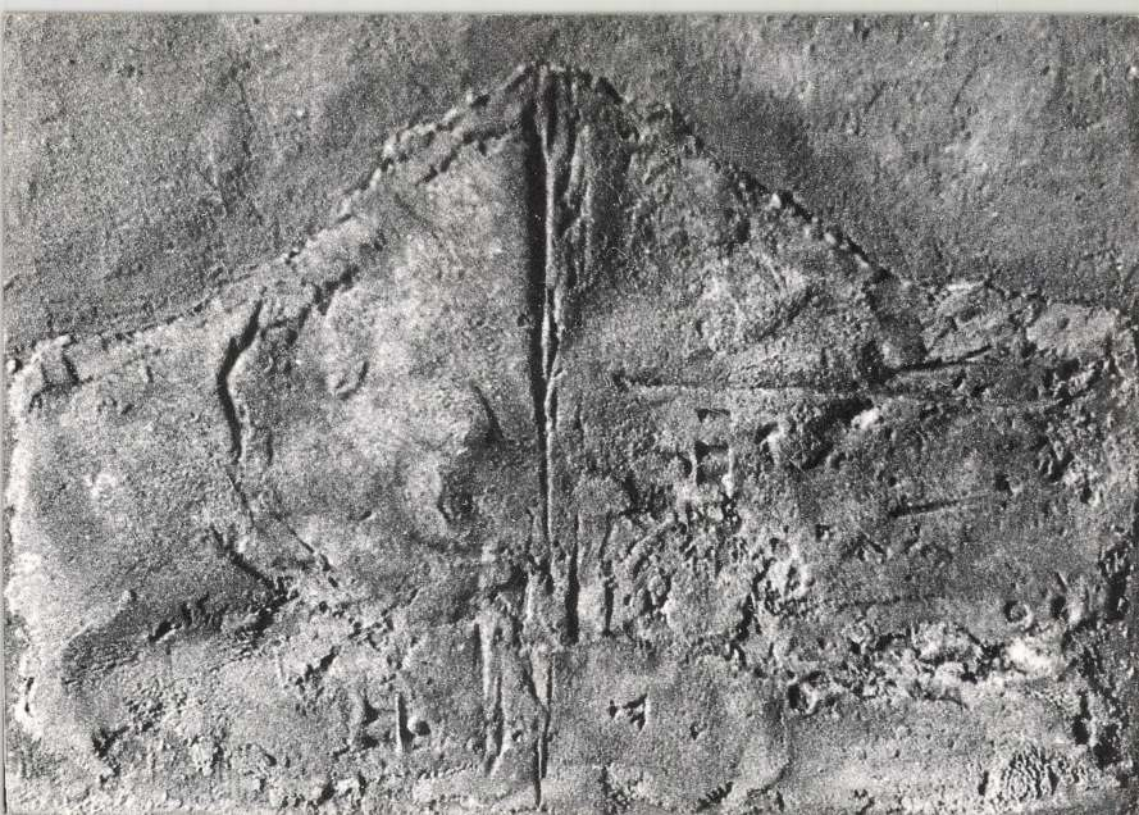

JAKOBOVITS MIKLÓS
TITOK
vegyes technika/vászon, 60x60 cm

Az Erlin galéria
tisztelettel meghívja Önt

JAKOBOVITS MIKLÓS

festőművész
(Nagyvárad, Románia)

kiállításának megnyitójára
1999. május 4-én, kedden 18 órára.

A kiállítást megnyitja
LÓSKA LAJOS
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető
az Erlin Galériában
(1092 Budapest, Ráday u. 49.)
1999. május 21-ig.

A kiállítás létrejöttét a NEMZETI KULTURÁLIS ALAP
és a MAGYAR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI TÁRSASÁGOK SZÖVETSÉGE támogatta

A művészi intuiciónak tárgyban, formában és kifejező eszközökben okvetetlenül meg kell találnia azokat az eszközöket, amelyek esztétikai közösségbe fűzik őt szemlélőjével, aki előtt mondanivalóját bemutatja és akiben a saját magáéhoz hasonló emóciókat akarja fölébreszteni. A szín, mely mást jelent számomra, mint a művésznek, az idom vagy forma, melyet a rajz vagy helyi színek elibém hoznak, ha rám nézve felismerhetetlen: képtelen esztétikai élmények ébresztésére, mert nem alkotja meg közöttem s a művész között az *esztétikai közösséget.*

Sértheti-e ez az esztétikai közösség a művész szuverénitását? Ennek bizonyos korlátozását önként vállalta magára. Azzal, hogy képét mű terméből kihozza, hogy lássam: hivatalosan is annak ad kifejezést, hogy számít az én érzelmeim rezonálására. Ha nem így volna, ha csak magának festene vagy faragna, a műtermében őrizné tovább, kiírván a bejáratra: „Tilos a belépés!" De mert nem így van, keresnie kell velem a közösséget. Számítania kell az én érzelmeim visszhangjára. Ez pedig *esztétikai megértés nélkül nem lehetséges.*

Foto Kozelka

Családi ház a kis Svábhegyen.
Tervezte és kivitelezte Darvas Lajos

A TEMETŐ MŰVÉSZETE

Az új művészeti törekvések természetszerűen a temető művészetének fejlődésében is éreztetik hatásukat. Ez a hatás legelsősorban abban nyilatkozik meg, hogy az építészeti elemek kerülnek túlsúlyba a szobrászati elgondolásokon. Persze ez nem új jelenség, hiszen csak a fáraók monumentális építészeti síremlékeire kell gondolnunk. Ami új ezekben a törekvésekben, az a modern építőművészet új stílusának alkalmazása. Semmiféle esztétikának nem lehet az ellen ellenvetése, hogy az építészet szolgálatába állítsa a plasztikát. Semmiféle irott vagy hagyományos törvénye nincsen annak, hogy a síremlékek felállításában a plasztika játssza a prímhegedű szerepét. Épp ezért nem is lehet helytálló kifogást emelni a modern építészek törekvéseivel szemben, akik a szobrászatot csak mint alkalmazott művészetet kívánják szerephez juttatni a halottak emlékének megörökítésében. Ha az építész megalkotja tervét és e terven belül megállapítja a szobrász szerepét, ez ellen az elgondolás ellen semmiféle esztétikai törvény nevében nem tiltakozhatunk. Ha mégis azt látjuk, hogy a síremlékek alkotásaiban nincs meg az az egyensúly, ami esztétikai érzésünket kielégíteni van hivatva, akkor ennek a diszharmonikus érzésnek az okát másutt kell keresni. Ez az ok pedig nem más, mint az a túlhajtása az építészeti megoldásnak, amelyik a szobrász szerepét nem megállapítja a síremlék alkotásában, hanem egyszerűen kizárja a szobrászi műalkotást a művészi termelésnek ezen a területén.

KÉPZŐMŰVÉSZET ÉS ESZTÉTIKAI MEGÉRTÉS

Irta: **MITROVICS GYULA**

Esztétikai vizsgálatoknál mindig a legbiztosabb útak egyike az, amelyik az *emberi lélek törvényszerűségeiből indul ki.* Annyira, hogy másunnan nyert igazságainkat is célszerű mindig ennek ellenőrzése alá vonni.

A fölvetett kérdésben is abból a lélektani igazságból kell kiindulnunk, hogy *a lelki élet szerves egységet* alkot, melynek a kötelékeiből nincs helye a kivágódásnak; és ha ez mégis megtörténik, patológikus, legtöbbször schizophreniás (tudathasadásos) jelenséggel van dolgunk. Így, mivel az ember kiválóan intellektuális lény, ezt az *intellektuális jelleget* olyan, máskülönben normális lelki élményeiben sem vetkőzheti le teljesen, amelyek az értelmi tevékenységtől a legtávolabb esnek. Áll ez művészi életére is.

Általános felfogás — és nem is mondható helytelennek —, hogy a művészet elsősorban a *hangulati élet* tolmácsa. Azonban a kedélyvilág mozgalmai sem szakítanak el minden szálat értelmiségünktől. Művészetek körében ez már azért sem volna lehetséges, mert az érzéki észrevétel, a szemlélet, mely minden művészi élménynek a kiindulása, tudatosulása s további belső feldolgozása révén kifejezetten intellektuális tevékenység akkor is, ha világos tudatunk kikapcsolódásával bonyolódik le. Mindenekelőtt egy globális rátekintéssel észrevesszük a műtárgyat; majd közelebbről is megismerkedünk vele, míg egészen meg nem értettük. Ez az *esztétikai észrevétel*, majd *megértés* folyamata. Ezt a kettőt az *esztétikai megismerés* szintetikus fogalmában egyesíthetjük. Ha az esztétikai megértés útján az esztétikai megismerés teljes lesz, csak akkor áll be zavartalanul és gazdag kivirágzásában az esztétikai élmény, amelynek aztán utóbb minden mást háttérbe szorító, uralkodó mozzanata lesz az *esztétikai élvezet*, lelkünknek ez a jellegzetesen *érzelmi* élménye.

Foto Berger

Jakobik Gyula: Bérház a Thököly úton

Uralkodóvá válván, okozati előzményeit utóbb egészen ki is tolja a tudat megvilágított területéről. Avatatlan önmegfigyelés számára ez azt a *látszatot* kelti, hogy ilyen intelektuális élmények nem is játszódtak le. Ez azonban tévedés. Tudat alatt, vagy a világos tudat fényénél kifejlődött *intellektuális élmények nélkül műélvezet soha ki nem fejlődhetik.* Az az élmény, amely enélkül mégis sokakban fölébred, lehet a léleknek valami kellemes megindulása, valami kedves zsongító hatás, színeknek, vonalaknak félénk, kialakulatlan maradó próbálkozása a belső formák egységébe való ömlése felé, de nem a műértőnek igazi és mély műélvezete. Klasszikusokkal szemben ez az értetlenség a néző avatatlanságából származik; műértő előtt a műtárgy igényével föllépő kísérlet balsikere.

Képzőművészet

1934.